

Kallelse/Ärendelista

**Sammanträde med Kommunfullmäktige,
onsdag 13 april 2022**

Tid: Kl 18:00

Plats: Kommunhuset, Vänersborgs kommun

Annalena Levin
Ordförande

Johan Högmark
Sekreterare

OBS! Ordföranden uppmanar att samtliga ledamöter, ersättare och tjänstepersoner deltar på distans hemifrån (förutom 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande, föreslagna justerare och kommunjurist samt kommunfullmäktiges sekreterare som deltar fysiskt i sammanträdesrum Väner)

Förhinder för ordinarie ledamot att delta vid sammanträdet anmäls till Johan Högmark, 0521 - 72 26 05, johan.hogmark@vanersborg.se

Ledamöter

Benny Augustsson S
Gunnar Lidell M
Ola Wesley SD
Madelaine Karlsson S
Stefan Kärving V
Mats Andersson C
Dan Åberg M
Jimmy Lindqvist SD
Dan Nyberg S
Magnus Ekström KD
Peter Göthblad L
Anneli Guilotte S
Henrik Josten M
Anders Strand SD
Anders Wiklund MP
Joakim Sjöling S
Marianne Ramm V
Morgan Larsson MBP
Annalena Levin C
Henrik Harlitz M
Christin Slättmyr S

Ersättare

Benny Jonasson S
Anna-Karin Sandberg MP
Sandra Stegeröd S
Magnus Lilja V
Jan Carlstein L
Christer Zimmergren SD
Christer Gyllander SD
Angelica König Cassel S
Göran Nilsson SD
Gunnar Johansson MBP
Kjell Nilsson S
Piotr Gabrys M
Kerstin Andersson L
Per Sjö Dahl MP
Sofia Jakobsson Blixt M
Ingvar Håkansson C
Lisbeth Brodin M
Christina Lindegren MBP
Eva Lindgren V
Kristina Edvinsson M
Eldbjörg Bryntesson V

2022-04-13

Kurt Karlsson SD
Kenneth Borgmalm S
Lena Eckerbom Wendel M
Marie-Louise Bäckman KD
Mathias Olsson SD
Amanda Blomster Roos S
Lutz Rininsland V
Gunnar Henriksson L
Bo Carlsson C
Ann-Helen Selander M
Jonathan Svensson S
Lena Mjörnell SD
Ann-Marie Jonasson S
Tor Wendel M
Reidar Eriksson S
Kurt Wahlgren SD
Marika Isetorp MP
Monica Andersson V
Filip Milén M
Elisabeth Bohlin S
Ann-Britth Fröjd C
Anette Taimory KD
Göran Svensson MBP
Torbjörn Moqvist SD
Bo Dahlberg S
Tommy Christensson M
Maria Abrahamsson S
Jan Appelqvist Palmqvist SD
Bibbi Henriksson L
James Bucci V

Marie Robertsson C
Johan Feldtmann Lohrant M
Hans-Peter Norén S
Bengt Larsson S
Jenny Hjorth KD
Leif Höglund S
Elias Yachouh KD

Övriga närvarande

Lena Tegenfeldt, kommundirektör
Pernilla Bertilsson, kommunjurist
Johan Högmark, kommunsekreterare

2022-04-13

	Ärendelista	Dnr	Sida
1	Mötet öppnas		
2	Ordförandeinformation		
3	Närvaro		
4	Val av justerare - Förslag Marie-Louise Bäckman (KD) och Bo Carlsson (C)		
5	Fastställande av dagordning vid kommunfullmäktiges sammanträde	2022/49	5
6	Information - Revisionsrapport om kommunens näringslivsarbete		6 - 27
7	Nämndernas verksamhetsberättelser 2021	2022/8	28 - 220
8	Kommunens och nämndernas årsredovisning 2021	2022/3	221 - 304
9	Ansvarsfrihet för nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda i Vänersborgs kommun år 2021	2022/166	305 - 320
10	Samverkan om Campus Dalsland	2022/122	321 - 330
11	Förstärkning av statligt stöd 2022 - skolmiljarden	2022/87	331 - 334
12	Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget till investeringsbudget 2022	2022/6	335 - 350
13	Tilläggsbudget till kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 för inköp av switchar och routrar	2022/102	351 - 353
14	Tilläggsbudget för inventarieinvesteringar framtidens bibliotek	2022/115	354 - 359
15	Redovisning av medborgarförslag 2022	2022/16	360 - 368
16	Motionredovisning 2022	2022/31	369 - 380
17	Avsägelse från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen	2022/142	381 - 382
18	Avsägelse av platsen som ersättare i miljö- och hälsoskyddsnämnden	2022/151	383
19	Avsägelse av uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden	2022/158	384 - 385
20	Interpellation till kommunstyrelsens ordförande om Hur vill du beskriva kommunens perspektiv på arbetsmarknadspolitiken?	2022/170	386 - 388
21	Meddelandelista till kommunfullmäktige	2022/26	389
22	Interpellation till byggnadsnämndens ordförande om byggnation i Sikhall	2022/173	390 - 392
23	Medborgarförslag om uppfräschning av Vänersborgs centrum	2022/171	393

2022-04-13

24	Motion om att inrätta en tjänst som landsbygdsutvecklare	2022/178	394 - 395
25	Avsägelse av samtliga uppdrag i Vänersborgs kommun; Ledamot i kommunfullmäktige, byggnadsnämnden, socialnämnden, socialutskottet samt styrelsen för Vänersborgs skollovskoloni, ersättare i konsumentutskottet och valberedningen	2022/181	396
26	Motion om förlängning av stenpiren i Sikhall	2022/183	397

Tänk på allergiker och använd inte produkter som ger upphov till stark doft, t.ex. parfym eller rakvatten.

Gällande övriga ärenden såsom meddelanden, motioner, interpellationer, frågor, avsägelser m m: Handlingar i dessa ärenden som inkommit efter att kallelsen publicerats, publiceras på Netpublicator.

Kommunfullmäktiges sammanträden är offentliga. Handlingar i de ärenden som ska behandlas finns tillgängliga på kommunkansliet, Sundsgatan 29, Vänersborg, samt på kommunens hemsida www.vanersborg.se. Kommunfullmäktige sänds via webb-tv, länk till sändningen finns via Vänersborgs kommuns hemsida, under fliken "Kommunfullmäktiges sammanträden".

http://www.vanersborg.se/kommun--politik/vanersborgs-kommuns-anslagstavla.html?vv_hit=true

Kommunfullmäktiges sammanträde sänds via Trollhättans Närradio på 90,6 Mhz

2022-04-13

	Ärendelista	Dnr	Sida
1	Mötet öppnas		
2	Ordförandeinformation		
3	Närvaro		
4	Val av justerare - Förslag Marie-Louise Bäckman (KD) och Bo Carlsson (C)		
5	Fastställande av dagordning vid kommunfullmäktiges sammanträde	2022/49	
6	Information - Revisionsrapport om kommunens näringslivsarbete		5 - 26
7	Nämndernas verksamhetsberättelser 2021	2022/8	27 - 219
8	Kommunens och nämndernas årsredovisning 2021	2022/3	220 - 303
9	Ansvarsfrihet för nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda i Vänersborgs kommun år 2021	2022/166	304 - 319
10	Samverkan om Campus Dalsland	2022/122	320 - 329
11	Förstärkning av statligt stöd 2022 - skolmiljarden	2022/87	330 - 333
12	Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget till investeringsbudget 2022	2022/6	334 - 349
13	Tilläggsbudget till kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 för inköp av switchar och routrar	2022/102	350 - 352
14	Tilläggsbudget för inventarieinvesteringar framtidens bibliotek	2022/115	353 - 358
15	Redovisning av medborgarförslag 2022	2022/16	359 - 367
16	Motionredovisning 2022	2022/31	368 - 379
17	Avsägelse från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen	2022/142	380
18	Avsägelse av platsen som ersättare i miljö- och hälsoskyddsnämnden	2022/151	381
19	Avsägelse av uppdraget som ersättare i barn- och utbildningsnämnden	2022/158	382
20	Interpellation till kommunstyrelsens ordförande om Hur vill du beskriva kommunens perspektiv på arbetsmarknadspolitiken?	2022/170	383 - 384
21	Meddelandelista till kommunfullmäktige	2022/26	385

Tänk på allergiker och använd inte produkter som ger upphov till stark doft, t.ex. parfym eller rakvatten.

Granskning av kommunens näringslivsarbete

Rapport

Vänersborgs kommun

KPMG AB

2022-03-31

Antal sidor 15

Bilagor 1

Vänersborgs kommun
Granskning av kommunens näringslivsarbete

2022-03-31

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Organisation och ansvar	5
3.2	Styrande dokument	6
3.3	Näringslivsavdelningens arbete i praktiken	9
3.4	Samverkan inom kommunen och med externa aktörer	10
3.5	Uppföljning och analys	12
4	Slutsats och rekommendationer	15
A	Bilagor	17

1 Sammanfattning

Vi har av Vänersborgs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens näringslivsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det delvis finns ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Vänersborgs kommun som bidrar till att attrahera och behålla verksamheter i kommunen.

Vår bedömning är att det finns en tydlig organisation och ansvarsfördelning för kommunens näringslivsarbete. En omorganisation har gjorts för att ytterligare tydliggöra och centrera ansvaret inom kommunstyrelseförvaltningen. Vi uppfattar att arbetet bedrivs med stort engagemang där aktiviteter och deltagande i olika forum etablerats i syfte att stärka företagsklimatet i kommunen. Näringslivsavdelningen arbetar i stor utsträckning med informationsförmedling och kontaktskapande. Flera aktiviteter har beskrivits såsom företagsbesök, frukostforum och områdesträffar.

Vi anser vidare att det av kommunens styrande dokument framgår att det finns mål och ett stort antal aktiviteter kopplat till arbetet med näringslivsutveckling. Det strategiska näringslivsprogrammet innehåller tydliga strategier för arbetet men har inte uppdaterats sedan antagandet 2013. Programmet bör ses över och uppdateras för att säkerställa att det är relevant och styrande.

De mätningar som årligen presenteras visar på marginella förbättringar trots de många initiativ, aktiviteter och det engagemang som medarbetare och förtroendevalda har för näringslivsfrågor och utveckling av företagsklimatet. Vi anser därför att kommunen bör utvärdera vilka effekter de aktiviteter som erbjuds har för den målgrupp som de syftar till att stödja. Genom det kan en bedömning göras om de resurser som avsätts i form av tid och pengar bidrar till de mål som anges i det strategiska näringslivsprogrammet samt de kommunövergripande strategiska målen.

Intervjuade har beskrivit att det finns en vilja att utveckla arbetet med marknadsföring av de aktiviteter som genomförs. Vi delar uppfattningen att det skulle kunna bidra till att företagares och invånares attityder till kommunens företagsklimat blir mer positiva och de resultat som visas i nationella mätningar förbättras.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över och uppdatera dokumentet Strategiskt Näringslivsprogram så att programmet är relevant och styrande för innevarande tidsperiod och nuvarande organisation.
- Tydliggöra näringslivsarbetet genom att dokumentera och kommunicera uppdrag för näringslivskontoret och de aktiviteter som genomförs.
- Utvärdera deltagande i nätverk och samverkansforum så att resurser som avsätts bidrar till de mål och resultat som beslutats och bidrar till ett förbättrat företagsklimat.
- Följa de rutiner för uppföljning som anges i det Strategiska näringslivsprogrammet och årligen utvärdera effekter för målgruppen.

2 Bakgrund

Vi har av Vänersborgs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens näringslivsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Kommunen har en viktig uppgift i att bidra till ett gott näringslivsklimat. I Vänersborgs kommun ligger ansvaret för dessa frågor på kommunstyrelsen. Det praktiska arbetet drivs av näringslivsavdelningen. För att skapa en hållbar tillväxt i näringslivet hjälper näringslivsavdelningen till med bland annat företagsbesök, samordning och områdesträffar.

I Svenskt Näringslivs ranking gällande företagsklimat hamnar Vänersborg på plats 253 (2021), en förbättring med 13 placeringar mot år 2020 men en försämring jämfört med år 2018 då kommunen på plats 194 (<https://www.foretagsklimat.se/ranking>). Vidare görs även ett sammanfattande omdöme kring företagsklimatet i kommunen där 1 är dåligt och 6 är utmärkt, 4 eller högre anses vara bra. Vänersborg kommun fick betyget 3.13 år 2021 vilket är en minskning i jämförelse med 2018 då betyget låg på 3.31 (<https://www.foretagsklimat.se/survey>).

Ett av kommunfullmäktiges inriktningsmål, som framgår av kommunens mål- och resursplan 2021-2023, är att skapa enklare och kortare vägar att starta och etablera företag. Detta innefattar att säkerställa effektivare flöden inom och mellan olika förvaltningar för att underlätta för företag att verka och etablera sig i kommunen. De förväntade resultaten kommunstyrelsen satt upp kopplade till detta mål är att näringslivet upplever ett förbättrat samarbetsklimat och en förbättrad service från kommunen, att nöjd kund-index (INSIKT) ska öka samt att fler företag etablerar sig i kommunen.

Revisorerna bedömer risken att kommunens näringslivsarbete inte styrs och följs upp på ett ändamålsenligt sätt för att attrahera och behålla verksamheter i kommunen. Med anledning av ovanstående drar kommunens revisorer slutsatsen i sin riskanalys, att kommunens näringslivsarbete behöver granskas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen har syftat till att bedöma om det finns ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Vänersborgs kommun som bidrar till att attrahera och behålla verksamheter i kommunen.

Granskningen besvarar följande revisionsfrågor:

- Finns det en tydlig organisation och ansvarsfördelning för kommunens näringslivsarbete, t.ex. mellan kommunstyrelsen, nämnder och övriga delar i organisationen som hanterar näringslivsfrågor?
- Finns det en tydlig strategi för hur näringslivsarbetet ska bedrivas, vilka insatser som ska genomföras och hur de ska marknadsföras?
- Finns det en formaliserad samverkan inom kommunen och med externa aktörer för att säkerställa att inriktningen på arbetet främjar etablering och bibehållande av företag?

- Genomförs analyser avseende kommunens ranking och har konkreta åtgärder beslutats och vidtagits med anledning av detta?
- Är uppföljningen av näringslivsbefrämjande insatser ändamålsenlig?
 - Gör kommunen några egna undersökningar utöver de som Svenskt näringsliv och SKL gör avseende näringslivsklimatet?
 - Vilka slutsatser dras av uppföljningarna?

Granskningen avser i huvudsak det arbete som bedrivs inom ramen för kommunstyrelsens ansvar. Övriga nämnder och bolag kan komma att beröras av granskningen utifrån deras eventuella delaktighet och ansvar i olika processer kopplat till näringslivsarbete (myndighetsutövning etc.).

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 2 kap. 8 § samt 6 kap. 6 §
- Kommunstyrelsens reglemente
- Tillämpbara interna regelverk, policies och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med berörda tjänstemän och politiker. Intervjuer har genomförts med kommunstyrelsens presidium, kommundirektör, näringslivschef och näringslivsutvecklare.

Granskningen har genomförts av Jenny Thörn, verksamhetsrevisor och Lovisa Jansson, verksamhetsrevisor under ledning av Liz Gard, certifierad kommunal revisor.

Rapporten är faktakontrollerad av intervjupersoner för att verifiera rapportens innehåll.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation och ansvar

I Vänersborgs kommun ansvarar kommunstyrelsen för sysselsättnings- och näringslivsfrågor samt för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen¹. Kommunstyrelsens förvaltning är kommunstyrelseförvaltningen.

Näringslivsavdelningen är organiserad direkt under kommundirektören och har till uppdrag att skapa förutsättningar till ett hållbart näringsliv för nya och befintliga företag inom hela Vänersborgs kommun. Avdelningens består av sex medarbetare:

- Näringslivschef med ansvar för (i) ledning och styrning, (ii) intern samverkan, (iii) strategiarbete, (iv) extern samverkan, nätverk och möten samt (v) företagsklimat.
- Näringslivsutvecklare med ansvar för (i) kompetensförsörjning, (ii) tillväxt och etablering, (iii) företagsbesök, (iv) näringsliv på landsbygd samt (v) statistik.
- Näringslivsutvecklare med ansvar för (i) attraktionskraft, (ii) Wargön Innovations- och Industripark samt (iii) platsutveckling.
- Marknadskoordinator med ansvar för (i) evenemangsutveckling.
- Projektledare evenemang med ansvar för (i) projektledning evenemang samt (ii) besöksnäring.
- Projektledare näringsliv med ansvar för (i) hållbara transporter samt (ii) etableringsstrategi. Projektanställning fram till 31/3 2022.

Evenemangsfrågor var tidigare organiserade under kultur- och fritidsförvaltningen men ingår sedan september 2021 i näringslivsavdelningen.

I intervjuer beskrivs ansvarsfördelningen för näringslivsfrågor som tydlig. Näringslivsfrågor uppges vara centrerade till kommunstyrelsen för att få en tydlig styrning. Det lyfts att det är många aspekter som spelar in i arbetet varför det är viktigt med god samverkan inom hela kommunkoncernen.

3.1.1 Bedömning

Vår bedömning är att det finns en tydlig organisation och ansvarsfördelning för kommunens näringslivsarbete. En omorganisation har gjorts för att ytterligare tydliggöra och centrera ansvaret inom kommunstyrelseförvaltningen.

Vi kan konstatera att ansvaret för näringslivsfrågor tydligt framgår av kommunstyrelsens reglemente. Näringslivsarbete är dock ett brett område som påverkas av arbetet i många delar av kommunkoncernen och kräver goda rutiner för samverkan, vi återkommer till detta under avsnitt 3.4.

¹ Kommunstyrelsens reglemente, 2018-01-01. Antaget att kommunfullmäktige 2017-11-22, § 177.

3.2 Styrande dokument

3.2.1 Mål- och resursplan

Den av kommunfullmäktige beslutade² mål- och resursplanen 2021-2023 anger Vänersborgs kommuns vision, "Vänersborgs kommun – attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet", samt kommunens sex inriktningsmål:

- I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv.
- Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier.
- Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag.
- Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan.
- Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet.
- Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska.

Utifrån fullmäktiges inriktningsmål ska kommunstyrelsen och respektive nämnd fastställa förväntade resultat och aktiviteter för att uppnå resultaten.

3.2.2 Verksamhetsplan 2021

Kommunstyrelseförvaltningens verksamhetsplan anger kommunfullmäktiges sex inriktningsmål. Till varje mål finns ett eller fler förväntade resultat. Utifrån kommunstyrelseförvaltningens verksamhetsplan har näringslivsavdelningen tagit fram aktiviteter kopplade till mål och förväntade resultat. Totalt fanns 24 aktiviteter angivna för avdelningen för år 2021, i tabellen nedan redogörs för ett urval av aktiviteterna.

Inriktningsmål: I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv.	
<i>Förväntade resultat:</i> Andelen invånare som når egen försörjning ska öka.	<i>Aktiviteter:</i> ▪ Initiera ett kvinnligt företagarnätverk för att inspirera kvinnor till att starta eget företag och uppnå egen försörjning. ▪ Genomföra en kompetensförsörjningsenkät och följa upp med aktiviteter, i samverkan med aktörer inom den lokala kompetensplattformen. Aktiviteterna ska kopplas till insatser till näringslivet. ▪ Erbjuder praktikplatser och sommarjobb för unga inom verksamheten.

² Fastställd 2020-11-18

Inriktningsmål: Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag.	
<i>Förväntat resultat:</i> Näringslivet upplever ett förbättrat samarbetsklimat och service från kommunen. Nöjd kund-index (INSIKT) ska öka. Fler företag etablerar sig i kommunen.	<i>Aktiviteter:</i> ▪ Arbeta med förvaltningsövergripande åtgärds paket "det ska vara lätt att göra rätt". ▪ Profilerar ambassadörer från näringslivet med goda erfarenheter från myndighetsutövning, för att främja attityder av företagsklimat och upplevelsen av kommunens service och bemötande. ▪ Arbeta med fokusgrupper från näringslivet för att få deras perspektiv på företagsklimatet. ▪ Inkludera "Upphandling" som nytt mätområde i INSIKT. ▪ Öka antalet inrapporteringar (INSIKT) inom myndighetsområden för att säkerställa att respektive mätområde kan redovisas. ▪ Stärka kategorin "service och bemötande" inom samtliga (INSIKT) mätområden. ▪ Identifiera näringslivets behov för nya verksamhetsområden och ny verksamhetsmark. ▪ Ta fram etablerings-/handelsstrategi inom planutvecklingsarbetet. ▪ Färdigställa besöksnäringsstrategi. ▪ Stärka samarbetet och aktiviteter med stödaktörer inom innovationssystemet.
Inriktningsmål: Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet.	
<i>Förväntat resultat:</i> Ökad digitalisering av manuella arbetsmoment. Nöjd medborgar-index kring bemötande och tillgänglighet ska öka.	<i>Aktiviteter:</i> ▪ Införa digital lotsfunktion. ▪ Utveckla och erbjuda digitala möten och utbildningar. ▪ Använda mediaverktyg för att kanalisera nyheter och arbetssätt.

I kommunstyrelseförvaltningens verksamhetsplan anges tre särskilt viktiga aktiviteter för näringslivsavdelningen:

- Företagsklimat – uppföljning och proaktivt arbete
- Strategisk områdesutveckling
- Certifiering av kvalitetsmärkning för årets stadskärna

3.2.3 Strategiskt näringslivsprogram 2014-2024

Vänersborgs kommun tog under 2013 fram ett strategiskt näringslivsprogram för perioden 2014-2024. Syftet med programmet är att bidra till att öka kommunens konkurrenskraft och attraktionskraft på lång sikt. Programmet ska tydliggöra kommunens ansvar för utvecklings- och tillväxtfrågor i den egna kommunen och som regionhuvudstad för Västra Götalandsregionen samt medverka till en ökad professionalism i kommunens näringslivsarbete.

Det strategiska näringslivsprogrammet består av fem strategier med tillhörande övergripande aktiviteter. När programmet togs fram fanns totalt 19 övergripande aktiviteter angivna, se bilaga A.

Näringslivsavdelningen tar årligen fram särskilt viktiga aktiviteter med utgångspunkt i programmet. Vi har tagit del av en kortfattad sammanställning av verksamhetens särskilt viktiga aktiviteter för år 2022, dessa redogörs för i tabellen nedan.

<i>Strategier och särskilt viktiga aktiviteter</i>
<i>1. Strategi för att utveckla förutsättningarna för det existerande näringslivet.</i>
▪ Implementering av metoder för samverkansformer av platsutveckling.
<i>2. Strategi för att utveckla entreprenörsdriven tillväxt baserad på innovationer.</i>
▪ Utveckla innovationsnoder Wargön Innovation och Gröna kluster.
<i>3. Strategi för tillväxtorienterad fysisk planering och infrastruktur.</i>
▪ Arbeta för ny verksamhetsmark.
<i>4. Strategi för att utveckla Vänersborg som regionhuvudstad.</i>
▪ Främja etableringar som har direkt bäring för en samlad kompetens kring regionens hus.
<i>5. Strategi för att utveckla kommunens profilområden.</i>
▪ Färdigställ en besöksnäringsstrategi
<i>Förutsättningar för kommunala evenemang³</i>
▪ Skapa förutsättningar för processledning av evenemang.

³ Skrivningen är hämtad från en sammanställning över näringslivsavdelningens grunduppdrag, den finns inte upptagen i näringslivsprogrammet. Evenemang var fram till september 2021 organiserat under kultur- och fritidsförvaltningen och var därför inte inkluderat i de strategier som togs fram i näringslivsprogrammet 2014.

Näringslivsprogrammet fastställer ett antal förväntade resultat för perioden 2014-2016, bland annat framtagande av handlingsplaner för företagservice och identifierade profilområden⁴ samt strukturer för dialog, möten och samverkan mellan kommun och näringsliv.

3.2.4 Bedömning

Utifrån de styrande dokumenten kan vi konstatera att det finns mål och ett stort antal aktiviteter kopplat till kommunens arbete med näringslivsutveckling. Det strategiska näringslivsprogrammet innehåller tydliga strategier för utvecklingsarbetet. Vi noterar dock att näringslivsprogrammet inte har uppdaterats sedan antagande. De förväntade resultat som anges i programmet avser en period som passerat för fem år sedan och inkluderar inte evenemang som fram till hösten 2021 var organiserat under kultur- och fritidsförvaltningen. Vi anser att programmet bör ses över och uppdateras så att det är relevant och styrande för nuvarande period och organisation.

3.3 Näringslivsavdelningens arbete i praktiken

En viktig del i näringslivsavdelningens arbete beskrivs vara att förmedla information och kontakter. Avdelningen är en väg in för företagare i kommunen och företag som vill etablera sig. Vid intervjuer beskrivs avdelningen som markberedare som samlar kompetens kring näringslivsfrågor. Detta görs dels genom att vara mottagare av frågor och förfrågningar från företag, dels genom ett antal aktiviteter. En övergripande beskrivning av ett antal av de aktiviteter som genomförs har getts under intervjuer:

- **Företagsbesök:** Tjänstepersoner på näringslivsavdelningen samt de tre kommunalråden besöker regelbundet företag i kommunen. Besöken tillsammans med de förtroendevalda sker varannan tisdag. Besöken syftar till att skapa kontakter mellan kommunen och företagen, ge information om vad kommunen kan hjälpa till med samt fånga upp företagens synpunkter och behov. Företagens frågor och synpunkter nedtecknas och återkoppling ges antingen från näringslivsavdelningen eller den förvaltning som hanterar det aktuella ärendet. Utöver besöken tillsammans med politiken genomför även tjänstepersoner på näringslivsavdelningen kortare besök hos företagen.

Vid intervjuer beskrivs att urval av företag sker utifrån geografisk spridning, så att samtliga orter besöks, samt utifrån bransch, för att täcka in de olika branscherna som finns i kommunen. Nystartade företag lyfts som särskilt viktiga att besöka. Normalt besöks ca 40-50 företag per år. Under pandemin har besök genomförts när det varit möjligt och lämpligt, ett fåtal digitala besök har även genomförts.

- **Frukostforum:** Frukostforum arrangeras av näringslivsavdelningen en gång i månaden. Till träffarna bjuds näringslivet i kommunen in och nyckelfunktioner från andra förvaltningar har även deltagit, exempelvis medarbetare som arbetar

⁴ Hälso- och omsorgsrelaterad tjänstesektor, innovativ industri och landsbygdsnäring, besöksnäring med fokus på kultur/fritid, natur och sjönära verksamheter.

med bygglov eller upphandling. Forumen beskrivs som ett tillfälle för företagare att mingla, bygga relationer och skapa affärer. De senaste två åren har frukostforumen genomförts digitalt och sänts via kommunens och näringslivsavdelningens Facebook-sidor. Enligt de intervjuade har det varit många som har deltagit i de digitala träffarna.

- *Områdesträffar:* Näringslivsavdelningen genomför träffar med företagsorganisationer och -nätverk i kommunens olika områden.
- *Young-drive:* Young Drive startade 2019 i syfte att stimulera ungt entreprenörskap. Ung Företagsamhet är drivande och kopplade till kommunens gymnasieskolor. Kommunen bidrar med finansiering, deltar i uppstarten samt finns tillgängliga för deltagarna för att svara på frågor och lotsa dem vidare.
- *Hållbar platsutveckling:* Platsutvecklingsprojektet är ett projekt som pågår perioden mars 2021 till april 2022 och som består av 13 delprojekt. Det övergripande syftet är att genom olika insatser utveckla Vänersborgs kommun som plats. Projektet finansieras till 75 % med beviljade medel från Tillväxtverket.

Av intervjuer framgår att näringslivsavdelningen anses ha tillräckliga resurser för att genomföra sin verksamhet. Marknadsföring av aktiviteter sker genom kommunens hemsida och Facebook samt genom kontakter med företagen. Avdelningen är dock beroende av kommunens kommunikationsavdelning för att nå ut med information. Intervjuade beskriver att det saknas resurser hos kommunikationsavdelningen för att i tillräcklig grad stödja både näringslivsavdelningen och andra verksamheter i kommunikationsarbetet. Ett exempel som ges är att man inom näringslivsavdelningen skulle vilja utveckla hemsidan för att göra information mer lättillgänglig.

3.3.1 Bedömning

Utifrån vad som framkommit i granskningen, framför allt vid intervjuer, kan vi konstatera att näringslivsavdelningen i stor utsträckning arbetar med informationsförmedling och kontaktskapande med företagare och andra intressenter för näringslivet.

Vår bedömning är att marknadsföringen av avdelningens aktiviteter kan utvecklas för att nå ut och informera medborgare och andra intressenter om kommunens arbete.

3.4 Samverkan inom kommunen och med externa aktörer

Näringslivsavdelningen deltar i ett antal nätverk, grupper och projekt både internt i kommunen och externt med andra parter.

Intervjuade har lyft att intern samverkan i kommunen är av vikt för arbetet med näringslivsfrågor då det är många aspekter som spelar in, såsom tillgång till mark, bygglov, fastigheter, upphandling etc. Avdelningen medverkar i en lotsgrupp som syftar till att samordna arbetet rörande företagsbesök och service till företagen. Gruppen är förvaltningsövergripande och inkluderar, utöver näringslivsavdelningen, även tjänstepersoner från samhällsbyggnadsförvaltningen och miljö- och byggnadsförvaltningen. Lotsgruppen träffas månadsvis för genomgång och samordning av gemensamma ärenden, såsom företagsbesök och etableringsärenden.

I lotsgruppen följs även resultat i mätningar upp löpande med berörda förvaltningar utifrån olika mätområden.

Näringslivsavdelningen deltar, utöver lotsgruppen, i följande interna samverkansgrupper:

- Arbetsmarknadsforum
- Samhällsbyggarna
- Strategisk grupp för samhällsplanering

Under intervjuer beskrivs att samarbete finns med många externa aktörer såsom Arbetsförmedlingen, Kunskapsförbundet, polisen och Brå. Ett näringslivsråd finns etablerat med representanter från olika företagarföreningar och andra intressenter samt tjänstepersoner och politiker i Vänersborgs kommun⁵. På kommunens hemsida beskrivs rådets syfte vara att engagera näringslivet i aktuella samhällsfrågor och skapa ömsesidiga kontaktvägar mellan näringsliv och kommun. Rådet har även varit delaktig i framtagandet av kommunens näringslivsprogram.

Utöver ovanstående deltar näringslivsavdelningen i fler externa nätverk och projekt. I intervjuer beskrivs att nätverken är viktiga dörröppnare för personer i näringslivet och kommunen. Många nätverk är under uppbyggnad och testas för att se vilken nytta de kan ge. De intervjuade uppger dock att deltagande i nätverk som "inte ger någonting" avslutas.

Näringslivsavdelningen deltar i följande externa nätverk:

Externa nätverk:

- Näringslivsnätverket, Fyrbodal
- Vänersborgsföretagen
- Brålanda företagarförening
- Strategisk grupp Thn-Vbg Näringsliv
- Position Väst
- WIK-nätverket
- IFK-nätverket
- Nätverk för landsbygdsutveckling
- 30-30

I intervjuer framhålls särskilt kommunens deltagande i Position Väst, där ett nära samarbete uppges vara etablerat i syfte att få nationella och internationella storskaliga etableringar inom Fyrbodal.

⁵ I rådet finns representanter från Arbetsförmedlingen, Brålanda företagarförening, Fastighetsägarna, Forum Vänersborg, Företagarnas Riksförbund, Kunskapsförbundet, LRF, Trestad företagarförening, Visit Trollhättan Vänersborg och Vänersborgsföretagen. Från kommunen deltar kommunstyrelsens presidium, kommundirektören, förvaltningschef på miljö- och byggförvaltningen, förvaltningschef på samhällsbyggnadsförvaltningen och Näringslivsavdelningen.

Näringslivsavdelningen deltar även tillsammans med externa parter i samverkan, projekt och formaliserade uppdrag, totalt 15. Exempelvis:

- Forum Vänersborg
- Näringslivsråd
- Wargön Innovation
- Projektet Hållbar besöksnäring Väst
- Grupp för strategisk kompetensförsörjning
- Visit Trollhättan Vänersborg

3.4.1 Bedömning

Vi kan konstatera att näringslivsavdelningen arbetar aktivt för att skapa och upprätthålla samverkan både internt i kommunen och med externa aktörer. Vi anser att det är positivt att det finns interna forum såsom lotsgruppen som syftar till att säkerställa att information om ärenden som berör flera förvaltningar förmedlas till rätt funktioner inom kommunen.

Av granskningen framgår att näringslivsavdelningen deltar i ett stort antal samverkansprojekt och nätverk. Deltagande i nätverksaktiviteter kan vara viktigt för att skapa kontakter och nå ut med kommunens ambitioner rörande näringslivsutveckling. Det är dock ett arbete som är tids- och resurskrävande och vi vill därför uppmana kommunen att kontinuerligt utvärdera resultatet och effekter av deltagande. Detta för att kunna göra prioriteringar av var tid och resurser ska läggas så att den tid som investeras främjar etablering och bibehållande av företag.

3.5 Uppföljning och analys

I det strategiska näringslivsprogrammet beskrivs att uppföljning och kvalitetssäkring ska ske årligen i kommunstyrelsen och i näringslivsrådet och revideras vid behov. Indikatorer har tagits fram för att följa upp och mäta resultat. Uppföljning ska göras i syfte att:

- Konkret identifiera och mäta resultatet av insatserna.
- Utvärdera den organisation och struktur som använts för genomförandet av programmet.
- Fånga vilken effekt programmet och insatserna har haft för målgruppen som den är tänkt att stödja.

Enligt de intervjuade har uppföljning genomförts genom utvärderingar tillsammans med näringslivsrådet. I intervjuer beskrivs att programmet följs upp genom att de fem strategierna, mål och aktiviteter ses över och det görs en bedömning av vad som ska fortsätta eller avvecklas samt om det finns nya aktiviteter som ska initieras. I granskningen har vi tagit del av en kortfattad sammanfattning av uppföljningen 2017 och 2020 samt utvalda fokusområden för 2021 som en del i en presentation av avdelningen.

I intervjuer anges att det inte har skett någon utvärdering eller kvalitetssäkring i kommunstyrelsen. Den målgruppsanalys som avsåg att fånga effekter som programmet och insatserna har haft för målgruppen (vår tolkning näringslivet) har inte etablerats som mätmetod sedan programmet beslutades.

Uppföljning av Svenskt näringslivs ranking och Sveriges Kommuner och Regioners mätning Insikt⁶ genomförs och presenteras för näringslivsrådet. De intervjuade beskriver att representanter från näringslivet i Vänersborg inte kände igen sig i resultatet av Svenskt näringslivs ranking vid den senaste presentationen. De menar att kommunens service är bättre än vad rankingen indikerar. Vänersborgs kommun fick 2021 placeringen 253 av 290 kommuner (13 placeringar högre än mätningen 2020). Den bästa placeringen som kommunen haft de senaste tio åren var 2018 med placering 194. I de mätområden som ingår fick tillgång till kompetens, mobilnät/bredband och vägnät, tåg och flyg bäst resultat. Sämst resultat fick service och bemötande, kommunens upphandlingar och påverkan av brottslighet/otrygghet.

I näringslivsavdelningens sammanställning av resultat för inriktningsmålen för 2021 framgår att analyser har gjorts av resultat för de mätområden som ingår i Svenskt Näringslivs ranking. Ett prioriterat arbete med fokusområden brottslighet mot företag, upphandling, skola-näringsliv och service och bemötande har genomförts. Av uppföljningen framgår att arbetet för att förbättra service och bemötande startat senare än planerat och kommer fortsätta under hela 2022.

Insiktsmätningen följer upp hur personer som har haft kontakt med kommunen under året upplever kommunens service. Enligt intervjuade visar insiktsmätningen på ett bättre resultat än rankingen och intervjuade menar att detta visar att man är på rätt väg i arbetet. Insiktsmätningen 2020 visar på ett övergripande resultat för nöjd-kund-index på 74 och har förbättrats årligen från 2018 när resultatet visade på 71. Uppföljning av insiktsmätningen görs månadsvis inom lotsgruppen där dialog om resultat inom de olika mätområdena tas upp med berörd förvaltning.

I jämförelse med andra kommuner i Västra Götalands län tillhör resultatet för 2020 mittenskiktet. De resultat som i mätningen för 2020 fick bäst resultat var myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskydd. Sämst resultat där kommunen tillhör de sämsta i mätningen är inom information. Utifrån uppgifter i Kolada framgår att flera av mätområdena i Insiktsmätningen visar på samma resultat eller en liten försämring mellan 2019 och 2020. Förbättring har skett inom område Livsmedelskontroll.

Strategin uppges ge effekt, dessa kommer dock bli märkbara på lång sikt och går inte att mäta månadsvis. Det sämre resultatet i Svenskt näringslivs ranking tror de intervjuade kan bero på att det finns attityder eller inställningar till kommunen som baseras på hur frågorna hanterats tidigare, flera år tillbaka, och att det finns ett behov av att kommunicera mer om aktiviteter och den service som ges nu.

Näringslivsavdelningens återsrapportering av verksamhetsplanen 2021 innehåller beskrivningar av hur förväntade resultat kopplat till inriktningsmålen har uppfyllts. Återsrapporteringen visar att de förväntade resultaten har uppnåtts i samtliga fall

⁶ Servicemätning av kommunens myndighetsutövning som i första hand mäter servicen för gruppen företagare.

förutom ett. Det förväntade resultatet "Förvaltningarna upplever en ökad samordning och styrning i arbetet med barnperspektivet/barnkonventionen" bedöms som delvis uppfyllt.

3.5.1 Bedömning

Vår bedömning är att kommunen genomför analyser av mätningar som följs upp internt med berörda förvaltningar. Resultatet från mätningar presenteras för näringslivsrådet och åtgärder har till viss del vidtagits för att förbättra resultatet inom de mätområden där ranking visat sämst resultat. Vid sidan om de nationella mätningarna finns en etablerad uppföljning utifrån de strategiska målen för kommunen.

Vi gör bedömningen att kommunstyrelsen i högre grad bör ta del av analyser och utvärderingar för att vid behov besluta om åtgärder och resurser som kan bidra till att förbättra näringslivsklimatet. Bland annat bör den beslutade uppföljningsrutinen i det strategiska näringslivsprogrammet efterlevas för att säkerställa att programmet har effekt för företagen i kommunen och genom analysen kan kvalitetssäkra programmet. De projekt och aktiviteter som genomförts på senare år har endast marginellt förbättrat kommunens placering i ranking och mätningar.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det delvis bedrivs ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Vänersborgs kommun som bidrar till att attrahera och behålla verksamheter i kommunen.

Den finns en tydlig organisation och ansvarsfördelning för kommunens näringslivsarbete. Vi uppfattar att arbetet bedrivs med stort engagemang där ett antal aktiviteter genomförs i syfte att stärka företagsklimatet i kommunen. Kommunen har i styrande dokument presenterat mål inom området och det finns ett näringslivsprogram med uttalade strategier.

De mätningar som årligen presenteras visar på marginella förbättringar trots de många initiativ, aktiviteter och det engagemang som kommunledning och medarbetare har för näringslivsfrågor och utveckling av företagsklimatet. Vi anser därför att kommunen bör utvärdera vilka effekter de aktiviteter som erbjuds har för den målgrupp som de syftar till att stödja för att på så sätt kunna bedöma om de resurser som avsätts i form av tid och pengar bidrar till de mål som anges i det strategiska näringslivsprogrammet samt de kommunövergripande strategiska målen.

Vår bedömning är att näringslivsprogrammet bör uppdateras så att det på ett tydligare sätt och utifrån aktuella förutsättningar kan utgöra den strategiska styrning som krävs för ett utvecklat företagsklimat som bidrar till att attrahera och behålla verksamheter i kommunen.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över och uppdatera dokumentet Strategiskt Näringslivsprogram så att programmet är relevant och styrande för innevarande tidsperiod och nuvarande organisation.
- Tydliggöra näringslivsarbetet genom att dokumentera och kommunicera uppdrag för näringslivskontoret och de aktiviteter som genomförs.
- Utvärdera deltagande i nätverk och samverkansforum så att resurser som avsätts bidrar till de mål och resultat som beslutats och bidrar till ett förbättrat företagsklimat.
- Följa de rutiner för uppföljning som anges i det Strategiska näringslivsprogrammet och årligen utvärdera effekter för målgruppen.

Vänersborgs kommun

Granskning av kommunens näringslivsarbete

2022-03-31

Datum som ovan

KPMG AB

Jenny Thörn

Kommunal revisor

Lovisa Jansson

Kommunal revisor

Liz Gard

Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

A Bilagor

Strategier och övergripande aktiviteter näringslivsprogrammet 2014:

<i>Strategier och övergripande aktiviteter</i>
<i>1. Strategi för att utveckla förutsättningarna för det existerande näringslivet.</i>
▪ Utveckla och förenkla kommunens service och regelverk gentemot företag för att skapa tydlighet och öka tillgängligheten. ▪ Stimulera ett förhållningssätt som är förebyggande och bygger på förtroende. ▪ Skapa strukturer för kontinuerlig dialog och möten mellan näringsliv och offentlig sektor. ▪ Stimulera krafter för samverkan och övergripande nätverk.
<i>2. Strategi för att utveckla entreprenörsdriven tillväxt baserad på innovationer.</i>
▪ Skapa och synliggöra mötesplatser för entreprenörskap och innovation. ▪ Främja processer, nätverk och samverkan som gör att nya kunskaper skapas inom och utanför kommunen och att olika kulturers kunskap och initiativförmåga och företagsamhet tas tillvara. ▪ Främja entreprenörers strävan att kommersialisera de nya kunskaperna. ▪ Synliggör och hylla innovativa profiler och hjältar, såväl historiska som nu aktiva. ▪ Stimulera nyfikenhet på entreprenörskap och innovationer redan i förskola och skolan.
<i>3. Strategi för tillväxtorienterad fysisk planering och infrastruktur.</i>
▪ Skapa en proaktiv organisation i exploateringsfrågor. ▪ Genomför ett program tillsammans med näringslivet för att utveckla en levande stadskärna med tydliga delmål 2016. ▪ Utveckla områden och planer med fokus på attraktiva lägen för både boende och företagande. ▪ Verka för breda allianser med näringsliv, kommuner och övriga nyckelaktörer.
<i>4. Strategi för att utveckla Vänersborg som regionhuvudstad.</i>
▪ Prioritera mellankommunala samarbeten i relevanta profil- och tillväxtområden. ▪ Vänersborgs kommun ska medvetet utveckla sig i rollen som regionhuvudstad och bland annat ta initiativ till samarbeten med flera regionhuvudstäder. ▪ Profilera Vänersborg så att det tydligt framgår att Vänersborg är Regionhuvudstad och ett centrum för samverkan och tillväxt i Västra Götalandsregionen.

5. Strategi för att utveckla kommunens profilområden.

- Aktivt utvärdera potentiella profilområden löpande.
- Utveckla en varumärkes- och PR-strategi.
- Samverka med övriga kommuner för att utveckla marknadsföringen för hela regionen i etableringsfrågor.

Revisorerna
2022-03-31

Till:

Samtliga ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen

För kännedom:

Kommunfullmäktige

Granskning av kommunens näringslivsarbete

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vänersborgs kommun har KPMG granskat kommunens näringslivsarbete. Syftet med granskningen har varit att bedöma om det finns ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Vänersborgs kommun som bidrar till att attrahera och behålla verksamheter i kommunen. Vår sammanfattande bedömning är att näringslivsarbetet i Vänersborgs kommun delvis är ändamålsenligt.

Vi bedömer att det finns en tydlig organisation och ansvarsfördelning för kommunens näringslivsarbete. En omorganisation har gjorts för att ytterligare tydliggöra och centrera ansvaret inom kommunstyrelseförvaltningen. Vi uppfattar att arbetet bedrivs med stort engagemang där aktiviteter och deltagande i olika forum etablerats i syfte att stärka företagsklimatet i kommunen.

Vi anser vidare att det av kommunens styrande dokument framgår att det finns mål och ett stort antal aktiviteter kopplat till arbetet med näringslivsutveckling. Det strategiska näringslivsprogrammet innehåller tydliga strategier för arbetet men har inte uppdaterats sedan antagandet 2013. Programmet bör ses över och uppdateras för att säkerställa att det är relevant och styrande.

De mätningar som årligen presenteras visar på marginella förbättringar trots de många initiativ, aktiviteter och det engagemang som medarbetare och förtroendevalda har för näringslivsfrågor och utveckling av företagsklimatet. Vi anser därför att kommunen bör utvärdera vilka effekter de aktiviteter som erbjuds har för den målgrupp som de syftar till att stödja. Genom det kan en bedömning göras om de resurser som avsätts i form av tid och pengar bidrar till de mål som anges i det strategiska näringslivsprogrammet samt de kommunövergripande strategiska målen.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över och uppdatera dokumentet Strategiskt näringslivsprogram så att programmet är relevant och styrande för innevarande tidsperiod och nuvarande organisation.
- Tydliggöra näringslivsarbetet genom att dokumentera och kommunicera uppdrag för näringslivskontoret och de aktiviteter som genomförs.
- Utvärdera deltagande i nätverk och samverkansforum så att resurser som avsätts bidrar till de mål och resultat som beslutats och bidrar till ett förbättrat företagsklimat.
- Följa de rutiner för uppföljning som anges i det Strategiska näringslivsprogrammet och årligen utvärdera effekter för målgruppen.

Rapporten överlämnas för kännedom och beaktande i enlighet med de av kommunfullmäktige antagna rutinerna för rapportering.

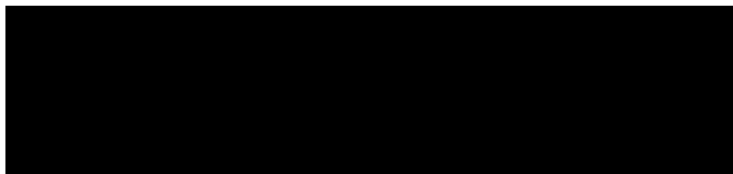
Vi önskar svar från kommunstyrelsen senast 2022-05-31.

För kommunens revisorer

Torsten Gunnarsson
Vice ordförande

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Torsten Gunnarsson

§ 62

Nämndernas verksamhetsberättelser 2021

KS 2022/8

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna upprättad verksamhetsberättelse för styrelsens egen verksamhet.

Kommunfullmäktige beslutar notera informationen i kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsberättelser.

Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse för 2021 kompletteras med en personalredovisning som redovisas vid kommunstyrelsens sammanträde 2022-04-27.

Sammanfattning av ärendet

Nämnderna har inkommit med verksamhetsberättelser för 2021.

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat förslag till verksamhetsberättelse för kommunstyrelsens egen verksamhet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-08
- Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse 2021
- Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsberättelse 2021
- Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse 2021
- Socialnämndens verksamhetsberättelse 2021
- Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsberättelse 2021
- Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2021
- Byggnadsnämndens verksamhetsberättelse 2021
- Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsberättelse 2021

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut inför sammanträdet var:

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna upprättad verksamhetsberättelse för styrelsens egen verksamhet.

Kommunfullmäktige beslutar notera informationen i kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsberättelser.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-03-23

Henrik Harlitz (M) yrkade att beslutet skulle få följande tillägg:
Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse för 2021 kompletteras med en
personalredovisning som redovisas vid kommunstyrelsens sammanträde 2022-04-27.

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns ett förslag till beslut, nämligen
kommunstyrelseförvaltningens förslag och ett tilläggsyrkande från Henrik Harlitz (M).

Ordföranden föreslog följande propositionsordning, som godkändes av
kommunstyrelsen. Först ställs kommunstyrelseförvaltningens förslag under proposition
och därefter prövas om Henrik Harlitz (M) tilläggsyrkande kan antas eller avslås.

Ordföranden ställde kommunstyrelseförvaltningens förslag under proposition och fann
att kommunstyrelsen bifallit förslaget.

Ordföranden ställde därefter Henrik Harlitz (M) tilläggsyrkande under proposition och
fann att kommunstyrelsen bifallit yrkandet.

Sändlista

Ekonomikontoret
Samtliga nämnder
Personalkontoret

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-03-10

Dnr: KS 2022/8

Handläggare

Kerstin Rosendahl
kerstin.rosendahl@vanersborg.se
0521-72 24 46

Mottagare

kommunstyrelsen

Nämndernas verksamhetsberättelser 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna upprättad verksamhetsberättelse för styrelsens egen verksamhet.

Kommunfullmäktige beslutar notera informationen i kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsberättelser.

Sammanfattning av ärendet

Nämnderna har inkommit med verksamhetsberättelser för 2021.

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat förslag till verksamhetsberättelse för kommunstyrelsens egen verksamhet.

Beredning

Ärendet har beretts av ekonomikontoret inför kommunstyrelsens möte. Beslut fattas av Kommunfullmäktige.

Sändlista

Ekonomikontoret
Samtliga nämnder

Thomas Sannemalm
Ekonomichef

Vänersborgs kommun

Verksamhetsberättelse 2021

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Större händelser under året	4
3 Resultatavstämning	5
4 Övergripande ekonomisk analys.....	14
5 Verksamhetsuppföljning och ekonomisk analys	16

1 Sammanfattning

Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda. För kommunstyrelsens del innebär det att fyra inriktningsmål är uppfyllda och två delvis uppfyllda. En närmare uppföljning av nämndens bidrag till inriktningsmålen står att läsa under kapitel 3. Dessa texter utgör också en sammanfattning över de förväntade resultat som ligger till grund för inriktningsmålen.

Under 2021 hade kommunstyrelsen 14 förväntade resultat. Av dessa bedöms tio vara uppfyllda och fyra delvis uppfyllda. Av de 48 beslutade aktiviteter för ökad måluppfyllelse, som skulle genomföras under 2021 i förvaltningen, har 40 genomförts. Fyra är pågående och fyra har inte genomförts. Aktiviteterna utgör, tillsammans med måtten, utgångspunkt för uppföljningen av förväntade resultat.

Förvaltningen har under året haft en bred ansats kring miljöarbetet och genomfört både Miljöforum, Hållbarhetsveckan och synliggörande av klimatsmarta företag.

Omfattande insatser har gjorts för att stärka digitaliseringen i kommunorganisationen under året genom bland annat införande av IT/digitaliseringsråd, utvecklingen av digitala möten, utbildningar och fler e-tjänster. Förvaltningen har arbetat fokuserat med underliggande orsaker till sjukfrånvarostatistiken, bland annat genom kartläggning och täta uppföljningssamtal.

Ett gediget arbete har utförts för att utarbeta varumärkesplattformen för Vänersborg, i samarbete med både externa och interna aktörer.

Kommunstyrelsen redovisade ett överskott på närmre 23,8 mnkr, vilket är en avvikelse med 6 mnkr mot prognosen i augusti som då sattes till 17,8 mnkr. Det stora överskottet och också skillnaden mot prognosen kan på flertalet sätt förklaras genom att planerade åtgärder försenats eller skjutits upp mot bakgrund av rådande Coronapandemi, men också ställts om till mer kostnadseffektiva metoder som exempelvis digitala möten. På många håll kan överskottet också förklaras genom vakanser och ledigheter.

Nämndens bidrag till inriktningsmålen

Inriktningsmål	Förväntade resultat
 I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv	 Andelen invånare som når egen försörjning ska öka.
 Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier	 Barn och elevers upplevda trygghet i skolan ska öka. Förvaltningarna upplever en ökad samordning och styrning i arbetet med barnperspektivet/barnkonventionen.
 Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag	 Näringslivet upplever ett förbättrat samarbetsklimat och service från kommunen. Nöjd kund-index (INSIKT) ska öka. Fler företag etablerar sig i kommunen.
 Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan	 Återanvändning av kommunala möbler ökar. Kommunanställdas medvetenhet kring miljöfrågor ska öka. Invånarnas medvetenhet kring miljöfrågor ska öka.
 Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet	 Styrning och samordning av det kommunövergripande digitaliseringsarbetet ska öka. Ökad digitalisering av manuella arbetsmoment. Nöjd medborgar-index kring bemötande och tillgänglighet ska öka.
 Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska	 Sjukfrånvaron ska minska till nivå med rikssnitt för kommunalt anställda. Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka.

2 Större händelser under året

Vänersborg syns!

Vänersborg är årets konsumentkommun 2021 med motiveringen ”En kommun som väljer att satsa på konsumenterna i en tid där andra kommuner gör tvärtom”.

Att få råd och stöd vad gäller konsumentköp och budget- och skuldrådgivning är inte en självklarhet i alla kommuner. Utnämningen är en bekräftelse på att vi ger högklassig service till Vänersborgsmedborgarna och att vi värnar utsatta individer som hamnat i ekonomiskt svåra situationer.

Vi är etablerade i KommunSverige vad gäller medborgarinformation via Facebook och kurvan fortsätter uppåt. 2021 intar vi 2: a platsen i kommunligan.

Innovationsmiljön Wargön Innovation och Gröna Kluster Nuntorp är utsedd till två av Fyrbodals sex utvecklingsnoder och flera spännande projekt är under process.

Utveckling

Genom extern medfinansiering har vi möjliggjort utvecklingsinsatser för ökad kvalitet inom områden som till exempel integration/inkludering (Delmos), platsutveckling (Tillväxtverket) och digitalisering/datainsamling (EU-projekt).

Vänersborg deltar tillsammans med övriga Fyrbodals kommuner i ett mångårigt projekt för att digitalisera arkiverade handlingar, e-Arkiv Väst. Under året har två system, Evolution (kommunens diariesystem) och PMO (skolans journalsystem) anslutits till e-arkivet.

En ny Bostadsförsörjningsplan är antagen.

Organisation

Kommunstyrelsen har förstärkt näringslivsavdelningen under året genom en flytt av evenemangsverksamheten från kultur- och fritidsnämnden, i syfte att nå bättre synergieffekter.

3 Resultatavstämning

I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Arbetslösheten i Vänersborg har under 2021 gått åt rätt håll och har minskat jämfört med 2020. Dock ligger Vänersborg (9 procent) fortsatt över riksgenomsnitt (7,2 procent) och regionsnitt (6,5 procent). Långtidsarbetslösheten ligger kvar på en fortsatt hög nivå i riket såväl som i Vänersborg. Arbetslösheten bland utrikesfödda ligger på 27 procent som kan jämföras med rikets 17,8 procent och även ungdomsarbetslösheten är högre i Vänersborg än i riket totalt. Andelen gymnasieelever med examen ökade något under 2021 jämfört med föregående år, men är fortsatt låg i jämförelse med riket som helhet.

Förvaltningen har under årets tagit emot högskolepraktikanter och feriearbetande högstadierelever.

Delmos-projektet har resulterat i ett förslag till handlingsplan inom social inkludering och dialog har förts med aktörer inom civilsamhället med fokus på bl.a. arbetsmarknadsinsatser.

En rad andra arbetsmarknadsinsatser har genomförts under året, däribland en rekryteringsmässa och samarbete med aktörer inom innovationssystemet (som arbetar med att stärka elevers tro på sin egen förmåga). Det senare ledde till ett samarbete med Ung Företagsamhet och Ung Drive.

Andelen invånare som når egen försörjning ska öka.

Arbetslösheten i Vänersborg har under 2021 gått åt rätt håll och har minskat jämfört med 2020. Dock ligger Vänersborg (9 procent) fortsatt över riksgenomsnitt (7,2 procent) och regionsnitt (6,5 procent). Långtidsarbetslösheten ligger kvar på en fortsatt hög nivå i riket såväl som i Vänersborg. Arbetslösheten bland utrikesfödda ligger på 27 procent som kan jämföras med rikets 17,8 procent och även ungdomsarbetslösheten är högre i Vänersborg än i riket totalt. Delmos-projektet har resulterat i ett förslag till handlingsplan inom social inkludering och dialog förts med aktörer inom civilsamhället med fokus på bland annat arbetsmarknadsinsatser.

Förvaltningen har under året tagit emot högskolepraktikanter och feriearbetande högstadierelever. En rekryteringsmässa genomfördes under hösten, där 15 företag och organisationer medverkade som utställare och ca 300 personer besökte mässan. Mässan var uppskattad av utställare och planeras att utvecklas kommande år. Kommunen har samarbetat med Ung företagsamhet (UF) och Ung Drive. Under året avslutade 152 elever på Vänersborgs gymnasieskolor sina UF-företag. Det är en ökning jämfört med föregående år.

Siffror över 2021 års utfall gällande måtten *Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta och studera*, samt *Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd* publiceras v 24 respektive 25.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)	—		19,79%	25,39%
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	—		1,75%	1,61%
Andel arbetslösa av arbetskraften 16–64 år, öppet arbetslösa eller i program	↘	9	6,5	5,6

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Målet mäts med trygghetsnivån i skolan bland niondeklassare och femteklassare. Andelen elever i årskurs fem som är trygga i skolan är fortsatt bland de högsta i landet och har ökat något sedan mätningen 2018. Andelen elever i årskurs nio som är trygga i skolan har däremot sjunkit sedan 2018 och ligger under såväl regionens som rikets genomsnitt. En rad insatser har gjorts för att öka tryggheten i skolan under året, däribland kompetensutveckling för skolpersonal och drogförebyggande föreläsningar riktat till elever och personal. I kommunorganisationen har samordningen och styrningen i arbetet med barnperspektiv ökat genom utarbetande av vägledning för barnrättsarbetet och uppdragsdirektiv för förvaltningsövergripande barnrättsteam.

Tidigare har trygghetsnivån även följts av Nöjd Region-index via medborgarundersökningen. 2021 års medborgarundersökning har omformats och frågeställningar omformulerats. Bland annat har detta index upphört. Frågeställningarna löd: "Hur ser du på hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter?", "Hur ser du på hur trygg och säker du kan känna dig mot hot, rån och misshandel?" och "Hur ser du på hur trygg och säker du kan känna dig mot inbrott i hemmet?"

Vad medborgarundersökningen dock visar är att 29 procent inte känner sig trygg utomhus i området där den bor när det är mörkt ute (VGR 28 procent), 31 procent är orolig för att drabbas av inbrott i sitt hem (VGR 26 procent) och 25 procent är orolig för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld (VGR 28 procent).

Barn och elevers upplevda trygghet i skolan ska öka.

Andelen elever i årskurs 5 som är trygga i skolan är fortsatt bland de högsta i landet och andelen har ökat något sedan mätningen 2018. Däremot har den upplevda tryggheten bland elever i årskurs 9 minskat sedan 2018 och ligger också under såväl regionens som rikets genomsnitt.

Rådet för hälsa och social hållbarhet har genom folkhälsomedel bidragit till kompetensutveckling i syfte att stärka personalen i arbetet med elevernas utveckling bl. a. med organisatoriskt fokus. Digitala föreläsningar har erbjudits till skolpersonal om sex och samlevnad samt hur man bemöter transsexuella personer. Det har också anordnats digitala föreläsningar för invånarna om barns integritet och hur man pratar med sitt barn i samarbete med Suicid zero med syfte att stärka vuxna i barnens närhet.

Informationsinsatser om cannabis genom Drogsmart har genomförts för elever, skolpersonal och vårdnadshavare.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019	Utfall år 2018
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)		78,5%			84,84 %
Elever i åk 5: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)		89%			88,22 %

Förvaltningarna upplever en ökad samordning och styrning i arbetet med barnperspektivet/barnkonventionen.

Vägledning för barnrättsarbetet i kommunen, samt uppdragsdirektiv för barnrättsteamet, har upprättats och arbetet med implementering har påbörjats. Syftet med vägledningen är att skapa förutsättningar för att bedriva ett strategiskt och långsiktigt barnrättsarbete samt att underlätta för kommunens förvaltningar i arbete med handlingsplaner för att stärka barnets rättigheter.

En Teamsgrupp har skapats och utbildningar för barnrättsteamet inför 2022 har erbjudits. En informationssida finns på intranätet, där barnrättsteamet ansvarar för innehåll och uppdateringar. Med de insatser som gjorts under året har samordningen och styrningen i arbetet ökat.

Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

Totalt startade 239 nya företag under perioden januari till december 2021, vilket är fler än föregående år. Företagarnas sammanfattande omdöme om kommunens företagsklimat har förbättrats sedan förra året och högre poäng har givits kommunen avseende service och bemötande. Företagen i Vänersborg är nöjda med kommunens service och nöjdheten ökar för tredje året i rad. Vänersborgs kommun har ökat NKI från 71 (2018), 73 (2019) till 74 (2020) och hamnar på plats 90 bland Sveriges kommuner. Fokuserade insatser kring brottslighet mot företag, upphandling, skola-näringsliv och service och bemötande har gjorts. Arbetet med en etableringsstrategi har påbörjats. Arbetet är kopplat till projektet Hållbar platsutveckling. En ny varumärkesplattform har arbetats fram under året. Ett stort antal möten med företag har hållits under året, och företagsbesök har genomförts.

Näringslivet upplever ett förbättrat samarbetsklimat och service från kommunen.

Företagarnas sammanfattande omdöme om kommunens företagsklimat har förbättrats sedan förra året och högre poäng har givits kommunen avseende service och bemötande.

Under året har förvaltningen arbetat fokuserat med Svenskt Näringslivs mätområden, och haft fokusområden brottslighet mot företag, upphandling, skola-näringsliv och service och bemötande.

Inom projektet Hållbar platsutveckling samt varumärkesarbetet har många möten hållits med företagare.

Efter att restriktionerna släpptes efter sommaren 2021 kunde företagsbesöken återupptas, och totalt 9 av de 15 inplanerade besöken genomfördes under hösten.

Konsumentverksamheten deltog vid frukostforum och informerade kring bedrägerier och skuldsanering. Resultatet blev fler kontakter från företagare kring bedrägerier liksom förfrågningar kring lagstiftning om skuldsanering av företag.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Genomförda företagsbesök, antal/år	—	9		
Företagarnas sammanfattande omdöme om kommunens företagsklimat, betyg 1–6, Svenskt Näringsliv	↗	3,13	3,09	3,15
Företagsklimatet: Kommunens service och bemötande (antal poäng)	↗	2,88	2,84	2,78

Nöjd kund-index (INSIKT) ska öka.

Företagen i Vänersborg är nöjda med kommunens service och ökar för tredje året i rad. Vänersborgs kommun har ökat NKI från 71 (2018), 73 (2019) till 74 (2020) och hamnar på plats 90 bland Sveriges kommuner. Mätningen för 2021 publiceras under 2022.

Förvaltningen ser en viss avmattning i svar från vissa områden under 2021, varför vykort ska skickas till alla som haft ett ärende. Dels för att lyfta fram möjligheten att ge feedback, dels för att stärka arbetet för ökad service och bemötande.

Möjligheterna att dela upp kontrakt undersöks vid varje upphandling. Under hösten har ett förvaltningsövergripande arbete för service och bemötande, både internt och externt fokus, påbörjats.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	—		73,91	73,04

Fler företag etablerar sig i kommunen.

Totalt startade 239 nya företag under perioden januari till december 2021, vilket är fler än föregående år totalt. Alla branscher har haft en positiv utveckling de senaste 6 månaderna, dock från olika nivåer. Siffror över 2021 års utfall gällande antalet nystartade företag, antal/1 000 invånare 16-64 år publiceras v. 24.

Arbetet med en etableringsstrategi har påbörjats. Arbetet är kopplat till projektet Hållbar platsutveckling. En ny varumärkesplattform har utarbetats under 2021. Det är en del i ledet att marknadsföra Vänersborg som en plats och kommun att besöka, bo och verka inom.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Nystartade företag, antal/1 000 inv, 16-64 år	—		9,6	7,5
Nystartade företag, antal	↗	239	224	170

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Arbetsmarknadsenheten har emottagit en stor mängd möbler för att återställa till nyskick. Införseln av möbler har varit stor. Totalt såldes 340 återbrukade objekt internt under året, vilket är fler än föregående år. Arbetet med att driva och genomföra klimatlöften har varit aktivt under året. 7 av 9 bedöms ha genomförts under 2021. Miljöforum är genomfört med ett 70-tal fysiska besök och 30 digitala. Av utvärderingen att döma har samtliga upplevt sig få ny information och är intresserade av återkommande miljöforum. Hållbarhetsveckan genomfördes tillsammans med civilsamhället och näringslivet med över 100 unika programpunkter/aktiviteter. Genom Hållbarhetsveckan fick kommunen möjlighet att lyfta fram utvecklingsnoderna Gröna Klustret i Nuntorp och Wargön Innovation, som bland annat arbetar för gröna näringar och cirkulära affärsmodeller.

Återanvändning av kommunala möbler ökar.

Arbetsmarknadsenheten har uppdraget att återställa begagnade möbler till nyskick för att sedan sälja tillbaka till kommunens verksamheter. Införsel av möbler har varit stor. Totalt såldes 340 återbrukade objekt internt för sammanlagt 160 163 tkr. På grund av pandemin har verksamheten fått ställa om under våren men kom i gång igen under hösten. Förslag till Anvisningar för intern möbelhanteringar är framtagen.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Internt köp från Remöblera – Kr/antal inköp		471	250	

Kommunanställdas medvetenhet kring miljöfrågor ska öka.

Miljöforum är genomfört med ett 70-tal fysiska besök och 30 digitala. Arrangemanget blev inspelat och kan ses i efterhand. Ca 30 svarade på utvärderingen. Samtliga upplever att de fått ny information, samtliga är också intresserade av återkommande miljöforum. Evenemanget fick mycket positiv återkoppling och ett antal förbättringsförslag gavs, mest kopplat till inbjudan och för att locka fler besökare.

Arbetet med att driva och genomföra klimatlöften ha varit aktivt under hela 2021. 7 av 9 klimatlöften bedöms ha genomförts under 2021.

Personalförmåner som främjar hälsa och miljö marknadsförs nu löpande från personalklubbens nya förmånsportal.

Invånarnas medvetenhet kring miljöfrågor ska öka.

Informationsinsatser är genomförda bland annat under Cykelns dag i juni.

Hållbarhetsveckan genomfördes tillsammans med civilsamhället och näringslivet. Programmet innehöll totalt över 100 unika programpunkter/aktiviteter. Varierande besöksantal men över lag stor uppslutning besökare under veckan. Under hållbarhetsveckan genomfördes också en klimatsmart kväll för invånare tillsammans med kommunens energi- och klimatrådgivare. Utvärderingen visar att över 80 procent fått med sig användbara tips, och att klimatsmarta kvällen givit ny kunskap.

SCB:s medborgarundersökning har ändrat utformning och frågan om miljömedvetenhet ställdes inte för 2021. Dock angav 60,6 procent att informationen från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan fungerar bra, vilket kan jämföras med ett rikssnitt på 53,9 procent.

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

På grund av att medborgarundersökningen ändrat sin utformning, räknas inte längre index kring bemötande och tillgänglighet. Dock uppvisar resultaten från Vänersborg kring bemötande och besvarande av frågor en hög grad av nöjdhet och en något högre nöjdhetsgrad än rikssnitt.

En medborgardialog har genomförts digitalt på temat *meningsfull fritid*. Underlaget kommer att tas med i det kommande arbetet med program för genomförande av funktionshinderpolitiken. Digitala dialoger kommer troligen användas vid fler tillfällen för att nå "svårnådda" målgrupper. Kommunen har anslutit sig till SKR:s nätverk, "Medborgardialog i styrning" i syfte att utveckla system där medborgardialogen blir en del i styrningen av organisationen och ska utgöra ett underlag för beslut.

Under 2021 har en organisation runt IT och Digitaliseringsråd skapats, för att bättre kunna fånga behoven i verksamheterna och sprida kunskapen mellan förvaltningarna, vad gäller digitaliseringsarbetet.

Andelen pappersfakturer har minskat till minimum och ytterligare en förvaltning är introducerad till e-handelssystemet. Merparten av alla möten har under 2021 genomförts digitalt via Teams. Parallellt med detta har utbildningar för digitalhantering i diverse olika system så som Raindance, marknadsplatsen m.fl. genomförts.

Fler invånare och intressenter har nåtts av kommunens digitala föreläsningar, än när de enbart hållits fysiskt.

Genom deltagande i projektet ICC (Intelligent Cities Challenge) har det varit möjligt att inhämta nationellt och internationellt framgångsrikt digitaliseringsarbete för överföring och genomförande till våra verksamheter.

Styrning och samordning av det kommunövergripande digitaliseringsarbetet ska öka.

Under 2021 har ett IT- och Digitaliseringsråd skapats, för att bättre kunna fånga behoven i verksamheterna och sprida kunskapen mellan förvaltningarna. Varje förvaltning har en digitaliseringsgrupp med representation från IT-kontoret, vilka träffas regelbundet. Tanken är att här fånga små och stora idéer och önskemål som gärna tvärasektionellt kan appliceras i hela kommunen. Större projekt bedöms och hanteras av förvaltningschefer gemensamt i rådet.

Genom deltagande i projektet ICC (Intelligent Cities Challenge) har det varit möjligt att inhämta nationellt och internationellt framgångsrikt digitaliseringsarbete för överföring och genomförande till våra verksamheter som exempel på framgångsrik organisering av offentlig förvaltnings digitaliseringsarbete och hur det skulle kunna genomföras, exempel på hur besöksnäringen skulle kunna bli mer ekologisk, ekonomiskt och socialt hållbar genom ökad digitalisering, exempel på hur service, transparens och medborgarinflytande kan öka genom ökad digitalisering genom utvecklad E-förvaltning samt exempel på hur publicering av sk Öppna data är grundläggande för både offentliga och privata aktörers utveckling av digitala tjänster.

Vänersborgs kommun har under året anslutit sig till Dataportal Väst samt inskickad EU-ansökan om medfinansiering inom turism UPREST har beviljats.

Ökad digitalisering av manuella arbetsmoment.

Flera utvecklingsarbeten pågår för en ökad grad av digitalisering. Ett digitalt stöd för det systematiska arbetsmiljöarbetet är på plats och utbildning har genomförts. En vidareutveckling av den digitala anställningsprocessen pågår. Delprocessen om avslutande av anställning är klar. E-signering har varit föremål för dialog med den fackliga parten. En digital hanteringen av bisysslor har införts. Andelen pappersfakturer har minskat till minimum och ytterligare en förvaltning är introducerad till e-handelssystemet.

Merparten av alla möten har under 2021 genomförts digitalt via Teams. Parallellt med detta har utbildningar för digitalhantering i diverse olika system så som Raindance, marknadsplatsen m fl. genomförts.

Fler invånare och intressenter har nåtts av kommunens digitala föreläsningar, än när de enbart hållits fysiskt.

Nöjd medborgar-index kring bemötande och tillgänglighet ska öka.

På grund av att medborgarundersökningen ändrat sin utformning, räknas inte längre index kring bemötande och tillgänglighet. Dock uppvisar resultaten från Vänersborg kring bemötande (80,9 procent) och besvarande av frågor (71,4 procent) en hög grad av nöjdhet. Sammantaget blir det en något högre nivå, 76,1 procent, än rikssnitt, 74,5.

En medborgardialog har genomförts digitalt på temat *meningsfull fritid*. Underlaget kommer att tas med i det kommande arbetet med program för genomförande av funktionshinderpolitiken. Digitala dialoger kommer troligen användas vid fler tillfällen för att nå "svårnådda" målgrupper. Deltagarna uppskattade möjligheten att diskutera med förtroendevalda.

Kommunen har anslutit sig till SKR:s nätverk, "Medborgardialog i styrning" i syfte att utveckla system där medborgardialogen blir en del i styrningen av organisationen och ska utgöra ett underlag för beslut.

Mått	Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Nöjd Medborgar-Index - Bemötande, tillgänglighet	—		53%

Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

Sjukfrånvaron påverkas fortfarande av den pågående coronapandemin. Sjukfrånvaron för kommunen som helhet var 9,8 procent januari till och med november vilket är 0,7 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period föregående år (10,5 procent). Pandemins effekter till trots så arbetar organisationen vidare med utveckling och översyn av processer som på olika sätt kan bidra till minskad sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron på kommunstyrelseförvaltningen låg under 2021 (jan-nov) på 3,5 procent, jämfört med 3,3 procent föregående period. Utifrån de restriktioner som gällt kommunorganisationen under året har distansarbete införts.

Medarbetarundersökningen 2021 visade att föregående års stora ökning av andelen ambassadörer bland medarbetarna håller i sig även 2021. Hälften av medarbetarna kryssade för de två högsta svarsalternativen (som är villkoret för att kategoriseras som ambassadör) på frågan om de skulle rekommendera sin arbetsplats. I ljuset av detta goda resultat var andelen ambassadörer 49 procent 2021 jämfört med 50 procent 2020, vilket ska jämföras med de 35 procent som ett stort antal organisationer sammantaget hade 2020. Särskilt positivt 2021 var att andelen medarbetare som kryssade i det allra högsta svarsalternativet ökade med nästan en procentenhet (från 24,5 till 25,4%). Kommunstyrelseförvaltningen uppvisar dock lägre resultat i årets personalenkät vad gäller frågan om att rekommendera sin arbetsplats jämfört med föregående undersökning, från 49 till 46 procent.

Sjukfrånvaron ska minska till nivå med rikssnitt för kommunalt anställda.

Sjukfrånvaron påverkas fortfarande av den pågående coronapandemin. Sjukfrånvaron för kommunen som helhet var 9,8 procent januari till och med november, vilket är 0,7 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period föregående år (10,5 procent). Sjukfrånvarotrenden under hösten följer trenden motsvarande tid föregående år. Det indikerar att årets sjukfrånvaro kan bli något lägre jämfört med föregående år. Jämförelsetal med riket för 2021 presenteras i mars 2021. Sjukfrånvarons samvariation med faktorer såsom hållbart medarbetarengagemang och antal medarbetare per chef har på ett övergripande sätt synliggjorts i den utvecklade personalekonomiska redovisningen. En handlingsplan för minskad sjukfrånvaro finns framtagen sedan föregående år. Fokus under året med handlingsplanen har varit en fördjupad och stärkt kontakt med Försäkringskassan om tidiga kontakter vid långa sjukfall. Därutöver genomförs frekventare uppföljningssamtal inom förvaltningarna vid sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron på kommunstyrelseförvaltningen låg under 2021 (jan-nov) på 3,5 procent, jämfört med 3,3 procent föregående period. Utifrån de restriktioner som gällt kommunorganisationen under året har distansarbete införts.

Mått		Utfall jan-nov 2021	Utfall jan-nov 2020	Utfall jan-nov 2019
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)		9,8%	10,5%	8,1%

Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka.

Medarbetarundersökningen 2021 visade att föregående års stora ökning av andelen ambassadörer bland medarbetarna håller i sig även 2021. Hälften av medarbetarna kryssade för de två högsta svarsalternativen (som är villkoret för att kategoriseras som ambassadör) på frågan om de skulle rekommendera sin arbetsplats. I ljuset av detta goda resultat var andelen ambassadörer 49 procent 2021 jämfört med 50 procent 2020, vilket ska jämföras med de 35 procent som ett stort antal organisationer sammantaget hade 2020. Kommunstyrelseförvaltningen uppvisar dock lägre resultat i årets personalenkät vad gäller frågan om att rekommendera sin arbetsplats jämfört med föregående undersökning, från 49 till 46 procent.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
eNPS - Employee Net Promoter Score, Ambassadörer andel (%)		49%	50%	-
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex		78,44	78,17	-

4 Övergripande ekonomisk analys

RESULTATRÄKNING, Tkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	5 256	8 279	9 068
Övriga intäkter	58 820	61 404	59 564
Summa intäkter	64 076	69 683	68 632
Personalkostnader	74 569	74 082	67 437
Omkostnader	372 524	359 265	345 808
Avskrivningar & internränta	2 065	1 964	1 969
Summa kostnader	449 158	435 311	415 214
Nettokostnad	385 082	365 628	346 582
Nettobudget	408 877	391 657	384 317
Resultat	23 795	26 029	37 735

Kommunstyrelsens sammanlagda resultat redovisade ett överskott på 23 795 tkr, vilket är en avvikelse jämfört med budget på 5,8 %. Nettokostnaderna ökade med ca 5,3 %, vilket till största del beror på att omkostnaderna ökade, vilket bl.a. kan förklaras av ökat förbundsbidrag till Kunskapsförbundet Väst och ökade verksamhetsbidrag till Flygplatsen och Vattenpalatset till följd av pandemin.

ANSLAGSBILDNINGSNIVÅ, Tkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Budgetdifferens 2021
Kommunstyrelse	11 097	8 859	9 815	9 358
Kommunledning	102 476	101 361	88 953	9 112
Räddningstjänst och Säkerhet	37 827	36 256	35 898	319
Gymnasieverksamhet	196 971	182 036	180 736	3 189
Vuxenutbildningen	36 711	37 115	31 180	1 817
Summa	385 082	365 627	346 582	23 795

I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett överskott på 17 800 tkr. Skillnaden på resultatet mot prognosen härleds i första hand till kommunledningen och det höga resultatet kan på flera sätt förklaras genom att flera planerade åtgärder försenats, skjutits upp eller ställts om mot bakgrund av rådande Coronapandemi.

INVESTERINGAR, Tkr	Investeringsplan 2021	Utfall 2021	Budgetdifferens 2021
Kommundirektören			
Inventarier	600	34	566
IT-kontoret			
Datanät	1 322	688	634
Kommunikation och Kansli			
Hemsida	500	101	399
E-arkiv	300	0	300
Summa	2 722	823	1 899

Årets investeringsplan på visade ett överskott på 1 899 tkr. Detta beror på förseningar i IT-investeringar till följd av pandemin samt att planerade investeringsmedel för e-arkiv och hemsida inte användes då kostnaderna bedömdes utgöra driftkostnader.

5 Verksamhetsuppföljning och ekonomisk analys

Riktade uppdrag

Riktade uppdrag
Socialt förebyggande och trygghetsskapande insatser, kopplade till kommunens två inriktningsmål om jämställda och jämlika förutsättningar samt fullföljda studier (MRP 2021-2023) - Inom ramen för förfogandeanslaget öronmärktes 3 000 tkr, dessa har i sin helhet beviljats och utbetalats till Barn- och utbildningsnämnden (KS 2021-08-25 §143). Medlen har under höstterminen 2021 använts på samtliga högstadieskolor för att bidra till att möta fler elever som verksamheten har svårt att möta i klassrumssituation. Vid utvärdering efter höstterminen ser barn- och utbildningsförvaltningen att insatsen bidragit till en ökad närvaro hos berörda elever. Insatsen syftar till att öka måloppfyllelsen hos eleverna genom att individanpassa lärmiljön och på så sätt bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål "Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier". Det är för tidigt att utvärdera om insatsen bidragit till ökade kunskapsresultat hos berörda elever, men närvaro är en viktig faktor för ökade skolresultat och elevernas möjlighet att fullfölja sina studier. Det vore önskvärt att kunna fortsätta med eller utöka insatsen.
Kommunstyrelsen ges i uppdrag att starta en genomlysning av framtidens skola i Vänersborgs kommun. (MRP 2021-2023) - Uppdraget påbörjat hösten 2021 med tidplan om delrapportering från Barn-och utbildningsförvaltningen under kvartal 1 2022 vad gäller nulägesbeskrivning. Denna ligger till grund för externt konsultarbete med slutrapport hösten 2022.

5.1 Kommunstyrelsen nämndverksamhet

5.1.1 Uppdrag

Ledning, samordning och uppsikt

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och består av 15 ledamöter (och 15 ersättare). Inom styrelsen finns ett arbetsutskott, ett personal- och förhandlingsutskott samt ett konsumentutskott. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens övergripande och långsiktiga strategiska utveckling och ekonomiska ställning samt leder och samordnar kommunens verksamheter mot kommunens vision "Attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet".

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens mark- och bostadspolitik, energiplanering, kollektivtrafik och är samordnande i övergripande frågor för näringsliv, civilsamhälle och föreningsliv samt utgör kommunens personalorgan.

Kommunstyrelsen biträds av kommundirektören som tillika är förvaltningschef för kommunstyrelseförvaltningen vilken är organiserad i fyra stabskontor: Kommunikation och kansli, ekonomikontoret, personalkontoret och IT-kontoret.

Kommunstyrelsen ska bland annat leda förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och bolags verksamheter.

6.1.2 Ekonomisk analys

VERKSAMHETER Netto, tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Budgetdifferens 2021
Kommunstyrelse	7 885	5 640	6 695	8 674
Personal- och förhandlingsutskott	183	173	171	84
<i>Medlemsavgifter</i>				
Fyrbodals kommunalförbund	1 428	1 386	1 338	-32
Summa	9496	7 199	8 204	8 726

Kommunstyrelsen redovisade sammanlagt ett överskott på 8 726 tkr. Kommunstyrelsens förfogandeanslag visade ett överskott på 6 840 tkr. Kostnader för hyror var lägre än budget, 400 tkr, då sessionssalen inte är i bruk. Övriga omkostnader har varit lägre än budget.

Av kommunstyrelsens förfogandeanslag på 24 419 tkr avsattes följande:

Verksamhetsbidrag Funktionsrätt 150 tkr, hyresbidrag till verksamhet Remöblera 251 tkr, medfinansiering pilotprojektet LEVA 50 tkr, isbana i Plantaget 125 tkr, tillskott stiftelsen Bergagården 270 tkr, avgiftsfrihet restaurangverksamhet 555 tkr, licenser för IT-säkerhet/IT-informationssäkerhet 4 000 tkr, utökat preliminärt förlusttäckningsbidrag Vattenpalatset 1 500 tkr, socialt förebyggande insatser 260 tkr (strandvårdar) och 50 tkr (centrumvårdar), tilläggsanslag ökade kostnader i kosten BUN 2 600 tkr, barn i behov av särskilt stöd 3 000 tkr, extra driftstöd Fyrstads flygplats 210 tkr, ökat bidrag Film i Väst 36 tkr, tilläggsbudget KFN 2 500 tkr, presentkort till anställda 2 022 tkr.

5.2 Kommundirektör

5.2.1 Uppdrag

Chef för kommunstyrelseförvaltningen och förvaltningscheferna

Kommundirektören är chef för kommunstyrelseförvaltningen såväl som över förvaltningscheferna. Hela det ansvar som åligger regleras i kommundirektörsinstruktionen samt i delegeringsordningar.

Kommundirektörens ledningsgrupp är ett verktyg för kommunövergripande ledning och styrning mot kommunfullmäktiges sex inriktningsmål för flerårsplaneperioden. Ledningsgruppen är ett strategiskt stöd till kommundirektören och ansvarar gemensamt för beredning och uppföljning av inriktningsmål och förväntade resultat samt verkställighet av tvärspektoriella uppdrag.

I kommunstyrelseförvaltningens uppdrag ingår också att tillhandahålla stödfunktioner till kommunstyrelsen, nämnder, förvaltningar och bolag. Kommunstyrelseförvaltningens ledningsgrupp samordnar såväl ledningsprocesser som stödprocesser.

Gymnasieverksamhet och Vuxenutbildning

Gymnasieverksamheten är organiserad i ett kommunalförbund, Kunskapsförbundet Väst, tillsammans med Trollhättans stad. Förbundet omfattar gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning. Kommunen ger ett årligt förbundsbidrag till verksamheterna.

Avdelningen för hållbar utveckling

Avdelningen arbetar kommun- och verksamhetsövergripande där uppdraget utgår från FN:s globala mål kring hållbar utveckling, med särskilt fokus på ekologisk och social hållbarhet. Avdelningen är ett stöd för de politiska grupperna Samverkansgruppen för hållbar utveckling och miljö, Rådet för hälsa och social hållbarhet samt Kommunala rådet för funktionshinderfrågor. Inom avdelningen leds och samordnas kommunens miljö- och energiarbete, internationella arbete, samhällsplanering, arbetsmarknadsfrågor, integrationsarbete, konsumentrådgivning samt Budget- och skuldrådgivning.

Näringslivsavdelningen

Näringslivsavdelningens uppdrag är att skapa förutsättningar till ett hållbart näringsliv för nya och befintliga företag inom hela Vänersborgs kommun. Med olika aktörer skapar avdelningen aktiviteter och arbetssätt som främjar samverkan och samarbeten för ett stärkt näringsliv i alla branscher, där näringslivsrådet utgör ett viktigt forum. Avdelningen driver förvaltningsövergripande processer för att öka företagsklimatet och leder även arbetet av kommunens platsutveckling. Avdelningen innefattar även verksamheten för evenemangsutveckling, som genom nära samverkan med näringsliv och föreningsliv bygger en starkt attraktionskraft.

5.2.2 Årets verksamhet i övrigt

En uppföljning av särskilt viktiga aktiviteter kopplat till grunduppdraget följer nedan.

Särskilt viktiga aktiviteter Kommundirektör
Översyn av struktur samt chefsstöd i styr- och ledningssystemet Stratsys - Styr- och ledningssystemet är utbyggt med informationssäkerhet och med modul för systematiskt arbetsmiljöarbete. Utbildningspaket rullas ut.
Översyn av styr och ledningsmodell - alla chefer - Ett kommungemensamt arbete genom kommundirektörens ledningsgrupp och kommunens Chefsforum har påbörjats där definitioner tydliggjorts vad gäller förväntade resultat och dess uppföljning. Kommungemensam struktur för Verksamhetsberättelse är framtagen.
Översyn av samhällsbyggnadsprocessen - Processen är kartlagd och ett utredningsförslag finns klart för politiskt avstämning i Styrgruppen för strategisk samhällsplanering. Arbetet ska slutföras 2022 (uppdrag i MRP).

Särskilt viktiga aktiviteter Avdelningen för Hållbar utveckling
Akreditering av Vänersborg inom ERASMUS+ programmet "vocational education and training" - Vänersborg är från och med 2022 ackrediterade inom Erasmus KA1 Skola som konsortie tillsammans med KfV. Detta möjliggör en årlig kompetensförsörjnings budget från UHR kopplad till pedagoger inom de båda organisationerna.
Skapa en gemensam framtidsbild i projektet Strukturbild Fyrbodal - Aktiviteten har pausats pga pandemin och återupptas under 2022.
Implementera Agenda 2030 i kommunens förvaltningar - Agenda 2030-målen har implementerats i styr- och ledningssystemet och i arbetet med verksamhetsplanerna i förvaltningarna har aktiviteter (RA-planen) kopplats till de 17 Agenda 2030-målen. Kommunens Agenda 2030-arbete handlar också om att informera och inspirera kommuninvånarna att leva mer hållbart.
Dialogmöten med nämnder för ökat fokus på folkhälsoarbetet - Under hösten genomförde Rådet för hälsa och social hållbarhet dialogmöten med kommunala nämndspresidier, kommunala bolag, vårdaktörer och civilsamhället i syfte att identifiera gemensamma utvecklingsområde och samverkansmöjligheter. Extra fokus 2021 har varit fortsatt arbete med fullföljda studier, utveckla samverkan inom folkhälsoområdet och social inkludering

Social inkludering

Inom området social inkludering har kopplingar gjorts till det trygghetsskapande arbetet i BRÅ. Genom att ett rättighetsperspektiv har lagts på medborgarlöfte Torpa säkerställs invånarperspektivet som en integrerad del i arbetet. För att resultaten ska leda till ett nytt och långsiktigt arbetssätt följeforskas processen av Högskolan Väst och metodstöd i rättighetsbaserat arbetssätt ges. Arbetet med medborgardialog som systematiskt arbetssätt har inletts och kopplas med fördel till rättighetsbaserat arbetssätt och implementeringen av Agenda 2030.

Folkhälsa

Under 2021 har det också utarbetats en lokal handlingsplan gällande suicidprevention som är förvaltningsövergripande i samverkan med Kunskapsförbundet Väst. I slutet av 2021 påbörjades även ett utvecklingsarbete av barn- och ungdomsinflytande i kommunen. Arbetet ska ta fram förslag till hur struktur för barn- och ungdomsinflytande kan förverkligas.

Drogförebyggande verksamhet

Det drogförebyggande arbetet har under 2021 genomfört aktiviteter kopplat till förebyggande arbete inom ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel). Under 2021 genomfördes 58 klassbesök där drogförebyggande samordnare informerade om tobak, alkohol, cannabis, energidrycker samt om det dopningsförebyggande arbetet. Två filmer spelade in under 2021, en film om Kaktusens verksamhet samt en film inför julen tillsammans med folkhälsosamordnaren. Under 2021 genomfördes två digitala kvällsföreläsningar för vårdnadshavare om narkotika tillsammans med polisen.

Samhällsplanering

Under 2021 har riktlinjer för en ny regional infrastrukturplan bedrivits.

En ny omvärldsanalys har tagits fram under hösten 2021. Arbetet har letts av Kommunstyrelseförvaltningen och genomförts i samarbete med flera förvaltningar.

Inom ramen för styrgruppen för strategisk samhällsplanering har arbetet med att ta fram en gemensam målbild 2040 för Vänersborgs kommun påbörjats och beräknas färdigställas under våren 2022.

Internationellt

För närvarande pågår 6 EU-finansierade projekt, i huvudsak med fokus på pedagogisk utveckling och kompetensutveckling

Avseende det prioriterade området inkludering så har Vänersborgs internationella arbete presenterat utvecklingsarbetet "OLA" vid UHR's – Universitet och högskolerådets nationella seminarium som ett gott exempel på hur inkludering och social hållbarhet kan utvecklas i ett internationellt perspektiv.

Övrigt utvecklingsarbete

Vänersborgs kommun medverkar i Vänersamarbetet i syfte att utveckla samarbetet mellan kommunerna runt Vänern samt stärka näringslivet och besöksnäringen. Lake Vänern Grand Tour är ett stort besöksnäringssamarbete och under året fick den nya cykelleden Vänerleden nationell status. Den invigs under 2022

Arbetet med att färdigställa sista sträckningen av Pilgrimsleder Göta Älv Trollhättan – Vänersborg startades upp under hösten 2021 och delsträckan beräknas färdigställas och invigas under 2022.

Våra platåberg Halle- Hunneberg är ett samverkansområde tillsammans med Grästorps och Trollhättans. Ett utredningsarbete har påbörjats i syfte att bättre anpassa verksamhet och organisation mot den gemensamt beslutade avsiktsförklaringen där ambitionen är att öka värdet som turistattraktion.

Särskilt viktiga aktiviteter Näringslivsavdelningen

Företagsklimat - uppföljning och proaktivt arbete

- Under 2021 har näringslivsavdelningen arbetat med fokusområden för stärkt företagsklimat. Områdena har varit brottslighet mot företag, upphandling, service och bemötande, och skolanärliv. Det har varit ett lyckat arbete som involverat flera parter, såsom polisen och näringslivsorganisationer. Arbetet har utgått ifrån näringslivsrådet.

Strategisk områdesutveckling

- Under året har ny verksamhetsmark tagits fram på Trestad Center Västra och detaljplan för Källeberg i Brålanda har antagits. Det har varit viktigt i vårt arbete med att ha tillgänglig mark vid flera geografiska områden när vi får etableringsförfrågningar. Genom projektet Hållbar platsutveckling tas en etableringsguide fram, något som kommer vara oss som kommun men också fastighetsägare

Särskilt viktiga aktiviteter Näringslivsavdelningen				
behjälplig för framtida etableringar.				
Certifiering av kvalitetsmärkning för årets stadskärna				
- Under 2021 har projektet Hållbar Platsutveckling fokuserat på nya arbetssätt och metoder för att utveckla Vänersborgs stadskärna. Arbetssättet är en förutsättning för att framåt kunna ansöka om Årets Stadskärna.				

5.2.3 Ekonomisk analys

VERKSAMHETER	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budgetdifferens
Netto, tkr	2021	2020	2019	2021
<i>Kommundirektörens verksamheter</i>				
Kommundirektör	2 774	2 502	5 803	375
KFV Gymnasium	196 971	182 036	180 736	3 189
KFV Vuxenutbildning	36 711	37 115	31 180	1 818
Vänerparken	-50	-391	93	50
Summa	236 406	221 262	217 812	5 432

Verksamheten för kommundirektör visade ett överskott på 375 tkr och berodde på intäkter från statliga bidrag avseende sjukersättning till följd av pandemin och utredningsuppdrag som senarelagts. Gymnasieverksamheten visade ett överskott mot budget på 3 189 tkr och är kopplat till en lägre andel av antalet gymnasieelever i förbundet än budgeterat. Vuxenutbildningen redovisade ett överskott på 1 818 tkr och beror på lägre volymer i vuxenutbildningen jämfört med budget. Lokaler i Vänerparken visade ett överskott på 50 tkr beroende på lägre kostnader än budgeterat.

VERKSAMHETER	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budgetdifferens
Netto, tkr	2021	2020	2019	2021
<i>Avdelningen för hållbar utveckling</i>				
Konsument	1 870	1 908	1 976	178
Hållbar utveckling, Miljö	1 349	941	776	-455
Folkhälsa	436	347	234	116
Drogförebyggande	114	147	85	19
Hållbar utveckling	3 678	3 082	3 175	770
Internationell samordning	1 604	1 441	1 804	488
<i>Medlemsavgifter, bidrag och stöd</i>				
Samordningsförbund	517	551	553	133
Vänersamverkan	49	30	48	1
Fiskeområde Väneren	55	84	55	1
KFI	35	35	34	1
Luft- och vattenvårdsförbund	171	151	161	-10
Kollektivtrafik	721	717	703	-21
Summa	10 599	9 434	9 604	1 221

Avdelningen för hållbar utveckling hade ett totalt överskott på 1 221 tkr, där avdelningens olika verksamheter visade både plus- och minusresultat. Överskotten berodde bl.a. på mindre omkostnader för internationella projekt till följd av pandemin vilket inneburit att flera projekt har pausats och resor har ersatts av digitala möten. Övrigt överskott består bl.a. av minskade personalkostnader för vakanser och tjänstledighet, lönebidrag samt minskade omkostnader till följd av pandemin. Underskott förklaras främst genom högre lokal- och personalkostnader än budgeterat.

VERKSAMHETER	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budgetdifferens
Netto, tkr	2021	2020	2019	2021
<i>Näringslivsavdelningen</i>				
Näringsliv	4 784	5 264	2 999	389
Evenemang	2 070	1 611	1 821	-208
<i>Projektmedel, bidrag och stöd</i>				
Film i Väst	1 185	1 150	1 150	0
Turism Visit Thn/Vbg	2 366	2 367	2 233	19
Turistbolag Dalsland	433	421	407	-4
Centrumföreningen	650	650	650	0
Fyrbodals kommunalförbund	1 466	1 465	1 456	9
Stiftelsen Dalslands kanal	238	232	225	0
Leader	368	368	368	13
Stiftelsen Bergagården	1 300	1 010	0	0
Kungajaktsmuseum	3 211	4 711	3 211	89
Summa	18 071	19 249	14 520	307

Näringslivsavdelningen totalt inklusive stödverksamheter visade ett överskott på 307 tkr. Verksamheten för näringsliv visade ett överskott på 389 tkr vilket till största del berodde på att budgeterade lönekostnader delvis täcktes av projektmedel. Evenemangsverksamheten visade ett underskott pga. ökade personalkostnader och ändrade förutsättningar för evenemang till följd av pandemin. Uppdragsersättning till kungajaktsmuseet var något lägre än budgeterat.

5.3 Ekonomikontor

5.3.1 Uppdrag

Ekonomikontoret arbetar kommun- och verksamhetsövergripande med finansiering, ekonomisk planering och uppföljning, samordning av upphandlingsfrågor, samt råd och stöd till kommunstyrelsen och förvaltningarna i ekonomiska frågor. I detta ingår att samordna kommunens arbete med budget, upphandling, redovisning, uppföljning och bokslut. Ekonomikontoret tillhandahåller även finansiell service till kommunala bolag.

Utifrån kommunens finanspolicy ansvarar ekonomistaben för kommunens finansiella verksamhet, vilket inkluderar lång- och kortfristig upplåning, placeringar, kontanthantering och likviditetsplanering. Via kommunens koncernkontosystem sker en finansiell samordning av de kommunala bolagen.

Ekonomistab

Ekonomistaben svarar för planering och samordning av kommunens budgetarbete och upprättar förslag till mål- och resursplan. Vidare driver staben utvecklingsarbete inom ekonomiområdet samt ansvarar för beredning av ekonomiska ärenden inför kommunstyrelsens sammanträden. Ekonomistaben svarar även för kommunstyrelsens arbete med intern kontroll. Från och med 2021 svarar ekonomistaben för samordning och stöd mot förvaltningarna avseende lokalförsörjningsfrågor.

Utifrån kommunens finanspolicy ansvarar ekonomistaben för kommunens finansiella verksamhet, vilket inkluderar lång- och kortfristig upplåning, placeringar, kontanthantering och likviditetsplanering. Via kommunens koncernkontosystem sker en finansiell samordning av de kommunala bolagen.

Redovisningsavdelningen

Redovisningsavdelningen svarar för och utvecklar kommunens redovisning, externa och interna redovisningsprinciper samt koncernredovisning. Redovisningsavdelningen upprättar årsredovisning och delårsrapporter samt är systemförvaltare av ekonomisystemet. Funktionen utför serviceuppgifter åt övriga förvaltningar såsom betalningsförmedling, kravadministration och viss kundfakturerings.

Redovisningsavdelningen svarar även för ekonomisk förvaltning av kommunens donationsstiftelser.

Upphandlingsavdelningen

Upphandlingsavdelningen svarar för samordning, utbildning och information kring upphandlingsfrågor. Avdelningen handlägger kommunövergripande upphandlingar samt bistår förvaltningarna, kommunala bolag och Kunskapsförbundet Väst med enhetsspecifika upphandlingar. Avdelningen svarar även för utveckling, samordning och förvaltning av kommunens E-handelssystem.

Övriga åtaganden

Ekonomikontorets övriga åtaganden omfattar även:

Kommunalt partistöd utbetalas i enlighet med de regler som kommunfullmäktige fastställt. Borgensåtagande avser kostnader för infriande av åtaganden vad gäller äldre lån för småhusbebyggelse, där kommunal borgen lämnats. I de fall då återvinning av tidigare avskrivna fordringar kan göras, redovisas dessa som en intäkt.

5.3.2 Årets verksamhet i övrigt

En uppföljning av särskilt viktiga aktiviteter kopplat till grunduppdraget följer nedan.

Särskilt viktiga aktiviteter Ekonomistab
Ta fram uppdaterade anvisningar för leasing - Ny anvisning är framtagen och utbildning för berörda har genomförts
Genomföra en översyn av riskmått och ramar för kommunens finansieringsverksamhet - En översyn har gjorts och planeras att slutföras under våren 2022.

Se över möjligheter till förbättrad budget- och uppföljningsstöd i ekonomisystemet

- Arbetet har påbörjats och fortgår under 2022.

Särskilt viktiga aktiviteter Redovisningsavdelningen

Se över styrdokument och behörigheter avseende kommunens kravverksamhet

- Nytt styrdokument har tagits fram och beslutats

Översyn och omläggning av kommunens hantering av scannade fakturor

- Omläggning har skett och andelen pappersfakturor var vid 2021 års utgång 3,4 %, vilket kan jämföras med 5,1 % vid samma tidpunkt föregående år.

Ta fram en snabbare process för hantering av årsredovisningar för förvaltade stiftelser

- En snabbare process har tagits fram.

Särskilt viktiga aktiviteter Övriga åtaganden

Etablera ett avtalsförhållande med samhällbyggnadsförvaltningen avseende tillsyn och underhåll av kommunens brandpostnät.

- Ett avtalsförhållande har upprättats.

5.3.3 Ekonomisk analys

VERKSAMHETER Netto, tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Budgetdifferens 2021
Ekonomistab	3 967	3 749	3 502	429
Lokalplanering	733	0	0	65
Redovisningsavdelning	5 069	4 415	4 714	131
Upphandlingsavdelning	3 827	3 377	2 747	-6
Kommunalt partistöd	1 521	1 511	1 486	12
Borgensåtagande	-18	-30	-31	37
Vattenpalats	9 967	10 891	7 920	61
Flygplats	1 155	924	924	17
NÄRF	35 007	33 698	33 766	857
Summa	61 228	58 535	55 028	1 603

Ekonomistab inkl lokalplanering, redovisningsavdelning och upphandlingsavdelning hade ett utfall som var 619 tkr lägre än budget. Överskottet beror till viss del av försenat införande av budget- och prognosmodul till ekonomisystemet. Därtill visade personalkostnader ett mindre överskott.

Kommunalt partistöd följer budget och borgensåtagande för egna hem redovisade ett mindre överskott på 37 tkr, huvudsakligen beroende på att osäkra fordringar återvunnits.

Vattenpalatset tilldelades ett utökat förlusttäckningsbidrag om 2 500 tkr då verksamheten tvingades hålla stängt till följd av pandemin, 1500 tkr finansierades genom tilläggsanslag från förfogandeanslaget och 1000 tkr genom överskott från föregående år. Verksamheten visar ett budgetöverskott.

Flygplatsbolaget tilldelas verksamhetsanslag som baserar sig på statistik över andelen resande boende i ägarkommunerna, under 2021 utbetalades ett extra verksamhetsanslag på 210 tkr med finansiering från förfogandeanslaget. Det totala anslaget var något lägre än budgeterat.

Räddningstjänsten ingår i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF). Kommunens kostnader för räddningstjänst består av förbundsbidrag och pensionskostnader. Verksamheten redovisade ett överskott på 857 tkr.

5.4 Kommunikation och kansli

5.4.1 Uppdrag

Kommunikation och kansli

Kommunikation och kansli arbetar kommun- och verksamhetsövergripande med kommunikation, juridik, säkerhet, arkiv, administration och överförmynderverksamhet. Kontoret biträder kommunfullmäktige, kommunstyrelsen med utskott, kommunalråden samt kommundirektören med ärendehantering och är också valnämndens kansli och biträder nämnden vid allmänna val med praktisk planering.

Kontoret ansvarar även för övergripande utredningar, beredning av ärenden från nämnderna till kommunstyrelsen, kvalitetssäkring av styrdokument, samt uppföljning av beslut.

Juridik och säkerhetsavdelningen

Juridik och säkerhetsavdelningen bistår nämnder, förvaltningar och bolag med råd och stöd i juridiska frågor. Avdelningen utför rättsutredningar, upprättar, tolkar och granskar avtal, gör sekretessprövningar samt är delaktiga i rättsliga processer i förvaltnings- och allmändomstolar. Avdelningen ansvarar för det strategiska och samordnande arbetet med skydd och säkerhet inkluderande krishantering och informationssäkerhet.

Överförmynderverksamhet

Verksamheten ligger organisatoriskt med personalansvar under Kommunikation och kansli, men lyder under egen nämnd för budget och verksamhetsansvar.

5.4.2 Årets verksamhet i övrigt

En uppföljning av särskilt viktiga aktiviteter kopplat till grunduppdraget följer nedan.

Särskilt viktiga aktiviteter Kansli
Ta fram en ny kommunikationsstrategi - En kommunikationspolicy har antagits av Kommunfullmäktige. Styrdokumentet är tänkt att bestå av policy samt anvisningar. Anvisningarna är ännu inte fastställda. Implementering av styrdokumentet behövs.
Utvecklingsarbete kring hantering av kommunens styrande dokument, ex. tillskapande av Författningssamling. - Utbildningsmaterial, anvisning och riktlinje är klara. Informations och utbildningsplan är färdigt och utbildningar med förvaltningar ska ske när webbsidan är klar. Websida och intranätet är under arbete. Grundstruktur för författningssamlingen är framtagen, flöde för godkännande och publicering i dokument och ärendehanteringssystemet, samt koppling till hemsida är aktiv. Författningssamling är inte i drift ännu. Förhoppning är att författningssamlingen ska kunna börja användas under 2022.
Ta fram plan för varumärke och grafisk profil - Arbetet med att ta fram plan för varumärke är klart. Beslut i Kommunfullmäktige är ännu inte taget, frågan tas upp i KSAU i januari 2022. Det återstår att planera för lansering i mitten av april 2022 samt att publicera den grafiska profilen.

Särskilt viktiga aktiviteter Avdelningen för Juridik och säkerhet
Framtagande av standardavtal mellan förvaltningar - En avtalsmall har tagits fram för att underlätta och likrikta vid avtal mellan förvaltningar inom kommunen. Avtalsmallen har lagt ut på Intranätet under blanketter och e-tjänster samt under ekonomi.
Totalförsvarsplanering inklusive krigsplacering - Det pågår ett kontinuerligt arbete kring totalförsvarsplanering och ett nära samarbete föreligger med Försvarsmakten och Länsstyrelsen. Genom totalförsvarsrådet samarbetar kommunen med

Särskilt viktiga aktiviteter Avdelningen för Juridik och säkerhet
Trollhättans Stad och Försvarsmakten med gemensamma frågor och för inriktning och planering. Grundutbildning har skett under året för förvaltningsledning under ledning av avdelningen och försvarsmakt. Gällande krigsplacering så har frågan arbetats med i nära samarbete med HR. Organisationen kring krigsplacering kommer att sättas och aktiveras under 2022.
Utredning om associationsform för kommunsamverkan för Halle- och Hunneberg - Avdelningen har bidragit kring uppdrag gällande associationsform Halle- och Hunneberg i kommunsamverkan.

5.4.3 Ekonomisk analys

VERKSAMHETER Netto, tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Budgetdifferens 2021
Kansli	3 984	1 781	2 350	-564
Kommunikation	2 783	2 555	2 211	-588
Arkiv	2 561	1 873	1 819	-556
Centrumutveckling	481	517	530	19
Juridiska	5 821	7 389	6 456	-515
Vigslar	3	2	1	12
Försäkringar	995	802	1 169	305
Säkerhet	1 824	1 756	963	-843
<i>Medlemsavgifter</i>				
Sveriges kommuner och landsting (SKL)	1 039	1 043	1 046	24
Summa	19 491	17 718	16 545	-2 706

Kommunikation och Kanslis samtliga verksamheter visade ett totalt underskott på 2 706 tkr. Underskottet beror till stora delar av kostnader för e-arkiv och avskrivningar för ärendehanteringssystemet som kansliet ansvarar för, men också högre personal- och omkostnader än budgeterat för kommunikation. Juridiska visar ett underskott till följd av högre omkostnader än budgeterat och underskott för verksamheten säkerhet förklaras genom kostnader för tjänsteman i beredskap (TIB) samt högre personalkostnader än budgeterat. Kostnader för försäkringar var lägre än budgeterat.

5.5 IT- kontoret

5.5.1 Uppdrag

Drift, underhåll och utveckling av datanät

IT-kontoret arbetar kommun- och verksamhetsövergripande med drift- och supportstöd till kommunens användare gällande persondatorer, surfplattor och verksamhetssystem, och levererar också tjänster åt flera av de kommunala bolagen. IT-kontoret ansvarar för att ta fram riktlinjer och policydokument kring användandet av IT. IT-kontoret har också det tekniska och administrativa ansvaret för kommunens telefonväxel.

Digital utveckling

Avdelningen är en service och utvecklingsresurs med fokus på centralt telefonistöd, utveckling av e-tjänster och automatisering i form av robotisering.

IT-support

Avdelningen är en service- och supportresurs som arbetar kommun- och verksamhetsövergripande med supportstöd till kommunens användare gällande IT-frågor, persondatorer, surfplattor, verksamhetssystem, leasing och beställning av IT-utrustning.

IT-drift

Avdelningen är en serviceresurs som tar hand om kommunens och förvaltningarnas verksamhetssystem, IT-infrastruktur, nätverk och IT-säkerhet. Den tar även hand om eskalerade ärenden från IT-supporten.

5.5.2 Årets verksamhet i övrigt

IT-kontoret har inga särskilt viktiga aktiviteter, andra aktiviteter utförda under året är

- Implementation av Microsoft M365 med arbete inom områden såsom säkerhet, efterlevnad, identitet, rättigheter, mejl mm. Arbete pågår.
- MIM (Microsoft Identity Manager), identitetshantering utifrån organisationsstruktur. Arbete pågår.
- Tjänstekatalog. Arbete pågår.
- Nytt Ärendehanteringssystem baserat på ITIL (Information Technology Infrastructure Library). Implementerad.
- Upphandling av konsulttjänster till M365. Genomförd.
- Juridisk genomlysning av M365. Genomförd.

5.5.3 Ekonomisk analys

VERKSAMHETER Netto, tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Budgetdifferens 2021
IT-verksamhet	10 821	11 188	8 141	4 405
Växel	-259	-2 179	-2 868	259
Summa	10 562	9 009	5 273	4 664

IT-kontoret visade ett totalt överskott på 4 664 tkr. Överskottet beror på lägre kostnader än budgeterat för bl.a. hyror, licenser, vakanser samt att de 6 projekt som var planerade under 2021 drabbades av förseningar i samband med Coronapandemin. Detta gjorde att arbete med konsultstöd inte kunde genomföras i den takt som var tänkt. De försenade projekten behöver hanteras under 2022.

5.6 Personalkontoret

5.6.1 Uppdrag

Personalkontorets uppdrag

Personalkontoret arbetar kommun- och verksamhetsövergripande med planering, samordning och utveckling av kommunens personalfrågor. Det handlar om att utveckla den hållbara arbetsplatsen där arbetsmiljö, kompetens, arbetsrätt och ledarskap är centrala områden. Personalkontoret utgör även ett direkt stöd till förvaltningarna i frågor som rör samtliga personalområden.

Löneavdelningen, som är en del av personalkontoret, ansvarar för att kommunens anställda får rätt lön i rätt tid samt handlägger pensionsfrågor. Utifrån kommunens arvodesreglemente administrerar avdelningen även arvoden till politiker.

Personal- och lönepolitik

På uppdrag av personal- och förhandlingsutskottet arbetar personalkontoret fram styrdokument och processer inom personal- och löneområdet. Kontoret har också till uppgift att konkretisera personalpolitiken till anvisningar och mallar. Personalkontoret samordnar även kommunens lönebildningsfrågor.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbete är ett samlingsnamn för en mängd insatser inom organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö, sjukfrånvaro, rehabilitering, hälsa och jämlikhet. Arbetsmiljöarbetet ska vara systematiskt för att skapa medvetenhet och förhindra att någon skadas, blir sjuk eller mår dåligt av sitt arbete. Tillsammans med förvaltningarna och i samverkan med de fackliga organisationerna sker det ständigt ett utvecklingsarbete inom frågorna för att främja en god arbetsmiljö. I detta arbete är även företagshälsovården en viktig resurs.

Arbetsrätt

Personalkontorets uppdrag är att ge råd och stöd till kommunens olika verksamheter rörande tolkning och tillämpning av lagar och avtal samt kring kommunens personalpolitiska styrdokument. I kontorets uppdrag ingår också förhandlingar rörande lokala kollektivavtal samt tvisteförhandlingar.

Kompetensplanering och personalförsörjning

Personalkontoret ansvarar för strategisk personalförsörjning, där det bland annat ingår en kommungemensam plan för rekrytering, arbetsgivarvarumärke och andra insatser som stärker kommunen som attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare. Personalklubben har en viktig roll i detta arbete.

Dialog och delaktighet

Grunden för kommunens samverkansavtal är dialog och delaktighet. Personalkontorets uppgift är att tillsammans med de fackliga organisationerna driva utvecklingen av samverkan.

Personaladministrativa system

Personalkontoret levererar och utbildar i digitala verktyg för att kunna säkerställa exempelvis rätt lön, frånvaro, schema, arbetsmiljöavvikelse, rehabilitering.

Övriga åtaganden

Personalkontoret ansvarar även för utbetalning av medel gällande arbetsmarknadsåtgärder efter beslut av kommunstyrelsens ordförande.

5.6.2 Årets verksamhet i övrigt

En uppföljning av särskilt viktiga aktiviteter kopplat till grunduppdraget följer nedan.

Särskilt viktiga aktiviteter Personalkontoret

Utveckla kommunens löneöversynsprocess

- En ny process har tagits fram inklusive ny lönepolitisk riktlinje.

Övergripande analys av genomförd personalenkät samt genomföra en ny kommungemensam enkät

- Enkätens resultat har använts i den förändrade personalekonomiska redovisningen som underlag till analys. I efterföljande enkät kommer även frågor till kartläggning av organisatorisk och social arbetsmiljö att ingå, och vara en del i organisationens systematiska arbetsmiljöarbete.

Ta fram kommunövergripande arbetssätt utifrån Kompetens- och omställningsavtalet (KOM KR)

- KOM-KR har arbetats in som en del i kommunens kompetensförsörjning, där förvaltningarnas behov kopplade till möjligheterna med KOM-KR samordnas.

Upprätta kommunövergripande rutiner kring krigsplacering

- En struktur för yrkestitlar och krigsplacering har tagits fram. Arbetet fortsätter in på kommande år med information och dialog med berörda samt anpassningar av hantering och rutiner.

Uppdatera arbetsgivarvarumärke utifrån varumärkesarbetet.

- Uppdateringen av arbetsgivarvarumärke kommer att följa det platsvarumärke som ligger till grund för beslut under kommande år.

5.6.3 Ekonomisk analys

VERKSAMHETER	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budgetdifferens
Netto, tkr	2021	2020	2019	2021
Personalkontor	6 721	7 342	5 894	835
Löneadministration	7 225	7 425	6 837	452
Personalutb./-utveckling	1 082	3 475	1 779	1 040
Personalklubb	426	422	354	187
Företagshälsovård	1 086	1 468	1 635	914
Anpassningsåtgärder	0	0	300	300
Arbetsmarknadsåtgärder	80	148	125	620
Fackliga organisationer	2 609	2 941	2 672	200
Summa	19 229	23 221	19 596	4 548

Personalkontorets samtliga verksamheter visade ett totalt överskott på 4 548 tkr. Överskott hos verksamheterna personalkontor, personalklubb, fackliga organisationer och löneadministration bestod till stor del av lägre personalkostnader på grund av vakanser och ledigheter. Löneadministration hade också lägre avskrivningskostnader än budgeterat. Centrala medel för utbildnings- och utvecklingsfrågor visade ett överskott på 1 040 tkr, till följd av minskade kostnader för utveckling och utbildning under Coronapandemin. Kostnader för företagshälsovård och anpassningsåtgärder visade ett överskott mot budget.

Budgeten för arbetsmarknadsåtgärder, vilken avser lönebidrag till föreningar, nyttjas efter beslut från kommunstyrelsens ordförande. För året användes 60 tkr, vilket gav ett överskott på 620 tkr.

§ 21

Verksamhetsberättelse 2021

KUFRN 2019/64

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner Verksamhetsberättelse 2021.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden har i uppdrag att upprätta verksamhetsberättelse vilken kommer att ingå i kommunens dokument och ärende Nämndernas verksamhetsberättelser 2021. Verksamhetsberättelsen innehåller information om årets verksamhet, mål- och resultatavstämning, jämförelsetal, uppdrag, ekonomi, investeringar samt personal.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2022-02-27
- Verksamhetsberättelse 2021 för kultur- och fritidsnämnden

Sändlista

Kommunstyrelsen

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-02-27

Dnr: KUFRN 2019/64

Handläggare

Amanda Christiansdotter
amanda.christiansdotter@vanersborg.se
0521-72 24 36

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhetsberättelse 2021

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner Verksamhetsberättelse 2021.

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden har i uppdrag att upprätta verksamhetsberättelse vilken kommer att ingå i kommunens dokument och ärende Nämndernas verksamhetsberättelser 2021. Verksamhetsberättelsen innehåller information om årets verksamhet, mål- och resultatavstämning, jämförelsetal, uppdrag, ekonomi, investeringar samt personal.

Anna Svensson

Förvaltningschef

Bilagor

Verksamhetsberättelse 2021 för kultur- och fritidsnämnden.

Sändlista

Kommunstyrelsen

Verksamhetsberättelse 2021

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Hans Norén (S)
Vice ordförande: Kristina Edvinsson (M)
Förvaltningschef: Anna Svensson

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	3
2 Större händelser under året.....	4
3 Mål- och resultatavstämning	6
4 Övergripande ekonomisk analys	9
5 Personal.....	11
6 Verksamhetsuppföljning.....	13

1 Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden redovisar 2021 ett positivt resultat på 2,3 mnkr vilket motsvarar 2% av nämndens nettobudget. Året har präglats av stor osäkerhet på grund av coronapandemins effekter och stor återhållsamhet har gällt inom alla verksamheter. De ekonomiska effekterna för förvaltningen avser främst förlorade intäkter inom idrotts- och fritidsanläggningar. Under december beslutade kommunfullmäktige, efter begäran från kultur- och fritidsnämnden, om tilläggsanslag om 2,5 mnkr för att kompensera för det stora intäktsbortfallet inom idrottsanläggningar. Mål- och resultatavstämningen visar att fyra av inriktningsmålen och sex av de förväntade resultaten har uppnåtts. Trots pandemin har sjukfrånvaron minskat och ligger på en låg nivå.

Förvaltningen har, med avstamp från den genomlysning som genomfördes 2020, beslutat om en ny organisation som trädde i kraft hösten 2021. Förvaltningen har också haft fokus på idrottens förutsättningar i kommunen och nämnden har beslutat om insatser som ger ökade positiva förutsättningar för idrottens utveckling med start 2022.

Utöver detta har förvaltningen också arbetat brett med inkludering och påbörjat ett gemensamt arbete kring kommunikation. Inom verksamheterna har bland annat Arena Vänersborg och gymnasiehallen använts som lokal för vaccination, renoveringen av huvudbiblioteket inleddes, musik- och kulturskolan utökade utbudet med bild & form och Lyckans fritidsgård invigdes i oktober.

Nämndens bidrag till inriktningsmålen

Inriktningsmål	Förväntade resultat
 I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv.	 Andelen deltagare från underrepresenterade grupper ska öka.
	 Ökad geografisk spridning av utbudet.
	 Ökad tillgänglighet till trygga mötesplatser.
	 Ökad följsamhet kring 1%-regeln för kommunal konst och offentlig gestaltning.
 Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier.	 Ökade inslag av musik och estetiska läroprocesser i verksamheter riktade till barn och unga.
	 Öka antalet kulturaktiviteter på fritidsgårdarna i anslutning till skoldagen.
 Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan.	 Andelen miljöklassade varor i nämndens verksamheter ska öka.
 Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet.	 Ökad digital service i nämndens verksamheter.
 Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska.	 Fler medarbetare ska uppleva ett mer hållbart arbetsliv.

2 Större händelser under året

Särskilt viktiga aktiviteter

Förvaltningens verksamheter ska arbeta tillsammans för att uppnå politiskt beslutade mål och förvaltningsuppdrag.

Utveckla dialogen med idrottsföreningarna utifrån uppdrag från kommunstyrelsens presidium. Verksamheten ska ta fram en handlingsplan för detta tillsammans med verksamhetschef och förvaltningschef.

Pandemins påverkan

Pandemiåret har i hög grad påverkat kultur- och fritidsnämndens verksamheter. Smittspridningens olika faser har föranlett krav på snabb omställning av olika typer av öppethållanden, besöksantal, vaccinationsbevis med mera. Under olika perioder har idrottsanläggningarna haft helt stängt, öppet för vissa verksamheter, maxpublik och så vidare, vilket ställer höga krav på kommunikation internt och inte minst externt till föreningslivet. Planerade offentliga arrangemang har fått ställas in och både bibliotekens och fritidsgårdarnas verksamheter har bland annat påverkats av att undvika trängsel. Parallellt med att pandemins konsekvenser har gjort att verksamheterna regelbundet har tvingats ställa om, så har förvaltningens medarbetare arbetat mot uppsatta mål, vilket i vissa delar har varit mycket svårt och inte alltid kunnat genomföras med den ambitionsnivå som verksamheterna önskat. Det har varit ett slitsamt år för förvaltningens medarbetare och delar av utvecklingsarbetet har fått stå tillbaka.

Genomlysning av kultur- och fritidsnämnd och förvaltning

En genomlysning genomfördes under hösten 2020 och slutrapporterades i februari 2021. Den behandlade följande områden:

- Organisation
- Ledning och styrning
- Styrdokument och politisk styrning
- Offentlighetsprincipen/Diarium
- Avtal/Hyresavtal
- Investeringar
- Föreningsstöd

Förvaltningen har under året arbetat med de processer som utredaren pekat ut som förbättringsområden och rapportering till kultur- och fritidsnämnden har skett. Dock med några undantag för de delar som nämnd/förvaltning inte ensamma kan påverka. Dessa har omhändertagits i separata processer, såsom hyresförhållandena med barn- och utbildningsnämnden.

Utredaren lyfter fram behovet av långsiktiga planer för kultur- respektive fritidsområdet som nödvändiga för strategiska beslut inom nämndens ansvar. Detta arbete har inte påbörjats.

Omorganisation

I rapport från Public Partner 2019 konstaterades brister inom kultur och fritidsnämndens ansvarsområde. Sammanfattningsvis pekar rapporten på behov av åtgärder för att ge nämnden bättre förutsättningar för styrning och uppföljning, en tydligare riktning för förvaltningen och en bättre samsyn kring mål och ambitionsnivåer, exempelvis ska den politiska resursfördelningen spegla förväntade resultat. Detsamma konstaterades sedan i den mer detaljerade genomlysning som genomfördes under hösten 2020. Förvaltningens ledningsgrupp konstaterade utöver det även andra förbättringsområden.

1. Ledningsgruppen saknade verksamhetskompetens inom fritidsområdet.
2. Förvaltningens förmåga att hantera större utredningar och uppdrag på strategisk nivå behövde stärkas.
3. Stöd och riktning från ledningsgruppen till verksamheterna behövde bli tydligare.
4. Samverkan mellan förvaltningens olika enheter behövde förbättras för att säkra resursutnyttjande på bästa sätt. Organisationsförändring bedömdes också gynna samverkan med fokus på helheten inom kommunen.

5. Befintliga roller som verksamhetsledare, vilka inte hade tydligt chefs- eller beslutsmandat, riskerade att skapa informellt ledarskap och därmed otydlighet.

Den nya organisationen var på plats under hösten 2021 och har inneburit mycket arbete samt förändringar på olika sätt för olika enheter. Resultatet av omorganisationen går ännu inte att se, men behöver utvärderas om 1-2 år.

Satsning inom idrottsområdet

Förvaltningen har under året haft fokus på idrottens förutsättningar i kommunen. Den nya organisationen innebar bland annat att en verksamhetschef för fritid numera finns i ledningsgruppen samt anställningen av en föreningskonsulent. Syftet med den tjänsten är att föreningarna ska uppleva en bättre dialog med kultur- och fritidsförvaltningen och kommunen som helhet.

Förvaltningen har genomfört en större utredning/kartläggning över alla idrottsanläggningar i kommunen som underlag för fortsatt utvecklingsarbete. Därefter har kultur- och fritidsnämnden initierat tre nya utredningsuppdrag inom idrottsområdet som berör Arena Vänersborg, Idrottshuset och nuvarande avtal med idrottsföreningarna.

Det har fattats politiska beslut under 2021 som får följande positiva förutsättningar för idrottens utveckling:

- Minskad hyra för Arena Vänersborg från 2022.
- Sänkt intäktskrav för Arena Vänersborg från 2022.
- Ökad budget för Fritidsbanken från 2022.

3 Mål- och resultatavstämning

I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

● Kultur- och fritidsförvaltningen har inrättat en förvaltningsgemensam arbetsgrupp med representanter från alla enheter för att arbeta med inkluderingsfrågor generellt. Grundhållningen är att alla barn och unga ska kunna delta i nämndens verksamheter. Alla enheter har på APM arbetat med frågan om vilka målgrupper som man har svårast att nå, vilka barn och unga som är underrepresenterade. Syftet är att kunna identifiera vilka hinder som kan finnas för barn och unga att delta. Det kan handla om kostnad, vart du bor, fysiska hinder i lokalerna mm. Förvaltningen förlägger verksamheter och idrottsanläggningar på olika orter inom kommunen för att säkerställa en geografisk spridning i syfte att aktivera fler barn och unga genom närhetsprincipen. Förvaltningen har genomfört en ungdomsundersökning för att få mer information om vad unga i kommunen vill göra på sin fritid.

Andelen deltagare från underrepresenterade grupper ska öka.

● Nämndens verksamheter har olika utmaningar avseende underrepresenterade grupper. Fritidsgårdarna har låg andel flickor i verksamheten, musik- och kulturskolan har låg andel utrikesfödda barn och unga som exempel. Verksamheterna arbetar således med olika aktiviteter för att nå det förväntade resultatet.

Förvaltningen fick externa medel för avgiftsfria lovaktiviteter för åldrarna 6–15 år, vilka genomförts i samverkan med föreningslivet och nått ut till barn och unga som normalt inte tar del av de ordinarie verksamheterna. Förvaltningen har också haft många kultursommarjobbare (ungdomar) som arbetat med sommarorkester, sommardansare, sommartheater och ambulerande cykelbibliotek. Fritidsledarna har arrangerat en rad aktiviteter med riktad marknadsföring till flickor, exempelvis dagläger, tjejfotboll, kollo, fiskeskola och kanothajk.

Under höstlovet arrangerades VBG Dance Festival för åttonde året i rad där man kan se ett ökat besöksantal och mer engagemang från unga volontärer.

Ökad geografisk spridning av utbudet.

● Genom digital visning av utställningar och konserter har den geografiska spridningen av förvaltningens verksamhet ökat. Under året testade timjan att erbjuda Take away pysselpåsar. En möjlighet för ungdomar att pyssla och skapa hemma och en lösning och idé under pandemin när unga tvingades vara hemma mycket, men också ett sätt för att arbeta med geografisk spridning. Det fanns ett stort intresse och snabb åtgång. Under sommaren hade förvaltningen också bland annat mobil fritidsgård i Vargön och aktiviteter på Sanden, delvis via externt finansierade sommarlovsaktiviteter.

Under hösten har huvudbiblioteket haft stängt för ombyggnation men samtidigt har filialerna utökat sina öppettider. Det pågående arbetet med att utveckla samarbetet med de övriga folkbiblioteken i Fyrstad kommer att ge en påtaglig utökning av bibliotekskatalogen.

Under Kulturveckan 2021 genomfördes 141 programpunkter under 16 dagar på olika platser i Vänersborgs kommun, till exempel teckningsworkshop i Väne Ryr, barnteater i Gestad, föredrag i Åttersrud och hantverk på Restad gård. Under hösten förlades också ett barnkulturarrangemang på Nuntorp i samband med kommunens Hållbarhetsvecka. Förvaltningen har inrättat bildämnet på musik- och kulturskolan och det fanns en stor efterfrågan på kurserna.

Ökad tillgänglighet till trygga mötesplatser.

● Nämndens verksamheter är alla att betrakta som trygga mötesplatser. Timjan har fått kontakt med ungdomar som bor på SiS-boendet Brättegården. Kontakten har lett till att några ungdomar fått tillgång till musikstudio och med handledning av Timjans personal kunnat skapa egen musik. Timjan har också arbetat med hemmasittande personer, 20-25 år, i samarbete med Ung Resurs kring skapande verksamhet med bildinriktning som medfört stor meningsfullhet för de som medverkar.

Diskussioner pågår med samhällsbyggnadsförvaltningen kring bättre belysning på Sportcentrum, hittills har belysning satts upp på Vänersvallen Nord och Syd. Till följd av pandemin har också anläggningarna hållits låsta

vilket bidragit till att det blivit mycket lugnare i området. Anläggningarna kommer därför även fortsättningsvis hållas låsta.

Ökad följsamhet kring 1%-regeln för kommunal konst och offentlig gestaltning.

Riktlinjerna för konst i offentlig miljö har ännu inte antagits av kommunfullmäktige.

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter kan endast påverka detta mål genom indirekta insatser. I samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen har Vänersborg sedan flera år tillbaka en unik satsning på baskulturutbud i skolan. Alla årskurser får på skoltid utöva och/eller konsumera kultur genom dans, drama och musik, vilket genomförs av musik- och kulturskolans pedagoger, samt uppleva föreställningar, besök på Vänersborgs museum mm. Insatsen är strategiskt planerat utifrån alla årskurser och möte med en bredd av kulturuttryck, regelbundet i schemaplaneringen.

Ökade inslag av musik och estetiska lärprocesser i verksamheter riktade till barn och unga.

Sommarlovsaktiviteterna har präglats av estetisk verksamhet genom bland annat sommarkulturskola, sommarorkester, sommaransare och sommartheater. För att kvalitetssäkra utbudet har danspoolen uppdaterat sin undervisning i basutbudet samt handledarmaterial. Ett seminarium för förvaltningarnas pedagogiska personal kring estetiska lärprocesser har planerats men skjutits upp ett antal gånger under året pga pandemin men kommer genomföras så fort det är möjligt.

Öka antalet kulturaktiviteter på fritidsgårdarna i anslutning till skoldagen.

Under Kulturveckan 2021 och höstlovet visade timjan delar av fotoutställningen på Torpa respektive Lyckans fritidsgård för ordinarie besökare på gårdarna. Timjan bidrog också till torpa fritidsgårds Halloween-party med en DJ och två live-musikakter. Lyckans fritidsgård har en permanent danslokal som bland annat används regelbundet av musik- och kulturskolans danspedagoger. Musik- och kulturskolan har bedrivit dramaverksamhet på hjälpande händer.

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Kultur- och fritidsnämnden har under 2021 beslutat att avsätta större budget till fritidsbanken från och med 2022, där ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet är i fokus. Utbildning har genomförts för alla medarbetare inom förvaltningen kring kommunens miljömål och miljöarbete samt beställning av miljövänliga produkter.

Andelen miljöklassade varor i nämndens verksamheter ska öka.

Verksamheterna köper in miljöklassade varor i den mån det finns tillgängligt i ramavtal. Förvaltningen har anordnat en utbildningsdag för all personal kring miljöprogrammet och det förväntade resultatet. Av de inköp som görs via marknadsplatsen har andelen inköp av miljöklassade varor ökat från 32% till 42% jämfört med föregående år.

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Kultur- och fritidsförvaltningen har genomfört en omorganisation för att säkerställa effektivitet och god service i verksamheterna. Bland annat har en föreningskonsulent anställts och den tidigare musikskolan har blivit en musik- och kulturskola där utbudet utökats med bild & form. Utöver det har en djupgående utredning kring idrottsanläggningarna genomförts och presenterats för nämnd i syfte att bättre kunna balansera utbud och budget.

Ökad digital service i nämndens verksamheter.

Verksamheterna har tagit ett stort kliv framåt vad gäller att använda digitala verktyg för att nå ut till invånarna och målgrupperna. Digital service är framträdande inom biblioteksverksamheten, konsthallen har

digitala utställningar och föreställningar från musik- och kulturskolan streamas. Verksamheterna har genomfört en översyn och gallring av den externa webbplatsen utifrån EU-direktivet om tillgänglighet vilket medfört en klar förbättrad tillgänglighet i vår digitala kommunikation för personer med kognitiv funktionsvariation. Strukturen på sidorna har också förbättrats och tydliggjorts dels utifrån besökarens perspektiv, men även utifrån verksamheternas önskemål. Genom utåtriktat arbete med UngiVbg har synligheten ökat och innehållet förbättrats för målgruppen, vilket resulterat i stärkt besöksstatistik, fler följare på sociala medier och ökat engagemang. Samverkan med målgruppen är även stärkt genom utökad ungdomsredaktion.

Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

 Kultur- och fritidsförvaltningen har på grund av pandemin haft en högre sjukfrånvaro än tidigare år. Under 2020 ökade sjukfrånvaron men har under 2021 minskat igen. Sjukfrånvaron under 2021 var 4,4 % och detta räknas som mycket låg sjukfrånvaro.

Fler medarbetare ska uppleva ett mer hållbart arbetsliv.

 Vid årets medarbetarundersökning hade förvaltningen ett HME (Hållbart medarbetarengagemang) på 72, vilket är en minskning från föregående år då resultatet låg på 78. Kommunen som helhet hade ett index på 78 vilket är samma nivå som år 2020.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckling 2021
Bibliotek			
Antal utlånade media	118 107	141 283	-16 %
Huvudbibliotek antal besökare	51 230	82 807	-38 %
Musik- och kulturskola			
Antal elever i aktivitet	1 488	1 480	1 %
varav flickor i %	68	69	-1 %
varav pojkar i %	32	31	1 %
Öppen ungdomsverksamhet*			
Öppet antal kvällar/år	434	512	-15 %
Antal besökare	22 735	23 674	-4 %
varav flickor i %	36	33	3 %
varav pojkar i %	64	67	-3 %

**Avser det sammanslagna utfallet för alla tre enheter.*

I nyckeltalen är den öppna sommarverksamheten inte medräknad. Inte heller har den digitala verksamheten inkluderats. Minskningen av öppetdagar inom fritidsgårdarna beror på en kombination av hög sjukfrånvaro, schemaförändringar och färre timanställda. Minskningen inom bibliotek beror på stängningen av huvudbiblioteket.

4 Övergripande ekonomisk analys

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	4,4	4,9	6,4
Övriga Intäkter	14,9	16,0	18,7
Summa intäkter	19,3	20,9	25,1
Personal	54,5	55,9	57,4
Omkostnader	74,9	74,3	77,5
Avskrivningar och internränta	1,5	1,4	1,5
Summa kostnader	130,9	131,5	136,4
Nettokostnad	111,6	110,6	111,3
Nettobudget	113,9	108,2	106,0
Resultat	2,3	-2,4	-5,3

För 2021 redovisas en nettokostnad om 111,6 mnkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 2,3 mnkr och motsvarar 2 % av nämndens nettobudget. Jämfört med 2020 är det en förbättring med 4,7 mnkr, dock har nämnden i december fått tilläggsanslag om 2,5 mnkr, se nedan. Jämfört med 2020 har nettokostnaden endast ökat med 0,8% samtidigt som intäkterna minskat med över 7%.

Året har präglats av stor osäkerhet på grund av coronapandemins effekter och stor återhållsamhet har gällt inom alla verksamheter. De ekonomiska effekterna för förvaltningen avser främst förlorade intäkter inom idrotts- och fritidsanläggningar för tränings- och matchtider, cup- och lägerverksamhet samt större evenemang. Under december beslutade kommunfullmäktige, efter begäran från kultur- och fritidsnämnden, om tilläggsanslag om 2,5 mnkr (KF 2021-12-15 § 171), för att kompensera för det stora intäktsbortfallet. På grund av återhållsamhet inom samtlig verksamhet redovisas ett överskott vad gäller övriga kostnader, vilket kompenserar för de låga intäkterna. Rådande osäkerhet vad gäller förutsättningar för verksamhet och aktiviteter på grund av restriktioner har också påverkat.

Evenemang fördes från och med september över från kultur- och fritidsnämnden till kommunstyrelsen. Verksamheten redovisas i sin helhet under kommunstyrelsen.

Verksamhetsnivå

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budgetdifferens
Nämnd och administration	0,7	6,9	6,2	0,4
Kultur och bibliotek	6,1	36,3	30,2	0,2
Fritid	7,8	62,8	55,0	1,0
Musik	4,7	24,8	20,1	0,7
Netto	19,3	130,9	111,6	2,3

Följande verksamheter återfinns under respektive verksamhetsområde:

- Kultur- och fritidsnämnd och administration.
- Kultur och bibliotek omfattar även konsthall, barnkultur, timjan (ung kultur) och offentliga arrangemang.
- Fritid omfattar fornvård, idrotts- och fritidsanläggningar, hallevibadet samt fritidsgårdverksamhet.
- Musik omfattar musik- och kulturskola och musikakademi.

Nämnd och administration

Nämnd och administration redovisar en positiv budgetavvikelse. Nämnden har under året haft heldagssammanträden och dialogtillfällen, vilket innebär en ökad kostnad för arvoden, dock kompenseras detta av lägre övriga kostnader. Inom administration överstiger intäkter budget vilket främst beror på försäljning av projektledartjänst. Verksamheten har under året haft låga övriga kostnader på grund av återhållsamhet, vilket ger ett överskott.

Kultur och bibliotek

Kultur och bibliotek redovisar en positiv budgetavvikelse vilket främst beror på låga kostnader under året. Viss verksamhet har inte kunnat genomföras fullt ut på grund av restriktioner samtidigt som stor återhållsamhet gällt. Budget för föreningsbidrag redovisar ett överskott då föreningar på grund av rådande omständigheter inte heller kunnat genomföra aktiviteter i samma omfattning som normalt, detta minskar möjligheten att söka bidrag. Under augusti påbörjades renovering av huvudbiblioteket vilket medfört ökade kostnader för flytt av verksamheten med mera, dessa kompenseras dock av lägre hyreskostnader under renoveringstiden.

Fritid

Idrotts- och fritidsanläggningar och fritidsgårdsverksamhet redovisar en positiv budgetavvikelse. Inom anläggningar har man under året haft mycket låga intäkter för tränings- och matchtider, cup- och lägerverksamhet samt större evenemang. Verksamheten redovisar överskott vad gäller hyreskostnader på anläggningar där investeringar skett men där hyreshöjning ännu ej fått helårseffekt. Övriga kostnader ligger i nivå med budget och totalt redovisas ett positivt resultat. Under december fick verksamheten ett tilläggsanslag på 2,5 mnkr för förlorade intäkter på grund av coronapandemin enligt beslut i KF. Underskott för intäkter exklusive detta tilläggsanslag, uppgår, till -2,9 mnkr, varav 56% avser Arena Vänersborg. Rådande restriktioner lättades något under hösten vilket gav en ökning av antalet bokningar av tränings- och matchtider, dock kommer återhämtningen vad gäller större evenemang att ta längre tid.

Inom fritidsgårdsverksamheten redovisas en positiv budgetavvikelse vilket främst beror på låga personalkostnader. Personalgruppen har utökats dock har man haft stor sjukfrånvaro under årets sista månader vilket ger lägre kostnader.

Musik

Musik redovisar en positiv budgetavvikelse. Musik- och kulturskolan har under året bedrivit verksamhet i stort sett som vanligt, dock med vissa undantag, och redovisar en positiv budgetavvikelse vilket beror på något lägre personalkostnader på grund av sjukskrivning samt återhållsamhet med övriga kostnader. Musikakademin har under året haft låga kostnader då stor del av verksamheten har förts över till föreningen Nationellt centrum för musiktalanger (NCM).

Investeringar

Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdifferens
Inventarier	3,1	0,8	2,3

Under året har investering skett i staket samt TV-torn och speakerbås vid Vänersvallen Nord. Ishallen och rugbyplanen har utrustats med nya matchklockor och i idrottshuset har en ny innebandysarg införskaffats. På konsthallen har ytskikt renoverats. I 2021-års budget finns anslag för inventarier till framtidens bibliotek om 2 mnkr. Då renoveringen av huvudbiblioteket har förskjutits i tiden och påbörjades först under augusti månad har detta anslag inte kunnat nyttjas.

5 Personal

Nyckeltal

Personalkostnader	2020	2021	Diff.
Total personalkostnad, mkr	57	55	-2

Personalnyckeltal	Kvinnor	Män	Totalt	Jfr 2020
Totalt antal månadsavlönade	49	54	103	-10
Varav tillsvidareanställningar	48	52	100	-6
Varav visstidsanställningar	1	2	3	-4
Antal årsarbeten totalt, utifrån anställning	47	49	96	-9
Antal årsarbeten totalt, utifrån arbetad tid	39	43	82	-4
Timavlönades tid omräknat till antal årsarbeten			1	-3
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, tillsvidareanst.	98	93	95	1
Andel heltid, anställning, tillsvidareanst.	92	83	87	1
Medellön, tillsvidareanst.	35 540	32 847	34 140	1 464
Medelålder, tillsvidareanst.	47	49	48	1
Medelålder, visstidsanst.	51	29	36	-4
Sjuk i procent av tillgänglig arbetstid	3,9	4,9	4,4	-1
Övertidstimmar	46	400	446	-197
Mertidstimmar	1	89	89	-54
Personalrörlighet (extern och intern) i procent			7	2

Anställda

Antalet tillsvidareanställda har minskat 2021 jämfört med 2020. En omorganisation trädde i kraft 2021-01-01 vilket innebar att lokalvården inom idrottsanläggningarna placerades hos samhällsbyggnadsförvaltningen. En visstidsanställd har blivit tillsvidareanställd genom konverteringsregeln i LAS (Lagen om anställningsskydd).

Övertid

Antalet övertidstimmar och mertidstimmar fortsätter att minska. Det beror delvis på en minskad mängd aktiviteter 2021, p.g.a. pandemin, där det kan vara svårt att planera för rätt bemanningen. En av orsakerna är också beslut om ekonomisk återhållsamhet under året.

Sjukfrånvaro

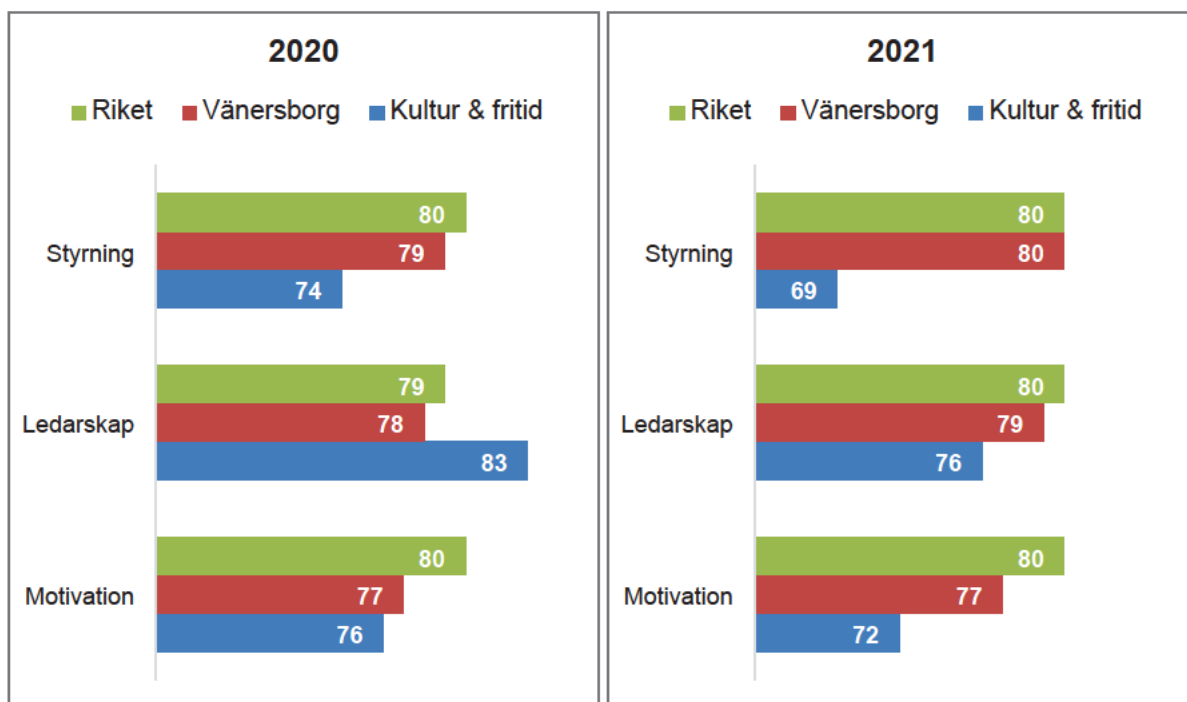
Sjukfrånvaron under 2021 var 4,4 % och detta räknas som mycket låg sjukfrånvaro. Under 2020 ökade sjukfrånvaron något men har under 2021 minskat. Förvaltningen har följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer att stanna hemma vid symtom på covid-19. Detta har gjort att korttidsfrånvaron varit högre än tidigare. Få av förvaltningens medarbetare har arbetsuppgifter som går att utföra hemifrån vid lindriga symtom. 80 % av de längre sjukskrivningsperioderna under året (30 dagar eller mer) är p.g.a. fysisk och/eller medicinsk ohälsa och 20 % p.g.a. psykisk ohälsa.

Sjukfrånvaro	2018	2019	2020	2021
Kultur- och fritidsförvaltningen	2,7 %	2,9 %	5,2 %	4,4 %
Vänersborgs kommun, totalt	8,4 %	8,5 %	10,6 %	10,2 %

Medarbetarundersökning

Resultatet i 2021 års medarbetarenkät visar ett lägre resultat inom flertalet delar, jämfört med kommunen som helhet. Förvaltningen har genomfört en första analys av resultaten och den visar inte någon enskild orsaksförklaring utan snarare en komplex bild av olika resultat inom de olika enheterna. Varje enhetschef har påbörjat samtal med medarbetarna inom varje enskild enhet för att analysera den egna arbetsgruppens svar. Arbetet kommer fortgå under 2022.

Diagrammen nedan presenterar medelvärdena för samtliga frågor inom respektive frågeområde för att skapa en övergripande bild av utfallet mellan 2020 och 2021.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Chefernas arbete med arbetsmiljöfrågorna har haft stort fokus på att tillsammans med medarbetarna hantera anpassning i verksamheterna till de olika restriktioner och rekommendationer som gällt under 2021 p.g.a. pandemin. En del av de återkommande uppgifterna med det systematiska arbetsmiljöarbetet har fått stå tillbaka. Även arbetet med omorganisationen har upptagit en stor del av arbetsmiljödiskussionerna under året, mer i några enheter än andra. Personalronder har genomförts under februari och oktober 2021. Dessa är ett verktyg för att fånga upp sjukfrånvaro och arbetsmiljöfrågor.

Arbetsskador, tillbud och riskobservationer

Antalet anmälningar om arbetsskada varierar något år från år, men är i genomsnitt lågt.

Det gjordes tre anmälningar under 2021. Antalet anmälningar om tillbud och riskobservationer har minskat under 2021. Det gjordes 22 anmälningar om tillbud och 2 riskobservationer under 2021. Minskningen bör analyseras då det inte är klarlagt om de faktiska tillbuden minskat eller om benägenheten att anmäla har sjunkit.

Företagshälsovård

Förvaltningens totala budget för 2021 var 42 000 kr och det förbrukades 51 562 kr. Tjänsterna är i huvudsak fördelade på stöd till chef och arbetsgrupper med arbetsmiljöarbetet.

Rekryteringar/avgångar

Förvaltningen har låg personalrörlighet. Under 2021 har fem av de tillsvidareanställda avslutat sin anställning inom förvaltningen. Tre av dessa tjänster var ännu inte återbesatta den 1 november. Förvaltningen har haft en konvertering till tillsvidareanställning enligt LAS. Omorganisationen har medfört nyrekrytering av flera tjänster.

6 Verksamhetsuppföljning

Nämnd och förvaltning

Nyckeltal, KFN	2018	2019	2020	2021
Antal sammanträden	7	7	7	10
Genomsnitt, timmar	2,4	4,5	4,2	4,75
Antal beslut av nämnd	73	66	66	78
varav antal beslut (aktiv handling/uppdrag)	42 (58 %)	38 (58 %)	40 (61 %)	49 (63 %)
varav antal beslut (information)	31 (42 %)	28 (42 %)	26 (39 %)	29 (37 %)

Kultur- och fritidsnämnden har genomfört tio sammanträden under året och den genomsnittliga tiden för respektive möte har ökat jämfört med tidigare år. En anledning kan vara pandemins påverkan då flertalet av sammanträdena har genomförts digitalt.

Förvaltningschefsuppdrag

Nämnden arbetar bland annat med förväntade resultat och nämndsuppdrag för sin styrning av förvaltningens arbete. Under 2021 har förvaltningschefen, utöver det, givit förvaltningen två specifika förvaltningschefsuppdrag.

1. Förvaltningens kommunikation

Nedan finns utdrag ur uppdragsbeskrivningen som förvaltningen arbetat utifrån.

... Vänersborg har en politiskt antagen kommunikationsstrategi som förvaltningen ska följa, men den ska också kompletteras med förvaltningsspecifika strategier...

... Kultur- och fritids verksamheter tar sitt avstamp i att stärka det demokratiska samhället, stärka folkhälsan och ge förutsättningar för social gemenskap. Detta ska på samma sätt speglas i förvaltningens kommunikation, som är inkluderande och tillgänglig. Invånarperspektivet står i fokus och god service och bemötande präglar såväl den externa som interna kommunikationen...

... Kommunikatörerna får även i uppdrag att leda och samordna arbetet i nära samarbete med en referensgrupp med representanter från förvaltningens olika verksamheter. Alla enhetschefer i förvaltningen har ansvar för att lämpliga representanter ges tid att delta i referensgruppen samt att till alla medarbetare förmedla vikten av att följa de strategiska beslut som fattas i frågan....

Resultat är svårt att mäta och det är också för tidigt att säga hur arbetet kommer att synas då det har pågått en pandemi och verksamheternas aktiviteter inte har kunnat genomföras som planerat. Delar av de insatser som genomförts inom kommunikationsområdet finns beskrivet inom Förvaltningsadministration på sidan 16.

2. Förvaltningens arbete med inkludering

Förvaltningen har under året intensifierat ett flerårigt arbete för att öka inkluderingen i alla verksamheter. Syftet är att arbetet ska vara en aktiv del av förvaltningens verksamhetsutveckling samt gynna en lärande organisation.

Uppdraget utgår från inriktningsmålet:

- *I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv*

samt nämndens förväntade resultat:

- *Andelen deltagare från underrepresenterade grupper ska öka*
- *Kultur- och fritidsnämnden ska bedriva verksamhet med geografisk spridning*

Förvaltningschefsuppdraget har varit indelat i två områden:

- *Arbetsgrupp för samverkan/tillgänglighet/inkludering ska finnas och ha representation från alla enheter i organisationen. Gruppen ska identifiera underrepresenterade grupper och arbeta med att*

tillgängliggöra ordinarie verksamheter för alla målgrupper. Arbetsgruppens uppdrag är inte att starta nya, tillfälliga aktiviteter.

- *Punkten samverkan/tillgänglighet/inkludering ska vara en stående punkt på alla enheters APM som stöd för att hålla diskussionen levande.*

Enheten för idrottsanläggningar

Inkluderar även hallevibadet där förvaltningens verksamhet för allmänheten inte undersöker besökares ålder, kön, bakgrund osv. Enheten driver inte verksamhet i egen regi utan hyr ut lokaler till föreningslivet som bedriver verksamhet. Ett flertal idrottsföreningar arbetar med inkludering på olika sätt.

Fritidsgårdar och Hjälpande händer

På nyöppnade Lyckans fritidsgård är fördelningen på besökarna tjejer 37 % och killar 63 %.

Torpa fritidsgård besöks i hög grad av killar med utlandsfödda föräldrar men också av tjejer med svenskfödda föräldrar. Verksamheten når inte killar med svenskfödda föräldrar eller tjejer med utlandsfödda föräldrar. Torpa har en fördelning på 16 % tjejer och 84 % killar (2021).

Hjälpande händer riktar sig till målgruppen barn som bor i ABVB:s bostäder på Kastanjevägen i första hand. Besöksstatistiken visar en fördelning på 63 % tjejer och 37 % killar (2021).

Bibliotek

Biblioteken har mycket besök av yngre barn med föräldrar samt barn i mellanstadieåldrar som kommer själva och spenderar eftermiddagar på biblioteket. Besök till verksamheten är till viss del beroende av delaktiga och engagerade föräldrar. Biblioteken har svårt att nå ungdomar, vuxna utan små barn samt människor med annat modersmål än svenska, särskilt vid evenemang så som författarbesök.

Konsthallen

Verksamheten besöks mest av kvinnor i medelåldern, i betydligt högre grad än män. De flesta är bosatta i centrala Vänersborg och Brålanda/Frändefors. Verksamheten är en del av baskulturutbudet och når på det sättet barn i förskola, årskurs fem samt högstadiet.

Musik- och kulturskolan

Musik- och kulturskolan är den enda av kultur- och fritidsförvaltningens egna verksamheter som till stora delar är avgiftsbelagd.

I den avgiftsfria El Sistema-verksamheten på Tärnanskolans fritidstid är det 63 barn i årskurs två och tre totalt som deltar. Av dessa är det endast ett fåtal elever som fortsätter i musik- och kulturskolans verksamhet från årskurs fyra. Vad detta beror på behöver vi undersöka närmare.

Musik och kulturskolan når i högre grad centralt boende barn än i kommunens övriga delar. Detta kan bero på att barn från andra orter kan ha svårigheter att ta sig till undervisningen efter skoltid på grund av stora avstånd. I den avgiftsbelagda verksamheten syns det tydligt att eleverna i högre utsträckning kommer från vissa skolor/områden. Högstadieelever är underrepresenterade jämfört med låg- och mellanstadieelever och könsfördelningen är ca 2/3 flickor, 1/3 pojkar.

Timjan (ungkultur)

Verksamheten når många unga med invandrabakgrund och boende på Torpa-området. Timjan har en majoritet tjejer i sina verksamheter, som komplement till fritidsgården. Verksamheten har svårt att nå ungdomar i någon form av utanförskap, så som unga med beordnad problematik eller funktionshindrade. De har under hösten etablerat ett samarbete med Brätte behandlingshem, och ungdomarna som bor där, och har ett pågående arbete med s.k. hemmasittare.

Offentlig barnkultur samt baskulturutbudet

Verksamheten med baskulturutbudet når inte elever på Vänerskolan och inte heller dagbarn inom den fristående pedagogiska omsorgen. Den offentliga barnkulturen (föreställningar) når mest barnfamiljer inom centralorten. Det saknas familjer från Torpaområdet och även landsbygdsorterna. Generellt är pojkar och unga män underrepresenterade.

Allmänkultur

Här har vi främst tittat på större aktiviteter som Sommarscen och Kulturveckan. Vi når i hög utsträckningen äldre personer, och äldre personer med kulturkapital, d.v.s. de som har ett intresse av kultur och är återkommande besökare. Majoriteten är oftast svenskfödda och kvinnor. Det är svårare att nå invånarna i åldrarna 20-50 år. Samverkan med kulturföreningar kan i vissa fall bidra till nya besökare och målgrupper som exempelvis människor som är nya i Sverige.

Förvaltningsadministration

Särskilt viktiga aktiviteter
Informera om och säkerställa att dokumenthanteringsplanen följs gällande olika typer av marknadsföringsmaterial.
Genomföra risk- och väsentlighetsanalys som i ökad grad omfattar fler verksamheter och enheter.
Översyn av delegeringsordningen i enlighet med fastställda åtgärder 2020.
Förbättra processen gällande prislistan för idrotts- och fritidsanläggningar i enlighet med fastställda åtgärder 2020.
Ökad grad av avtalstrohet i enlighet med fastställda åtgärder 2020.
Genomföra uppföljande analys av anläggningarna för 2020.

Majoriteten av de särskilt viktiga aktiviteterna har hanterats inom ramen för internkontroll där rapporten med analys och åtgärder behandlades i kultur- och fritidsnämnden 2021-11-26 § 65. Nämnden antog också en ny delegeringsordning 2021-10-15 § 57. Arbetet med dokumenthanteringsplan kopplat till marknadsföringsmaterial kommer att pågå under 2022 och kopplas även samman med arbetet kring GDPR.

Verksamhetens bidrag till nämndens förväntade resultat

Nedan redovisas status på aktiviteterna fastställda i verksamhetsplanen för 2021.

Förvaltningsadministration – status aktiviteter				Totalt
2 	4 	17 	1 	24 aktiviteter
<i>Ej påbörjade</i>	<i>Pågående</i>	<i>Avslutade</i>	<i>Pågående med avvikelse</i>	

Kommunikation

Inom kommunikationsdelen har en rad åtgärder genomförts under 2021, bland annat matris och aktivitetsplan för att enkelt skapa kommunikationsplaner vid planering av evenemang, implementering av fler digitala skärmar och strukturen på hemsidan har sett över, förbättrats och tydliggjorts med fokus på besökarens perspektiv, men även genom att lyssna in verksamheternas önskemål. I samband med beslut om nya kriterier för kulturpris, kulturstipendium och idrottsledarpris har en kommunikationsplan tagits fram och ny struktur och innehåll på hemsidan har skapats. Arbetet med EU-direktivet om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer leds av kommunstyrelseförvaltningen och inom vår förvaltning har kommunikatör haft en genomgång med redaktörer och andra berörda kring lagstiftningen och genomfört en översyn och gallring av innehåll. Arbetet har medfört en klar förbättrad tillgänglighet i vår digitala kommunikation för personer med kognitiv funktionsvariation. Framåt krävs fortsatt arbete med direktivet, bland annat översyn av tillgängliga pdf:er.

En intern kommunikationsgrupp inom förvaltningen har skapats och implementeringen av kommunikationsanvisningen har fortsatt under 2021. Arbetet har internt medfört en ökad medvetenhet kring kommunikationsfrågor och vikten av dessa. För användaren medför det en förbättrad upplevelse genom exempelvis såväl målgruppsanpassning som ökad synlighet och tydlighet. Även tillgänglighetsfrågor och inkludering aktualiseras genom implementeringen. Administrationen tillhandahåller också stöd och tips via intranätet, resultatet är positivt och har medfört en ökad efterfrågan av stöd från verksamheterna.

På grund av pandemin har förutsättningarna för arbetet med UngiVbg inte varit helt optimala och arbetet har anpassats därefter. Fokus har legat på synliggörande, aktivitet, service och tillgänglighet vilket ändå har resulterat i stärkt besöksstatistik, fler följare på sociala medier och ökat engagemang. Samverkan med målgruppen är även stärkt genom utökad ungdomsredaktion.

Ekonomi

Administrationen har tagit fram förenklade och specifika rapporter i ekonomisystemet för alla chefer i syfte att öka användningen av systemet men också öka fokus kring analys och förbättringar. Avtalsmallar har setts över och kommunens uppföljningsverktyg för avtalstrohet används nu i ökad grad.

Föreningsbidrag

Under 2021 fördelades totalt 3 515 730 kr i föreningsbidrag utifrån fastställda kriterier vilket är 687 439 kr lägre än utfallet för 2020. Fyra startbidrag utbetalades till de nya föreningarna modelljärnvägsföreningen Rälsbiten, Vänersborgs leksaksbibliotek, Huvudvärksföreningen och Civilförsvarsförbundet Vänersborg. Endast 36 föreningar ansökte och beviljades riktat verksamhetsbidrag inför 2021. Vid uppföljning om anledning till varför man inte sökt bidrag angavs bland annat att man saknat information, ej känt till förfarandet eller varit för sen utifrån ansökningstiderna. Därutöver har Vänersborgs ryttarförening beviljats 210 000 kr för byte av underlag i Brätte ridhus enligt beslut i kultur- och fritidsnämnden 2022-04-16 § 29.

Nationell internkontroll av studieförbunden har lett till att tre av dem återbetalat totalt 53 850 kr. Dubbelbokningar och fler än 480 deltagartimmar per unik deltagare är exempel på anledningar.

Föreningskategori	Utbetalt bidrag 2020	Utbetalt bidrag 2021
Studieförbund	1 260 000 kr	1 230 090 kr
Idrott	1 818 169 kr	1 378 640 kr
Kultur	680 000 kr	561 000 kr
Funktionshinder	244 500 kr	194 500 kr
Pensionär	172 500 kr	127 500 kr
Idéburen	28 000 kr	24 000 kr
Totalt	4 203 169 kr	3 515 730 kr

Personal

Under 2021 antogs ett nytt samverkansavtal mellan arbetsgivaren och personalorganisationerna, delar av förvaltningen har fått utbildning kring detta och utbildningsinsatser kommer fortsätta under 2022. I slutet av året presenterades också ett nytt digitalt stöd för det systematiska arbetsmiljöarbetet som kommer att användas från och med 2022.

Friluftsliv

I Vänersborgs kommuns mål- och resursplan 2022-2024 gavs uppdraget att samordna ett förvaltningsövergripande arbete för att ta fram ett styrdokument som innehåller strategier och prioriteringar för naturvård och friluftsliv, som underlag för fysisk planering. Arbete med naturvårdsplan har pågått under flera år och 2021 har samrådshandlingar färdigställts. När det gäller friluftsliv finns inga färdiga underlag eller förslag till styrdokument.

Administrativ chef på förvaltningen har under året, tillsammans med en förvaltningsövergripande arbetsgrupp, genomfört en nulägesanalys av den kommunala friluftslivsorganisationen. Där konstateras det bland annat att politiska ställningstaganden kring strategier och organisation för utveckling av friluftsliv saknas. Ansvaret för det kommunala friluftslivet är inte tydligt utpekade. Inte heller har kommunen någon tjänsteperson med samordnande funktion. Samverkan med ideella sektorn inom friluftsliv har stor förbättringspotential och det saknas samordning vad gäller kommunens tillhandahållande av kartmaterial och marknadsföring av friluftslivet till invånare och besökare.

En projektplan har tagits fram som ligger till grund för en ansökan om s k LONA-bidrag. Bidraget avser att anställa en samordnare på 50% från hösten 2022 till och med våren 2024. Denna person ska leda arbetet med att ta fram en friluftsstrategi för Vänersborgs kommun. Om medel tilldelas är det dock i skrivande stund ej beslutat i vilken förvaltning denne samordnare kommer att anställas.

Verksamhetsområde idrottsanläggningar och fritidsgårdar

Verksamhetsområdet idrottsanläggningar och fritidsgårdar består av idrottsanläggningar, fritidsgårdar, Hjälpande händer, fritidsbanken och Hallevibadet.

Verksamhetens bidrag till nämndens förväntade resultat

Nedan redovisas status på aktiviteterna fastställda i verksamhetsplanen för 2021.

Idrottsanläggningar och fritidsgårdar – status aktiviteter				Totalt
3 	3 	9 	1 	16 aktiviteter
<i>Ej påbörjade</i>	<i>Pågående</i>	<i>Avslutade</i>	<i>Pågående med avvikelse</i>	

Idrottsanläggningar

Anställning av en föreningskonsulent

Idrottsföreningarna har under en tid påtalat brister i kommunikationen mellan föreningslivet och kommunen. I samband med omorganisationen anställde därför kultur- och fritidsförvaltningen en föreningskonsulent vars uppdrag är att möta idrottsföreningarna, lyssna in deras önskemål och behov, stötta dem i deras kontakter med kommunen samt föra fram deras samlade behov i olika sammanhang.

Vaccinationsarbete

I februari startade det stora vaccinationsarbetet i kommunen. Gymnasiehallen användes för att vaccinera dem som genom sin anställning i kommunen skulle erhålla spruta nummer ett. I Arena Vänersborg byggdes det i slutet av mars upp en stor vaccinationscentral dit invånarna hänvisades för att vaccinera sig. Under våren flyttade även kommunen sitt vaccinationsarbete till Arena Vänersborg. Fyra vårdcentraler ansvarade gemensamt för vaccinationerna och som mest vaccinerades 1 700 personer under en dag. I juli när isen togs upp i Arena Vänersborg byggdes en mindre vaccinationscentral upp i entréhallen där MedPro sedan dess och fortfarande utför vaccinationer.

En mängd material behöver iordningsställas för vaccinering och enheten har lagt mycket arbetstid på denna arbetsuppgift som legat utanför grunduppdraget.

Under den väntetid som rekommenderades efter tagen spruta visades ett antal lokalt producerade filmer om speciella historiska platser och händelser i Vänersborg, ett mycket uppskattat inslag som genomfördes i samverkan mellan olika enheter inom kommunen.

Vänersvallen Nord

En av Vänersborgs fotbollsföreningar avancerade under året till division 1 och Svenska Fotbollsförbundet ställde därmed ett antal krav och rekommendationer för att Vänersvallen Nord skulle få användas som hemmaplan vid kommande matcher. Lyckosamt i sammanhanget var att en renovering av E-huset där fem omklädningsrum, förråd och allmänna toaletter finns sedan tidigare var planerad av fastighet och service. I dialog mellan enheten för idrottsanläggningar och fastighet och service gjordes en del korrigeringar i renoveringsarbetet som resulterade i att krävda rekommendationer kunde uppfyllas. Byte av belysning och belysningsstolpar genomfördes, matchsekretariat och pressrum fick en uppfräschning, två elitfotbollsmål och en digital bytestavla köptes in. Utöver detta utrustades anläggningen med ett nytt staket som inhägnar fotbollsplanen, ett TV-torn som möjliggör direktsänd tv-produktion samt fiber- och eldragning till TV-tornet.

Rugbyplanen

Enheten för idrottsanläggningar beställde två avbytarbåsar av park och natur som byggde dessa (i trä) på plats under juli.

Brätte ishall

I april blev bygget av de nya omklädningsrummen vid ishallen klart. Fyra nya omklädningsrum och kanslilokaler till ishockey och konståkning.

Isbanan i Plantaget

Enheten för idrottsanläggningars vaktmästare har ansvarat för upptagning av isen och vid behov skötseln av isen.

Hallevibadet

Verksamheten har hållits öppen trots coronapandemin, i stort sett hela året. Dock har hög sjukfrånvaro gjort att man ändå tvingats ställa in en hel del verksamhet. Simskolorna har dock genomförts.

Kultur- och fritidsförvaltningen har stora utmaningar avseende badet. Anläggningen är i mycket dåligt skick och budget för bemanning är enligt verksamhetens bedömning inte tillräcklig för den ambitionsnivå som finns med öppet för allmänheten, simklubbens behov samt skolans behov av tider för simundervisning. I verksamheten arbetar tre personer och badet behöver hållas öppet från morgon till kväll utifrån de tre uppdragen.

Fritidsgårdar

Särskilt viktig aktivitet

Göra en behovsanalys för en ny fritidsgårdslokal på Torpaområdet.

Året startade med fortsatta restriktioner med anledning av coronapandemin och fritidsgårdarna hade i början av året endast digital verksamhet där det erbjöds matlagningskurs, spela spel, målarävlingar, geocaching mm. När restriktionerna lättade har verksamheten haft öppet men periodvis med begränsat antal besökare samtidigt.

Den ordinarie verksamheten består delvis av riktade aktiviteter så som tjejgrupp, rollspelsgrupp, läx-läsning och studio. Den andra delen av verksamheten är så kallad öppen verksamhet där ungdomarna kommer och "hänger" och använder sig utav det utbud som finns, spela biljard, brädspele, lyssna på musik och bara sitta och diskutera med fritidsledarna.

I den öppna fritidsgårdsverksamheten består fritidsledarens uppgift till stor del av att lyssna av, lyssna in och fånga upp ungdomarnas idéer, önskningar, rädslor och drömmar. Där pågår arbetet med att göra ungdomarna delaktiga och att ge dem inflytande, att bidra till den demokratiska processen och att försöka skapa ett intresse och ett engagemang. Verksamhetens ambition är att utveckla dessa samtal i någon form av ungdomsråd.

Invigning av den nya lyckans fritidsgård gick av stapeln i oktober 2021. Den föregicks av mycket arbete där ungdomar varit engagerade. Lyckans fritidsgård har bättre lokalförutsättningar än torpa fritidsgård då den är uppdelad i flera olika utrymmen, har danssal, verkstad, mötesrum mm. Torpa fritidsgård består av ett större

utrymme så där får verksamheten anpassas på annat sätt. Lyckans fritidsgård har fokus på årskurs sex och högstadiet och torpa fritidsgård har fokus på ungdomar i högstadiet och gymnasiet.

På lyckans fritidsgård är tisdagarna öppet endast för tjejer. På torpa fritidsgård har andelen besökande flickor ökat markant under hösten 2021. Flickorna drar dit varandra och fritidsledarna gör sitt yttersta för att välkomna och bemöta de på bästa sätt samt ta tillvara på deras idéer och intressen vilket gör att de återkommer. På initiativ från dessa har cafégrupp startats.

Omstart av verksamheten ”polarna” har skett, vilket är ett samarbete med Länsförsäkringar och innebär att äldre ungdomar verkar som förebilder för yngre genom att vara ute i ungdomsmiljöer och bidra till ökad känsla av trygghet.

Lovverksamhet

Fritidsgårdarna anordnar flertalet aktiviteter under skolloven. Följande är exempel på lovaktiviteter som genomförts under 2021.

Sportlov

Olika turneringar, bl. a pingis och schack, grill o pulkaåkning samt bowling.

Påsklov

Vandring på Kroppefjäll, turneringar och öppen verksamhet.

Sommarlov

Schools out – Ett evenemang som anordnades på Sanden utifrån kommunens medborgarlöfte. Vid detta tillfälle anordnades volleybollturnering, graffitiworkshop, musik, grillning, boule, frisbee och häng.

Sommaraktiviteter på Sanden – Verksamheten anordnade eftermiddags- och kvällsaktiviteter tre dagar per vecka hela sommaren med anledning av medborgarlöfte Sanden.

Gratis fotbollsskola – Fritidsgårdarna och Hjälpande händer anordnar tillsammans med Vänersborgsbostäder och en av fotbollsföreningarna gratis fotbollsskola för barn på Torpa-området. Aktiviteten hade 120 deltagare och andelen killar och tjejer var 50/50.

Sommarkollo – Kollo på Karlsrogården med 14 barn i åldrarna 12-15 år, under 1 vecka. Vi hade planerat för 18 st. Ungdomarna deltog i allt från att planera, handla, laga mat till att paddla, bada, spela spel, spökjakt samt att grilla, hänga och ha danstävling.

Dagläger – Under tre veckor anordnades dagläger på Sanden, Scoutgården Blåsut och på Restad gård.

Kanothajk – Paddling på Nissan med tält i fyra dagar.

Schools in – Samarbetsövningar och andra aktiviteter för att skola in alla nya sjuor ordnas under en vecka.

Höstlov

Halloweenparty på Torpa med ca 175 ungdomar med andelen 50/50 flickor och pojkar.

Futsalturnering i A-hallen med 10 lag och sammanlagt ca 130 personer varav 110 pojkar och 20 flickor.

Jullov

Förutom vanlig öppen verksamhet anordnades pepparkakshustävling, julbord, Lisebergsresa och olika turneringar. Verksamheten hade öppet på julafton och juldagen med mat, spel och häng. Bägge dagarna hade totalt 111 besökare.

Samverkan

Fritidsgårdarna och ungekulturverksamheten timjan har ett väl utvecklat samarbete. Inom ramen för den samverkan deltog ungdomar från Lyckans fritidsgård i VBG Dance festival i planering och volontärgrupper med ungdomar.

Torpa fritidsgårds ungdomar deltog i livestream på storbild när det var tävlingar och uppvisningar. Utöver det anordnar Timjan kulturaktiviteter tillsammans med fritidsledarna på fritidsgårdarna regelbundet.

Läxhjälp anordnas i samarbete med torpaskolan på Torpa fritidsgård två till tre dagar/vecka vår- och hösttermin.

Hjälpande händer

Hjälpande händer verksamhet som är en integrations- och fritidsklubb för barn 5-12 år och arbetar med läxverksamhet, miljöarbete, pyssel och fritidsaktiviteter. Det är ett samarbete mellan kommunen och ABVB. Hjälpande händer samarbetar med interna och externa aktörer, bland annat med musik- och kulturskolan i El Sistema, dans, sång, instrument och teater för torpaskolans elever under fritidstid. Trots årets pandemi och med begränsad bemanning har verksamheten varit öppen under året. Barnen fick och tog själva ett stort ansvar vilket kan bidra till ökat självförtroende och stärkt identitet hos dem.

Hjälpande händer deltog i Vänersborgs ljusfestival genom att sälja egenhändigt gjorda ljuslyktor. 89 st barn, 13 föräldrar åkte med personalen till Ljusfestivalen med hjälp av ABVB som bidrog med medel till buss och biljetter.

Vid två tillfällen under hösten samarbetade Hjälpande händer med Torpa vårdcentral och höll öppet för vaccination i sina lokaler. Det bidrog till att sammanlagt 110 personer kom och vaccinerade sig.

Under sommaren ordnade en av fotbollsföreningarna tre veckors fotbollsträning för tjejer. Under de veckorna deltog 141 tjejer och detta resulterade i att fotbollsklubben har fått 21 nya deltagare. Hjälpande händer bidrog till att engagera och följa med tjejerna på träningarna.

Hjälpande händer anordnade en stor julfest med dans kring granen, lekar och julklappsutdelning. Barnen var väldigt ansvarsfulla och delaktiga i både planering och genomförande.

Nyckeltal

Öppen ungdomsverksamhet	2018	2019	2020	2021
Öppet antal kvällar/år	641	630	512	434
Antal besökare	22 753	33 730	23 674	22 735
varav flickor	7 493	11 734	7 733	8 118
varav flickor i %	33 %	35 %	33 %	36 %
varav pojkar	15 260	21 996	15 941	14 617
varav pojkar i %	67 %	65 %	67 %	64 %
Besökande i snitt/kväll	35	54	46	52

Verksamhetsområde kultur och bibliotek

Verksamhetsområdet kultur och bibliotek består av biblioteken och kulturenheten (konsthallen, timjan/ungkultur, barn- och allmänskultur).

Verksamhetens bidrag till nämndens förväntade resultat

Nedan redovisas status på aktiviteterna fastställda i verksamhetsplanen för 2021.

Kultur och bibliotek – status aktiviteter				Totalt
2 	3 	4 	4 	13 aktiviteter
<i>Ej påbörjade</i>	<i>Pågående</i>	<i>Avslutade</i>	<i>Pågående med avvikelse</i>	

Bibliotek

Särskilt viktiga aktiviteter
Revidering av biblioteksplanen.
Revidering av medieplanen.
Fördjupat samarbete i Fyrstad.
Ombyggnation av Huvudbiblioteket i centrum.

Nytt Huvudbibliotek

Renoveringen av huvudbiblioteket kunde under 2021 börjas. Med kort varsel tömdes huvudbiblioteket under sommaren och delar av personalen fick inkallas från semestrarna för att tidsplanen med utflyttningen av biblioteket skulle kunna hållas. En del nyare media omlokaliserades till Vargöns bibliotek, som fått rollen som tillfälligt huvudbibliotek så länge ombyggnationen av huvudbiblioteket äger rum. Vargöns bibliotek har därför fått utökade öppettider, samma som Huvudbiblioteket har haft som ordinarie öppettider. Kommunhuset fick fr.o m. hösten en tillfällig biblioteksdisk med bemanning tre dagar per vecka, två timmar per dag, där besökare kan hämta ut reserverad media. En inlämningsbox finns tillgänglig i kommunhusets foajé, där besökare kan återlämna media de lånat.

Utveckling av biblioteksfilialerna

Under året utökades öppettiderna på de två filialerna i Frändefors och Brålanda. Fyra timmar i veckan utökades Frändefors öppettider medan Brålandas öppettider utökades med sju timmar i veckan.

Förberedelser inför uppstart av meröppet på biblioteket i Brålanda har skett under året. Meröppet innebär att besökare vid vissa tider kan komma in och nyttja bibliotekslokalen när det inte är ordinarie öppet eller bemannat av personal. Samtliga armaturer i Brålanda har bytts ut.

Bidrag från Statens kulturråd har erhållits med 700 000 kr för de tre filialernas biblioteksrum. Ny inredning kommer att vara på plats under första halvan av 2022. Biblioteket i Vargön har fått nya bokhyllor och andra möbler utöver det, vilket redan är genomfört under 2021.

Evenemang och service

Biblioteken har haft öppet under hela pandemin men evenemang fick till en början helt ställas in. Efterhand har viss programverksamhet kunnat anordnas bland annat Melodikrysset och boktips med 11-kaffe på biblioteket i Vargön.

Inom ramen för baskulturutbudet träffar barnbibliotekarier alla elever i årskurs tre och fem på plats i skolorna som får bokprat och bibliotekspresentationer. Barn- och ungdomsavdelningen på biblioteket hade aktiviteter för barn och unga på alla lov, även på filialerna i Vargön, Frändefors och Brålanda. För att kunna erbjuda evenemang som fungerade i pandemitider erbjöds bl.a. digitala workshops där barnen/ungdomarna kunde sitta hemma med sin dator och delta i t.ex. Minecraft och Roblox med guidning av handledare. Även take away pysselpåsar i samarbete med Timjan delades ut på skollov på de fyra biblioteken.

Under 2021 fortsatte biblioteken att liksom under 2020 erbjuda ”extra boken kommer” dvs. hemleverans av böcker pga. pandemin till de som tillhörde riskgrupp och för de som hade svårt att ta sig till Vargöns bibliotek under ombyggnationen av huvudbiblioteket. Detta har varit mycket uppskattat.

Biblioteken började under året erbjuda filmstreamingtjänsten Cineasterna. På det halvåret som tjänsten erbjudits har invånarna lånat nästan 700 filmer. Fyra minibibliotek sattes ut för andra året runt om i kommunen, ur dessa kan man skänka och ta böcker. Under sommaren ställdes fler minibibliotek ut och sommarlovspraktikanter cyklade runt med det mobila cykelbiblioteket.

Externa samarbeten

Arbetet med samarbetet i Fyrstad intensifierades under 2021, då ett samverkansavtal och datadelningsavtal arbetades fram och flera arbetsgrupper bildades.

Ett pilotprojekt startades upp i slutet av året, där Biblioteken i Vänersborg i samarbete med Ttela kommer att undersöka hur man kan använda sig av folkbiblioteken och lokalpressen för att stärka demokratin genom att vidareutvecklas som demokratiska arenor för kunskaps- och nyhetsförmedling och för samtal och opinionsbildning. Bakgrunden är att det 2022 är valår och bibliotek och nyhetsmedier representerar kärnfunktioner i demokratin. Extra fokus för projektet är unga förstagångsväljare samt nyblivna invånare som ska rösta för första gången i Sverige. Initiativtagare till pilotprojektet är Lindholmens science park i Göteborg i samarbete med Förvaltningen för Kulturutveckling. Även folkbiblioteken i Borås och Falköping medverkar.

Kulturenheten

Särskilt viktig aktivitet

Slutföra arbetet med Riktlinjer för konst i offentlig miljö. Syftet är att skapa ett ramverk för arbetet med den offentliga konsten i Vänersborg samt tydliggöra ansvarsfördelning mellan kommunens olika förvaltningar och aktörer samt de processer och sammanhang där den offentliga konsten ska bidra.

Arbetet med kultur för barn och unga

VBG Dance Festival i Vänersborg arrangerades för åttonde året i rad. Festivalen möjliggör för unga dansare att stå på scen med egna koreografier, battla mot varandra (två och två tävlar mot varandra) gå på workshops i olika dansstilar och se en professionell dansföreställning. Fler än tidigare besöker festivalen för att se och uppleva dans. Festivalen har stor betydelse av flera anledningar. Det bidrar till att vi når fler och till att skapa en kulturpublik. Under åren har medarbetarna utvecklat festivalkonceptet genom en betydelsefull samverkan mellan verksamheter inom förvaltningen, och framförallt ett fokus på inflytande och delaktighet bland unga. Ett led i det är att man arbetar med unga volontärer som får vara med att arrangera festivalen. Det är ett bra lärtillfälle för unga hur man arrangerar och organiserar en festival tillsammans. Särskilt för volontärerna är att de sällan har koppling till dans (de dansar inte själva) och att det är en stor mångfald i gruppen.

Ett annat arbete som pågått under året är timjans arbete med hemmasittande personer, 20-25 år. Det är en grupp som utgör stora utmaningar för samhället, men en grupp som ofta faller i glömska. I samarbete med Ung Resurs

har timjan en kontinuerlig skapande verksamhet med bildinriktning. Deltagarna har uttryckt entusiasm över mötet med bildkonst och att aktivt skapa själva.

Under året har musikstudios på fritidsgårdarna varit välbesökta. Det finns ett stort intresse hos unga för att skapa egen musik, särskilt hiphop. Timjans personal fick kontakt med några ungdomar som bor på SiS-boendet Brättegården och kontakten ledde till att tre ungdomar därifrån kunde nyttja musikstudion och skapa egen musik med handledning av Timjans personal. Det här ett gott exempel på när kulturverksamheter skapar en meningsfull fritid och trygga rum för unga att utvecklas och vara kreativa på.

Under hösten genomfördes en rad publika barnkulturarrangemang för de yngre barnen. Ett av barnkulturarrangemangen förlades på Nuntorp i samband med kommunens Hållbarhetsvecka, vilket var en ny plats för scenkonst. Ett annat barnkulturarrangemang som stod ut var Vi älskar ROCK! En konsert för de yngsta som fick lära sig headbanga och sjunga högt. En introduktion till hårdrock som musikgenre som var starkt och intensivt med syfte att föra rockens kulturarv vidare. Melodifestivalvinnaren Tusse invigde Kulturveckan, vilket var ett populärt tillfälle för våra barn och unga att uppleva kultur.

Enheten kultur har också bidragit till grundskolans baskulturutbud. Ett exempel är skolklassers besök till konsthallen, där elever får möta samtida konst. Personal på konsthallen har en visning av utställning och samtalar med eleverna om utställningen. Sedan får eleverna besöka konsthallens verkstad för bildpedagogisk verksamhet, där eleverna själva får skapa. Mötet i Vänersborgs konsthall bidrar också till att fler får kontakt med konsthallen som plats och institution och bidrar till arbetet med morgondagens kulturpublik.

Under året erbjöd timjan Take away Pysselpåsar. En möjlighet för barn och ungdomar att pyssla och skapa hemma. En lösning och idé under pandemin när unga tvingades vara hemma mycket, men också ytterligare ett sätt att arbeta med geografisk spridning. Det fanns ett stort intresse och påsarna gick åt snabbt.

Nyckeltal

Bibliotek och kultur	2018	2019	2020	2021
Antal utlånade media totalt	175 064	173 525	141 283	118 107
varav digitala lån (e-böcker, e-ljudböcker)	2 196	4 462	6 636	6 355
Antal besökande på Huvudbiblioteket	174 587	141 931	82 807	51 230
Antal besökande på Vargöns bibliotek*	-	-	-	28 030
Antal besökande på Brålandas bibliotek*	-	-	-	4 945
Konsthallen – Antal besökande	9 239	7 844	9 203	5 191

*2021 är första året med besöksräknare i lokalerna. Frändefors biblioteksfilial saknar besöksräknare och redovisas därför inte.

Verksamhetsområde musik- och kulturskolan och musikakademin

Verksamhetsområdet består av musik- och kulturskolan och musikakademin.

Verksamhetens bidrag till nämndens förväntade resultat

Nedan redovisas status på aktiviteterna fastställda i verksamhetsplanen för 2021.

Musik- och kulturskolan och musikakademin – status aktiviteter				Totalt
0 	0 	5 	6 	11 aktiviteter
Ej påbörjade	Pågående	Avslutade	Pågående med avvikelse	

Musik- och kulturskolan

Särskilt viktig aktivitet
Utveckla undervisningen i digital form.

I samband med omorganisationen omvandlades musikskolan till en musik- och kulturskola. Förutom de redan befintliga ämnena musik, dans och teater utökades utbudet med ämnet bild & form. En bildpedagog anställdes med hjälp av stöd från Statens Kulturråd. Musik- och kulturskolan leds nu av två enhetschefer i nära samarbete. En utvecklingsgrupp med representanter från de olika verksamhetsdelarna har påbörjat arbetet kring gemensamma frågor som till exempel värdegrund, kompetensutveckling och elevinflytande.

Även 2021 påverkades verksamheten avsevärt av pandemin. Periodvis låg gruppaktiviteterna nere och det var först på höstkanten som konserter och föreställningar kunde genomföras med publik. Möjligheten att följa konserter och föreställningar på nätet fortsatte, men i mindre omfattning efter hand som publik tilläts komma in i konsertlokalerna. Strax innan lucia skärptes åter restriktionerna vilket innebar att man blev tvungen att med kort varsel ställa om och minska ner antalet besökare till lucia- och julkonserter. Konserter och föreställningar är en viktig faktor för elevernas motivation och även för att synliggöra verksamheten. Svårigheterna med att genomföra den utåtriktade verksamheten i kombination med inställda prova-på-aktiviteter befarades påverka elevantalet negativt, men där syns inga större effekter ännu.

Uppdragen inom Kultur för äldre och Klappteatern (verksamhet för funktionshindrade) tillsammans med socialtjänsten har endast kunnat genomföras i begränsad omfattning då målgruppen till stor del består av personer i riskgrupp. Dessa aktiviteter har under många år varit uppskattade samarbeten och nu arbetar parterna för att kunna återuppta arbetet enligt tidigare framgångsrika koncept.

Inom den avgiftsfria El Sistema-verksamheten för i huvudsak årskurs två på fyra skolor finns nu 126 inskrivna elever som på "fritidstid" träffar verksamhetens pedagoger två gånger per vecka för att spela instrument, sjunga, dansa och göra dramaövningar. I denna verksamhet nås många barn som annars inte hade tagit del av musik- och kulturskolans verksamhet.

I det inkluderande arbetet för att nå fler av kommunens barn besöker vi också, med bidrag från Statens kulturråd, fritids i skolor med lågt deltagande i musik- och kulturskolan och ger barnen möjlighet att prova på att spela musikinstrument tre veckor i följd. Under kommande läsår planeras att även inkludera teater, dans och bild i denna verksamhet.

Vid sidan av själva undervisningen är den sociala samvaron viktig för eleverna i musik- och kulturskolan. Under juni och augusti genomfördes därför fyra olika läger, under corona-anpassade former. Lägre med sång- och dramaelever resulterade i en föreställning i samarbete med Vänersborgs museum. Under museets sekelskiftesdagar i augusti skapade och framförde deltagarna scener om barns vardag förr i tiden.

Danspoolen

Danspoolens pedagoger ingår efter omorganiseringen i musik- och kulturskolans kollegium. Parallellt med undervisningen på musik- och kulturskolan har uppdragen i andra kommuner fortsatt och utvecklingsprojekt som till exempel Dans för hälsa har påbörjats.

Under året har verksamheten arbetat med avtal för Fyrbodalen där de övriga kommunerna bidrar till att garantera en långsiktig stabilitet i danspoolens verksamhet. Under pandemin har

kommunerna tolkat restriktionerna olika, vilket har lett till färre beställningar. Den minskade efterfrågan kan också bero på att marknadsföringsinsatserna har fått stå tillbaka till förmån för själva verksamheten.

Under året har danspoolen tillsammans med institutet Dans i skolan genomfört ett pilotprojekt med två förskoleavdelningar i Vänersborg. Projektet utgår från barnens behov av lek och rörelse och knyter an till Lpfö18, men är samtidigt en fortbildningsinsats för förskolans pedagoger.

Årets upplaga av Vbg Dance Festival präglades av ovanligt stort engagemang och delaktighet bland ungdomar från olika områden. Evenemanget nådde många ungdomar som i vanliga fall inte går på danskurser.

Musikakademien

Vänersborg Jazz Academy, VJA, har under året genomfört olika kurser online, men i juli hade restriktionerna lättat så att sommarkursens deltagare kunde komma till Vänersborg, vilket gynnade såväl samspel som möjligheten att knyta nya kontakter.

I april genomfördes ett jazzresidens i samverkan med Västra Götalandsregionen.

Finalen av Polstjärnepriset fick på grund av pandemin skjutas upp ända till slutet av maj då tävlingen äntligen kunde avgöras i Göteborgs konserthus. Kurserna inom YOMA, Young Musicians Academy, kunde dock genomföras online en gång i månaden under hela året, varav de sista tre i hybridform, alltså även med deltagare på plats. November- och decemberkursen gjordes i samverkan med föreningen Old Ox Music (f.d. Aurora) vilket resulterade i ett antal konserter som både var öppna för publik och streamades.

Nyckeltal

Musik- och kulturskolan	2018	2019	2020	2021
Antal elevtillfällen	1 561	1 424	1 480	1 488
varav flickor	1 046	993	1 023	1 017
varav flickor i %	67 %	70 %	69 %	68 %
varav pojkar	545	431	457	471
varav pojkar i %	33 %	30 %	31 %	32 %

Överförmyndarnämnden

Ordförande: Madelaine Karlsson (S)

Vice ordförande: Marie-Louise Bäckman (KD)

Verksamhetsbeskrivning

I varje kommun måste det enligt lag finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd. I Vänersborgs kommun finns en överförmyndarnämnd, vilken är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Nämnden ska motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, d.v.s. underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Resultatavstämning

Nedan redovisas överförmyndarnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Rättssäkerheten i tillsynsverksamheten ska öka genom att 15 procent av samtliga årsräkningar ska djupgranskas.

● Uppnås

Enligt rådande granskningsinstruktion djupgranskas samtliga årsräkningar.

Överförmyndarnämndens pappersförbrukning ska minska med 5 procent.

● Uppnås

Överförmyndarnämnden har minskade kostnaderna för utskriften och köp av kopieringspapper med 35,5 procent jämfört med samma tidpunkt föregående år.

Alla nya ställföreträdare ska erbjudas en introduktionsutbildning.

● Uppnås

Från maj 2021 erbjöd överförmyndaravdelningen, efter uppehåll på grund av Covid-19 viruset, åter igen introduktionsutbildning till alla nya ställföreträdare.

Alla nya ställföreträdare samt 5 procent av nuvarande ställföreträdare ska erbjudas en introduktionsutbildning för årsräkningar

◆ Uppnås delvis

Under vintern 2021 erbjöd överförmyndaravdelningen utbildning avseende årsräkningar till alla nya ställföreträdare som åtagit sig uppdrag under åren 2019-2021. På grund av resurs och tidsbrist hade nämnden inte möjlighet att erbjuda 5 procent av nuvarande ställföreträdare en utbildning i årsräkningar.

Sjukfrånvaron ska minska till nivå med rikssnitt för kommunalt anställda.

Överförmyndarnämnden saknar personalansvar.

Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka.

Överförmyndarnämnden saknar personalansvar

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	0,1	0,2	0,2
Personal	4,3	4,5	4,9
Omkostnader	0,4	0,4	0,2
S:a Kostnad	4,7	4,9	5,1
Nettokostnad	4,6	4,7	4,9
Nettobudget	5,5	5,4	5,3
Resultat	0,9	0,7	0,4

Ekonomisk analys

Överförmyndarnämnden visade i 2021 års bokslut ett överskott på 0,9 mnkr mot budget.

Verksamheten för överförmyndarstaben visade ett överskott med 0,5 mnkr mot budget. Det beror på att upphandlingen av nytt ärendehanteringssystem inte genomfördes under aktuellt år. Vidare hade överförmyndaravdelningen flertalet långa sjukskrivningar och något lägre verksamhetskostnader.

Kostnaderna för ställföreträdare visade ett överskott på 0,4 mnkr, vilket dels beror på att nämnden fick intäkter på 0,1 mnkr. Vidare minskade nämndens arvodeskostnader för ställföreträdare då nämnden under året fick in färre redovisningshandlingar och fler huvudmän fick bekosta ställföreträdarnas arvoden.

I augustis prognos beräknades överförmyndarnämndens visa ett överskott på 0,4 mnkr. Bokslutets överskott om 0,9 mnkr beror främst på utebliven upphandling av ärendehanteringssystem, färre antal redovisningshandlingar och lägre personalkostnader.

Åtgärder för budgetbalans

Inga åtgärder planeras då resultatet är inom budget.

§ 15

Verksamhetsberättelse och personalekonomisk redovisning för socialnämnden 2021

SOC 2021/260

Beslut

1. Socialnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2021 för socialnämnden med statistikbilaga och överlämnar redovisningen till kommunstyrelsen.
2. Socialnämnden överlämnar avsnittet gällande personal i verksamhetsberättelsen till personalkontoret som socialnämndens personalekonomiska redovisning för 2021.

Sammanfattning av ärendet

Varje kommunal nämnd ska enligt ekonomikontorets anvisningar sammanställa en verksamhetsberättelse för varje verksamhetsår.

Verksamhetsberättelsen är en betydligt mer omfattande redovisning jämfört med bokslut och årsredovisning. Verksamhetsberättelsen för 2021 redovisar ekonomiskt resultat och analys, verksamhetens utveckling och måluppfyllelse, personalstatistik, kvalitet och nyckeltal över verksamheterna samt framtidsutsikter.

Detta ärende innehåller de delar kring personalekonomisk redovisning som socialnämnden ska redovisa till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2022-02-11
- Verksamhetsberättelse socialnämnden 2021
- Statistikbilaga verksamhetsberättelse 2021

Sändlista

Kommunstyrelsen
Personalchef

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-02-11

Dnr: SOC 2021/260

Handläggare

Anders Lundberg
anders.lundberg@vanersborg.se
0521-72 16 54

Mottagare

Socialnämnden

Verksamhetsberättelse och personalekonomisk redovisning för socialnämnden 2021

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2021 för socialnämnden med statistikbilaga och överlämnar redovisningen till kommunstyrelsen.
2. Socialnämnden överlämnar avsnittet gällande personal i verksamhetsberättelsen till personalkontoret som socialnämndens personalekonomiska redovisning för 2021.

Sammanfattning av ärendet

Varje kommunal nämnd ska enligt ekonomikontorets anvisningar sammanställa en verksamhetsberättelse för varje verksamhetsår.

Verksamhetsberättelsen är en betydligt mer omfattande redovisning jämfört med bokslut och årsredovisning. Verksamhetsberättelsen för 2021 redovisar ekonomiskt resultat och analys, verksamhetens utveckling och måluppfyllelse, personalstatistik, kvalitet och nyckeltal över verksamheterna samt framtidsutsikter.

Detta ärende innehåller de delar kring personalekonomisk redovisning som socialnämnden ska redovisa till kommunstyrelsen.

Karin Hallberg

Förvaltningschef

Bilagor

Verksamhetsberättelse 2021

Verksamhetsstatistik 2021

Sändlista

Kommunstyrelsen

Verksamhetsberättelse 2021

Socialnämnden

Innehåll

1	Sammanfattning årets verksamhet	3
2	Större händelser under året.....	5
3	Mål- och resultatavstämning	7
4	Ekonomi.....	13
5	Personal.....	19
6	Kvalitetsanalys	23
7	Verksamhetsuppföljning – beskrivning av årets verksamhet	33
8	Förvaltningens framtidsutsikter.....	63

Socialnämnden 2021

Ordförande: Dan Nyberg (S)

1:e vice ordförande: Henrik Josten (M)

2:e vice ordförande: Ann-Britth Fröjd (C)

Förvaltningschef: Karin Hallberg

1 Sammanfattning årets verksamhet

Socialförvaltningen leds av förvaltningschef som tillsammans med verksamhetschefer utgör förvaltningens ledningsgrupp. Förvaltningens ansvar omfattar både förebyggande verksamhet som individuellt inriktat stöd, vård och omsorg utifrån lagstadgade beslutade insatser. Även färdtjänst, riksfärdtjänst och serveringstillstånd återfanns inom ansvarsområdet under 2021.

Kommuninvånarnas behov är vägledande för utvecklingen av socialnämndens verksamheter. Utifrån detta utvecklar och anpassar vi verksamheten, så att organiseringen svarar upp mot de lagkrav som ställs på oss, kommuninvånarnas behov och deras lagliga rätt till insatser. Vi anpassar verksamheten efter Kommunfullmäktiges budgetramar, övergripande vision och inriktningsmål, kommunstyrelsens förväntade resultat, socialnämndens förväntade resultat, samt förvaltningsledningens styrning och ledningsdokument med värdegrund och principer för chefsroll, stödroll, och medarbetare. Vi arbetar även utifrån övriga övergripande styrdokument i förvaltningen och inom kommunen.

Under 2021 var socialförvaltningen fram till september månad indelad i sju verksamhetsinriktningar; vård och omsorg särskilt boende (VoO säbo), vård och omsorg hemtjänst (VoO htj) vård, stöd och utredning (VSU), individ- och familjeomsorg (IFO), personligt stöd och omsorg (PSO), arbete, sysselsättning och integration (ASI) samt administrativ inriktning. Utifrån genomförd organisationsförändring är förvaltningen från september 2021 indelad i åtta verksamheter då vi utökade med en verksamhetschef som leder verksamhet kvalitet och utveckling. De senare två utgör stabsfunktion inom förvaltningen och stödjer förvaltningschef, verksamhetschefer och enhetschefer i deras utförande av uppgifter som följer uppdragen.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) vars uppgift är att bevaka så att socialförvaltningen efterlever en god och säker hälso- och sjukvård har varit organiserad under förvaltningschef. Sedan september är rollen organiserad inom verksamhet kvalitet och utveckling. MAS är i sitt uppdrag tillika MAR, där rollen också är ansvarig för att bevaka så att vi efterlever en god hälso- och sjukvård inom rehab.

Förvaltningen har under 2021 fortsatt sett en påverkan utifrån beslut rörande andra huvudmäns organisering och uppdrag. Främst ser vi en påverkan gällande förändringarna som genomförts inom Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Hälso- och sjukvården i hela Sverige ställer om, bland annat utifrån att en ny beskrivning av primärvårdens grunduppdrag för kommunerna och regionen infördes i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL och trädde i kraft den 1 juli 2021. Vi ser också en förändring utifrån arbetet med färdplan god och nära vård. Förskjutning i vem som utför omvårdnad och hälso- och sjukvårdsinsatser från regionsjukvården till kommunen har fortsatt påverka hemtjänst, hemsjukvård och särskilt boende då vi tillsammans med övriga vårdgivare arbetar för att möjliggöra den nära vården. Detta resulterar i att vi ser att avancerad omsorg och hälso- och sjukvård fortsätter ges i det egna hemmet och på våra särskilda boenden av förvaltningens vårdbiträden, undersköterskor, sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster/fysioterapeuter. Förvaltningen utför också avancerad sjukhusanknuten "hemsjukvård". En rutin är framtagen inom vårdsamverkan i Fyrbodal, där flera av de delar som förvaltningen efterfrågat behöver vara med nu är med. Samtal gällande finansiering behöver fortsatt arbetas med på ett övergripande plan.

Den samlade bedömningen för året är att socialförvaltningens totala målgrupp ökat i antal jämfört med 2020, behoven är fortsatt för flera av våra kommuninvånare komplexa och mångfasetterade. Detta gör att fler verksamhetsinriktningarna behöver samarbeta med varandra internt inom förvaltningen, med andra förvaltningar men också med externa aktörer. Under 2020 minskade behovet av hemtjänst och till del särskilt boende äldre, vi ser dock att verksamheten nu åter är tillbaka i nivåer likt 2019. Förvaltningen anar en vård, omsorgs- och psykosocial skuld som ska omhändertas. Detta får följas och analyseras vidare under 2022.

För 2021 fick socialnämnden en utökad budgetram med 4,0 mnkr för arbete, sysselsättning och integrations räkning i syfte att öka möjligheten för enskilda individer att nå egen försörjning, samt kompensation för löner samt inflationskompensation.

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att anpassa vår verksamhet efter beslutad budgetram. Arbete har försvårats utifrån pandemin men vi ser att flera av åtgärdsanpassningarna gett effekt under året. Förvaltningen har under året rekviderat flertalet statsbidrag till samtliga verksamhetsinriktningar, vilket stöttat upp verksamheten genom möjlighet till olika aktiviteter och satsningar.

Nämndens ekonomiska resultat för året är ett överskott med 4,8 mnkr, detta motsvarar 0,4 % av nettobudgeten. Nämndens resultat gällande resultatuppfyllelse kopplat till de förväntade resultaten, och genom dem inriktningsmålen, bedömer vi som ett bra resultat för året då vi har uppfyllt eller delvis uppfyllt de förväntade resultaten.

Bristen på lägenheter/boende för några av de målgrupper som socialförvaltningen möter bedöms inte minskat under året. En planering för hur målgruppers boende kan lösas genom akuta som permanenta lösningar ses som angeläget och är beskrivet i förvaltningens behovsinventering. Bristen på bostäder gör att socialförvaltningen får lösa boendefrågan för målgrupperna via externa placeringar, vandrarhemslösningar, lösning i akutboenderegion m.m. Dessa lösningar är inte av långsiktigt hållbar karaktär samt att det är en oekonomisk lösning likväl som en till del inhuman lösning. Utifrån beslut i socialnämnden kommer lokalplaneringar genomföras under 2022 gällande boende för ensamhushåll, samt boende för sammansatta behov inom PSO. Förvaltningen kommer medverka i utredning gällande bostad först som Kommunstyrelseförvaltningen samordnar.

Samtliga verksamheter inom förvaltningen ser till del den nuvarande – men framförallt den framtida personalförsörjningen som en utmaning. Svårigheter med personalförsörjningen beror bland annat på en god arbetsmarknad för de yrkesgrupper som socialförvaltningen är beroende av, men även att det är många som behövs samtidigt. Olika strategier pågår för att möta utmaningarna. Som beskrivs i verksamhetsinriktningarnas olika delar, ser vi behov av att stärka kompetensen inom flertalet områden, och har påbörjat arbetet under 2021 gällande att forma en förvaltningsövergripande strategisk plan för personal och kompetensförsörjning. Process för att stärka flödet och samarbetet mellan förvaltningar i kommunen och Kunskapsförbundet Väst gällande utbildningar är påbörjad.

Föreskrift inom arbetsmiljölagen där arbetsgivarens ansvar för den psykosociala arbetsmiljön och hur arbetet organiseras följer förvaltningen och har tagit fram flertalet verktyg och arbetssätt kring detta. Vi bedömer att flera av cheferna inom vår förvaltning har många medarbetare att leda och samarbeta med i utförandet av den gemensamma huvuduppgiften. Ett nära ledarskap och ett nära samarbete på arbetsplatserna gynnar en god arbetsmiljö, en känsla av sammanhang och bra möjligheter att nå ett bra resultat. Utifrån detta har arbete pågått och pågår för att möjliggöra ett hållbart ledarskap inom förvaltningen och genom det ett hållbart arbetsliv. Förvaltningen har under de senaste åren utökat antalet chefer i verksamheten, men när verksamheten fortsatt växer behöver förvaltningen fortsatt se över detta, vilket kommer ske under 2022. Till detta kommer kostnader som kan bli utmanande att rymma inom budgetram.

När det gäller kvaliteten i verksamheten bedöms denna utifrån de resultat vi kan överblicka, som god och i denna verksamhetsberättelse ges en beskrivning av övergripande data. Socialnämnden kommer i april månad få en kvalitetsrapport samt en patientsäkerhetsrapport från förvaltningen med mer analytiska beskrivningar samt beskrivningar av handlingsplaner.

När det gäller sjukfrånvaron har den minskat inom förvaltningen 2021 jämfört med 2020 men ligger fortsatt på en högre nivå än 2019. Detta har sin största orsak i pandemin. Förvaltningens bedömning gällande orsak till ökning 2021 jämfört med 2019 är pandemirelaterad samt att genomförda personalronder påvisar att en stor del av sjukfrånvaron har psykisk ohälsa som

orsak. Arbetet för att sänka sjukfrånvarotalen kommer att fortsätta under 2022, med till del andra aktiviteter än vi tidigare använt.

En ansats förvaltningen har utifrån förväntat resultat från nämnden samt inriktningar i lagstiftning är att arbete och skapa än mer förebyggande åtgärder för att minska behovet av biståndsbedömda insatser. Förvaltningen har kommit en bit på väg men behöver fortsätta utveckla dessa arbetssätt och här kan komma att krävas andra satsningar som inte ryms inom befintlig ram. Socialförvaltningen bedömer att detta inte enbart är ett ansvar för förvaltningen, utan här behöver man även arbeta mer övergripande mot allmänheten mer generellt utifrån ett folkhälsoperspektiv i kommunen.

2 Större händelser under året

Pandemin

År 2021 blev det andra året gällande att hantera Coronapandemin. Vi har fortsatt organisera arbetet och våra rutiner utifrån de övergripande restriktioner, rekommendationer och övergripande riktlinjer som kommit från andra myndigheter och huvudmän. Utifrån detta har vi skapat lokala rutiner och anpassningar, vilka hela tiden setts över och reviderats efter behov. Likt 2020 gick pandemin i vågor under året där de första månaderna 2021 var mer intensiva för att sedan under våren, sommaren och första delen av hösten vara lugnare. Senare delen av 2021 tog den fjärde vågen fart.

Som förvaltning har vi haft stabsläge under de perioder vi bedömt behov av det, och då i den struktur vi byggt upp genom veckovisa möten i förvaltningsledningen inklusive MAS/MAR, veckovisa gemensamma möten mellan verksamhetschefer, MAS/MAR och enhetschefer samt veckovisa samverkansmöten med regionen i vårdssamverkan såväl regionalt som delregionalt. Denna struktur har hjälpt oss att hålla samman förvaltningen under året, samt också möjliggjort informationsspridning mellan enheterna och förvaltningsledningen. Ett nära samarbete med samtliga förvaltningar inom kommunen har också skett.

Vi har inom förvaltningen en så kallad omfallsplanering för att klara verksamheten i stunder av större personalbortfall. Vi har under året i perioder fått pausa insatser och verksamheter, samt pågående processer och utvecklingsarbete som inte varit möjliga att hinna slutföras eller implementera. Processerna pågår dock fortsatt men med en försenad sluttid.

Förvaltningen har under året fortsatt säkra arbetsmiljön, säkra verksamheten med skyddsutrustning där det ska finnas, säkra materialtillgång inom andra delar, anpassa verksamheten med digitala lösningar där det har gått, samt arbeta aktivt med risk- och konsekvensbeskrivningar på olika nivåer. Vi har också inom samtliga verksamhetsinriktningar hanterat känslor av oro och rädsla kopplat till viruset. Vi har i detta arbete samarbetat nära de fackliga förbunden. Vi har samarbetat med regionen avseende vaccinering av medarbetare där det varit aktuellt, samt inom vår hälso- och sjukvårdsorganisation vaccinerat vård och omsorgstagare med hälso- och sjukvårdsinsatser. Vi bedömer att vi har en hög andel vaccinerade bland såväl medarbetare som vård- och omsorgstagare.

Den uppstartade gemensamma antigenestverksamhet via Drive-in, där samtliga medarbetare med symptom erbjuds att ta egentest, har fortsatt vara öppen hela året i samarbete med övriga förvaltningar.

Pandemin har påverkat förvaltningen som helhet och dess samtliga delar. Utifrån den är 2021 till del ett fortsatt annorlunda år att följa upp, men som helhet bedöms att förvaltningen har ett gott resultat för året sett ur många synvinklar. Förvaltningen har inom förvaltningen, men också tillsammans med övriga förvaltningar tagit sig igenom året på ett bra sätt.

Förvaltningen

Socialförvaltningen har genomfört flertalet övergripande processer under 2021 inom förvaltningen, gemensamt med andra förvaltningar i kommunen samt med externa samarbetspartners. Nedan följer en uppställning:

- Förvaltningen har under året deltagit i den revidering av det gemensamma hälso- och sjukvårdsavtalet, färdplan god och nära vård samt i uppdrag gällande primärvårdsuppdraget som skett inom Västra Götalands vårdsamverkan samt besvarat aktuella remisser.
- Fortsatt process gällande implementering riktlinje hållbara schema och heltid som norm.
- Nytt planeringssystem ordinärt boende fullt implementerat under våren.
- Implementering av reviderad vägledning för biståndsbedömda insatser LSS/SoL samt reviderad vägledning för försörjningsstöd samt uppföljning av de båda.
- Avveckling av hem för vård eller boende (HVB) ensamkommande barn och unga samt anpassningar och åtgärder inom integrationsenheten inom arbete, sysselsättning och integration.
- Implementering av ny organisation för etableringsinsatser inom arbetsmarknadsenheten samt utredningsenhet.
- Projektering av nytt särskilt boende äldre i Vargön.
- Utökning av platser inom daglig verksamhet, ASI, inom befintlig ram genom uppstart av Torpen i Vargön.
- Fortsatt process gällande uppbyggnad av ledningssystem som verksamhetsstöd för det systematiska kvalitetsarbetet.
- Fortsatt arbete med handlingsplaner framtagna gällande biståndsenhet, hemtjänst och administration (statistik) utifrån PwC's genomlysning nettokostnadseffektivitet äldreomsorgen.
- Extern genomlysning utifrån uppdrag av förvaltningschef gällande administrativa tjänster har slutförts och beslut om omorganisering utifrån analyser i rapporten har genomförts.
- Implementering avseende digitalisering och välfärdstekning utifrån övergripande strategi och handlingsplan samt genomförd förstudie avseende behov av teknikstöd för förvaltningen.
- Förvaltningen har inom Fyrbodals kommunalförbund och vårdsamverkan Fyrbodal gemensamt med övriga kommuner och regionen medverkat i förarbete inför beslut om gemensamma mini-Maria mottagning.
- Övergripande riktlinje för förvaltningen med tillhörande rutiner avseende våld i nära relation har tagits fram. Förvaltningen har också medverkat i den förvaltningsövergripande gruppen gällande VIN-arbete.
- Förvaltningen har medverkat i förvaltningsövergripande grupp inom kommunen gällande framtagande av handlingsplan suicidprevention.
- Förvaltningen har medverkat i förvaltningsövergripande grupp inom kommunen gällande barnrättsarbete kopplat till barnkonventionen. Handlingsplan inom förvaltningen kommer arbetas fram under 2022.
- Förvaltningen har medverkat i den övergripande lokalförsörjningsgruppen och genomfört reviderad behovsinventering enligt rutin.

- Förvaltningschef, verksamhetschefer samt enskilda enhetschefer har deltagit i nätverk inom Fyrbodals kommunalförbund.
- Förvaltningschef, aktuella verksamhetschefer, enhetschefer, MAS/MAR och utvecklingsledare har deltagit i övergripande vårdssamverkan, delregional vårdssamverkan samt i lokala vårdssamverkansgrupper.

3 Mål- och resultatavstämning

Nämndens bidrag till inriktningsmålen

Inriktningsmål	Förväntade resultat
I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv	● Kommuninvånarens upplevelse av att kunna påverka utförandet av sina biståndsbedömda insatser ska öka
	● Förvaltningen ska öka/utveckla digitala verktyg och plattformar för en ökad medborgardialog
	◆ Minska behovet av biståndsbedömda insatser genom förebyggande åtgärder
	● Andelen hushåll som uppbär försörjningsstöd ska minska
Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier	◆ Under 2021 ska externa placeringar av barn och unga utanför hemmet inte öka
Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan	◆ Andelen resor i välfärdens utövande ska minska
	● Andelen biodrivna fordon ska öka
Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet	◆ Service och bemötande ska ligga över rikssnittet i nationella undersökningar
	● Förvaltningens nettokostnadseffektivitet ska öka jämfört med föregående år
	● Användande av välfärdsteknik och digitalisering inom förvaltningen ska öka under 2021 jämfört med 2020
Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska	◆ Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska till nivå med Sveriges kommuner och regioners riksnitt

I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Kommuninvånarens upplevelse av att kunna påverka utförandet av sina biståndsbedömda insatser ska öka

Resultatet av de olika brukarundersökningarna samt utifrån resultat från de uppföljningar som är gjorda i det systematiska kvalitetsarbetet under 2020 ligger till grund för vilka aktiviteter som har pågått under året för att förbättra resultat där indikatorer visar att vi behöver förbättra oss gällande det förväntade resultatet. När vi bedömer måluppfyllelse ser vi att antal genomförda SIP har ökat under 2021 jämfört 2020. Biståndsenheten har under året följt upp cirka 53 beslut/månad jämfört med 35 beslut/månad i snitt under föregående år. Verksamheterna arbetar målmedvetet och systematiskt gällande genomförandeplaner och social dokumentation. Kvalitetsteam har etablerats inom särskilt boende där resultatet ger att arbetsinsatserna för varje enskild person blir mer sammansatt och

anpassad de enskilda behoven. Ett särskilt digitalt stöd "Digitala samtal" har implementerats inom familjehemsenheten vilket lett till att barnets upplevelse att kunna påverka insatsen ökat. I utredningsarbetet kring barn och unga är målet att möta samtliga barn i samtal utifrån ålder och mognad. På vuxnenheten använder man sig av arbete med ASI-grundintervjuer, -uppföljningsintervjuer och UBÅT samt adekvata skattningsverktyg i Journal Digital, som en del i uppföljningen avseende kvalitet samt för att främja brukarinflytande i beviljade insatser. Man gör också utvärderingar av olika typer av insatser mot gruppverksamheter som analyseras kontinuerligt, vilka ger bra resultat.

Inom AME pågår ett arbete för att ta fram form för brukarundersökning. Verksamheten har tagit fram olika former av digitala stöd för samtal med vuxna, barn och ungdomar som har kontakt med verksamheterna. Olika metoder har använts för att stärka jämställdhetsarbetet i utförande av insatserna, vilket var ett av målen för 2021 att förbättra.

Förvaltningen ska öka/utveckla digitala verktyg och plattformar för en ökad medborgardialog

Samtliga verksamhetsinriktningar inom förvaltningen utvecklar digitala möjligheter för att öka dialogen med vår målgrupp. Utbildningsinsatser har genomförts vilket ökat kunskapen kring digitala verktyg hos vår målgrupp och samarbete sker bl.a med FUB och biblioteken. Genom projektet "Senior i Vbg" har en ny hemsida startats för alla seniorer i kommunen som lätt kan hämta information om stödformer och aktiviteter i ett hälsofrämjande syfte.

Vi har inom förvaltningen under pandemin tvingats utforska alternativa mötessätt och har nu fått en ökad kunskap när digitala möten är lämpliga och där det är lämpligt kommer vi att fortsätta använda tekniken även efter pandemin. Inom IFO sker samarbetssamtal i skyddsärenden med fördel digitalt, då man då inte behöver riskera att röja skyddet och var personen befinner sig. Kommunens invånare har möjliggjorts tillgång till en chatt med personal anställda på Kriscentrum för kvinnor och män i Trollhättan där personer ställer frågor inom området våld i nära relation.

Bedömningen görs att vi har en måluppfyllelse genom att vi genomfört medborgardialog i bildandet av projekt senior i Vbg samt att vi stärker kunskapen om digital teknik användning. Detta ger effekt både i olika brukardialogforum och i de enskilda insatserna.

Minska behovet av biståndsbedömda insatser genom förebyggande åtgärder

Flertalet aktiviteter och processer inom förvaltningen har genomförts under året för att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Exempel är "Senior i VBG", utbildning i rehabiliterande förhållningssätt, olika metodutvecklande insatser genom utbildning, Letterbox, organisationsförändring inom ASI, språkfabriken. Samtliga aktiviteter syftar till att senarelägga behovet av biståndsbedömda insatser. Ser vi till IFO har totalt antalet insatser riktade mot vuxna och barn och unga ökat något från 2020 till 2021 (snitt/antal insatser per månad 2020 var 273 st. att jämföras med 280 st. för 2021). Detta kan i huvudsak förklaras med ett betydligt högre antal orosanmälningar kring barn och unga, snitt/antal per månad 2020 var 150 st. att jämföras med 180 st. för 2021. Även antalet inledda utredningar kring barn och unga har ökat med c:a 35 fler inledda utredningar 2021 jämfört med 2020. Flertalet verksamhetsinriktningar bedömer måluppfyllelse och en ej uppfyllt så som helhet bedöms delvis måluppfyllelse då vi behöver analysera resultatet av aktiviteterna mer.

Andelen hushåll som uppbär försörjningsstöd ska minska

Under året har ett intensivt arbete skett för att minska antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd i de två huvudspåren; självförsörjning via arbete/studier eller självförsörjning via socialförsäkringssystemet. Samverkan med arbetsmarknadsenheten sker kontinuerligt och har intensifierats och strukturerats upp under året både på enhetschef- och arbetsledarnivå. Under 2022

fortsätter det gemensamma arbetet med att förtydliga och utveckla process vid överlämnande av ärenden från försörjningsstöd till arbetsmarknadsenheten som ett led i att kvalitetssäkra arbetet än mer.

Restriktioner på grund av pågående pandemi har medfört begränsningar i vilka rustande aktiviteter som varit möjliga att erbjuda inom AME och hos externa arbetsgivare. Dämpningen av pandemin under hösten innebar att ett antal aktiviteter kunde starta upp och genomföras dock kvarstår svårigheter till att få tillgång till externa placeringar. I november genomförde AME i samarbete med näringslivskontoret en rekryteringsmessa. På mässan deltog 16 arbetsgivare och 300 besökare bjöds in. Samtliga besökare var arbetslösa kommuninvånare som uppbar försörjningsstöd. På grund av pandemin var det inte "öppet hus" utan besökarna valdes ut utifrån en matchning mot den kompetens som arbetsgivarna eftersökte. Ungefär hälften av företagen upplevde att de mött kandidater som matchade deras kravprofiler. Även Kunskapsförbundet Väst deltog på mässan för information till arbetsgivarna vilka riktade utbildningsinsatser som kan erbjudas för att göra våra deltagare matchningsbara mot befintliga kravprofiler.

Vidare har projektet "Språkfabriken mot etablering och arbete" startat upp och en första grupp med arabisktalande startar den 10 januari, totalt 13 personer. Antalet deltagare är anpassat till nya restriktioner. Det är ett insatspaket med rustande insatser specifikt för gruppen nyanlända och utrikesfödda i långvarigt utanförskap som har arbetats fram i syfte att skapa en stegvis förflyttning mot den reguljära arbetsmarknaden. Under året genomfördes fem jobbspår: restaurang, fastighetsskötsel, förberedande jobbspår, sommarvärdar och isbänvärdar.

Ett samarbete har inletts med Dalslands folkhögskola som från och med höstterminen har bedrivit språkundervisning på Resurshuset till vilken AME har möjlighet att anvisa deltagare. Den första terminen är nu avslutad och bägge parter är nöjda med samarbetet.

Försörjningsstödsenheten samarbetar också med KRAMI som är förlagd i Trollhättan, men drivs i samverkan med Arbetsförmedlingen, frivården samt Vänersborg och Trollhättans kommun. Under 2021 har sammantaget 41 personer varit inskrivna på KRAMI. 16 inskrivna deltagare har gått ut i egenförsörjning. 6 i anställning utan stöd och 10 i anställning med lönestöd. Av samtliga inskrivna under året var 23 personer från Trollhättan och 16 personer från Vänersborg, 1 person från Lilla Edet och 1 person från Uddevalla.

Målet bedöms uppnått då antalet hushåll minskat. I januari 2021 erhöll 540 hushåll försörjningsstöd medan motsvarande siffra för november var 476.

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Under 2021 ska externa placeringar av barn och unga utanför hemmet inte öka

Ett intensivt samarbete pågår inom IFO för att skapa hållbara rutiner, god kvalitet, hög samarbetsförmåga samt tillit i arbete och utförande mellan myndighet och verkställighet. De externa placeringarna på HVB har ökat något i jämförelse med 2020 de senaste månaderna, medan antalet familjehemsplacerade barn har minskat något. I snitt var 73,5 barn och unga familjehemsplacerade per månad under 2020, motsvarande siffra t.o.m. november 2021 ligger på 72,3. I snitt var 5,7 barn och unga placerade i HVB per månad under 2020 och motsvarande siffra t.o.m. november 2021 är 7,45. Värt att notera är dock att under 2019 var snittet drygt 17 barn som var HVB-placerade per månad under året så här kan vi se ett mycket gott resultat av det arbete som gjorts. Grunden i detta arbete är att barn och unga i möjligaste mån ska kunna få bo kvar hos sina föräldrar och få vara kvar i sitt sammanhang, och att insatser på hemmaplan i familjen ska prövas först om inte behovet av skydd bedöms akut. Analysen ger att det är väldigt små skillnader i totala antalet placerade barn och unga jämfört år -21 med -20. Målet bedöms delvis uppfyllt.

Under hösten har biståndsenheten initierat till än tätare samverkan med skola och IFO, vilket lett fram

till att modellen "Steget före" ska implementeras under 2021 samt fortsatt arbete genomföras med skola och elevhälsa för att se hur vi i närmare samarbete kan förebygga behovet av externa placeringar. Placeringar i form av bostad för barn och ungdom enligt LSS har inte ökat från 2020 till 2021.

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Andelen resor i välfärdens utövande ska minska

Samtliga verksamhetsinriktningar bedömer måluppfyllelse och analyserna bakom att målet nås är att optimal planering inom hemtjänstens verksamhet är implementerat, att flertalet tjänsteresor minskat utifrån pandemiåren som tendens, utifrån utveckling av möjlighet till digitala möten med bibehållen kvalitet, bibehållen möjlighet att stärka professionella relationen även i digitala möten, samt rättssäkerhet. Vi ser dock att antalet personer med hemtjänstbeslut ökat 2021 jämfört med 2020 vilket påverkar fler körda mil. Antal körda mil var 2019: 167 932, 2020: 146 426, 2021: 151 376. Ser man till tendensen under pandemiåren har förvaltningen sänkt miltalen och har då måluppfyllelse, men jämfört vi 2021 med 2020 har miltalen ökat och bedöms därför som delvis måluppfyllelse. Att miltalen varit högre 2021 jämfört med 2020 bedöms rimligt då det under stora delar av 2021 varit med möjligt med resande.

Andelen biodrivna fordon ska öka

Förvaltningen har en samordnare för tjänstebilar och vi följer den framtagna rutin som gäller för kommunens tjänstebilar och anpassar val av bil utifrån miljö, typ av resor samt säkerhet utifrån försvarsberedskap. Förvaltningen har utöver 64 biodrivna fordon även 15 elbilar av totalt 118 fordon. Om måttet istället hade varit andel "miljöbilar" hade andelen istället uppgått till 67 procent. Det förväntade resultatet bedöms uppnått för året.

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Service och bemötande ska ligga över rikssnittet i nationella undersökningar

Alla enheter inom förvaltningen har arbetat systematisk med socialförvaltningens medarbetarprinciper på APM, medarbetarsamtal samt som en del av lönekriterierna. Väntetiden från beslut om boende enligt LSS §9:9 ligger på ett snitt av 176 dagar vilket är högre än det nationella snittet. Väntetiden från beslut om särskilt boende SoL ligger på ett snitt av 12 dagar vilket är mycket lägre än det nationella snittet. IFO ligger över rikssnittet inom området i öppna jämförelser och KKIK. Vänersborg har 7 dagars väntetid från ansökan om försörjningsstöd till beslut fattas, att jämföras med rikssnittet på 15 dagar. 77% uppger att de fått en förbättrad situation sedan de fick kontakt med IFO i Vänersborg där rikssnittet ligger på 75%. Detta gäller även de frågor som berör tillgänglighet där IFO i Vänersborg har högre resultat än rikssnittet på t.ex. på hur lätt det är att få kontakt med socialsekreterare, och hur lätt det är att förstå den informationen som de får av socialsekreteraren. Hemtjänstens senaste brukarundersökning gjordes maj 2020 och resultatet kom oktober 2020. Detta har legat till grund för vårt under 2021 och utifrån de resultaten uppfylls målet. Särskilt boende ligger strax över rikssnitt när det gäller resultatet sammantaget nöjd med äldreboendet. Rikssnitt är 81% för 2020 och Vänersborgs särskilda boenden ligger på 83%. Resultat för 2021 saknas då undersökningen inte genomförs under året utan kommer återupptas under början av 2022 för hemtjänst och säbo. PSO och ASI har generellt ett bra resultat jämfört med riket. De undersökningar som genomfördes under hösten kommer analyseras närmare och redovisas socialnämnden under 2022.

Förvaltningens nettokostnadseffektivitet ska öka jämfört med föregående år

Alla chefer inom socialförvaltningen har haft ett nära samarbete med ekonomer under året gällande uppföljning av ekonomi och budget. Flertalet aktiviteter har pågått för att arbeta för att bedriva en så

effektiv verksamhet som möjligt för kommuninvånarnas bästa inom våra givna ramar. Förvaltningen som helhet redovisar en budget i balans för året. Analysen som görs är att vårt resultat är en kombination av åtgärder och aktiviteter som gett effekt på ekonomin men också att vi är hjälpta av statsbidrag och vilande budget för ett äldreboende. Utan dessa hade förvaltningen redovisat ett underskott. Statistik gällande vår nettokostnadseffektivitet för 2021 finns ej tillgänglig än, varför det får analyseras närmare när den data finns.

Användande av välfärdsteknik och digitalisering inom förvaltningen ska öka under 2021 jämfört med 2020

Förvaltningen har under 2021 följt den handlingsplan som tagits fram av förvaltningsledningen gällande området och utifrån det som föresats genomföras för året ser vi att vi har måluppfyllelse som förvaltning. Delar av arbetsprocess kopplat till myndighetsutövning inom IFO och biståndsenheten har digitaliserats. Införande av digitala lås och digitalt planeringssystem för ordinärt boende inkluderat hemtjänst, natt, larm, bemanningsenhet och hemsjukvården har skett. Förvaltningen har slutfört implementering av digitala signeringslistor för hälso- och sjukvårdsinsatser. Planering av e-tillsyn och insatser nattetid har inte genomförts som planerat, men plan finns för prioritering 2022. Förberedelse och implementering av FVM har startat. Digital teknik har köpts in till våra särskilda boenden för att underlätta det dagliga arbetet. Digitala katter har implementerats inom särskilt boende äldre. Analysen gällande detta är att katterna skapar trygghet och lugn samt ett sällskap för dem som bor hos oss. Vi ser en direkt effekt genom denna metod i att behovsmedicinering minskat samt att oro i stunder skingrats. Införande av läkemedelsskåp är förberett för införande 2022. Självständighetsresan pågår inom PSO, i syfte att möjliggöra för brukare att bli mer självständiga. Digitala inköp inom boendestöd och hemtjänst pågår samt digital introduktion ny personal. Vidare ses över gällande automatisering av minst en process, vikarieanskaffning inom bemanningsenheten och inom daglig verksamhet. Utöver detta har det gjorts ett antal förstudier, automatisering av habiliteringsersättningen, uttag av data ur verksamhetssystem, organisering av teknikstöd. Inom IFO har vi infört två ytterligare e-ansökningar kopplat till samarbetssamtal och önskan om att bli familjehem. Målet för 2021 att nå upp till att 70% av ansökningarna inom försörjningsstöd digitalt är nått. Verksamhetssystemet Journal Digital har implementerats och verktyget "Digitala samtal" införs i arbetet kring de familjehemsplacerade barnen. IFO kommer köpa in två nya moduler till verksamhetssystemet Lifecare som möjliggör för både kommuninvånare och myndigheter att göra orosanmälningar och ansökningar via e-tjänst både avseende barn och vuxna som innebär att dessa kommer rakt in i vårt verksamhetssystem. Detta innebär att färre personer hanterar denna typ av känsliga handlingar och bedöms också nödvändigt med tanke på att vi under hösten påbörjar arbetet med att införa digitala akter inom IFO. Det blir då färre handlingar som ska skannas in i vårt verksamhetssystem vilket ger en högre rättssäkerhet och mindre hanterande av känsliga personuppgifter utanför vårt verksamhetssystem.

Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska till nivå med Sveriges kommuner och regioners rikssnitt

För förvaltningen som helhet uppgår sjukfrånvaron jan-nov till 11,6 % där korttidsfrånvaron uppgår till 4,1 %. Jämfört statistik jan - nov. 2020 12,9 % totala och kort 4,5 %. Vi ser utifrån detta att sjukfrånvaron under året är lägre än förra året. Rikssnitt för 2021 finns ej redovisat än men för 2020 var snittet för kommunalt anställda i Vänersborg 10,6 % för 2020, och för kommunalt anställda var snittet i riket 8,1 %. Jämfört man 2019 och 2020 har sjukfrånvaron ökat både i riket och i kommunen. När vi jämfört oss med kommunerna i Trestadsområdet ligger vi i paritet med de övriga två kommunerna. Förvaltningens analys gällande sjukfrånvaron är att den är starkt påverkad av pandemin där de roller som har möjlighet att arbeta hemma kan göra det med lätta symptom, men det stora flertalet i vår förvaltning kan inte arbeta hemifrån utan korttidsfrånvaro uppstår när alla tar ansvar att

vara hemma vid minsta symptom. Vår analys är också att sjukfrånvaron är påverkan av olika former av medicinskt bedömda sjukdomar/tillstånd samt orsaker i medarbetares privatliv som påverkar. Vi har som förvaltning och kommun en utmaning i att vår sjukfrånvaro är hög och fortsatt arbete behöver pågå för att minska detta och då med eventuellt andra insatser än de vi arbetat med tidigare. Hur det ser ut inom verksamhetsinriktningarna skiljer sig åt där framförallt särskilt boende och hemtjänst har de högst redovisade talen och administrationen de lägsta. Flertalet olika aktiviteter är igång inom förvaltningen i syfte att på sikt minska frånvaron. Utifrån att vi ser att förvaltningens sjukfrånvaro är lägre än 2020 bedöms måluppfyllelse till delvis.

4 Ekonomi

Analys av årets ekonomiska resultat, förvaltningsövergripande

Resultaträkning, mnkr	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budgetdiff. 2021
Statsbidrag	110,6	125,8	101,7	37,2
Övriga intäkter	224,9	203,2	210,5	-7,0
Summa intäkter	335,5	329,0	312,2	30,2
Personalkostnader	865,0	847,1	857,9	28,9
Omkostnader	496,1	485,4	504,0	-54,0
Avskrivning/internränta	5,0	5,4	5,2	-0,3
Summa kostnader	1 366,1	1 337,9	1 367,1	-25,4
Nettokostnader	1 030,6	1 008,9	1 054,9	4,8
Nettobudget	1 000,4	1 013,2	1 059,7	
Årets resultat	-30,2	4,3	4,8	4,8

Årets resultat visade överskott med 4,8 mnkr, detta motsvarar 0,4 % av nettobudgeten. Intäkterna minskade med 5,1 %. Statsbidragen minskade med 24,1 mnkr främst beroende på statsbidrag kopplat till Covid-19 såsom ersättning för sjuklönekostnader samt ersättning för merkostnader inom hälso- och sjukvårdsområdet som betalades ut under 2020 och bara till viss del betalades ut under 2021, även statsbidrag för flyktingverksamheten minskade då det under 2020 bokfördes ”schablonersättning” från 2018. Övriga intäkter ökade 7,3 mnkr och beror helt på ökad produktionsersättning inom hemtjänsten där motsvarande ökning av omkostnaderna också skett. Ökningen i sig beror på fler vårdtagare än föregående år. Personalkostnaderna ökade med 1,3 %, vilket är en låg ökning sett till att lönerevision skett mellan åren. Omkostnaderna ökade med 3,8 %, största ökningarna går att finna inom hemtjänsten för interna tjänsteköp samt köpta platser inom IFO. Nettokostnadsökningen var 4,6 % och förklaras av en kombination av minskade intäkter och ökade kostnader. Siffrorna ovan innehåller socialförvaltningsintäkter och kostnader uppgående till 117,3 mnkr.

Resultat per

Anslagsbindningsnivå, mnkr	2019	2020	2021
Nämnd och administration	0,1	25,2	7,0
Äldreomsorg	-9,5	-3,5	11,2
Individ och familjeomsorg	-13,4	-29,1	-19,5
Omsorg om funktionshindrade	-7,9	-1,5	0,4
Arbete, sysselsättning och	0,5	13,2	5,7
Årets resultat	-30,2	4,3	4,8

Årets resultat och kommentarer per anslagsbindningsnivå kommer nedan under de olika verksamhetsområdena.

Investeringar inom förvaltningen

2021, tkr	Budget	Årets	Budgetdiff
Nämnd och administration	3 500	51	3 449
Äldreomsorg	4 500	1 643	2 857
Individ- och familjeomsorg	500	63	437
Omsorg om funktionshindrade	500	729	-229
Arbete sysselsättning och integration	300	67	233
Summa	9 300	2 553	6 747

Investeringsbudget för 2021 var 9 300 tkr. Äldreomsorgen har investerat i hjälpmedel, kontorsmöbler, cyklar mm. För övriga avdelningar avser investeringarna ny- och återinvesteringar i främst kontorsmöbler och andra inventarier.

Nämnd och administration

Nettokostnad, tkr	2019	2020	2021	Budgetdiff. 2021
Socialnämnd	1 452	1 206	1 410	254
Gemensam administration	27 702	36 601	32 883	3 509
Färdtjänst	7 475	4 267	4 154	2 986
Sysselsättningsåtgärder	630	441	213	287
Försörjningsstöd (VSU 2020)	91	-	-	-
Netto	37 350	42 515	38 660	7 036

Verksamheten redovisade överskott på 7 036 tkr (+25 188 tkr 2020), resultatförsämringen beror på budget för placeringar inom IFO som under 2020 budgeterades under nämnd och administration.

Socialnämnden redovisade överskott på 254 tkr (+421 tkr 2020), överskottet beror främst på ändrade regler kring arvoden inför 2019 vilket innebär överskott på ersättningar och andra arvoden.

Gemensam administration redovisade överskott på 3 509 tkr (+21 835 tkr 2020). Resultatförsämringen berodde på budget för placeringar inom IFO på 26 200 tkr som budgeterades här under 2020. Överskott redovisas för förfogandemedel 2 200 tkr, blockhyror 2 200 tkr, vakanser m.m. inom administrationen 2 200 tkr samt ersättning för Covid-19 från 2020 3,4 mnkr. IT redovisade underskott på 3 200 tkr och merkostnader kopplade till Covid-19 visade underskott på 2 800 tkr. Färdtjänst redovisade överskott på 2 986 tkr (+2 873 tkr 2020). Överskottet förklaras av fortsatt minskat resande beroende på pandemin. Antalet resor har minskat med cirka 50 % jämfört 2019.

Sysselsättningsåtgärder redovisade överskott på 287 tkr (+59 tkr 2020) kopplat till lägre kostnader för Rehab.

Äldreomsorg

Nettokostnad, tkr	2019	2020	2021	Budgetdiff. 2021
Gemensam äldreomsorg	22 037	23 560	23 639	18 391
Särskilt boende	238 219	235 714	234 592	-7 863
Stöd i boendet	252 409	237 905	256 818	521
Utskrivningsklara	854	55	276	-276
Förebyggande verksamhet	3 791	3 601	3 759	374
Netto	517 310	500 835	519 084	11 147

Anslagsbildningsnivå äldreomsorg redovisade ett överskott på 11 147 tkr (3 528 tkr 2020).

Gemensam äldreomsorg redovisade ett överskott på 18 391 tkr. Resultatet är en följd av det statsbidrag som erhållits avseende äldreomsorgssatsningen på 17 469 tkr, ett högt tryck på Bemanningsenheten till följd av sjukfrånvaro i övriga verksamheter som genom det visar ett överskott på 1 334 tkr, samt sjukersättning för Covid 335 tkr.

Särskilt boende visade underskott på 7 863 tkr (-16 681 tkr 2020). Underskottet är till stor del kopplat till nedskrivningar i fastigheter där det bedrivs särskilt boende, 20 mnkr. Övriga underskott inom verksamheter är ett resultat av två ofinansierade specialärenden motsvarande cirka 9,1 mnkr. Del av underskottet har vägts upp av erhållna stadsbidrag och statliga ersättningar för sjuklöner samt vilande budget, 11,3 mnkr, för boendet Lunddala som stängdes ner under året och är under ombyggnation.

Stöd i boendet redovisade ett överskott på 521 tkr (12 682 tkr 2020). Hemtjänsten redovisade ett underskott på 7 282 tkr (6 486 tkr 2020). Underskottet är ett resultat av högre personalkostnader som till största del är kopplat till ökat antal vårdtagare. Ökningen av vårdtagare beror till största del av anpassningar under föregående år kopplat till covid-19 som under året återgått mot en förväntad högre nivå.

Hemsjukvården inklusive nattpatrull redovisade ett överskott på 2 102 tkr (3 355 tkr 2020) Resultat är en följd av avslutat tungt vårdärende cirka 1 000 tkr och sjukersättning Covid 982 tkr. Under 2021 utförde hemsjukvården 101 uppdrag kopplat till Samverkande sjukvård (76 stycken 2020), vilket motsvarade en intäkt på 404 tkr, (304 tkr 2020) som har möjliggjort inköp i verksamheten som underlättar arbetet för personalen.

Hemtjänst natt- och larm redovisade ett överskott på 345 tkr (489 tkr 2020) som en följd av vakant verksamhetsledartjänst samt statliga bidrag för sjuklöner. Biståndsbedömd dagverksamhet redovisade överskott med 1 064 tkr (1 702 tkr 2020) där överskottet till stor del beror på att personal inte har behövt ersättas vid frånvaro pga. lägre antal deltagare eller i vissa fall helt stängda verksamheter pga. Covid. Kortidsverksamheten som innefattar korttidsboendet Nyhaga, samt växelvården visade underskott på 1 373 tkr (41 tkr 2020) p.g.a. högt tryck på korttidsplatser, hög sjukfrånvaro och tungt vårdärende som krävt ökad bemanning.

Utskrivningsklara visar ett underskott på 276 tkr (-55 tkr 2020). Det ökade underskottet beror på ökat antal betaldagar. Antalet uppgick till 31 dagar vilket innebär en ökning med 24 dagar jämfört 2020.

Förebyggande verksamhet, vilken utgörs av anhörigstöd och Torpa Träffpunkt, har lämnat ett överskott på 374 tkr (436 tkr 2020). Överskottet är till största del lägre personalkostnader då verksamheten inte har behövt ersätta frånvaro p.g.a. covid.

Individ och familjeomsorg

Nettokostnad, tkr	2019	2020	2021	Budgetdiff. 2021
Gem. individ och familjeomsorg	12 179	13 182	11 764	2 290
Barn och ungdomsvård	96 824	77 847	89 272	-10 792
Familjerätt	3 028	3 056	3 517	-172
Vuxenvård	16 840	17 071	18 020	6 020
Ekonomiskt bistånd	44 754	61 483	63 879	-16 900
Övrig verksamhet	1 595	1 636	1 688	-2
Netto	175 220	174 276	188 140	-19 556

Verksamheten visade underskott på 19 556 tkr (-29 129 tkr 2020). Förbättringen beror på ett

budgettillskott på 20 mnkr inför 2021. Dock blev inte förbättringen lika stor som tillskottet då antalet placeringar ökat och kostnaden för barn och ungas placeringar visar ett underskott på 10 792 tkr.

Gemensamt individ och familjeomsorg redovisade överskott på 2 290 tkr (+517 tkr 2020). Överskottet är kopplat till lägre verksamhetskostnader under året, samt lägre personalkostnader pga. frånvaro och sjukdom.

Barn och ungdomsvård överskred budget med 10 792 tkr (-18 600 tkr 2020). Största delen av underskottet är kopplat till placeringskostnader för barn och ungdomar både inom HVB och Familjehem. Placeringar inom HVB redovisade underskott på 8 502 tkr (394 tkr 2020) och placeringar inom Familjehem ett underskott på 2 520 tkr (-18 967 tkr 2020). Antalet vård dygn inom HVB har under året ökat med 383 stycken, vilket motsvarar en ökning på 15%.

Vuxenvården redovisar överskott för året på 6 020 tkr (5 072 tkr 2020) där större delen förklaras av vakanser och frånvaro på personalsidan samt överskott kopplat till HVB-placeringar.

Ekonomiskt bistånd visade underskott på 16 900 tkr (-16 214 tkr 2020). Orsaken till underskottet är kopplat till kostnaden för utbetalt försörjningsstöd. Kostnaderna är i stort sett samma som föregående år, men antalet hushåll med långvarigt försörjningsstöd (mer än 10 månader) har ökat med 27 hushåll vilket motsvarar 7,8 %.

Personligt stöd och omsorg

Nettokostnad, tkr	2019	2020	2021	Budgetdiff. 2021
Gemensamt PSO	15 019	14 787	16 833	1 504
Insatser enligt LSS	167 861	169 667	168 317	2 462
Socialpsykiatri (SoL)	38 358	42 033	45 777	-5 831
Personlig assistans SFB (FK)	22 070	19 331	19 950	2 275
Netto	243 308	245 818	250 877	410

Verksamheten redovisade överskott på 410 tkr (-1 467 tkr 2020). Resultatförbättringen beror främst på lägre kostnader inom personlig assistans LSS samt korttidsvistelse.

Gemensam personligt stöd och omsorg redovisade överskott på 1 504 tkr (+1 845 tkr 2020). Överskottet förklaras av hyresbudget till förfogande samt statsbidrag för bl.a. god och nära vård betalats ut.

Insatser enligt LSS redovisade överskott på 2 462 tkr (-1 541 tkr 2020). Underskott på 766 tkr (-1 269 tkr 2020) redovisas för köpta platser barn och unga, köp av plats för ungdomar är svårt att påverka då ungdomarna väljer att studera på annan ort och PSO bekostar stöd i boendet, vid årsskiftet studerade nio ungdomar på annan ort.

Personlig assistans LSS redovisade överskott på 1 396 tkr (+711 tkr 2020). Överskottet och resultatförbättringen beror dels på ett budgeterat ärende med privat utförare där insatsen upphörde och där kostnader även för 2020 återbetalades samt att kostnaderna för besluten med kommunen som utförare sjönk jämfört med 2020.

Ledsagning och kontaktpersoner LSS redovisade överskott på 1 371 tkr (+1 275 tkr 2020), verksamheten redovisade överskott trots en budgetminskning på cirka 1,0 mnkr inför 2021 vilket beror på lägre kostnader kopplade till ändrade riktlinjer.

Korttidsvistelse och korttidstillsyn för barn och ungdomar redovisade överskott på 2 018 tkr (+550 tkr 2020). Överskottet redovisas för korttidsvistelse på KfV där åtta platser köpts under 2020 och budget finns för elva platser. Överskottet inom korttidsvistelse går att finna på en under året delvis vakant

enhetschefstjänst, inom lägerverksamheten och inom korttids Lindbacken. Beläggningen har varit något lägre 2021 jämfört med 2020.

Boende LSS redovisade underskott på 1 557 tkr (-2 809 tkr 2020). Underskottet beror på köpta platser som uppgick till 3 443 tkr (-3 746 tkr 2020). Platsköp för vuxna beror på att lämpliga boendelösningar saknas i Vänersborg, förvaltningen arbetar kontinuerligt med att finna lämpliga boendeformer i Vänersborg och på så sätt sänka kostnaderna och även tillgodose närhetsprincipen. Två olika förstudier gällande dels boendelösningar för ensamhushåll och dels ett boende med sex platser för personer med samsjuklighetsproblematik var upp i socialnämnden för beslut och vidare behandling, detta som ett led i att erbjuda boendelösningar i Vänersborgs kommun. Boende LSS i egen regi redovisade överskott på 1 886 tkr (+937 tkr 2020). Överskottet förklaras delvis av statsbidrag för sjuklönekostnader som uppgick till 1 167 tkr samt att beläggningen inte varit 100% på alla boenden vilket inneburit att överskott på personalbudgeten går att finna.

Socialpsykiatri (SoL) redovisade underskott på 5 831 tkr (-4 420 tkr 2020). Underskottet förklaras av köpta platser som överskrider budget med 7 555 tkr (-4 922 tkr 2020). Anledningen till platsköpen är att lämpliga boenden och boendeformer saknas i Vänersborg. Boende i egen regi redovisade överskott på 1 093 tkr (+971 tkr 2020), samtliga boenden redovisade överskott. Boendestödet redovisade överskott på 383 tkr (-259 tkr 2020). Övriga verksamheter inom socialpsykiatri redovisade ett överskott på 242 tkr (+214 tkr 2020).

Personlig assistans SFB (FK) visade överskott på 2 275 tkr (+2 649 tkr 2020). Överskottet beror främst på fortsatt lägre antal beslut vilket innebär lägre kostnader till försäkringskassan, även sjuklöner till privata utförare redovisar ett större överskott beroende på att staten täckte dessa i stor utsträckning tom september. Även sjuklöneersättning bidrog till överskottet.

Arbete, sysselsättning och integration

Nettokostnad, tkr	2019	2020	2021	Budgetdiff 2021
Gemensamt AME	11 993	10 758	13 424	2 035
Uppdrag AME	8 261	8 031	6 522	555
Daglig verksamhet LSS	36 490	36 901	37 543	329
Flykting	640	-10 218	725	2 796
Netto	57 384	45 472	58 214	5 715

Verksamheten Arbete, sysselsättning och integration redovisade ett överskott på 5 715 tkr (13 196 tkr 2020).

Gemensamt Arbetsmarknadsenheten redovisade ett överskott på 2 035 tkr (1 934 tkr 2020). Cirka 500 tkr av överskottet beror på ökade intäkter i de praktiska verksamheterna inom AME. Resterande överskott beror på vakanta tjänster, bl.a. en enhetschefstjänst som inte ersatts.

Uppdrag AME visade ett överskott på 555 tkr. (783 tkr 2020) Överskottet är i huvudsak kopplat till budgeterade medel för ungdomsanställningar och feriearbetande ungdomar, då det under pandemin har varit svårare att få ut ungdomar i verksamheterna. Överskottet minskas av merkostnadsersättningen som under året har varit nästan 400 tkr lägre än budgeterat.

Daglig verksamhet LSS redovisade ett överskott på 329 tkr (69 tkr 2020). Överskottet består av statliga bidrag för sjuklöner pga. pandemin. Verksamheten har under året ökat antal personer med beslut med 19 % jämfört med 2020, och detta inom befintlig budgetram. Denna ökning motsvarar en kostnadssänkning med 13 % per person.

Flyktingverksamheten redovisade ett överskott på 2 796 tkr (10 410 tkr 2020) Överskottet består av högre schablonintäkter än budgeterat, samt lägre personalkostnader än budgeterat då alla tjänster inte var tillsatta under första delen av året. Resultatet dras ner av ett underskott på 1 345 tkr kopplat till

Bostäder för nyanlända, detta pga. en stor andel lägenheter varit tomma under året och därmed har intäkterna inte nått budget.

5 Personal

Förvaltningens personal

Förvaltningen hade den 1 november 2021, 1 707 personer anställda (tillsvidareanställda och visstidsanställda med månadslön), vilket är en ökning med 46 personer jämfört med 2020. Ökningen består av tillsvidareanställda. I början av 2021 skedde några organisationsförändringar, bland annat avvecklades boendet för ensamkommande barn/ungdomar, förändringar inom hemsjukvården innebar att undersköterskor ersattes med sjuksköterskor. Detta ledde till att en person blev uppsagd på grund av arbetsbrist, övriga övertaliga kunde omplaceras till lediga tjänster inom förvaltningen.

Antalet årsarbetare som var timavlönade var 174 vilket var lika många som föregående år. Medellönen i förvaltningen var för tillsvidareanställda 29 868 kronor vilket innebär en höjning med 479 kr jämfört med 2020.

Införandet av den nya konverteringsregeln 2021-10-01 innebar att tiden för konvertering till tillsvidareanställning enligt 5 a § LAS kortas från 2 år till 18 månader (548 dagar). Detta innebar att antalet tidsbegränsade anställningar som övergick till tillsvidareanställningar enligt Lagen om anställningsskydd (LAS) under 2021 nästan fördubblades, 81 jämfört med 41 föregående år.

Personalförsörjning

Samtliga verksamheter inom förvaltningen ser den framtida personalförsörjningen som en utmaning.

Svårigheter med personalförsörjningen beror bland annat på en god arbetsmarknad för de yrkesgrupper som socialförvaltningen är beroende av, men även att det är många som behövs samtidigt. Olika strategier pågår för att möta utmaningarna. Det är svårt att rekrytera medarbetare med önskad utbildningsbakgrund och erfarenhet i flera yrkeskategorier. För att använda kompetensen rätt och renodla kärnuppdraget utreds nya samarbeten mellan olika verksamheter samt hur ny teknik kan användas både smart och effektivt.

Socialförvaltningen arbetar aktivt i det förebyggande och systematiska arbetsmiljöarbetet och hållbara scheman är en viktig del i detta arbete, dels för att medarbetarna ska kunna få en hållbar arbetstidsförläggning som innehåller regelbunden återhämtning, dels för att fler ska få möjligheter att arbeta heltid och för att skapa förutsättningar för att på bästa sätt kunna utföra vårt uppdrag till dem vi finns till för.

För att behålla medarbetarna som framför allt arbetar inom de politiskt beslutade svårrekryterade yrkeskategorierna har exempelvis IFO olika pågående aktiviteter te x ”kropp och själ” och ”Plustid” där medarbetarna har möjlighet till återhämtning och reflektion en timma per vecka samt kompetensutveckling. Inom VSU har en verksamhet arbetstidsförkortning och en annan har förtroendetid för att sänka personalomsättningen och öka hållbarheten.

Förvaltningen hade 117 annonseringstillfällen av lediga vakanser, vilket nästan är en dubbling jämfört med föregående år.

Under 2021 avslutade 136 tillsvidareanställda sin anställning i kommunen, vilket var 17 fler jämfört med 2021. Av dessa gick 29 i pension vilket var sex fler än 2020 och 7 slutade genom särskild överenskommelse om avslutad anställning, vilket var 13 färre än 2020.

Sysselsättningsgrad

Vid mättillfället 1 november 2021 hade 88 % av de tillsvidareanställda en heltidstjänst, vilken är den samma som för 2020. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för kvinnor var 97 % och den genomsnittliga sysselsättningsgraden för män var 98 %. Totalt var den genomsnittliga sysselsättningsgraden inom socialförvaltningen 97 %.

Hälsa och sjukfrånvaro

Bemanningsenheternas sjukfrånvaro redovisas inte i 2021 års sjukfrånvarostatistik med anledning av hanteringen av den arbetade tiden i personalsystemet, vilket resulterar i att om det skulle redovisas skulle detta generera att det blir fel i statistiken. Sjukfrånvaron, beräknad i procent av tillgänglig arbetstid, var 11,8% vilket innebär en minskning med 1,1 procentenhet jämfört med 2020. Den korta sjukfrånvaron upp till 14 dagar motsvarade 4,2 % av tillgänglig arbetstid. Under 2021 har det även detta år, med anledning av Covid-19 varit svårt för förvaltningen att arbeta aktivt med att framförallt sänka den korta sjukfrånvaron som det varit mycket fokus på.

Förvaltningens chefer följer upp sina enheters sjukfrånvaro varje månad samt genom personalronder som genomfördes under hösten/vintern 2021 av chef och personalspecialist.

Personalronderna fokuserade framför allt på medarbetarnas hälsa och svårigheter avseende rehabilitering. Andra områden som berördes var bland annat delade turer, övertid/mertid samt genomgång av semester, flex och komp. Fokus låg på både rehabiliteringsprocessen samt att identifiera personer i riskzon i syfte att försöka förebygga framtida sjukskrivningar. I personalronderna framkom det att den vanligaste orsaken kring den långa sjukfrånvaron inom förvaltningen är psykisk ohälsa som inte kan ses som arbetsrelaterad. Den korta sjukfrånvaron hade sin orsak i framför allt förkylningar och infektioner, men även i den korta sjukfrånvaron finns psykisk ohälsa.

Förvaltningen har under 2021 använt 72 % av sin budget för företagshälsovård, motsvarande siffra 2020 var 86 %. Liksom föregående år är det samtalsstöd som står för den största posten av köpta tjänster.

Likt föregående år har 2021 inneburit stort fokus på uppföljning av sjukfrånvarostatistik på verksamhets- och enhetsnivå inom förvaltningen. Uppgifter kring sjukfrånvaron, anmälda arbetsskador, rapporterade tillbud samt hur förvaltningen använder företagshälsovårdens tjänster rapporteras kontinuerligt i respektive verksamhets samverkansforum. I vissa verksamheter har även ett tätare samarbete mellan ekonom och personalspecialist påbörjats för att komplettera varandras uppföljningar.

Arbetsskador och tillbud

Antal rapporterade händelser var totalt 865 vilket var 57 fler jämfört med 2020. Rapporterade riskobservationer och olycksfall och färdolycksfall ökade medan rapporterade tillbud, arbetssjukdom och egendom och säkerhet var färre än under 2020. Felrapporteringarna på händelsetypen, egendom och säkerhet, minskade under 2021. I slutet av 2020 tillkom möjligheten att rapportera händelsetypen: kränkande särbehandling. Händelsetypen används vid rapportering av händelser där medarbetarna upplever sig, eller ser kollegor bli diskriminerade, kränkta, mobbade eller utsatta för sexuella trakasserier. Under 2021 avbröts testperioden och möjligheten att rapportera på den här händelsetypen togs bort då det blev alltför många felrapporteringar. Dessa händelser rapporteras återigen på händelsetypen: tillbud eller arbetssjukdom.

Arbetsskador är skador eller arbetssjukdom som har uppkommit på grund av olycksfall eller på annat sätt orsakats av arbetet eller en skada som har inträffat på väg till eller från arbetet. Totalt rapporterades 260 arbetsskador (olycksfall, arbetssjukdom, färdolycksfall) inom Vård och omsorg

(VoO) Hemtjänst 55 Särskilt boende 77, Vård stöd och utredning (VSU) 31, Personligt stöd och omsorg (PSO) 62, Individ och familjeomsorgen (IFO) 6, Arbete sysselsättning och integration (ASI) 29.

Antal olycksfall 2021 var 194 och det var 56 fler än föregående år, ökningen förekom i alla verksamheter, störst ökning var inom VoO och PSO. De flesta olycksfallen inom VoO och VSU skedde i samband med personlig omvårdnad hos brukare i enskilt hem eller på särskilt boende. Inom PSO och ASI (daglig verksamhet) handlade de rapporterade olycksfallen om utåtagerande och oroliga personer ofta i samband med olika aktiviteter. Inom de praktiska verksamheterna inom ASI, skedde de flesta olycksfallen vid praktiskt arbete. Rapporteringarna inom IFO handlade främst om hot om våld.

De skadade kroppsdelarna är främst rygg, arm, knä, fotled, handleder, händer och fingrar, men även psykisk överbelastning rapporterades.

Rapporterade arbetssjukdomar var 6 färre än 2020, dvs. 50. Under 2021 var det flera som rapporterat att de fått reaktioner i ansiktet av munskydd av sorten ”maskne”. Även detta år har medarbetare insjuknat i covid-19 efter de utfört omvårdnad av brukare/vårdtagare som var misstänkt eller konstaterat sjuk i covid-19. Överbelastningar i samband med lyft och stöd av vårdtagare och brukare har även rapporterats.

2021 rapporterades 349 tillbud vilket var 4 färre än 2020. Minskningen skedde framför allt inom VoO särskilt boende. Rapporterade tillbud fördelades i verksamheterna 56 inom VoO, SÄBO, 132 inom VoO, hemtjänst, 20 inom VSU, 113 inom Personligt stöd och omsorg, 19 inom IFO, och 9 inom ASI.

Liksom rapporterade arbetsskador visade de rapporterade tillbuden att de skedde i människonära arbetssituationer, där hot och våld och psykisköverbelastning samt ohälsosam arbetsbelastning angavs som skadeorsak. Tillbuden inom PSO, skedde främst i samband i olika aktiviteter eller personlig omvårdnad, där framför allt psykisk överbelastning och hotfulla situationer angavs. Övriga rapporterade tillbud var bl.a. händelser i samband med lyft- och förflyttningar, halk- och fallsituationer samt oro för smitta. Inom IFO är de rapporterade tillbuden framförallt kopplade till situationer som upplevts som hotfulla.

Övertid och mertid

Under 2021 ökade antalet övertidstimmar markant från 13 146 till 18 925. I stort sett alla verksamheter ökade, störst ökning skedde inom VoO hemtjänst och PSO. Även mertiden ökade jämfört med 2020 från 20 311 till 20 860.

Kompetensutveckling

De uppdragsutbildningar som påbörjats i samarbete med Kunskapsförbundet och Trollhättans Stad är en del i arbetet med personalförsörjningen med målet att få utbildade medarbetare till våra verksamheter. Socialförvaltningen tar även del av statsbidraget Äldreomsorgslyftet, vilket finansierar kostnaderna för medarbetares utbildning till undersköterska under 2020 till 2023. Syftet med dessa utbildningar är att genom stärkt kompetens hos medarbetarna öka kvaliteten inom äldreomsorgen.

Från och med 1 juli 2023 blir undersköterska en skyddad yrkestitel. Under 2022 planeras inventering och kartläggning av berörda medarbetares utbildningar, för att klargöra vilka medarbetare som kommer att kunna ansöka om och erhålla yrkesbevis och vilka som behöver komplettera sin utbildning.

Förändrade konverteringsregler medförde att visstidsanställda medarbetare inom VoO, PSO och VSU blev ”passivt” rekryterade. Dessa saknar omvårdnadsutbildning och vissa saknar även godkända gymnasiebetyg i svenska och samhällskunskap. Förvaltningen satsar under 2022 på utbildning i yrkessvenska som sker i form av självstudier via en applikation, Swedish4you som kan laddas ned på dator eller telefonen. Finansieringen sker via omställningsfonden.

I och med pågående pandemi har mycket fokus lagts på att både informera och utbilda alla medarbetare i följsamhet gentemot i första hand de basala hygienrutinerna. Flera av de ordinarie utbildningsinsatserna ligger numera digitalt, basala hygienrutiner, diabetesutbildning, personlyftsutbildning, manuella förflyttningar m.fl.

6 Kvalitetsanalys

Nedan beskrivs en övergripande sammanställning av inkomna uppgifter under 2021 gällande kvalitet.

Avvikelser

AVVIKELSER	2019	2020	2021
Fall	1238	913	793
Läkemedel	1122	970	793
Medicintekniska hjälpmedel	39	24	46
Vårdkedjeproblematik	39	41	40
Vårdtagare/brukarfrågor	427	509	379
Smitta		5	25
Summa	2865	2462	2076

Det har skett en minskning av antal avvikelser inom förvaltningen och det handlar främst om en minskning av antal fall. Under året har ett större fokus legat på utveckling av det förebyggande arbetet ute i verksamheterna genom kvalitetsteam på särskilt boende och samordningsteam i hemtjänsten. Hemsjukvården och biståndsenheten finns med som viktiga aktörer i teamen och Senior Alert är ett verktyg som än mer används för uppföljning av planering av åtgärder. Fortsatt utveckling av detta kommer ske under 2022.

Läkemedelsavvikelserna har också minskat men analysen visar att en del av dessa kan finnas inom kategorin vårdtagare- /brukarfrågor. Vanligaste avvikelserna inom kategorin läkemedelsavvikelser är utebliven dos, insats ej utförd och övrigt.

Synpunkter och klagomål

Totalt under året har det inkommit 174 synpunkter och klagomål till förvaltningen. 2020 inkom 120 st. Inom kategorin beröm är det framförallt bemötande och yrkeskunnande man berömmar och gällande missnöje är det yrkeskunnande, bemötande och kategorin övrigt som dominerar.

SYNPUNKTER, KLAGOMÅL	Yrkeskunnande	Tillgänglighet	Bemötande	Färdtjänst	Övrigt
Beröm	5	1	7		9
Förslag		1			
Missnöje	11	13	28	11	88
Summa	16	15	35	11	97

Lex Sarah

Inkomna rapporter enligt lex Sarah bedöms i ett första skede av socialchef om det som inkommit är av så allvarlig grad att en anmälan till IVO ska upprättas. Därefter tas rapporten emot, utreds och analyseras av utvecklingsledare. Enhetschefer har vidtagit nödvändiga åtgärder utifrån vad som framkommit i rapporten som upprättats inom verksamheten samt utifrån den utredning som genomförts.

Fördelning av lex Sarah/verksamhet

ÅR	VoO	PSO	VSU	ASI	IFO	ADM
2019	37	6		1	15	
2020	2 hemtjänst 17 säbo	12			7	8
2021	9 hemtjänst 19 säbo	4		1	11	

Under 2021 inkom 44 lex Sarah rapporter. Det är en minskning med två från år 2020. En lex Sarah har bedömts som ett allvarligt missförhållande och översänts till IVO.

När en lex Sarah rapport ska upprättas finns ett flertal typer av missförhållande att välja på. Detta innebär att till exempel stöld kan rapporteras som övrigt alternativt ekonomiska övergrepp.

Andel lex Sarah /kategori av missförhållande

TYPER AV MISSFÖRHÅLLANDEN	ANDEL
Fysiskt/psykiska övergrepp	16 %
Brister i rättssäkerheten	30 %
Brister i bemötande	16 %
Brister i utförande av insats	30 %
Ekonomiska övergrepp	5 %
Försummelse	18 %
Övrigt	18%

En lex Sarah-rapport kan innehålla flera olika typer av missförhållande som uppmärksammas hos brukaren. En rapport kan således innehålla till exempel brister i bemötande, fysiska övergrepp och försummelse.

Brister i rättssäkerhet (30 %)

Bristerna består främst av felaktigheter i handläggning av ärenden utifrån gällande sekretessbestämmelse, delegationsordning och upprättade rutiner.

Brister i utförande av insats (30%)

Flera av de missförhållande som rapporterats avser brister i basal omvårdnad av vårdtagare, insatser som är beslutade men inte utförda, eller utförda på ett för brukaren negativt och kränkande sätt.

Försummelse (18%)

Det som framkommer inom detta område är bland annat att flera vårdtagare inte fått sin basala omvårdnad tillgodosedd på ett för brukaren gott och optimalt sätt.

Övrigt (18 %)

Under denna rubrik ingår bland annat stölder av narkotikaklassade läkemedel och anmäld stöld hos brukare samt hantering av journal/personuppgifter samt avsaknad av rutin vid personalens agerande vid dödsbo.

Brukarundersökningar

För stora delar av förvaltningen har inga brukarundersökningar genomförts under 2021. Verksamhetsinriktningarna har därför under året arbetat med resultatet från brukarundersökningar genomförda 2020. Mer om detta finns att läsa under varje verksamhetsinriktnings del längre ned. Utförligare analys kommer i kommande kvalitetsrapport för 2021 under våren 2022.

Kvalitetsregister

Utifrån 2020 års resultat i våra kvalitetsregister senior alert och palliativregistret finns flera indikationer inom olika områden på att vi har en negativ trend gentemot målvärdet. 2021 års resultat kommer tas fram och analyseras i kommande kvalitetsrapport och patientsäkerhetsberättelse. Därefter sker även en djupare analys av kompetensbehov. Områdena är framförallt nutrition och trycksår. Fortsatt arbete med fallprevention kommer även att vara i fokus. Ett femte område inom riskbedömning i senior alert gällande blåsdysfunktion kommer även att införas under 2022.

Egenkontroller

Egenkontroller genomförs inom varje verksamhetsinriktning efter den plan som verksamhetschefen och enhetschefer har lagt för året. Under 2021 har arbetet fortsatt med att samla förvaltningens alla egenkontroller för uppföljning och analys i Stratsys. Detta kommer att slutföras under 2022.

Ytterligare beskrivning av egenkontroller som är genomförda finns under varje verksamhetsområdes del nedan.

Kvalitetsvinster utifrån arbetet med uppbyggnaden av ledningssystemet i förvaltningen

Under året har förvaltningen fortsatt det övergripande arbetet med processkartläggning avseende vårt systematiska kvalitetsarbete, enligt SOSFS 2011:9. I det digitala systemet samlas förvaltningens processer och rutiner vilket kommer leda till att det blir enklare och tydliga för chefer att följa upp och analysera verksamheten i dessa delar. Här kommer även uppföljningen av alla egenkontroller att sedan finnas. Arbetet med detta kommer att färdigställas under 2022.

Under arbetet med detta har det i verksamheterna blivit ett ökat fokus på kvalitetsfrågor på alla nivåer. Detta genom att vi tydliggjort verksamhetens process och på så sätt fått fatt i gamla mönster. Under processkartläggningarna har man ibland ifrågasatt sina arbetssätt, varför vissa arbetsmoment utförs

och om dessa ska fortsätta att utföras. På så vis har processkartläggningarna också resulterat i verksamhetsutveckling på olika plan.

Vi ser också en vilja till större samsyn och fördelar med kvalitetssäkring genom att likställa vissa processer. Detta ger i sin tur en större förståelse för varandras verksamheter och ökad samverkan. I vissa verksamheter kan det också, genom processkartläggningen, bli enklare för chefer att skapa förståelse för processerna som ett ledningssystem där det lättare kan tydliggöras hur riskbedömningar kan göras samt hur och varför vissa egenkontroller behöver utföras.

Inom verksamhetsområdena kan vi också se ett ökat arbete kring uppföljning och systematiskt förbättringsarbete startat.

Nedan redovisas respektive verksamhetsinriktnings kvalitetsarbete.

Äldreomsorg – vård och omsorg, hemtjänst

Allvarlighetstypen på avvikelser är 66% lindriga händelser, 32% allvarliga händelser och 2% mycket allvarliga händelse. Mycket allvarlig händelse har skett inom området utebliven dos och de allvarliga händelserna har också handlat om läkemedel.

Avvikelseerna har totalt ökat inom verksamhetsinriktningen, men det positiva är att avvikelserna som rör Fall utan/med skada har minskat med 60%. Enheterna arbetar med fallprevention och senior alert vilket vi ser effekt av. Läkemedelsavvikelseerna har ökat med 47% och analysen är att ökningen beror på att vi nu arbetar i ett digitalt system, MCSS, vilket synliggör avvikelserna. I och med införandet av MCSS, har en ny kategori ”ej signerat inom tidsfönstret tillkommit vilket också kan vara en anledning till ökningen. Ett tidsfönster är en tidsangivelse som sjuksköterskan sätter när ett läkemedel ska ges för att få avsedd effekt och inte få negativa konsekvenser. En åtgärd är att anpassa tiden för insatsen i planeringssystemet så att den är tidigare än sluttiden i tidsfönstret. Detta för att det ska finnas utrymme för oförutsedda händelser bland annat.

2020 inkom det 2 lex Sarah vilket gjorde att analys kring trender/mönster uteblev. 2021 ökade lex Sarah och det inkom nio anmälningar. De vanligast förekommande missförhållande är ”brister i utförande av insats” och ”försummelse”. En är inrapporterad IVO.

38 inkomna synpunkter och klagomål registreras under 2021. Vilket är en liten ökning jämfört med 2020.

25 % rör sig om beröm medan 75 % är ett missnöje. Missnöjdsamheten består av språkförbristningar hos personal, inte vill ha utfört insats av manlig vårdpersonal, personalomsättning och tidsbrist, utförande/hanteringen av städ-, sopsortering-, samt nedskräpning. Felparkering och fortkörning förekommer också. Beröm ges för bemötande, yrkeskunnande och bra service och hjälp.

Kvalitetsregistret Senior alert och BPSD är område som vi försökt vidmakthålla under året. Vissa enheter är igång med både Senior alert och BPSD medans några inte kommit igång än med BPSD. Fysiska möten och samverkan har försvårats och nya utbildningar av Senior Alertombud har uteblivit p.g.a pågående pandemi. Djupare analyser och underlag beskrivs i kvalitetsrapporten och i patientsäkerhetsberättelsen.

Egenkontroll

Ett stort arbete genomfördes under våren då utvecklingsledare tillsammans med dokumentationsombud genomförde en egenkontroll av social dokumentation i Life Care, genomförandeplaner och uppföljning av insatser. Resultatet blev ett stort material som vi nu kan arbeta vidare på varje enhet men också övergripande inom hemtjänsten. Sammanfattningsvis gör vi analysen att medarbetarna håller en mycket ojämn nivå där vissa saknar grundläggande kunskaper och vissa utför dokumentation på en mycket bra nivå. Vi kommer under 2022 arbeta med utbildning för alla medarbetare i IBIC och social dokumentation och satsa på bättre introduktion. I övrigt har

enhetscheferna gjort de egenkontroller som de själva bedömt som nödvändiga utifrån sitt kvalitetsledningsarbete. Det kan vara egenkontroller avseende stämplingar på utförd insats, icke verkställda insatser, basala hygienrutiner och loggningar i system.

Egenkontroller gällande externa utförare sker enligt upprättad rutin där avgiftshandläggare kontrollerar avgifter utifrån debiteringen från utförarna. Fakturerade insatser kontrolleras månatligen gentemot utförda insatser. Analyserna som görs är att det är ett bra resultat och bara små justeringar som behöver göras.

Under året har en större enkätundersökning av externa utförare (Samhall, Lokalvården och Matdistributionen) genomförts. Samhall upplevs göra ett bra arbete, respondenterna är mycket nöjda/nöjda med utförandet av både tvätt och inköp. De upplever även att personalen har ett bra bemötande. Resultat har förbättrats i jämförelse med 2019. Även lokalvården upplevs att göra ett bra arbete, respondenterna är mycket nöjda/nöjda med utförandet. De upplever även att personalen har ett bra bemötande. Resultat är något sämre jämförelsevis med 2019. Lokalvården startade upp i maj 2020 och det tar tid att implementera nya arbetssätt. Analysen är att det ändå behöver finnas mer tid till utförandet av insatsen i hemmet och därför kommer nya arbetssätt implementeras 2022 där källsortering inte längre ingår i stället som lokalvården utför, då detta kan lösas för den enskilde på annat vis.

Matlådorna inom hemtjänsten, så kallad matdistribution har utvärderats och överlag framkommer det av respondenterna att de anser att matportionens storlek är lagom. Kvalitén på maten anses ha ökat något från 2017. De anser att maten är god med varierande matsedel.

Brukarundersökning

Ingen brukarundersökning är genomförd under 2021 vilket gör att vi arbetat med 2020 års resultat under 2021. Ny brukarundersökning skickas ut tidigare för 2022 (i januari). 2020 års resultat visade att 91% av brukarna är sammantaget nöjda med hemtjänsten och rikssnittet är 88%.

Sammantaget är det ingen skillnad mellan hur kvinnorna (91%) och männen (89 %) är nöjda med hemtjänsten. Hemtjänsten brukarundersökningen visar på ett bra resultat.

Personalen tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål, personalen utför sina arbetsuppgifter bra, personalen kommer på avtalad tid, får ett bra bemötande från personalen, känner sig trygga med hemtjänsten har förtroende för personalen och får lätt kontakt med personal vid behov.

Under 2021 har vi arbetat med tre frågeställningar som inte uppnår rikssnittsnivå.

- Vart man vänder sig med synpunkter och klagomål (hemtjänsten 61 och rikssnitt 64)
- Kan påverka vid vilken tid man får hjälp (hemtjänsten 54 och rikssnitt 59)
- Personalen har tillräckligt med tid för arbetet (hemtjänsten 80 rikssnitt 82)

Hemtjänsten har fokuserat på arbetet i kontaktteamen, som är närmast vårdtagaren. Jourtelefoner har skaffats till alla enheter så att vårdtagare och anhöriga men även HSL personal kan få kontakt vid behov.

Äldreomsorg – vård och omsorg, särskilt boende

Brukarundersökningen

Under 2021 har inte brukarundersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen" genomförts, vilket innebär att vi inte har haft något aktuellt resultat att arbeta utifrån under året som gått. En ny brukarundersökning kommer att genomföras under januari 2022.

Enligt brukarundersökning 2020 upplevde flertalet av vårdtagarna ett positivt bemötande och trivs på sitt boende. Enligt enkäten var den sammantagna nöjdheten 83 % och rikssnittet var 81 %. Siffrorna

gällande nöjdhet är för kvinnor 87% och för män 76%. Verksamheten analyserar utfallet och skapar aktiviteter därefter.

De fem frågor där andelen positiva svar är högst gäller bemötande, trygghet, att personalen tar hänsyn till de äldres åsikter och önskemål. Även sammantagen nöjdhet med boendet, trivsamhet i de gemensamma utrymmena och att de äldre upplever att det är lätt att få kontakt med personalen på boendet när man känner att man har ett behov av det hör till det som sticker ut som positivt.

De områden som i enkäten framkom som utvecklingsområden och som varit arbetsområden under 2021 var:

- upplevelse om att personalen inte brukar informera om tillfälliga förändringar
- att man känner och upplever ensamhet
- att man inte känner nöjdhet med aktiviteter som anordnas på boendet
- att man inte vet vart man ska vända sig med synpunkter och klagomål.

Både den upplevda känslan av ensamhet och brist på aktiviteter kan troligtvis kopplas till pandemin även under 2021. Under hösten har man dock på enheterna återigen startat upp arbetet med att skapa gemensamma aktiviteter med aktörer som kommer utifrån. Parallellt med detta utförs också individuella aktiviteter samt mindre aktiviteter inne på respektive boendeavdelning. Det har varit väldigt positivt att få återuppta t ex aktiviteter som "Minnas med musik" eller annan underhållning. Flera av enheterna har också under året börjat jobba med seniorportalen som verktyg när det gäller att skapa aktiviteter för våra äldre.

Ett arbete under året har också varit att fler enheter ska visa upp vilka aktiviteter som planeras, när de genomförs samt att man visar att man genomför aktiviteterna.

Kvalitetsledning

När det gäller kvalitetsledning har det under året kommit in:

- 14 stycken Lex Sarah
- 559 stycken avvikelser
- 14 stycken synpunkter och klagomål till verksamheten.

Lex Sarah har framför allt handlat om brister i bemötande samt misstanke om stöld av läkemedel. Verksamheten ser positivt på inkomna Lex Sarah då det är ett led i utvecklings- och förbättringsarbetet. Samtidigt är det tråkigt att Lex Sarah gällande brister i bemötande inkommer då enheterna uppmärksammat och pratat om detta under en längre tid. Det är dock en utmaning att möta alla och det är viktigt att man vågar påpeka just brister i bemötandet så att man har en möjlighet att jobba vidare med frågan.

Avvikelserna som har inkommit handlar främst läkemedelsavvikelser (318 st). Registreringar av läkemedel sker i McSS och här kan det handla om man missat att utföra registreringen inom ramen för den planerade tiden. Även fall och fall utan skada (183 st) står för en stor del av avvikelserna och hanteras utifrån rådande rutin.

Övriga nyckeltal som kan nämnas är snittet på väntetid för särskilt boende som under 2021 varit 12 dagar (utifrån KKiK) i kommunen och där rikssnittet varit 44 dagar (utifrån KKiK). Beläggningen på särskilda boenden har varit cirka 90% under året. En något lägre beläggning under våren och en något högre under sommaren och hösten. Under året har det mellan januari till maj funnits 371 boendeplatser och under juni till och med december 339 boendeplatser. Detta beror på att verksamheten valt att inte starta ett tillfälligt boende under byggnationen av det nya äldreboendet i Vargön. Detta är dock en siffra som kommer att följas under 2022 och om behov av platser skulle uppstå får plan läggas utifrån rådande läge.

Under 2021 har ett arbete gjorts för att ta fram ett nytt avvikelssystem i Life Care och detta kommer att implementeras under 2022. Detta innebär att medarbetaren digitalt registrerar avvikelser direkt i datorn, vilket i sin tur leder till ett bättre och smidigare flöde gällande själva avvikelserna. Det kommer också att innebära att det blir lättare att få ut rapporter och hjälp att analysera våra avvikelser.

Vård, stöd och utredning

Kvalitetsledningssystemet är under utveckling där vissa processer är klara och vissa saknas. Utvecklingsledare har tillsammans med ledningsgruppen VSU arbetat fram flera processer och även analyserat risker som kommer att ligga till grund för fortsatt arbete. Plan för egenkontroller kommer att göras för 2022.

Alla enheter inom verksamhetsområdet sammanställer och analyserar sina inkomna avvikelser i form av lex Sarah, lex Maria, synpunkter och klagomål samt avvikelser gällande vårdärenden. I det verksamhetssystem som avvikelserna rapporterats för 2021 så registreras de under hemsjukvården även om de avser annan enhet. Av 445 avvikelser är 36% läkemedel och 51% fall. Under 2022 kommer avvikelsemodulen i Life Care att implementeras och sammanställning kommer att analyseras på ledningsgruppen. Styrgrupp för senior alert gör även ett omtag under 2022 och kommer att arbeta med åtgärder kring fallprevention. Flera synpunkter och klagomål har kommit in till biståndsenheten varav majoriteten handlar om förändrade servicenivåer inom färdtjänsten. Några synpunkter som kommit in handlar om ett gott bemötande och gott stöd från handläggare i en svår situation. Larmmottagningen och nattpatrull har fått in synpunkter på väntetider från larm till åtgärder och bemötande när brukaren befinner sig i akut behov av stöd.

Biståndsenheten har följt upp 647 biståndsbeslut under 2021, vilket motsvarar 53 per månad (jämfört med 35 per månad 2020). Resultat blev att 15% ledde till minskade insatser, 76 % till oförändrade insatser och 9% till ökade insatser. Handläggningstid avseende LSS-insatser har ett medelvärde på 30 dagar för biståndshandläggarna.

Ett annat kvalitetsmått som förvisso inte avser rikssnitt men väl belyser kvalitet ur ett nationellt perspektiv avser rättssäkerhet och prövade domar under året; vi ser en effekt under 2021 av utvecklingen av handläggningen och beslutsunderlag. Under 2021 har 32 domar inkommit, vilket är samma antal som 2020. Av dessa har 27 utfallit till nämndens fördel, 4 delvis till nämndens fördel och i 1 ärende har den enskilde fått rätt. Huvuddelen av domarna avser personlig assistans enligt LSS (7 där nämnden fått rätt, samt 1 där nämnden delvis fått rätt) efterföljt av ledsagarservice enligt LSS (7 domar, varav 5 där nämnden fått rätt och 2 där den enskilde fått rätt till fler timmar än beviljat) samt kontaktperson enligt LSS (6 domar som fastställer nämndens bedömning.) Den samverkan med utförarna som genomförs visar på goda effekter genom mindre ingripande eller omfattande insatser.

Brukarundersökning som genomfördes under maj månad 2021 för alla som fått beslut enligt LSS och SoL. 37 svar inkom till skillnad från 2020 då det inkom 9 svar. 67 % upplevde att biståndshandläggarna var tillgängliga. För att få ett ännu bättre resultat införs en informationstelefon på biståndsenheten från 2022. Det visade sig att e-ansökan inte var känt för de som svarat. Här behöver den digitala tillgängligheten öka för målgrupperna.

Gällande kvalitetsledning för hälso- och sjukvården inom hemsjukvården återfinns mer i kommande patientsäkerhetsberättelsen som upprättas av kommunens MAS.

Individ- och familjeomsorg

Kvalitetsledning

Under 2021 har vi fortsatt att arbeta med att kartlägga processer som förs in i vårt kvalitetsledningssystem, detta arbete kommer att fortsätta under 2022.

Egenkontroll

I föreskrifter och allmänna råd SOFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, framgår bland annat att egenkontroll kan innefatta granskning av journaler, akter och annan dokumentation. I enlighet med ovanstående utförs granskning av ärenden i syfte att säkerställa handläggningen inom Individ- och familjeomsorgens verksamhet. Under 2021 har egenkontroll genomförts inom IFO:s verksamheter, med olika tidsintervall utifrån särskilda rutiner för varje enhet.

Inom barn- och ungdomsenheten föreligger överlag en god kvalitet i de granskade ärenden. Egenkontroller har genomförts enligt gällande rutin, det vill säga fyra gånger under året. Ett ärende per socialsekreterare tas ut slumpmässigt vid dessa tillfällen och egenkontroll genomförs av 1:e socialsekreterare tillsammans med enhetschef. Det som bland annat framkommit vid genomgångarna av ärendena som utvecklingsområden är att samtycke har saknats och/eller inte dokumenterats samt att barnets delaktighet inte har gått att utläsa av dokumentationen vid något tillfälle.

Inom Råd- och stödenhetens familjebehandlingsverksamhet saknas uppdaterade genomförandeplaner i några granskade ärenden. Det saknas ibland en röd tråd i dokumentationen för att kunna följa ärendets utveckling, det saknas också ibland dokumentation som härleder till de aktiviteter som beskrivits i genomförandeplanen samt en tydlighet för att se hur familjebehandlare reflekterat över måluppfyllelse i sitt arbete.

Kvaliteten i de granskade ärendena inom familjehemsvården är överlag bra, inga större brister rent generellt. Dock har felaktigheter hittats vid andra tillfällen som b.la lett till Lex Sarah rapport.

Inom vuxenenheten visar egenkontrollerna sammantaget att kvaliteten på enheten överlag är god/hög och att lagstiftning, föreskrifter samt aktuella rutiner och riktlinjer efterlevs.

Inom försörjningsstödsenheten bedöms kvalitén överlag vara god. Den kvalitetsgranskning som görs i egenkontrollerna avser i första hand att dokumentation sker enligt lag och föreskrifter samt kring kvaliteten i det sociala arbetet som ska framgå av dokumentationen. Särskild vikt läggs vid att processen och planeringen mot självförsörjning ska var tydligt dokumenterad, då detta är huvuduppdraget i det sociala arbetet på enheten för samtlig personal.

Utöver detta har en Internkontroll utbetalning försörjningsstöd genomförts hösten 2021 av ekonom på Socialförvaltningen enligt de anvisningar som finns för denna internkontroll kommunen. Det var 10 ärenden som kontrollerades från fem av innevarande årets månader, januari, februari, mars, april och maj, totalt 50 ärenden. Inga avvikelser identifierades under granskningen.

Alla enheter inom IFO arbetar kontinuerligt med att förbättra och upprätthålla kvaliteten i det sociala arbetet och handläggning utifrån våra egenkontroller.

Utöver egenkontrollerna har ytterligare ett stort antal ärenden granskats bl.a. utifrån inkomna synpunkter och klagomål, men också genom 1:e socialsekreterares ärendegenomgångar med varje enskild handläggare.

Lex Sarah

Under året har det upprättats 11 rapporter enligt Lex Sarah inom IFO. 3 inom Barn- och ungdomsenheten, 6 inom Familjeenheten och 2 inom enheten för Råd och stöd. Rapporterna är i huvudsak upprättade utifrån brister i rättssäkerhet/handläggning.

Synpunkter och klagomål

Totalt har det inkommit 40 synpunkter och klagomål gällande IFO:s verksamheter. Samtliga avsåg missnöje i någon form. Flest klagomål (20) har inkommit vad gäller ekonomiskt bistånd, främst gällande missnöje i samband med fattade beslut. I övrigt handlar klagomålen bl.a. om bemötande och missnöje med handläggning och brukares samarbete med socialtjänsten. Vi har även fått in klagomål

avseende akutlogin i första hand från missnöjda kommuninvånare som upplever otrygghet kopplat till akutlogins placering.

Brukarundersökning

Totalt 121 kommuner medverkade i årets undersökning som genomförs med stöd av SKR (Sveriges kommuner och regioner) under hösten 2020.

Vänersborg deltog 2021 i denna brukarundersökning för 6:e gången. Sammanlagt delades 216 enkäter ut till besökare inom barn- och ungdomsvården, missbruksvården och försörjningsstöd i Vänersborg. Totalt inkom 131 besvarade enkäter.

Brukarundersökningen är en temperaturmätning som signalerar hur våra brukare värderar oss och upplever kvaliteten av de insatser som ges vid mättillfället. Varje enhet analyserar sina egna resultat och gör därefter plan för behov av ev. förändringar/förbättringar.

Personligt stöd och omsorg

Ett fåtal lex Sarah och Maria anmälningar har gjorts under året. Ett fåtal klagomål och synpunkter har inkommit och har hanterats enligt rutin. Avvikelse tas upp på verksamhetsmöten och vid behov görs rutiner om för att förhindra upprepning. Verksamheten jobbar med avvikelser, egenkontroll och därtill hörande rutiner. Verksamhetsinriktningen har bra resultat i tidigare genomförda brukarundersökningar och där förbättringsområden behövs har planer lagts i verksamhetsplan för 2022.

Den plan som verksamheten har för egenkontroller har följts under året och de teman som kontrollerats är; årsplanering, avvikelserapportering, lex Sarah, synpunkter och klagomål, dokumentation och genomförandeplaner, kvalitetsmöten SoL, HSL och LSS, brukarundersökning samt delaktighetsmodellen. Egenkontrollerna genomförs av administratör och utvecklingsledare tillsammans med enhetscheferna. Det samlade materialet sammanställs och efter genomgång i ledningsgruppen inom verksamhetsinriktningen arbetar handlingsplaner fram. Då sammanställning kommer göras under februari månad kommer resultatet delges socialnämnden i kvalitetsrapport vid sammanträdet i april.

Under 2021 har verksamheten påbörjat inventering av verksamhetens rutiner och övriga dokument och genom det fortsatt arbeta med att kartlägga processer som ska föras in i vårt gemensamma kvalitetsledningssystem. Arbete kommer att fortsätta under 2022.

Arbete, sysselsättning och integration

Lex Sarah

Under året har det inkommit en rapport enligt Lex Sarah från verksamheterna.

Synpunkter och klagomål

Det har under 2021 inkommit en handfull synpunkter och klagomål gällande daglig verksamhet och Fisketorget verksamhet som har omhändertagits enligt rutin.

Inom ASI har avvikelshantering under 2021 skett inom Daglig verksamhet. Avvikelserapporteringen har främst handlat om att verksamheterna inte fått vikarier vid behov.

Egenkontroll

I föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2011:9, Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, framgår bland annat att egenkontroll kan innefatta granskning av journaler, akter och annan dokumentation.

Egenkontroll har inte genomförts inom Daglig verksamhet under året.

Brukarundersökning

Två brukarundersökningar har genomförts inom funktionshinderområdet (Daglig verksamhet och sysselsättning enligt SoL) under 2021. Undersökningarna genomfördes under perioden september-november 2021.

Daglig verksamhet

55 % (95 svar har inkommit av 170 möjliga respondenter) av de som har beslut om Daglig verksamhet deltog i undersökningen.

Då undersökningen också genomfördes 2020 kommer en jämförelse att göras mellan åren för att se vilka resultat de förbättringsåtgärder som vidtogs efter brukarundersökningen 2020 har givit. En fördjupad analys kommer att göras i början av 2021 men huvudsakligen är det små skillnader i resultaten 2021 jämfört med 2020. Detta kan man också konstatera på nationell nivå.

Sysselsättning SoL

Av 49 möjliga respondenter deltog 34 personer i undersökningen 2021 vilket ger en svarsfrekvens på 69%. Den genomsnittliga svarsfrekvensen för alla kommuner som deltog är 58%.

Av 19 möjliga respondenter deltog 15 personer i undersökningen 2020 vilket ger en svarsfrekvens på 79%. Den genomsnittliga svarsfrekvensen för alla kommuner som deltog är 55%.

Jämfört med 2020 års resultat så har det 2021 skett en positiv ökning i brukarens upplevelse av att få stöd/hjälp, kommunikation och trygghet. Något ökad nivå på upplevelse av rädsla och nedgång i trivsel behöver undersökas närmare i dialog med målgruppen.

Övrigt

Under året har ASI fortsatt och till stor del slutfört sitt arbete med processkartläggningar enligt SOSFS 2011:9. Främst har detta gjorts inom Daglig verksamhet där verksamheten samtidigt bedriver ett arbete för samsyn och verksamhetsutveckling vilket i sig också leder till likvärdig kvalitet i verksamheterna inom daglig verksamhet.

Vidare beskrivningar och analyser från verksamheten kommer ges i kommande kvalitetsrapport.

7 Verksamhetsuppföljning – beskrivning av årets verksamhet

Socialnämnd

Socialnämnden har haft 11 sammanträden under året. Nämndsammanträdena har genomförts i digital form. Ordförande har tillsammans med 1:e vice och 2: vice ordförande deltagit fysiskt på plats från kommunhuset. Under de möten där sekretess avhandlats har sammanlagt 7 ledamöter deltagit fysiskt för att kunna ta beslut i sekretessärendena.

Nämnden har under året behandlat bland annat följande ärenden; behovsinventering gällande lokaler och boenden 2023-2032, uppföljning av privata utförare, reviderade riktlinjer för färdtjänst, brukarundersökning inom individ- och familjeomsorgen, brukarundersökning inom personligt stöd och omsorg, tillsynsplan enligt alkohollagen, yttranden över motioner, besvarande av revisionsrapporter, resultat av personalenkät, information om personalronder, information om digitalisering/välfärdsteknik och patientsäkerhetsberättelse 2020.

Därutöver har nämnden besvarat ett antal yttranden, serveringstillstånd, rapporterat om icke verkställda gynnande beslut till Inspektionen för vård och omsorg etc. Inom ekonomiområdet behandlades månadsuppföljningar, budget, delårsrapporter, bokslut, verksamhetsberättelse och internkontroll. Nämnden har också hanterat en rad sekretessärenden, såsom faderskapsutredningar, särskilt förordnad vårdnadshavare och umgängesbegränsning och skyddad vistelseort enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga.

Socialutskottet har under 2021 genomfört 27 sammanträden och sammanträtt varannan vecka, förutom under sommaren då det varit något glesare. Ärendemängden har minskat något i förhållande till föregående år.

Administrativa verksamhetsinriktningen

Socialförvaltningens administrativa verksamhet erbjuder ett situationsanpassat stöd utifrån sina specialistfunktioner till förvaltningsledning, verksamhetsinriktningarna, socialnämnd och övrig politik. Alla specialistfunktioner har under året arbetat med administration och service, rådgivning och stöd i strategisk utveckling samt kontroll och uppföljning. Under 2021 har det varit fortsatt fokus på att anpassa avdelningens arbete så att det matchar de behov som socialnämnd och förvaltningens chefer har. En översyn av förvaltningens administrativa resurser har därvid genomförts och med den som grund har påbörjats en organisationsförändring med syfte att samla förvaltningens administrativa resurser centralt. Organisatoriskt har detta inneburit att stödrollerna sedan hösten 2021 finns organiserade i två avdelningar. En ny avdelning benämnd Kvalitet och utveckling samt inom Administrativa avdelningen. Kvalitet och utveckling organiserar därmed rollerna utvecklingsledare, systemförvaltare, webadministratör, MAS och SAS varvid ekonomer, personalspecialister, kanslipersonal och alkoholhandläggare sorteras in i Administrativa avdelningen tillsammans med ytterligare fyra administratörer som förts till organisationen vid årsskiftet.

Än en gång kan avdelningen, på grund av pandemin, lägga ett år bakom sig som kan sägas ha utmanat stödrollerna på ett exceptionellt sätt. Dels har det handlat om att, utöver det gängse arbetet, ge stöd till verksamheterna för att klara bemanning och att förhålla sig till de regler och restriktioner som haft sin grund i pandemin. Dels handlar det om att bidra till effektivering, kontroll och uppföljning av den omfattande mängd statliga bidrag, med generellt syfte att förstärka äldrevården, som kommit förvaltningen till del i pandemins spår. Pandemin har inneburit att medarbetarna inom avdelningen fått bekanta sig med andra arbetssätt för att lösa det dagliga arbetet och bibehålla ett gott samarbete med chefer, kollegor och andra samarbetspartners vilket inneburit att den digitala kompetensen tagit stora steg framåt. Med ökad digital kompetens följer också större möjligheter till distansarbete. Distansarbetet har inom verksamheten också ökat generellt sett och har varit till stor nytta för avdelningens medarbetare för att klara arbetet under tider när smittspridningen varit hög samt under

tid av karantän och vid symptom på Covid 19 som inte inneburit reell sjukdom. Året har därutöver präglats av stor personalomsättning inom administrativa avdelningen där flera rekryteringar skett till såväl tjänster som personalspecialister, ekonomer, kanslipersonal samt utvecklingsledare.

Kansligruppen är verksamhetens nav för den förvaltningsövergripande administrationen. I kansligruppens grunduppgifter ingår att sköta nämndsekretariat där gruppen ansvarar för kallelser, protokoll och allt som hör till för genomförande av möten, sammanträden av olika slag vad avser presidium, socialnämnd, socialutskott samt skollovsstyrelsen. Vidare ansvarar kansligruppen för post, diarium, utlämnande av allmänna handlingar, arkivhantering, myndighetstelefon, fonder, rapportering av inte verkställda gynnande beslut, administrativt stöd till socialchef, verksamhetschefer och MAS, m.fl. Under året har kanslifunktionen arbetat tillsammans med de andra förvaltningarna att fortsatt utveckla vårt gemensamma ärende och dokumentationshanteringssystem Evolution. Detta har varit mycket lyckosamt. Socialförvaltningen ligger långt framme med kvaliteten på de data som vi har i Evolution.

Kansliet organiserar också kommunens alkoholhandläggare som handlägger tillstånds- och tillsynsfrågor för restauranger med serveringstillstånd och folkölsförsäljning i dagligvaruhandeln. Kontinuerlig tillsyn har genomförts under året och har anpassats utifrån pandemin. Den största delen av restaurang tillsynen har skett i samarbete med miljö- och byggnadsförvaltningen. Samordnad tillsyn har också skett tillsammans med Skatteverket. Vid andra tillfällen har extern kollega tagits in på timbasis för att tillsynen ska bli säker. Inför 2022 fortsätter arbetet med att utveckla och effektivisera handläggningen av tillståndsärenden med hjälp av välfärdsteknik och digitalisering.

Personalfunktionen uppdrag är att arbeta konsultativt gentemot förvaltningens chefer med rådgivning och stöd i såväl strategiska som operativa frågor inom arbetsrätt, rehabilitering, arbetsmiljö, personal-försörjning och löneöversyn. Vidare ingår också rådgivning och stöd i samverkansfrågor, personalstatistik, rekrytering och jämlikhet. Personalfunktionen verkar för att förvaltningen följer lag och avtal samt kommunens riktlinjer inom personalområdet. Den största delen i arbetet är att stödja enheterna i rehabiliterings- och arbetsrättsliga frågor, bistå i arbetet kring personalförändringar, personalrekryteringar och lönerevision.

Personalspecialisterna har ett viktigt kontroll- och uppföljningsansvar i att stödja förvaltningen så vi följer kommungemensamma policys b. la vid lönesättning. Personalspecialisterna har varit ett stöd till de verksamhetsinriktningar och enheter som gjort verksamhetsförändringar utifrån åtgärder och anpassningar. Årligen genomför personalspecialisterna personallöner med alla förvaltningens chefer för att få ett bra analysunderlag till orsaker till sjukfrånvaro och för att göra bedömningar i hur vi arbetar med rehabiliteringar m.m. Personalspecialisterna har utöver alla vanliga arbetsuppgifter också fått bistå chefer i många Coronarelaterade frågor inom arbetsmiljö och inom det arbetsrättsliga området. Enheten har för övrigt under året varit påverkad av stor personalomsättning.

Ekonomifunktionen är delansvarig tillsammans med förvaltningens chefer för de stora och årligen återkommande processerna och dokumenten Mål- och resursplan, månadsuppföljningar samt tertial- och årsbokslut med tillkommande verksamhetsberättelse. Utöver detta är en stor del av arbetet kopplat till rådgivning och stöd för enhetschefer samt strategiskt stöd till förvaltningens ledningsgrupp avseende ekonomifrågor i ett mer långsiktigt perspektiv. Ekonomifunktionen arbetar också med internkontrollfrågor inom hela förvaltningen. Vidare så ansvarar ekonomifunktionen för att fakturahantering och ekonomisystemet inom förvaltningen fungerar.

Ekonomiarbetet har likt 2020 till stor del fått fokusera på att följa verksamheterna i dess arbete kopplat till pandemin, fler planerade arbeten såsom utbildning av chefer i prognosarbete samt nytt arbetssätt med prognosarbetet har pausats som en följd av pandemin. Vidare så har dom senaste två årens stora ökning av statsbidrag, både i medel räknat, men även i antal, ställt andra krav på ekonomifunktionen i att följa utvecklingen av dessa statsbidrag och dess påverkan på både verksamhet och ekonomi. Detta är till stor del en ny verklighet för socialförvaltningen att hantera så många olika statsbidrag så ett nytt

sätt att arbeta med detta har varit tvunget att arbetas fram för att på bästa sätt följa användandet av bidragsmedlen samt att dom bidrag som går att söka, söks och att återrapportering av dessa också sker. Till dessa statsbidrag, extraordinära kostnader samt andra extraordinära intäkter har ett stort fokus lagts på att vid varje prognos samt i bokslut presentera en prognos/resultat som är ”rensat” från dessa jämförelsestörande poster.

Under 2021 har arbetat fortsatt med vårt elektroniska beställnings- och inköpssystem Marknadsplatsen. Stöd och supportfunktion har fortsatt att utbilda personal och chefer i systemet. Vi har under året arbetat med att hålla nere antalet beställare genom att ta bort sällananvändare i systemet och ge plats och behörighet åt nya beställare. Detta för att stärka kvaliteten på beställningar så vi inte gör kostsamma felaktiga inköp och andra fel i systemet som gör att det behöver göras administrativt kostsamma rättningar m.m. För övrigt har personalbemanningen på funktionen under året påverkats på grund av en vakans.

Verksamhet kvalitet och utveckling

Systemförvaltarna hanterar flera av förvaltningens verksamhetssystem. Systemen som förvaltas är verksamhetssystemen Lifecare Vård och omsorg, Procapita HSL, planeringssystemet för hemtjänsten i Lifecare och kommunikationssystemet SAMSA. Under året har systemförvaltarna varit med och förberett och planerat för ny applikation i Lifecare gällande hantering av avvikelser, e-arkiv för bevarandeakter inom vård och omsorg samt FVM – framtidens vårdmiljö. Systemförvaltarna har även arbetat nära IT-avdelningen samt informationssäkerhetssamordnare gällande införande av NIS för att öka vår informationssäkerhet inom hälso- och sjukvården. Detta har till del krävt nya investeringar och arbetsmoment.

Under året har systemförvaltarna även deltagit i olika utvecklingsprojekt och upphandlingar gällande införande av digitalisering och välfärdsteknik inom förvaltningen samt utformandet av ett digitalt kvalitetsledningssystem för förvaltningen.

Utredningsfunktionen bestående av utvecklingsledare, är en strategisk och centralt placerad resurs som i sitt grunduppdrag arbetar med att ge tillförlitligt beslut- och kompetensstöd till förvaltning och nämnd. Utvecklingsledarna bistår med det genom att arbeta fram utredningar och svara på remisser och samråd, både interna och nationella. Utvecklingsledarna har under året ansvarat för processkartläggning av förvaltningens alla huvud- och stödprocesser som utgör vårt kvalitetsledningssystem samt utformandet av ett digitalt kvalitetsledningssystem.

Lokal administration av uppföljningssystemet Stratsys finns inom funktionen. Utvecklingsledarna har genomfört kontinuerlig utbildning i uppföljningssystemet till förvaltningens chefer under året.

Under 2021 har översyn skett för att möta behov och krav framåt i att stödja förvaltningens arbete med digitalisering och välfärdsteknik.

Utvecklingsledarna har även fortsatt representera förvaltningen i kommunens arbete i planfrågor som rör översiktsplanering och fördjupad översiktsplanering i kommunen.

Äldreomsorg

Inom anslagsbindningsnivån organiseras äldreomsorgen i tre verksamhetsområden, vård och omsorg - hemtjänst, vård och omsorg - särskilt boende samt vård, stöd och utredning.

Vård och omsorg, hemtjänst

Liksom år 2020 har 2021 inneburit arbete med fokus och åtgärder relaterade till Covid-19. I takt med att smittspridning ökat och minskat så har förhållningsregler och restriktioner förändrats och det har krävts uthållighet, flexibilitet och ett effektivt samarbete. Enhetschefer och gruppledare har lagt

mycket tid och kraft på att lösa bemanningen på kort och lång sikt men också säkerställa att rutiner kring Source Control och basala hygienrutiner efterlevts. Medarbetare har erbjudits vaccinationer och intresset har sammantaget varit stort.

Den nedgång vi såg 2020 av antal vårdtagare, relaterat till pandemin, har under 2021 ökat igen och vi är nu tillbaka på förväntade nivåer likt 2019. Detta har gjort att vi parallellt med hög sjukfrånvaro bemannat upp för att klara ett ökat antal vårdtagare och för att klara hemtagningar från sjukhus. En stor eloge och en beundran för det arbete som genomförts av alla inom hemtjänstens enheter i denna extraordinära situation.

Trots pandemin har hemtjänsten parallellt arbetat med utveckling och förbättringar av verksamheten. Hemtjänstens ledningsgrupp och alla medarbetare arbetar i en verksamhet som står inför stora utmaningar och vi behöver vara aktiva och ta till oss nya kunskaper och metoder för att förbättra vården gentemot vårdtagarna, effektivisera och förbättra arbetsmiljön. Områden som hemtjänsten medarbetare fått kompetensutveckling i under året är bland annat demens, palliativ vård, samsjuklighet, rehabiliterande förhållningssätt och basal hygien. För att kunna ge bästa möjliga vård och stöd till våra vårdtagare med sammansatta behov har en arbetsgrupp med enhetschefer från hemtjänst, PSO, IFO, VSU och utvecklingsledare startats under året. De jobbar för att ta fram en modell för hur vi bättre ska arbeta med personcentrerad vård i samverkan. Första halvåret 2021 genomfördes den slutliga implementeringen av det nya planeringssystemet i Life Care.

Det har arbetats fram nya arbetssätt och rutiner för att få planeringen optimal och effektiv men även hållbar för medarbetare. Detta är ett ständigt pågående arbete som fortfarande är i fokus 2022.

Hållbart arbetsliv

Ett hållbart arbetsliv och en hållbar hemtjänst är mycket viktigt om vi ska klara den ökade äldre befolkningen som kommer vara i behov av vård och omsorg. Ett större pilotprojekt startade under mars månad i hemtjänstgrupperna Brålanda och Frändefors. Projektet innefattar de delar som identifierats och uttalats som förbättrande av arbetsmiljö och arbetsvillkor från medarbetare, chefer och genom forskning. Det innebär att ta bort delade turer, införa 11 timmars nattvila, säkra tillgången på personal vid frånvaro och arbetsanhopningar genom resurspass/ökad grundbemanning, rätt till heltid, skapa tryggare anställningsformer och minska antalet tillfälliga timanställningar.

Under november och december genomfördes enkätundersökningar där berörd personal i hemtjänst Brålanda och Frändefors besvarade frågor rörande ork, energi, återhämtning men även oro och stress. Resultatet visar tydligt att majoriteten upplever ork och energi innan och efter pass samt återhämtning mellan pass. Det är alltså tydligt att när vi tar bort passen kväll mot dag så är det en viktig åtgärd för arbetsmiljön och hållbarheten. Det finns dock fortfarande en oro och stress inför att man ska arbeta i en annan arbetsgrupp men det finns många förslag på åtgärder för att minimera detta. Tex att det inte får gå för lång tid mellan passen i annan grupp. Under hösten 2021 påbörjades dialog och arbete med övriga kluster inom hemtjänsten, där målet är att vi i slutet av 2022 ska ha implementerat arbetssättet i hela hemtjänsten. För att möjliggöra arbete på andra enheter har en rutin gällande delegeringar tagits fram tillsammans med hemsjukvård och MAS.

Under oktober till december fick alla medarbetare delta på två utvecklingsdagar där fokus låg på samarbete och kvalitet. Utvecklingsdagarna genomfördes inom varje kluster, gemensamma dagar där medarbetare från olika enheter kom samman och fick arbeta med hemtjänstens gemensamma frågor som bland annat varit resurspass och målarbete. Medarbetarna har uttryckt efteråt att det varit positivt att få dela erfarenheter, finna gemensamma lösningar och lära känna nya kollegor. Enhetscheferna upplever att medarbetarna levererade mycket värdefullt material med både problem och lösningar för att förbättra verksamheten både för vårdtagare och medarbetare. Som ett led i god arbetsmiljö i ärenden med sammansatta behov har personalgruppen på Södra 3 fått handledning under hösten. Utvärdering visar att det varit mycket uppskattat och att man fått värdefulla tips och verktyg i arbetet med vård och omsorgstagarna och att man vill fortsätta, vilket vi kommer göra under våren 2022.

Den totala sjukfrånvaron för hemtjänsten 2020 var 18,5%, korttidssjukfrånvaron var 6,6%. För 2021 är totala sjukfrånvaron 16,37%, korttidsfrånvaron 5,92% och långtidssjukfrånvaron 10,45%. Mycket höga siffror och enhetscheferna relaterar det mesta av de höga siffrorna till Covid-19, men också sjukskrivningar som är relaterade till psykiska ohälsa.

I samband med Covid-19 har strålkastarna riktats på äldreomsorgen och då även enhetschefernas ansträngda arbetssituation med bland annat ansvar för många medarbetare och många vårdtagare. Hemtjänstens enhetschefer är inget undantag här och under 2021 har bedömningen gjorts att antalet medarbetare/chef är för hög och att man riskerar att inte hinna med de arbetsuppgifter som förväntas kring personal, verksamhet, ekonomi och arbetsmiljö. Fram till 2030 kommer också antalet äldre i behov av stöd och omsorg öka vilket också kräver organisatorisk omställning. Detta kommer hemtjänsten arbeta med under 2022 och framåt. Enhetscheferna har haft handledning under 7 månader 2021 och det kommer återupptas april 2022.

Gruppledarna inom hemtjänsten har en central roll och har under året haft en mycket hög arbetsbelastning. För att de ska hålla i sin roll så behövs stöd, reflektion och att kunna utvecklas. Under hösten startade de med handledning och den har varit mycket uppskattad och vi har nu fattat beslut om att fortsätta handledningen 2022.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är grunden för ett hållbart arbetsliv. Enhetscheferna arbetar med information utifrån framtagna rutiner och riktlinjer samt arbetar med OSA, KIA, riskbedömningar, samverkan och skyddsronder. Vid varje nytt hemtjänstställe görs en riskanalys i vårdtagarens hem och åtgärder vidtas för att förebygga tillbud och olycksfall. Vi arbetar systematiskt med sjukprocessen och har ett upparbetat samarbete med HR inom administrativa verksamheten.

Ett område vi vill utveckla än mer är samverkan enligt lokala samverkansavtalet. Delaktighet på arbetsplatsmöten, risk och konsekvensanalyser och samarbete mellan enhetschef och skyddsombud.

Vård och omsorg särskilt boende

Coronapandemin har även 2021 påverkat verksamheten och precis som under 2020 har ett stort fokus legat på att hantera de olika svängningar som har förekommit utifrån pandemin. Året inleds och avslutas med en hög smittspridning inom verksamheten fram för allt bland personalen. En av de stora utmaningarna har under 2021 varit att säkerställa personalfrågor utifrån hög sjukfrånvaro men också utifrån att flera medarbetare varit påverkade av pandemin under lång tid.

Tidigt under året påbörjades vaccinationen av alla vårdtagare och strax därefter också av personalen. Detta tillsammans med egentester och smittspårning har varit frågor som under 2021 blivit en vardag för enhetscheferna och som tagit mycket tid att hantera.

Under året har det också fortsatt kommit nya rekommendationer, förhållningssätt och rutiner och ett stort fokus har utifrån detta varit att sortera och få ut viktig information till alla som jobbar inom verksamheten. Också att vara transparenta och få ut information till närstående har varit viktigt för att trygga och möta tankar och frågeställningar.

Trots pandemin har verksamheten parallellt jobbat med utveckling- och förbättringsfrågor under hela året. På de flesta av enheterna har kvalitetsteam etablerats och är ett forum där enhetschef tillsammans med undersköterskor, sjuksköterska och rehabpersonal pratar utifrån individen i centrum. Syftet med mötet är att skapa en gemensam bild av vilket stöd eller hjälp den enskilde vårdtagaren är i behov av oavsett tid på dygnet eller vilken profession som ska utföra insatsen.

Vid inflyttning till särskilt boende sker ett ankomst/välkomstsamtal och i detta samtal fångar man upp den enskildes önskemål och hur den enskilde vill att dennes insatser ska utföras. Under året har ett arbete påbörjats/gjorts med att revidera och se över detta dokument utifrån att alla enhetschefer och undersköterskor ska jobba och utgå från samma mall.

Uppdraget att skapa ett gemensamt SÄBO Vänersborg har fortsatt under 2021. Grunden är att ta fram och hitta utvecklingsområden som alla är påverkade av och skapa liknade förutsättningar oavsett vart det särskilda boendet geografiskt är beläget. En nystart med att ta fram ett så kallat "tillämpningsdokument" för att underlätta detta arbete har under 2021 återupptagits och kommer att fortsätta även under 2022.

Satsningar på teknik har resulterat i att det under första delen av året köptes in smart-TV och annan teknisk utrustning så som kameror och bra högtalare, detta för att underlätta för enhetschefer och personal att mötas och utföra möten digitalt. Teknik som metodstöd är också viktigt för att kunna jobba med aktiviteter för vårdtagarna ute på enheterna samt för att kunna möta anhöriga som bor en bit bort på ett enkelt sätt.

Inför sommaren gjordes också en satsning på digitala katter i verksamheten. Dessa katter köptes in som metodstöd till enheterna för att bland annat motverka oro samt skapa glädje bland vårdtagarna. Det blev en lyckad satsning och totalt resulterade detta i att ett 90-tal digitala katter flyttade in på våra särskilda boenden och inom PSO:s verksamhetsområde. Ytterligare en digital satsning som gjorts i slutet av året är att en av enheterna har fått köpa in en digital gungstol och påbörja arbetet med att skapa ett "sinnenas rum".

Det är viktigt att fortsätta att implementera teknik samt skapa en positiv inställning till tekniken inom personalgrupperna. Verksamheten planerar också för ett nytt äldreboende där digital teknik är en viktig punkt för att skapa ett nytt modernt äldreboende.

Under hösten har en större organisationsförändring genomförts i Brålanda. Verksamheten bedömde att det fanns behov av att dela på boendet i Brålanda, Sörbygården och Solhaga, till två separata enheter och med var sin enhetschef. Ny chef tillsattes och påbörjade sitt arbete 1 november 2021. Detta för att möjliggöra ett närmare och mer hållbart ledarskap som tillsammans med medarbetarna fortsätter utveckla verksamheterna.

Lunddala

Socialförvaltningen har under tidigare år tillsammans med kommunens bostadsbolag ABVB skapat flera nya, fina och moderna äldreboenden inom i Vänersborgs tätort. Inför 2021 fördes samtal om en sammanslagning av de båda boendena i Vargön, Lunddala och Ekeliden. Förprojektering har skett utifrån genomförd och beslutad behovsinventering och förändrade krav utifrån boende- och arbetsmiljö för de som lever och verkar i lokalerna. Under 2021 påbörjades och genomfördes också projektering gällande ombyggnation tillsammans med ABVB och MVB, som är det byggbolag som kommer genomföra själva om- och tillbyggnaden.

Under våren inkom bifall gällande rivning av tidigare byggnad och bygglov för kommande byggnad. Parallellt med projektarbetet påbörjades en utflyttning av de vårdtagare som levde och bodde på dåvarande Lunddala till övriga särskilda boenden inom kommunen. Även ett stort arbete med att flytta personal som arbetade på boendet till andra enheter gjordes under våren och i juni 2021 var Lunddala tomt. Detta innebär att under hösten 2021 och inför kommande år bedrivs verksamheten med vakanshållna boendeplatser och genom det färre platser än grundstyrkan.

I slutet av året fastslogs många projekteringsdelar så som t ex belysning, säkerhet, trygghetslarm och teknik i samband med larmet. Grupper med representanter bland annat från Lunddala och Ekeliden, hälso- och sjukvården och rehab tillsammans med enhetschef och externa aktörer skapades för att jobba med inom- och utomhusmiljöerna för det nya boendet.

Hållbart arbetsliv

Att få vara hållbar på sitt arbete är en grund för en fungerande verksamhet. Hållbarhet handlar dock om många olika delar så som att få vara med att påverka sin vardag, delta i utvecklingsarbete samt att

få livspusslet att gå ihop. När det gäller frånvaro så har även 2021 har sett annorlunda ut i förhållande till "vanliga" år gällde sjukskrivningar och under 2021 har sjuktalen sett ut på följande vis:

- korttidsfrånvaron har för alla enheter under 2021 varit 4,8% (5,1% 2020)
- långtidsfrånvaron har för alla enheter under 2021 varit 10,8% (12,1% 2020)
- den totala sjukfrånvaron (kort och lång) har under 2021 i verksamheten varit 15,6% (17,1 % 2020).

Framför allt korttidsfrånvaron och den totala sjukfrånvaron är inget man ute på enheterna har kunnat påverka, och arbetet med att minska sjuktalen kommer att fortsätta framöver när vi ser vart den rådande pandemin tar vägen. Flera av enhetscheferna har jobbat intensivt med omtanke- och rehabsamtal och ett fortsatt fokusområde framöver är att fortsätta utveckla det fina samarbetet med personalspecialist och företagshälsovård som omnämns positivt av enhetscheferna.

Under perioden september till december har alla enheter genomfört två utvecklingsdagar för samtliga medarbetare inom verksamhetsområdet med fokus på kvalitet, samarbete samt implementering av förvaltningens medarbetarprinciper. Innan sommaren tog enhetscheferna inom särskilt boende fram ett gemensamt utbildningsmaterial utifrån dessa principer som användes som underlag vid höstens utvecklingsdagar. Principerna är viktiga i verksamheten för att öka service och bemötande. Dessa dagar har varit uppskattade av både chefer och medarbetare då känslan av att få jobba med utveckling på enheten varit efterfrågat.

Tillsammans med hemtjänsten och PSO har ett flertal utbildningar genomförts under hösten med inriktning demens, palliativ vård och samsjuklighet. 100 platser fanns till förfogande och fördelades mellan verksamheterna. Detta var också en lyckad satsning som genererat flera positiva delar ute på enheterna.

Under december gjorde verksamheten en satsning och använde kommunens julklapp till att arrangera en pandemianpassad biosittning för alla medarbetare inom särskilt boende. Vid 8 olika tillfällen kunde de cirka 400 medarbetare som finns inom verksamhetsområdet se filmen The Father. Filmen gick att se i utveckling- och utbildningssyfte då den handlade om att se en demenssjukdom utifrån den drabbades perspektiv, men även utifrån en anhörigs situation. Reflektioner görs efter detta inom arbetsgrupperna.

Vård, stöd och utredning

Inom verksamhetsområdet Vård, stöd och utredning (VSU) återfinns myndighetsutövningen för färdtjänst, äldreomsorg, personligt stöd och omsorg inklusive socialpsykiatri på biståndsenheten. Här finns också den kommunala hälso- och sjukvården på hemsjukvården inklusive kommunrehab, bemanningsenhet, korttidsvård i form av korttidsboende och växelvård, nattpatrull och larmmottagning, dagverksamheter och träffpunkter riktade mot äldre, frivilligsamordning för äldre samt anhörigstöd riktad mot äldre, funktionshinder och psykiatri.

Verksamhetsområdet har bytt verksamhetschef från september och tidigare verksamhetschef ansvarar nu för verksamhetsområdet kvalitet och utveckling inom socialförvaltningen. Många processer som var påbörjade har pausats under introduktion av ny verksamhetschef.

2021 har präglats av den pågående pandemin och de omställningar som krävts med anledning av den. Samtliga enheter har påverkats av pandemin och trots det har verksamhetsområdet uppnått en god kvalitet, tack vara alla fantastiska medarbetare.

Samverkan vid hemtagningar från slutenvården har gått via våra samordningsteam, som har bidragit till att säkerställa enskilda individers hemgång från sjukhuset. Hemsjukvårdens hemtagningsteam samt platskoordinator och boendesamordning har varit viktiga funktioner i arbetet. Antal betaldagar har

under 2021 varit 31 dagar vilket är en ökning med 24 dagar från 2020. Antalet utskrivningsklara patienter var 1459 under 2021 att jämföra med 1484 för 2020.

Vänersborgs kommun har haft ordförandeskapet för Lokal samverkansgrupp för personer med sammansatta vård och omsorgsbehov under 2021 och nu övergår ordförandeskapet till vårdcentralerna för 2022.

Senior i VBG är en del i Vänersborgs kommuns arbete att uppmärksamma och skapa hälsofrämjande insatser för kommunens invånare. Biståndsenheten, Frivilligverksamhet och Kommun rehab är viktiga aktörer. Senior i VBG har utvecklat hemsidan med filmer om träffpunkterna och delat information. Aktiviteter som genomförts under 2021 är två seniorträffar för medborgare som fyller 80 år i Vänersborg. Totalt deltog närmare 100 personer. Det var kortare föreläsningar med förebyggande innehåll samt information om kommunens insatser riktade mot målgruppen. Senior sports school genomfördes tillsammans med SISU under hösten 2021, 24 seniorer deltog och ytterligare 50 har anmält intresse. De träffades vid 7 tillfällen och fick bland annat pröva på boxning, ridning och tennis. En framgångsfaktor med projektet har varit den täta dialogen med målgruppen personligt eller via enkäter på Facebook. Kopplat till senior VBG är MEA- projektet, ett samarbete mellan kommun rehab och biståndsenheten, som har pågått från maj 2021 och berört 300 personer. Syftet har varit att öka egen aktivitetsförmåga bland seniorer i VBG och på så sätt senarelägga behovet av insatser från kommunen. Alla som enbart haft trygghetslarm har följts upp av biståndshandläggare och i samband med det har man erbjudit kontakt med arbetsterapeut. 64 personer har tackat ja till telefonsamtal. Totalt genomfördes 79 hembesök av arbetsterapeut. Fokus på hembesöken har berört fallprevention, hjälpmedel och bostadsanpassning. Vi har använt oss av Socialstyrelsens material Balansera mera vilket upplevs fungera bra. Projektet fortsätter under 2022. Nu har det även initierats en fortsättning med att utveckla projektet ”Tryggbo” tillsammans med ABVB.

Antal fattade beslut 2021

Insatser	Totalt fattade beslut 2021	Bifall	Avslag
Hemtjänst	1389	1 363	26
Nattinsats	93	93	0
Dagverksamhet	71	71	0
Korttidsvård	361	349	12
Särskilt boende	178	172	6
Hemgångsbeslut	388	388	0
Trygghetslarm	411	411	0
Daglig verksamhet LSS	25	25	0
Boendestöd	76	75	1
Kontaktperson SoL	41	37	4
Kontaktperson LSS	34	27	7
Bostad med särskilt stöd och service SoL	12	7	5
Bostad med särskilt stöd och service LSS	10	4	6
Personlig assistans	17	10	7

Under 2021 har 1 389 beslut fattats om hemtjänst i ordinärt boende (1335 beslut 2020). Under året har även 388 hemgångsbeslut fattats gällande enskilda som går hem till ordinärt boende efter en

sjukhusvistelse (346 2020). 411 har beviljats trygghetslarm (383, 2020), 71 (74, 2020) personer har beviljats deltagande vid dagverksamhet, 361 (331, 2020) nya beslut har tagits gällande korttidsvård.

172 (146, 2020) personer har beviljats särskilt boende, vilket är en ökning med 26 beslut.

Utredningstiden för särskilt boende inom äldreomsorgen har i snitt varit 2–3 dagar. Väntetiden för den som fått beslut om särskilt boende (äldre) till erbjudande om plats ligger i snitt på 12 dagar. Rikssnittet ligger på 64 dagar.

Biståndsenheten

Biståndsenheten har haft en fortsatt påverkan av pandemin men efter sommaren har inflödet av ansökningar och anmälningar återgått till det normala. Enheten har utvecklat en beredskap för att ställa om till distansarbete. Nyckelfunktioner inom enheten är platskoordinator och boendesamordnare inom äldreomsorgen, vilka har hanterat ett stort inflöde från sjukhus till korttidsplatser och koordinerat platser på växelvård eller till säbo på bästa sätt.

Ny organisation inom färdtjänsten trädde i kraft 1 april och en översyn och revidering av riktlinjerna har genomförts för färdtjänst och riksfärdtjänst.

Den genomlysning av biståndsbedömningen riktad mot äldreomsorgen med anledning av kommunens höga kostnader inom äldreomsorgen som genomfördes av PWC 2020 ledde fram till en handlingsplan tillsammans med VoO hemtjänst, VoO särskilt boende samt administrativa avdelningen på förvaltningen (ekonomen). Under 2021 utvärderades åtgärderna och modellen för uppföljning av beslut är pågående åtgärd som kvarstår. Uppföljning av myndighetsutövningen och förebyggande åtgärder är pågående. Metodstödet med 1:e socialsekreterare är implementerat och klart. Vid uppföljningen framkom att det finns behov av fortsatt arbete med att analysera statistiken som grund för strategiskt arbete.

Under 2021 startade ett samverkansprojekt för att utveckla samverkan med elevhälsa, vård stöd och utveckling VSU, Personligt stöd och omsorg PSO samt individ och familjeomsorgen IFO i syfte att skapa bättre förutsättningar för hemmaplanslösningar för unga personer med funktionsnedsättning.

Planering har genomförts för att införa informationstelefon på biståndsenheten i syfte att öka tillgängligheten och kunna ge information för de personer som ännu inte har socialtjänstens insatser och som genom andra förebyggande åtgärder kan klara sig själva ytterligare en tid.

Enhetschef för Biståndsenheten har deltagit i en utredning gällande ”Framtidens färdtjänst i Fyrbodalen” En gemensam myndighetsutövning av färdtjänst och riksfärdtjänst.

Bemanningsenheten

Bemanningsenheten har till uppgift att hantera vikarieanskaffning och vikariatillsättning inom VSU, VoO, PSO samt inom daglig verksamhet ASI. Verksamheten har cirka 40 poolanställda samt cirka 400 timanställda som bemanningsadministratörerna fördelar utifrån verksamheternas behov. Vidare rekryteras även semestervikarier via bemanningsenheten ”En väg in”.

Under 2021 har 26 589 turer inkommit och behandlats via bemanningen, fördelat mellan VoO 20 265 och PSO 6324, det är en ökning av drygt 2000 turer jämfört med 2020. Vidare visar statistiken över sålda timmar på 15 6000 timmar för 2021 (15 6113, 2020), fördelat på 12 0052 (1 22631, 2020) på VoO och 36 602 (33482, 2020) på PSO.

Enheten har ansvarat för central planering inom hemtjänst samt schemaadministration inom äldreomsorgen VSU samt VoO. Vidare hanteras administration av LAS, rekrytering, APL, feriearbete, arbetskläder, bilar, fakturahantering för en del chefer samt tjänste-ID.

Under 2021 har bemanningsenheten delats på två enhetschefer och detta kommer att permanentas från 2022. Tidigare verksamhetsledare har gått över till enhetschef. En chef för poolpersonal och timvikarier och en chef för planering och administration (Från 2022 ansvar 317).

En dialog har påbörjats kring att skapa schema med resurspass som bokas för att trygga upp poolpersonalen och detta fortsätter under 2022. Centrala planerare för hemtjänsten har utökats under 2021 utifrån ett utökat behov.

Utveckling av arbetsplatsförlagt lärande (APL) kopplat till Vård och omsorgscollege och fördelning av platser med stöd av system praktikplatsen.se har påbörjats och kommer att vara helt infört 2022.

Ansvarat över sommarrekryteringen och introduktion från 2021 och detta har utvärderats vilket resulterat i en tydlig rutin för 2022. Arbetat med ett pilotprojekt för digitala referenser och vid utvärdering visade det ett positivt utfall vilket resulterade i att det permanentas från 2022.

Påbörjat planering av automatiserad vikarieanskaffning och det kommer att fortsätta under 2022. Har tillsammans med övriga enheter arbetat för att se över rutiner och följsamhet med målet att bemanningsadministratörer ska rekrytera korttidsfrånvaro efter det att schemat är täckt på enheterna.

Förebyggande verksamheten inklusive dagverksamheter

Den pågående pandemin har påverkat verksamheterna i stor omfattning under 2021.

Dagverksamheterna har haft gruppverksamheter under hela året men har anpassats med mindre grupper och avstånd mellan brukarna. Detta har inneburit att de fått färre dagar än tidigare.

En förändring av färdiglagad mat från Odenköket har inneburit att maten levereras kall och ska värmas på plats vilket medfört utmaningar inom befintlig personal.

Projekt påbörjades från augusti med att utveckla individuella insatser inom dagverksamhet kopplat till genomförandeplanen. Detta kommer att fortsätta under 2022.

Anhörigstödet har genomfört samtalsgrupper och cirklar med 5 parallella cirklar och även en studiecirkel med inriktning demens.

Träffpunkterna öppnade upp efter stängning från oktober 2021 och under dessa månader var det 2659 besök på träffpunkterna. Träffpunkten på Torpa har varit öppen hela året och har haft 1007 besök.

Projektet kring koordinationsstöd till föräldrar som har barn med funktionsnedsättning har utvärderats och fallit väl ut. Från 2022 implementeras det som en del av ordinarie verksamhet. Syftet är att samordna och ge stöd till föräldrar med praktisk och konkret hjälp i kontakt med andra exempelvis skolan.

En uppsökande verksamhet som projekt för att bryta isolering har påbörjats med utgångspunkt Torpa. Målgruppen är seniorer som av språkliga och/eller kulturella skäl har svårt att fullt ut ta del av den information som finns tillgänglig.

Frivilligsamordnare har erbjudit surfhjälp till de seniorer som önskat under 2021 och på dagverksamheterna har de tillsammans med brukarna använt teknik i syfte att kommunicera.

Projektet Delmos i syfte att bryta segregation pågår och där deltar enhetschef och frivilligsamordnare.

Hemsjukvården

Hemsjukvården deltar i samordningsteam och kvalitetsteam för att möta flera professioner kring patienten och möjliggöra en personcentrerad vård. Vissa enheter har kommit i gång bättre än andra och utvecklingen fortsätter under 2022. Samverkan är a och o för patientsäkerheten och den personcentrerade vården.

Kommunrehab

Kommun rehab har fått ny enhetschef från december 2021. Det är en stabil arbetsgrupp och jämfört med andra kommuner lätt att rekrytera nya medarbetare. Genom att utbilda undersköterskor inom hemtjänsten i rehabiliterande förhållningssätt har legitimerad personal bidragit till en ökad kompetens nära brukare och patienter. Genomfört personlyftsutbildningar, Utvecklat intranätet med utbildningar och information. Förtroendetiden för medarbetarna har under 2021 använts till reflektion, kompetens

och verksamhetsutveckling och varje medarbetare har sin plan tillsammans med chef. Framtidens vårdmiljö (FVM) har påbörjat en förstudie för option 3 och där ingår verksamhetsledare som verksamhetsexpert i arbetsgruppen. Samtliga brukare har fått nya digitala lås i samband med nytt planeringssystem, vilket genomfördes av två tekniker. Kommun rehab har planerat för att genom ett vardagsnära stöd ge stöd till baspersonal att utveckla ett rehabiliterande förhållningssätt nära brukare/patienter under 2022.

Hemsjukvården sjuksköterskor

Inom hemsjukvårdens sjuksköterskeorganisation har ett stort fokus under året varit att hantera situationen gällande pandemin. Omställningen med vaccinationer, provtagningar, smittspårningar kopplat till Covid 19 har ställt höga krav på hemsjukvården och detta har genomförts på ett mycket bra sätt. Enheten har genomfört cirka 4300 vaccinationer mot Covid och säsongsinfluensa under 2021, jämfört med cirka 1000 under 2020. Under året har hemsjukvården arbetat med samverkande sjukvård utöver ordinarie patienter. 2021 har vi tagit över 100 uppdrag från 1177, ambulansen och vårdcentralerna. Under 2020 hade vi 76 uppdrag under april till december. Ny enhetschef från juni 2021 har tillträtt med ansvar SäBo äldre, Vargön, Brålanda och Frändefors. För att underlätta för sjuksköterskorna i arbetet med svårslakta sår har det införskaffats en APP till telefonerna där de kommunicerar med sårsköterska. Detta ses som en kvalitetssäkring och kompetenshöjning inom enheten.

Hemsjukvården har inom flera områden en stabilitet men inom vissa områden har det varit mycket vakanser och bemanningsbekymmer. Rekrytering, introduktion, kompetensplaner och arbete med friskfaktorer är några åtgärder som pågår för en fortsatt hög kvalitet inom hemsjukvården.

Genomfört en förstudie till projekt utvecklingssköterskor för att öka vardagslärandet för baspersonal kring omvårdnad. Projektet är beslutat och kommer påbörjas under 2022 med 6 utvecklingssköterskor.

Korttidsboende och Växelvård

Enheterna har fått en ny enhetschef från april 2021. Det har varit ett högt tryck på korttidsplatser för att ta hem från sjukhus men även för att det saknas platser på SäBo vilket gör att fler väntar på korttiden längre tid. Genom en stor flexibilitet har enheterna ställt om och tagit emot fler korttidsplatser under 2021. Växelvården har varit pausad under stora delar av året eller med färre platser för att kunna ta emot korttidsplatser. En viktig samverkan har skett med hemsjukvårdens sjuksköterskor, MAS, platskoordinator och boendesamordnare gällande planering kring in- och utskrivning på de två olika korttidsenheterna.

Korttidsvård och växelvård	2019	2020	2021
Antal inskrivna under året	110	360	503
Antal platser	12	24	24
Antal vård dagar	4 766	4 604	6191
Beläggning, %	93	53	70
Personalkostnad/vård dag, kr	1 972	2 780	2 363
Bruttokostnad/vård dag, kr	2 223	2 977	2 480

Vi ser en ökning av antalet inskrivna vilket visar på ett ökat flöde. Beläggningen är hög på både korttidsboendet och växelvården, vilket påvisar att enheterna i samarbete med övriga effektiviserat arbetet och har kunnat ge insats till fler personer.

Genom ett rehabiliterande förhållningssätt har undersköterskorna arbetat i nära samarbete med kommun rehab för att öka brukarnas självständighet. Det har även varit fler brukare med stora avancerade omvårdnadsbehov och delegerade HSL-insatser. En hög kompetens hos undersköterskorna

har möjliggjort en säker hemtagning från sjukhus. Trots högt tryck och snabba beslut har personalgrupperna visat på ett engagemang.

En förändring av färdiglagad mat från Odenköket har inneburit att maten levereras kall och ska värmas på plats vilket medfört utmaningar inom befintlig personal. Samverkan har skett mellan övriga verksamheter på Niklasberg för att samordna resurser.

Larmmottagning och Nattpatrull

Larmmottagningen har haft ett snitt på 1000, 2021 (980, 2020) larmenheter placerade hos brukare med beslut om Trygghetslarm. Larmmottagningen har åtgärdat ett snitt på 384 larm per månad under 2021 vilket är färre än 2020 då snittet låg på 404. Nattpatrullen har åtgärdat ett snitt på 447 larm per månad under 2021, vilket även där är lägre än 2020 då snittet låg på 507 per månad.

Nattpatrullen har flera fasta besök i ordinärt boende för de som har behov av hemtjänst nattetid. Under 2021 var det ett snitt på 990 fasta besök per månad, motsvarande siffra för 2020 var 1604 besök.

Larmmottagningen har under 2021 varit delaktiga i hanteringen av byte till digitala lås för alla med trygghetslarm. Det har även under 2021 varit flera larmenheter som uppdaterats. I samverkan med hemtjänsten har larmmottagningen sett över insatser i ordinärt boende för de som har larmat i stor omfattning och om de behövt fler besök från hemtjänst. Översyn av rutiner, checklistor och handlingsplaner har skett under året.

Nattpatrullen har arbetat aktivt med deras arbetsmiljö och under 2021 har gruppleddare funnits nattetid i tjänst för att ta emot larm och arbetsleda under nattetid. Detta visade sig i utvärderingen varit bra för verksamheten och fortsätter även 2022.

Under 2021 har det påbörjats en upphandling av Trygghetslarm och E-tillsyn och där finns medarbetare och enhetschef med i arbetsgrupp i projektet. Detta sker i samverkan med hemtjänst då det även påverkar deras insatser i ordinärt boende. Införandet av LMO, dokumentation hemma hos brukaren och registrering av besök kommer att påbörjas under 2022.

Hållbart arbetsliv

För verksamhetsområdet som helhet har sjukfrånvaron givetvis påverkats av pandemin vilket också är ett tecken på att medarbetare följer de restriktioner som säger att man ska hålla sig hemma vid förkylningssymtom. Sjukfrånvaron har i snitt legat på 7,59 % för hela verksamhetsområdet. Det är en minskning från 2020 där snittet var 9,0 % Inom verksamhetsområdet varierar sjukfrånvaron på enhetsnivå och kan vara både högre och lägre.

På enhetsnivå har man arbetat med att implementera socialförvaltningens framtagna medarbetarprinciper i Ledning och styrning 2.0. Medarbetarenkäten visade på att 63 % är ambassadörer och rekommenderar sin arbetsplats till andra. Flera enheter och på LSG har ett arbete med friskfaktorer genomförts vilket kommer att fortsätta under 2022.

Ett bra ledarskap ställer krav på chefer och under hösten 2021 satsade förvaltningen på handledning till alla chefer vilket även fortsätter under 2022.

Individ och familjeomsorg

Verksamheten på IFO har under 2021 präglats av en fortsatt ganska stabil personalsituation med förhållandevis låg personalomsättning. Detta är ett resultat av flera års fokus på arbetsmiljö med olika former av åtgärder.

Det har varit ett år som, liksom året dessförinnan, i många delar präglats av pågående pandemi. Det har fortsatt ställts stora krav på alla medarbetare att genomföra ett professionellt arbete samtidigt som vi noggrant ska följa nationella föreskrifter, allmänna råd samt kommunens och förvaltningens riktlinjer med anledning av pandemin.

Försörjningsstödsenheten

År 2021 har innehållit utmaningar, men också intressant och positiv verksamhetsutveckling. I början av året fortsatte en ökning av försörjningsstödet, både utifrån nybesök, antal hushåll och utbetalt bistånd. En bit in på året, i slutet av våren, vändes denna trend och därefter har det skett en tydlig minskning av antal hushåll och utbetalt försörjningsstöd. Detta bedöms bero på att vi haft framgångar i vårt uppdrag att stödja människor till egen försörjning kombinerat med en minskad arbetslöshet.

Enheten har under året fortsatt att arbeta intensivt för att verksamheten ska genomsyras av och syfta till självförsörjning och ett självständigt liv för individen. På individuell nivå, gentemot brukare, har detta skett genom fortsatt strukturerat arbete i handläggningen kopplat till våra två huvudspår – **arbetsspåret** för de brukare som bedöms ha arbetsförmåga samt **sjuk/rehabspåret** för brukare med hög ohälsa, ofta kopplat till sjukskrivning. Enhetens utvecklingsarbete har haft följande huvudsakliga fokusområden under året:

- Ökad besöksfrekvens i syfte att uppnå ett socialt förändringsarbete med god kvalitet
- Fortsatt ökad andel brukare som ansöker digitalt via e-ansökan
- Fortsatt arbete aktivt i sjukvårdsärenden samt inrätta och implementera den nya Hälsogruppen i vår verksamhet
- Utveckla samverkan med AME
- ÅKA-modellen
- Motiverande samtal
- Barnrättsperspektiv
- Våld i nära relationer - Freda kortfrågor. (Screening av förekomst av våld)
- Digitala mötesformer
- God service och gott bemötande
- Kostnadsmedvetenhet
- Hålla enhetens värdegrund levande
- Övertagandet av handläggning flyktingärenden i samband med verksamhetsanpassning ASI har fortsatt implementerats i vår organisation
- Processkartläggning.

Den ökade kostnaden för Försörjningsstöd under perioden 2018 - 2021 kan i huvudsak förklaras med:

- Den stora tillströmningen av integrationsärenden de senaste åren.
- Större barnfamiljer med lägre ersättningar från Försäkringskassan.
- Ökat antal ungdomar 18 - 24 år (många med funktionshinder).
- Ökat antal personer som tidigare år kommit från Etableringen och som nu har förbrukat samtliga ersättningsdagar i jobb- och utvecklingsgarantin.
- Restriktivare bedömningar avseende ersättningar via socialförsäkringen hos Försäkringskassan.
- Arbetsförmedlingens reformering som inneburit neddragningar och omorganisation.

Digitalisering av ansökningsprocessen genomfördes 2020 så från och med mars 2020 har våra brukare möjlighet att ansöka om försörjningsstöd via e-tjänst. Denna implementering har fungerat mycket bra och numera söker cirka 70 % av våra brukare via e-tjänst. Målet inför implementeringen var att nå upp till 70 % under 2021, således är målet uppnått. Ett mål med denna implementering var att förenkla handläggningen och frigöra tid för att möta våra brukare ofta och arbeta mer intensifierat med förändrings- och motivationsarbete. Med anledning av tillströmningen av antal ärenden samt pandemin, har detta inte blivit fullt möjligt att genomföra.

Ett utvecklings- och planeringsarbete av en organisationsförändring har pågått under flera år vad gäller sjuk/rehabspåret och vi har provat lite olika sätt att organisera oss kring denna målgrupp.

Hälsogruppen, som arbetar riktat mot målgruppen långvarigt bidragsberoende med ohälsa, startade

upp under våren 2021 och deras arbete pågår nu intensivt. Arbetsgruppen består av fyra socialsekreterare och leds av 1:e socialsekreterare. Socialsekreterare i detta team ansvarar för handläggning med myndighetsansvar, som övriga socialsekreterare inom enheten. De har dock ett lägre antal ärenden jämfört med övriga handläggare på enheten för att kunna arbeta med hög kompetens kring vårdprocesser och socialförsäkringssystem samt fokusera och ha tid på samverkan.

Ett mål för 2021 att fler brukare än föregående år ska erhålla aktivitets- eller sjukersättning (år 2020 var det 8 brukare som erhöll sjukersättning och 12 brukare som erhöll aktivitetsersättning). Detta mål har uppnåtts då vi under året haft 10 brukare som erhållit sjukersättning och 16 brukare som erhållit aktivitetsersättning. Detta bedöms vara ett mycket bra resultat och målet är uppnått för 2021.

Sjukersättning är oerhört svårt att få beviljat för denna målgrupp, då det krävs att det ska vara konstaterat att arbetsförmåga saknas för all framtid av medicinska skäl. För att beviljas aktivitetsersättning för unga upp till 29 år ställs inte lika stora krav, men är ändå förenat med höga krav i Försäkringskassans bedömning.

Målsättningen med gruppens arbete är också att brukare efter medicinsk- och arbetslivsinriktad rehabilitering ska återfå arbetsförmåga, där så är möjligt. Detta arbete sker kontinuerligt och förändringsarbetet med brukarna sker stegvis. Vidare ska vi samverka med Försäkringskassa samt Hälso- och sjukvård. Detta sker kontinuerligt i stor omfattning, bl.a. genom samordnade individuella planer i de enskilda ärendena. Detta är ett mycket resurskrävande arbete som ställer stora krav på socialsekreterare att finna vägar mot egen försörjning inom rådande förhållande hos våra samverkansparter. I ett samhälle som utmärks av mer restriktiva bedömningar inom socialförsäkringen och minskade resurser krävs allt större krav på socialtjänstens personal, då allt fler personer tycks "falla mellan stolarna" i vårt välfärdssystem och då ofta blir föremål för socialtjänstens insatser. Det är en utmaning att lyckas stödja målgruppen med långvarigt behov av bistånd p.g.a. psykisk ohälsa/funktionsnedsättning till självförsörjning. Arbetet är mycket resurskrävande med behov av mycket samverkanskontakter och gruppen prioriteras oftast inte inom Hälso- och sjukvården, Arbetsförmedling eller andra aktörer. Myndigheter och olika samhällsstrukturer är byggda utifrån att individen har egenförmåga och förståelse över hur det fungerar och saknar ofta resurser att möta individer som har en komplex situation utifrån psykisk ohälsa och funktionsnedsättning.

Samarbetet med AME är ett högt prioriterat område på enheten med samverkan på samtliga nivåer med ett gemensamt mål; att hitta vägar för våra brukare där målet är självförsörjning genom arbete eller studier. Här ingår även samverkan inom ramen för DUA-avtalet, projektet "All in" för utrikesfödda samt arbetsrehabteamet ÅKA.

Fem socialsekreterare från enheten är i dag placerade på Resurshuset där de har sin dagliga arbetsplats för att optimera samarbetet, särskilt kring målgrupperna unga vuxna samt utrikesfödda.

Under 2021 var antalet unga hushåll under 25 år som uppbar försörjningsstöd totalt under året 179 st. (motsvarande siffra för 2020 var 188). Vi ser alltså en viss minskning av antalet ungdomsärenden jämfört med föregående år.

Upplevelsen är att just gruppen unga med olika former av funktionsnedsättningar har fortsatt att ligga på en hög nivå. Här har vi under året arbetat fortsatt aktivt med att kartlägga vilka som kan komma ifråga för aktivitetsersättning och sedan arbetat intensivt med att stödja ungdomarna till denna ersättning genom bl.a. kontakt med Hälso- och sjukvården och Försäkringskassan. Under året har 16 personer av våra unga brukare gått vidare till aktivitetsersättning, vilket bedöms vara ett mycket gott resultat.

Antalet ungdomsärenden som avslutats är ungefär lika många som föregående år. Under 2021 har totalt 94 (motsvarande siffra 2020 var 93 st.) unga vuxna med försörjningsstöd avslutats. Av dessa har 31% gått ut i arbete och 15% har börjat studera. Ytterligare 18% har gått ut i egen försörjning genom andra former av bidrag/ersättningar. Resterande 36% har flyttat från kommunen, ändrad

familjesituation, annan orsak till avslut eller är helt enkelt inte avhörda. Det är inga stora förändringar jämfört med 2020. Något fler har gått till arbete och något färre som gått till studier jämfört med föregående år. Detta kan bero på att det under andra halvan av 2021 blivit något lättare för ungdomar att få arbete jämfört med året innan, varför ungdomar valt arbete i högre grad före studier.

Inflödet av målgruppen som kommer från Arbetsförmedlingens etableringsprogram och är beroende av att söka försörjningsstöd var som högst 2016 för att nu ha minskat till en betydligt lägre nivå än tidigare år;

2016	2017	2018	2019	2020	2021
110 st	74 st	37 st	46 st	21 st	5 st

Totalt 293 st. för perioden 2016–2021. Tyvärr är det många i just denna målgrupp som blivit långvarigt biståndsberoende, vilket är det största förklaringen till det ökade antalet hushåll som uppstår försörjningsstöd mer än 10 månader då de är en utsatt grupp på arbetsmarknaden.

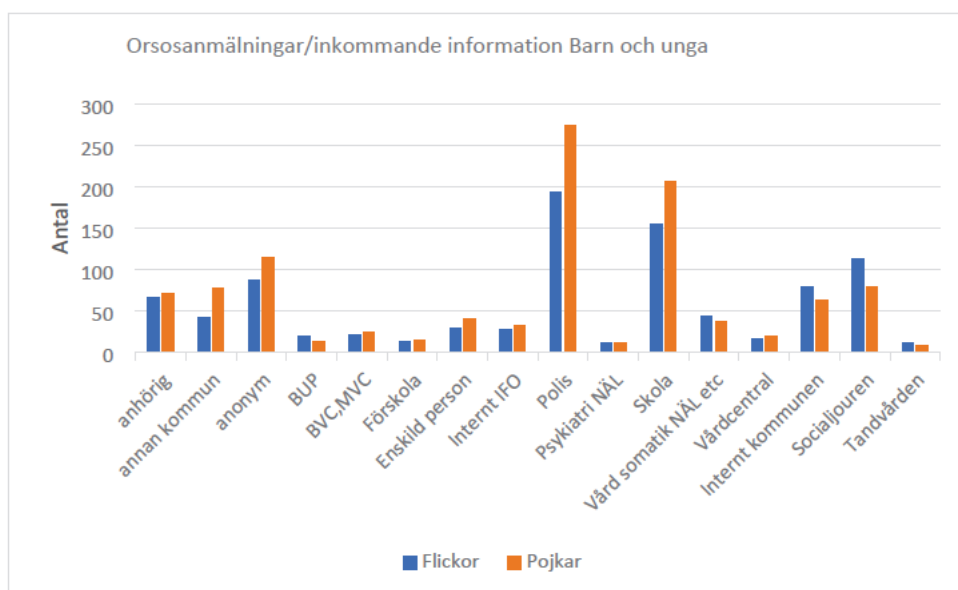
Barn- och ungdomsenheten

Under året har två större förändringar av organisationen genomförts. I mars förändrades antal 1:e socialsekreterare från fyra till tre på enheten, detta i samband med en uppsägning. Detta har i praktiken inneburit att en 1:e socialsekreterare arbetsleder två av enhetens team. Fram till juni bestod Vårdsteamet av fyra socialsekreterare samt tre familjebehandlare. Efter organisationsförändring ingår inte längre familjebehandlare i teamet utan de tillhör numera Råd- och stödenheten tillsammans med IFO:s övriga familjebehandlare.

Enheten vänder sig till barn och unga och deras föräldrar och är uppdelade i fyra team;

- Mottagningsteam
- Barnteam (0-12 år)
- Ungdomsteam (13-20 år)
- Vårdsteam

Var kommer orosanmälningarna och övrig information ifrån? (Endast de vanligast förekommande finns med i denna redovisning)

Under året har totalt 619 utredningar inletts gällande barn och unga. Det är en ökning jämfört med föregående år, då 574 utredningar inleddes under 2020. Av de 619 utredningar som inletts under 2021 har 316 anmälningar orsakskoden våld jämfört med 212 anmälningar år 2020. Här kan vi alltså se en

markant ökning vilket är oroande. Behovet av att ha ett våldsteam med hög kompetens på området är om möjligt ännu viktigare nu p.g.a av denna utveckling. Detta team startades upp 2018 och bedöms vara mycket viktigt för att säkra upp kommunens arbete mot denna målgrupp avseende kvalitet och rättssäkerhet.

Orosanmälningar gällande ungdomar (18-20 år) avseende missbruk av alkohol/narkotika har minskat under 2021 och ligger nu i nivå med 2018. Under 2021 inkom totalt 37 anmälningar, 2020 inkom 59 anmälningar, 2019 inkom 60 anmälningar och 2018 inkom det 36 anmälningar.

Antal inkomna anmälningar avseende ungdomar under 2021									
Ålder på person	13-14		15-17		18-20		S:a per kön		Summa
Orsak till aktualisering	Man	Kvinna	Man	Kvinna	Man	Kvinna	Man	Kvinna	per orsak
Missbruk, alkohol	1	3	4	3	1	0	6	6	12
Missbruk, bland	1	1	1	1	1	0	3	2	5
Missbruk, narkotika	3	4	0	3	5	3	8	10	18
Missbruk, tabletter	0	1	0	0	0	0	0	1	1
Missbruk, annat	0	0	0	1	0	0	0	1	1
Summa	5	9	5	8	7	3	17	20	37

Av statistiken kan vi se att det är ganska jämnt fördelat mellan män och kvinnor. Däremot har antalet anmälningar ökat i den lägre åldersgruppen 13-14 år (2021 14 st. att jämföras med 8 st. 2020). Det har också skett en ökning i åldersgruppen 18-20 år (2021 10 st. att jämföras med 3 st. 2020). Däremot har det skett en kraftig minskning i ålderskategorin 15-17 år (2021 13 st. att jämföras med 48 st. 2020)

Råd- och stödenheten

Enheten består av familjebehandlare, 1:e behandlingssekreterare, fältsekreterare, föräldrarådgivare samt administratörer för IFO. En utökning av en tjänst som 1:e behandlingssekreterare har genomförts på enheten under 2021.

Familjebehandlarna på enheten är uppdelade i tre team:

- Vårdsteam
- Ungdomsteam
- Barnteam

De familjebehandlare som arbetar i våldsteamet har under 2021 berörts av en organisatorisk förändring utifrån att de bytt enhet och fysisk arbetsplats och lämnat barn- och ungdomsenheten där de tillhörde ett våldsteam tillsammans med myndighetsutövande socialsekreterare. De arbetar och utgår nu från samma fysisk plats som övriga familjebehandlare på råd- och stödenheten. Deras målgrupp är fortfarande barn och unga som är utsatta för våld.

Teamen mot barn och ungdom arbetar var för sig med inriktning på de olika åldersgrupperna och utifrån det riktar vi också viss utbildning och kompetens. Utifrån att öppenvården är en relativt liten enhet är teamen dock tvungna att ta sig an uppdrag utifrån alla målgrupper för att vi ska kunna använda våra resurser optimalt.

Under de senaste åren har en kraftansträngning gjorts inom barnvården för att minska antalet placerade barn särskilt inom HVB (hem för vård eller boende). Här har samtliga våra enheter inom barnvården samarbetat och haft fokus på att möjliggöra för barnen att få bo kvar i hemmet med behandlingsinsatser från i första hand våra familjebehandlare. Familjebehandlarna utför numera även observationsuppdrag som en del i vissa utredningar där detta bedöms relevant och nödvändigt för att socialsekreterarna ska kunna göra analyser och bedömningar inför beslut. Dessa observationer kan i vissa fall ersätta tidigare behov av placeringar på utredningshem för barn och föräldrar. Totala antalet

behandlingsinsatser från våra familjehandlare har ökat med cirka 95% sedan 2017. Antalet placeringar och kostnader har genom dessa insatser avsevärt minskat sedan 2019, även om vi kan se en ökning av antalet placerade ungdomar på institution som genererar ökade kostnader, särskilt under den senare delen av 2021.

Vi har ej kunnat erbjuda föräldrastödsprogram i form av KOMET grupp under 2021 på grund av pandemin.

Föräldrarådgivare/Sirius

Individ och familjeomsorgens föräldrarådgivare arbetar och är placerad på familjecentralen Sirius och arbetar där tillsammans med en verksamhetsledare, en förskollärare och en BVC-sköterska.

Verksamhetsledaren samordnar verksamheten och leder verksamhetens utvecklingsarbete samt medverkar i gruppverksamhet. Förskolläraren erbjuder pedagogisk gruppverksamhet för föräldrar och barn 0-12 år, i form av Öppen förskola. Föräldrarådgivaren erbjuder stöd i föräldrarollen genom individuella samtal med föräldrar och stöd i kontakt med hänvisade instanser. BVC-sköterskan är ett komplement till övriga BVC-verksamheter i kommunen. Föräldrastödsprogram i form av ABC har genomförts under året, några grupper har dock genomförts på begränsat och anpassat sätt utifrån pandemin. Den mobila verksamheten i Frändefors har fortsatt under året 2021 också den på ett anpassat sätt utifrån pandemin. Övergripande har verksamheten på familjecentralen under året 2021 varit delvis drabbad av pandemin men inte i lika hög grad som 2020, vissa delar har man dock behövt planera och genomföra i begränsad omfattning.

Familjecentralen Sirius som verksamhet bygger på samverkan och leds av en styrgrupp bestående av representanter på chefsnivå från Vänersborgs kommuns socialförvaltning och barn- och utbildningsförvaltning samt från Primärvårdens barnhälsovård och mödrahälsovård. Styrgruppen leder arbetet tillsammans och genom verksamhetsledare, under 2020 beslutades av kommunens två förvaltningar att göra en tydlig satsning på verksamheten Sirius och utifrån göra tidigare projektjänst som verksamhetsledare stadigvarande.

Föräldrarådgivare har under året genomfört samtal både via telefon och på plats.

Föräldrarådgivare har via IFO:s försorg under våren 2021 utbildat sig till stödgruppsledare för stödgrupp ”Mina föräldrar är skilda”. Detta är en stödgrupp för barn som lever med skilda föräldrar. Förskoleläraren vid verksamheten är redan utbildad sedan tidigare och under hösten 2021 har en stödgrupp genomförts.

Kaktusgrupper

Kaktusen är en gruppverksamhet för barn och ungdomar från 7 år som har eller har haft föräldrar med alkohol- eller drogproblem eller psykisk sjukdom. Grupperna består av cirka 5-6 jämnåriga barn eller ungdomar samt 2 gruppledare. Grupperna träffas en gång i veckan i cirka 15 veckor. Innehållet i grupperna består utöver fika av samtal enligt sammanställt program, skapande av olika slag, lek, film, läsning. Målgruppen för Kaktusen är barn och ungdomar i grundskole- och gymnasieskoleålder, 7-18 år. Kaktus stödgrupp har genomförts under hösten 2021. En barngrupp med sex st deltagare och en mellangrupp (barn i mellanstadieålder) med sex deltagare. Under våren genomfördes inga grupper p.g.a. pandemin.

Fältsekreterare

Fältsekreterarnas uppdrag och mål är att arbeta förebyggande mot ungdomar genom uppsökande arbete på fältet. Det görs genom många olika aktiviteter och i samverkan med andra verksamheter och förvaltningar i kommunen.

Den största delen av arbetstiden 2021 har lagts på att arbeta uppsökande och förebyggande ute på fältet i kommunen och i olika miljöer där ungdomar vistas. Detta är framför allt på högstadieskolorna samt på andra kända samlingspunkter vilka varierar utifrån årstid och behov. Fältsekreterare utför

minst ett besök per vecka på varje högstadieskola samt gymnasiet i Vänersborg. I början av året då det fanns begränsningar på grund av pandemin genomfördes skolbesöken utomhus. Upplevelsen av det generella fältarbetet med uppsökande verksamhet är att det är positivt och fältsekreterare får en god kontakt och bra relation med de ungdomar som de möter.

Fältsekreterare utför också specifika insatser i skolans miljö. Under året har en föreläsning om sociala medier och dess möjligheter/konsekvenser samt en föreläsning om normer/värderingar och samarbetsövningar genomförts på Fridaskolan. Fältsekreterare genomför också programmet drogsmart tillsammans med drogförebyggande samordnare i kommunen. Detta genomfördes under året för samtliga 9:or på Torpaskolan och Silvertärnan. Programmets syfte är att informera eleverna om konsekvenser av cannabis och utrusta dem med kunskap i ämnet. "Schools in" genomfördes hösten 2021 för alla nya 7:or på kommunens högstadieskolor och där hade fältsekreterare en egen station med aktivitet i form av "lära känna" övning samt information om fältsekreterarnas roll och verksamhet.

Vissa delar i fältarbetet har varit svåra att genomföra 2021 på grund av pandemin och en hel del ordinarie verksamheter har blivit inställda, framför allt under första kvartalet. Detta har inneburit utmaningar för verksamheten i att hitta nya arenor och kontaktytor med ungdomar i kommunen för att kunna arbeta förebyggande och relationsskapande.

Fältsekreterare har ökat och delvis förändrat sin närvaro på sociala medier under 2021. Instagram är fältsekreterarnas främsta kanal för att informera ungdomar om aktiviteter osv och de har idag snart 700 följare på sitt konto. Möjligheten att skicka meddelande till fältsekreterare på Instagram är ett enkelt sätt för ungdomar och vuxna att få kontakt med fältsekreterare. Totalt har fältarna idag 4500 följare på sociala medier och detta är en viktig kanal för professionen att hålla sig uppdaterade kring ungdomarnas värld och aktiviteter på nätet.

Fältsekreterare anordnar också specifika gruppaktiviteter, detta kan vara korvgrillning samt film och spelkvällar. Deltagande på dessa varierar från fyra till cirka femton personer.

Familjeenheten

Enheten består av ett familjehemsteam som består av familjehemssekreterare och barnsekreterare, familjerättsteam, samt familjerådgivning.

Familjehemsteamet

Teamet har under året haft en hög arbetsbelastning. Antalet familjehemsplacerade barn och unga har ökat kraftigt under de senaste åren, en ökning med 64% under åren 2017-2021, dock har utvecklingen stabiliserats och ligger på ungefär samma nivåer för 2020 och 2021. Även komplexiteten i ärendena har ökat de senaste åren.

Familjehemsteamet har under året landat in i de två organisationsförändringar som gjorts under 2020/2021. En gäller uppdelningen av familjehemssekreterarna där vi utvecklat mer funktionsinriktade tjänster mot rekrytering och handledning av våra familjehem. Vi bedömer att denna uppdelning är avgörande för att ha möjlighet att vara konkurrenskraftig. Den andra förändringen är att familjehemsenheten har utökats med ytterligare en 1:e socialsekreterare vilket innebär att barnsekreterare och familjehemssekreterare har var sin arbetsledare. 1:e socialsekreterare och enhetschef har därför jobbat tätt för att hålla samsyn kring, verksamhetsfrågor, organisationsfrågor och personalfrågor.

Vi möter familjehem på en marknad som innebär fler och fler konsultföretag. Osäkerheten kring kvalitet och krav medför att handläggare får lägga mycket tid i ärenden även om de är konsulentstödda då kommunen har kvar sitt ansvar för barnen oavsett. Svåra ärenden med svårt traumatiserade barn ökar antalet omplaceringar då familjehemmen inte orkar stå kvar i sina uppdrag. Omplaceringar tär inte bara på barnen, utan även på handläggarna.

Socialstyrelsen presenterade under våren 2021 en stor nationell undersökning gällande placerade barn. Av denna framgår det hur viktigt det är för de placerade barnen med kontinuitet på barnsekreterartjänster. Utifrån hög arbetsbelastning och utsattheten i tjänsterna har vi valt att omfördela resurser inom IFO och genom det kunnat utöka med en barnsekreterartjänst under året. Viss del av de förstärkningar som genomförts avseende tjänsterna på enheten har också finansierats genom ett statsbidrag som utgår till subventioner av familjehemsplaceringar från och med 2021. Syftet med statsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av en familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Detta statsbidrag kommer troligtvis vara möjligt att söka även för 2022 och 2023.

För att öka brukarmedverkan och få in mer underlag på hur vi arbetar har vi under året gjort två brukarundersökningar. En för de placerade barnen och en för familjehem. Dessa resultat analyseras, förbättringsområden identifieras och blir en del av det systematiska kvalitetsarbetet som mynnar ut i en framsiktande verksamhetsplan.

Familjerätten

Familjerätten har under flera år haft en mycket hög belastning som påverkat handläggningen samt handläggarnas arbetsmiljö. Det har också under 2021 kommit flera lagförändringar inom det familjerättsliga området som medför utökade arbetsuppgifter. Utifrån detta har teamet från och med augusti utökats med en tjänst och består nu av fyra socialsekreterare. Vi ligger nu i nivå med många andra kommuner som beräknar antalet tjänster till en socialsekreterare per 10 000 invånare.

Inför 2021 gjordes en kartläggning och behovsanalys som resulterade i att behov finns att utöka arbetet att möta kommuninvånare som efter separation lever i konflikt som drabbar deras barn. Utifrån den sammanställning som togs fram har ett arbete påbörjats mellan familjerätten och råd- och stödenheten och även i vissa delar samverkan med Trollhättan. I analysen konstaterade vi att det behövdes mer insatser än bara samarbetsamtal. I augusti genomförde två familjerättssekreterare och två familjebehandlare en utbildning i "Hela barn". En metod för att hjälpa vuxna i sin kommunikation. Det finns nu också gruppverksamhet för barn "Mina föräldrar är skilda" och planering framåt är att kunna starta upp det man kallar BIF (barn i föräldrars fokus). Det är med de två senaste som inledande samtal skett med Trollhättan för att eventuellt samverka kring att fylla grupper samt utbyta erfarenheter och kunskap.

Familjerådgivning

Familjerådgivningen, har precis som de senaste åren, fortsatt ge även kommunerna i Dalsland möjlighet till familjerådgivning. Familjerådgivningen har under året påverkats av covid. Flera avbokningar har skett med kort varsel. Vi har under året införskaffat digitalt stöd för att kunna erbjuda digitala samtal. Det har i vissa fall fungerat men denna typ av samtal görs bäst fysiskt. Inflödet går i cykler och det är vanligt med en ökning under senare delen av året, så också i år.

Den sedvanliga brukarundersökningen är gjort i slutet av året med samma fina resultat som verksamheten brukar få. Samtliga uppgav att verksamheten är lättillgänglig och lätta att få kontakt med, de känner sig lyssnade på och de har fått hjälp med de problem som var anledningen till att de sökte hjälp. Familjerådgivarna har under året gått en större utbildning i EFT (emotionellt fokuserad parterapi).

Vuxnenheten

Enheten ansvarar för ärenden (myndighetshandläggning samt insatser) gällande vuxna personer från 18 år och uppåt avseende missbruks-/beroendeproblematik inkl. spelproblematik samt våld i nära relation (VIN), övrigt våld/hot, avhoppare från kriminella verksamheter, brottsoffer samt driften av kommunens akutlogi.

Vuxnenhetens arbete under året har fortlöpt enligt planering och vår verksamhet har utvecklats/finjusterats på flera plan, såväl i utredningsteam som i utförarled. Under höstterminen 2021

har 1:e socialsekreterare samt sex socialsekreterare vid enheten påbörjat universitetsutbildningen Effektiv planering av insatser för missbruk 7,5 hp via Umeå universitet.

Pandemin har påverkar verksamheten i viss omfattning, men digitala möten har enbart genomförts i de sammanhang där det bedömts vara möjligt och lämpligt och de flesta möten med brukare har därmed skett genom fysiska träffar.

Liksom tidigare år har vårt täta och välfungerande samarbete inom enheten varit en stor framgångsfaktor för att kunna möta och tillgodose våra brukares individuella behov. Likaså har enheten, precis som tidigare haft en omfattande samverkan med andra avdelningar och enheter på Socialförvaltningen, både på verksamhetsnivå som i individärenden. Enheten har också arbetat aktivt med att hålla i föreläsningar, internutbildningar och samverkansdialoger kring enhetens verksamhet och arbetsmetoder för bl.a. VSU, PSO och VoO samt vidare också för instanser inom regionen (ex. vårdcentral, sprututbytesprogrammet). Även samarbetet med Högskolan Väst har fortgått under detta år och enhetens 1:e socialsekreterare samt 1:e behandlingssekreterare har genomfört föreläsningar kring socialtjänstens arbete samt verksamheten vid vår enhet för eleverna på socialpedagogprogrammet.

Under året har enhetschef blivit kontaktad av ansvarig för området missbruk och beroende på SKR då de med vår hjälp ville jobba vidare på delar gällande systematisk uppföljning och kvalitet med ASI och UBÅT som datakälla. De ville bl.a. ha hjälp att mer i detalj få kunskap om hur användare av ASI och UBÅT har tillgång till sina egna data och vilka funktioner och möjligheter som finns.

För ett antal år sedan tog enheten fram ett eget koncept för en gruppverksamhet som fick namnet Klivet. Denna verksamhet har dock varit vilande under ett par års tid men under våren 2021 uppdaterades konceptet och en ny satsning på att få igång en grupp gjordes. Klivet är i grunden tänkt som en gruppverksamhet för att ge kunskap för livet med fokus på det friska, med målsättningen att komplettera övriga stöd- och behandlingsinsatser som Vuxenenheten erbjuder. I vårens grupp deltog tre brukare och sammanlagt genomfördes 14 träffar. Av den utvärdering som gjorts med deltagarna framkommer sammanfattningsvis bl.a. att de tyckte att det bra och att de lärt sig massor samt att de tack vare Klivet kommit igång med rörelse och aktivitet och temat gällande kost var extra uppskattat. Alla upplevde sig vara engagerade och de hade gärna önskat en fortsättning.

Vi har under året även provat anhörigstödsgrupp digitalt, men detta visade sig inte ge det som de fysiska träffarna ger, då dialogen deltagare emellan var svår att få till. Under hösten återgick vi därför till fysiska anhörigträffar igen.

När det gäller brukararbetet kan vi konstatera en viss ökning av ärenden. Totalt har 365 unika personer varit aktuella på enheten, en ökning från föregående år med cirka 12 % (från 2019 till 2020 var ökningen hela 76 %). Den yngsta brukaren var 18 år och äldsta 96 år. Sammantaget har 207st. av dessa haft pågående ärenden, varav 82 kvinnor och 125 män.

Totalt har 110 unika personer erhållit insatser utifrån missbruks-/beroendeproblematik Utöver detta har en person beviljats avhopparprogram. Vidare har i år 23 personer varit beviljade insatsen Strandvikens boende, den yngsta var 19 år och den äldsta 63 år.

Totalt 34 brukare. har beviljats insats med anledning av våld i nära relation (varav 5 män). 9 kvinnor har under året erhållit insats i form av Trollhättans skyddade boende och 4 kvinnor har beviljats skyddat boende på annan ort. Dessa 4 ärenden har samtliga en grund i hedersrelaterat våld.

Utöver pågående ärenden har utredningsteamet arbetat förebyggande och uppsökande genom informations- samt uppföljningssamtal inom ramen för social service, s.k. biståndslösa åtgärder. Det har under året inkommit 112 st. förfrågningar om tidsbokningar för informationssamtal alternativt ansökan, 21 st. av dessa har berört våld i nära relation.

Kyrkängens Akutlogi

Liksom tidigare år har driften av Vänersborgs kommuns akutlogi rent ansvars- och budgetmässigt legat på Vuxenenheten, IFO. Arbetet med organisationen kring Kyrkängens akutlogi har fortgått utifrån tidigare premisser och samarbetet med såväl IFO:s reception, vaktbolag samt städfirma har fungerat väl. Under året har samverkan med kommunens säkerhetssamordnare utökats något. År 2021 har Kyrkängen inte behövt stängas under någon period.

Även detta år har enheten prioriterat ett betydande uppsökande arbete inom ramen för social service gällande de kommuninvånare som nyttjat Kyrkängens akutlogi. Omfattande försök har gjorts att stötta de personer som nyttjar akutlogin att finna andra boendelösningar etc. och liksom tidigare år har flera brukare också beviljats biståndsbedömda insatser via Vuxenenheten.

Sammanlagt har det under det gångna året lämnats ut 1788 biljetter, dvs. i genomsnitt cirka 149 biljetter/månad. Antal unika personer som nyttjat akutlogin år 2021 uppgår till 17 st, fördelat på 4 kvinnor och 13 män. Högsta antalet övernattningar på akutlogin var i januari (184 biljetter) och augusti månad (173 biljetter) [dvs. genomsnitt cirka 6 per dag]. Lägsta antalet övernattningar var i december (111 biljetter), oktober (117 biljetter) samt november (119 biljetter).

Vid totalt 15 tillfällen har någon blivit nekad biljett pga. fullbeläggning, 9 st. i september månad, 4 st. i augusti samt 1 i januari. Vid dessa tillfällen har dock 1-2 rum varit stängda/obrukbara pga. förstörelse och efterföljande reparationer. Det har under 2021 inte förekommit att akutlogin varit helt fullbelagd varje dag under en hel månads tid.

Samverkan inom IFO

Samverkan och samarbete med externa verksamheter har fortsatt under året, bland annat genom deltagande i Samordningsförbundet, Nätverk inom Fyrbodal, Närsjukvårdsgrupp psykiatri och missbruk samt Närsjukvårdsgrupp Barn och Unga. Samarbetet med grannkommuner har fortsatt, främst med Trollhättans stad genom verksamheter som Krami och Barnahuset. Samverkan sker också kontinuerligt kring socialjouren Fyrbodal.

Individ- och familjeomsorgen har haft ett fortsatt nära samarbete med barn- och utbildningsförvaltningen genom bland annat Samverkan Vänersborg men också genom samverkande socialsekreterare där skola och socialtjänst har ett delat ledarskap. IFO är även delaktiga i den samverkansgrupp som finns inom kommunen kring fullföljda studier. Familjecentralen Sirius är en samverkansform som drivs i samarbete mellan IFO, barn- och utbildningsförvaltningen samt Regionen. Vi ser det som ytterst viktigt att utveckla våra förebyggande verksamheter för att försöka hjälpa familjer i behov av stöd utan att de skall behöva bli aktuella för utredningar och insatser inom IFO.

Arbetet kring den interna samverkan inom förvaltningen har fortsatt under 2021 och pågår på olika sätt utifrån behov inom varje enhet utifrån verksamhetsområde. Uppföljning sker kontinuerligt av det samverkansavtal som föreligger mellan IFO och biståndsenheten gällande handläggning och gränsdragning kring barn och unga med funktionshinder.

Under 2021 har vi också intensifierat arbetet med det interna samarbetet mellan enheterna inom IFO både på lednings- och enhetsnivå. Målet är att vi ska upplevas som "ett IFO" av våra brukare, särskilt för de brukare som har insatser från flera enheter samtidigt.

Hållbart arbetsliv

Den totala sjukfrånvaron för IFO 2021 är 10,2% i snitt jämfört med 9,6% 2021. Rikssnittet för kommunanställda nationellt för 2020 är 8,1 %. Korttidsfrånvaron är i snitt 2,5% jämfört med 3,2% 2020. Fortfarande ligger korttidsfrånvaron något högre än före pandemin, men har minskat avsevärt sedan år 2020. Däremot har fler långtidssjukskrivna påverkat resultat för 2021, men ingen av sjukskrivningarna bedöms vara direkt arbetsrelaterade.

På IFO arbetar vi aktivt för att personal ska vara i arbete och för att uppmärksamma signaler på ohälsa i ett tidigt skede. IFO följer kommunens rutin vid sjukfrånvaro, vilket innebär att chef har kontaktsamtal med anställd första sjukdagen samt omtankesamtal vid upprepad korttidsfrånvaro. Enhetschefer har också ett nära samarbete med personalspecialist vid behov.

Alla enheter arbetar med personalen och dess arbetssituation och mående på olika sätt. Samtliga enheter har frågan levande på APM och i övrigt förekommande mötesforum och frågan lyfts på varje enskilt medarbetarsamtal. På IFO använder vi "mätstickan" som ett verktyg att skatta arbetsbelastning och mående utifrån arbetssituationen kontinuerligt under året. Resultatet av dessa presenteras också med kontinuitet på IFO:s LSG för information och dialog. Alla enheter arbetar också med arbetsmiljön enligt OSA (Organisatoriskt och systematiskt arbetsmiljöarbete). Vissa sektioner har också valt att ha hälsoinspiratörer som ett led i att uppmärksamma och arbeta med den psykosociala arbetsmiljön.

Hösten 2021 påbörjades en kartläggning inom IFO av friskfaktorer kombinerat med en riskbedömning för personal med kontakt- och relationsnära yrken som de allra flesta inom IFO har. Detta görs tillsammans med skyddsombud och fackliga parter. Personalen löper enligt forskningen en högre risk än de flesta andra yrkesgrupper att utveckla psykisk ohälsa i form av utmattningssyndrom, ställföreträdande och sekundära trauma utifrån att kontinuerligt möta en utsatt målgrupp som ofta har problematiska livsberättelser, tidigare trauman och psykisk ohälsa kombinerat med vår skarpa myndighetsutövning. Detta arbete kommer att fortsätta under 2022 med målet att det ska vara färdigställt våren 2022 med förslag på ev. ytterligare åtgärder i förebyggande syfte.

Sammantaget är bedömningen att IFO:s personal i hög utsträckning upplever att de har ett hållbart arbetsliv och att detta helt klart förbättrats de senaste åren. Resultatet ser vi genom en kraftigt minskad personalomsättning och förbättrad upplevd arbetsmiljö. Även i den nyligen genomförda medarbetarenkäten så kan man utläsa av resultatet att det finns överlag en nöjdhet med arbetssituationen och 57% uppger att de skulle rekommendera sin arbetsplats och bedöms vara ambassadörer för arbetsplatsen, motsvarande siffra 2017 var 33%.

Verksamhetsutveckling

Arbetet med att förbättra och utveckla verksamheterna inom IFO pågår ständigt på alla enheter och är ett högt prioriterat område. Vi arbetar kontinuerligt med revidering och utveckling av olika rutiner och riktlinjer, hitta nya arbetsmetoder och strävar efter att ha en flexibel organisation så att vi kan ställa om utifrån ändrade förutsättningar och behov. Utvecklingsarbete pågår även kontinuerligt avseende digitalisering på olika sätt inom de olika verksamhetsgrenarna. Trots pandemin så har vi lyckats hålla i många av de pågående utvecklingsprocesserna och genomfört nödvändiga förändringar under året både avseende organisation och verksamhet.

Socialförvaltningens styrdokument "Ledning och styrning 2.0" är sedan länge ett mycket väl implementerat dokument inom IFO och har även fått bäring på målen för medarbetarna i lönesättningsprocessen och tas därmed upp i varje enskilt medarbetarsamtal i samband med löneöversynen.

Jämställdhet, mångfald och ett normkritiskt perspektiv är också ett högt prioriterat område och i maj 2022 planeras för en heldag för all IFO:s personal med detta fokus med en halvdagsföreläsning från organisationen "Jämställt" kombinerat med dialoger på eftermiddagen.

Personligt stöd och omsorg

Personligt stöd och omsorg har under året haft stort fokus på personalförsörjning utifrån pandemins konsekvenser.

Vi har under året lärt oss mycket som vi har med oss inför framtiden avseende verksamhetens förmåga att ställa om med kort varsel men också att bibehålla fortsatt kvalitet och trygghet för våra

uppdragstagare. Alla medarbetare har gjort ett fantastiskt arbete ute i våra verksamheter där byte av arbetsplats har varit en realitet för en del arbetstagare. Vi har haft en låg smittspridning inom våra verksamheter under större delen av året. Men utifrån omikron så ökade smittspridningen bland personalen i december vilket har föranlett en hög belastning på organisationen med stort personalbortfall. Under januari 2022 aktiverades handlingsplanen för stort personalbortfall inom PSO och daglig verksamhet.

Vi har arbetat med basala hygienrutiner och att göra risk och konsekvensanalyser på organisationsnivå och individnivå utifrån pandemin. Arbetet under året har präglats av denna pandemi i stort och smått. Vi har lärt oss mycket under året och vi har ställt om i organisation och i vård och omsorgsarbetet med stor flexibilitet och förståelse för detta från våra uppdragstagare, anhöriga och företrädare. På plussidan är att vi lärt oss att arbeta mer med digitala verktyg som Skype och Teams. Ute i våra verksamheter har vi blivit mer kreativa i det dagliga arbetet och förstått hur viktigt det är att tänka utanför ”boxen” men också med kort varsel kunna ställa om utifrån nya rutiner eller nya beslut. Vi kan också konstatera att implementeringen av nya beslut har gått ut snabbt i våra verksamheter och att vi har haft en god följsamhet i organisationen utifrån dessa beslut.

När det gäller efterfrågan på bostad med särskild service LSS ser verksamheten att den fortsatt är stor. Den största utmaning inom PSO är det fortsatta arbetet med att erbjuda alla Vänersborgare som har boendebeslut enligt LSS/SoL ett boende i Vänersborg då vi saknar boendeform som fullt ut matchar målgrupp med sammansatta behov. Verksamheten har lyckats väl gällande helheten att möjliggöra boende inom Vänersborg. Vi ser att tiden från beslut till erbjudande om plats har ökat 2021 jämfört med 2020, vilket handlar om ett fåtal personer där det varit svårigheter att erbjuda verkställande av beslut. Målgruppen i sig är bred i sina behov men det mest framträdande under året är att det är unga vuxna med sammansatta behov som är i behov av denna särskilda boendeform. Under året märks en ökning av barn och unga i behov av förlängd skolbarnomsorg, varför PSO inom befintlig verksamhet fått starta upp detta igen. Volymökningen kan komma bli svår att rymma inom befintlig budgetram framåt.

Vi har deltagit i brukarundersökning som genomfördes under hösten 2021. Resultat ej inkommit ännu.

Hållbart arbetsliv

Vi följer upp korttidsfrånvaron varje månad inom enheterna. Korttidsfrånvaron har ökat med grund av den pågående smittspridningen och influensa. Vi har genomfört personal ronder på enhetsnivå. Vi bedömer att korttidsfrånvaron rent generellt orsakas av psykisk ohälsa som inte är relaterat till arbetet. Vi jobbar med uppföljning i KIA avseende tillbud och arbetsskador. Alla chefer och personal tar upp incidenter på APM regelbundet. När det gäller arbetet kring hållbara schema så har vi arbetat med de mål som finns kring hållbara schema. Minska antal delade turer, arbetspassens längd, nattpassens längd

och veckovila. Enheterna har kommit olika långt i detta arbete utifrån sina förutsättningar.

Medarbetarenkäten gav ett gott resultat för 2021. Enheterna jobbar med OSA och lägger planer utifrån resultat.

Korttidsfrånvaro fram till november 2021 är 3,86% och den totala sjukfrånvaron 9.32 % utifrån förutsättningarna får detta anses vara ett gott resultat.

Verksamhetsutveckling/välfärdsteknik

När det gäller verksamhetsutveckling inom PSO så har det naturligtvis påverkat oss negativt utifrån att vi inte har kunnat genomföra det planerade utvecklingsarbetet som har varit tänkt utifrån de restriktioner som har varit. Efter semestern så har PSO genomfört en kompetensinventering inom PSO. Syftet är att lägga en långsiktig utbildningsplan. Vi har påbörjat ett samverkansprojekt med hemtjänst, IFO och VSU. Syftet med det projektet är att vi tvärprofessionellt skall arbeta med en

målgrupp där vi har en gemensam beröringspunkt. Vi har en pågående förstudie och förhoppningen är att starta projektet under 2022.

Inom socialpsykiatri, boendestöd, så har man arbetat med en modell som heter ESL. Ett självständigt liv. Syftet är att personerna skall kunna klara sig utan boendestöd. Tills idag har 4 personer lyckats med att klara sig själva utan boendestöd. Boendestödet har också arbetat med stöd i att handla / inköp digitalt. I en utvärdering visar det sig att 9 personer idag har blivit självständiga i att handla på egen hand.

Vi har fortsatt arbetet med att utbilda vår målgrupp i digitalteknik. Vi har haft studiecirkel i ämnet. Vi har även påbörjat en inventering av den digitala infrastrukturen på våra boende och detta gör vi tillsammans med IT avdelningen. Syftet är att få en likvärdig struktur på alla vår boende i kommunal regi.

Arbete sysselsättning och integration

År 2021 har i likhet med föregående år varit ett år som präglats av anpassningar under covid-19. Det har stundtals varit ett slitsamt år med allt var det har inneburit att arbeta under pandemins restriktioner trots detta har det varit ett år fyllt med fint kvalitets- och utvecklingsarbete i våra verksamheter.

Processkartläggningar har genomförts i alla verksamheter och bidragit till ökat fokus på kvalitet i alla nivåer och verksamhetsutveckling har skett på olika plan. Arbetet har bidragit till ökad samsyn kring fördelar med kvalitetssäkring. I arbetet med processer inom ASI har de medverkande visat ett stort engagemang och en vilja att föra samtal kring det dagliga arbetet och sätta ord på det som görs för att leverera insatser med bästa möjliga kvalitet. Verksamheterna har fått en tydligare grund att stå på, vilket ger en tydlighet och kraft i vårt dagliga arbete samtidigt som vi kvalitetssäkrar våra insatser.

I januari 2022 fyller ASI fyra år som organisation och vi börjar nu se vinsterna för kommuninvånarna alltmer tydligt. Samverkan mellan daglig verksamhet och arbetsmarknadsenheten har fördjupats i att hitta optimala insatser för de som är i behov av våra tjänster. Att etableringsuppdraget under året har fått sin hemvist inom AME ger ett tydligare arbetsmarknadsfokus i nyanländas etablering och ökade möjligheter till inkludering i samhället. ASI som organisation går från klarhet till klarhet och en röd tråd och gemensam nämnare för verksamheten är ”stegvis förflyttning”, där deltagaren ges möjlighet att i våra olika verksamheter ta olika steg i sin personliga utveckling.

Det pågår ett kontinuerligt förbättringsarbete inom ASI. Under 2022 kommer vi fokusera på jämställdhetsperspektivet i våra verksamheter. Ett första steg i detta arbete är att vi kompetensutvecklar oss i jämställdhetsfrågor med ambitionen om att verksamhetens utformning och förväntade resultat på sikt ska bli mer jämställda. Under hösten hölls bland annat en workshop för alla ASI:s medarbetare i samarbete med länsstyrelsen på temat jämställdhetsintegrering. Ett annat fokusområde är att öka antalet platser inom daglig verksamhet genom att starta nya verksamheter. Under de senaste åren har antalet personer med beslut på daglig verksamhet ökat kraftigt och vi har i dagsläget varken lokalyta eller tillräckliga personalresurser för att kunna ta emot fler personer. Ett tredje fokusområde är att få en mer effektiv samverkan med IFO genom att skapa en process för samverkan mellan arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödenheten med rutin som anger tydlighet i ansvarsfördelning och riktning för det gemensamma arbetet kring individen i syfte att korta vägen till egenförsörjning.

Arbetsmarknadsenheten (AME)

AME:s uppdrag är att rusta personer som inte har kommit in eller förlorat kontakten med arbetsmarknaden, och matcha dem mot ”rätt” arbetsgivare. Målet är att deltagarna ska nå egen försörjning genom arbete eller studier. Vid behov ska en utredning/bedömning göras, i syfte att klargöra individens förutsättningar för ett långsiktigt och hållbart arbetsliv. Primär målgrupp är personer som uppbär försörjningsstöd.

Under 2021 skedde en viss omorganisering inom AME. Vilket innebär att AME har fått en organisation som kan möta behov som tidigare tillgodosågs genom statliga myndigheters försorg. Verksamheten organiseras nu utifrån tre uppdrag: vägledning, etablering och utredning. Detta innebär att de praktiska verksamheterna har blivit en del av utredningsuppdraget och att etableringsuppdraget tillkommit.

De verksamhetsanpassningar som skett till följd av ett minskat flyktingmottagande innebar bland annat indragning av en enhetschefstjänst inom ASI. Etableringsuppdraget läggs inom AME och en verksamhetsledartjänst tillsätts med uppdrag att inledningsvis vara stöd i att starta upp verksamheten. AME:s verksamhet leds nu av två enhetschefer som har ett gemensamt ansvar för att verksamheten når de förväntade resultat som AME tilldelats utifrån sina tre uppdrag. Totalt finns det 27 tillsvidareanställda på AME och därtill ett antal visstidsanställda. Dessa är främst fördelade inom befattningarna arbetskonsulenter, handledare och arbetsledare. Därtill finns två administratörer och en arbetsterapeut.

Vägledningsuppdraget/etableringsuppdraget

Under 2020 tecknades en ny DUA-överenskommelse under ledning av AME Vänersborg. Den nya överenskommelsen, som även innefattade Trollhättan och Grästorp, hade ett tydligt fokus på de som uppbär försörjningsstöd och bidrog till att Arbetsförmedlingen i hög grad ställde sina resurser till förfogande. Samverkan mellan kommun och Arbetsförmedling har under åren 2020 och 2021 fungerat väl och har varit mycket gynnsam för såväl verksamhet som individ. Dessvärre så genomförde Arbetsförmedlingen en omorganisation under senare hälften av 2021, som medförde att möjligheterna till att samverkan begränsades avsevärt. Konsekvenser av detta är till exempel att informationsutbyte upphör, myndighetsbeslut uteblir och individen får olika planeringar, utan samordning, hos de olika aktörerna. Det är i början av 2022 fortfarande oklart hur och vilken omfattning samverkan är möjlig.

Pandemin har haft stor påverkan på AME:s verksamhet. Även om arbetet till stora delar har pågått som vanligt, så har intaget av deltagare, antalet gruppaktiviteter och deltagandet i praktiska verksamheterna påverkats. Erfarenheterna som är gjorda under pandemin visar att det går att bedriva verksamheten under omständigheter som dessa, men att efterlevnaden av allmänna råd och restriktioner är avgörande för att det ska vara möjligt. I viss mån kan digitala lösningar kompensera för uteblivna fysiska möten, men samtidigt kan konstateras att den ”digitala kompetensen” och vanan hos målgruppen är begränsad.

Under 2021 var det svårare än 2020 att få ut personer till anställning/arbete. En förklaring kan vara att med erfarenheterna från 2020 så var arbetsgivarna, såväl privata som offentliga, mindre villiga att ta emot personer. År 2021 gick 78 personer vidare till arbete och 12 personer till studier. Ytterligare 23 personer gick till annan ersättning än försörjningsstöd, till exempel A-kassa, sjukersättning eller annat. Trots det sämre resultat 2021 i jämförelse med 2020, då till exempel 98 gick till arbete, så har trenden med sjunkande arbetslöshet bland utrikes födda i Vänersborg fortsatt. Vilket syns särskilt för gruppen utrikes födda kvinnor. Detta kan sannolikt förklaras med riktade insatser såsom Projektet All-in. En verksamhet som nu är implementerad i ordinarie verksamhet.

Inom ramen för Vägledningsenhetens redan befintliga verksamhet vid ingången av 2021 så skedde en del utveckling, t ex togs det fram ett koncept för rekryteringsmässor som prövades med stor framgång. Likaså utvecklades årshjulet genom ytterligare tillfällen för gruppaktiviteter per vecka och en utökad målgruppsanpassning. Den språkträning som har funnits sedan flera år på AME utvecklades under 2021. Den ersattes av insatsen ”Du och ditt liv”, som tillhandahålls av Dalslands Folkhögskola. Insatsen sker på Resurshuset och intaget av deltagare sker via AME.

Den stora utvecklingsarbetet 2021 gällde dock implementeringen av ”etableringsuppdraget”. Fyra arbetskonsulenter anställdes under året för att arbeta inom etableringsuppdraget. Tillsammans har de med verksamhetsledaren skapat insatsen Språkfabriken, som är en kombination av rustande insatser

och språkträning. I Insatsen deltar även en lärare, som organisatoriskt är hemmahörande på Dalslands Folkhögskola. Språkfabriken vänder sig främst till personer som befinner sig i etableringsperioden, men insatsen kan även erbjudas till personer som uppbär försörjningsstöd och har befunnit sig länge i Sverige utan att ha etablerat sig. Språkfabriken drivs under 2022 i projektform, med finansiering från Länsstyrelsen. Parallellt med utvecklingen av Språkfabriken så har även rutiner och struktur för det kommunala flyktingmottagandet byggts upp. Arbetet med detta kommer pågå även under 2022. Även om ambitionen var att mycket skulle vara klart under verksamhetsåret 2021, så fanns det vissa svårigheter, inte minst, när det gäller hur samverkan ska se ut till exempel med Arbetsförmedlingen och Migrationsverket.

Utredningsuppdraget

Gruppen särskilt utsatta på arbetsmarknaden når upp på nivåer motsvarande 75-80% av de arbetssökande. Dessa individer befinner sig långt från arbetsmarknaden och många gånger finns ett behov av att klargöra förutsättningarna för ett långsiktigt och hållbart deltagande i arbetslivet. Då det är tydligt att det inte finns någon statlig myndighet (FK /AF) som tar ansvar för att utreda och klargöra en individs arbetsförmåga är det nödvändigt att AME organiserar sig för att möta detta behov. Under 2021 har därmed de praktiska verksamheterna övergått till att bli en utredningsenhet och till denna har kompetens inom arbetslivsinriktad rehabilitering tillknutits. Bland annat så har en arbetsterapeut tillsatts som ett led i att öka fokus på utredningar.

I ÅKA-teamet som startades upp under hösten 2020 i Samordningsförbundets regi, med lokalisering till Resurshuset på AME byttes ett par medlemmar ut i början av 2021. Projektet hade inledningsvis vissa problem kring samarbetsformer och målriktning i gruppen. Detta blev efterhand bättre. Gruppen arbetade upp sin effektivitet mer och mer under året och beslut togs under slutet av 2021 att AME ska satsa vidare på ÅKA-modellen i egen kommunal regi framöver tillsammans med IFO. ÅKA-teamet kommer att tillhöra utredningsenheten och består av fyra personer (handledare, socialsekreterare, arbeidskonsulent och arbetsterapeut. Teamets uppgift är att under 2022 implementera en sammanhållen insats för arbetslivsinriktad rehabilitering inom ramen för AME:s verksamhet. Insatsen ska vara uppbyggd av flera moduler och med ÅKA-modellen som grund anpassas insatsen efter lokala förutsättningar och behov. Målgrupp är personer i arbetsför ålder 20-65 år som idag har sin försörjning via försörjningsstöd och som har behov av arbetslivsinriktad rehabilitering. Fokus för teamet är att klargöra individens förutsättningar för arbete.

Fisketorget (daglig sysselsättning) flyttade sina verksamheter från Drottninggatan och in i Resurshuset under året. Det föregicks av möten med deltagarna och personalen där allt planerades noga. Efter sommaren var Fisketorget (som behåller sitt namn) på plats i de nya lokalerna. Flytten gick bättre än förväntat och majoriteten av deltagarna verkade klara det mycket bra. Flytten innebär ökade möjligheter för deltagarna på Fisketorget att ta del av det utbud av aktiviteter och sysselsättning som finns inom ramen för AME. Bland annat kom Lilla Hjälpen igång igen i Fisketorget regi i samband med att Covid-19 pandemin dämpades under hösten. De stöttade även upp med lättare former av vaktmästerijobb i Resurshuset. AME initierade också en kontakt med 3:ans verksamhet för att hitta samarbete för att nå fler deltagare som har behov av öppna verksamheter inom socialpsykiatriens område.

Remöblerna fortsatte att utveckla sina verksamheter under året. Även om intäkterna inte var fullt lika stora (troligtvis p g a pandemin) så fungerar verksamheten bra och tjänsten används av övriga kommunen. Noterbart var att flera andra kommuner kom på studiebesök för att se hur Vänersborgs återvinningsverksamhet av möbler växt fram. Projektet fick mycket positiv uppmärksamhet och erfarenheter har delats vidare till andra kommuner som nu står i startgroparna för att starta liknande verksamheter. Ett problem har varit uppvärmningen av Remöblers lagerlokal under den kallare delen av året vilket påverkat arbetsmiljön för deltagarna och arbetsledaren. I samband med att det två-åriga hyreskontraktet gick ut den 2021-12-31, fick AME ett förslag från hyresvärden om att hyra nya och ev större intilliggande lokaler. Detta skulle innebära att Remöblers nuvarande lageryta på 419 m² utökades med över 100 m². Det finns planer på att även flytta AME:s tvättservice från nuvarande lokal

på Regementsgatan till Resurshuset. Då AME:s Tvättservice mer än fördubblat sin omsättning av intäkter och arbete de senaste åren och skulle tjäna på att flytta in i de nya lokalerna. Speciellt då effekthöjningar av vattenledningar och avlopp annars behövdes göras på befintlig plats vid lokalerna på AME:s Biltvätt. Utöver Tvättservice och Remöblera lämnades även ett förslag på att öka ytorna (cirka 80 m²) för AME:s nyaste verksamhet "AME Produktion" som innebär förpackning och montering av olika produkter. Pandemin satte sina tydliga spår på Utredningsenheten under 2021. Antalet deltagare som kunde tas emot nästan halverades och det var stundtals rörigt att kunna applicera de många gånger snabbt förändrade rutinerna i de praktiska verksamheterna. Lyckligtvis klarade sig AME från några större utbrott.

Daglig verksamhet

Avsikten med att Daglig verksamhet har sin organisatoriska tillhörighet till ASI är att de ska innebära ökade möjligheter till variation och individanpassning av den dagliga verksamheten för målgruppen. Det ska även skapas förutsättningar för fler personer med funktionsvariationer att närma sig ordinarie arbetsmarknad genom matchning till externa platser med tillgång till individanpassad stöd. För att tillgodose detta finns en mottagningsfunktion som är kopplad till vägledningsteamet inom AME. Där mottas alla som fått beslut om daglig verksamhet enligt LSS, efter en fördjupad kartläggning matchas individerna mot lämplig verksamhet.

Syftet med denna organisering är att i högre grad kunna erbjuda placeringar som matchar individens kapacitet och önskemål. Mottagningsfunktionen får också i ett vägledningsteam stöd av olika kompetenser och fler individer med olika funktionsvariationer kan närma sig den reguljära arbetsmarknaden. Uppföljning av matchningar sker kontinuerligt i dagligverksamhets ledningsgrupp.

Det har arbete som påbörjades under 2020 gällande att få en samsyn hos medarbetarna gällande uppdrag, arbetssätt/metod och rutiner inom samtliga verksamheter inom daglig verksamhet har fortsatt under 2021. Ett bra hjälpmedel i detta arbete har varit den processkartläggning av verkställighetsprocessen som genomförts i kvalitetsledningssystemet där alla arbetsmoment i daglig verksamhet har tydliggjorts. Under 2021 har alla processkartläggningar har färdigställts och processerna är nu beslutade och inlagda i kvalitetsledningssystemet. Syftet är att säkra att det inte finns några skillnader i kvalitén av utförd insats.

Det har under året gjorts ett gott arbete med att formulera arbetssätt och metoder för att på ett strukturerat sätt arbeta med att förverkliga en av ASI:s vägledande principer, nämligen stegvis förflyttning. Detta för att skapa fler möjligheter till personlig utveckling för deltagarna i daglig verksamhet och en ökad inkludering i samhället och arbetslivet.

En modell för hur personalen ska arbeta med stegvis förflyttning har jobbats fram. Arbetet med stegvis förflyttning kommer att intensifierats och på sikt generera fler personer till externa platser och/eller uti i reguljärt arbete. Under 2021 har en person från daglig verksamhet fått ett reguljärt arbete.

Inom verksamhetsområde daglig verksamhet och daglig sysselsättning har under året pågått ett förbättringsarbete utifrån resultat av den brukarundersökning som genomfördes hösten 2020. Under våren 2021 presenterades resultatet för alla brukare och dialog fördes både enskilt och i grupp. Efter dialog och analys genomförs ett systematiskt arbete för att brukarna ska uppleva ökad trygghet, bättre kommunikation och delaktighet. I september månad genomfördes en ny brukarundersökning inom daglig verksamhet och daglig sysselsättning. Resultaten visar inte på att det skett en väsentlig förbättring inom nämnda områden vilket gör att det kommer att vara fokusområden även under 2022. Pandemin och den oro som den kan skapa hos brukarna kan ha en påverkan på utfallet.

Ett pilotprojekt mellan Slättergatans dagliga verksamhet och gruppboenden på Tegelbruksvägen 230 gällande samarbete kring personalresurs har genomförts under året. Av några av de positiva effekter som varit kan nämnas; ekonomisk vinst på gruppboenden då det inte genereras någon direkt

övertalighet och det har även bidragit till kunskapsöverföring mellan DV och boendet med en ökad förståelse för varandras verksamheter som följd.

Under 2021 har 23 nya personer startat daglig verksamhet. Personalen behöver stöd i att anpassa sina arbetsmetoder. Här har det varit viktigt att fördjupa det arbete som initierades under 2020 där man arbetat mycket med planering och förebyggande arbete för att få det att fungera när grupperna blir större. Det är också viktigt att se över och förtydliga vilka arbetsuppgifter som ingår i personalen uppdrag inom daglig verksamhet, och vad som åligger annan verksamhet att utföra. Detta för att använda våra resurser på ett optimalt sätt. Man kan se en tendens till ökad psykisk ohälsa hos målgruppen och att personer med neuropsykiatriska diagnoser har blivit fler till antalet, vilket kommer att kräva kompetensutveckling och förstärkning av personalresurs. Arbetet med processkartläggning och samsyn inom Daglig verksamhet kommer att vara framgångsfaktorer för arbetet i verksamheten 2021.

Under de senaste åren har antalet personer med beslut på daglig verksamhet ökat utan att lokalyta eller personalresurs utökats i samma takt. Bara under 2021 har 23 nya personer startat daglig verksamhet. Detta har lett till platsbrist inom daglig och för att nya beslut ska kunna verkställas så har det under året startats upp en ny verksamhet på Torpen i Lindås, Vargön. Där finns idag 12 platser med inriktning på trädgård och odling. I slutet av året inleddes ett arbete för planering av uppstart av ytterligare verksamhet under 2022.

Integration

De senaste årens kraftiga minskning i flyktingmottagandet med minskade statsbidrag och verksamhetsanpassningar som följd föranledde en översyn av hur det framtida flyktingmottagandet och integrationsarbetet skulle organiseras och finansieras. Avsikten var att ersätta flyktingmottagningen och integrationscenter med en etableringsenhet med hemvist inom AME som har till uppgift att dels ta emot nyanlända flyktingar, dels ge etableringsinsatser med en tydlig inriktning på arbetsmarknaden till den grupp arbetslösa med utomnordisk härkomst som inte fått tillräckligt med rustningsinsatser inom etableringsprogrammet. Utifrån att det endast kommer ett fåtal anvisade ensamkommande barn till kommunen är det inte motiverat att kommunen driver ett eget HVB och beslut om avveckling togs av Socialnämnden i december 2020 och boendet stängde under våren 2021.

Den ramökning om fyra miljoner som tillfördes ASI för 2021 för att ”bekämpa arbetslösheten” har till del används till att formera etableringsuppdraget inom AME som består av fyra arbetskonsulenter med inriktning etablering. Inom etableringsuppdraget ligger ansvaret för det kommunala flyktingmottagandet.

Flyktingmottagningens uppdrag är att bistå med socialt och praktiskt stöd till individen i samband med bosättning för de flyktingar som kommunen tar emot som omfattas av ersättningsförordningen. Vidare är uppdraget att utifrån ett helhetsperspektiv ge nyanlända flyktingar möjligheter till en god etablering i kommunen. Flyktingmottagningen ska tillsammans med interna och externa aktörer, sträva efter att ge de nyanlända de förutsättningar de behöver för att bli oberoende och självförsörjande. Vänersborg har enligt bosättningslagen tilldelats ett kommunalt på 10. Vilket innebär att kommunen har en skyldighet att ordna försörjning med bostad för 10 personer som anvisas till kommunen av Migrationsverket.

En annan viktig uppgift för etableringsuppdraget är att möta det stora behov av etableringsinsatser som finns hos målgruppen utomnordiskt födda hushåll som uppbär försörjningsstöd. Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag har inte gett de resultat som man kan förvänta sig. Det stora flertalet utrikesfödda som under åren deltagit i etableringsprogrammet har inte lyckats etablera sig vare sig på arbetsmarknaden eller i samhället i stort. Dessvärre har många av dessa personer gått rakt in i det kommunala försörjningsstödet efter de har lämnat etableringen och idag utgör de utomnordiska

hushållen cirka hälften av alla hushåll som uppbär försörjningsstöd, Etableringsuppdraget kommer att erbjuda denna målgrupp etableringsinsatser med tydlig inriktning på arbetsmarknaden bl.a. genom introduktionsprogram ”språkfabriken” en som består av olika rustande insatser och språkträning.

Enligt lag om etableringsinsatser för nyanlända invandrare har Arbetsförmedlingen ansvaret för att samordna etableringsinsatser och ska teckna lokal överenskommelse (LÖK) med kommun och Migrationsverket kring ansvarsfördelning i flyktingmottagandet och hur samverkan ska bedrivas. De senaste åren har det inte funnits någon LÖK och samverkan har näst intill varit obefintlig. Under det gångna året har AME upprepade gånger tagit initiativ till att få till stånd en LÖK med AF hittills utan framgång.

Hållbart arbetsliv

Den totala sjukfrånvaro för ASI för 2021 ligger på 8,0 % några procentenheter lägre än 2020 då den låg på 8,7 %. Före pandemins utbrott 2019 var talet för den totala sjukfrånvaron 5,7 %. Ökningen kan till stor del förklaras som en påverkan av att vi har levt under en pandemi de senaste två åren. Korttidsfrånvaron har ökat från 3,4 % år 2020 till 3,6 % år 2021. Ökningen kan delvis ses som en effekt av att medarbetarna tagit sitt ansvar för att förhindra smittspridning och stannat hemma om de haft symptom.

För att klara av vikarietillsättning vid ökad korttidsfrånvaro har Daglig verksamhet anställt fyra poolpersonal, då det har varit svårigheter att få behovet tillgodosett via bemanningen. Poolerna arbetar främst med planerad frånvaro men går också in och täcker vid akuta behov. Detta skapar en bättre arbetsmiljö och skapar trygghet både för brukare och personal. Ett arbete har påbörjats i samarbete med skyddsombuden gällande främjande av friskfaktorer i arbetsmiljön.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet sker med hjälp av årshjul och i enheterna har det skett ett medvetet arbete med att involvera personal i arbetsmiljöarbetet, framför allt i det psykosociala arbetsmiljöarbetet. Inom daglig verksamhet har de flesta APM skett via Teams och enhetschefer ser en svårighet att genomföra SAM på ett optimalt sätt när man inte kan ha fysiska möten utan kommunicerar via Teams. Mycket tid har ägnats åt Covid och dess påverkan på personal och verksamhet. Inom AME genomfördes en utvecklingsdag i slutet av året med fokus på samarbete, kommunikation och gruppdynamik. Det var en uppskattad dag som blev startskottet för det socialt- och organisatoriska arbetsmiljöarbete som ska bedrivas under 2022.

På alla enheter gör kontinuerligt uppföljning av tillbud och arbetsskador. KIA-ärenden behandlas på APM med genomgång av anmälda ärenden och tillhörande åtgärder. Åtgärdsplaner och analyser görs i personalgrupperna och förebyggande åtgärder vidtas när det är möjligt. Samverkan med personalspecialist sker vid behov. Samtliga enheter har under i någon form arbetat med medarbetarprinciperna, på heldagar, APM och verksamhetsmöten. På några enheter har man valt att översätta medarbetarprinciperna till bedömningskriterier vid lönerevision och medarbetarsamtal. Ett sätt att tydliggöra för medarbetaren vilken och på vilket sätt de har en påverkan i vardagen och under hela året.

Verksamhetsutveckling

Det pågår ett kontinuerligt förbättringsarbete inom ASI. Under 2022 kommer vi fokusera på jämställdhetsperspektivet i våra verksamheter. Ett första steg i detta arbete är att vi kompetensutvecklar oss i jämställdhetsfrågor med ambitionen om att verksamhetens utformning och förväntade resultat på sikt ska bli mer jämställda. Under hösten hölls bland annat en workshop för alla ASI:s medarbetare i samarbete med länsstyrelsen på temat jämställdhetsintegrering. ASI ledningsgrupp deltar i ett av SKR anordnat nätverk för rättighetsbaserat arbetssätt med syfte att få kunskaper i vad det innebär att arbeta rättighetsbaserat.

Ett annat utvecklingsområde är att öka antalet platser inom daglig verksamhet genom att starta nya verksamheter. Under de senaste åren har antalet personer med beslut på daglig verksamhet ökat

kraftigt och vi har i dagsläget varken lokalyta eller tillräckliga personalresurser för att kunna ta emot fler personer. Ett tredje utvecklingsområde är få en mer effektiv samverkan med IFO genom att skapa en process för samverkan mellan arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödenheten med rutin som anger tydlighet i ansvarsfördelning och riktning för det gemensamma arbetet kring individen i syfte att korta vägen till egenförsörjning.

Ett stort utvecklingsarbete under 2021 har varit implementeringen av ”etableringsuppdraget”. Fyra arbetskonsulenter anställdes under året för att arbeta inom etableringsuppdraget. Tillsammans har de med verksamhetsledaren skapat insatsen Språkfabriken, som är en kombination av rustande insatser och språkträning. Språkfabriken drivs under 2022 i projektform, med finansiering från Länsstyrelsen. Parallellt med utvecklingen av Språkfabriken så har även rutiner och struktur för det kommunala flyktingmottagandet byggts upp. Arbetet med detta kommer pågå även under 2022.

Förberedelser har även gjorts under året för att våren 2022 inom ramen för AME implementera ÅKA-modellen med insatsen arbetsinriktad rehabilitering med fokus på klargörande av individens förutsättningar för arbete.

Medarbetarprinciperna har implementerats som bedömningskriterier inom vägledningsenheten och har under 2021 prövats för första gången på utredningsenheten och etableringsenheten.

Inom daglig verksamhet stödpedagoger fått utbildning i VIP-programmet som är en hälsofrämjande utbildning som används i grupper. Syftet med VIP-programmet är att främja förutsättningarna för god hälsa, jämlika relationer och känsla av sammanhang för unga och vuxna med funktionsnedsättning. En utbildning som kommer att riktas till personerna inom daglig verksamhet i studiecirkelform under 2022.

8 Förvaltningens framtidsutsikter

Förvaltningens framtidsutsikter redovisas nedan per verksamhetsinriktning.

Administrativa verksamheten samt kvalitet och utveckling

Verksamhetsinriktningarna har många år framöver en fortsatt naturlig utmaning i att kontinuerligt utveckla grunduppdraget för de stödfunktioner som finns inom de båda inriktningarna så att stödet är modernt och anpassat till de behov som finns i organisationen. Verksamheterna ska fortsätta att ge stöd till förvaltningens chefer i att klara sitt chefsuppdrag gällande kvaliteten till brukarna men också bistå organisationen i att erbjuda ett hållbart arbetsliv till förvaltningens anställda samt att klara av att förvalta den budget som är avsatt för att driva verksamheten med. De ska fortsatt bistå förvaltningen att ge Socialnämnden tillförlitliga och välgrundade beslutsunderlag.

Verksamheterna behöver fortsatt stödja och bidra till att förvaltningen arbetar effektivt och sammansatt gällande kvalitets- och ledningssystem. Verksamheterna ska vara en del av förvaltningens arbete i att utveckla fler e-tjänster samt att digitalisera verksamhet och funktioner i samverkan med andra förvaltningar, IT-avdelning och andra kommuner. Stöd i utveckling av verksamhetssystem, upphandling och implementering av nya system. Digitalisering är en stor utmaning då förvaltningen saknar full kompetens och saknar budgetmedel fullt ut på området. Upphandling och implementering av nya system för verksamhetsutveckling kan också ha sin utmaning i att behovet många gånger kräver intern samsyn mellan förvaltningar i kommunen såväl tidsmässigt, ekonomiskt som utifrån personella resurser för att kunna förverkligas.

Förvaltningen kommer likt många andra förvaltningar i landets kommuner att ha stora utmaningar med att klara personalförsörjningen framöver. En komplex utmaning då det generellt sett råder stor brist på nära nog samtliga av de yrkeskategorier som finns i förvaltningens organisation. Det handlar främst om att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla personalen. Grundläggande för ovanstående är att förvaltningen kan erbjuda chefer och övriga medarbetare moderna arbetsplatser med god arbetsmiljö och en upplevelse av meningsfulla och utvecklande arbetsuppgifter. Att bistå med stöd och verktyg för optimering av dessa delar kommer fortsatt och över tid vara ett grundläggande uppdrag för förvaltningens personalfunktion liksom det fortsatta arbetet med att sänka sjukfrånvaron.

Som förvaltning kan vi lägga bakom oss ett relativt gott år sett utifrån ekonomin. Dock ser framtiden ut på sådant sätt att förvaltningen även fortsatt kommer behöva effektivisera och se över kostnader i tider när våra brukares behov troligen ökar men där ekonomin inte ökar i samma takt. En utmaning för hela förvaltningens organisation med stöd av ekonomifunktionen.

Äldreomsorg – vård och omsorg, hemtjänst

Under hösten arbetade vi med aktiviteter till förväntade resultat där ledningsgruppen tillsammans med medarbetare/representanter från varje enhet deltog. Det gav en bra bild av vad vi behöver satsa på och kommer arbeta med 2022.

Den digitala utvecklingen fortsätter och i början av 2022 kommer vi ha på plats 1 bärbar dator/kontaktteam samt att varje medarbetare får en egen mobiltelefon. Det kommer ge möjligheter till digitala inköp, digitala möten, genomförandeplaner i vårdtagarens hem och underlättar införandet av Office 365 och tvåfaktorsinloggningen. Ytterligare digitalisering är när vi efter sommaren får digitala läkemedelsskåp. Upphandling av nya trygghetslarm pågår och ska implementeras under 2022 tillsammans med E-tillsyn som också kommer användas inom hemtjänsten.

Avtalet med Samhall löper ut i september. Upphandling av serviceinsatserna tvätt och inköp kommer ske under våren 2022 med uppstart och implementering hösten 2022.

Hållbara schema är fortsatt i fokus och införande av resursspass, 11 timmars nattvila och inga delade turer är målet för alla hemtjänstgrupper. Helger är fortfarande sårbara och när det saknas personal är det svårt att få in vikarier. Som en utveckling av hållbara schema kommer vi arbeta för att införa helgtjänster under första kvartalet.

Den kompetensutveckling som vi kommer satsa på handlar om IBIC, social dokumentation, IT kunskap, basal omvårdnad och det professionella och goda samtalet. Till vår hjälp kommer vi ha Högskolan väst och de nyanställda utvecklingssköterskorna inom VSU.

Äldreomsorgen och hemtjänsten har blivit tillfrågad att vara partner i ett treårigt projekt som heter Moralisk stress och moraliskt aktörskap inom svensk äldreomsorg. Ledare av projektet är tre forskare från Göteborgs universitet, Linnéuniversitetet och Södertörn och partners är tre kommuner; Vänersborg, Kalmar och Helsingborg.

Tillsammans med ekonom och HR kommer vi ha regelbundna analyser av våra nyckeltal, effektivitetsmått och statistik kopplat till personal. Vi har ytterligare utvecklat analysmaterialet inför 2022 och kommer följa resultatet mer på klusternivå då det mer visar hur vi tillsammans arbetar effektivt.

Liksom förra årets verksamhetsberättelse får rekryterings- och bemanningsfrågor stå med som en framtida utmaning för oss. Vi behöver utbildade undersköterskor med bred kompetens, erfarenhet och ofta körkort. Till det behövs goda kunskaper i svenska språket samt en vana och förmåga att arbeta med digitala verktyg i sin arbetsvardag. Hemtjänsten ser mångfald som positivt och en styrka. Som exempel har vi en arbetsgrupp med tio olika modersmål i gruppen, som bland mycket annat, blir en stor tillgång i arbetet med våra vårdtagare med utländsk härkomst. Vi har också arbetsgrupper med upp till 50% män vilket också bidrar till fler perspektiv vilket är positivt. Att ständigt behöva rekrytera tar mycket tid och kraft för enhetschefer som har ansvar för sitt verksamhetsresultat och kvalitet. Att fortsätta ett nära samarbete med Kunskapsförbundet och satsningar på att utbilda medarbetare till undersköterskor varje termin är nödvändigt om vi ska klara äldreomsorgens uppdrag nu och i framtiden. 2021 fick hemtjänsten klart 8 nya undersköterskor genom ÄO lyft och 2022 kommer ytterligare 19 stycken bli klara vilket är mycket positivt och välkommet.

Äldreomsorg – vård och omsorg, särskilt boende

En fortsatt utmaning för särskilt boende är att få budget i balans. Likt verksamhetsinriktning hemtjänsten fortsätter verksamheten arbetet gällande hållbara scheman och jobbar för en ökad grundbemanning, fortsätta minska de delade turerna och möjliggöra 11 timmars dygnsvila. Verksamheten behöver stärka det gränsöverskridande tänket både inom den egna enheten, men också mellan enheterna inom klustren för att lyckas. Personal som kan hjälpas åt och att ta tillvara på de resurser som finns hos varje vårdtagare kommer att vara av stor betydelse framöver. Parallellt med införande av hållbara scheman måste enheterna jobba vidare med att skapa en god arbetsmiljö och bra trivsel på enheterna. Här handlar det om att göra en kulturrese i arbetsgrupperna och öka delaktigheten bland personalen, samt att få alla att förstå vikten av framförhållning.

Behovsinventering av antal boendeplatser är av betydelse utifrån en framtida växande äldre befolkning där prognoser baserad på demografi tillsammans med utvecklingen avseende färdplan God och Nära vård ska samspela. Verksamheten medverkar i dessa processer tillsammans med utvecklingsledare inom kvalitet och utveckling.

En stor utmaning för hela vård- och omsorgssektorn är den framtida rekrytering och bemanningsfrågan. Bristen på utbildad personal kan bli kännbart i framtiden. Detta innebär att särskilt boende tillsammans med hemtjänst och VSU strategiskt måste arbeta med att hitta och utbilda personal för att klara framtiden. En fortsatt satsningen för att fortsätta kunna utbilda fler undersköterskor och höja kompetensen inom äldreomsorgen genom t ex Äldreomsorgslyftet är viktig.

En viktig utbildningsinsats kan också vara språkutbildning, vilket både vi som kommun och andra aktörer behöver jobba aktivt med för att säkerställa och trygga medarbetare inom vård- och omsorg.

Verksamheten behöver se över vilka arbetsuppgifter som behöver genomföras av undersköterskor och vilka som kan utföras av annan roll, samt att säkerställa kompetensutveckling/validering för redan anställd personal som ett led i att säkra personalförsörjningen nu och framåt.

En översyn av antal medarbetare per chef samt rollen som gruppleddare på enheterna ska göras under 2022. Enhetscheferna har idag stora personalgrupper och en tanke som verksamheten tittar vidare på är att ha en mer samlad gruppleddarroll och fördela den mellan avdelningar för att skapa liknande förutsättningar för alla och genom det en mer hållbar arbetssituation för rollerna.

Arbetet med att sänka sjukfrånvaron och öka frisknärvaron är starkt i fokus och en del av att klara framtida utmaningar. Under 2022 startar ett projekt tillsammans med bland annat hemtjänsten och administrationen upp för att stärka detta arbete. Tillsammans med personalspecialist kommer en genomlysning göras för att se vad som orsakar den höga korttidsfrånvaron.

In- och utflyttning på särskilt boende är också ett arbete som kommer att kvarstå även under 2022. En av anledningarna är att vårt nya äldreboende i Vargön inte kommer stå klart förrän år 2023. Att fortsätta nå målet gäller väntetid från det att man blivit beviljad ett beslut för särskilt boende till dess att man erbjuds och flyttar in är en viktig ansats när det gäller att uppnå god kvalitet. En kartläggning av själva processen kommer att göras under 2022 för att fortsatt säkerställa processen både för verksamheten och den enskilde vårdtagaren.

Under 2022 fortsätter arbetet med att ta fram ett tillämpningsdokument för särskilda boenden. Tanken är att tillämpningsdokumentet ska underlätta och tydliggöra arbetet ute på enheterna både för chefer och medarbetare, samt att det kommer att tydliggöra vilka förväntningar man som vårdtagare och anhörig kan ha när man flyttar in på ett särskilt boende i Vänersborgs kommun. Detta dokument ska vara ett komplement till det gällande Vägledningsdokumentet som biståndsenheten och verksamheten utgår ifrån i vårt arbete.

Det fortsatta arbetet med att implementera socialförvaltningens värdegrund och medarbetarprinciper kommer vara ett fokusområde även under 2022. Här finns tankar på att knyta an till det goda värdeskapet som går hand i hand med dessa tankar. Detta är viktiga grunder i verksamheten då god kvalitet är av yttersta vikt för de som är i behov av stöd och hjälp från oss i verksamheten. Ett gott bemötande från de som arbetar hos oss i verksamheten är den största framgångsfaktorn när det gäller mötet med vårdtagare och dess anhöriga.

Digital teknik kommer framöver vara viktig i verksamheten och arbetet med att omvärldsbevaka och implementera teknik som underlättar för medarbetaren i vardagen är en stor del i det framtida arbetet. Tankar runt ett projektarbete att eventuellt införa ett digitalt planeringssystem på särskilda boende finns och förhoppningsvis är det ett arbete som kan återupptas under 2022.

Det nya storköket Oden påverkar verksamheten utifrån att nytt sätt att hantera och tillaga mat. Tidigare har det kommit mat till enheterna varje dag och man har endast behövt ”tillaga” kvällsmaten. Från och med hösten 2021 kommer maten tre dagar i veckan och alla måltider och komponenter kommer kylas. Detta innebär att enheterna måste hantera stora mängder mat de dagar leverans kommer inom ett avgränsat tidsspänn samt att medarbetaren måste se till att mat kommer till rätt avdelning. Även uppvärmning och viss tillagning förekommer och måste hanteras av personal. Verksamheten ser ett behov av en utökning av personal. Att implementera ett nytt arbetssätt för att hantera detta pågår och kommer att pågå även under 2022.

Under 2022 och 2023 kommer också fokus vara byggprocessen avseende nytt äldreboende i Vargön och sammanslagning av Lunddala och Ekeliden.

Vård, stöd och utredning

Den demografiska utvecklingen visar på en alltmer åldrande befolkning som troligen kommer behöva vård och omsorg från oss i allt större utsträckning. Det har även under de senaste åren skett en förskjutning från slutenvården till öppenvården vilket inneburit och kommer innebära att en alltmer avancerad hälso- och sjukvård kommer krävas av oss i kommunen. Bedömning görs att äldreomsorgen behöver fortsätta arbetet med att utveckla hälsofrämjande och förebyggande insatser för äldre kommuninvånare i Vänersborgs kommun och det i samverkan på bred front med andra förvaltningar samt civilsamhället. Syftet och ambitionen bör fortsätta vara att så långt det är möjligt senarelägga behov av socialtjänstens insatser för äldre invånare. Projektet ”Senior i VBG” syftar till detta.

Omställningen nära vård innebär några tuffa utmaningar för oss i kommunen. Vi ser fler patienter/brukare i alla åldrar med komplexa hälsoproblem så som svåra funktionsnedsättningar, multisjuka, kroniska sjuka och psykiskt sjuka. Det kommer vara fler med mångfasetterade hälsoproblem som vårdas i hemmet i stället för på sjukhus. Det blir kortare vårdtider och snabbare utskrivning från sjukhus. Samtidigt kommer kraven på en bibehållen och ökad kvalitet att ställas på oss som vårdgivare. Vi har även en verksamhetsskuld pga. pandemin till flera patienter/brukare som kommer att ställa krav på framtiden. Inom kommunen ska vi ta fram en strategisk plan kopplat till färdplan nära vård med innehåll kring: Ett personcentrerat förhållningssätt och arbetssätt som utgår ifrån patienten/brukaren. En ökad kontinuitet för den enskilde, ökad tillgänglighet med e-tjänster, digitalisering och välfärdsteknik och en samverkande primärvård för att ta tillvara allas resurser/kompetenser. Förflyttningen mot god och nära vård innebär att vi går från slutenvård till öppen vård, mer hälsofrämjande och förebyggande insatser, ökad kontinuitet och samordning, ökad tillit och stark samverkan, mer personcentrerad vård och omsorg och mer tillgänglig vård.

För att klara hantera väntade volymökningar gällande insatser inom ordinärt boende behöver verksamhetsområdet se över hur framtida lösning och organisering ska vara gällande hantering av nattinsatser och trygghetslarm. En påbörjad planering för att arbeta lika med insatser i ordinärt boende har påbörjats tillsammans med verksamhetschef för hemtjänst och en dialog kommer att påbörjas under 2022 gällande organisering.

Ett arbete med utvärdering av teknikstöd har genomförts under 2021. Larmmottagningen och även Kommun rehab har medarbetare som arbetar med att installera larm och digitala lås vilket kommer att organiseras under teknikstöd under 2022. Ett arbete med upphandling av trygghetslarm är påbörjat och där ingår e-tillsyn här kommer även möjligheten till GPS-larm att inkluderas. VSU kommer att vara representerade i digitaliseringsgruppen för förvaltningen. Varje enhetschef har ett uppdrag att se över vad som kan bli bättre kopplat till välfärdsteknik och digitalisering.

En utveckling av digitala modeller för att underlätta för avgifter och utförd tid skulle underlätta både för avgiftshandläggare och utförarpersonal. Under 2022 kommer detta att ses över kopplat till uppföljning av kostnader för insatser inom äldreomsorg och statistik.

En förstudie till utvecklingssköterskor är genomförd 2021 och kommer implementeras 2022. Genom att se över möjligheten att fördela ansvar mellan olika professioner så kan vi fördela resurser på det som krävs legitimation eller yrkestitel.

Genom Vård och omsorgscollege hoppas vi att fler söker in på vård och omsorgsutbildningar för att sedan söka sig till oss för framtida anställning. Vi har en utmaning att anpassa oss som arbetsgivare och vårdgivare för att kunna ta emot nya medarbetare som inte har svenska språket som första språk. Genom samverkan inom vård och omsorgscollege och våra lokala aktiviteter kopplat till vår handlingsplan hoppas vi få fler som söker utbildning inom vård och omsorg. Vi kommer även att utveckla språkbud på enheterna för att vara ett stöd till kollegor i den vardagliga språkanvändningen.

Modellen för kunskap, kompetens och kvalitet som är framtagen inom Fyrbodal för vår baspersonal kommer att implementeras vidare under 2022. Det övergripande syftet med denna modell är att nå en

ökad kvalitet och resurseffektivitet i våra verksamheter, men också möjliggöra karriärvägar för baspersonal och höja status för yrket och därigenom kunna bibehålla personal och få ökade förutsättningar för nyrekrytering. Modellen ställer krav på underlag för att beställa utbildningar och även behovsprövning av kompetens utifrån våra brukare/patienter.

Nya lagändringar är att vänta inom nära vård, socialtjänstlagen, lagen om stöd och service LSS och även en äldreomsorgslag. Övriga styrdokument kommer från Socialstyrelsen kring kommunal sjukvård och dess inriktning och uppdrag samt revidering av hälsosjukvårdsavtalet inom Västragötalandsregionen och även färdplan nära vård.

Individ- och familjeomsorg

Kommuninvånarnas behov av individ- och familjeomsorgens insatser är fortsatt hög. Det handlar inte bara om fler barn och vuxna i behov av stöd och insatser, utan även om alltmer komplexa behov som ställer krav på hög kompetens och ett brett samarbete både internt och externt. En fortsatt stor oro inför framtiden finns när man på IFO ser ett ökande antal av orosanmälningar och ansökningar förknippade med missbruk, våld, heder o.s.v.

Fortsatta utmaningar för framtiden är den nationella situationen för ungdomar gällande de narkotiska preparaten. Under 2019 sågs i Vänersborg en ökning av anmälningar gällande ungdomar (13–20 år) avseende droger från 36 anmälningar 2018 till cirka 60 anmälningar 2019. Därefter har det legat på ungefär samma höga nivåer, men har nu under 2021 minskat avsevärt.

Fortsatta utmaningar finns också i ärenden vad gäller allt tyngre droger med blandmissbruk och samsjuklighet när det gäller vuxna. Samsjuklighetsproblematiken ställer i sin tur andra krav på vår förvaltning och organisation i stort och kräver en väl fungerande samverkan avseende stödinsatser och boende. Det pågår nu en nationell översyn (*samsjuklighetsutredningen S2020:08*) av bl.a. huvudmannaskapet för vård för personer med ”*missbruk och beroende och psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd*”. Detta är fortsatt en målgrupp som riskerar att falla mellan stolarna utifrån ansvarsfrågan.

Det råder fortsatt stor osäkerhet kring vilka effekter och utmaningar pandemin kommer att ge framöver kopplat till våra verksamheter. Hittills har vi inte sett några stora effekter som direkt kan kopplas till pandemin i Vänersborg, men bedömningen är fortsatt det finns en risk för att effekten kan bli större på lite längre sikt. I Inledningen av pandemin kom flera rapporter som beskrev en hög risk för ökat behov av försörjningsstöd och ökade behov av stöd och insatser utifrån isolering och ökad psykisk ohälsa hos befolkningen. Särskilt påpekades risken för redan utsatta grupper i form av ökat våld och sexuella övergrepp både avseende vuxna och barn.

Antalet orosanmälningar som rör barn och unga har ökat både nationellt och i Vänersborg och särskilt de anmälningar som rör våld. Detta skulle kunna vara en effekt av ökad psykisk ohälsa och ökad förekomst av våld som är pandemirelaterad, men detta är svårt att bedöma och det finns heller ingen nationell analys eller forskningsrapport. Denna ökning nationellt har pågått under flera år, även innan pandemins utbrott. Här ser det väldigt olika ut nationellt, t.ex. har vår granne Trollhättan haft väldigt stora volymökningar av orosanmälningar under lång tid, även innan pandemins utbrott 2020. Socialstyrelsen rapporterade under 2021 att det finns stora lokala variationer, men generellt anser man inte att ökningen beror på pandemin utan snarare på att anmälningsbenägenheten är större tack vare bättre rutiner och ökad kunskap om barn som far illa. Således finns det naturligtvis en klar risk att orosanmälningarna kommer att fortsätta öka.

Kostnaderna för försörjningsstöd påverkas av omvärldsfaktorer som vi i låg grad kan påverka och är svåra att förutse. En stor del av de brukare som uppbär försörjningsstöd är dock långvarigt bidragsberoende oavsett konjunktur och står långt ifrån arbetsmarknaden. Denna grupp med långvarigt bistånd har ökat kraftigt de senaste åren. Det krävs välfungerande insatser, engagemang och vilja att

hitta vägar mot självförsörjning för vår målgrupp såväl internt i kommunen som hos övriga externa samverkansparter oavsett konjunkturläget i samhället.

Vi har en fortsatt stor utmaning med anledning av Arbetsförmedlingens pågående reformering som hittills lett till organisationsförändringar och personalneddragningar vilket krävt hårdare prioriteringar. Mycket av Arbetsförmedlingens serviceutbud erbjuds numera digitalt, vilket inte gynnar vår målgrupp inom försörjningsstöd. Detta innebär att kommunen behöver ta ett större ansvar för insatser för arbetslösa som uppbär försörjningsstöd, särskilt för de utrikesfödda med behov av ytterligare integrationsinsatser och för de som står långt från arbetsmarknaden som är i behov av bl.a. kartläggning och bedömning av arbetsförmåga etc. vilket många av våra brukare har.

En ständigt närvarande svårighet är bostadsförsörjningen i kommunen för vissa av våra målgrupper. I stort så påverkar den allt mer ”hårda” bostadsmarknaden IFO. Inom alla målgrupper som IFO möter finns många som i dag har stora svårigheter att finna en lämplig bostad. Hemlöshet och att familjer bor väldigt trångt är ett stadigvarande problem. Flera personer som bor på akutboendet blir kvar där under mycket lång tid, det är inte längre en tillfällig lösning för dessa. Detta är i huvudsak personer som har samsjuklighetsproblematik och som inte har tillträde på den ordinära bostadsmarknaden. Dessa personer är mycket utsatta på olika sätt och är i behov av en permanent boendelösning.

Avslutningsvis är digitalisering en fråga som kommer att påverka verksamheten under överskådlig tid, det är viktigt att IFO hänger med i den ständiga utvecklingen och förändring som sker. Utmaningen inför framtiden är att ha ekonomiska och inte minst personella resurser som arbetar med frågan då det är ständiga volymökningar i verksamheten som kräver resurser.

Personligt stöd och omsorg

Våra utmaningar är att erbjuda alla Vänersborgare ett boende på hemmaplan. Vad behöver vi då göra? Vi behöver fortsatt öka på kompetensen i våra personalgrupper vilket är ett ständigt pågående arbete då vi ständigt utmanas kring våra uppdragstagares behov av stöd och omvårdnad. Vi behöver också titta på utformningen av hur nya boende skall se ut och då mer utifrån individens behov i vissa fall.

Förändringar inom LSS lagstiftningen har varit aktuellt under många år. Ytterligare en utredning är pågående gällande den personliga assistansen och det ligger ett utredningsförslag på bordet gällande hela lagstiftningen men min bedömning är att det kommer ta fortsatt tid då det väntar riksdagsval till hösten 2022.

Samverkan med externa och interna verksamheter skall fortsatt utvecklas genom de samverkansstrukturer som är upparbetade.

Fortsatt arbete med vårt kvalitets och ledningssystem. Vårt analysarbete behöver fortsatt utvecklas och där pågår idag ett viktigt arbete inför framtiden.

Vi behöver också säkerställa att den digitala infrastrukturen fungerar och uppdateras på våra boende. Vilket innebär att vi behöver ha en kontinuerlig dialog med IT-enheten för att klara av denna uppgift.

Digitaliseringen och nya verksamhetssystem är också ett område som ligger högt uppe på agendan. Vi ser att vår personal behöver ständig påfyllning/utbildning i våra system vilket i sig är en stor utmaning då vi är många medarbetare inom verksamheten. Vi har ett uppdrag att förmedla ny teknik till våra uppdragstagare vilket i sig innebär att vi behöver bli duktigare i att lära ut, motivera och bibehålla kunskapen inom organisationen.

Personalförsörjning rent generellt är en fråga som kommer utmana oss under lång tid framåt.

Vi behöver fortsatt följa vår korttidsfrånvaro, övertidsuttag och vikariebehov.

Slutligen så är utmaningen att få budget i balans över tid. För PSO:s del så är det externa köpta platser som behöver minska. Vi behöver fortsatt arbeta med sjukfrånvaro och då specifikt med verksamhetens

korttidsfrånvaro. I detta så är det naturligtvis att arbeta med personalens hälsa och att man har det roligt i sitt arbete. Personal måste kunna känna sig lediga vilket innebär att vi fortsatt måste arbeta med schema och lägga extra krut på helgturer, som behöver kortas ned i tid, vilket är en akilleshäla i många av våra verksamheter. I detta behöver vi också få ned övertidsuttaget av flera skäl. En del är ekonomi men den andra delen är att personalen får sin ledighet och ges möjlighet till återhämtning.

Arbete, sysselsättning och integration

Omläggningen av arbetsmarknadspolitiken som påbörjades 2019 och som beräknas vara klar under 2022 med en reformerad arbetsförmedling på plats medför stor påverkan på kommunens verksamhet. Uppdraget att rusta och matcha arbetssökande till jobb har lagts ut på så kallade fristående aktörer. Vänersborg är en av 32 pilotkommuner där den nya modellen prövas och där tjänsten KROM har införts. Det är oklart hur samverkan mellan kommun och stat kommer att se ut, samt vilken roll och betydelse de privata aktörerna kommer att få inom det arbetsmarknadspolitiska området. Därför är det viktigt att kommunens arbetsmarknadsenhet utformar en tydlig modell för hur samverkan ska se ut med de fristående aktörerna och där det tydliggörs vilken roll och ansvar Arbetsförmedlingen har i denna relation. Detta arbete har påbörjats av AME under 2021 och kommer att ta tydligare form under 2022.

Under 2020 togs en ny DUA-överenskommelse under ledning av AME Vänersborg. Den nya överenskommelsen, som även innefattade Trollhättan och Grästorp, hade ett tydligt fokus på de som uppbär försörjningsstöd och bidrog till att Arbetsförmedlingen i hög grad ställde sina resurser till förfogande. Samverkan mellan kommun och Arbetsförmedling har under åren 2020 och 2021 fungerat väl och har varit gynnsam för såväl verksamhet som individ. Dessvärre tog Arbetsförmedlingen ytterligare steg i sin reformering och under senare hälften av 2021 genomförde Arbetsförmedlingen en omorganisation som medförde att möjligheterna till att samverkan begränsades avsevärt. Konsekvenser av detta är till exempel att informationsutbyte upphör, myndighetsbeslut uteblir och individen får olika planeringar, utan samordning, hos de olika aktörerna. Detta innebär att kommunen i princip står ensam i sitt arbete med de arbetssökande som står längst ifrån arbetsmarknaden

Gruppen särskilt utsatta på arbetsmarknaden ser ut att cementeras på nivåer motsvarande 75-80% av de arbetssökande. Dessa individer befinner sig långt från arbetsmarknaden och många gånger finns ett behov av att klargöra förutsättningarna för ett långsiktigt och hållbart deltagande i arbetslivet. Bedömningen är att Arbetsförmedlingen inte kommer att kunna möta detta behov. Då det är tydligt att det inte finns någon statlig myndighet (FK /AF) som tar ansvar för att utreda och klargöra en individs arbetsförmåga är det nödvändigt att AME möter detta behov. Under 2021 har därmed de praktiska verksamheterna övergått till att bli en utredningsenhet och till denna har kompetens inom arbetslivsinriktad rehabilitering tillknutits. Under 2022 kommer arbetsrehabteamet implementera en sammanhållen insats för arbetslivsinriktad rehabilitering inom ramen för AME:s verksamhet. Målgrupp är personer i arbetsför ålder 20-65 år som idag har sin försörjning via försörjningsstöd och som är i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering. Fokus för teamet är att klargöra individens förutsättningar för arbete.

Den målgrupp som AME möter har sällan den formella kompetens som arbetsgivare efterfrågar i de jobbannonser som finns i t ex Platsbanken. Samtidigt finns ett stort behov av rustande insatser. Utifrån dessa förutsättningar så behöver arbetet med arbetsgivare intensifieras och utvecklas. Många individuella lösningar skapas utifrån en god matchning mellan deltagare och rätt arbetsgivare, där en betydande del av rustandet sker på arbetsplatsen.

En annan utmaning är att möta det stora behov av etableringsinsatser som finns hos målgruppen utomnordiskt födda hushåll som uppbär försörjningsstöd. Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag har inte gett de resultat som man kan förvänta sig. Det stora flertalet utrikesfödda som deltagit i etableringsprogrammet har inte lyckats etablera sig vare sig på arbetsmarknaden eller i samhället i stort. Många av dessa personer återfinns nu inom det kommunala försörjningsstödet. Därtill kommer, i

viss omfattning, ett antal nyanlända flyktingar till kommunen som är i behov av ytterligare etableringsinsatser än de som Arbetsförmedlingen kan erbjuda idag.

Utifrån ovan nämnda utmaningar har Arbetsmarknadsenheten formerat en organisation som genom sina tre verksamhetsuppdrag; vägledning, utredning och etablering förhoppningsvis kan matcha dessa behov. Ett betydande utvecklingsområde framåt för AME är att samla de tre olika verksamhetsdelarna till en helhet. Det är också viktigt att medvetandegöra kommunledning och politik om att målgruppens väg till arbete är många gånger längre än vad man tror.

Daglig verksamhet är idag en välfungerande verksamhet med god kvalitet. En av utmaningarna är att ta emot fler personer med beslut om daglig verksamhet inom ram och erbjuda dem en daglig verksamhet av god kvalitet. Grupperna blir större och det blir svårare att erbjuda personer som kan ha behov av små grupper detta. Det fysiska utrymmet minskar och personalen får fler personer att ge stöd till. Under de senaste åren har det pågått ett kontinuerligt arbete i att möjliggöra mottagande av fler personer inom befintlig ram och en översyn hur det externa placeringarna inom daglig verksamhet kan utökas. Nu är gränsen nådd, vare sig lokalyta eller de personella resurserna räcker till för att ta emot fler deltagare inom daglig verksamhet och platsbrist råder. Deltagarantalet har ökat från 141 personer 2015 till drygt 180 personer 2021. För att kunna verkställa nya beslut krävs att verksamheten utökas både vad det gäller lokaler och personal.

Bara under 2021 har 23 nya personer startat daglig verksamhet. Personalen behöver stöd i att anpassa sina arbetsmetoder. Här har det varit viktigt att fördjupa det arbete som initierades under 2020 där man arbetat mycket med planering och förebyggande arbete för att få det att fungera när grupperna blir större. Det är också viktigt att se över och förtydliga vilka arbetsuppgifter som ingår i personalen uppdrag inom daglig verksamhet, och vad som åligger annan verksamhet att utföra. Detta för att använda våra resurser på optimalt sätt. 2022 kommer vi behöva mer resurser för att kunna ta emot nya personer med beslut daglig verksamhet. Att bibehålla en budget i balans kommer inte att gå under 2022 då vi måste utöka våra verksamheter. Det kommer krävas mer resurser, personal och eventuellt lokaler. Man kan se en tendens till ökad psykisk ohälsa hos målgruppen och att personer med neuropsykiatriska diagnoser har blivit fler till antalet, vilket kommer att kräva kompetensutveckling och förstärkning av personalresurs. Arbetet med processkartläggning och samsyn inom Daglig verksamhet kommer att vara framgångsfaktorer för arbetet i verksamheten 2022.

SOCIALNÄMND, ADMINISTRATIV AVDELNING OCH FÖRVALTNINGSGEMENSAMT

Personalstatistik	2018	2019	2020	2021
Antal anställda, st.	1 800	1 712	1 661	1707
varav män	286	274	275	296
Sysselsättningsgrad – kvinnor, %	96	97	97	97
Socialnämnd gemensamt	100	100	100	100
VoO	96			
Hemtjänst		98	99	95
SÄBO		95	96	97
VSU	95	96	96	96
PSO	96	96	97	97
IFO	99	99	99	98
ASI	99	99	99	99
Sysselsättningsgrad – män, %	97	98	98	97
Socialnämnd gemensamt	100	100	100	100
VoO	95			
Hemtjänst		97	99	95
SÄBO		95	96	95
VSU	96	98	96	94
PSO	98	99	98	98
IFO	100	100	100	100
ASI	98	98	98	98
Medellön kvinnor, kr				
Socialnämnd gemensamt	39 850	43 608	44 716	48 586
VoO	25 757			
Hemtjänst		25 999	26 258	26 700
SÄBO		26 529	27 140	27 649
VSU	29 983	30 681	32 115	33 075
PSO	27 065	27 773	28 550	29 177
IFO	34 422	35 522	36 570	37 484
ASI	29 076	30 538	31 070	31 141
Medellön män, kr				
Socialnämnd gemensamt	44 790	44 690	47 447	51 400
VoO	24 734			
Hemtjänst		24 764	26 006	24 764
SÄBO		25 908	25 599	25 463
VSU	28 948	29 862	30 422	30 729
PSO	25 534	26 175	26 792	27 385
IFO	34 854	35 469	36 665	37 345
ASI	28 996	29 352	30 624	30 661

Färdtjänst	2019	2020	2021
Antal personer med beviljad färdtjänst 31/12, st.	1 642	1 488	1 436
Antal arbetsresor under året, st.	2 645	2 483	2 432
Antal övriga resor under året, st.	28 944	13 774	14 591
Nettokostnad per resa, kr.	243	295	272
Antal avslag gjorda under året, st.	24	14	36

Riksfärdtjänst	2019	2020	2021
Antal utförda enkelresor, st.	195	66	30
– varav flyg	3	0	2
– varav tåg	16	15	8
– varav bil	176	51	20
Genomsnittlig kostnad per resa	2 708	2 515	3 861

Antalet resor minskade med ca 50 % under 2020 som en följd av pandemin, resandet har under 2021 legat kvar på samma låga nivåer som 2020.

ÄLDREOMSORG

Särskilt boende

Allvårdsboende och demensboende	2019	2020	2021
Totalt antal platser 31/12, varav:	371	371	339
Ringhem	27	27	27
NBV 9	24	24	24
Solängen	66	66	66
Ekeliden	21	21	21
Lunddala	32	32	0
Björken	45	45	45
Eken	36	36	36
Linden	36	36	36
Solhaga	24	24	24
Sörbygården	24	24	24
NB 1	36	36	36
Personalkostnad/plats o dag, kr	1 473	1 408	1 504
Bruttokostnad/plats o dag, kr	2 204	2 107	2 271
Genomsnittlig beläggning %	99	94	90

Minskningen av antalet platser beror på att Lunddala stängdes ner under året och är under ombyggnation.

Stöd i ordinärt boende

Hemtjänst	2019	2020	2021
Antal personer med utförd hemtjänstinsats	703	647	684
Totalt antal utförda timmar	242 634	225 855	221 052
Varav utförda timmar/insatser av annan utförare	17 395	20 733	20 608
Personalkostnad per utförd timma, kr	524	541	619

Ökningen av antalet vårdtagare beror till största del av anpassningar under 2020 kopplat till covid-19 som under året återgått mot en förväntad högre nivå. Minskningen av antalet timmar kan orsakas av många olika delar som behöver analyseras ytterligare under 2022.

VSU

Hemsjukvård	2019	2020	2021
Antal inskrivna i hemsjukvård 31/12	1 043	974	1 055
Antal ärenden Samverkande sjukvård	-	76	101
Antal genomförda vaccinationer	-	1 000	4 300

Nattpatrull- undersköterskor	2019	2020	2021
Antal besök utförda av nattpatrullen under året	29 763	25 465	17 379
Personalkostnad/besök utförda av nattpatrullen, kr	371	440	696

Trygghetslarm	2019	2020	2021
Antal externa larm under larmmottagningen	997	990	1 022
Antal åtgärder utförda av larmmottagningen	3 963	4 865	4 609
Beräknad personalkostnad per åtgärd, kr	1 049	921	990

Rehabilitering	2019	2020	2021
Antal behandlingstillfällen av kommunrehab legitimerade personal	10 669	9 764	8 896

Korttidsvård	2019	2020	2021
Antal inskrivna under året	110	360	503
Antal platser	12	24	24
Antal vård dagar	4 766	4 604	6 191
Beläggning, %	93	53	70
Personalkostnad/vård dag, kr	1 972	2 780	2 363
Bruttokostnad/vård dag, kr	2 223	2 977	2 480

Utskrivningsklara	2019	2020	2021
Antal patienter*	1 860	1 484	1 459
Antal betaldagar	487	7	31
Kostnad per vård dag, kr	7 800	8 200	8 900

*Innebär inte unika patienter

Biståndsbedömd Dagverksamhet	2019	2020	2021
Antal besök på dagverksamhet	10 412	5 987	6 537
Personalkostnad per besök, kr	922	1 240	1 285

Anhörigstöd och frivilliginsatser	2019	2020	2021
Totalt antal besök	16 171	5 039	4 324

Torpa Träffpunkt	2019	2020	2021
Totalt antal besök	1 942	1 119	1 007
Personalkostnad per besök, kr	384	704	669

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Barn och ungdom - HVB	2019	2020	2021
Antal placerade totalt under året	37	23	18
Antal vård dagar totalt under året	5 963	2 471	2 854
Genomsnittlig nettokostnad/dygn SoL och LVU, kr	3 907	3 090	5 843

Barn och ungdom - familjehem	2019	2020	2021
Antal placerade totalt under året	103	95	102
Antal vård dagar totalt under året	27 040	26 867	27 820
Genomsnittlig nettokostnad/dygn, kr	1 255	1 207	1 167

Barn och ungdom - öppenvårdsinsatser	2019	2020	2021
Antalet behandlingsinsatser under året	262	273	243
Antal med stöd av kontaktperson	11	3	6
Antal med stöd av kontaktfamilj	21	21	22

Familjerätt/familjerådgivning	2019	2020	2021
Avtal avseende vårdnad, boende, umgänge	19	8	4
Antal besökande personer på familjerådgivning-en	250	268	227

Antal genomförda samtal på familjerådgivningen	559	458	398
Vuxenvård – institutionsplaceringar missbruk	2019	2020	2021
Antal placeringar under året SoL	2	2	2
Antal placeringar under året LVM	2	1	3
Antal vård dygn under året SoL	105	25	142
Antal vård dygn under året LVM	432	371	240
Genomsnittlig kst/dygn placering, kr	3 443	4 109	3 577
Vuxenvård – akutboende	2019	2020	2021
Antal nätter personer bott på kyrkängens gård under året	1 374	1 813	1 788
Vuxenvård – öppenvårdsinsatser	2019	2020	2021
Antalet vuxna i övriga stöd- och behandlingsinsatser under året	103	111	114
Vuxenvård – institutionsplacering ej missbruk	2019	2020	2021
Antal placerade föräldrar under året	2	2	3
Antal vård dagar under året	311	100	102
Ekonomiskt bistånd	2019	2020	2021
Antal bidragshushåll totalt	777	887	855
Antal bidragsmånader/hushåll	6,7	6,9	7,3
Antal personer förmedlade medel	53	42	40

Personligt stöd och omsorg

Personlig assistans LSS under 20 timmar/vecka	2019	2020	2021
Antal personer med verkställt beslut den 31/12	19	20	19
Antal personer med kommunen som utförare	9	10	10
Antal beslutade tim/månad i egen regi per 31/12	1 475	1 153	1 162
Antal beslutade tim/månad i privat regi per 31/12	1 695	1 700	1 726
Antal utförda timmar under året i egen regi	13 407	10 887	10 479
Antal utförda timmar under året i privat regi	20 583	20 621	19 828
Bruttokostnad per utförd timma i egen regi, kr	316	297	297
Bruttokostnad per utförd timma i privat regi, kr	270	276	283
Antalet personer med beslut om personlig assistans LSS ligger relativt konstant över tid, det vi kan se är en minskning av utförda timmar i egen regi.			
Ledsagarservice LSS	2019	2020	2021
Antal ärenden i verkställighet den 1/10	23	25	24
Antal beviljade timmar per månad den 1/10	549	655	476
Avlösning LSS	2019	2020	2021
Antal ärenden i verkställighet den 1/10	10	17	23
Antal beviljade timmar per månad den 1/10	252	375	428
Kontaktpersoner LSS, SoL	2019	2020	2021
Antal ärenden i verkställighet den 1/10			
SoL	61	52	47
LSS	94	72	72
Antalet beslut som minskade inför 2020 vilket berodde på ändrade riktlinjer och vägledningsdokument kvarstår under 2021.			
Korttidsvistelse LSS	2019	2020	2021
Antal personer med korttidsplats 1/10	37	37	44

Antal beviljade dygn per månad per den 1/10	240	240	240
Antal externa placeringar per 31/12	2	2	2
Bruttokostnad för externa placeringar, kr	227 874	739 513	539 293

Korttidstillsyn LSS	2019	2020	2021
Antal verkställda beslut egen regi	-	6	11
Köpta platser 31/12	6	6	8
Kostnad per köpt plats/kr/år	92 400	94 200	96 200

Den egna verksamheten som bedrevs på Torpaskolan upphörde vårterminen 2019. Kostnaden för beslut i egen regi går ej att räkna fram från 2019 då dessa beslut verkställs av korttidsvistelse LSS.

Bostad med särskild service LSS	2019			2020			2021		
	Kostn, antal	Läg.	Bru-kare	Kostn, antal	Läg.	Bru-kare	Kostn, antal	Läg.	Bru-kare
Serviceboende LSS Karlslundsgatan		9	9		9	8		9	9
Serviceboende LSS Flanaden 104		1	1		1	1		1	1
Serviceboende LSS Bangatan 2 B		9	8		9	9		9	8
Serviceboende LSS Nordkroksvägen 6		7	7		7	7		7	7
Serviceboende LSS Enebacksgatan 13-15		10	10		10	10		10	10
Serviceboende LSS Idrottsgatan 5		18	16		18	17		19	19
Grb LSS Flottningsgatan/Forbondegatan		12	10		12	11		12	11
Grb LSS Tagelgatan 1-2		12	11		12	11		12	11
Grb LSS Ankargatan 2-4		12	12		12	12		12	11
Grb LSS Tegelbruksvägen 228-230		12	12		12	12		12	12
Grb LSS Brinkebo		7	6		7	6		7	6
Grb LSS Bladvägen 2		6	6		6	6		6	6
Grb LSS Mörtvägen		4	4		4	4		4	4
Grb LSS Snödroppsvägen 4-6		12	11		12	10		12	10
Grb LSS Rapsvägen Brålanda		6	6		6	6		6	6
Grb LSS Edsgatan 43		6	6		6	6		6	6
Grb Niklasberg		4	3		4	3		4	3
		147	137		147	139		148	140
Bruttokostnad/brukare/dygn, kr (exkl. köp)	2 521			2 641			2 633		
Köpt plats 31/12, vuxen	4			2			2		
Genomsnittlig dygnskostnad vid köp, kr	5 461			5 144			5 204		
Köpt plats 31/12, barn/unga	10			10			9		
Genomsnittlig dygnskostnad vid köp, kr	2 301			2 270			2 782		

Särskilt boende för personer med psykiska funktionshinder	2019			2020			2021		
	Kostn, antal	Läg.	Brukare	Kostn, Antal	Läg.	Brukare	Kostn, antal	Läg.	Brukare
Edsvägen		15	15		15	15		15	14
Storegårdsvägen		9	8		9	7		9	6
Kastanjevägen		10	10		10	9		10	10
Regementsgatan		7	7		7	7		7	7
Niklasbergsvägen 9		8	7		8	6		8	7
		49	47		49	44		49	45
Bruttokostnad/pl/dag (exkl. köpt pl.), kr	1 755			1 903			1 970		
Köpt plats den 31/12	3			5			5		
Genomsnittlig dygnskostnad, köp, kr	3 883			3 928			3 937		

Boendestöd	2019	2020	2021
Stödteam, antal personer med insatsen den 31/12	102	104	97
Stödteam, antal beviljade timmar/mån per 31/12	594	565	528
Stödteamet, antal besök under året	26 840	27 866	24 683

Aktivitetshus – psykiatri	2019	2020	2021
Antal besök – Niklasbergsvägen 3	3 567	1 927	3 120
Antal deltagare – Niklasbergsvägen 3	39	32	32
Bruttokostnad/besök, kr	302	525	396

Verksamheten har varit stängd eller haft begränsat antal deltagare därav den högre bruttokostnaden/besök under 2020 samt 2021.

Personlig assistans SFB över 20 timmar/vecka	2019	2020	2021
Antal personer med verkställt beslut 31/12	47	43	45
Antal personer med kommunen som utförare	12	10	10
Antal beslutade tim/månad i egen regi per 31/12	5 547	4 441	4 664
Antal utförda timmar per år i egen regi	74 654	60 675	52 644
Bruttokostnad per utförd timma i kommunal regi, kr	420	420	444
Ersättning från Försäkringskassan, kr/tim	299	304	315

Antalet beslut ligger kvar på en låg nivå och så även utförda timmar, detta gäller dels beslut som kommunen utför men även beslut där personerna väljer privata utförare.

Arbete, Sysselsättning & Integration

Antal personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder	2019	2020	2021
OSA-platser	5	0	0
Trygghet- och utvecklingsanställningar	42	17	7
Lönebidrag	2	2	2
Nystartsjobb	10	27	44
Extratjänster	81	40	43
Ungdomsanställningar	10	9	7
Utbildningskontrakt	44	18	0
Omstart, arbetsprövning och samverkan	8	12	8
Kommunalt uppföljnings- och aktivitetsansvar	379	276	260
Integration/samhällsinformation	145	20	8
Arbetsutbildning/arbetspraktik	101	161	135
SOL 4:4	301	340	271
Övriga	50	11	0
Antal personer som anvisats under året	1 180	933	602
Övriga ungdomsinsatser			
Feriearbetande ungdomar års 9	80	28	27
Feriearbetande ungdomar gymnasiet	80	88	131
Feriearbeten statsbidrag	0	63	48

Aktivitetshus – psykiatri	2019	2020	2021
Antal besök Fisketorget	3 022	2 880	2 529
Antal deltagare Fisketorget	24	24	27
Bruttokostnad/besök, kr	407	421	518

Daglig verksamhet LSS	2019	2020	2021
Antal personer med verkställt beslut	157	160	190
Hagaparken	23	23	25
Café Gläntan	5	5	-
Torpen	-	-	10
Slättergatan	28	24	26
Gyllenheimsgatan	15	15	19
Lyckan	11	11	12
Hunddagis Fredrikslund	14	14	15
Öppenheten-Vänerparken	22	13	15
Integrerade grupper	-	14	18
Klappteatern	10	10	12
Holmängen	14	14	17
Transporten	6	8	8
Extern placering	6	9	13
Bruttokostnad/brukare/dag	1 084	1 014	867

Café Gläntan har stängts, och Torpen har tillkommit under 2021.

Flyktingverksamhet	2019	2020	2021
Mottagna flyktingar totalt	40	71	22
Varav barn upp t o m 17 år	7	18	0
Varav 18–19 år	8	1	0
Varav 20–64 år	25	52	22

§ 22

Verksamhetsberättelse 2021

SBN 2021/7

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2021 och överlämnar redovisningen till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsberättelse är en mer omfattande målanalys som är en fördjupning av årsredovisningen inom framförallt måluppfyllelsen. Verksamheten som bedrivits under året beskrivs mer i detalj liksom detaljbudget och särskilt viktiga händelser lyfts. En personalredovisning finns med liksom nyckeltal över tid för att visa måluppfyllelse mot kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2022-01-28
- Verksamhetsberättelse 2021

Sändlista

Kommunstyrelsen
Ledningsteam
Ekonom

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-01-28

Dnr: SBN 2021/7

Handläggare
Sara Eriksson
sara.eriksson@vanersborg.se
0521-722144

Mottagare
Samhällsbyggnadsnämnden

Verksamhetsberättelse 2021

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2021 och överlämnar redovisningen till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsberättelse är en mer omfattande målanalys som är en fördjupning av årsredovisningen inom framförallt måluppfyllelsen. Verksamheten som bedrivits under året beskrivs mer i detalj liksom detaljbudget och särskilt viktiga händelser lyfts. En personalredovisning finns med liksom nyckeltal över tid för att visa måluppfyllelse mot kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Beredning

Samhällsbyggnadsförvaltningens ledningsteam

Andreas Knutsson
Förvaltningschef

Bilagor

Tjänsteskrivelse
Verksamhetsberättelse 2021

Sändlista

Kommunstyrelsen
Ledningsteam
Ekonom

Samhällsbyggnadsnämndens Verksamhetsberättelse 2021

Innehåll

1 Samhällsbyggnadsnämnden.....	3
1.1 Sammanfattning	3
<i>Nämndens bidrag till inriktningsmålen.....</i>	<i>3</i>
1.2 Större händelser under året.....	3
1.3 Resultatavstämning	3
<i>I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv.....</i>	<i>3</i>
<i>Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier</i>	<i>4</i>
<i>Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan</i>	<i>5</i>
<i>Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet.....</i>	<i>6</i>
<i>Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska</i>	<i>7</i>
1.4 Nyckeltal/jämförelsetal	9
1.5 Övergripande ekonomisk analys	11
<i>Resultaträkning skattefinansierad verksamhet</i>	<i>11</i>
<i>Resultaträkning taxefinansierad verksamhet</i>	<i>11</i>
<i>Anslagsbindningsnivåer samhällsbyggnadsnämnden.....</i>	<i>12</i>
<i>Investeringar</i>	<i>13</i>
1.6 Personal	14
<i>Nyckeltal</i>	<i>14</i>
<i>Övertid och mertid</i>	<i>14</i>
<i>Rekryteringar/avgångar.....</i>	<i>15</i>
<i>Hållbart arbetsliv.....</i>	<i>15</i>
<i>Personalförsörjning</i>	<i>15</i>
<i>Kompetensutveckling</i>	<i>15</i>
<i>Redovisning av sjukfrånvaro.....</i>	<i>15</i>
<i>Anmälningar om arbetsskador och rapporter om tillbud</i>	<i>15</i>
<i>Företagshälsovård</i>	<i>16</i>
<i>Personalrond.....</i>	<i>16</i>
1.7 Verksamhetsuppföljning	16
<i>Administration och nämnd.....</i>	<i>16</i>
<i>Fastighet och Service.....</i>	<i>17</i>
<i>Gatuenheten</i>	<i>18</i>
<i>Kostenheten.....</i>	<i>19</i>
<i>Kretslopp och Vatten.....</i>	<i>20</i>
<i>Tekniska</i>	<i>21</i>

1 Samhällsbyggnadsnämnden

1.1 Sammanfattning

Nämndens bidrag till inriktningsmålen

Inriktningsmål	Förväntade resultat
♦ I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv	● Mer tillgänglighetsanpassning i kommunen ♦ Fler trygga möjligheter till fritidsaktiviteter utomhus för barn och ungdomar i kommunen
♦ Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier	♦ Fler barn upplever att vägen till och från skolan är trygg
♦ Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan	♦ Minska avfallet/svinnet i förvaltningens verksamheter och kommunen i stort ● 70 % av förvaltningens drivmedel ska vara fossilfritt ● Öka kostenhetens andel av inköp av livsmedel med minskad klimatpåverkan ♦ Öka återbruket av produkter och material
● Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet	● Fler utvecklade arbetsprocesser ● Resultatet i mätningen "Nöjdhet besök vid återvinningscentral", andel (%) ska uppgå i nivå med rikssnitt
■ Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska	■ Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska till 5 % eller lägre ♦ Andelen anställda på förvaltningen som upplever att de har möjlighet att utvecklas och lära nytt i sitt dagliga arbete ska öka till 80 %

1.2 Större händelser under året

Det har varit ytterligare ett speciellt år då Corona-pandemin har påverkat förvaltningen och dess arbete. De som kunnat arbeta på distans och där det inte funkat så har åtgärder vidtagits. För att underlätta för människor att kunna umgås på ett säkert sätt har förvaltningen tillsammans med kultur och fritid byggt en isbana i Plantaget som har varit ett uppskattat inslag i dessa tider.

Det nya produktionsköket Oden står äntligen klart och har börjat att användas. Det är ett toppmodernt kök som är utformat för bästa tänkbara arbetsmiljö. Där kommer 3250 st portioner att tillagas varje dag.

Tyvärr så har utbyggnaden av VA avstannat på Vänersnäs då det råder politisk oenighet i frågan om verksamhetsområde.

Förvaltningen gick med ett stort överskott 2021 detta beror till allra största delen på en stor försäljning av tomter då främst på östra Mariedal och Holmängen.

1.3 Resultatavstämning

I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Kommentar

Samhällsbyggnadsnämnden har under året fokuserat på mer tillgänglighetsanpassning i kommunen samt fler trygga möjligheter till fritidsaktiviteter utomhus för barn och ungdomar. Mer tillgänglighetsanpassning har skett vilket bör bidra till att det finns mer jämställda förutsättningar att påverka sina liv i kommunen. Vad gäller trygga möjligheter till fritidsaktiviteter har många aktiviteter genomförts vilket främjat rörelse och lek. Det finns mer att göra inom trygghetsarbetet men förvaltningen har kommit en bra bit på väg.

Vilka konsekvenser medför nuläget för måluppfyllelsen?

Samhällsbyggnadsnämnden bidrar till inriktningsmålet delvis då ett av två förväntade resultat uppnås.

Mer tillgänglighetsanpassning i kommunen

Kommentar

Flertalet tillgänglighetsanpassande aktiviteter har genomförts. Kommunens hemsida har arbetats igenom, underhåll och investeringar görs alltid med krav på tillgänglighet, servicehus byggs på våra badplatser, vandringsleder underhålls och renoveras för ökad tillgänglighet. Centrumlekplatsen i Brålanda tillgänglighetsanpassades vid ombyggnation och anpassade kostnader erbjuds till barn med vissa behov.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Tillgänglighetsanpassade busshållplatser, andel	→	57	57	56
Tillgänglighetsanpassade lekplatser, andel	—	1		
Antal tillgänglighetsanpassade åtgärder, antal per år	↗	8	1	1
Tillgänglighetsanpassade skogs- och vandringsled, antal meter eller andel?	—	500		
Tillgänglighetsanpassade badplatser, andel	—	4		

Fler trygga möjligheter till fritidsaktiviteter utomhus för barn och ungdomar i kommunen

Kommentar

Det förväntade resultatet uppnås delvis men har kommit mycket långt. Armaturer har bytts ut till LED, en plan för trygghetsröjning i stadsmiljö är påbörjad, flertalet popup-aktiviteter har genomförts som bidrar till lek, rörelse och kreativitet bland olika åldrar, cykelcrossbanan på Sjövallen har färdigställts, isbana på Plantagen har satts upp med mera. Anledningen till att målet uppnås delvis beror på att trygghetshöjande insatser genom att locka olika invånargrupper till Torpa- och sportområdet är svåra att mäta och arbetet är fortfarande pågående. Samarbete sker med BRÅ, Polisen och andra verksamheter.

SCB:s mätning "nöjdhet Idrott- och motionsanläggningar" där målet var att det 2021 skulle uppgå till minst index 60 går inte att följa upp då ingen tillgänglig statistik finns att tillgå.

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Kommentar

Fokus för samhällsbyggnadsnämnden under 2021 har varit att öka tryggheten till och från skolan för barnen. Ett nuläge kommer identifieras under början av 2022 för att se vart skolvägen upplevs otrygg med prioritering i

kommunens socioekonomiskt utsatta områden. Arbetet har kommit långt men vissa delar återstår såsom fortsatt arbete med Grönplan för Torpaområdet samt förbättrat samarbete med BRÅ. Under året har rutin för felanmälan av gatubelysning förändrats, belysningsarmatur har bytts ut till LED liksom fler vandalsäkra belysningsarmaturer och projekt kring belysning i socioekonomiskt utsatta områden. En digital skötselkarta håller på att arbetas fram för att kunna underlätta arbetet med trygghetsröjningar.

Vilka konsekvenser medför nuläget för måluppfyllelsen?

Svårt att veta då korrelationen mellan skolväg och skolresultat samt fullföljda studier är svår att mäta. Inga valda mått finns att tillgå.

Fler barn upplever att vägen till och från skolan är trygg

Kommentar

Det förväntade resultatet uppnås delvis. Arbetet har kommit långt men vissa delar återstår såsom fortsatt arbete med Grönplan för Torpaområdet samt förbättrat samarbete med BRÅ. Under året har rutin för felanmälan av gatubelysning förändrats, belysningsarmatur har bytts ut till LED liksom vandalsäkrad belysningsarmaturer och projekt kring belysning i socioekonomiskt utsatta områden. En digital skötselkarta håller på att arbetas fram för att kunna underlätta arbetet med trygghetsröjningar.

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Kommentar

Samhällsbyggnadsnämnden bidrar till inriktningsmålet genom att delvis minska avfallet och svinnet, nyttja fossilfritt drivmedel, öka kostenhetens inköp av livsmedel med minskad klimatpåverkan samt genom att delvis öka återbruket av produkter och material. Två av fyra förväntade resultat uppnås delvis och två uppnås helt. Därmed bidrar nämnden delvis till inriktningsmålet.

Vilka konsekvenser medför nuläget för måluppfyllelsen?

Att måluppfyllelsen inte är helt uppfylld. Genom att minska matsvinnet och öka antalet besökare vid kretsloppsparken kan större måluppfyllelse ske. Coronapandemin har varit en bidragande anledning till att de aktiviteter som hade planerats för att öka antalet besökare på kretsloppsparken uteblev.

Minska avfallet/svinnet i förvaltningens verksamheter och kommunen i stort

Kommentar

Det förväntade resultatet uppnås delvis då ett delmål ej har uppnåtts. Detta avser matsvinnet som överskrider 45g per portion. Vidare har diverse aktiviteter genomförts för att minska avfallet och svinnet. Användandet av engångsartiklar har minskat, återbruk av byggmaterial och markföroreningar sker, sprängsten återanvänds dock inte schaktmassor som går till deponi, matsvinnet har minskat under hösten, pantrör har monterats på papperskorgar runt om i kommunen för att öka möjligheten antalet fraktioner och därmed stimulera återvinning.

Mått	Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Antal genomfört projekt, vilket påverkat våra invånares beteenden kring avfallshantering	—	3	
Antal tillfällen Gatuenheten har erbjudit invånare att återanvända överblivet material	—	16	

70 % av förvaltningens drivmedel ska vara fossilfritt

Kommentar

Av de 232 st fordon som gatuenheten administrerar/ansvarar för när det gäller tunga lastbilar, lätta lastbilar och personbilar så har i dag 74,4% förutsättningar att använda fossilfritt drivmedel. Dessa drivs med el, gas, HVO eller är laddhybrider. HVO-tank är beställd till Kretsloppsparken. Förvaltningen ser även som upphandlande myndighet att transporter vid entreprenadupphandlingar går att kravsättas, men detta har förvaltningen ej arbetat med under året och ser därmed en utvecklingspotential inom detta område.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Fordon som drivs med fossilfritt drivmedel, andel (%)	↗	74,4	62,9	51,1

Öka kostenhetens andel av inköp av livsmedel med minskad klimatpåverkan

Kommentar

Det förväntade resultatet uppnås. Målet på 1,7 kg CO2 ekv/kg inköpta livsmedel uppnås. Den mat som serveras inom offentlig sektor utgör en viktig vägvisare för hållbara och hälsosamma matvanor. Genom att öka kunskapen om vilken mat som är bra ur klimatsynpunkt, men också god och hälsosam, rustar vi offentlig måltidsbransch för framtiden.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Antal CO2 ekv/kg inköpta livsmedel	—	1,7		

Öka återbruket av produkter och material

Kommentar

Det förväntade resultatet uppnås delvis. Ett av delmålen för att det förväntade resultatet skulle vara uppnått var att öka antalet besökare på kretsloppsparken. Antal besökare har minskat med ca 2000 men statistiken släpar ett år.

Arbete har genomförts för att hitta sätt att återanvända material inom förvaltningens verksamheter. Alla verksamheter använder i första hand "Remöblera" för att återanvända kontorsmaterial och på kostenhetens intranät finns ett "Bytestorg" där medarbetarna är aktiva och byter utrustning mellan köken för cirkulär återanvändning. Eventuellt överflödigt kontorsmaterial som finns i verksamheten annonseras ut på Intranätet, till andra verksamheter som kan vara i behov av det. Kommuninvånare har fortsatt erbjudits att hämta överblivet material från gatuenhetens verksamhet. Gatuunderhåll återanvänder delvis uppsopat isgrus genom att få det tvättat och försöker använda det igen i verksamheten, exempelvis vid plattläggning.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Antal tillfällen Gatuenheten har erbjudit invånare att återanvända överblivet material	—	16		
Antal besökande på Kretsloppsparken, antal per år	—		34 486	

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Kommentar

Samhällsbyggnadsnämnden bidrar till inriktningsmålet genom att utveckla fler arbetsprocesser och ha en nöjdhet vid besök vid återvinningscentralen som uppgår i nivå med rikssnittet. Många processer har utvecklats under året och andelen positiva till utbudet av återvinningscentraler i kommunen är högre än genomsnittet bland kommuner i Sverige.

Vilka konsekvenser medför nuläget för måluppfyllelsen?

Då nämndens båda resultat uppnås anses resultaten bidra till att kommunen har en god service och hög effektivitet.

Fler utvecklade arbetsprocesser

Kommentar

Det förväntade resultatet uppnås. Många processer har utvecklats och olika aktiviteter som effektiviserar och ökar kvaliteten har genomförts. Några exempel på dessa är att rutinerna för ekonomisk uppföljning vid månads- samt delårsbokslut har utvecklats. Vidare har ärendeberedning förbättrats för en mer effektiv och rättssäker ärendeprocess. Digitalisering har skett inom flera områden såsom utökat användande av E-blanketter, E-tjänster, datasystem och appar inom flera verksamheter. Viktiga styrdokument är på gång att revideras inför 2022 och mer strukturerad uppföljning har införts inom vissa områden.

Resultatet i mätningen "Nöjdhet besök vid återvinningscentral", andel (%) ska uppgå i nivå med rikssnitt

Kommentar

Det förväntade resultatet uppnås. Vid 2021 års SCB-undersökning har inte frågan om "Nöjdhet besök vid åvc" återfunnits men istället har följande fråga ställts: "Hur du tycker följande fungerar i din kommun? Utbudet av återvinningscentraler i din kommun, där du kan lämna in" Andelen positiva i kommunen är 84 % jämfört med rikets 78 %, vilket också statistiskt säkerställt.

Mått	Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Utbudet av återvinningscentraler i kommunen är bra, andel (%)	—	84,3	

Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

Kommentar

Sjukfrånvaron inom samhällsbyggnadsförvaltningen har ökat under tredje kvartalet. I jämförelse med 2020 års sjukskrivningstal har sjukskrivningen dock minskat.

Vilka konsekvenser medför nuläget för måluppfyllelsen?

Coronapandemin har påverkat en ökad sjukfrånvaro.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska till 5 % eller lägre

Kommentar

Sjukfrånvaron för förvaltningen tertial 3 uppgick till följande:

- Administrationen 3,7%
- Fastighet & Service 5,8%

- Gatuenheten 5,6%
- Kostenheten 7,7%
- Kretslopp och Vatten 3,2%
- Tekniska 2,8%

Prognosen för Samhällsbyggnadsförvaltningen 2021 förväntas bli 6,4% sjukfrånvaro. (Utfall blev 6,7, se mer under Redovisning av sjukfrånvaro).

Höga sjuktal beror framförallt på den rådande pandemin. Insatser har genomförts för att bl.a. förbättra arbetsmiljön inom olika områden.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Sjukfrånvaro, andel (%)	↘	6,4	6,8	5,7

Andelen anställda på förvaltningen som upplever att de har möjlighet att utvecklas och lära nytt i sitt dagliga arbete ska öka till 80 %

Kommentar

Det förväntade resultatet uppnås delvis. Medarbetarundersökningen visar på att andelen anställda som upplever att de har möjlighet att utvecklas och lära nytt i sitt dagliga arbete uppgår till ca. 79%. Flertalet verksamheter uppnår eller är nära att uppnå 80%.Handledning, fortbildning inom specifika områden men även medarbetarskap har genomförts. Teoretiska och praktiska utbyten har skett både mellan anställda men även med externa parter.

Mått		Utfall år 2021	Utfall år 2020	Utfall år 2019
Anställda som upplever att de har möjlighet att utvecklas och lära nytt i sitt dagliga arbete, index	→	78	78	

1.4 Nyckeltal/jämförelsetal

Fastighet	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckling 20/21
Skolor, förskolor antal	41	40	+1
Skolor och förskolor, yta kvm	100 884	98 184	+2 700
Omsorgsfastigheter antal	21	21	-
Omsorgsfastigheter, yta kvm	14 594	14 594	-
Kontorsfastigheter, antal	5	5	-
Kontorsfastigheter, yta kvm	29 941	29 941	-
Fritidsfastigheter, yta kvm	61 678	61 678	-
Övriga objekt, yta kvm	28 108	28 108	-
Fastighetsunderhåll, yta kvm	157	138	+19
Lantegendomar/markreserv, yta ha	140	140	-

Förvaltade ytor för skolor och förskolor har ökat med 2 700 kvm sedan bokslutet 2020. Detta beror på att multiköket Oden har tagits i bruk under året. Fastighetsunderhållet för år 2021 uppgick till 157 kr/kvm vilket innebär en ökning med 14% från föregående år. För övriga kategorier har inga förändringar skett.

Gatuenheten	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckling 20/21
Gatuunderhåll kr/km	83 888	73 971	13,4%
Kommunala gator, km	183*	174	5,2%
GC-vägar, km	127*	120	5,8%
Underhållsbeläggning, m2	39 009	44 672	-12,7%
Parker + naturmark, ha	407,5	358	13,8%

*sträckan är uppdaterad 2021 utifrån gatuinventeringen som utfördes 2021 av Sweco.

Gatuunderhållet uppgick till 83 888 kr/kvm för år 2021 och har ökat med 13% från föregående år. Verksamheten för gatuunderhåll har under året fått ökade resurser till eftersatt underhåll vilket förklarar ökningen mellan åren. Under året har det tillkommit ytterligare parker och naturmark. Det som har tillkommit är Skaven, 20 ha park och naturmark, Holmängen, 1:1 3,5 ha park och naturmark, Holmängen norr om Östra vägen, 17 ha park och naturmark samt Östra Mariedal, 9 ha park och naturmark.

Kostenheten	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckling 20/21
Måltider förskolor	319 560	312 757	+6 803
Måltider skolor och fritids	880 299	863 290	+17 009
Äldreomsorg + ASI	165 636	172 841	-7 205
Måltider antal	1 365 499	1 348 888	+16 607

Måltidsleveranserna har inte nått upp till budgeterat antal. Orsaken till detta är den pågående coronapandemin och tillhörande restriktioner. Skolor, fritids och förskolor har haft en högre frånvaro än normalt och undervisning har till viss del skett på distans vilket påverkar utfallet. Inom äldreomsorgen har inflyttning inte skett i den omfattning som det blivit lediga platser.

Kretslopp & Vatten	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckling 20/21
Vatten			
Debiterad kvantitet renvatten 1000 kbm	2379	2333	+2,0%
Odebiterat vatten %	26,0	33,7	-7,7%
Debiterad kvantitet spillvatten, 1000-tal kbm	2 155	2 181	-1,2%
Verklig renad spillvattenmängd, 1000-tal kbm	6 422	7 017	-8,5%
Antal läckor	25	24	+1

Avfall			
Hushållsavfall antal ton	7097	7329	-3,0%

Ett ålderstiget ledningsnät som fått sättningar och fogförskjutningar, felkopplingar hos abonnenter samt höga grundvattennivåer och kustnära ledningsnät bidrar till tillskottsvattnet i verksamhetsmättet verklig renad spillvattenmängd. Driftkostnader på ledningsnätet orsakade av akuta vattenläckor har varit fortsatt höga under 2021. Under året inträffade 25 st vattenläckor som åtgärdats. Mest omfattande var de återkommande vattenläckorna på Parallellgatan i Vänersborg. Inför året har verksamheterna som sköter drift och underhåll av ledningsnätet fått utökade medel för att hantera dessa läckage inom driftbudgeten. I avfallsplanen står bl.a. att avfallsmängden ska minska samt hur ett slutligt omhändertagande ska ske. Det kan konstateras att det miljöfarliga avfallet nästan är obefintligt i hushållsavfallet, men arbetet fortskrider för att det ska försvinna helt har fortsatt. Liten förändring på renhållningssidan med minskat insamlat avfall i år jämfört med förra året.

Service	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckling 20/21
Städyta antal 1000/kvm per dag	177 000	100 000	+77,0%
Vaktmästarservice, antal timmar	25 862	23 955	+8,0%
Tryckeriservice, antal kopior	275 450	281 000	-2,0%

Städyta kvm per dag har ökat från föregående år. Verksamheten har från årsskiftet fått utökat uppdrag från barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen. Lokalvårdens ökade ytor beror på att de har tagit över lokalvård för fritidsgårdar, bibliotek och fritidsanläggningar från kultur och fritid och sex skolor och sex förskolor som tidigare hade externt lokalvård. Ökningen av vaktmästeritimmor avser matkörning som enheten numera har avtal för. Coronapandemin har medfört att många verksamheter inte har haft det behovet av trycksaker som de brukar och därav har antal kopior minskat.

1.5 Övergripande ekonomisk analys

Resultaträkning skattefinansierad verksamhet

Resultaträkning, tkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	9,8	10,5	7,3
Övriga intäkter	422,8	365,4	360,6
Summa intäkter	432,6	375,9	367,9
Personal	159,9	146,9	137,5
Omkostnader	239,7	212,9	223,9
Avskrivningar & internränta	93,1	95,9	85,1
Summa kostnader	492,7	455,7	446,5
Nettokostnad	60,1	79,9	78,6
Nettobudget	80,0	77,4	74,2
Resultat	19,9	-2,5	-4,4

Den skattefinansierade verksamheten redovisade för år 2021 19,9 mnkr i överskott mot budget. Som syns i ovanstående tabell har resultatet ökat markant i jämförelse mot tidigare år. Ökningen återfinns främst bland de övriga intäkterna och beror på de exploateringsintäkter som inkommit under året. Även omkostnaderna har ökat för samhällsbyggnadsnämnden. Ökningen på kostnadssidan beror till stor del på ett medfinansieringsbidrag till Trafikverket på 10,7 mnkr. Även tomtlagerkostnader för exploateringsobjekt på 6,6 mnkr samt utredningskostnader som förts till driften på grund av ej genomförda projekt har ökat årets kostnader mot föregående år med ca 2,0 mnkr.

Resultaträkning taxefinansierad verksamhet

Va-verksamhet

Resultaträkning, tkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	71,7	63,8	59,3
Verksamhetens kostnader	48,7	47,3	43,8
Avskrivningar	14,9	14,2	13,5
Kostnader	63,6	61,5	57,3
Ränta	4,0	6,1	6,0
Årets resultat	4,1	-3,8	-4,0
Nettobudget	0,0	0,0	0,0
Budgetavvikelse	4,1	-3,8	-4,0

Renhållningsverksamhet

Resultaträkning, tkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	35,1	32,0	30,4
Verksamhetens kostnader	30,7	28,3	28,2
Avskrivningar	3,7	3,4	2,1

Kostnader	34,4	31,7	30,3
Ränta	0,4	0,4	0,1
Årets resultat	0,3	-0,1	0,0
Nettobudget	0,0	0,0	0,0
Budgetavvikelse	0,3	-0,1	0,0

För de taxefinansierade verksamheterna redovisades år 2021 ett överskott mot budget om totalt 4,4 mnkr. Överskottet är främst hänförligt till va-verksamheten som redovisade ett överskott om 4,1 mnkr vid årets slut. Mellan år 2021 och 2020 har va-verksamhetens resultat gått från ett underskott om 3,8 mnkr till ett överskott om 4,1 mnkr. Den stora skillnaden mellan året kan förklaras genom 2021 års ökade intäkter och lägre räntekostnader, men också för att slamhanteringen som år 2020 var en stor kostnadspost för avloppsreningsverket Holmängen har stabiliserats under 2021 och bortforsling sker enligt ny plan och ryms inom budget.

Anslagsbindningsnivåer samhällsbyggnadsnämnden

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Budgetdifferens 2021
Nämnd & Administration/gator & vägar, park m.m.	77,9	65,5	67,1	-9,2
Fastighet	-18,5	13,6	9,4	28,6
Städ/kost/serviceenheter	0,7	0,8	2,1	0,5
Va-verksamhet	-4,1	3,8	4,0	4,1
Renhållningsverksamhet	-0,3	0,1	0,0	0,3
Summa	55,7	83,8	82,7	24,3

Tabellen ovan visar resultat per samhällsbyggnadsnämndens olika anslagsbindningsnivåer. Totalt för år 2021 redovisade samhällsbyggnadsnämnden ett överskott mot budget om 24,3 mnkr. Det stora överskottet är främst hänförligt till fastighet och beror på stora exploateringsintäkter som inkommit under året. Överskottet är också hänförligt till va-verksamheten, 4,1 mnkr, städ/kost/serviceenheter, 0,5 mnkr samt renhållningsverksamheten, 0,3 mnkr. Överskottet balanseras av underskottet om 9,2 mnkr som återfinns hos anslagsbindningsnivån nämnd & administration/gator & vägar, park m.m. Underskottet beror på medfinansieringsbidraget till Trafikverket på 10,7 mnkr. En mer detaljerad beskrivning av verksamheternas resultat återfinns i avsnittet verksamhetsuppföljning.

Investeringar

Mnkr	Investeringsplan 2021	Utfall 2021	Budgetdiff 2021
Nämnd & Administration	-	-	-
Gatuenheten/tekniska	54,2	18,8	35,4
Fastighet	363,2	162,5	200,6
Kost & Service	3,8	2,8	1,0
Va-verksamhet	261,9	61,6	200,3
Renhållningsverksamhet	5,6	4,4	1,2
Exploatering	64,6	29	35,6
Netto	753,2	279,2	474,0

Samhällsbyggnadsnämndens investeringar uppgick till ett utfall om totalt 279,2 mnkr t.o.m. december, vilket kan jämföras mot helårsprognosen om 321,9 mnkr som lämnades i delårsrapporten per augusti. Årets totala utfall innebär ett överskott mot budget om totalt 474,0 mnkr. Den differens som uppstår mellan budget och utfall är i många fall svår att förutse. Processer med upphandlingar, detaljplan eller bygglov kan överklagas eller fördröjas, miljömässiga hinder kan uppstå, men även förändringar inom verksamheterna kan göra att projekten inte kommer igång enligt plan.

Gatuenheten/tekniska redovisade ett totalt utfall om 18,8 mnkr för årets investeringsprojekt. Några större poster som bidrar till utfallet är cirkulationsplatsen vid Björkholmsgatan, 4,6 mnkr, beläggningsunderhåll, 4,3 mnkr, gatuarbete i samband med va-sanering inklusive toppbeläggning, 1,4 mnkr, samt cirkulationsplatsen vid Nabbensberg, 1,4 mnkr.

Gatuenheten/tekniska redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 35,4 mnkr, vilket främst avser projektet Dalbobron som redovisade en avvikelse om 24,9 mnkr. Projektet har varit försenat under en längre tid då upphandlingen överklagades i två instanser. Förvaltningsrätten gav kommunen rätt men Kammarrätten dömde till överklagande parts fördel. Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen nekades och därför har upphandlingen behövt göras om. Ett annat projekt där uppstart har försenats är GC-väg Vänersborg-Frändefors, 3,0 mnkr, beroende på att man inväntar beslut i pågående förrättning hos statliga lantmäteriet. GC-väg Korseberg har också försenats då svar på ansökan om dispens för strandskydd inväntas. Överskottet för projektet motsvarar projektets budget, 1,9 mnkr.

Fastighet redovisade ett totalt utfall om 162,5 mnkr för helåret och har haft ett antal större pågående projekt under året. Utfall för Öxnereds skola uppgick till totalt 67,6 mnkr, Multikök Oden, 43,1 mkr och Holmängen skola, 7,6 mnkr.

Fastighetsenheten redovisade ett överskott mot budget vid årets slut som uppgick till 200,6 mnkr. Överskottet är främst kopplat till Holmängens skola med en avvikelse om 66,3 mnkr. Därefter Mötessal för kommunanställda med en avvikelse om 36,6 mnkr, samt Öxnereds skola med en avvikelse om 17,2 mnkr. Holmängens skola försenades inledningsvis på grund av att upphandlingen överklagades, men nu är projektet igång. Mötessal för kommunanställda försenades på grund av att upphandlingen fick göras om då endast ett anbud inkom vid första tillfället. Nu är upphandling genomförd och projektet är igång. Avvikelsen för Öxnereds skola beror till stor del att budgeten inte har reviderats mot betalplanen där kostnader för projektet är förskjutna.

Bland fastighetsinvesteringarna ingår projekten Vänersborgs hamn och skredsäkring vid Vargöns hamn. Arbete med projekten Vargöns- och Vänersborgs hamn är båda försenade. Vargöns Hamn hade en avvikelse om 31,9 mnkr för år 2022. Upphandling för projektet är genomförd men utförande förväntas ske först under år 2022. Vänersborgs hamn har en avvikelse om 5 mnkr för år 2021.

Investeringar för kost & service redovisade ett utfall om totalt 2,8 mnkr. 1,1 mnkr var hänförligt till serviceverksamheten. På grund av utökat uppdrag inom verksamheterna vaktmästeri och lokalvård har

verksamheterna behövt utökas med en mindre lastbil samt flera kombiskurmaskiner. Därför begärdes utökad investeringsbudget om 0,9 mnkr vilket beviljades av kommunfullmäktige

Va-verksamheten redovisade ett totalt utfall om 61,6 mnkr vid årets slut. Detta kan jämföras med 2020 års utfall på totalt 31,5 mnkr. Inom Va-verksamheten har de större projekten under året haft totalt utfall enligt följande: Va Vänersnäs, 39,2 mnkr, Va Fridhemsområdet, 5,6 mnkr, Holmängens avloppsreningsverk, 3,2 mnkr, ombyggnation va- och avloppsverk, 2,6 mnkr.

Va-verksamheten redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 200,3 mnkr. Avvikelsen från budget för Va-verksamheten är främst hänförligt till tre projekt: Va Vänersnäs 85,6 mnkr, Holmängens avloppsreningsverk, 72,4 mnkr samt Rörvik Vattenverk 29,6 mnkr. Orsaken till försening av Va Vänersnäs är sammantaget att coronapandemin har bidragit till förseningar och markförhandlingar har dragit ut på tiden. Rörvik Vattenverk har tidigare försenats på grund av att upphandling inte har kunnat genomföras. Under hösten 2021 har upphandling genomförts och projektet är nu påbörjat.

Vad avser renhållningsverket uppgick det totala utfallet för 2021 till 4,4 mnkr och avser inköp av renhållningsfordon.

Exploateringsverksamhetens utfall uppgick till totalt 29,0 mnkr år 2021. Inom exploateringsverksamheten avser 13,2 mnkr bostadsområdet Skaven/Öxnered, 8,2 mnkr bostadsområdet Östra Mariedal och 3,2 mnkr Holmängen bostäder etapp 2.

Exploateringsverksamheten redovisade totalt ett överskott om 35,6 mnkr. Avvikelsen består främst av projekten Trestad Center Västra, 20 mnkr, Brättevägen Skaven mot Edsvägen, 13,8 mnkr samt Holmängen Bostäder etapp 2, 5,6 mnkr. Uppstart av Trestad Center Västra försenades då detaljplan för området vann laga kraft först i april 2021, men nu är projektet igång. Brättevägens avvikelse beror på att området har höga naturvärden som kräver omfattande utredningar och ställningstaganden inför stråkval. Artinventering har utförts under året och stråkvalsanalys har påbörjats. Holmängen Bostäder etapp 2 pågår men har inte hunnit avslutas under året då man har avvakat med att färdigställa asfalteringen tills att exploateringen är klar.

1.6 Personal

Nyckeltal

Personalnyckeltal	Kvinnor	Män	Totalt	Jfr 2020
Samhällsbyggnadsförvaltningen	221	151	372	14
Tillsvidareanställningar	209	135	344	20
Visstid	12	16	28	-6
Antal årsarbetare	187	146	333	26
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	96	99	97	-1
Antal heltid i procent, tillsvidareanställda*	88	97	92	1
Medellöner	29 369	30 860	29 954	290
Medelålder	46	46	46	0
Övertidstimmar	1261	4099	5360	1288
Mertidstimmar (deltidsanställda)	1149	272	1421	108
Personalrörlighet			8,5%	0
Timavlönade tid omräknat i årsarbete			12	0

* I princip endast inom Kosten som det finns deltidsanställningar

Övertid och mertid

På Samhällsbyggnadsförvaltningen är det beredskapsavtalet som står för uttag av övertid. Beredskap finns inom Fastighet, Gatuenheten, Kretslopp och vatten samt Tekniska. Kosten arbetar aktivt med att fylla schema till heltider för att förebygga risken för mertid. På Lokalvården har övertiden ökat under 2021 på grund av hög frånvaro.

Rekryteringar/avgångar

Förvaltningen har en personalrörlighet på 8,5%, vilket är samma som förra året. Serviceyrkena är den kategori som har högst personalomsättning. 15 personer har slutat på egen begäran varav tre gått i ålderspension. Pensionsåldern varierade mellan 62-65 år.

12 personer har konverterats enligt LAS (vaktmästare, renhållningsarbetare, anläggningsarbetare, kock och måltidsbiträde). Under året har 38 annonser publicerats och alla annonser har lett till anställning. Totalt är 66 tjänster tillsatta där lokalvårdare, säsongsarbetare inom parken, gata och renhållningen är mer än en tjänst per annons.

Nya kunder till lokalvården under hösten 2021 och från årsskiftet 21/22 har inneburit 16 nyrekryterade lokalvårdare.

Hållbart arbetsliv

Omplacering av personal har skett inom förvaltningen och flera omplaceringar från andra förvaltningar har genomförts under 2021. I dagsläget finns inga beslut på avtalet 80-90-100.

Personalförsörjning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har framför sig flertalet pensionsavgångar där enskilda verksamheter ser den framtida personalförsörjningen som en utmaning gällande yrken så som ingenjörer med specialistkunskap och kockar.

Kompetensutveckling

Yrkesgrupperna ekonom, förvaltningssekreterare, registrator och personal har genomgått olika kurser under året, bland annat diarieföring, arkivering, lönepolitik och teknikekonomi.

Sju lokalvårdare har under 2021 genomgått PRYL-utbildning vilket har finansierats av medel från KOM-KR via Omställningsfonden. Det är en tjänstespecifik utbildning kring material och arbetssätt inom lokalvård. Enheten Projekt och förvaltning har genomfört utbildning i entreprenadjuridik samt att upphandlare har gått fortsättningskurs gällande upphandling.

Yrkesgrupperna projektledare, förvaltare och chefer i verksamheten Fastighet och service har haft utbildningsdag om yrkesetik, arbetsmoral och medarbetarskap. Även handledning för chefer med fokus på personal, samverkan och samsyn kring uppdrag har genomförts.

Kostenheten har genomfört repetition digitalt gällande brandskyddsutbildning, HLR och första hjälpen. Kostpersonal (främst inom kök skola o förskola) har sett filmen "Teknikerna som vill hacka klimatet" – Vetenskapens värld som handlar om CO2-ekvivalenter.

Ledningsteamet har haft genomgång om det systematiska förebyggande arbetet gällande diskriminering som därefter delges övriga enheter inom förvaltningen.

Redovisning av sjukfrånvaro

Totalt för hela året 2021 är sjukfrånvaron 6,7% på Samhällsbyggnadsförvaltningen vilket är en sänkning från 2020 med 1%. Under 2021 har all sjukfrånvaro mellan dag 2-180 dagar gått ned med 17,5% medan dag 181-365 ökat med 24,7% och dag 365+ minskat med 18,8%. Största delen av sjukfrånvaro beror på infektioner/förkylningar och övriga fysiska sjukdomar (benbrott, ryggskott, diskbråck eller operation).

Året slutade med en högre sjukfrånvaro än 2020 där pandemin hade en avgörande roll i och med sin "fjärde våg".

Anmälningar om arbetsskador och rapporter om tillbud

Rapporterade arbetsmiljöhändelser	2020	2021	Jfr 2020
Riskobservationer	11	18	7
Tillbud	22	31	9
Olycksfall	37	50	13
Arbetssjukdom	0	6	6

Rapporteringen av riskobservationer och tillbud har ökat efter en minskning under 2020. Olycksfallen har ökat och sker främst inom Kostenheten och Gatuunderhåll. Skadeorsak/risk som är vanligast förekommande är: akut överansträngning, lågt fall, ohälsosam arbetsbelastning samt psykisk överbelastning. Medarbetare uppmanas att anmäla risker de ser och upplever. Att kartlägga risker är en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Företagshälsovård

Förvaltningens totala budget var på 171 000 kr och 101 510 kr (59%) nyttjades. Kontaktersakerna har 60% handlat om ohälsa där direkt stöd till medarbetare sätts in samt en efterhjälpande fas. 29% berör hälsorisker där kunskap och risker hanteras och undanröjs inom både den fysiska och sociala arbetsmiljön. Vid 11% av kontakterna har orsaken varit om hälsa där fokus har varit på friskfaktorer som ska skapa trygghet och framåt driv.

Personalrund

Varje år träffas personalspecialist och alla chefer individuellt för genomgång av hälsoläget på respektive enhet samt aktuella frågor. Under hösten 2021 var fokus på rehabiliterings- och sjukprocessen samt den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

1.7 Verksamhetsuppföljning

Administration och nämnd

Uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens gatu- och väghållning, parkverksamhet, enskild väghållning, trafikfrågor, bidrag m.m. Nämnden ansvarar vidare för teknik och utredning, för kommunens renhållningsverk, vatten- och avloppsverk samt fastighetsförvaltning. Under samhällsbyggnadsnämnden sorteras också intern service i form av lokalvård, måltidsproduktion, verksamhetsvaktmästeri, reception, konferensservice och kommunens bilpool.

Den administrativa enheten är organiserad för att stödja och ge service till samhällsbyggnadsnämnden samt samhällsbyggnadsförvaltningen verksamheter och förvaltningschef i såväl strategiska som operativa frågor. Huvudsakligen inom områdena personal, ekonomi, administrationsutredning, utveckling och webbstöd. Inom verksamheten handläggs och kvalitetssäkras även förvaltningens nämnds- och ärendeadministration.

Året som gått

Under året har administrativa enheten arbetat utifrån sitt grunduppdrag med att stödja och ge service till politiken, verksamheter och chefer samt invånare. Coronapandemin har påverkat från och till under året men tack vare arbete på distans har arbetet kunnat fortgå. Under året har fokus legat på att framförallt utveckla olika ekonomiska processer såsom uppföljning och budget och prognos. Rutiner har upprättats och förenklats vilket påverkat området positivt. Vidare har förvaltningens ärendeberegningsprocess utvecklats där ärendegenomgång månadsvis har införts vilket bidrar till transparens i processen och bättre samordning och planering.

Ekonomisk analys

Administration & nämnd	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Budgetdifferens 2021
Administration & nämnd	7,3	7,1	6,7	+0,3
Nettokostnader	7,3	7,1	6,7	+0,3

Administration och nämnd redovisade år 2021 ett överskott mot budget om 0,3 mnkr. Överskottet mot budget kan främst förklaras utifrån lägre personalkostnader och oförutsedda verksamhetskostnader än budgeterat. Administrationsverksamheten har under året drabbats av flera ej arbetsrelaterade sjukskrivningar som till stor del ej har ersatts. Samtidigt har verksamheten fått ökade intäkter i form av statsbidrag för sjuklöneersättning på grund av coronapandemin. Verksamheten har en buffert för oförutsedda händelser som ej har behövt brukas fullt ut, vilket bidrar till det totala överskottet mot budget.

Fastighet och Service

Uppdrag

Fastighet och service består av enheterna Fastighetsdrift, Lokalvård och Projekt och förvaltning. Hos Fastighet och service finns kommunens mark- och exploateringsingenjörer som ansvarar för exploatering av nya bostads- och industriområden, liksom köp och försäljning av hela eller delar av fastigheter samt försäljning av tomter. Fastighet och service ansvarar för förvaltningen av kommunens fastigheter genom lokalvård, fastighetsdrift och vaktmästeri i skolor, förskolor, på särskilt boende, offentliga toaletter och i övriga förvaltningsbyggnader. Dessa omfattar ett drygt hundratal fastigheter på tillsammans nästan 200 000 m². Därtill kommer kommunens idrotts/fritidsanläggningar med bl.a. Arena Vänersborg. De utgör ytterligare ca 50 000 m². Fastighet och service är dessutom upphandlare och projektledare för ny- och ombyggnation av kommunens byggnader. Denna del omfattar cirka 20 projekt per år. Dessutom ansvarar verksamheten för reception och telefonväxel, samt uthyrning av lokaler. Inom verksamhetsområdet finns också kommuntryckeriet. Fastighet och service ansvarar vidare för bostadsanpassningsbidragen. Verksamheten utreder och beslutar om anpassningsbidrag i eget boende enligt lag (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag.

Året som gått

Verksamheten har haft ett flertal utmaningar att hantera under året som i vissa fall inneburit stora konsekvenser. Lokalvården har, från önskemål av barn- och utbildningsförvaltningen, tagit över det städuppdrag som tidigare utförts av extern aktör. Avtalen som slutits med förvaltningen har i princip inneburit en ökning med 60-70% av städade ytor och resulterat i en stor rekrytering av lokalvårdare och ett behov av förstärkning i ledningen. Under året rekryterades en till enhetschef för lokalvården för att möta det behovet. Tryckeriet har tydligt utökat sin repertoar och det har skapats både foto och film vilket gjort att det tidigare vikande resultat under året hämtats upp. Ett kreativt samarbete med kommunstyrelsen har gett mycket publikationer. Fastighetsdriften har mött ett ökat transportbehov från socialtjänsten för testning och vårdmaterial hantering. För detta ändamål rekryterades tillfällig förstärkning av chaufför vilket utvecklades till ett bra samarbete med väl fungerande logistik. Enheten Projekt och Förvaltning har haft en del personalförändringar och har arbetat fram en ny struktur kring förvaltningen av fastigheterna där det skapats geografiska områden med ett team av förvaltare, drifttekniker och snickare som med sina olika perspektiv arbetar tillsammans på områdena och dess byggnader. Det har under kort tid gett goda synergieffekter och kommer utvecklas vidare. Investeringsvolymerna för fastighetsinvesteringar har varit fortsatt höga under år 2021. Större projekt som Öxnereds skola, Holmängens skola och nya mötessalen har pågått under året. Multiköket Oden blev nästintill färdigställt under hösten och kostenheten har börjat använda anläggningen. Fastighet har under året haft stora intäkter inom exploateringsverksamheten då bland annat tomter vid bostadsområdena Östra Mariedal och Holmängen har gått till försäljning.

Ekonomisk Analys

Fastighet & Service	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Budgetdifferens 2021
Fastighet	-18,5	13,6	9,4	+28,6
Service	0,8	0,6	0,3	+0,1
Nettokostnader	-17,7	14,2	9,7	28,7

Fastighetsverksamheten redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 28,6 mnkr. Överskottet beror på de exploateringsintäkter som har inkommit under året. De ökade intäkterna beror främst på försäljning av tomter vid

områdena Östra Mariedal och Holmängen. Årets intäkter för bostads- och industritomter uppgick till ett överskott mot budget om totalt 36,7 mnkr. I delårsrapporten prognostiserades ett överskott mot budget om 35,6 mnkr vilket är 7 mnkr högre än vad utfallet blev vid årets slut. Avvikelsen mot prognosen kan delvis förklaras av att exploateringsintäkterna blev 2,4 mnkr lägre än prognos samt att omkostnaderna fick ett större underskott än prognostiserat. Fastighetsverksamheten redovisade exempelvis underskott på omkostnader för underhåll, -1,2 mnkr, reparationer och fastighetsskötsel, -4,3 mnkr, insatser för att öka tillgänglighet i skogsnära områden, -1,0 mnkr, tomtlagerkostnad för Östra Mariedal, -6,6 mnkr samt utredningskostnader för ej genomförda investeringar -1,4 mnkr. Kostnader för värme och el ökade kraftigt vid årets slut och generade ett underskott om 1,3 mnkr.

Serviceverksamheten redovisade ett överskott mot budget om 0,1 mnkr vid årets slut. Det är olika delar inom serviceverksamheten som balanserar till ett resultat som i princip är i balans mot budget. Information och växel inklusive bilpoolen redovisar ett underskott på 0,1 mnkr. Det är olika poster som påverkar. Sammanträdeslokalerna och bilpoolen har inte nyttjats i den omfattning som de brukar då det under större delen har varit färre medarbetare på plats än vanligt. Kommunstyrelsen har skjutit till 0,5 mnkr för att täcka sammanträdeslokalernas kostnad. Bilpoolen har inte nyttjats mycket under året som varit och redovisar ett underskott på 0,5 mnkr. Nya dyrare fordon har köpts in samtidigt som vi har sålt fordon med ett överskott. När det gäller tryckeriet så ha det varit väldigt lite tryckframställning medan film och foto ökat vilket bidrog till att det redovisade ett resultat på 0,0 mnkr. Vaktmästeriet redovisade ett överskott mot budget om 0,2 mnkr. Extra jobb med olika körningar relaterat till coronapandemin har genomförts under hela 2021 och är det som främst har bidragit till överskottet.

Lokalvården redovisar ett underskott på 0,1 mnkr. Det är främst semesterlöneskultsförändringen på 0,6mnkr som bidragit, då lokalvården har tagit över personal från kultur och fritid samt utökat med personal för utökat uppdrag från barn- och utbildningsförvaltningen.

Gatuenheten

Uppdrag

Gatuenheten ansvarar för drift, underhåll och investeringar på kommunens allmänna platser. Vidare ansvarar Gatuenheten också för förråds- och verkstadsverksamhet samt sköter kommunens biladministration.

Året som gått

Under året som gått har gatuenheten arbetat med stadsutvecklingsarbete bl.a. i form av genomförandet av en isbana i Plantaget. I år kunde isbanan invigas och öppnas i samband med grantändningen som planerat. Isbanan är ett uppskattat inslag i stadsbilden och har använts dagligen sedan öppnandet av den. Tre stycken centrumvårdar har anställts genom AME. Deras uppgift är att främst bemanna banan och låna ut skridskor kostnadsfritt till de som önskar. De har även i uppgift att städa och sköta om området runt den. Gatuenheten deltar även i projektet och arbetet med stadsutveckling av Sundsgatans förlängning, stråket mellan Kyrkogatan och AF Carlssons gata. Detta i samverkan med andra förvaltningar och verksamheter i organisationen, Forum, Visit, Trenova samt fastighetsägare.

Gatuenheten har genomfört en inventering av kommunens vägnät, d.v.s. gator, gc-vägar samt sidoanläggningar. Detta för att få en bättre överblick och status på kommunens vägnät, vilken restlevnadstid våra vägar har med befintlig beläggning, vägkapitalets storlek samt en estimerad kostnad för att åtgärda det som rapporten visar. Resultatet kommer implementeras i MyCarta och därmed blir ett bra digitalt planeringsverktyg samt en god kvalitetssäkring. Som en del i digitaliseringen och IOT har gatuenheten under 2021 beställt sensorer som skall monteras och utvärderas under 2022. Dessa skall på sikt underlätta och effektivisera gatuenhetens arbete samt föra vidare mätdata till kommunens invånare.

Gatuenheten arbetar följsamt med miljöprogrammet och Agenda 2030. Bidrag i klimatarbetet har under året bland annat varit att gatuenheten deltog under hållbarhetsveckan i oktober. Under hållbarhetsveckan försågs även 17 papperskorgar utmed gång- och cykelstråk kring området Torpa, med dekalerna som visar de globala målen i syfte att påverka beteendet hos allmänheten och uppmuntra att kasta skräpet i soptunnor istället för på marken.

Under 2021 har broreparationer på Gropbron förekommit i kombination med att reparationerna som gjorts är en del av en rättsprocess mellan kommunen/gatuenheten och Sjöfartsverket. Ärendet gäller att parterna har olika syn på befintligt avtal gällande drift- och underhåll av Gropbrons fasta, respektive rörliga delar. Process kring projektet Dalbobron har pågått under en längre tid då upphandlingen överklagades i två instanser. Förvaltningsrätten gav kommunen rätt men Kammarrätten dömde till överklagande parts fördel. Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen nekades under året och därför har upphandlingen behövt göras om. Arbeta med detta har pågått under hösten och ny upphandling är ute på annons.

För parkenheten har skötseln vid de kommunala anläggningarna, badplatserna samt parkerna varit intensiv och mer omfattande i år än vanligt som en effekt av coronapandemin. Människor har uppehållit sig på dessa platser i större utsträckning. Sommarvårdar blev ett nytt inslag på våra badstränder under 2021. Projektet var ett samarbete mellan Samhällsbyggnadsförvaltningen, arbetsmarknadsenheten och kommunstyrelsen där AME stod för sommarvårdarna. Gatuenheten anställde en arbetsledare som finansierades av kommunstyrelsens fond för trygghetsskapande åtgärder. Projektet blev mycket uppskattat av våra badgäster och nästan alla deltagare i projektet kom vidare i utbildningar eller annat arbete. Projektet återkommer under 2022 i form av centrumvårdar. Parkenheten har vidare arbetat med att utveckla utsmyckningarna i kommunen under året. Bland annat fick snögubben Olof tillökning under sommaren som presenterades i samband med grantändningen. En ny vinterbelysning köptes in i form av en julkula som placerades vid kanonerna i Plantaget. Detta blev ett mycket uppskattat motiv till årets julkort hos många av våra kommuninvånare.

Aktivitetsparken på Sjövallen fick ett tillskott i form av en 750 m lång cykelcrossbana. Banan byggdes i samarbete med lokala cykelklubbar. En mindre bana för de minsta och en grillplats i anslutning till anläggningen byggdes också.

För skog och natur började 2021 med en del vinterväder vilket innebar en del handskottning av snö och grusning för halkbekämpning, exempelvis kring dagis och skolor. Under våren utfördes en hel del skogsrojningsarbete på det nya exploateringsområdet Skaven/Öxnered. Även det nya exploateringsområdet med industritomter på Trestad Center röjdes och avverkades under året med hjälp av externa skogsentreprenörer. Ett projekt som pågått under två års tid är samarbetet med Stiftelsen Bergagården där skog och natur har byggt spångar och broar på Hunne- och Hallebergs vandringsleder. Under hösten utfördes mycket skogsrojning med trygghetsrojningar i Vargön och på Onsjö.

Ekonomisk analys

Gatuenheten	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Budgetdifferens 2021
Gatuenheten	69,7	57,0	59,3	-10,6
Nettokostnader	69,7	57,0	59,3	-10,6

Gatuenheten redovisade år 2021 ett underskott mot budget om 10,6 mnkr. Det är olika poster som balanserar. Gatuenheten har under stor del av året haft ett överskott mot budget, främst hänförligt till en förlikning med en fiberleverantör, 2,5 mnkr som inkom i början av året. Gatuunderhåll har fått nyttja resurserna till olika underhållsberg som förekommer hos verksamheten, främst belysning och gatuunderhåll. Gatuunderhåll redovisade ett underskott mot budget på -3,3 mnkr som främst kan förklaras av en tidig vinterväghållning, oförutsedda kostnader för trafikljus och reparation av gång- och cykelväg vid Gropbron samt ej kända fakturor som avsåg arbeten utförda de första månaderna. Park redovisar ett underskott på -0,1 mnkr som främst kan hänföras till inköp av lekutrustning. Skog och natur redovisar ett överskott på 0,3 mnkr.

Vid årets slut driftbokfördes medfinansieringsbidrag till Trafikverket för arbete med projektet Holmängen Tunnel, vilket innebar en kostnad på 10,7 mnkr. Vid redovisning av statliga medfinansieringsprojekt finns valmöjligheten att redovisa projektets medfinansieringskostnad i driften istället för att periodisera kostnaden över dess livslängd. I de flesta fall är det fördelaktigt att redovisa medfinansieringsbidraget på driften. Under 2021 har även projekteringskostnader/utredningskostnader som inte resulterat vidare i något investeringsprojekt, 0,6 mnkr, redovisats i driften. Det förklarar underskottet på gatuenheten, som i delårsrapporten per augusti hade prognostiserat ett utfall i balans med budget.

Kostenheten

Uppdrag

Kostenheten svarar för produktion och distribution av måltider och råvaror till förskolor, grundskolor, daglig verksamhet, vård och omsorg, Kunskapsförbundet Väst och Vänersnäs Montessoriskola. Verksamheten finansieras av intäkter från kund. Avtal upprättas mellan Kostenheten och kund. Kostenheten producerar ca 1,4 miljon måltider per år. Kostenheten packar och distribuerar också råvaror till drygt 50 enheter i kommunen.

Året som gått

Under hösten startade kostenheten upp det nya multiköket Oden vid Torpaområdet. Tidigare verksamhet från Lindgårdens- och Torpaskolans kök flyttades då över till det nya köket. Detta innebar delvis en omorganisation för kostenheten. Den stora organisationsförändringen har inneburit arbete med schemaläggningar, nya menyer, logistik med mera. Då coronapandemin fortsatt även under 2021 har kostenheten påverkats kraftigt av diverse restriktioner. Bland annat har det inneburit att gymnasiet och högstadieskolorna haft fjärrundervisning till mitten av mars och därefter hade gymnasieeleverna till 50-60 % fortsatt distansundervisning till början av juni. Eleverna har under denna period haft möjlighet att beställa "matlåda" och hämta på en skola nära hemmet. IT-avdelningen har varit stöttade och snabbt ordnat med en digital länk för beställning av matlåda för elever till våra kök vilket vi på kostenheten verkligen uppskattat. Från höstterminen var eleverna på högstadiet och gymnasiet tillbaka i skolorna och undervisningen skedde på plats. Restaurang Solrosen i Brålanda som kostenheten driver har hållit stängt pga. corona under perioden 16 mars 2020 till början på oktober 2021 vilket gett effekter på kostenhetens verksamhet.

Under året har en ny e-blankett för beställning av specialkost implementerats.

Ekonomisk analys

Kostenheten	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Budgetdifferens 2021
Kostenheten	-0,1	0,2	1,8	0,4
Nettokostnader	-0,1	0,2	1,8	0,4

Kostenheten redovisade år 2021 ett överskott mot budget om 0,4 mnkr. I delårsrapporten per augusti prognostiserade kostenheten ett underskott om 0,8 mnkr beroende på hyror för framtidens kök som inte täcks av kundintäkter. I tabellen ovan syns att utfallet för åren 2021 och 2020 skiljer sig mycket från 2019 vilket kan förklaras genom effekterna av coronapandemin. Det rådande läget med pandemin har påverkat kostverksamheten i flera aspekter och det har varit stor osäkerhet kring hur många måltider som skulle komma att behöva regleras vid årets slut. Pandemin har också inneburit ökade intäkter i form av sjuklöneersättning från staten, 0,6 mnkr, samt lägre kostnader för livsmedel än budgeterat. Under hösten arbetade kostenheten med menyerna som åtgärd för att försöka minska det underskott som prognostiserades i delårsrapporten.

Kretslopp och Vatten

Uppdrag

Vänersborgs Kretslopp och vatten består av två balansräkningsenheter, Va-verksamheten och Renhållningsverket. Va-verksamheten sköter vattenförsörjning och avloppshantering inom kommunens tätorter. Ca 33 000 personer är anslutna till det kommunala Va-ledningsnätet. Målet är att tillhandahålla vatten med jämn och hög kvalitet enligt Livsmedelsverkets normer samt att uppfylla krav från miljövårdande myndigheter. Målen uppnås vid ordinarie drift. Kretslopp och vattens laboratorium har fått fortsatt ackreditering som kontrollorgan.

Renhållningsverket ansvarar för insamling av hushållsavfall samt fungerar som entreprenör för insamling av producentansvarsmaterial t.ex. tidningar, däck och elektronikavfall. Renhållningsverket ska följa de nationella mål som beslutats av riksdagen samt de regionala och lokala som finns upptagna i kommunens avfallsplan.

Året som gått

Inför 2021 höjdes va-taxan med 10% på både fast och rörlig del. Under år 2021 anslöt sig 39 nya kunder till det kommunala Va-nätet. Driftkostnader på ledningsnätet orsakade av akuta vattenläckor har varit fortsatt höga under 2021. Under året inträffade 25 st vattenläckor som åtgärdats. Mest omfattande var de återkommande vattenläckorna på Parallellgatan i Vänersborg. Utöver ordinarie drift av verken så har aktivt kol i Källebergs vattenverk bytts ut och Frändefors vattentorn har målats om under hösten. Slamhanteringen som förra året var en stor kostnadspost för avloppsreningsverket Holmängen har i år stabiliserats och bortforsling sker enligt ny plan och ryms inom budget. I slutet av 2021 har akuta ledningsåtgärder uppstått i Marieros vattentorn, alla ledningsskarvar har renoverats.

Inför 2021 höjdes renhållningstaxan med 6%. Insamlingen av hushållsavfall har minskat med 232 ton under 2021, vilket är i linje med de mål som är skrivna i avfallsplanen.

Under 2021 har flera stora investeringsprojekt pågått. Bland annat har arbetena med Va Vänersnäs pågått vilket är ett projekt som beräknas pågå under ytterligare 4 år under förutsättning att Kommunfullmäktige tar beslut om ytterligare verksamhetsområden för kommunalt vatten och spillvatten på Vänersnäs. Holmängens avloppsreningsverk och Rörviks Vattenverk är också två större projekt som handlats upp under året. Flera saneringsprojekt har pågått under året, främst i Fridhemsområdet och centrala Vänersborg.

Ekonomisk analys

Kretslopp & Vatten	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Budgetdifferens 2021
Va-verksamhet	-4,1	3,8	4,0	4,1
Renhållning	-0,3	0,1	0,0	0,3
Nettokostnader	-4,4	3,9	4,0	4,4

Inför 2021 höjdes va-taxan med 10% på både fast och rörlig del. Intäkterna från vatten och avloppsförsäljning ökade med 8,0 mnkr jämfört med föregående år.

Va-verksamheten redovisade ett överskott mot budget om 4,1 mnkr. Överskottet härrör sig främst från de ökade intäkterna pga. taxehöjningen samt lägre räntekostnader än beräknat. 1,1 mnkr av överskottet är hänförligt till justerade förbrukningsavgifter. Slamhanteringen som förra året var en stor kostnadspost för avloppsreningsverket Holmängen har i år stabiliserats och bortforsling sker enligt ny plan och ryms inom budget. Driftkostnader på ledningsnätet orsakade av akuta vattenläckor har varit fortsatt höga under 2021. Under året inträffade 25 st vattenläckor som åtgärdats.

Va-verksamheten har sedan tidigare ett ackumulerat underskott på 8,1 mnkr. Årets överskott täcker till viss del tidigare års underskott.

Inför 2021 höjdes renhållningstaxan med 6%. Insamlingen av hushållsavfall har minskat med 232 ton under 2021, vilket är i linje med de mål som är skrivna i avfallsplanen. Utfallet för den verksamhet som sköter sophämtningen hade ett underskott gentemot budget, orsaken är den avfallsskatt som riksdagen beslutade om 2020, dock täcktes detta upp av intäkterna för sålt material på Kretsloppsparken samt insamling av förpackningar.

Tekniska

Uppdrag

Tekniska verksamheten består av en projektering/utredningsavdelning samt en produktionsavdelning. Tekniska är även ansvariga för va-driften av ledningsnätet. Tekniska arbetar i huvudsak med beställningar från kretslopp och vatten, gatuenheten och fastighetsenheten och är att betrakta som en internkonsult/internentreprenör. Enheten deltar i kommunens planarbete och dess verkställighet samt utreder, projekterar, kostnadsberäknar och tidsplanerar mark- och va-anläggningar. Verksamheten är också utförare av mark- och va-investeringar.

Året som gått

Några av de större beslutade investeringarna som tekniska har arbetat med under året är exploateringen av Skaven/Öxnered där tekniska har projekterat och utfört mark och va-arbeten. Exploatering på östra Mariedal har pågått under året och slutbesiktigades i juni 2021. Ny cirkulationsplats på Björkholmsholmsgatan har projekterats och byggts av tekniska under året. Området mellan Gropbrovägen och Mariedalsskolan har va-sanerats och är nu slutbesiktigat och klart. Även va-saneringsprojekten Brålanda, Holstorp och Forsane är färdigställda och besiktigade. En ny våtmark i Brättnelund har projekterats och anlagts av tekniska i samarbete med miljöförvaltningen och med stöd av LONA-bidrag. Tekniska har fortsatt arbetena med Va Vänersnäs vilket är ett projekt som beräknas pågå under ytterligare 4 år under förutsättning att Kommunfullmäktige tar beslut om ytterligare verksamhetsområden för kommunalt vatten och spillvatten på Vänersnäs.

Ekonomisk analys

Tekniska	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Budgetdifferens 2021
Tekniska	0,9	1,5	1,1	1,1
Nettokostnader	0,9	1,5	1,1	1,1

Tekniska verksamheten redovisade totalt ett överskott mot budget om totalt 1,1 mnkr vid årets slut. I jämförelse mot föregående år har överskott ökat med 0,6 mnkr. Det stora överskottet beror på flera orsaker, men främst härrör det sig till lägre kostnader för fordon på produktionen än budgeterat, vilket har genererat ett överskott på 0,7 mnkr i år.

Projekteringsverksamheten redovisade ett överskott mot budget om 0,2 mnkr. Överskottet beror främst på lägre verksamhetskostnader än budgeterat. Coronapandemin har lett till att färre verksamhetskostnader under året, bland annat har färre utbildningar för personalen kunnat genomföras.

Produktionsverksamheten redovisade ett överskott mot budget om 0,8 mnkr vid årets slut. Det är olika poster som balanserar men det stora överskottet beror främst på lägre kostnader för fordon än budgeterat, 0,7 mnkr. Arbetskraftskostnaderna har under året ett underskott om 0,8 mnkr vilket beror på att en utökning av tjänst ej var budgeterad. Detta balanseras mot intäkterna som genererade ett överskott om 0,9 mnkr vid årets slut. Intäktsöverskottet beror på samma sak, att en ny tjänst ej fanns med i budget, men också att anläggningsarbetarnas timpriser vid senaste prisuppräknningen blev lite för högt. Detta har reviderats ned t.o.m. 2022.

Verksamheten för underhåll av brandposter redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 0,1 mnkr. Första året har handlat om att inventera och kartlägga status över brandposterna.

§ 10

Bokslut 2021: Lång verksamhetsberättelse

BUTN 2021/71

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner lång verksamhetsberättelse för barn- och utbildningsnämnden 2021 samt överlämnar denna till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden har fått i uppdrag av ekonomikontoret att upprätta en lång verksamhetsberättelse för 2021.

Den långa verksamhetsberättelsen innehåller bland annat årets verksamhet, målavstämning, resultat med övergripande analys, redovisning per anslagsbindningsnivå, nyckeltal, investeringar samt redovisning av personal.

Beslutsunderlag

- Barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-01-21
- Lång verksamhetsberättelse 2021 barn- och utbildningsnämnden

Sändlista

Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Ledningsgrupp BoU
Ekonomer BoU

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Vänersborgs kommun
Barn- och
utbildningsnämnden

TJÄNSTESKRIVELSE

BUTN 2021/71

2022.306

2022-02-15¹⁽¹⁾

2022-01-21

Dnr: BUTN 2021/71

Handläggare
Maria Andersson
maria.andersson04@vanersborg.se
0521-72 13 77

Mottagare
Barn- och
utbildningsnämnden

Lång verksamhetsberättelse 2021 barn- och utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner lång verksamhetsberättelse för barn- och utbildningsnämnden 2021 samt överlämnar denna till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden har fått i uppdrag av ekonomikontoret att upprätta en lång verksamhetsberättelse för 2021.

Den långa verksamhetsberättelsen innehåller bland annat årets verksamhet, målavstämning, resultat med övergripande analys, redovisning per anslagsbindningsnivå, nyckeltal, investeringar samt redovisning av personal.

Sofia Bråberg

Förvaltningschef/Skolchef

Bilagor

Lång verksamhetsberättelse 2021 barn- och utbildningsnämnden

Sändlista

Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Ledningsgrupp BoU
Ekonomer BoU

Verksamhetsberättelse 2021

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande: Bo Carlsson (C)

1:e vice ordförande: Gunnar Henriksson (L)

2:e vice ordförande: Christin Slättmyr (S)

Förvaltningschef: Sofia Bråberg

Årets verksamhet

Nämnd och förvaltning

Barn- och utbildningsnämndens verksamhet består av förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, fritidshem och grundsärskola. Förutom den ordinarie verksamheten ingår både nämnden och förvaltningsledningen i flera samverkansstrukturer, bland annat Fyrbodal och Samverkan Vänersborg.

Kommunfullmäktige är huvudman för utbildning inom skolväsendet och ansvarar för att, i enlighet med nationella lagar och styrdokument, bedriva en likvärdig utbildning för alla barn oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden. Alla barn i kommunen ska ha lika tillgång till utbildning. Barn- och utbildningsnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att fullgöra huvudmannauppdraget. Huvudmannens ansvar gentemot enskilda skolhuvudmän är att fördela resurser i enlighet med den resursfördelning som fastställs för de kommunala verksamheterna. I de fall som enskilda huvudmän bedriver fristående förskola och/eller enskild pedagogisk omsorg i kommunen är kommunen tillsynsmyndighet.

Barn- och utbildningsförvaltningen stödjer barn- och utbildningsnämnden i att leda och samordna nämndens verksamheter. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar utifrån helhetsidén *Tillsammans gör vi bra bättre*. Förvaltningschef och verksamhetschefer styr, leder och stödjer rektorer i uppdraget att öka måluppfyllelsen och förbättra resultaten. Arbetet utgår från nationella mål, kommunfullmäktiges inriktningsmål och barn- och utbildningsnämndens förväntade resultat genom förvaltningens tre prioriterade fokusområden:

Fokusområden			
---------------------	---	--	---

Varje verksamhetsområde har under året tagit fram ett fokusområdesdokument som utgår ifrån de tre fokusområdena och har sin utgångspunkt i de förväntade resultaten och inriktningsmålen. Verksamhetschefer har under året fortsatt haft kontinuerliga uppdragsdialoger utifrån fokusområdena med rektorerna. Barn- och utbildningsnämnden har under året fått uppföljning utifrån respektive verksamhetsområdes fokusområdesdokument inom ramen för planen för systematiskt kvalitetsarbete.

Inom områdena nämnd, personal, ekonomi, organisation, kvalitetsarbete, utveckling och kommunikation finns administrativa avdelningen som stöd.

När det gäller hälsofrämjande och förebyggande arbete finns den centrala elevhälsan som stöd. Under året har elevhälsan fortsatt bidragit med stöd i frågor och arbetsuppgifter relaterade till den pågående coronapandemin.

Coronapandemin har under perioder medfört hög frånvaro hos både barn, elever och personal. Detta har ställt barn- och utbildningsförvaltningen inför fortsatta utmaningar. Personalen har, trots hög arbetsbelastning, fortsatt att leverera en kvalitativ undervisning till barn och elever.

Kompetensutveckling

Rektorsprogrammet

Utbildning för nya skolledare. Rektorsprogrammet syftar till att främja ett professionellt ledarskap som utvecklar hela verksamheten. Utbildningen ger skolledare kunskaper och färdigheter i att styra och leda sin verksamhet mot en högre måluppfyllelse.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kompetensutvecklingsinsatsen syftar till att stärka det systematiska kvalitetsarbetet, främja det kollegiala lärandet och skapa erfarenhetsutbyte inom och mellan förskolor och grundskolor och omfattar cirka 130 deltagare som representerar samtliga verksamheter och enheter inom barn- och utbildningsförvaltningen. Som stöd för den professionella utvecklingen används exempelvis lärande samtal i lärgrupper och mellanrumslärande (uppgifter som genomförs mellan utbildningstillfällena) i form av aktionslärande. Insatsen förväntas skapa transparens, förståelse och kunskap om varandras uppdrag och gott samarbete utifrån ett 1-16-perspektiv samt bidra till att ge varje enhet kraft framåt i det systematiska kvalitetsarbetet utifrån dess specifika behov och förutsättningar.

Uppföljningar visar att upplevelsen av tydlighet gällande styrning och ledning från förvaltningshåll ökar bland medarbetarna. Barn- och utbildningsförvaltningen ser dock ett fortsatt behov av att stärka arbetet med att synliggöra barnets/elevens perspektiv och öka känslan av delaktighet ytterligare genom hela styrkedjan.

Villkor för lärande och utveckling, samarbete med Anna Borg

Samarbetet med skolsamordnare Anna Borg, Karolinska Institutets avdelning KIND, har fortsatt. KIND är en förkortning av Center of Neurodevelopmental Disorders. Elevhälsoteamen har haft möjlighet att få konsultation under bokningsbara tider. Fokus i arbetet är att skapa strategier för framgångsrika lärmiljöer som gynnar alla elever, inte minst elever med funktionsvariationer. Arbetet berör individ-, grupp- och organisationsnivå. Ledningsgruppen inom barn- och utbildningsförvaltningen, utvecklingsledare och utredare, all personal från centrala elevhälsan, rektorer och specialpedagoger fick ta del av en digital föreläsning med Anna Borg under året. Föreläsningen utgick från boken *God lärmiljö för alla – konsten att hantera övergångar i skolan*. Även förskolans rektorer och specialpedagoger deltog liksom rektorer och specialpedagoger från gymnasieskolan. I satsningen har även litteraturstudier av ovan nämnda bok ingått.

Samverkansinsatser

Ökad skolnärvaro

Arbetssättet *Sedd och saknad* är etablerat på högstadieskolorna och uppföljningen av närvaron sker nogsamt. Skolfrånvaron analyseras kontinuerligt inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och arbetssättet utvecklas. Revidering sker av rutiner och rutinföljsamheten mäts. Högstadieskolorna deltar 2020-2022 i projektet Fullföljda studier i samarbete med kommunalförbundet Fyrbodalen.

Metodstöd

Ett ledningssystem för Elevhälsan är utarbetat och ligger på intranätet. Gemensamma processer, rutiner och riktlinjer finns samlade. Inom ledningssystemet finns metodstöd för elevhälsans medicinska insats, psykologer, logoped, kuratorer, mobila skolteamet och specialpedagoger.

Metodstöden är under kontinuerlig utveckling och ska ses som ett komplement till barn- och elevhälsoplanen.

Barnhälsoteam förskolan

Under året har barn- och utbildningsförvaltningen startat ett barnhälsoteam gentemot förskolorna. Barnhälsoteamet samverkar tvärprofessionellt tidigt och tillsammans för att alla barn utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Pedagoger i förskolan samarbetar med rektor, specialpedagog, psykolog, logoped och samverkande socialsekreterare. Samordning för barnets bästa förenklas och det blir lättare att identifiera behov av kompetensutveckling.

Samordnad Individuell Plan (SIP)

I och med att Västbusavtalet ersatts av *Samverkan för barns och ungas hälsa - Överenskommelse mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen* ingår förskolan och grundskolans samtliga skolformer i SIP-processen på samma villkor som socialtjänsten och verksamheter inom regionen. Samtliga rektorer har under året deltagit i en digital SIP-utbildning anordnad av Vårdsamverkan Fyrbodal.

Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM)

FVM är ett samarbete mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna som ingår i regionen med målet är att tillhandahålla en hållbar och modern vårdinformationsmiljö. Lösningen består av ett kärnsystem för dokumentation (Millenium) och en miljö för informationsdelning. Projektet fortsätter både på lokal nivå och tillsammans med Västkom och avropande kommuner inom Västra Götaland.

Målavstämning

Andelen barn inskrivna i förskolan ökar

● Uppnås

Andelen barn inskrivna i förskolan har ökat jämfört med 2020. En bidragande faktor till ökningen är de riktade informationsinsatser som gjorts under året för att få fler barn med annat modersmål än svenska inskrivna i förskolan. En utmaning med arbetet är att tillgodose platser utifrån förstahandsvalet på förskolorna i framför allt Torpaområdet.

Andelen barn och elever som upplever trygghet i lärandemiljön ökar

● Uppnås

I förskolan ser man att mindre barngrupper skapar en inkluderande och tillgänglig lärmiljö där alla barn kan delta på sina villkor och får möjlighet till en undervisning av hög kvalitet. Rektorerna i förskolan har organiserat verksamheten så att pedagogerna har förutsättningar att nå barnen med undervisningen, hålla fokus och bedriva en god undervisning. Barnråd och bilder som stöd är också viktiga faktorer för att skapa trygghet och bidra till barnens nyfikenhet och lust att lära under trygga förhållanden.

Den upplevda tryggheten hos eleverna har ökat i grundskolan F-6 utifrån höstens elevenkät. Det är över lag positiva resultat gällande tryggheten, till exempel har andelen elever som upplever att de respekterar varandra på skolan ökat. I grundskolan 7-9 har inte andelen elever som upplever trygghet i lärandemiljön ökat, utan bibehållits. Våren har varit splittrad i grundskolan 7-9 med partiell distansundervisning och färre elever på plats samtidigt, vilket har lett till en lugnare arbetsmiljö under våren. Arbetet med att hålla distans i verksamheten har minskat friktionsytorna elever emellan under våren. Under hösten har alla elever varit på plats igen och därmed har antalet incidenter och tillbud ökat.

I förhållande till riket gällande trygghet så ligger grundskolan F-6 över riksgenomsnittet, medan grundskolan 7-9 ligger något under.

Andelen barn i förskolan som tar del av en undervisning av hög kvalitet ökar

● Uppnås

Med hjälp av pedagogisk dokumentation kan arbetslagen följa barngruppernas och de enskilda barnens utveckling och lärande, men också utvärdera och analysera utbildningens kvalitet i förhållande till läroplanen. Samtliga förskolor lyckas i högre, men fortfarande varierad, grad att säkerställa kvalitetsens effekter av socialt, emotionellt och kognitivt stödjande klimat genom analyserna. Kvaliteten på utbildningen i förskolan synliggör professionen i det konkreta mötet med barnet.

Barnhälsoteamet skapar förutsättningar för att se till hela barnets utveckling. De stödjer arbetet med tidiga insatser för att skapa goda förutsättningar för barns utveckling och lärande.Handledning till pedagoger av psykolog, specialpedagog och logoped gällande språksamtal är kompetensutveckling som bidrar till att andelen barn som får ta del av en undervisning av hög kvalitet ökar.

Andelen elever som når kunskapskravet i årskurs 1 ökar

● Uppnås

Rektorernas sammanvägda bedömning är att andelen elever som når kunskapskravet i årskurs 1 har ökat. Rektorerna anger att de ser effekter av de insatser som genomförs utifrån resultatet av kartläggningsmaterialet i förskoleklass och bedömningsstödet i årskurs 1. Insatser genomförs framför allt i läsning och matematik.

Lärdagarna i barn- och utbildningsförvaltningens gemensamma kompetensutveckling har bidragit till att skapa en ökad medvetenhet kring språkets betydelse för barn/elevs utveckling och lärande. De har också bidragit till en ökad medvetenhet om vikten av att följa upp och analysera resultaten av kartläggningsmaterialet och bedömningsstödet för att förändra undervisningen utifrån elevernas behov. Som ett led i detta kommer utvecklingsledare och processledare genomföra nätverksträffar med lärare i förskoleklassen under våren 2022. Syftet med nätverksträffarna är att ta reda på med vilken kvalitet aktiviteterna i kartläggningsmaterialet genomförts, i vilken utsträckning elevers behov av stöd uppmärksammas och bedömts samt hur och med vilken kvalitet undervisningen utvecklats och anpassats utifrån den genomförda kartläggningen.

Andelen elever i årskurs 9 som har behörighet till yrkesprogram ökar

Uppnås

En utmaning under året har varit att årets nior startade läsåret med en behörighetsnivå 5 procentenheter lägre än föregående års nior. Ett intensivt arbete har genomförts på alla grundskolor för att nå det förväntade resultatet. Ett stort arbete har systematiskt genomförts med fokus på tillgängliga lärmiljöer, anpassningar och individanpassat särskilt riktat stöd. Extra fokus har lagts på de elever som saknat något/några ämnen för att nå gymnasiebehörighet. Tack vare detta arbete av elever, personal och rektorer ökade andelen behöriga elever till 82,7% (79,1% för 2020) vid läsårets slut. Behörigheten ligger fortfarande något under riksgenomsnitt men ökade för fjärde året i rad. De riktade insatserna till elever ses som effektiva och kommer att fortsätta att utvecklas under innevarande läsår.

Efter lovskolan ökade andelen behöriga elever till 83,8% (79,6% för 2020).

Andelen elever i årskurs 7–9 med mer än 25 % frånvaro minskar

Uppnås

Coronapandemin gör att frånvaroarbetet har varit extra utmanande. Andelen elever med mer än 25 % frånvaro är lägre vid den senaste mätningen jämfört med 2020, men är på en högre nivå än innan pandemin. Genomsnittet för året är något lägre än förra året.

Närvaroarbetet fortsatte under året utifrån att alla elever ska bli *Sedda och Saknade*. Alla 7-9-skolor deltar i Fyrbodals satsning på Fullföljda studier med processtöd från Hälsokällan under 5 terminer. Vi ser på de elever vi följer inom Fullföljda studier ett samband mellan ökad frånvaro och försämrade studieresultat. En insats som gett ett positivt resultat för flera elever är undervisning i ett mindre sammanhang.

Barn- och utbildningsförvaltningen har tillsatt en arbetsgrupp som ser över de generella stödinsatserna som kan ges till elever i behov av särskilt stöd.

Andelen barn och elever som upplever delaktighet i undervisningen och tar ansvar i miljö- och hållbarhetsfrågor ökar

Uppnås delvis

Arbetet i förskolan med att omstrukturera formen samt innehållet i undervisningen genom att organisera för mindre team och barngrupper upplevs ha ökat delaktigheten. En förskoleadministratör arbetar med att säkerställa att inköp av lekmaterial är kvalitetssäkrat ur ett miljö- och hållbarhetsperspektiv. Upphandlingsavdelningen leder arbetet.

Miljö- och hållbarhetsperspektivet genomsyrar undervisningen i alla ämnen och ska inte hanteras som en separat del. Grundskolorna arbetar aktivt med att belysa ekonomiska, sociala och ekologiska perspektiv i de olika arbetsområden som behandlas i olika ämnen eller i ämnesövergripande arbeten. Alla förskolor och grundskolor uppmärksammar hållbarhetsveckan under hösten, vilken syftar till att fler ska ta ansvar i miljö- och hållbarhetsfrågor.

Verksamhetscheferna ser en positiv utveckling och ökad systematik i rektorernas arbete med att följa upp och stärka arbetet med att öka barnens och elevernas upplevelse av delaktighet och inflytande. Det syns till exempel genom att vissa rektorer använder analysmodellen tillsammans med personalen för att synliggöra delaktigheten inom olika områden. Trots det är delaktighet ett område som barn- och utbildningsförvaltningen fortsatt arbetar för att stärka.

Vårdnadshavare upplever att kommunikationsplattformen skapar förutsättningar för vårdnadshavare att vara delaktiga i sitt barns utbildning

Uppnås

Barn- och utbildningsförvaltningen har under året arbetat med att implementera den nya kommunikationsplattformen. Arbetet har under året bestått av att säkerställa att alla vårdnadshavare har tillgång till plattformen på rätt sätt genom att hantera supportfrågor kopplade till denna. Man har även genomfört fortsatt utbildning för pedagoger och administratörer så att de ska känna sig trygga i att navigera och använda plattformen i syfte att bidra till att skapa förutsättningar för vårdnadshavare att vara delaktiga. Barn- och utbildningsförvaltningen gick under våren ut med en enkät som visar på ett mycket positivt resultat gällande vårdnadshavarnas tillgång till funktionerna i systemet för att de ska ha förutsättningar att vara delaktiga i sitt barns utbildning.

Fler medarbetare upplever hållbart, kommunikativt och modigt ledarskap

Uppnås

Resultatet av 2021 års medarbetarundersökning visar på en förbättring gällande personalens upplevelse av ledarskapet sett över hela barn- och utbildningsförvaltningen. Förvaltningens resultat för ledarskap ligger i linje med det totala för Vänersborgs kommun.

Resultatet av årets medarbetarundersökning visar generellt på ett positivt resultat för rektorsgruppen gällande ledarskap. I både förskolan och grundskolan F-9 visar medarbetarundersökningen att medarbetarna är motiverade och upplever att arbetet är meningsfullt. De upplever att den närmaste chefen visar förtroende och ger förutsättningar för dem att ta ansvar i sitt arbete. Medarbetarna upplever att de är insatta i arbetsplatsens mål och att målen följs upp och utvärderas på ett bra sätt. De uttrycker också att de vet vad som förväntas av dem i arbetet.

Både verksamhetscheferna och rektorerna lyfter uppdragsdialoger som en framgångsfaktor då de ser att det är gynnsamt med samtal som har olika fokus. Uppdragsdialogen och medarbetarsamtalet har olika innehåll och kompletterar varandra. Rektorernas upplevelse är att uppdragsdialogen bidragit till mer kvalitativa dialoger mellan chef och medarbetare om kärnuppdraget och undervisningen. I grundskolan F-9 har man identifierat feedback till personalen som ett område som behöver utvecklas ytterligare, vilket bland annat prioriterades i en kompetensutvecklingsinsats i september.

ÅRETS RESULTAT

Mnkr	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdiff. 2021
Statsbidrag	-102,9	-104,0	-90,0	-97,6	7,6
Övriga intäkter	-37,3	-36,5	-34,5	-38,4	3,9
Summa intäkter	-140,2	140,5	-124,5	-136,0	11,5
Personal	602,9	613,0	620,3	621,8	-1,5
Omkostnader	336,6	352,3	365,2	368,0	-2,9
Avskrivning och internränta	2,6	2,9	3,1	3,6	-0,5
Summa kostnader	942,2	968,2	988,6	993,5	-4,9
Nettokostnader	801,9	827,7	864,0	857,5	6,5

Avvikelser i summeringarna förekommer på grund av avrundningar.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 6,5 mnkr, vilket är en avvikelse mot budget med 0,8 %.

Barn- och utbildningsnämndens helårsprognos i delårsboksluten per april och augusti visade budget i balans. Efter oktobers månadsuppföljning reviderades prognosen till 10,9 mnkr, främst beroende på avvikelse mellan budgeterat och faktiskt utfall av barn och elever i verksamheterna. Förändringen mellan prognos 10,9 mnkr och resultat 6,5 mnkr beror främst på enheter i obalans samt en förändrad semesterlöneskuld som avvek mot budget med -1,8 mnkr.

Kommunal budget, statsbidrag och övriga intäkter

Diagrammet nedan visar fördelningen mellan kommunal budget, statsbidrag och övriga intäkter.

Bidragen uppgick till 98 mnkr och omfattar främst de riktade bidragen som kommer från Skolverket. Statsbidragen från Skolverket uppgick till 74 mnkr för 2021. De två största statsbidragen gällde likvärdighet i grundskolan (28 mnkr) och mindre barngrupper i förskolan (13 mnkr).

Den nationella styrningen med många och omfattande riktade bidrag leder till ryckighet i planering och ger bristande långsiktighet i kvalitetsarbetet. De riktade statsbidragen är självklart värdefulla finansiella tillskott, men de riskerar samtidigt att motverka en önskvärd utveckling

genom oförutsägbarheten och korta ledtider. Särskilt problematiska är de bidrag som riktas mot ökad bemanning och löner. De skapar oro i verksamheterna och kortsiktighet i insatserna eftersom man inte vet hur länge man kan räkna med bidragen eller om man får behålla dem utifrån eventuella förändringar i kommunens tilldelning. Statsbidragshanteringen ökar administrationen, och trots att de är värdefulla och omfattande intäkter så skapar det problem med planering, styrning och prioritering lokalt.

Bidrag från Migrationsverket för asylsökande och nyanlända uppgick till 8 mnkr, vilket är lägre än förra året (12 mnkr). Det beror på att färre elever var berättigade till bidraget. En del av statsbidragen för 2021 var sjuklöneersättningen som uppgick till 6 mnkr (för 2020 var den 11 mnkr). Resterande del av statsbidragen kom främst från Arbetsförmedlingen (olika former av anställningsstöd), Västra Götalandsregionen, Högskolan Väst (i form av handledararvoden), Kunskapsförbundet Väst samt momsbidrag. Övriga intäkter, 38 mnkr, bestod främst av barnomsorgsavgifter och ersättningar för barn och elever från andra kommuner som gått i Vänersborgs förskolor och grundskolor.

Kostnader

Diagrammet nedan visar fördelningen mellan de olika kostnadsposterna.

Personalkostnaderna uppgick till 622 mnkr för nämndens kommunala verksamheter. De största kostnadsposterna (inklusive personalomkostnadspålägg, PO) fördelades enligt följande: månadslöner uppgick till 562 mnkr, timlöner för vikarier uppgick till 18 mnkr och sjuklöner uppgick till 19 mnkr. Sjuklönekostnaderna för både 2020 och 2021 har ökat jämfört med tidigare år beroende på coronapandemin. Ökningen av semesterlöneskulden blev 2,5 mnkr jämfört med lagd budget för posten på 0,7 mnkr, en avvikelse om 1,8 mnkr.

Bidrag till fristående verksamheter samt köp från andra kommuner uppgick till 118 mnkr jämfört med budgeterat 122 mnkr. Lokalkostnader (hyror; interna och externa, städ, el och VA) uppgick till 115 mnkr jämfört med 2020 då lokalkostnaderna blev 113 mnkr (för 2019 var

kostnaden 104 mnkr). Köp av måltider (interna och externa) uppgick till 59 mnkr. Kostnader för IT uppgick till 31 mnkr och skolskjutskostnaderna uppgick till 24 mnkr. Övriga kostnader, 24 mnkr, omfattar omkostnader så som undervisnings- och lekmaterial (ej digitala läromedel då dessa ingår i IT-kostnader), läroböcker, förbrukningsinventarier, tolktjänster, kompetensutveckling, avskrivningar och internränta.

Övergripande analys

Mnkr	Netto 2020	Budget diff 2020	Budget 2021	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Netto 2021	Budget diff 2021
Nämnd och nämndsadministration	4,0	1,4	4,8	0	4,2	4,2	0,6
Förskola och pedagogisk omsorg	253,6	6,9	262,9	-50,7	310,3	259,5	3,4
Grundskola*	542,7	-4,0	565,2	-88,0	648,6	560,6	4,5
Grundsärskola	27,3	-3,3	31,1	-0,5	33,7	33,1	-2,0
Summa	827,7	1,0	864,0	-139,3	996,7	857,5	6,5

Avvikelse i summeringarna förekommer på grund av avrundningar.

*Grundskola omfattar förskoleklass, grundskola åk 1-9 samt fritidshem.

Nämnd och nämndsadministration uppvisar ett överskott på 0,6 mnkr

Nämndens överskott avser budget för oförutsedda kostnader som inte är förbrukad och lägre arvodeskostnader på grund av färre deltagare under nämndssammanträden på grund av coronapandemin.

Förskola och pedagogisk omsorg visar ett överskott på 3,4 mnkr

Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år har ett överskott om 3,4 mnkr för 2021, vilket främst beror på färre barn i verksamheten än beräknat.

Grundskola inkl. förskoleklass och skolbarnsomsorg visar ett överskott på 4,5 mnkr

Grundskolans verksamheter (exklusive grundsärskola, redovisas separat nedan) har sökt och beviljats externa bidrag som tillsammans med övriga intäkter (främst avgifter för skolbarnsomsorg) ger en slutsumma för de totala intäkterna på 88 mnkr jämfört med 92 mnkr 2020. Det innebar minskade intäkter på 4 mnkr jämfört med föregående år. De externa bidragen avser främst medel från Skolverket (51 mnkr) samt Migrationsverket (8 mnkr). De totala kostnaderna blev 649 mnkr jämfört med 635 mnkr 2020.

Grundsärskolan redovisar ett underskott på 2,0 mnkr

Underskottet beror på fler elever i verksamheten än budgeterat, vilket medfört ökade kostnader för personal, skolskjutsar, material och hjälpmedel.

NÄMND OCH NÄMNDSADMINISTRATION

Ekonomiskt utfall

Mnkr	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdiff 2021
Summa intäkter	0	0	0	0	0
Summa kostnader	4,5	4,1	4,8	4,2	0,6
Totalt netto	4,5	4,0	4,8	4,2	0,6

Avvikelser i summeringarna förekommer på grund av avrundningar.

Ekonomisk analys

Nämnd och nämndsadministration uppvisar ett överskott på 0,6 mnkr. Överskottet består av ej förbrukad budget för oförutsedda kostnader samt lägre kostnader för arvoden än budgeterat.

Nyckeltal

Nämnd och nämndsadministration	2019	2020	2021
Antal sammanträden	10	9	10
Genomgenomsnitt, timmar	6	4	4
Personalkostnadens andel av bruttokostnaden, %	96	95	94
Hyreskostnadens andel av bruttokostnaden, %	0	2	2
Verksamhetens nettokostnad/inv., kr	114	102	107

Kommentar till nyckeltal

Under 2021 har barn- och utbildningsnämnden genomfört 10 ordinarie sammanträden.

Utifrån de ordinarie sammanträdena beräknas genomgenomsnittstiden per möte.

Inom två av de ordinarie sammanträdena har barn- och utbildningsnämnden genomfört dialoger. Det ena tillfället skedde i januari i form av en workshop om varumärkesplattform och det andra tillfället var i mars då dialog genomfördes om förväntade resultat.

Barn- och utbildningsnämnden genomförde inga verksamhetsbesök under året till följd av coronapandemin. Presidiet genomförde dock ett verksamhetsbesök i grundsärskolan på Mariedalskolan och Torpaskolan under hösten.

Nyckeltalet *Verksamhetens nettokostnad per invånare, kr* har beräknats på senast kända befolkningssiffran för Vänersborgs kommun. Invånarantalet 210930 var enligt SCB 39 606 personer.

Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år

Årets verksamhet

Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år

I Vänersborgs kommun finns 26 kommunala förskolor och 4 dagbarnvårdare som bedriver kommunal pedagogisk omsorg i hemmet. Det finns flera fristående förskolor och aktörer som driver enskild pedagogisk omsorg. Vänersborgs kommun har under 2021 haft kostnadsansvar för i genomsnitt 2 113 placeringar inom förskola och pedagogisk omsorg, varav 13 % är inom fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg.

Kommunen har en förskola som har öppet dygnet runt, Lanterman, och ligger på Vänerparken. Kommunen har också en öppen förskola, Sirius, som ingår i en familjecentral. På en av kommunens förskolor finns en allergianpassad avdelning. Det finns också pedagoger med en ökad kompetens kring barn med hörselvariationer på Korsgatans förskola.

Ekonomiskt utfall

Mnkr	Utfall	Utfall	Budget	Utfall	Budgetdiff
	2019	2020	2021	2021	2021
Summa intäkter	-38,9	-47,2	-49,0	-50,7	1,7
Summa kostnader	287,8	300,8	311,9	310,3	1,7
Totalt netto	248,9	253,6	262,9	259,5	3,4

Avvikelse i summeringen förekommer på grund av avrundningar

Ekonomisk analys

Förskola och pedagogisk omsorg uppvisar ett överskott på 3,4 mnkr jämfört med budget.

Totala statsbidrag 2021 till förskolan uppgår till 29,6 mnkr, vilket är en ökning om 2,5 mnkr jämfört med 2020. Exempel på bidrag som förskolan tagit del av under 2021 är: mindre barngrupper i förskolan (13,4 mnkr), specialpedagogik för lärande (1,5 mnkr), bättre språkutveckling i förskolan (1,4 mnkr) samt bidraget för sjuklönekostnader (2,7 mnkr).

Personalkostnaderna 2021 uppgår till 200 mnkr jämfört med 194 mnkr för 2020. Anledningen till de ökade personalkostnaderna är bland annat löneavtalskompensation och utökad bemanning till följd av högre tilldelning av statsbidrag 2021 än 2020. Omkostnaderna uppgår till totalt 110 mnkr, varav 49 % är interna kostnader, främst för hyror och kost.

Förskola och pedagogisk omsorg har arbetat intensivt för budget i balans. Det finns dock variationer mellan förskolorna, där främst resurskostnader för barn i behov av särskilt stöd är svåra att täcka inom tilldelad budget.

Nyckeltal

Förskola och pedagogisk omsorg	2019	2020	2021
Personalkostnad, andel av bruttokostnaden, %	64	65	65
Hyreskostnad, andel av bruttokostnaden, %	9	9	9
Bidrag till externa och andra kommuner, andel av bruttokostnad, %	14	12	12
Verksamhetens nettokostnad per invånare, kr	6 284	6 388	6 553
Totalt antal placeringar 1-5 år, genomsnitt per år	2 125	2 147	2 113
Varav:			
förskola	1 942	2 000	1 995
pedagogisk omsorg	183	147	118
Varav:			
fristående förskola	212	208	196
enskild pedagogisk omsorg	138	106	91
Andel av placeringar i extern regi, genomsnitt per år	16	14	13
Nyttjandegrad 1-5 år, genomsnitt per år, %	91	91	92
Nettokostnad per plats:			
förskola, kr	120 081	120 617	124 916
pedagogisk omsorg, kr	85 821	84 299	87 425
Avgiftstäckning kommunal förskola, %	7	7	6

Kommentarer till nyckeltal

Antalet placeringar avser ett genomgenomsnitt för 12 månader. Efterfrågan på förskoleplatser är högre på våren och lägre på hösten. Totalt har antalet placeringar inom förskola och pedagogisk omsorg minskat med 34 jämfört med föregående år. Antal placeringar i kommunal förskola har ökat med 10. Minskning har skett i fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg om 27 placeringar. Maxantalet placeringar var 2 238 i maj och minimiantalet var 1 837 i augusti. Nyttjandegraden har ökat från 91 % 2020 till 92 % 2021.

6 % av totala placeringar är inom pedagogisk omsorg, en minskning jämfört med 2020 då motsvarande antal placeringar var 7 %. Av alla placeringar inom pedagogisk omsorg går 77 % i enskild pedagogisk omsorg.

Nettokostnad för förskola per placering är högre 2021 än 2020. Nettokostnad för placering inom pedagogisk omsorg är också högre än föregående år.

Nyckeltalet *Verksamhetens nettokostnad per invånare, kr* har beräknats på senast kända befolkningssiffran för Vänersborgs kommun. Invånarantalet 210930 var enligt SCB 39 606 personer.

GRUNDSKOLA

Årets verksamhet

Grundskola (inkl. förskoleklass, fritidshem, pedagogisk omsorg och grundsärskola)

Det finns 17 kommunala grundskolor och fritidshem finns på alla F-6 skolor. Två fristående aktörer finns inom kommunen. Av de 4 903 elever (genomsnitt 2021) som går i grundskola/grundsärskola i Vänersborg går 12 % i fristående grundskola.

Den obligatoriska grundsärskolan omfattar årskurs 1-9 och erbjuder en anpassad undervisning för elever som har rätt till denna skolform.

Elevhälsan

Centrala elevhälsan är en förvaltningsgemensam enhet som är en stödfunktion för förskolans, grundskolans och grundsärskolans barn- och elevhälsoarbete. Centrala elevhälsan utgörs av skolsköterskor, skolläkare, psykologer, skolkuratorer, särskolesamordnare, logoped, samverkande socialsekreterare, administration och ett mobilt skolteam som arbetar med fokus på ökad skolnärvaro.

Elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Uppdraget är att främja, förebygga och stödja barnens och elevernas utveckling mot målen. En övergripande barn- och elevhälsoplan antogs av förvaltningens ledningsgrupp i juni 2020 och alla enheter har i hög grad använt den planen när lokala planer utformats, bland annat används elevhälsopersonalen än mer i analysarbetet på grundskolorna.

Under året har arbetet präglats mycket av den pågående pandemin. Trots förändrad situation har de allra flesta arbetsuppgifter kunnat genomföras via nytänkande när det gäller arbetsmetoder och sätt att möta kollegor, barn - elever - vårdnadshavare, personal och externa samverkansparter. För att minska risken för smittspridning har många möten skett digitalt. Det handlar om elevhälsomöten, konsultationer, möten med andra vårdgivare, vissa hälsosamtal och skolläkarbesök.

I arbetet med covid-19 följs rekommendationer från Folkhälsomyndigheten (FHM) och Smittskydd för Västra Götalandsregionen (VGR). Skolsköterskan med medicinskt ledningsansvar (MLA) har under året haft ett uppdrag som covid-samordnare för förskola och grundskola. MLA har fungerat som en länk mellan rektorer och smittskydd. Det säkerställer att alla får samma information, använder rätt dokument och ger en överblick över smittspridning inom verksamheterna.

Vaccinationsprogrammet har haft hög prioritet i elevhälsans medicinska insats (EMI). Under senhösten 2021 genomfördes dessutom en utökad vaccinationsinsats. Insatsen med vaccinationerna mot covid-19 planerades i samverkan mellan vårdcentralerna i Vänersborg och MLA/skolcovid-samordnare och en överenskommelse upprättades.

Välkomsten

Välkomsten är mottagningsenhet för nyanlända grundskoleelever i Vänersborgs kommun. Här startar de sin skolgång i svensk skola och mottagandet sker kontinuerligt under terminstid. Huvudfokus ligger på kartläggning. Eleverna går på Välkomsten i två veckor. På Välkomsten arbetar samordnande chef, lärare, specialpedagog och administratör. Vid behov konsulterar Välkomsten kurator, psykolog, logoped och skolsköterska.

De lärare som kartlägger eleverna är anställda på andra skolenheter och arbetar med kartläggning som en del av sin tjänst. Välkomsten samverkar med elevhälsans alla professioner när det börjar en ny elev i Vänersborgs kommun.

Välkomstens uppdrag består av tre delar: att ansvara för mottagande och kartläggning av nyanlända elever, att arbeta med viss språkutvecklande undervisning och att introducera eleverna i svenska språket och grundläggande ord och begrepp inom matematik samt ansvarar för överlämning av eleven till mottagande skola.

Ekonomiskt utfall (exkl. grundsärskola)

Mnkr	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdiff 2021
Summa intäkter	-99,5	-91,9	-75,3	-84,7	9,4
Summa kostnader	625,7	634,6	640,4	645,3	-4,9
Totalt netto	526,3	542,7	565,2	560,6	4,5

Avvikelser i summeringarna förekommer på grund av avrundningar.

Ekonomisk analys (exkl. grundsärskola)

Både intäkter och kostnader har överstigit budgeterade nivåer för 2021. Att båda posterna ökar hänger samman, om det tillförs mer medel kan verksamheten ha större kostnader. Detta drivs främst av de kortsiktiga statsbidragen, för 2021 kan som exempel nämnas skolmiljarden som möjliggjorde utökade kostnader om 3,6 mnkr. De totala intäkterna för förskoleklass, grundskola och fritidshem har minskat både 2020 och 2021 jämfört med 2019. Det är främst bidragen från Migrationsverket som har minskat från 18 mnkr 2019 till 8 mnkr för 2021.

Kostnaderna inom förskoleklass, grundskola och fritidshem uppgick till 649 mnkr 2021 jämfört med 635 mnkr för 2020. Lönekostnaderna uppgick till 392 mnkr för 2021 jämfört med 393 mnkr för 2020, vilket är en minskning på 0,5 % jämfört med 2020 trots löneavtalskompensation om cirka 2,5 %. Anledningen till minskningen av personalkostnaderna är att grundskolans verksamheter har arbetat aktivt och målmedvetet med verksamhets- och ekonomistyrning, vilket syns i resultaträkningen. Förutom detta har en bidragande orsak till lägre personalkostnader varit den höga sjukfrånvaron gällande både personal och elever under året på grund av coronapandemin. Trots det målmedvetna arbetet med verksamhets- och ekonomistyrning finns det fortfarande ett antal skolenheter som har budgetunderskott.

Nyckeltal (exkl. grundsärskola)

Grundskola	2019	2020	2021
Personalkostnad, andel av bruttokostnaden, %	63	62	60
Hyreskostnad, andel av bruttokostnaden, %	9	9	10
Grundskola F-9, kommunal och extern verksamhet			
Antal elever årskurs F-9, genomsnitt per år	4 878	4 857	4 839
Varav i fristående alternativ, genomsnitt per år, %	11	12	12
Varav i andra kommuner, genomsnitt antal elever per år	91	84	85
Bidrag till fristående och andra kommuner, andel av bruttokostnad, %	12	12	13
Skolskjutskostnad, andel av bruttokostnaden, %	3	3	3
Nettokostnad per elev i förskoleklass, kr	47 857	45 209	43 516
Nettokostnad per elev i årskurs 1-9, kr	102 295	106 531	111 003
Bruttokostnad per elev i årskurs 1-9, kr	119 519	122 424	126 013
Verksamhetens nettokostnad per invånare, kr (förskoleklass & åk 1-9)	11 965	12 294	12 725
Fritidshem och pedagogisk omsorg 6-13 år, kommunal och extern verksamhet			
Antal placeringar fritidshem och pedagogisk omsorg 6-13 år, genomsnitt per år	1 881	1 788	1 727
Varav i pedagogisk omsorg 6-13 år, genomsnitt per år	82	77	73
Varav i enskild pedagogisk omsorg 6-13 år, genomsnitt per år	82	77	73
Andel i extern fritidsverksamhet, genomsnitt per år, %	15	16	15
Nyttjandegrad 6-13 år, genomsnitt per år, %	54	52	49
Nettokostnad per elev, fritidshem, kr	27 899	30 891	33 479
Nettokostnad per elev, pedagogisk omsorg (familjefritidshem), kr	26 414	22 518	24 361

Kommentarer till nyckeltal

Antal elever i grundskola och placeringar på fritidshem avser ett genomsnitt för 12 månader.

Förskoleklass till årskurs 9: Genomsnitt för antal elever inom grundskolan F-9 har minskat med 18 elever jämfört med genomsnittet för 2020. Andel elever i fristående verksamhet är 12 %. Antal elever som går i andra kommuners verksamhet är 85.

Nettokostnadsökningen 2021 per elev i årskurs 1-9 beror främst på löneavtalskompensation, ökade kostnader för hyror, måltider och elever i behov av särskilt stöd (tilläggsbudget från kommunstyrelsen om 3 mnkr). Ökade kostnader för elever i behov av särskilt stöd syns både inom de kommunala grundskolorna i Vänersborg samt för tilläggsbelopp till externa verksamheter och andra kommuner.

Bruttokostnad per elev visar den egentliga kostnaden för en elev (kommunbidrag, statsbidrag samt övriga intäkter) och nettokostnad per elev visar hur stor del av elevkostnaden som täcks av kommunbidraget.

Fritidshem och pedagogisk omsorg 6-13 år: Antal placeringar inom fritidshemmen är 61 färre än föregående år. Nyttjandegraden har sjunkit under de senaste åren och för 2021 är det

49 % av eleverna i åldern 6-13 år som deltar i fritidshemmets verksamhet (att jämföra med 2020 då den var 52 %, och för 2019 var den 54 %). Pedagogisk omsorg för elever i åldern 6-13 år finns endast i enskild verksamhet, det finns inga placeringar inom kommunala enheter.

Nyckeltalet *Verksamhetens nettokostnad per invånare, kr* har beräknats på senast kända befolkningssiffran för Vänersborgs kommun. Invånarantalet 210930 var enligt SCB 39 606 personer.

Ekonomiskt utfall, grundsärskola

Mnkr	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdiff. 2021
Summa intäkter	-1,9	-1,4	-0,2	-0,5	0,3
Summa kostnader	24,1	28,8	31,4	33,7	-2,3
Totalt netto	22,2	27,3	31,1	33,1	-2,0

Avvikelser i summeringarna förekommer på grund av avrundningar.

Ekonomisk analys grundsärskola

Grundsärskolan uppvisar ett underskott på 2 mnkr för budgetåret 2021.

Underskottet beror på fler elever i verksamheten än budgeterat, vilket medfört ökade kostnader för personal, skolskjutsar, material och hjälpmedel.

Då övriga verksamheter inom grundskolans område ofta kan ta del av statsbidrag för att öka kvaliteten finns inte samma möjlighet inom grundsärskolans område. Under 2021 erhöll grundsärskolan 0,3 mnkr från Skolverket för lärarlönelyftet, lärarassistenter samt läxhjälp. Skolverkets statsbidrag för likvärdig skola får inte användas inom grundsärskolan. Bidragen från Migrationsverket uppgår till samma belopp som för grundskoleelever.

Nyckeltal grundsärskola

Grundsärskolan	2019	2020	2021
Nettokostnad per elev i grundsärskola, kr	463 307	496 953	517 959
Personalkostnad, andel av bruttokostnaden, %	80	75	77
Hyreskostnad, andel av bruttokostnaden, %	8	12	8
Verksamhetens nettokostnad/inv., kr	561	688	837
Antal elever, genomsnitt per år	48	55	64

Kommentarer till nyckeltal

Nettokostnad per elev i grundsärskolan 2021 har ökat jämfört med 2020 och 2019. Det är fler elever som mottas i grundsärskolans inriktning ämnesområden (tidigare träningsrörskolan) än under föregående år. Dessa elever har ofta ett större behov av både personal- och hjälpmedelsinsatser som genererar högre kostnader.

Antal elever (genomsnitt per år) inom grundsärskolan har ökat med 9 elever jämfört med föregående år. Det motsvarar en ökning om 16 %.

Nyckeltalet *Verksamhetens nettokostnad per invånare, kr* har beräknats på senast kända befolkningssiffran för Vänersborgs kommun. Invånarantalet 210930 var enligt SCB 39 606 personer.

INVENTARIEINVESTERINGAR

Mnkr	Investeringsplan 2021	Utfall 2021	Budgetdiff. 2021
Förvaltning, barnomsorg och grundskola	6,2	6,3	-0,1
Totalt netto	6,2	6,3	-0,1

Avvikelser i summeringarna förekommer på grund av avrundningar.

Gjorda inventarieinvesteringar under 2021 uppgår till 6,3 mnkr. Exempel på genomförda investeringar är redskap och utrustning till nya idrottshallen på Öxnered skola, elevmöbler till Silvertärnan och matsalsmöbler till Mulltorp förskola och grundskola. På Onsjö skola har klassrum och slöjdsalar renoverats och nya möbler och maskiner har köpts in till dessa ytor. Onsjöskolan har också fått en hem- och konsumentkunskapssal som utrustats med nödvändiga maskiner och redskap. Det har även genomförts installationer och uppgraderingar av larmanläggningar i förskolor och grundskolor för 1,2 mnkr.

Personal

	Kvinnor	Män	Totalt	Jfr 2020
Anställningar 1 november 2021				
Månadsavlönade	1 066	210	1 276	52
Varav tillsvidareanställda	946	156	1 102	37
Varav visstidsanställda	120	54	174	15
Antal årsarbeten, utifrån anställning	1 044	204	1 248	50
Månadsavlönade per verksamhetsområde				
Administration*	3	0	3	oför
Förskola/dagbarnvårdare	449	15	468	35
Elevhälsa**	29	3	32	2
Förskoleklass	41	1	42	1
Grundskola	451	158	609	17
Fritidshem	46	22	68	-11
Grundsärskola	42	11	53	8
Timavlönade	191	49	240	3
Andel heltid i procent, tillsvidareanställda	95%	93%	95%	1
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, tillsvidareanställda	99%	98%	98%	oför
Medellön, tillsvidareanställda	35 574	34 493	35 421	707
Medelålder, tillsvidareanställda	46	42	46	oför
Arbetad tid och sjukfrånvaro 2021				
Antal årsarbeten, utifrån arbetad tid ***	751	142	893	-6
Övertidstimmar	626	258	884	-759
Fyllnadstid	4 114	740	4 854	1 107
Timavlönades tid omräknat till antal årsarbeten	-	-	40	7
Sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	10,5	7,7	10,1	0,1 %

* Totalt i förvaltningen arbetar, utöver de tre som redovisas under nämndsadministration, 38 personer med administration centralt eller på enhet. Dessa fördelas i bokföringen på de olika verksamheterna de arbetar inom.

** Elevhälsan omfattar totalt 44 medarbetare. Utöver de 32 som redovisas ovan fördelas övriga 12 på den verksamhet de arbetar i.

*** Här redovisas totalt antal utförda årsarbeten under året (inkl. timavlönade). Siffran stämmer inte överens med siffran för antalet årsarbetare som hämtas från ett bestämt datum (211101).

Antal anställda

Antalet anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har under 2021 ökat med 52 personer. Förskolan står för den största ökningen på 35 personer som utgörs av såväl legitimerade förskollärare och barnskötare som obehöriga förskollärare och ökningen kan härledas till olika orsaker. En högre frånvaro är en anledning till ökningen då antalet medarbetare som var helt eller partiellt frånvarande under minst en månad vid mättillfället var 17 fler 2021 jämfört med 2020. En annan bidragande orsak är att Björkholmsgatans förskola öppnade i december 2020 och därmed har tre medarbetare tillkommit vid mätningen 2021. Även riktade statsbidrag har påverkat då det 2021 var fler enheter som fick ta del av bidraget jämfört med året innan vilket genererat fler anställningar. Det finns även enheter som utökat antal barn och/eller haft ökat antal barn i behov av särskilt stöd och därmed har en förstärkning av bemanningen skett.

Av samtliga anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen utgör visstidsanställda 14 %, vilket förutom bristen på behörig personal beror på att nyexaminerade lärare, fritidspedagoger och förskollärare enligt lag måste uppvisa legitimation innan de kan tillsvidareanställas. Även riktade statsbidrag genererar flertalet visstidsanställningar som löper ett bidragsår i taget.

Av de 174 personer som har en visstidsanställning är 49 % förskollärare, fritidspedagoger eller lärare som saknar legitimation och därför anställs som obehöriga enligt skollagen. Extratjänster/extraresurser anställda på beredskapsavtalet (arbetsmarknadsåtgärd) utgör 14%, barnskötare 12% och resurspersoner 12%.

Under året har verksamheterna nyttjat timavlönade i större utsträckning än under 2020. Denna ökning motsvarar sju årsarbeten. En anledning till denna ökning är att timavlönade som under en kortare tid haft ett vikariat på en specifik enhet även under denna period varit timavlönad i stället för månadsavlönad.

Övertid och fyllnadstid

Jämfört med föregående år har utförda övertidstimmar minskat med 759 timmar och fyllnadstid har ökat med 1107 timmar. En förklaring till denna förskjutning är att kortare vikariat i större omfattning tillsätts med timavlönade än tidigare. Dessa personer arbetar utifrån ett schema under en given period som i många fall inte utgör 40 h/vecka. När de arbetar utöver sitt schema läggs denna tid som fyllnadstid. För timavlönade som bokas dag för dag utges övertidsersättning när de arbetar utöver planerad arbetstid.

Kompetensförsörjning

I början av april 2021 tecknade SKR och Sobona ett nytt läraravtal (HÖK21) tillsammans med Lärarförbundet och Lärarnas riksförbund. I avtalet framgår att arbetsgivaren ska ta fram en plan för strategisk kompetensförsörjning som ett led i att uppnå ökad måluppfyllelse, en god arbetsmiljö och ett läraryrke som attraherar skickliga behöriga lärare. Planen är avsedd att innehålla insatser inom områdena arbetstid, arbetsmiljö, arbetsorganisation och lönebildning i syfte att trygga kompetensförsörjning inom skolan på såväl kort som lång sikt.

I maj 2021 bildades en arbetsgrupp bestående av representanter från arbetsgivaren, Lärarförbundet och Lärarnas riksförbund som tillsammans inledde arbetet utifrån det nya avtalet. Initialt var arbetsgruppens fokus att få en djup gemensam förståelse kring avtalets innehåll och därefter samla in underlag för att kartlägga organisationens nuläge. Därefter påbörjades ett omfattande arbete där samtliga rektorer och alla medarbetare från kärnverksamheten involverades med målsättning att identifiera såväl framgångsfaktorer som utvecklingsområden. Första steget blev att identifiera vad ökad måluppfyllelse, en god arbetsmiljö och ett läraryrke som attraherar skickliga behöriga lärare betyder inom vår organisation. Detta mynnade ut i 15 områden som sedan skattades huruvida organisationen hade lång väg kvar, var på god väg eller var väl där. Detta moment gjordes på varje enhet, i rektorsgruppen samt inom personalorganisationerna och efter sammanställning av alla skattningar identifierades 4 gemensamma utvecklingsområden som kommer att ligga till grund för kommande kompetensförsörjningsplan.

För att stärka befintliga medarbetare samt bidra till att utbilda fler behöriga lärare gör barn- och utbildningsförvaltningen flera insatser. Via Lärarlyftet finns möjlighet för legitimerade lärare och fritidspedagoger att bredda sin behörighet. Detta är en satsning från arbetsgivaren, delvis finansierad via statsbidrag, som möjliggör studier med till stor del bibehållen lön. Under 2021

har förvaltningen medarbetare som via Lärarlyftet läser speciallärarprogrammet både med inriktning utvecklingsstörning samt språk-, skriv- och läsutveckling. Förvaltningen har även fem platser på Högskolan Västs lärarutbildning genom arbetsintegrerat lärande (AIL) där tre elever startade sin fem år långa utbildning höstterminen 2019 och två elever höstterminen 2020. Förvaltningen har dessutom medarbetare som utbildar sig till lärare via Teach for Sweden.

Rekrytering

Utmaningen för barn- och utbildningsförvaltningen är att rekrytera behörig personal till sina verksamheter. Bristen på legitimerad personal inom förskola, grundskola och fritidshem gör att konkurrensen mellan kommunerna kvarstår. Personalomsättningen har ökat något jämfört med föregående år, men är fortsatt på en lägre nivå än 2019.

	2019	2020	2021
Tillsvidareanställd personal som avslutat sin anställning, varav pensionsavgång	85 23	68 20	77 25
Nyanställningar tillsvidareanställd personal, varav konverterade enligt LAS	122 7	73 10	64 20*
Personalomsättning % tillsvidareanställd personal	8	6	7

*Den 1 oktober 2021 sänktes anställningstiden för konvertering enligt 5 a § LAS från 2 år till 18 månader, vilket är anledningen till den stora ökningen i antal konverterade.

Pensionärer

Enligt lagen om anställningsskydd (LAS) har en arbetstagare rätt att kvarstå i anställningen till utgången av den månad då hen fyller 68 år. Då övre gränsen höjdes från 67 till 68 år 1 januari 2021, vilket förklarar varför ingen ännu arbetat fram till 68 år fyllda.

I barn- och utbildningsförvaltningen varierar pensionsåldern enligt nedan:

Pensionsålder	2019	2020	2021	Summa
62	2	0	6	8
63	2	3	4	9
64	7	6	2	15
65	7	6	7	20
66	2	3	3	8
67	3	2	3	8
Summa	23	20	25	68

Lärarlegitimationer

För att få undervisa i förskola, grundskola och fritidshem är det enligt skollagen krav på legitimation samt behörighet i de ämnen man undervisar i. I brist på legitimerade lärare eller om det finns annat särskilt skäl med hänsyn till barnen och eleverna får huvudmannen anställa obehöriga lärare under högst ett år i taget.

I november 2021 var andel legitimerade förskollärare/lärare/fritidspedagoger enligt nedan. Observera att kartläggningen enbart påvisar andel som innehar legitimation, dock är det inte givet att samtliga inom grundskolan har rätt behörighet för samtliga ämnen och årskurser de undervisar i.

Verksamhet	Legitimerade 2019	Legitimerade 2020	Legitimerade 2021	Antal undervisande personal	Antal legitimerade
Förskola	85 %	93 %	85%	251 (222)	214 (206)
Förskoleklass	90 %	93 %	91%	35 (44)	32 (41)
Åk 1-6	89 %	91 %	81%	277 (261)	225 (238)
Fritidshem	60 %	65 %	70%	37 (37)	26 (24)
Åk 7-9	67%	73 %	73%	131 (136)	96 (100)

Andelen legitimerade pedagoger har minskat inom både förskolan och grundskolan F-6. Inom båda verksamheterna var det vid mätillfället 2021 fler medarbetare som var helt eller partiellt frånvarande under minst en månad. Dessa har till stor del ersatts och i stor utsträckning med obehörig personal utifrån svårigheter att rekrytera.

Inom förskolan har flertalet anställningar gjorts utifrån riktade statsbidrag. Det är till stor del obehöriga förskollärare som anställts, vilket påverkar den procentuella andelen legitimerade negativt. Inom grundskolan finns det medarbetare med delade uppdrag där undervisning kombineras med exempelvis uppdrag som resursperson. Är det en jämn fördelning mellan uppdragen kan anställning ske antingen på titel obehörig lärare eller titel resursperson. Då antalet anställda resurspersoner minskat samtidigt som obehöriga lärare ökat mellan mätillfällena är detta en bidragande orsak till en lägre behörighet.

Personalronder

Varje år träffas personalspecialist och alla chefer individuellt, för en fördjupad genomgång av medarbetarnas mående på respektive enhet samt aktuella personalfrågor. Under hösten 2021 var innehållet för dessa möten följande:

- Sjukskrivningar/Risk för sjukskrivningar.
- Genomgång av pågående rehabärenden.
- Anmälningar gällande arbetsskador, tillbud och riskobservationer.
- Avstämning gällande årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Företagshälsovård

Under året förbrukades 53 % av den budget på 594 tkr som avsatts för tjänster inom företagshälsovård. Föregående år var avsatt budget densamma men nyttjandegraden var något högre och låg då på 59 %. Det stöd som efterfrågas mest är stödsamtal för enskilda medarbetare som stod för 44 % av kostnaderna under 2021 och för 41 % av kostnaderna under 2020. Efter stödsamtal är det grupputveckling och hälsoundersökningar kopplade till byggnadsrelaterad ohälsa som är de tjänster det lagts mest medel på under året.

Sjukfrånvaro

	2019	2020	2021
Total sjukfrånvaro Barn-och utbildningsförvaltningen	7,3 %	10,0 %	10,1 %
Varav korttidssjukfrånvaro (dag 1–14)	3,3 %	5,0 %	5,1 %
Varav långtidssjukfrånvaro (dag 15-)	4,0 %	5,0 %	5,0 %
Total sjukfrånvaro Vänersborgs kommun	8,5 %	10,8 %	10,0 %

Den totala sjukfrånvaron för 2021 ligger på samma nivå som föregående år och är därmed fortsatt högre än innan pandemin startade. Fördelningen mellan kort- respektive långtidssjukfrånvaro ser även den likvärdig ut jämfört med föregående år.

Adato är det system där chef för dokumentation gällande rehabiliteringsärenden de ansvarar för. Ett rehabiliteringsärende ska startas vid upprepad korttidssjukfrånvaro (4 tillfällen på 6 månader) samt när sjukfrånvaro överstiger 14 dagar. Ett ärende kan självklart startas även vid andra tillfällen på chef eller medarbetarens initiativ. Den vanligaste orsaken chef angett som främsta anledning till att ett rehabiliteringsärende startats är infektion och förkylning följt av psykisk ohälsa och övriga fysiska sjukdomar. Denna ordningsföljd är densamma 2019, 2020 och 2021. Mellan 2019 och 2020 var det framför allt ärenden kopplade till infektion och förkylning som ökade medan övriga låg kvar på samma nivå. Under 2021 har dock samtliga kategorier ökat i antal.

Personalspecialisterna började med en ny rutin under 2020 för att uppmärksamma medarbetare med hög korttidssjukfrånvaro. Rutinen innebär att personalspecialist och chef tillsammans kallar till samtal när en medarbetare haft 8 sjuktillfällen på 12 månader. Syftet är att fördjupa förståelsen kring medarbetarens frånvaro och utifrån det tillsammans identifiera om det finns insatser arbetsgivaren respektive medarbetaren själv kan göra för att minska frekvensen av frånvaro. I en del fall har insatser som gjorts lett till minskad frånvaro, men i och med pandemin har det varit svårt att följa fullt ut.

Arbetsskador, tillbud och riskobservationer

Anmälningar om arbetsskador

Verksamhet	2019	2020	2021
Grundskola	70	56	97
Förskola	21	49	64
Övrig	2	2	1
Totalt	93	107	162

Anmälningarna om arbetsskador 2021 är fördelat mellan alla verksamheter. Av de 162 anmälningarna är 138 olycksfall, 3 färdolycksfall och 21 arbetssjukdom.

De flesta olyckorna sker på skolgårdarna/lekhall under pågående undervisning.

Rapporter om tillbud

Verksamhet	2019	2020	2021
Grundskola	327	397	280
Förskola	90	90	53
Övrig	0	0	1
Totalt	417	487	334

De flesta tillbuden sker i klassrum under undervisning.

Hot och våld av elev/barn är den vanligaste anmälda händelsen och under året har förekomsten av denna typ av tillbud följts upp specifikt utifrån att dessa anmälningar ökat i antal framför allt inom grundskola F-6.

Riskobservationer

Verksamhet	2019	2020	2021
Grundskola	106	79	51
Förskola	76	73	31
Övrig	0	1	2
Totalt	182	153	84

De flesta riskobservationerna sker i klassrum under undervisning och under aktivitet på rast. Psykisk överbelastning där elev/barn är inblandat är största skaderisken.

Ökningen av anmälda arbetsskador och minskningen av anmälda tillbud och riskobservationer är till stor del ett resultat av en pågående dialog om gränserna mellan valen i rapportverktyget.

2022-01-18

B N § 1

BN.2020.5

Årsredovisning 2021

Beslut

Byggnadsnämnden godkänner upprättat förslag till årsredovisning 2021 och överlämnar sin del till kommunstyrelsen.

Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning av ärendet

Årsredovisningen är en sammanställning av kommunens räkenskaper och förvaltning för ett räkenskapsår. Här redovisas verksamheternas resultat gentemot uppställda förväntningar samt en kortfattad ekonomisk analys över det gångna året.

För 2021 gjorde byggnadsnämnden ett överskott på 2,6 mnkr gentemot budget främst på grund av höga intäkter samt låga arbetskraftskostnader till följd av vakanser. Fyra av fem förväntade resultat uppnåddes. Ett förväntat resultat uppnåddes ej. Det slutliga Nöjd kund-indexet för bygglov 2021 presenteras inte förrän till våren 2022 men de preliminära siffrorna påvisar en ökning, dock når den inte målet på minst index 70.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Miljö- och byggnadsförvaltningen, 2021-01-04

Bilagor

Årsredovisning 2021

Sändlista

Kommunstyrelsen

Byggnadsnämnden

Ordförande: Bo Dahlberg (S)

Vice ordförande: Magnus Ekström (KD)

Förvaltningschef: Eddie Sandin

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har ett övergripande ansvar för fastighetsbildning. Verksamheten styrs av ett antal speciallagar, främst plan- och bygglagen samt fastighetsbildningslagen. Enligt dessa lagar ska nämnden verka för en god byggnadskultur och en god stads- och landskapsmiljö, uppmärksamt följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning samt ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande och fastighetsbildning.

Nämnden ansvarar för prövning av dispenser och tillsyn av strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken. Nämnden ansvarar också för mätning och kartframställning samt utveckling av geodata. Nämnden ansvarar även för kommunens namnsättning av vägar och adressättning.

Byggnadsnämndens ärenden bereds av miljö- och byggnadsförvaltningen. Förvaltningen ansvarar dessutom för fysisk strategisk planering (översiktlig fysisk planering) under kommunstyrelsen.

Resultatavstämning

Nedan redovisas byggnadsnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Alla detaljplaner ska tillgodose barnperspektivet.

● Uppnås

Barnperspektivet finns med i alla detaljplaner där barn vistas.

Nöjd kund-index (INSIKT) bygglov ska öka till minst 70.

■ Uppnås inte

Det slutliga Nöjd kund-indexet för bygglov 2021 presenteras inte förrän till våren 2022. Senaste uppgifterna från hösten indikerar att nöjd kund-index för bygglov ökar något jämfört med året innan, från 65 till 66.

Andelen bostäder i kollektivtrafikhärläge ska öka

● Uppnås

I den fysiska planeringen prioriteras detaljplaner i kollektivtrafikhärlägen, samtidigt som det även planeras för fungerande gång- och cykelvägar.

Genomsnittlig handläggningstid för bygglov (enligt PBL) ska vara mindre än 6 veckor.

● Uppnås

Den genomsnittliga handläggningstiden för bygglov är 5,6 veckor (39 dagar), från komplett ärende till beslut om bygglov.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska bibehållas låg och uppgå till högst 5 procent

● Uppnås

Resultatet uppnås. Sjukfrånvaron är fortsatt låg som ett resultat av att man till stor del arbetar hemifrån och att man erbjuder och utnyttjar friskvårdstimme.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckling 2020/2021
Bygglov			
Handläggningstid	39 dagar	42 dagar	-3 dagar
Boende			
Färdigställda bostäder*	159 stycken	129 stycken	+30 stycken

*Färdigställda bostäder innebär att bygglov har sökts samt att byggnaden är uppförd och inflyttningsklar. Det gäller både enbostadshus och antal lägenheter i flerbostadshus

Antalet färdigställda bostäder hamnar på 159 och innefattar 40 enbostadshus och 119 lägenheter i flerbostadshus (Vallen1, Misteln 22 samt Fårhagen 1)

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	0,3	0,3	0,4
Övriga Intäkter	14,1	12,3	11,0
S:a Intäkter	14,4	12,6	11,4
Personal	22,8	21,6	21,4
Omkostnader	6,4	5,7	6,7
Avskrivningar och intern- ränta	0,6	0,6	0,7
S:a Kostnad	29,8	28,0	28,8
Nettokostnad	15,4	15,4	17,4
Nettobudget	18,0	17,6	16,8
Resultat	2,6	2,2	-0,6

Ekonomisk analys

Byggnadsnämnden som helhet uppvisar vid årets slut ett överskott på 2,6 mnkr mot budget, en avvikelse på 14 procent. Intäkterna visade vid årets slut 2021 ett överskott på 1,5 mnkr över budget. Arbetskraftskostnaderna visade vid årets slut 1,3 mnkr under budget och verksamhetskostnaderna visade 0,2 mnkr över budget.

De höga intäkterna beror främst på höga intäkter på bygglovssidan på grund av fler ärenden än förväntat samt många stora byggnationer som genererar stora intäkter.

De låga arbetskraftskostnaderna beror på vakanser föräldraledigheter, främst under första delen av året.

De ökade kostnaderna beror främst på inköp av IT-utrustning för distansarbete, möbler för att handläggare ska kunna dela kontor när antalet personal ökar samt inköp av konsulttjänster.

Nämndverksamheten följde budget och förvaltningskontoret visade ett underskott mot budget på 0,2 mnkr, på grund av ökade semesterskulder.

KLM hade ett överskott mot budget på 0,2 mnkr, främst med anledning av högre intäkter men även lägre arbetskraftskostnader än budgeterat.

Kart- och geodata landade på ett överskott mot budget på 0,5 mnkr främst på grund av lägre arbetskraftskostnader än budgeterat till följd av föräldraledighet som inte fullt ersatts samt flera i personalen som gått ner i arbetstid.

Plan visade ett underskott på 0,2 mkr mot budget främst på grund av låga intäkter och lägre arbetskraftskostnader än budgeterat. De låga intäkterna beror på planer som inte kunnat påbörjas som planerat och vakanser.

Bygglov visade ett överskott mot budget på 2,3 mnkr, vilket till största delen berodde på högre intäkter än budgeterat till följd av fler ärenden men även låga arbetskraftskostnader på grund av vakanser.

I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett överskott på 3,1 mnkr mot budget vid årets slut. Avvikelsen mot prognosen på 0,5 mnkr beror främst på ökad semesterlöneskuld och längre intäkter är prognostiserat på plan och KLM.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda*	40	36	40

* Nyckeltalet avser statusen den 2021-11-01. I siffrorna ingår tillsvidareanställda (även tjänstlediga) och visstidsanställda.

Förvaltningen har haft vakanser och föräldraledigheter främst under första delen av året som inte syns i nyckeltalet ovan.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investerings- plan	Utfall	Budget- diff
Inventarier	0,5	0,5	0,0

Under 2021 har investeringar på 527 tkr gjorts i form av en totalstation (471 tkr) samt möbler (56 tkr).

Åtgärder för budgetbalans

Eftersom att det är ett fortsatt tryck på byggsidan budgeteras det 2022 för högre intäkter än tidigare år. Detta skapar utrymme i budgeten att utöka personalstyrkan för att möta efterfrågan.

Byggnadsnämndens verksamhet kan inte i någon större grad påverka intäktsflödet utan är beroende av vad utomstående aktörer planerar att genomföra.

I bygglovsavgiften, som debiteras vid själva bygglov, ingår idag både kostnad för hantering av själva bygglov samt kostnader för de insatser våra byggnadsinspektörer gör under byggfasen, som kan pågå i flera år framåt. Höga intäkter 2021 kommer alltså innebära stora arbetsinsatser framöver som inte kommer att generera några intäkter under 2022.

§ 1

Årsredovisning 2021

MHN ALLM 2022.23

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner upprättat förslag till årsredovisning 2021 och överlämnar sin del till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Årsredovisningen är en sammanställning av kommunens räkenskaper och förvaltning för ett räkenskapsår. Här redovisas verksamheternas resultat gentemot uppställda förväntningar samt en kortfattad ekonomisk analys över det gångna året.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden visade i 2021 års bokslut ett överskott på 0,4 mnkr gentemot budget främst på grund av låga arbetskraftskostnader till följd av vakanser och föräldraledigheter. Fyra av sju förväntade resultat uppnåddes. Tre förväntade resultat uppnåddes ej, två av dessa på grund av vakanser i miljöskyddsteamet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Miljö- och byggnadsförvaltningen, 2021-01-04

Bilagor

Årsredovisning 2021

Sändlista

kommunstyrelsen

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ordförande: Ann-Marie Jonasson (S)

Vice ordförande: Piotr Gabrys (M)

Förvaltningschef: Eddie Sandin

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden styr sin verksamhet genom tillsynsplaner samlade i en verksamhetsplan. Dessutom sker lagstadgad tillsyn enligt livsmedelslagen, miljöbalken, strålskyddslagen, tobakslagen m.fl. Nedanstående redovisning avser år 2021.

Resultatavstämning

Nedan redovisas miljö- och hälsoskyddsnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Nöjd-kund index hos företagare ska uppgå till minst index 75

● Uppnås

Det förväntade resultatet uppfylls då det aggregerade resultatet för miljö- och livsmedelsärenden som inkommit före årsskiftet uppgår till 81,2. Detta är en ökning från 2020 då resultatet uppgick till 78,7.

Andelen registreringar av nya livsmedelsanläggningar som sker via e-blankett ska öka

■ Uppnås inte

Det förväntade resultatet har inte uppnåtts. Andelen registreringar av nya livsmedelsanläggningar som sker via e-blankett har minskat från 62% under 2020 till 60% 2021. Informationen på hemsidan har förbättrats och e-blanketten har varit hänvisningen i första hand vid kontakt med nya företagare. Det bedöms som att det krävs en övergripande bättre struktur på hemsidan för att förbättra tillgängligheten av e-blanketter och e-tjänster.

Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade markområden ska öka

■ Uppnås inte

Det förväntade resultatet har ej uppnåtts på grund av personalbrist inom området i verksamheten. Prognoserna ser dock mycket goda ut för att arbete med egeninitierad tillsyn av förorenade områden ska kunna utföras under 2022.

Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn ska öka med mål om att uppnå 100 procent

■ Uppnås inte

Inom miljöskyddstillsynen har det förväntade resultatet inte kunnat uppnås, den förhandsdebiterade tillsynen

har utförts till 76%. Det förväntade resultatet har inte kunnat uppnås på grund av personalrotation och föräldraledigheter, samt det har varit en högre grad av inkommande anmälningsärenden än tidigare år vilket gör att den planerade tillsynen blir nedprioriterad. Det finns inte heller utrymme i budget för att ha en tillräcklig bemanning utifrån att effektiviteten blir lägre vid nyintroduktion av nyanställda.

Fler tillståndssökande av enskilda avlopp är nöjda med förvaltningens service

● Uppnås

Det förväntade resultatet bedöms uppfyllt då Nöjd Kund Index inom tillståndsärenden för enskilda avlopp ökat från 67,2 under 2020 till 67,7 för de resultat som inkommit för 2021 före årsskiftet.

Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn ska öka med mål om att uppnå 100 procent

● Uppnås

Inom livsmedelskontrollen har det förväntade resultatet uppnåtts och den tidigare kontrolltidsskulden är nedarbetad.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska bibehållas låg och uppgå till högst 5 procent

● Uppnås

Resultatet uppnås. Sjukfrånvaron uppgår till 1,4% (källa: Adato).

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	4,4	4,7	4,1
Personal	10,8	10,4	10,2
Omkostnader	3,0	2,3	1,9
Kostnader	13,8	12,7	12,1
Nettokostnad	9,4	8,0	8,0
Nettobudget	9,8	8,1	7,3
Resultat	0,4	0,1	-0,7

Ekonomisk analys

Miljö och hälsoskyddsnämnden uppvisar i 2021 års bokslut ett överskott om cirka 0,4 mnkr, vilket är en avvikelse mot budget på cirka 5 %. Överskottet gentemot budget beror främst på grund av låga arbetskraftskostnader till följd av vakanser och föräldraledigheter.

Personalkostnaderna visade vid årets slut 0,8 mnkr lägre än budgeterat. Överskottet beror främst på vakanser i samband med föräldraledigheter och vid avslut av anställningar som inte hunnit ersättas fullt ut under året.

Vad gäller intäkterna var dessa nästan 0,2 mnkr lägre än budget. Underskottet beror främst på att mycket tid fått läggas på införande av nytt ärendehanteringssystem, arbete med införande av e-arkiv samt vakanser.

Omkostnaderna visade vid 2021 års slut cirka 0,2 mnkr högre än budgeterat. Denna avvikelse från budget beror främst på kostnader för konsulter, medfinansiering i projekt och kostnader kopplade till rekrytering.

Föregående år visade nämnden ett överskott mot budget med 0,1 mnkr.

I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett budgetöverskott på 0,6 mnkr. Skillnaden mot resultatet beror främst på ökade verksamhetskostnader i form av konsulter, kostnader kopplade till rekrytering samt lägre intäkter än väntat.

Personal

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	18	19	18

*Nyckeltalet avser statusen den 2021-11-01. I siffrorna ingår tillsvidareanställda (även tjänstlediga) samt visstidsanställda och anger inte antalet heltider i tjänst.

Under året har det varit ovanligt stor andel som varit föräldralediga och i kombination med personalomsättning så har delar av verksamheten varit mycket påverkad av vakanser. I nyckeltalen ovan räknas både föräldralediga samt deras vikarier in vilket gör att personalomsättningen inte avspeglas i nyckeltalet ovan.

Trots pandemin har verksamheten i stort kunnat fortgå enligt plan. Viss tillsyn har blivit omprioriterad då vissa verksamheter inte varit lämpliga att besöka eller så har tillsynen utförts på ett annat sätt än normalt.

Nämnden har även i år haft utökade uppgifter med att utföra trängseltillsyn utifrån tillfälliga lagar och föreskrifter. Nämnden har fått statliga medel för att täcka kostnader som uppstått på grund av trängseltillsyn.

Åtgärder för budgetbalans

Under 2022 kommer personal komma tillbaka från föräldraledigheter. Verksamheten kommer jobba för att få så lite vakanser som möjligt.

Intäktsmässigt är verksamheten i stort behov av att e-arkivprojektet avslutas så att projektet inte tar ytterligare tid från avgiftsfinansierad tillsyn då nämnden inte tilldelats några utökade medel för den tid och utökning som projektet medfört.

§ 61

Kommunens och nämndernas årsredovisning 2021

KS 2022/3

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna bokslut och årsredovisning för år 2021.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2021-10-06 om anvisningar för boksluts- och årsredovisningsarbetet för 2021. Ekonomikontoret har i separat handling upprättat förslag till Årsredovisning 2021.

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 208 mnkr. Kommunens beslutade Mål- och resursplan för 2021 innebar ett budgeterat resultat på 43 mnkr. Det redovisade resultatet uppgår till 185 mnkr vilket är 141 mnkr bättre än budget. Resultatet i kommunen är 23 mnkr högre än prognosen i augusti. Alla nämnder redovisar budgetöverskott under 2021.

Årets investeringar för koncernen uppgick till 454 mnkr varav kommunen stod för 291 mnkr, ABVB för 160 mnkr och KFV för 3 mnkr. Trots en mycket hög investeringsnivå i kommunen är den 484 mnkr lägre än budget och 51 mnkr lägre än 2020.

För att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda. Utifrån ovanstående bedömningsgrund bedrevs verksamheten med god ekonomisk hushållning under 2021.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-08
- Årsredovisning 2021

2022-03-10

Dnr: KS 2022/3

Handläggare

Kerstin Rosendahl
kerstin.rosendahl@vanersborg.se
0521-72 24 46

Mottagare

Kommunstyrelsen

Årsredovisning 2021

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar godkänna bokslut och årsredovisning för år 2021

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2021-10-06 om anvisningar för boksluts- och årsredovisningsarbetet för 2021. Ekonomikontoret har i separat handling upprättat förslag till Årsredovisning 2021

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 208 mnkr. Kommunens beslutade Mål- och resursplan för 2021 innebar ett budgeterat resultat på 43 mnkr. Det redovisade resultatet uppgår till 185 mnkr vilket är 141 mnkr bättre än budget. Resultatet i kommunen är 23 mnkr högre än prognosen i augusti. Alla nämnder redovisar budgetöverskott under 2021.

Årets investeringar för koncernen uppgick till 454 mnkr varav kommunen stod för 291 mnkr, ABVB för 160 mnkr och KfV för 3 mnkr. Trots en mycket hög investeringsnivå i kommunen är den 484 mnkr lägre än budget och 51 mnkr lägre än 2020.

För att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda. Utifrån ovanstående bedömningsgrund bedrevs verksamheten med god ekonomisk hushållning under 2021.

Beredning

Ärendet har beretts av ekonomikontoret inför kommunstyrelsens möte. Beslut fattas av Kommunfullmäktige.

Thomas Sannemalm
Ekonomichef

Bilagor

Förslag till årsredovisning 2021

Sändlista

Samtliga nämnder
Kommunens revisorer,
Ekonomikontoret

Årsredovisning 2021

Vänersborgs kommun

Innehållsförteckning	Sid
1. Inledning	
1.1. Kommunstyrelsens ordförande	3
2. Förvaltningsberättelsen	
2.1. Översikt över verksamhetens utveckling	4
2.2. Den kommunala koncernen	5
2.3. Viktiga förhållanden för ekonomisk ställning	6
2.4. Händelser av väsentlig betydelse	9
2.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	10
2.6. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	12
2.7. Balanskravsresultat	20
2.8. Förväntad utveckling	20
2.9. Väsentliga personalförhållanden	23
3. Finansiella rapporter	
3.1. Resultaträkning och kassaflödesanalys	25
3.2. Balansräkning	26
3.3. Noter	27
3.4. Drift- och investeringsredovisning	34
3.5. Jämförelsetal	38
4. Nämnderna	
4.1. Kommunfullmäktige och valnämnden	39
4.2. Revisionen	40
4.3. Barn- och utbildningsnämnden	41
4.4. Byggnadsnämnden	45
4.5. Kommunstyrelsen	47
4.6. Kultur- och fritidsnämnden	52
4.7. Miljö- och hälsoskyddsnämnden	55
4.8. Samhällsbyggnadsnämnden	57
4.9. Socialnämnden	62
4.10. Överförmyndarnämnden	68
5. Bolagen	
5.1. AB Vänersborgsbostäder	69
5.2. Fastighets AB Vänersborg	71
5.3. Kunskapsförbundet Väst	72
5.4. Hunnebergs Kungajakt och Viltmuseum AB	74
5.5. Vattenpalatset Vänerparken AB	76
5.6. Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB	77
5.7. Norra Älvsborgs Räddningstjänst	78
5.8. Fyrstads Flygplats AB	80
6. Revision	
6.1. Revisionsberättelse	82

Kommunstyrelsens ordförande

År 2021 har till stor del handlat om pandemins framfart och hur det har påverkat våra verksamheter. Det har varit olika faser under året från ganska tuffa restriktioner till ett nästan normalläge för att sedan återigen få en hög smittspridning med nya restriktioner som följd. Det har slagit hårt mot kommunens verksamheter i ökad frånvaro men också mot föreningslivet som har förlorat både publikintäkter och sponsorstöd. Även delar av vårt näringsliv har drabbats väldigt hårt.

Under året har vi förutom att tvätta händerna, hålla avstånd och stannat hemma när vi haft symtom också pratat mycket om vaccination. Spruta ett, två och tre, biverkningar, vaccinationstider med mera.

Vi har fortsatt med digitala möten både i kommunfullmäktige och i nämnderna. Även om den digitala förmågan har ökat väsentligt under pandemin så får vi innerligt hoppas att vi snart kan träffas fysiskt.

Trots pandemi, digitala möten och avsaknad av fysiska möten så är framtidstron stor och det händer fortfarande mycket i vår kommun.

Det startar fortfarande nya bostadsbyggnationer på olika platser i kommunen vilket är väldigt positivt. Det visar att det fortfarande är attraktivt att bo och etablera sig i Vänersborgs kommun.

Investeringsnivån under 2021 låg fortfarande på en historiskt hög nivå även om den var något lägre än 2020. Öxnereds skola, multiköket vid Torpaskolan, VA-utbyggnad Vänersnäs samt exploatering i Skaven/Öxnered är några av våra stora investeringar under året. Investeringsnivån kommer att vara fortsatt hög de kommande åren med ny skola på Holmängen renovering av broar och kajer plus stora VA-investeringar.

Vi kan även 2021 redovisa ett starkt bokslutsresultat. En stor del av resultatet är att skatteintäkterna har utvecklats bättre än budget trots rådande pandemi, samt höga intäkter för tomtförsäljning under året. Även kommunens nämnder i övrigt redovisar ett bättre resultat än budgeterat. Trots detta har vi stora utmaningar kommande år att finansiera vår höga investeringsnivå. De starka resultaten under både 2020 och 2021 underlättar situationen något, genom att en del av investeringarna kan finansieras utan att nya lån behöver tas upp.

Inom arbetet med Agenda 2030 har vi genomfört vår första hållbarhetsvecka med aktiviteter på olika ställen i hela vår kommun. Det har varit ett fantastiskt gensvar från civilsamhället.

Kulturveckan genomfördes i direkt anslutning till hållbarhetsveckan där en gratiskonsert med "Tusse" knöt ihop de båda evenemangen.

Vi har under året sökt och fått projektpengar för projekt Hållbar platsutveckling. Det är ett omfattande projekt som ska leda till långsiktiga arbetssätt för hållbar platsutveckling. Projektet ska vara genomfört i april 2022.

Jag vill tacka alla medarbetare i våra verksamheter för ett väldigt bra utfört arbete under året trots att omständigheterna tidvis har varit svåra.

Jag vill också tacka våra frivilligorganisationer, föreningar och näringsliv för ett fantastiskt arbete ihop med kommunens medarbetare för att ni ännu ett år ha verkat för att förverkliga vår vision

Attraktiv och hållbar i alla delar hela livet.

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

Översikt över verksamhetens utveckling

Avsnittet avser att skapa en bild över utvecklingen de senaste fem åren. Dels för den kommunala koncernen, dels för kommunen.

Både kommunens och koncernens redovisade resultat är positiva. Årets resultat är något högre än föregående år. De stora överskotten de två senaste åren beror framförallt på, för 2021 ökade skatteintäkter och intäkter från tomtförsäljningar, för 2020 på ökade statsbidrag och statliga kompensationer till följd av coronapandemin.

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 208 mnkr vilket är 29 mnkr högre än föregående år. Kommunens resultat uppgick till 185 mnkr vilket är det högsta någonsin. Resultatet är 24 mnkr högre än 2020 och 141 mnkr högre än budgeterat. Nämnderna redovisade ett sammantaget överskott om 67 mnkr mot budget.

Nämnderna har de två senaste åren påtagligt förbättrat sin budgetföljsamhet. I år redovisar alla nämnder budgetöverskott. Under 2020 redovisade två nämnder budgetunderskott och 2019 redovisade alla nämnder underskott förutom kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden.

Den stora utmaningen för både kommunen och koncernen är de höga investeringsnivåerna. Kommunens investeringar uppgår till 291 mnkr och har i år minskat med 51 mnkr jämfört med föregående år.

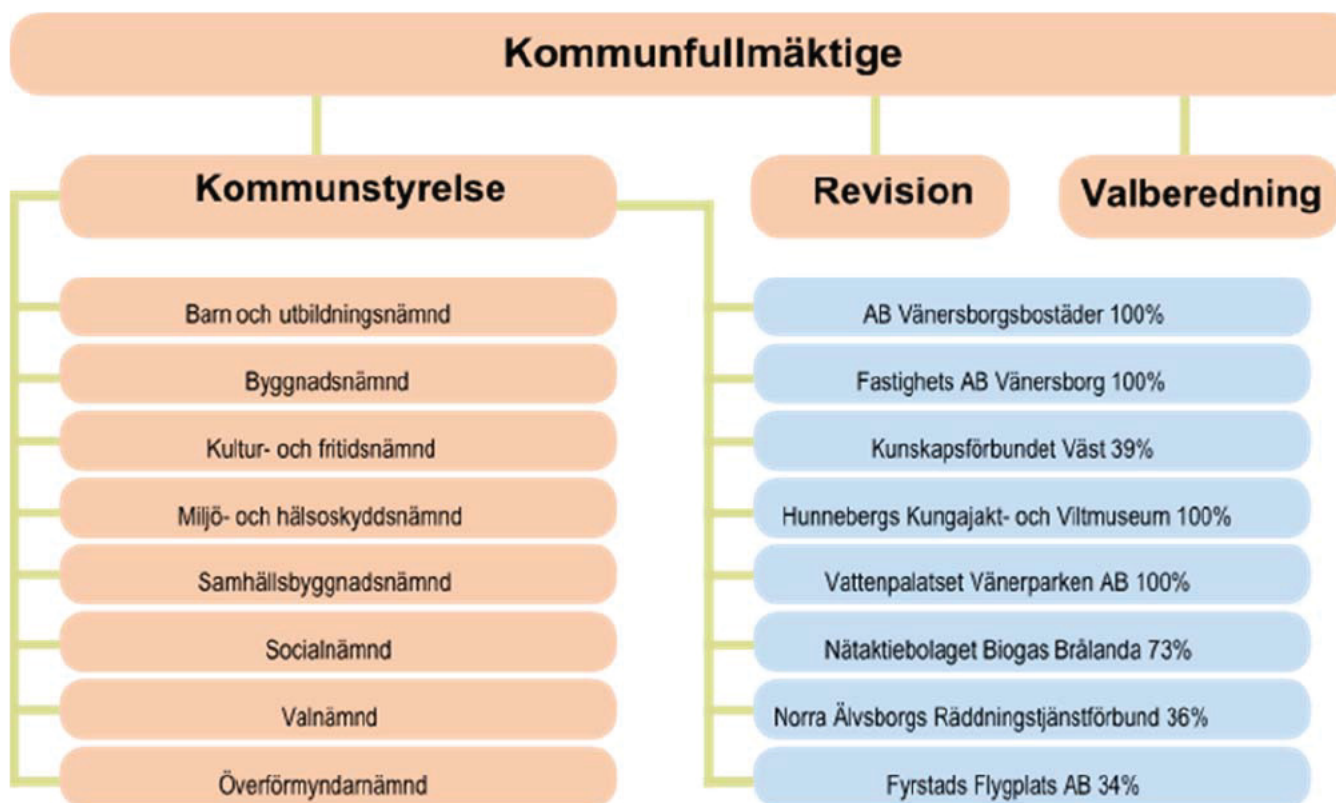
Utvecklingen de senaste tio åren är att kommunens investeringar ökar trendmässigt med undantag av i år och 2019. Vad gäller koncernen är utvecklingen liknande men det har skett en viss minskning de senaste tre åren.

I takt med investeringarna ökar också avskrivningarna. Årliga ökande avskrivningar tar en större andel av det finansiella utrymmet i kommunen. De höga investeringsnivåerna bidrar också till ökande driftskostnader och högre upplåning.

De två senaste årens resultat har stärkt kommunens finansiella ställning och förbättrat förutsättningarna till att långsiktigt finansiera de höga investeringsnivåer som finns planerade inför kommande år. För att klara en fortsatt hög investeringsnivå krävs att de ekonomiska resultaten även kommande år ligger på den nivå som slås fast i kommunens finansiella mål, d.v.s. minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag.

	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare	39 636	39 624	39 591	39 411	39 151
Skattesats (kr)	22:21	22:21	22:21	22:21	22:21
Antal anställda, kommunen	3 631	3 526	3 595	3 679	3 599
Årets resultat, kommunen (mnkr)	185	161	37	5	76
Årets resultat, koncernen (mnkr)	208	179	49	7	79
Årets investeringar, kommunen (mnkr)	291	342	245	248	215
Årets investeringar, koncernen (mnkr)	454	481	491	498	347
Årets avskrivningar kommunen (mnkr)	109	105	94	91	88

Den kommunala koncernen

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har till uppgift att leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet.

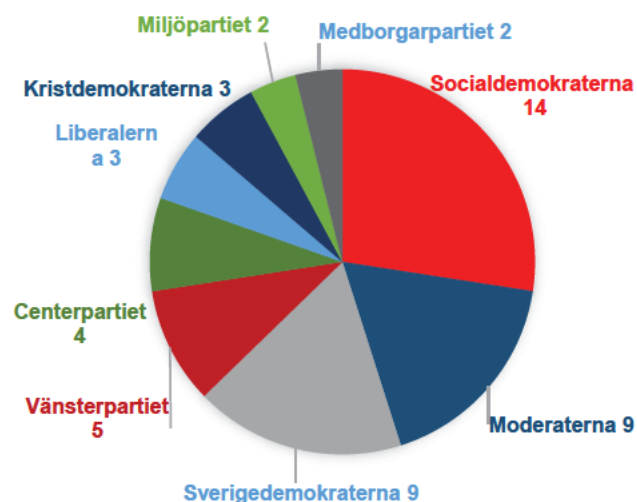
Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. De 51 ledamöterna utses vid allmänna val vart fjärde år. Fullmäktige fattar beslut om övergripande frågor såsom skattesats, mål och riktlinjer samt om kommunens budget m.m. Fullmäktige leds av ett presidium som består av ordförande Annalena Levin (C), förste vice ordförande Gunnar Lidell (M) och andre vice ordförande Anneli Guilotte (S).

Kommunala nämnder

Kommunens nämndsorganisation är fastställd av kommunfullmäktige. I Vänersborgs kommun finns utöver kommunstyrelsen åtta nämnder. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vilket ansvarsområde varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige.

Socialdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet utgör styrande minoritet.

Kommunstyrelsen sammansättning 2021

Ordförande: Benny Augustsson (S)

1:e vice ordförande: Henrik Harlitz (M)

2:e vice ordförande: Mats Andersson (C)

Ledamöter:

Kenneth Borgmalm (S) Elisabeth Bohlin (S)

Lena Eckerbom Wendel (M) Bo Carlsson (C)

James Bucci (V), Marianne Ramm (V)

Marie-Louise Bäckman (KD)

Anna-karin Sandberg (MP)

Ola Wesley (SD), Anders Strand (SD)

Gunnar Henriksson (L) Morgan Larsson (MBP)

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Avsnittet avser att beskriva förhållanden som är väsentliga för resultat och ställning.

Samhällsekonomisk bakgrund

Fortsatt osäkerhet ger en dämpad internationell konjunktur

Återhämtningen i den globala ekonomin fortsatte det tredje kvartalet, understödd av både penning- och finanspolitiska stimulanser och av lättnader i pandemi-restriktioner i många länder. Den snabba återhämtningen efter att ekonomierna åter har öppnats upp mattas nu av det fjärde kvartalet. Vidare har utbudsproblematiken fortsatt i stora delar av världen. Problemen med flaskhalsar inom industrin är fortsatt stora efter den kraftiga efterfrågeökningen som har skett i samband med återöppnandet av många ekonomier. Dessa problem antas dämpas under 2022 i takt med att produktionskapacitet byggs ut, fler personer återvänder till arbetskraften och tillväxten i efterfrågan avtar. Trots att efterfrågan mattas av bedömer Konjunkturinstitutet (december 2021) att den globala BNP-tillväxten blir relativt hög de kommande åren.

Europa har drabbats hårt av den senaste tidens ökade smittspridning och pandemirestriktionerna har åter skärpts i flera länder. Återhämtningen i euroområdet har de senaste två kvartalen gått in i en intensiv fas, med en BNP-tillväxt på över två procent per kvartal. Det är dock fortsatt lågkonjunktur i euroområdet och BNP-nivån ligger fortfarande under nivån innan pandemin bröt ut.

Efter en viss dämpning under hösten har smittspridningen i USA åter börjat att stiga men trots de höga smittotalen förväntas inga omfattande restriktioner införas. Efter en något svagare utveckling det tredje kvartalet 2021 ökar amerikansk BNP snabbare i slutet av året och i början av 2022.

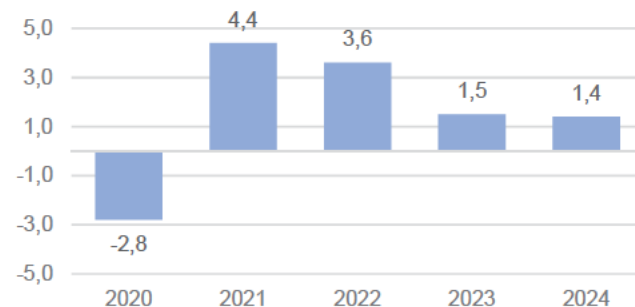
Återhämtningen i kinesisk ekonomi har bromsat in det andra halvåret 2021. Bland annat har bostadsinvesteringarna dämpats mot bakgrund av minskat förtroende i branschen då stora fastighetsbolag har ekonomiska problem, vilket väntas tynga ekonomin även framöver.

Avmattning och ökad osäkerhet för svensk ekonomi

Den svenska ekonomin återhämtade sig snabbt det tredje kvartalet 2021, trots att bristen på insatsvaror och logistikproblem hämmade produktionen i delar av industrin. BNP ökade med två procent jämfört med det föregående kvartalet samtidigt som sysselsättningen ökade. Även efterfrågan på de kontaktnära tjänster som fallit kraftigt på grund av pandemin steg snabbt under sommaren. Konjunkturinstitutet gör den sammanfattande bedömningen att konjunkturen fortsätter att

förstärkas det fjärde kvartalet 2021, om än inte alls lika snabbt som det tredje kvartalet.

Svensk bruttonationalprodukt
Utveckling i % mot föregående år
SKR - Ekonomirapport okt 2021

Den senaste tidens snabba uppgång i spridningen av coronaviruset och den nya virusvarianten omikron skapar stor osäkerhet om vart den svenska ekonomin är på väg i närtid. Detta dämpar efterfrågan i framförallt de kontaktnära tjänstebranscherna och konjunkturförstärkningen i den svenska ekonomin bryts därmed tillfälligt under det första kvartalet 2022. Baserat på bedömningen att smittvägen ebbar ut under våren så prognostiserar Konjunkturinstitutet att ekonomin börjar växa snabbare igen under 2022. Osäkerhet kring hur coronapandemin utvecklas samt ytterligare osäkerheter kopplade till säkerhetssituationen i Ukraina, den ekonomiska utvecklingen i Kina, samt tillgången på cement är några faktorer som kan påverka utvecklingen negativt.

Stigande energi- och bränslepriser har gjort att inflationen ökat kraftigt under andra halvåret 2021. Konjunkturinstitutet bedömer att inflationen kommer att ligga kvar på en relativt hög nivå under 2022, men falla tillbaka under 2023.

Kommunsektorns ekonomi

I samband med pandemin har stora statsbidrag gjort att kommunsektorn landat på relativt höga resultatnivåer under både 2020 och 2021. Men detta är troligen temporärt då statsbidragen minskar från 2022 då staten räknar med minskade effekter av pandemin. Utifrån SKR:s prognos i september 2021 så förväntas skatteunderlaget ha en hög ökningstakt under 2021–2022 då BNP och antalet arbetade timmar ökar starkt.

Kommunsektorns ekonomi står inför stora utmaningar i det långa perspektivet. Den demografiska utvecklingen börjar få allvarliga konsekvenser. Andelen äldre stiger, samtidigt som andelen yrkesverksamma minskar, i en växande befolkning. Det ger ökad efterfrågan på

välfärd, tilltagande personalbrist och större svårigheter att få den ekonomiska ekvationen att gå ihop.

Befolkning bostäder och arbete

Befolkningsökningen bromsar in

Under många år låg Vänersborgs befolkning på en ganska konstant nivå. Antalet invånare pendlade runt 37 000 och förändringarna mellan åren var ganska små. Fr.o.m. 2013 inleddes en mer påtaglig befolkningsökning och antalet invånare har sedan dess ökat med drygt 2 000 personer. Befolkningsökningen sedan 2013 är i första hand beroende av nettoinflyttning från utlandet och är kopplat till de senaste årens kraftigt ökade asylinvandring. Från regionen och övriga landet har Vänersborg haft ett negativt flyttnetto under flertalet år sedan 2013.

Den 1 november 2021 uppgick antalet invånare i Vänersborg till 39 576, en minskning med 35 invånare, jämfört med motsvarande period 2020.

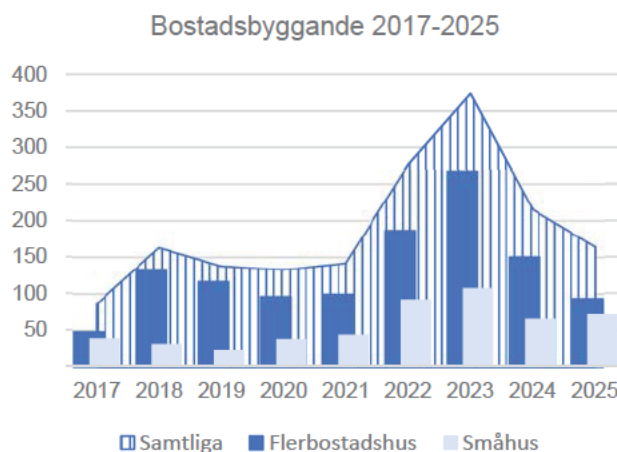
Andelen av Vänersborgs befolkning som är i yrkesverksam ålder är lägre än riks- och länsgenomsnittet, en skillnad som ökat de senaste åren. Andelen utrikes födda är lägre i jämförelse med såväl riket som med Västra Götalands län, men skillnaden har minskat de senaste åren.

Vänersborgs kommun tar årligen fram en befolkningsprognos som planeringsunderlag för nämnder och förvaltningar. De övergripande trenderna i Vänersborgs kommun liksom för Sverige som helhet är att andelen barn, ungdomar och äldre förväntas öka under den kommande tioårsperioden.

Ökat bostadsbyggande

Bostadsbyggandet har de senaste åren ökat i Vänersborg, likaså i stora delar av Sverige. Under 2021 är prognosen att 180 nya bostäder kommer att färdigställas, vilket är något färre bostäder än kommunens genomsnitt men utifrån ett Vänersborgsperspektiv är det en ökning från föregående år. Kommunen har som mål att bygga minst 200 bostäder per år fram tills 2025 för att täcka dagens och möta morgondagens efterfrågan. Nya stadsdelar håller på att byggas ut och stadens centrala bostadskvarter förtätas. Utbyggnad av nya etapper på

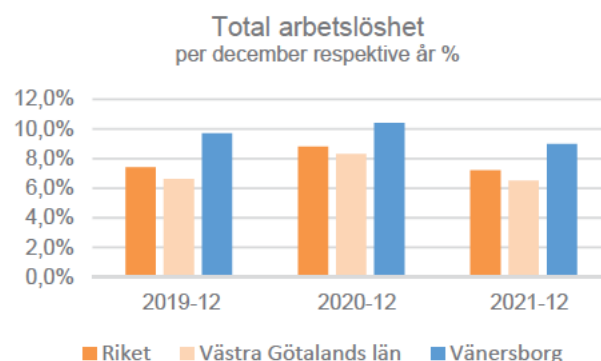
Holmängen, Korseberg och vid Nabbensberg (norra Onsjö) pågår. I centrala Vänersborg byggs hyresrätter i kvarteret Haren och bostadsrätter i kvarteret Misteln. En relativt stor andel av bostadsbyggandet sker inom redan bebyggda områden genom förtätning.

Minskad arbetslöshet

Andelen arbetslösa och i åtgärder (18 - 64 år) uppgick i december 2021 till 9,0 procent, vilket är 1,6 procentenheter lägre än motsvarande period 2020. Vänersborg har fortfarande en högre arbetslöshet jämfört med riket (7,2 procent) och länet (6,5 procent). Andelen öppet arbetslösa är lägre än riket och länet, men den stora skillnaden är andelen långtidsarbetslösa som deltar i program, där Vänersborg ligger på betydligt högre nivå.

Arbetslösheten bland utrikesfödda uppgick i december 2021 till 27,0 procent, vilket är 3,6 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period förra året. Ungdomsarbetslösheten var 13,4 procent, vilket är en minskning med 2,5 procentenheter.

Uppföljning av finansiella risker

Enligt Vänersborgs kommuns finanspolicy, ska kommunen förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Med god avkastning avses inte bara avkastning på placerade medel, utan också kostnaden för

finansiering och upplåning. All finansiell verksamhet är förenad med risker av olika slag och nedan följer en uppföljning gentemot kommunens finanspolicy.

Kommunen tog under året upp nya lån om 75 mnkr, den totala låneskulden per 2021-12-31 uppgick till 440 mnkr. Den genomsnittliga räntan under 2021 var 0,44 procent, vilket kan jämföras med 1,16 procent år 2020. Den förhållandevisa stora förändringen i ränta beror främst på att kommunen avslutade ett swap-avtal om 70 mnkr 2020-12-30, vilket förändrade räntnivån positivt. Låneskuldens exponering mot utländsk valuta får inte överstiga 20 procent av kommunens långfristiga skuld. Då kommunen inte hade några lån i utländsk valuta fanns ingen valutakursrisk.

Den genomsnittliga vägda räntebindningstiden bör vara mellan två och fyra år och får inte understiga ett år eller överstiga fem år. Räntebindningstiden för kommunens lån på balansdagen var 2,29 år. Mer än 50 procent av låneskulden överstigande 100 mnkr, får inte ligga för räntekonvertering under varje enskilt kalenderår. Som mest ligger 11,0 procent för räntekonvertering under ett enskilt år. Mer än 50 procent av kommunens låneskuld överstigande 100 mnkr får inte förfalla till betalning under ett enskilt kalenderår. Som mest förfaller 13,8 procent ett enskilt år. Summa likvida medel, kortfristig placering och outnyttjad checkkredit ska utgöra minst 50 procent av kortfristiga skulder. De likvida medlen, kortfristiga placeringen samt outnyttjad checkkredit utgjorde 77 procent av kortfristiga skulder vid årets slut. Kommunens likviditet var placerad hos emittenter/låntagare som är godkända enligt finanspolicy.

Koncernens borgensåtagande var 16 mnkr, en minskning med 1 mnkr jämfört med 2020. Inkluderas ställda panter på 109,6 mnkr uppgick förpliktelsen till 125,6 mnkr. Kommunens sammanlagda borgensåtagande uppgick 2021-12-31 till 1 660,6 mnkr, vilket är en minskning med 0,8 mnkr jämfört med 2020.

Kommunens ansvarsförbindelse, mnkr	Riskgrupp	2021	2020	2019
Föreningar m.fl.	1	12,2	12,4	12,6
Nätab Biogas Brålanda	2	2,6	2,7	2,8
Fyrstads Flygplats AB	2	0	0,9	1,6
AB Vänersborgsbostäder	3	1 607,3	1 606,9	1 607,2
Fastighets AB Vänersborg	3	38,5	38,5	33,5
Summa		1 660,6	1 661,4	1 657,7

Borgensåtaganden till föreningar m.fl. (riskgrupp 1) uppgick till 12,2 mnkr. Dessa åtagande är förknippade med viss risk, men utgör bara knappt en procent av kommunens totala borgensåtagande.

Kommunens borgensåtagande mot kommunens helägda bolag (riskgrupp 3) var totalt 1 646 mnkr. För dessa bedöms risken för att kommunen ska behöva infria sina borgensåtaganden som mycket liten.

Kommunens totala borgensram för ABVB uppgår till 1 987 mnkr, varav bolaget har utnyttjat 1 607,3 mnkr, av dessa avsåg 1 604 mnkr upptagna lån och 3,3 mnkr finansiell leasing. Fastighets AB Vänersborg innehar en total borgensram på 45 mnkr, varav 38,5 mnkr är utnyttjad.

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda har en total borgensram om 4,0 mnkr. Kommunens andel som grundar sig på ägarförhållandet 73 procent, är 3,2 mnkr, varav 2,6 mnkr var utnyttjad vid årsskiftet.

För Fyrstads Flygplats AB är borgensåtagandet 3,4 mnkr. Bolaget ägs till 34 procent av kommunen och åtagandet motsvarar kommunens andel av borgensåtagandet på 10 mnkr. Vid årsskiftet var inget borgensåtagandet utnyttjat.

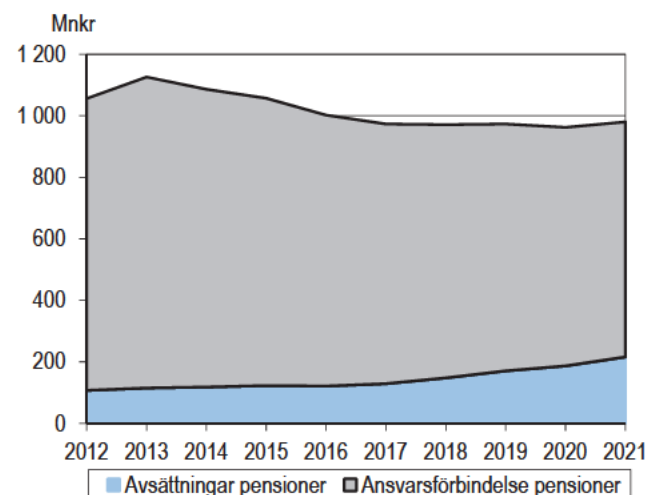
Kommunens pensionsåtagande

Pensionsåtagande, mnkr	2021	2020	2019
Avsättning till pensioner(skuldförda)	216	187	171
Ansvarsförbindelse pensioner (ej skuldförda)	764	775	802
Summa	980	962	973

Alla uppgifter inklusive löneskatt

Kommunens sammanlagda pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda uppgick till 980 mnkr 2021, vilket var en ökning med 18 mnkr jämfört med 2020. Av åtagandena redovisades 216 mnkr som avsättningar i balansräkningen, en ökning med 29 mnkr. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan dessa har använts i den egna verksamheten, till investeringar m.m.

Resterande 764 mnkr av kommunens pensionsåtagande avsåg pensioner intjänade före 1998. Detta var en minskning med 11 mnkr jämfört med 2020. Minskningen mellan åren förklaras framförallt av utbetalningar.

Det totala pensionsåtagandet uppgick till 1 056 mnkr år 2012 och till 980 mnkr år 2021. Åtagandet ökade

under åren 2012 och 2013, men har sedan dess minskat något. I år har det totala åtagandet ökat något, vilket till största delen förklaras av ändrat livslängdsantagande vid beräkning av åtagandet. Ansvarsförbindelsen har ökat med 21 mnkr inklusive löneskatt beroende på ändrat livslängdsantagande. Avsättningen har ökat med 10 mnkr inklusive löneskatt beroende på ändrat livslängdsantagande. Av det totala pensionsåtagandet är endast 216 mnkr kostnadsfört och avsatt i balansräkningen. Resterande 764 mnkr kommer att belasta resultatet när pensionen ska betalas ut.

Vänersborgs kommun redovisar sitt pensionsåtagande helt enligt blandmodellen, vilket innebar att endast det pensionsåtagande som uppkommit fr.o.m. 1998 finns upptaget som avsättningar i balansräkningen.

Resterande pensionsåtagande, som var intjänade före 1998, redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen och belastar resultatet allt eftersom de betalas ut.

Konsolideringsgrad/utredningsgrad uppgår till 97 procent. Vänersborgs kommun har inte försäkrat pensionsförpliktelsen utan använder avsatta medel till investeringar och kostnadsför utbetalningarna när de uppstår i enlighet med Lagen om Kommunal Bokföring och Redovisning (LKBR).

Händelser av väsentlig betydelse

Avsnittet syftar till att beskriva händelser av väsentlig betydelse. Kommunen står inför ett stort antal investeringar med höga investeringsutgifter.

Årets verksamhet präglades av osäkerhet mot bakgrund av den pågående pandemin, Covid-19. Pandemin har fortsatt stor inverkan på den kommunala verksamheten och på de ekonomiska planeringsförutsättningarna.

Förbättrade skatteintäkter och intäkter för tomtförsäljningar under året gör att kommunens resultat uppgår till 185 mnkr, vilket är 6,8 procent av skatter och generella statsbidrag. Prognoserna för skatteintäkterna förbättrades succesivt under året. Framförallt för 2021 års prognoser men även 2020 års slutavräkning blev bättre än bokslutsprognosen. Intäkterna för tomtförsäljningar blev betydligt högre än budgeterat och prognostiserat under året.

Resultatet har påverkats negativt av flera stora engångsposter. Pensionskostnaderna ökade med c.a. 10 mnkr på grund av ändrat livslängdsantagande. Ett bidrag till statlig infrastruktur påverkade driftskostnaderna med 11 mnkr. Hyreskostnaderna belastades med 20 mnkr för utrangering av fastighet för särskilt boende som förhys av AB Vänersborgsbostäder.

Nämndernas utfall mot budget har förbättrats under året och ingen nämnd redovisar budgetunderskott. Kommunen redovisar för innevarande år det högsta resultatet någonsin.

Kommunens investeringar uppgick till 291 mnkr och har i år minskat med 51 mnkr jämför med föregående år. Utvecklingen de senaste åren är att kommunens investeringar ökar varje år med undantag av i år och 2019. Vad gäller koncernen är utvecklingen liknande men det har skett en viss minskning de senaste tre åren.

I takt med att investeringarna ökar, ökar också avskrivningarna. Årliga ökande avskrivningar tar en större andel av det finansiella utrymmet i kommunen. De höga investeringsnivåerna bidrar också till ökande driftskostnader och på sikt högre upplåning.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrning av koncernen

Kommunfullmäktige tillsätter representanter till bolagens styrelser. Sammansättningen beslutas i samband med årsstämman. Kommunen styr bolagen genom ägardirektiv och bolagens styrelser ska inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande inför beslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Styrning av Vänersborgs kommun

Kommunfullmäktige beslutade under 2019 om regler för mål- och resultatstyrning. Styrmodellen innebär att styrning sker med hjälp av vision, inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter utöver de ekonomiska ramarna.

Mål och resultatstyrning

Det målinriktade arbetet i kommunen utgår från kommunfullmäktiges vision. För att stödja visionen använder sig kommunen av målstyrning. Målkedjan ska tydligt följas från fullmäktige via nämnderna till den enskilda enheten.

Visionen är kopplad till inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter som systematiskt följs upp. Kontinuerlig dialog kring analys av effekterna för att nå de förväntade resultaten leder till verksamhetsutveckling.

Kommunfullmäktige har fastställt kommunens vision. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är en ledstjärna för all kommunal verksamhet och genomsyrar hela organisationen.

Vänersborgs kommuns vision

”Attraktiv och hållbar i alla delar hela livet”

Styrmodellens årshjul

I Vänersborg tillämpas en tidig budgetprocess med start i januari och beslut om mål- och resursplan (budget) i juni. Den tidiga tidsplanen möjliggör förvaltningarnas fortsatta arbete med verksamhetsplanen som sker under hösten. De hålltider som fullmäktige, kommunstyrelsen/nämnder samt verksamheter ska förhålla sig till återfinns i styrmodellens årshjul.

Mål- och resursplan

Mål- och resursplanen är kommunens styrande dokument för mål och ekonomi, som innehåller vision, inriktningsmål, förväntade resultat, budget och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. När mål- och resursplanen är antagen av kommunfullmäktige planerar förvaltningarna aktiviteter till sina respektive nämnders verksamhetsplaner.

Tidsplanen för budgetarbetet fastställs av kommunstyrelsen. Arbetet med mål- och resursplan sker i två steg, där kommunstyrelsen fastställer anvisningar och ekonomiska ramar till nämnderna i februari. Därefter fastställer kommunfullmäktige budget och de förväntade resultaten i beslut om mål- och resursplan i juni.

Uppdragsdialogen

Uppdragsdialog med nämnderna om mål- och resursplanen sker i den årliga budgetberedningen. Där förtydligas kommunfullmäktiges inriktningsmål och nämndernas förväntade resultat stäms av utifrån inriktningsmålen. De förväntade resultaten fastställs sedan i beslut om mål- och resursplan.

Uppföljning och analys

Under året görs delårsrapporter efter april och augusti, samt årsredovisning i januari. Den startar med rapportering av mått, aktiviteter och resultatuppfyllelse inom förvaltningarna. Där sker analys, vidtas åtgärder för resultatuppfyllelse och sammanställs rapporter till nämnderna respektive kommunstyrelsen. Nämnderna och kommunstyrelsen följer upp inriktningsmålen och resultaten och rapporterar till fullmäktige. Kommunfullmäktige får återrapportering av hur de politiska

inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen. I delårsrapporterna och årsredovisningen ingår en finansiell analys och nämndernas ekonomiska redovisning.

Arbete med internkontroll

Det övergripande syftet med internkontroll är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel. I Vänersborgs kommun finns ett reglemente antaget av fullmäktige och anvisningar till reglementet antagna av kommunstyrelsen som förtydligar ansvaret för den interna kontrollen.

I syfte att upprätta en kvalitativ internkontrollplan genomförs en risk- och väsentlighetsanalys för alla nämnder. Riskbedömningen innebär att identifiera de risker som kommunen utsätts för. Väsentlighetsbedömningen innebär att bedöma vilka konsekvenser eventuella brister kan medföra. Varje nämnd antar årligen internkontrollplaner som innehåller både kommungemensamma granskningsområden och nämndspecifika områden för nämndens verksamhet. Eftersom kommunstyrelseförvaltningens processer ofta berör övriga förvaltningar har de kommungemensamma kontrollområdena valts utifrån kommunstyrelsens riskbedömning. Resultatet från granskningarna enligt internkontrollplanen sammanställs och rapporteras till

nämnden. Utöver beslutade internkontrollplaner görs även årliga granskningar av till exempel systembehörigheter, registrerade beslutsattester och inventering av anläggningstillgångar. Nämndernas rapporter delges kommunstyrelsen efter att respektive nämnd behandlat rapporten. En kommungemensam arbetsgrupp samordnar arbetet.

För 2021 utsågs det två kommungemensamma granskningsområden. Granskning av obehörigas tillgång till skyddsvärdig information, vars syfte var att säkerställa att obehöriga inte ska ha tillgång till kommunens datorer och system genom okunskap och slarv. Granskning av enskilda medarbetares kunskap kring hantering av personuppgifter, med syftet att säkerställa efterlevnad av dataskyddsförordningen och dess styrdokument. Alla nämnder utser sedan nämndspecifika kontrollområden som kan variera i antal. Alla nämnderna har utfört internkontroll enligt kommunfullmäktiges reglemente. Uppföljning av mål görs i delårsrapporter och i årsredovisningen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I god ekonomisk hushållning ingår uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, måluppfyllelse och finansiell analys.

Vänersborgs kommun - attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet

Kommunens vision fastställdes av kommunfullmäktige i december 2013. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är ledstjärnan för all kommunal verksamhet.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

För att konkretisera visionen tar kommunfullmäktige fram inriktningsmål för vad som ska uppnås. De nuvarande inriktningsmålen är antagna för perioden 2021-2023. Under året görs delårsrapporter per april och augusti samt årsredovisning. Den övergripande målavstämningen är en sammanfattning av hur de politiska inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen. För att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda.

Inriktningsmål	Utfall 2021	Prognos augusti	Prognos april	Måluppfyllelse förväntade resultat
I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv	●	●	◆	 1 ■ 3 ◆ 11 ●
Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier	●	●	●	 4 ◆ 6 ●
Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag	●	●	●	 2 ■ 4 ●
Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan	●	●	●	 2 ■ 4 ◆ 9 ●
Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet	●	●	◆	 2 ◆ 13 ●
Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska	◆	◆	■	 2 ■ 4 ◆ 3 ●

Målavstämning

I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

● Uppnås

Arbetslösheten i Vänersborg har under 2021 gått åt rätt håll och har minskat jämfört med 2020. Dock ligger Vänersborg (9 procent) fortsatt över riksgenomsnitt (7,2 procent) och regionsnitt (6,5 procent). Långtidsarbetslösheten ligger kvar på en fortsatt hög nivå i riket

såväl som i Vänersborg. Arbetslösheten bland utrikesfödda ligger på 27 procent som kan jämföras med rikets 17,8 procent och även ungdomsarbetslösheten är högre i Vänersborg än i riket totalt. Andelen gymnasieelever med examen ökade något under 2021 jämfört med föregående år, men är fortsatt låg i jämförelse med riket som helhet. Det pågår ett arbete mellan samtliga förvaltningar i kommunen gällande vilka insatser som kan genomföras för att stödja personer att gå från försörjningsstöd till sysselsättning/studier/arbete.

En rad andra arbetsmarknadsinsatser har genomförts

under året, däribland en rekryteringsmessa och samarbete med Ung Företagsamhet och Ung Drive. Andelen hushåll som uppbär försörjningsstöd har minskat under året. I januari 2021 erhöll 540 hushåll försörjningsstöd medan motsvarande siffra för november var 476.

Andelen barn inskrivna i förskolan har ökat jämfört med förra året. En bidragande faktor till ökningen tros vara de riktade informationsinsatser som gjorts under året för att få fler barn med annat modersmål än svenska inskrivna i förskolan.

Den upplevda tryggheten hos eleverna har ökat i grundskolan F-6 utifrån höstens elevenkät. Det är överlag positiva resultat gällande tryggheten. I grundskolan 7-9 har andelen elever som upplever trygghet i lärandemiljön bibehållits. I förhållande till riket gällande trygghet så ligger grundskolan F-6 över riksgenomsnittet, medan grundskolan 7-9 ligger under.

För att säkra ett tillgängligt kultur- och fritidsliv för alla barn, har kommunen arbetat med att identifiera underrepresenterade grupper. Barn- och ungdomsverksamheter förläggs aktivt i olika delar av kommunen, för att öka tillgängligheten och den geografiska spridningen. En ungdomsundersökning har genomförts för att få mer information om vad unga i kommunen vill göra på sin fritid. Arbetet med ökad tillgänglighetsanpassning i kommunen pågår.

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Uppnås

En utmaning under året har varit att årets nior startade läsåret med en behörighetsnivå 5 procentenheter lägre än föregående års nior. Ett stort arbete har systematiskt genomförts med fokus på tillgängliga lärmiljöer, anpassningar och individanpassat särskilt riktat stöd. Extra fokus har lagts på de elever som saknat något/några ämnen för att nå gymnasiebehörighet. Tack vare detta arbete av elever, personal och rektorer ökade andelen behöriga elever till 82,7 procent (79,1 procent för 2020) vid läsårets slut. Behörigheten ligger fortfarande något under riksgenomsnitt men ökade för fjärde året i rad. De riktade insatserna till elever ses som effektiva och kommer att fortsätta att utvecklas under innevarande läsår. Efter lovskolan ökade andelen behöriga elever till 83,8 procent (79,6 procent för 2020).

Coronapandemin gör att frånvaroarbetet har varit extra utmanande. Andelen elever med mer än 25 procent frånvaro är lägre vid senaste mätningen jämfört med 2020, men är på en högre nivå än innan pandemin. Närvaroarbetet fortsatte under året utifrån att alla elever ska bli "Sedda och Saknade". Alla 7–9-skolor deltar i Fyrbodals satsning på Fullföljda studier med processtöd från HälsoKällan under 5 terminer. Utifrån de elever som deltar i Fullföljda studier ses ett samband mellan ökad frånvaro och försämrade studieresultat. En insats som gett ett positivt resultat för flera elever är undervisning i ett mindre sammanhang.

Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

Uppnås

Totalt startade 239 nya företag under perioden januari till december 2021, vilket är fler än föregående år. Företagarnas sammanfattande omdöme om kommunens företagsklimat har förbättrats sedan förra året och högre poäng har givits kommunen avseende service och bemötande. Företagen i Vänersborg är nöjda med kommunens service och nöjdheten ökar för tredje året i rad. Vänersborgs kommun har ökat NKI från 71 (2018), 73 (2019) till 74 (2020) och hamnar på plats 90 bland Sveriges kommuner. Fokuserade insatser kring brottslighet mot företag, upphandling, skola-näringsliv och service och bemötande har gjorts. Arbetet med en etableringsstrategi har påbörjats. Arbetet är kopplat till projektet Hållbar platsutveckling. En ny varumärkesplattform har arbetats fram under året. Ett stort antal möten med företag har hållits under året, och företagsbesök har genomförts.

Det aggregerade resultatet i insiktsmätningen för miljö- och livsmedelsärenden som inkommit före årsskiftet uppgår till 81,2. Detta är en ökning från 2020 då resultatet uppgick till 78,7.

Andelen registreringar av nya livsmedelsanläggningar som sker via e-blankett har minskat från 62 procent under 2020 till 60 procent 2021. Informationen på hemsidan har förbättrats och e-blanketten har varit förstahandsinformationen vid kontakt med nya företagare. Det slutliga Nöjd kund-indexet för bygglov 2021 presenteras inte förrän till våren 2022. Senaste uppgifterna från hösten indikerar att nöjd kund-index för bygglov ökar något jämfört med året innan, från 65 till 66.

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Uppnås

Ett styrande dokument för att bli en fossilfri kommun har antagits av kommunfullmäktige. Av 2021 års nio klimatlöften är sju genomförda. Mätning av koldioxidekvivalenter för kostenhetens måltider påbörjades under 2021. Målsättningen var att minska koldioxidekvivalenter per kg inköpta livsmedel till max 1,7 kg, vilket har uppnåtts. Hållbarhetsveckan genomfördes med över 100 unika programpunkter med stor uppmärksamhet i kommunen.

Barn- och utbildningsförvaltningen har påbörjat ett arbete för att kvalitetssäkra inköp av lekmaterial ur ett miljö- och hållbarhetsperspektiv.

I Vänersborgs kommun bor en hög andel invånare kollektivtrafiknära. I den fysiska planeringen prioriteras detaljplaner i kollektivtrafiknära lägen, samtidigt som det även planeras för fungerande gång- och cykelvägar.

Andelen resor i socialförvaltningen har minskat kraftigt under senaste året till följd av pandemins mötesbegränsningar samt effektivt planerade rutter. Vid utbyte av vagnparken ökar antalet fordon som körs på miljövänligare drivmedel.

Fritidsbankens förutsättningar för att bedriva utlåning

av fritidsmaterial har förbättrats genom utökad budget. Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

● Uppnås

På grund av att medborgarundersökningen ändrat sin utformning, räknas inte längre index kring bemötande och tillgänglighet. Dock uppvisar resultaten från Vänersborg kring bemötande och besvarande av frågor en hög grad av nöjdhet och en något högre nöjdhetsgrad än rikssnitt.

Många verksamheter har genomfört effektiviseringar genom ökad digitalisering, där det kommunövergripande digitaliseringsarbetet leds av det nystartade IT & Digitaliseringsrådet. Kommunen är sedan våren ansluten till Dataportal Väst, där öppna data från kommunen tillgängliggörs och återanvänds på ett enkelt och effektivt sätt.

Socialförvaltningen har lanserat fler digitala tjänster för ökad service och högre effektivitet. Delar av arbetsprocess kopplat till myndighetsutövning inom individ- och familjeomsorgen (IFO) och biståndsenheten har digitaliserats.

Kultur och fritidsförvaltningen har omorganiserats för att skapa en mer resurseffektiv organisation samt förbättrad service och utbud till invånarna. Digital service har varit framträdande inom biblioteksverksamheten, konsthallen har haft digitala utställningar och föreställningar har strömmats. En utredning kring idrottsanläggningarna har gjorts i syfte att bättre kunna balansera utbud och budget.

Barn- och utbildningsförvaltningen har under året implementerat den nya kommunikationsplattformen för vårdnadshavare och elever. Genom dialog med användarna pågår och utvecklas insatser för förbättrad information.

Nöjd Kund Index inom tillståndsärenden för enskilda avlopp har ökat från 67,2 under 2020 till 67,7 för de resultat som inkommit för 2021 före årsskiftet. Den genomsnittliga handläggningstiden för bygglov är 5,6 veckor (39 dagar), från komplett ärende till beslut om bygglov. Inom livsmedelskontrollen har det förväntade resultatet uppnåtts och den tidigare kontrolltidsskulden är nedarbetad.

Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

◆ Uppnås delvis

Sjukfrånvaron påverkas fortfarande av den pågående coronapandemin. Sjukfrånvaron för kommunen som helhet var 9,8 procent januari till och med november vilket är 0,7 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period föregående år (10,5 procent). Pandemins effekter till trots så arbetar organisationen vidare med utveckling och översyn av processer som på olika sätt kan bidra till minskad sjukfrånvaro. På socialförvaltningen har sjukfrånvaron sjunkit sedan motsvarande period 2020, men ligger fortfarande på en hög nivå (11,6 procent).

Medarbetarundersökningen 2021 visar att resultatet för andelen som rekommenderar sin arbetsplats är i nivå med resultatet föregående år, det vill säga hälften av de anställda ger detta svar. Resultatet tolkas positivt eftersom andelen ambassadörer redan föregående år var markant högre (50) jämfört med genomsnitt bland ett stort antal organisationer (35).

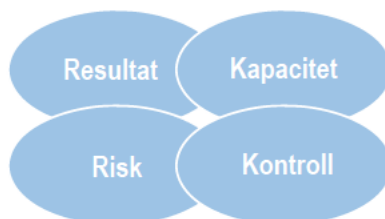

Finansiell analys

Den finansiella analysen utgår från följande fyra aspekter som är viktiga att beakta.

Vilken balans har kommunen haft mellan kostnader och intäkter under året och över tiden? Finns det varningssignaler? Hur utvecklas investeringarna?

Finns det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Hur är kommunen exponerad finansiellt?

Vilken finansiell motståndskraft har kommunen på lång sikt? Vilken betalningsberedskap finns?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen? Hur väl följs upprättade planer?

Avsikten med analysen är att identifiera eventuella finansiella problem och att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning, RKR. I Vänersborgs koncern ingår, förutom kommunen, Kunskapsförbundet Väst (KFV), AB Vänersborgsbostäder (ABVB) och Fastighets AB Vänersborg (FABV). För ytterligare upplysning, se redovisningsprinciper.

Koncernens resultat är positivt

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 208 mnkr. Koncernens resultat 2020 uppgick till 179 mnkr. Kommunens resultat uppgick till 185 mnkr, ABVB till 20 mnkr, FABV till 0,3 mnkr och Kunskapsförbundets Väst 6 mnkr. Skillnader i bolagens resultat och koncernens beror på elimineringsåtgärder som görs till följd av interna köp och försäljningar, ägarandel samt skillnader i redovisningsprinciper.

Kommunens resultat är positivt

Kommunens resultat för 2021 uppgick till 185 mnkr, vilket motsvarar 6,8 procent av periodens skatter och generella statsbidrag.

Resultatet föregående år var 161 mnkr. Årets resultat är 24 mnkr högre än föregående år och 141 mnkr högre än budget. Nämnderna redovisade överskott med 67 mnkr och finansförvaltningens nettokostnader ett överskott med 9 mnkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag var 58 mnkr högre än budget. Finansnettot var 8 mnkr bättre än budget.

Kommunens resultatmål uppnås

Finansiellt mål för kommunen

Årets resultat bör uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.

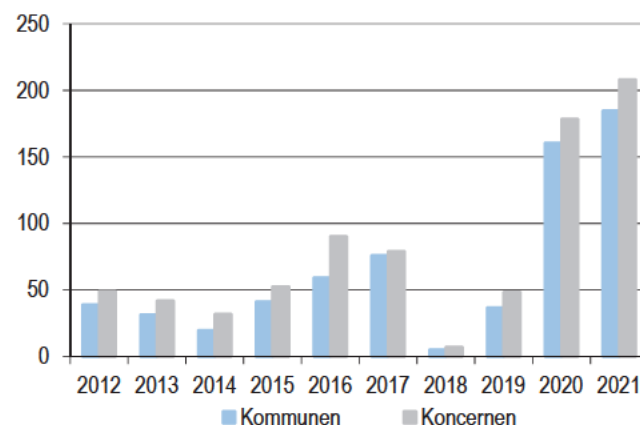
Enligt kommunens finansiella mål ska årets resultat uppgå till minst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska

anses vara uppnådd. Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska bära sina kostnader, att avsättningar krävs för framtida pensioner, att värdesäkra tillgångarna och att egenfinansiera investeringar. Dessutom bör det finnas en buffert för oförutsedda händelser.

Kommunens resultat motsvarade 6,8 % av skatter och generella statsbidrag, vilket innebar att kommunens finansiella resultatmål uppnåddes för 2021.

Kommunens resultat	2021	2020	2019
Årets resultat, mnkr	184,7	160,5	36,8
Årets resultat / skatter och generella statsbidrag, %	6,8	6,2	1,5

Årets resultat 2012-2021

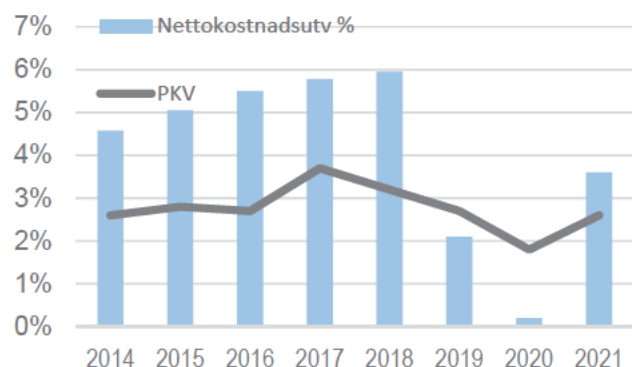

Utveckling av skatte- och statsbidrag samt nettokostnader

Mellan 2020 och 2021 är nettokostnadsökningen 3,7 procent i koncernen och 3,6 procent i kommunen. En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter kommunen får genom skatter och generella statsbidrag.

Procent	2021	2020	2019
Skatte- och statsbidragsutveckling	4,2	5,3	3,5
Nettokostnadsutveckling	3,6	0,2	2,1

Totalt uppgick skatteintäkterna och de generella statsbidragen till 2 714 mnkr 2021, vilket var en ökning med 109 mnkr eller 4,2 procent jämfört med 2020. Totalt uppgick kommunens nettokostnader till 2 530 mnkr 2021, vilket var en ökning med 88 mnkr eller 3,6 procent jämfört med 2020. Skatte- och statsbidragsutvecklingen är därmed något högre än nettokostnadsökningen.

Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) är ett index som viktat priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet. PKV för 2021 är en prognos. Jämförs kommunens kostnadsutveckling med PKV för 2021 är kommunens nettokostnadsutveckling högre än PKV, en markant skillnad jämfört med föregående år.

Utveckling av verksamhetens intäkter och kostnader

I koncernen har intäkterna ökat med tre procent. I kommunen har intäkterna ökat med en procent. Intäkterna har ökat för tomtförsäljningar och taxor och avgifter men de statliga bidragen har minskat.

Av koncernens lönekostnader på 1 439 mnkr avsåg 91 procent lönekostnader i kommunen. Personalkostnaderna i kommunen uppgick till 1 713 mnkr, vilket var en ökning med 35 mnkr jämfört med 2020. Ökningen förklaras av ökade kostnader för månadslöner och timanställda. Löneökningen uppgick till c:a 2,6 procent.

Pensionskostnaderna i kommunen redovisades till 161 mnkr, en ökning med 12 mnkr. Ökningen förklaras av att förändringen av avsättningen till FÅP (förmånsbestämd ålderspension) har ökat främst på grund av ändrat livslängdsantagande i pensionsberäkningen.

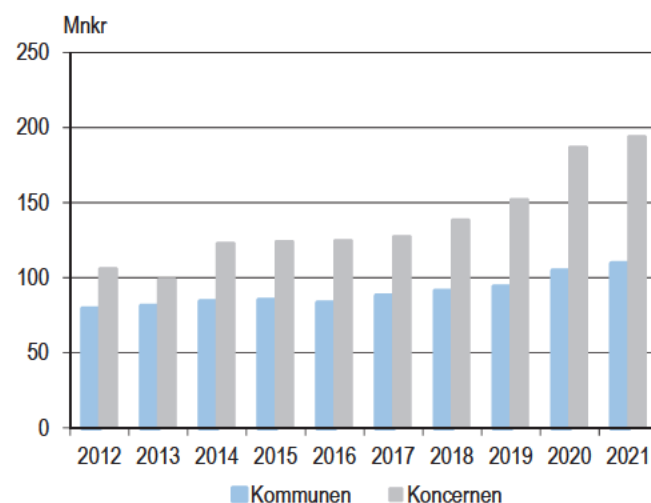
Köp av huvudverksamhet uppgick till 481 mnkr för kommunen, en ökning med 22 mnkr. Av ökningen återfinns 15 mnkr på kommunstyrelsen, vilket i sin helhet förklaras av ökade kostnader för gymnasieverksamheten. Bidragen ökade med 4 mnkr varav ekonomiskt bistånd var i princip oförändrad. Ökningen består av

bidrag till statlig infrastruktur på 11 mnkr. Bidragen till de kommunala bolagen har minskat något jämfört med föregående år.

I koncernen uppgick avskrivningarna till 194 mnkr för 2021, vilket är en ökning med 7 mnkr jämfört med 2020. Det är kommunen som står för större delen av ökningen. Avskrivningskostnaderna i kommunen uppgick till 109 mnkr 2021, vilket var en ökning med 5 mnkr jämfört med 2020. Ökningen förklaras främst av ökade avskrivningskostnader för skolfastigheter och idrottsanläggningar.

Under en 10-årsperiod har avskrivningskostnaderna, som en följd av höga investeringsnivåer, ökat från 79 mnkr till 109 mnkr per år och utgör över tiden en allt större del av kommunens kostnadsbild. Övergången till komponentavskrivning kommer på sikt bidra till ytterligare ökning av avskrivningarna.

Avskrivningar 2012-2021

Investeringar i VA, bostäder och skollokaler
Årets investeringar för koncernen uppgick till 454 mnkr varav kommunen stod för 291 mnkr, ABVB för 160 mnkr och KfV för 3 mnkr. Koncernens investeringar har minskat med 22 mnkr jämfört med 2020. ABVB har en högre investeringsnivå 2021 än 2020 medan kommunen har en lägre investeringsnivå 2021 än 2020.

Enligt fullmäktiges beslut uppgår kommunens investeringsbudget till totalt 775 mnkr för 2021. Investeringarna uppgick till 291 mnkr, vilket är 51 mnkr lägre än föregående år. Kommunens investeringar var 484 mnkr lägre än budget. Av årets investeringar avsåg 162 mnkr fastighetsinvesteringar, 81 mnkr avsåg VA, gator och renhållningsverksamhet samt 29 mnkr avsåg exploateringsverksamhet.

Nettoinvesteringar kommunen, mnkr	2021	2020	2019
Fastigheter	162,5	192,0	144,0
Gator och vägar	18,8	29,3	17,2
VA- och renhållning	61,7	51,9	47,2
Inventarier m.m.	18,7	19,9	19,3
Exploatering	29,0	44,6	17,3
Finansiella investeringar	0,0	4,7	0,0
Summa	290,7	342,4	245,0

De största enskilda investeringarna i kommunen under 2021 var om- och tillbyggnad av Öxnered skola 67 mnkr, Multikök Torpa 43 mnkr och VA Vänersnäs 39 mnkr. Hittills har kommunen investerat 156 mnkr i Öxnered skola den totala budgeten uppgår till 195 mnkr. För multikök Torpa uppgår den totala investeringen till 77 mnkr och den totala budgeten till 127 mnkr. För VA Vänersnäs uppgår den totala budgeten till 130 mnkr och hittills uppgår investeringen till 50 mnkr. Exempel på andra större projekt som genomfördes under 2021 var exploatering av bostäder på Skaven/Öxnered 13 mnkr, byggande av Holmängens skola 8 mnkr samt VA-investeringar på Fridhemsområdet 6 mnkr.

Den totala avvikelserna mot budget för investeringar var 484 mnkr. Det kan finnas flera orsaker till budgetavvikelser vad gäller investeringar. Legala processer som detaljplan och bygglov kan överklagas och kan ibland fördröja projekten under lång tid. Miljömässiga och tekniska hinder kan uppstå. Även verksamhetsmässiga önskemål om förändringar kan leda till att projekt försenas. En del av skillnaden mellan budget och utfall finns i pågående projekt som inte blir klara under året utan fortsätter in i år 2022.

Fastighetsinvesteringarnas budgetöverskott uppgick till 201 mnkr. Överskottet är främst kopplat till Holmängens skola med en avvikelse om 66 mnkr. Därefter mötessal med en avvikelse om 37 mnkr, samt Öxnereds skola med en avvikelse om 17 mnkr.

VA- och gatuinvesteringar redovisar ett budgetöverskott på 236 mnkr av dessa står Va Vänersnäs för 85 mnkr och Holmängens avloppsreningsverk 72 mnkr. Exploateringsinvesteringar redovisar ett totalt överskott på 35 mnkr.

Investeringsvolym i kommunen	2021	2020	2019
Nettoinvesteringar, mnkr	290,7	342,5	245,0
Investeringsvolym/nettokostn, %	11,5	14,0	10,1
Skattefinansieringsgrad %	101,0	77,4	53,0

Investeringsvolymen i förhållande till nettokostnaderna minskade under 2021 och uppgår till 11,5 procent. När investeringsvolymen sätts i förhållande till nettokostnaderna kan jämförelser göras med andra kommuner. Som en jämförelse var den genomsnittliga investeringsnivån i Västra Götaland och Hallands kommuner 12 procent av nettokostnaderna under 2020.

Skattefinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med det utrymme som skapats av avskrivningar och årets resultat. Ett tal på 100 procent och därutöver innebär att kommunen helt kan skattefinansiera sina investeringar, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärks. Skattefinansieringsgraden var 101 procent och ökade jämfört med 2020. Ökningen förklaras av det höga resultatet och en lägre investeringsnivå än tidigare. Den genomsnittliga skattefinansieringsgraden för Västra Götaland och Hallands kommuner låg i snitt på 99 procent under 2020.

Finansiellt mål för kommunen

Årets investeringar (exkl. VA och renhållning) ska maximalt uppgå till 10 % av skatter och generella statsbidrag.

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för en god ekonomisk hushållning. I kommunens mål exkluderas VA och renhållningsverksamheterna. Om målet är lägre än 10 procent har målet uppnåtts. För 2021 uppgick målet till 7,8 procent vilket innebär att målet nås.

Långsiktig finansiell styrka

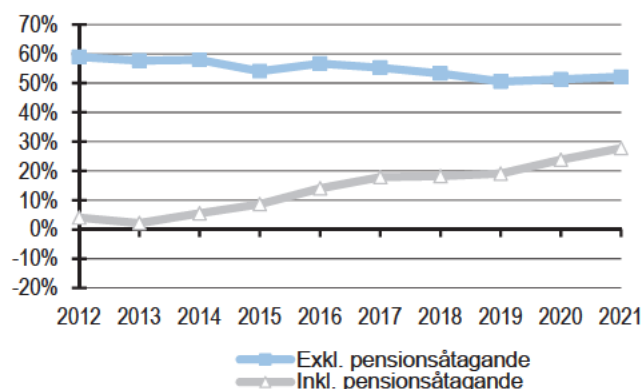
Finansiellt mål för kommunen

Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska förbättras med 1 % årligen.

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Nyckeltalet används för att beskriva kommunens finansiella styrka på lång sikt. En förändrad åldersstruktur kommer på sikt att medföra en kraftig ökning av efterfrågan på kommunal service. En förbättrad soliditet gör kommunen bättre rustad att möta de finansiella påfrestningar som följer av denna utveckling och är därmed förenlig med god ekonomisk hushållning.

Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande uppgick till 24 procent i bokslutet för 2020 och till 28 procent i bokslut 2021. Kommunens mål om ökad soliditet inklusive hela pensionsåtagandet med en procentenhet uppnås därmed.

Soliditetsutveckling 2012-2021

Koncernens soliditet ökade med en procentenhet och uppgick till 35procent. Soliditeten för ABVB ökade med en halv procentenhet och uppgick till 11,1 procent. Soliditeten för FAAB ökade med 0,2 procentenheter och uppgick till 43,2 procent.

Kommunens soliditet exklusive pensionsåtagandet var 52 procent och ökade med en procentenhet jämfört med bokslut 2020.

Kommunalskatten oförändrad

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En redan hög kommunalskatt ger t.ex. ett mindre utrymme att öka skatteintäkterna genom att höja skatten.

Kommunalskatt

Kr per intjänade 100 kr	Vänersborgs kommun	Västra Götaland	Riket
Primärkommunalskatt	22:21	21:38	20:71
Total skattesats	33:69	32:86	32:27

Kommunens utdebitering uppgick år 2021 till 22:21 kronor per skattekrona. Utdebiteringsnivån är oförändrad sedan 2005, fransett den skatteväxling med Regionen avseende kollektivtrafiken på 43 öre som gjordes 2012. Medelutdebiteringen för riket var 20:71 och för länet 21:38 kronor per skattekrona. Mätt i relation till rikets medelskattkraft utgör Vänersborgs beskattningsbara inkomst per invånare 90 procent vilket är oförändrat jämfört med 2020.

Likviditetsmålet uppnås

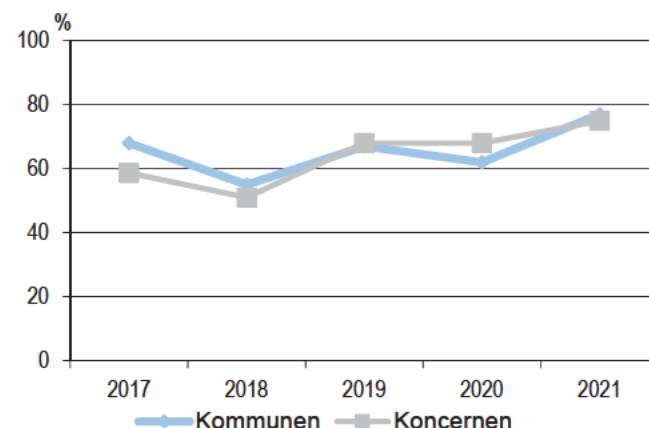
Koncernens kassalikviditet uppgick till 75 procent, och ökade jämfört med föregående år då kassalikviditeten uppgick till 68 procent. Kommunens kassalikviditet ökade, från 62 procent föregående år, till 77 procent för 2021.

Finansiellt mål för kommunen

Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.

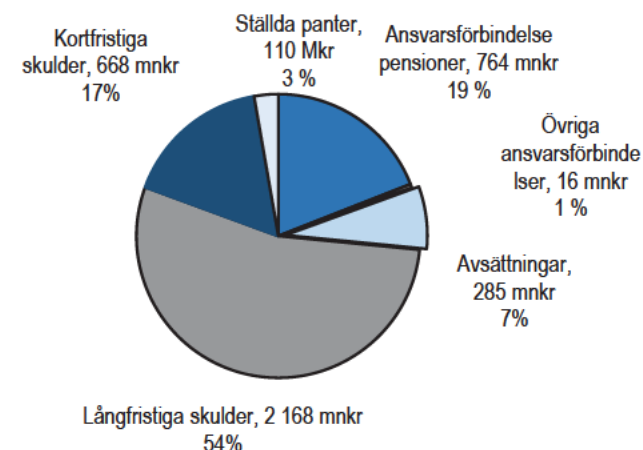
Med målet om en kassalikviditet på minst 50 procent menas att likvida medel, inklusive kortfristiga placeringar, tillsammans med kommunens checkkredit på 200 mnkr bör vara minst 50 procent av kortfristiga skulder. Måttet används för att spegla kommunens betalningsberedskap på kort sikt. I 2021 års bokslut uppgick kassalikviditeten till 77 procent. Målet om en kassalikviditet på över 50 procent uppnås därmed.

Kassalikviditet 2017-2021

Skulder och förpliktelser ökade

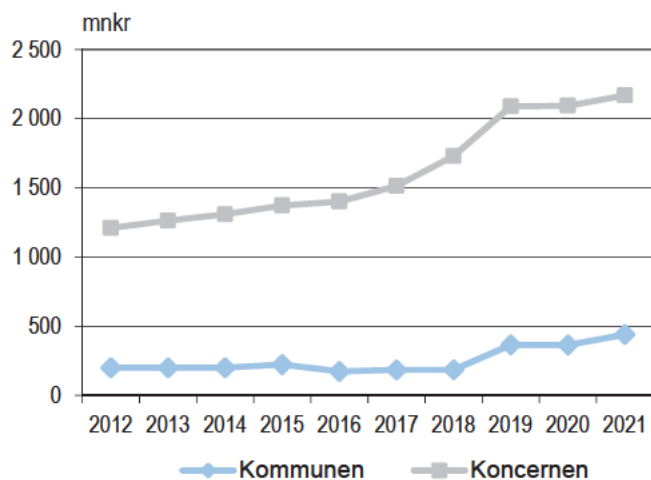
Summan av alla skulder, avsättningar, samt ansvarsförbindelser för pensioner och borgensåtaganden utgör organisationens totala förpliktelsenivå. Den totala förpliktelsen uppgick 2021-12-31 till 4 011 mnkr och ökade med 181 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av att avsättningar, korta skulder och banklåneskulden ökar.

Låneskuldens utveckling

Den långfristiga banklåneskulden i koncernen har ökat sedan 2011 och uppgick i bokslutet för 2021 till 2 168 mnkr. Den succesivt ökade belåningen beror på de höga investeringsnivåerna. Kommunen har ökat banklåneskulden med 75 mnkr under 2021 och banklåneskulden uppgick till 440 mnkr. Det är kommunen som står för hela koncernens ökning av banklåneskulden. Ökningen beror på den höga investeringsnivån.

Den långfristiga låneskulden 2012-2021

Kommunens pensionsåtagande

Pensionsåtagande, mknkr	2021	2020	2019
Avsättning till pensioner(skuldförda)	216	187	171
Ansvarsförbindelse pensioner (ej skuldförda)	764	775	802
Summa	980	962	973

Alla uppgifter inklusive löneskatt

Kommunens sammanlagda pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda uppgick till 980 mknkr 2021, vilket var en ökning med 18 mknkr jämfört med 2020. Av åtagandena redovisades 216 mknkr som avsättningar i balansräkningen, en ökning med 29 mknkr. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan dessa har använts i den egna verksamheten, till investeringar m.m.

Resterande 764 mknkr av kommunens pensionsåtagande avsåg pensioner intjänade före 1998. Detta var en minskning med 11 mknkr jämfört med 2020. Minskningen mellan åren förklaras framförallt av utbetalningar. Ytterligare information om kommunens risktagande och pensionsåtagande framgår under rubriken Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Arbetsgivaravgifter och pensioner

Årets arbetsgivaravgifter uppgick till 396 mknkr och gav ett underskott mot budget på 5 mknkr. Pensionskostnaderna uppgick till 161 mknkr, vilket innebär ett underskott på 1 mknkr jämfört mot budget. Inkluderas de finansiella kostnaderna kopplade till pensioner uppgick pensionskostnaden till 164 mknkr. Avsatta medel till lönerrevision gav ett överskott om 14 mknkr, vilket förklaras av lägre löneökningar än budgeterat för 2020. Budgeterad internränta hade ingen budgetavvikelse.

Förbättrade skatteprognoser under året

Skatteprognoserna har förbättrats i de prognoser som lämnats under året. Totala budgetöverskottet för

skatteintäkterna uppgick till 67 mknkr. De generella statsbidragen visar däremot ett budgetunderskott på 9 mknkr. Totalt ger skatteintäkter och generella statsbidrag ett budgetöverskott på 58 mknkr.

Budgetöverskott för finansnettot

Finansnettot gav en mindre nettointäkt vilket innebär ett budgetöverskott på 7 mknkr. Budgetöverskottet är kopplat till att investeringarna och därmed upplåningen varit lägre än planerat. Utdelning från Kommuninvest bidrar också till budgetöverskottet. Räntekostnaderna har minskat jämfört med föregående år då en sk. ränteswap löpt ut.

Budgetföljsamheten i nämnderna

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet i verksamheten är viktiga delar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Tabellen visar budgetavvikelse per nämnd i bokslutet för 2021 och 2020 samt prognos för budgetavvikelse per april och augusti som lämnats under året.

Nämnd, mknkr	Bokslut 2021	Prog. aug-21	Prog. apr-21	Bokslut 2020
Barn- & utbildningsnämnd	6,5	0,0	0,0	1,0
Kommunstyrelse	23,7	17,8	17,2	25,8
Kultur- och fritidsnämnd	2,4	-2,5	-2,5	-2,2
Samhällsbyggnadsnämnd	24,3	40,1	1,4	-6,5
Socialnämnd	4,8	0,7	-6,7	4,3
Övriga nämnder	4,7	4,5	2,3	4,5
Summa	66,4	60,6	11,7	26,9

Nämnderna redovisar i bokslut ett sammanlagt överskott mot budget på 67 mknkr för 2021. Det är en liten förändring mot prognosen i augusti. Det är ingen nämnd som redovisar budgetunderskott.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar 6 mknkr i budgetöverskott. Hela överskottet förklaras av färre barn och elever än budgeterat.

Kommunstyrelsen redovisade ett sammantaget överskott på 24 mknkr gentemot budget. Av överskottet avser 9 mknkr den politiska verksamheten varav 7 mknkr förfogandeanslaget. Kommunledningskontoren redovisar ett överskott på 9 mknkr.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar överskott om 2 mknkr. Nämnden fick ett budgettillskott i december för minskade intäkter inom idrotts- och fritidsanläggningar.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott om 24 mknkr. Det är intäkter från tomtförsäljningar som förklarar det stora överskottet. Förändringen gentemot prognos i augusti förklaras bland annat av att ett bidrag till statlig infrastruktur om 11 mknkr kostnadsförts.

Socialnämnden redovisar ett mindre överskott om

5 mnkr för hela nämnden. Individ och familjeomsorg redovisar 19 mnkr i underskott och äldreomsorgen redovisar överskott med 11 mnkr.

Övriga mindre nämnder redovisar ett sammantaget överskott om knappt 5 mnkr.

Känslighetsanalys – Vad händer om?

Kommunens ekonomiska resultat påverkas av händelser och beslut både inom och utom dess kontroll, exempelvis förändrade lagar, konjunkturläge och invånarnas ändrade krav och behov. Kommunen har ett ansvar för att ha beredskap för dessa faktorer och måste ha reserver och marginaler i sin ekonomi. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys, som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. Av nedanstående tabell framgår hur olika händelser var för sig skulle ha påverkat resultatet.

Känslighetsanalys - Resultateffekt, mnkr	2021
Förändrad utdebitering med 1 kr	85,9
Förändrade generella statsbidrag med 1 %	8,0
Löneökning med 1 %	18,7
Prisförändring med 1 % på omkostnaderna	11,3
Ändrad lånskuld med 100 Mkr	0,4
Inlösen av 1 % av borgensförbindelserna	16,6
Ändrade taxor med 1 %	1,7
- inom skattefinansierad verksamhet	0,8
- inom taxefinansierad verksamhet	0,9

Sammanfattande slutsatser och målavstämning

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 208 mnkr. Kommunens beslutade Mål- och resursplan för 2021 innebar ett budgeterat resultat på 43 mnkr. Det redovisade resultatet uppgår till 185 mnkr vilket är 141 mnkr bättre än budget. Resultatet i kommunen är 23 mnkr högre än prognosen i augusti.

Sett över en femårsperiod har nämndernas följsamhet mot budget förbättrats under åren 2020-2021. Alla nämnder redovisar budgetöverskott under 2021.

Årets investeringar för koncernen uppgick till 454 mnkr varav kommunen stod för 291 mnkr, ABVB för 160 mnkr och KfV för 3 mnkr. Trots en mycket hög investeringsnivå i kommunen är den 484 mnkr lägre än budget och 51 mnkr lägre än 2020.

Kommunen klarar alla fyra finansiella mål.

Avstämning – Finansiella mål	2021	2020	2019
Årets resultat bör uppgå till 2 % av skatter och generella statsbidrag.			
Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.			
Soliditeten inklusive hela pensionsåtagandet bör förbättras med 1 % årligen.			
Årets investeringar exkl. VA och renhållning ska maximalt uppgå till 10% av skatter och generella statsbidrag.			

Alla finansiella mål nås. Med denna målanalys görs bedömningen att verksamheten, ur ett finansiellt perspektiv bedrevs med god ekonomisk hushållning.

För att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda. Utifrån ovanstående bedömningsgrund bedrevs verksamheten med god ekonomisk hushållning under 2021.

Balanskravsresultat

Vid en avstämning mot det lagstadgade balanskravet enligt kommunallagen kan följande avräkning, utifrån helårsprognosen, göras

Balanskravsutredning, mnkr	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkning	184,7	160,5	36,8
Avgår realisationsvinster	0,0	-3,4	-6,5
Förändring av resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
Justerat resultat	184,7	157,1	30,3

Enligt balanskravsutredningen redovisade kommunen ett resultat på 185 mnkr. Vänersborgs kommun klarade därmed med god marginal balanskravet för 2021.

Förväntad utveckling

Även 2021 präglades av stor osäkerhet mot bakgrund av den pågående pandemin, Covid-19. Pandemin hade fortsatt stor inverkan på den kommunala verksamheten och på de ekonomiska planeringsförutsättningarna. Jämfört med de prognoser som togs fram av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) under våren 2020 och som låg till grund för kommunens budget, har nu de samhällsekonomiska prognoserna förbättrats påtagligt. Förbättrade skatteintäkter och intäkter för tomtförsäljningar under året gör att kommunens

resultat uppgår till 185 mnkr vilket är 6,8 procent av skatter och generella statsbidrag. I Mål- och resursplan för 2022 uppgår det budgeterade resultatet till 40 mkr, motsvarande 1,5 procent av årets skatter och generella statsbidrag.

Under 2021 uppgick kommunens investeringar till 291 mnkr. Budgeterade investeringar uppgick till 775 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 484 mnkr. Den största delen av budgetavvikelsen beror på förse- ningar av olika anledningar och kommer att belasta kommande års investeringar. Den totala investerings- nivån bedöms även kommande år att ligga på mycket höga nivåer. År 2022 planerar kommunen att investera för 513 mnkr och 2023 för 363 mnkr enligt beslutad Mål- och resursplan vilket är mycket höga nivåer. Till det kommer beslut om tilläggsbudget för vissa investe- ringar som inte slutförts eller påbörjats under 2021.

Under 2021 ökade kommunens låneskuld med 75 mnkr. Höga resultat både 2021 och 2020 dämpar upplåningsbehovet något men de höga investerings- planerna förutsätter ändå en omfattande nyupplåning. De höga investeringsnivåerna i kombination med en måttlig resultatnivå leder till successivt ökade kostna- der för avskrivningar och ränta. Även drift och under- hållskostnader för fastigheter kommer att öka, vilket sammantaget leder till ett minskat ekonomiskt ut- rymme för övriga verksamheter. En förväntat lägre re- sultatnivå 2022-2024 innebär ett ökat upplåningsbe- hov.

Osäkerheter i omvärlden som påverkar de ekonomiska prognoserna är förhållandevis många bl.a. den på- gående pandemin, men även risk för högre inflation än tidigare och därmed ett högre ränteläge. Säkerhetslä- get i världen har försämrats generellt det senaste året vilket även det påverkar den ekonomiska utvecklingen framåt.

Utifrån tillgängliga prognoser utvecklas sysselsättning och skatteintäkter positivt under 2022. Fr.o.m. 2023 sker en avmattning i tillväxten, vilket i kombination med nedtrappning av statens coronastöd, skapar sämre ekonomiska förutsättningar för kommuner och regioner från 2023 och framåt.

I december 2021 tecknades ett nytt pensionsavtal (AKAP-KR) för anställda i kommuner och regioner. Av- talet gäller fr.o.m. 2023 och innebär påtagligt högre pensionskostnader för kommunsektorn, vilket ytterli- gare belastar det ekonomiska utrymmet framåt.

I ett längre perspektiv innebär den demografiska ut- vecklingen, med en ökad andel äldre, att ett ekono- miskt utrymme måste frigöras från övrig verksamhet för att finansiera ökade kostnader inom äldreomsor- gen. En annan konsekvens av samma utveckling är att den andel av befolkningen som arbetar och betalar skatt kommer att sjunka stadigt under de kommande 20 åren. En ytterligare aspekt på den demografiska ut- vecklingen är kommunens kostnader för tjänstepens- ioner som ökar i takt med att allt fler före detta an- ställda befinner sig i pensionsåldern.

Vänersborg har fortfarande en högre arbetslöshet jämfört med riket och länet. Andelen öppet arbetslösa är fortsatt jämförbar, men har en påtagligt högre andel långtidsarbetslösa som deltar i program. Insatser kopplade till flyktingmottagande och social inkludering ställer fortsatta krav på omställning och anpassning inom den kommunala organisationen. Betydande in- satser behöver göras för att öka sysselsättningsgraden i de utsatta grupper som idag står utanför arbetsmark- naden.

Finansiell profil

Har Vänersborg en god eller dålig ekonomi? Ett sätt att besvara frågan är att göra jämförelser med andra kommuner. Kommunforskning i väst (KFI) har sedan 90-talet tagit fram finansiella jämförelser mellan kommunerna utifrån ett antal finansiella nyckeltal och väsentliga mått. Nyckeltalen kommenteras kortfattat i faktarutan nedan

Kommunforskning i väst (KFI) har tagit fram jämförande finansiella profiler för kommunerna. Utifrån åtta finansiella nyckeltal avseende kapacitet på lång och kort sikt, risk och kontroll görs en betygsättning av varje kommun i relation till genomsnittet i länet. I diagrammet nedan presenteras den finansiella profilen grafiskt genom den heldragna linjen. Betygsättningen sker i en skala 1-5 utifrån bokslut 2012. Betyget 5 är bäst och betyget 1 är sämst. Betyget 3 utgör det genomsnittliga betyget i länet.	Nyckeltal i den finansiella profilen	
	Mått	Förklaring
	Skattesats	En låg skattesats anses positiv eftersom kommunen då lättare kan höja skatten.
	Soliditet	Självfinansieringsgrad. Eget kapital i % av summa tillgångar.
	Finansiella nettotillgångar	Finansiella tillgångar - finansiella skulder i relation till kommunens nettokostnader. Speglar medellång betalningsberedskap.
	Kassalikviditet	Finansiella tillgångar i % av kortfristiga skulder.
	Budgetföljsamhet	Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader, kr per invånare.
	Resultat före extraord. poster	Resultat i kr per invånare.
	Genomsnittligt resultat -3 år	Genomsnittligt resultat i kr/invånare.
	Skattefinansiering av investeringar	Andel av investeringar som är finansierade av avskrivningar och årets resultat.

Spindeldiagram: Vänersborgs finansiella profil 2018-2020

Vänersborgs kommun har i stort sett en genomsnittlig profil. Något bättre värden på resultat och budgetföljsamhet men sämre på kassalikviditet och skattesats. Det sistnämnda beror på att Vänersborgs kommun har en högre skatt än genomsnittet.

Vänersborg har ett tillfredställande finansiellt läge. Resultatnivå exklusive jämförelsestörande engångsposter bör dock de närmaste åren uppgå till minst tre procent i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade framtida utmaningar.

Väsentliga personalförhållanden

Innehållet nedan följer vad som ska redovisas om personalen enligt lag om kommunal bokföring- och redovisning (LKBR). En fylligare beskrivning av kommunens arbete med personalpolitiken återges däremot i en årlig personalekonomisk redovisning. Den redovisningen tjänar som utgångspunkt för hur kommunen tillvarar och utvecklar personalen som en värdeskapande resurs.

Personaluppgifterna har hämtats från personalsystemet. För medellön, antal anställda och medelålder gäller mät dagen den 1 november. Uppgifter om timvikarier, personalrörlighet och sjukfrånvaro gäller kalenderår som mätperiod. Uppgifter från bolagen har levererats av bolagen själva.

Medellön

Medellönen för tillsvidareanställda totalt, omräknat till heltidslön, ökade med 577 kronor mellan åren. Det motsvarar en ökning med 1,8 procent. Kvinnors medellön i förhållande till gruppen män förändrades från 101,2 procent till 101 procent.

Medellön	2021	2020
Kvinnor	32 542	31 839
Män	31 815	31 507
Totalt	32 394	31 817

Personalstruktur

Antalet tillsvidareanställda ökade totalt sett med 104 personer 2021 jämfört med 2020 det vill säga från 3 205 till 3 309. Det finns en variation mellan förvaltningarna. Antal tillsvidareanställda ökade främst inom barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen, men relativt sett även inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Inom kultur- och fritidsförvaltningen var det en minskning av antalet anställda. Totalt ökade antalet visstidsanställda med 1 person mellan åren.

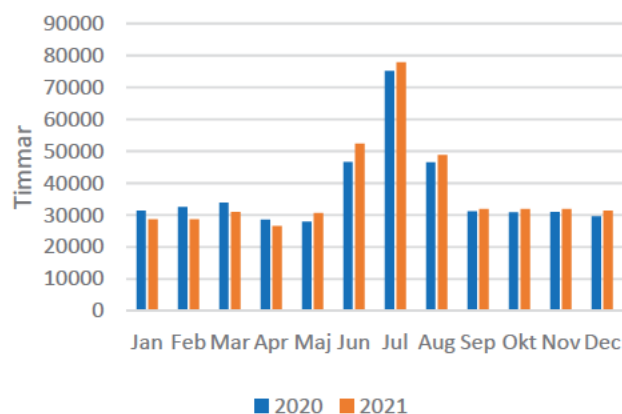
Anställningar omräknade till årsarbetare (motsvarande heltidsanställning) ökade totalt sett med 108 det vill säga från 3 423 till 3 531.

I tabellen framgår också att timavlönades tid omräknat till motsvarande årsarbetare har ökat med 4 jämfört med 2020.

Anställning	Kvinnor		Män		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Tillsvidare	2 635	2 578	674	627	3 309	3 205
Visstid	219	204	103	117	322	321
Antal totalt	2 854	2 782	777	744	3 631	3 526
Omräknat till årsarbetare	2 777	2 699	754	724	3 531	3 423
Timvikariers arbetade tid omräknat till årsarbetare	155	150	73	75	228	225

I tabellen nedan framgår att antalet timmar från timavlönade var något lägre under våren 2021 jämfört med 2020. Under resterande delen av året utfördes något mer tid 2021. 40 procent av timmarna utfördes

under de tre sommarmånaderna vilket var två procentenheter mer än motsvarande period 2020.

Medelålder

Medelåldern totalt var 44 år, oförändrat mellan åren. Kvinnors medelålder var oförändrat 45 år och männens minskade till 41 år.

Medelåldern för de tillsvidareanställda var oförändrat på 45 år mellan åren, men per kön så minskade kvinnors medelålder från 46 till 45 år medan männens minskade från 43 till 42 år. Att minskningen per kön inte syns på totalen beror på en avrundningseffekt. Medelåldern för visstidsanställda var totalt sett 10 år lägre jämfört med tillsvidareanställda.

Medelålder	Kvinnor		Män		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Tillsvidare	45	46	42	43	45	45
Visstid	36	37	34	36	35	36
Totalt	45	45	41	42	44	44

Personalrörlighet

Andelen tillsvidareanställda som slutade sin anställning i kommunen (extern rörlighet) ökade under 2021 jämfört med 2020, från 7 till 8 procent. Den externa avgången var högre i gruppen män.

Den interna rörligheten ökade något 2021, från 0,4 till 0,6 procent. Den interna rörligheten ökade bland både kvinnor och män mellan åren.

Rörlighet	Kvinnor		Män		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Extern	7,5	6,5	9,6	8,8	8,0	7,0
Varav pension	2,0	1,7	1,7	3,0	2,0	1,9
Intern	0,5	0,4	0,9	0,5	0,6	0,4

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron totalt minskade 2021 jämfört med 2020, från 10,6 till 10,0 procent. Sjukfrånvaron minskade för både kvinnor och män. När det gäller åldersgrupper så minskade sjukfrånvaron i gruppen 30-49 samt 50 år och äldre. I den yngsta åldersgruppen var sjukfrånvaron oförändrad.

Precis som under 2020 så påverkades sjukfrånvaron 2021 av coronapandemin, vilket medförde en hög frånvaro främst inom så kallade kontaktyrken.

Sjukfrånvarofrekvens	2021	2020
Kvinnor	10,9	11,4
Män	7,1	7,5
29 år och yngre	9,4	9,4
30-49 år	9,9	10,6
50 år och äldre	10,4	10,9
Totalt	10,0	10,6

46,2 procent av alla sjukfrånvarotimmar kom från sjukperioder som var 60 dagar och längre. Det är en ökning med 2,2 procentenheter jämfört med 2020.

Andelen sjukfrånvaro som sträcker sig 60 dagar och längre är lägre jämfört med året före coronapandemin (dvs. 2019), främst av att pandemin medfört att andelen sjuktimmor från kortare sjukperioder ökat på grund av sjuk i covid-19, karantäntid och väntetid på provtagningssvar efter testning för covid-19.

Andel långtidssjukfrånvaro*	2021	2020
Kvinnor	48,9	45,8
Män	32,6	34,6
Totalt	46,2	44,0

*60 sjukdagar och längre

Bolag

Antalet anställda i hel- och delägda bolag var i stort likvärdigt 2020 och 2021. En viss minskning fanns dock inom Kunskapsförbundet, från 646 till 633.

Anställning	Kvinnor		Män		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Helägda bolag						
AB Vänersborgsbo-städer	17	17	51	51	68	68
Vattenpalatset Vänerparken AB	4	4	4	4	8	8
Hunnebergs Kungajakt- och viltmuseum AB	3	3	2	2	5	5
Fastighets AB	0	0	1	1	1	1
Delägda bolag						
Kunskapsförbundet Väst	421	416	212	230	633	646
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	0	0	1*	1*	1*	1*
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförb.	17	16	83	87	100	103
RIB deltidsbrandmän	6	6	126	129	132	135

*=Konsult

Resultaträkning, mnkr		Kommunen		Koncernen	
	Not	2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	2,4	579	572	819	798
Verksamhetens kostnader	3,4	-3 000	-2 909	-3 120	-3 016
Avskrivningar	5	-109	-104	-194	-187
Verksamhetens nettokostnader		-2 530	-2 441	-2 494	-2 405
Skatteintäkter	6	1 910	1 819	1 910	1 819
Gen.statsbidrag & utjämning	7	804	786	804	786
Verksamhetens resultat		184	164	220	200
Finansiella intäkter	8	6	6	2	2
Finansiella kostnader	9	-5	-9	-14	-23
Resultat före extraord. poster		185	161	208	179
Extraordinära poster		0	0		0
Årets resultat		185	161	208	179

Kassaflödesanalys		Kommunen		Koncernen	
	Not	2021	2020	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		185	161	208	179
Justering för övriga ej likviditetssp. poster	10	161	121	250	199
Medel från verk. före förändr av rörelsekap		346	282	458	378
FÖRÄNDRING RÖRELSEKAPITAL					
Ökning (-) minskning (+) förråd		-5	1	-5	1
Ökning (-) minskning (+) kortfristiga fordringar	14	-45	82	-70	114
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder	24	10	90	83	51
Medel från den löpande verksamheten		305	454	466	544
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-291	-338	-454	-476
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	-5	0	-5
Försäljning av anläggningstillgångar		0	5	2	5
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Anläggningsavgifter och investeringsbidrag		15	8	15	52
Medel från investeringsverksamheten		-276	-330	-437	-424
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning (+) långfristiga skulder	19	75	0	75	5
Minskning (-) långfristiga skulder (amortering)		0	0	0	0
Ökning (-) långfristiga fordringar och placeringar		0	0	0	0
Minskning (+) långfristiga fordringar och placeringar			5	0	5
Medel från finansieringsverksamheten		75	5	75	10
Årets kassaflöde		104	129	104	129
Likvida medel vid årets början	15	200	71	200	71
Likvida medel vid årets slut		304	200	304	200

Balansräkning, mnkr		Kommunen		Koncernen	
	Not	2021	2020	2021	2020
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar		2	2	2	2
Materiella anläggningstillgångar		2 475	2 323	4 573	4 344
Mark, byggnader & teknisk anläggningar	11,12	2 397	2 248	4 475	4 252
Maskiner och inventarier	11,12	78	75	98	92
Finansiella tillgångar	13	103	103	43	43
Summa anläggningstillgångar		2 579	2 428	4 618	4 390
Omsättningstillgångar					
Förråd		25	20	25	20
Fordringar	14	225	181	214	144
Kortfristiga placeringar		0	0	0	0
Kassa och bank	15	304	200	304	200
Summa omsättningstillgångar		555	401	543	364
SUMMA TILLGÅNGAR		3 134	2 828	5 161	4 753
EG. KAP, AVSÄTTN. & SKULDER					
Eget kapital					
Periodens/årets resultat	16	185	161	208	179
Resultatutjämningsreserv		50	50	50	50
Övrigt eget kapital		1 399	1 238	1 555	1 377
Summa eget kapital		1 634	1 449	1 813	1 605
Avsättningar					
Avsätt. för pensioner & liknande förpliktelser	17	216	187	228	197
Andra avsättningar	18	23	23	58	54
Summa avsättningar		239	210	285	250
Skulder					
Långfristiga skulder	19-23	608	525	2 395	2 313
Kortfristiga skulder	24	654	644	668	585
Summa skulder		1 262	1 169	3 062	2 898
S:A EG.KAP, AVSÄTTN. & SKULDER		3 134	2 828	5 161	4 753
Ansvarsförbindelser:					
Pensionsåtaganden t.o.m 1997-12-31		764	775	764	775
Övriga ansvarsförbindelser		1 661	1 662	16	17
Ställda panter				110	110

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunens redovisning upprättas enligt kommunallagen och enlighet med lag om kommunal bokföring- och redovisning (LKBR) samt följer anvisningar och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR. Förtydligande och kommentarer till förändringar kommenteras under respektive avsnitt. Alla belopp i miljoner kronor om inget annat anges.

Anläggningstillgångar

Med anläggningstillgång menas tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. För att klassas som anläggningstillgång ska värdet vara över ett halvt basbelopp, d.v.s. över 23 800 kr. Värdet av anläggningstillgången är anskaffningsvärdet med gjorda avskrivningar över anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärdet. Avskrivningstiderna baseras på anläggningstillgångarnas beräknade nyttjandeperiod och sker med rak nominell metod, d.v.s. linjär avskrivning. Avskrivning av färdiginvesterade anläggningstillgångar påbörjas tertialvis.

Avskrivningstider:

Verksamhetsfastigheter	5-80 år
Fastigheter för affärsverksamhet	5-50 år
Bostäder och lokaler	5-50 år
Gator, vägar och parker	10-33 år
Fastigheter för annan verksamhet	5-80 år

Vad gäller anläggningar med komponenter som förbrukas under olika tidsperioder har väsentliga komponenter fastställts för de betydande byggnaderna, gator och Va-anläggningar. Lånekostnader redovisas enligt huvudregeln enligt R4 vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Dessa redovisas i not.

Klassificering av finansiella tillgångar

Vänersborg kommuns finansiella anläggningstillgångar består av aktier i kommunala bolag, andelar i förbund och bostadsrätter. I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader.

Kortfristiga placeringar som kan omsättas inom 0–3 dagar klassas som likvida medel. Placeringsmedel värderas till verkligt värde.

Koncernkonto

Koncernens tillgångar placerade i koncernkonto redovisas som likvida medel i kommunen. De kommunala bolagens andel redovisas som kortfristig skuld i kommunen och som kortfristig fordran i respektive bolag.

Leasing

De fåtal finansiella leasingavtal kommunen har redovisas som operationella då avtalens värde bedöms som obetydliga. Detta bedöms inte ha någon effekt på kommunens resultat och ställning. Vad gäller de hyresavtal kommunen har bedöms inga uppfylla kraven för att redovisas som finansiella leasingavtal.

Intäktsredovisning

Investeringsbidrag och anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalda intäkter. De förutbetalda intäkterna redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas nyttjandeperiod. Anläggningsavgifterna intäktsförs med 1/45 per år.

Renhållningsverksamhetens resultat redovisas som en förutbetald intäkt och dess egna kapital som kortfristig skuld till renhållningskollektivet. Va-verksamheten har inget eget kapital.

Pensioner

Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen. Pensionsrätt intjänad t.o.m. 1997 redovisas således som en ansvarsförbindelse. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan medlen har använts i den egna verksamheten, till investeringar m.m. Pensionsförpliktelserna är beräknade utifrån beräkningsmodellen RIPS 21 (Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld). Pensionsåtaganden för anställd i bolagen som ingår i kommunkocernen redovisas enligt Bokföringsnämndens K2 eller K3.

Visstidsförordnanden för politiker som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalning. Kommunen har antagit bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF-KL) att gälla fr.o.m. 2014. Redovisning sker enligt rekommendation.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskuld och andra löneskulder till personalen redovisas som en kortfristig skuld. Årets skuldförändring ingår i verksamhetens kostnader.

Sammanställda räkenskaper

Enligt RKR:s rekommendation, R16 Sammanställda räkenskaper behöver endast de bolag och kommunalförbund vars omsättning eller omslutning är mer än 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag ingå i koncernens räkenskaper. Så i koncernens räkenskaper ingår endast kommunen, Kunskapsförbundet Väst, AB Vänersborgsbostäder och Fastighets AB Vänersborg.

Skillnader i redovisningsprinciper mellan bolagen och kommunen vad gäller investeringsbidrag och en uppskrivningsfond har justerats till kommunens gällande principer. I koncernredovisningen ska intäkter och kostnader för interna tjänster redovisas under samma år. Skillnader i pensionsredovisning ska inte justeras.

Konsoliderade enheter	Andel
AB Vänersborgsbostäder (ABVB)	100 %
Fastighets AB Vänersborg (FAAB)	100 %
Kunskapsförbundet Väst (KfV)	38,7%

Enheter som inte konsolideras	Andel
Hunnebergs Kungajakt- och vilt museum AB	100 %
Vattenpalatset Vänerparken AB	100 %
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	73,0 %
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	35,6 %
Fyrstads Flygplats AB	34,0 %

Not 2 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Försäljningsintäkter	35	34	37	35
Taxor och avgifter	175	165	175	152
Hyror och arrenden	81	83	281	282
Bidrag från staten	206	245	206	245
Övriga bidrag	13	9	32	30
Försäljn.expl.fast & anl tillg	44	9	44	9
Övriga intäkter	25	27	44	44
Summa	579	572	819	798

Not 3 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Löner	1 308	1 276	1 439	1 403
Pensionskostnader	131	118	141	126
Sociala avgifter & löneskatt	430	429	476	471
Anläggnings- & underhålls-material	15	7	14	7
Fastighetskostnader	100	105	234	223
Lokal och markhyror	140	144	63	72
Köp av huvudverksamhet	481	459	308	293
Övriga tjänster	174	169	201	195
Lämnade bidrag	122	118	123	119
Material	85	78	93	86
Övriga kostnader	8	5	18	16
Skattekostnad			5	4
Reaförluster & utrangeringar	6	1	6	1
Summa	3 000	2 909	3 120	3 016

Leasing kommunen,mnkr	Beräknad kostnad		
	2022	2023-2028	2028-
Bilar	5	3	0
Inventarier	21	13	0
Hyror avtalstid> 3 år	87	304	211
Summa	112	320	211

Not 4 Jämförelsestörande poster	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Reavinst		3		3
Engångshyra pga ombygg	-20	-20		
Tomtförsäljningar	44		44	
Ändrat livslängdsanta-gande	-10		-10	
Bidrag statlig infrastruktur	-11	0	-11	0
Summa	3	-17	23	3

Not 5 Avskrivningar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivningar enligt plan	109	104	194	187
Nedskrivningar		0		
Summa	109	104	194	187

Not 6 Skatteintäkter	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Preliminär skattebetalning	1 859	1 857	1 859	1 857
Slutavräkningsdifferens fö-reg. år	7	-10	7	-10
Prel. slutavräkning inneva-rande år	45	-28	45	-28
Summa	1 910	1 819	1 910	1 819

Not 7 Kommunalekonomisk utjämning	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Inkomstutjämning	441	433	441	433
Kostnadsutjämning	76	76	76	76
Bidrag LSS-utjämning	60	66	60	66
Kommunal fastighetsavgift	87	79	87	79
Generella bidrag från sta-ten	22	92	22	92
Regleringsbidrag	118	41	118	41
Summa	804	786	804	786

Not 8 Finansiella intäkter	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ränteintäkter & utdelning	2	2	2	2
Borgensavgift	4	4		0
Summa	6	6	2	2

Not 9 Finansiella kostnader	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Räntekostnader	2	5	10	18
Ränta på pensionsskuld	3	4	4	5
Summa	5	9	14	23

Not 10 Justering för ej likviditets-påverkande poster	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Justering för				
- av- och nedskrivningar	109	104	194	187
- gjorda avsättningar	35	30	36	19
- i anspråkstagna avsättningar	-6	-5	-6	0
- realisationsvinster/ förluster	6	-2	6	-2
Övriga likviditetspåverkande poster	17	-6	20	-4
Summa	161	121	250	199

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Markreserv	10	10	10	10
Verksamhetsfastigheter	1 299	1 228	1 824	1 768
Fastigheter för affärsverksamhet	530	520	530	520
Publika fastigheter	229	214	229	214
Fastigheter för annan verksamhet	23	20	23	20
Bostäder och övriga fastigheter	0	0	1 387	1 396
Pågående investeringar	306	255	472	324
Summa	2 397	2 248	4 475	4 252

Inventarier	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Maskiner och inventarier	64	64	76	76
Bilar och andra transportmedel	14	11	22	16
Summa	78	75	98	92

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Kommunen

	Im-materiella	Mark-reserv	Verksamhets-fastigheter	Fastigh för affärs-verks	Publika fastigheter	Fastigh för annan verksamh	Summa	Pågående arbeten	Totalt
Anskaffningsvärden									
Ing anskaffningsvärde	8	20	2038	787	496	50	3398	256	3654
Årets investeringar *)	1		72	15	17	1	106	170	276
Omklassificering/flyttning		11	59	13	26	3	112	-120	-7
Årets försäljning							0		0
Utrangerade anläggningar		-11	-3	-2	-13		-28		-28
Utg ack anskaffningsvärden	8	20	2167	813	527	53	3588	306	3894
Avskrivningar									
Ing avskrivningar	-5	-10	-810	-266	-282	-29	-1403		-1403
Årets avskrivningar	-1	0	-58	-17	-15	-1	-93		-93
Utrangerade/omklass							0		0
Utg ack avskrivningar	-7	-11	-868	-283	-297	-31	-1496	0	-1496
Nedskrivningar									
Ing nedskrivningar							0		0
Årets förändring							0		0
Utg ack nedskrivningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ing planenligt restvärde	2	10	1228	520	214	20	1995	256	2251
Utg planenligt restvärde	2	10	1299	530	229	23	2092	306	2397

Not 12 Maskiner och inventarier, kommunen

			Bilar och	Förbättr	
Anskaffningsvärden	Maskiner	Inventarier	transportm	annans fastigh	Totalt
Ing ack anskaffningsvärde	19	140	27	3	190
Årets investeringar	2	13	6		20
Försäljn och utrangering	0	-11			-11
Flyttning					0
Utg ack anskaffningsvärde	21	142	33	3	199
Avskrivningar					
Ing ack avskrivning enl plan	-11	-84	-16	-3	-115
Årets av-/nedskrivningar	-2	-12	-3	0	-17
Försäljn/utrang/omklass	0	11			11
Utg ack avskrivning enl plan	-13	-86	-19	-3	-121
Ing planenl restvärde	8	56	11	0	75
Utg planenl restvärde	8	57	13	0	78

Not 13 Finansiella anlägg- ningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
AB Vänersborgsbostäder	58	58	0	0
Vänerhamn AB	1	1	1	1
Fastighets AB Vänersborg	1	1	0	0
Hunnebergs Kungajakt- och				
Viltmuseum AB	0	0	0	0
Fyrstads Flygplats AB	2	2	2	2
Vattenpalatset Vänerparken	7	7	7	7
AB				
Bostadsrätter	3	3	3	3
Kommuninvest	28	28	28	28
Nätaktiebolag Biogas Brå-				
landa	1	1	1	1
Dalslands Turist AB	0	0	0	0
Övriga andelar	0	0	0	0
Kommunasurans Syd AB	1	1	1	1
Summa	103	103	43	43

Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomiska förening avser inbetalt andelskapital, 28 265 tkr Kommuninvest ekonomiska förening har däremot beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 10 535 tkr för Vänersborgs kommun. Vänersborgs kommun totala andelskapital Kommuninvest ekonomiska förening uppgick 2021-12-31 till 38 801 tkr

Not 14 Kortfristiga fordringar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Kundfordringar	31	34	33	34
Statsbidragsfordringar	65	59	65	59
Upplupna intäkt. & förutbetalda kostnad.	59	65	69	45
Upplupna skatteintäkter	45	0	45	
Övriga korta fordringar	25	23	2	6
Summa	225	181	214	144

Not 15 Likvida medel	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Kassa	0	0	0	0
Bank	9	9	10	10
- varav gåva Dorchimont	4	4	4	4
Plusgiro (likställt med bank)	294	190	294	190
Summa	304	200	304	200

Not 16 Eget kapital	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående eget kapital	1 449	1 286	1 605	1 425
Direktbokning eget kapital				0
- just privata inv bidrag		2		2
- årets resultat	185	161	208	179
Summa	1 634	1 449	1 813	1 605

Not 17 Pensionsavsätt- ningar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Pensionsavsättningar	187	170	197	177
Ing pensionsavsättningar				
Nyintjänad pension varav				
- förmånsbestämd åp	16	11	15	13
- efterlevandepension	2	0	2	0
Årets utbetalningar	-6	-6	-6	-6
Rta- & basbeloppsuppr.	3	4	3	4
Ändring försäkring tekn	8	0	8	
Övrig post	1	5	1	5
Förändring av löneskatt	6	3	7	4
Summa pensionsavsätt- ningar	216	187	228	197

Not 18 Övriga avsättningar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Kommunalförbundet NÄRF	14	14	14	14
Trafikverket	9	9	9	9
Uppskjuten skatt			35	30
Totalt avsättningar	23	23	58	54

Not 19 Långfristiga lån	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Lån i bank och kreditinstitut	440	365	2 168	2 093
Summa	440	365	2 168	2 093

Not 20 Förfallotider på långfristiga skulder,	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Skulder som förfaller inom ett år	55	25	423	173
Skulder som förfaller senare än ett år men inom senast fem år efter balansdagen	355	233	1703	1658
Skulder som förfaller senare än fem år efter balansdagen	30	107	42	262
Summa	440	365	2 168	2 093

Not 21 Räntebindingstid, Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2021		2021	
Räntebinding till				
2022	138		705	
2023	115		515	
2024	31		181	
2025	50		209	
>2026	107		559	
Summa	440		2168	

Kommunens genomsnittliga räntebidningstid inkl och exkl räntederivat var på balansdagen 2,29 år Koncernens genomsnittliga räntebidningstid på balansdagen inkl räntederivat 2,96 år samt 1,37 år exkl räntederivat

Not 22 Marknadsvärden räntederivat, Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Säkrad låneskuld	0	0	735	985
Marknadsvärde räntederivat	0	0	-31	-55

Räntederivaten används för att binda räntan så att ränterisken anpassas till de ramar som finns angivna i finanspolicyen. Om man istället valt att hantera ränterisken genom att binda räntan på varje lån för sig, hade skillnaden i räntekostnad varit försumbar. Marknadsvärdet är en ögonblicksbild av den kostnad som skulle uppstå vid en stängning av utestående derivatkontrakt. Kostnaden är jämförbar med den ränteskillnadsersättning som måste betalas till banken då bundna lån förtidsinlöses. Kommunens genomsnittliga räntekostnad för lån under året inkl och exkl räntederivat var 0,44 %. Kommunens snittränta på balansdagen var 0,41 %.

Not 23 Övriga långfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Anläggningsavgifter	147	140	147	140
Investeringsbidrag	20	20	81	81
Summa	168	160	228	221

Not 24 Kortfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Skuld till bolagen i kommunens koncernkontosystem	172	181	10	10
Leverantörsskulder	120	87	215	130
Skuld till VA & RH kollektivet	2	2	2	2
Löneskuld, timanställda	9	8	10	8
Semesterlöneskuld	115	110	128	122
Upplupna sociala avg & prelskatt	74	81	82	89
Upplupna kostnad & förutbetalda intäkt.	67	48	118	85
Upplupen pensionskostnad	55	55	62	62
Förutbetalda skatteintäkter	22	55	22	55
Gåva Dorchimont	4	4	4	4
Övriga kortfristiga skulder	14	13	15	15
Summa kortfristiga skulder	654	644	668	585

Not 25 Ansvarförbindelse pensioner	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Pensionsförpliktelse				
Ing pensionsförpliktelse	775	802	775	802
Rta-& basbeloppsuppräkn.	11	19	11	19
Ändr. Försäkringstekniska.	17	-3	17	-3
Nyintjänad pension	0	-1	0	-1
Årets utbetalningar	-38	-39	-38	-39
Övrig post	1	3	1	3
Förändring av löneskatten	-2	-5	-2	-5
Utg. ansvarförbindelse	764	775	764	775

Not 26 Övriga ansvarsförbindelser	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Föreningar m.fl.	12	12	12	12
Fastighets AB Vänersborg	39	39		
AB Vänersborgsbostäder	1 607	1 607		
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	3	3	3	3
Fyrstads Flygplats AB	0	1	0	1
Privata medel	0	0	0	0
Fastigo	0	0	1	1
Summa	1 661	1 662	16	17

Vänersborgs kommun har i maj 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk

förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vänersborgs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 mnkr kronor och totala tillgångar till 518 680 mnkr kronor. Vänersborgs kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 298 mnkr kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 333 mnkr kronor.

Not 27 Interna mellanhavanden koncernföretag

Enhet	Försäljning		Fordringar, skulder		Finansiella poster	
	Köpare	Säljare	Borgenär	Gäldenär	Mottagare	Betalare
Kommunen	316	51	7	182	4	
AB Vänersborgsbostäder (ägd andel 100 %)	15	78	36	5		4
Fastighets AB (ägd andel 100 %)		2	16			
Kunskapsförbunder Väst (ägd andel 38 %)	36	236	130	2		

Drift- och investeringsredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bl.a genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Budgeten benämns Mål- och resursplan i Vänersborgs kommun och beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden.

Driftbudget

Kommunfullmäktige beslutar om nettoanslag till nämnderna och kommunstyrelsen fördelat på anslagsbindningsnivåer inom respektive nämnd. Nämnderna fördelar därefter anslagen i sin internbudget. För att omfördela budgeten mellan anslagsbindningsnivåerna i respektive nämnd krävs för 2021 beslut av kommunstyrelsen. Den löpande verksamheten har treårig planering där första året utgör budgetår och de två påföljande planår. Nämnderna tar med utgångspunkt från fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning, framförväntade resultat. Överföring av negativa eller positiva resultat sker inte.

Upplysning internredovisningsprinciper

Jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader som endast innehåller kommunexterna poster, har driftsredovisningen påförts kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftsredovisningen är kapitalkostnader och personalomkostnader. Gemensamma kostnader som fördelas genom interndeckeringar är framförallt hyreskostnader, måltidskostnader, IT-kostnader och lokalvård.

Internprissättning

Som huvudprincip ska köp och försäljning av interna tjänster utgå från skriftliga interna avtal som upprättas mellan berörda verksamheter. Verksamheterna ska följa kommunstyrelsens beslutade antagna Riktlinjer för intern försäljning. Av riktlinjerna framgår bland annat att all prissättning ska ske utifrån självkostnadsprincipen och utgå från tjänstens totala redovisade kostnad för säljaren.

Investeringsbudget

Nämndernas investeringsramar inför budgetbeslut motsvaras av mål- och resursplan föregående år. För

planens första år, budget 2021, är det endast i undantagsfall som nya objekt kan föreslås då kommunens investeringsbudget är omfattande och utrymmet för att finansiera nya investeringar (driftkostnaden) är den hyrande nämndens ansvar. Alternativet är att nämnden stryker eller flyttar fram planerade investeringar i tiden, till förmån för nya förslag. Nämnderna ska i sina budgetförslag beskriva vilka konsekvenser som investeringar får på driftbudgeten och hur dessa ryms inom befintlig budgetram.

Fullmäktige tilldelar samhällsbyggnadsnämnden anslag som binds till varje enskilt större investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för investeringar såsom inventarier och liknande. Investeringsbudgeten omfattar tre år, och innehåller budget för innevarande år (2021) och en plan för de två kommande åren (2022-2023).

Kommentar till årets utfall

Nämnderna redovisade i bokslutet ett överskott på 67 mnkr, en förbättring från augustiprognosen med 6 mnkr. Jämfört med bokslut 2020 är det en förbättring med 40 mnkr. Alla nämnder redovisar budgetöverskott. Under året har nämnderna tillförts budgetkompensation för löneökningar. Ytterligare budgetkompensationer är det extra generella statsbidraget kallad "skolmiljarden" som fördelats mellan Barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen. Även statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg om äldre har tillförts Socialnämnden via budgettillskott. Dessutom har följande nämnder tillförts medel ur kommunstyrelsen förfogande anslag. Barn- och utbildningsnämnden 5,6 mnkr, Kultur- och fritidsnämnden 2,5 mnkr, Kommunstyrelsen 4 mnkr Miljö- och hälsoskyddsnämnden 50 tkr, Socialnämnden 671 tkr och Samhällsbyggnadsnämnden 570 tkr.

Investeringsbudgeten har utökats med 179 mnkr vilket var överföringar från 2020 års investeringsbudget. Totalt uppgår investeringsbudgeten till 775 mnkr. Huvuddelen har tillförts samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för kommunens fastigheter och anläggningar. Kommunfullmäktige har tagit ställning till ett investeringsprojekt som genomförs av de kommunala bolagen. Det är AB Vänersborgsbostäders investering i till- och ombyggnation av Lunddala äldreboende i Vargön.

Driftredovisning, Tkr	2021 Utfall intäkt	2021 Utfall kostnad	2021 Netto	Årets budget	2021 Budget- avvikelse	2020 Utfall intäkt	2020 Utfall kostnad	2020 Netto
Byggnadsnämnden	14 407	29 848	15 441	18 021	2 580	12 566	27 982	15 416
Kommunfullmäktige	0	2 202	2 202	2 462	260	0	1 604	1 604
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	4 382	13 779	9 398	9 842	444	4 734	12 760	8 026
Revisionen	0	1 279	1 279	1 303	24	0	1 011	1 011
Valnämnden	0	144	144	659	515	0	90	90
Överförmyndarnämnden	124	4 661	4 537	5 469	932	248	4 938	4 690
Summa	18 912	51 913	33 001	37 756	4 755	17 548	48 385	30 837
Barn- och utbildningsnämnden								
- Nämnd och administration	11	4 248	4 237	4 808	572	9	4 053	4 044
- Barnomsorg	50 740	310 263	259 523	262 929	3 406	47 181	300 808	253 627
- Grundskola/särskola	85 231	678 965	593 734	596 282	2 548	93 310	663 339	570 029
Summa	135 981	993 475	857 493	864 020	6 526	140 500	968 200	827 700
Kommunstyrelsen								
- Styrelse	16	11 113	11 097	20 455	9 358	23	8 881	8 858
- Kommunledning	60 062	161 349	101 287	110 349	9 061	63 651	163 401	99 750
- Räddningstjänst/försäkringar	3 186	41 012	37 827	38 146	319	3 493	39 749	36 256
- Gymnasium	220	197 191	196 971	200 160	3 189	852	182 888	182 036
- Komvux	461	37 172	36 711	38 528	1 818	1 071	38 186	37 115
Summa	63 944	447 837	383 892	407 638	23 745	69 090	433 105	364 015
Kultur och fritidsnämnden								
- Biblioteket och kultur	6 951	44 555	37 604	38 319	715	6 549	44 106	37 557
- Arena och fritid	7 793	62 829	55 036	55 990	954	8 849	63 915	55 066
- Musik och ungdom	4 712	24 836	20 125	20 839	715	6 061	25 688	19 627
Summa	19 455	132 220	112 765	115 149	2 384	21 459	133 709	112 250
Samhällsbyggnadsnämnden								
Skattefinansierad verksamhet								
- Nämnd och administration	453	7 722	7 269	7 548	279	425	7 515	7 090
- Gator, vägar/Park/Teknik, trafik	78 068	148 660	70 592	61 156	-9 436	70 283	128 674	58 391
- Fastighetsenheten	216 488	198 010	-18 478	10 117	28 595	176 808	190 372	13 564
- Kost-/Städ-/Serviceenhet	137 611	138 305	694	1 190	496	128 349	129 154	805
Summa	432 620	492 697	60 077	80 010	19 933	375 865	455 715	79 850
Taxebaserad verksamhet								
- Renhållningsverk	35 110	34 794	-316	0	316	32 043	32 189	146
- VA-verksamhet	71 731	67 639	-4 092	0	4 092	63 793	67 636	3 843
Summa	106 841	102 433	-4 408	0	4 408	95 836	99 825	3 989
Summa	539 460	595 129	55 669	80 010	24 341	471 701	555 540	83 839
Socialnämnden								
- Nämnd och administration	5 233	43 893	38 660	45 696	7 036	5 770	48 285	42 515
- Äldreomsorg	100 671	619 754	519 083	530 231	11 148	98 824	599 659	500 835
- Individ- och familjeomsorg	8 990	197 131	188 141	168 584	-19 557	10 216	184 492	174 276
- Personlig stöd och omsorg	47 446	298 322	250 876	251 287	411	50 677	296 495	245 818
- Arbete, syssels. & integration	32 689	90 902	58 214	63 929	5 716	56 660	102 131	45 471
Summa	195 029	1 250 003	1 054 975	1 059 727	4 753	222 147	1 231 062	1 008 915
Summa nämndsverksamhet	972 782	3 470 577	2 497 795	2 564 299	66 505	942 445	3 370 002	2 427 556
Finansförvaltningen (verksamhetskostnader)								
Arbetsgivaravgifter	0	-109 159	-109 159	-114 139	-4 980	0	-107 479	-107 479
Pensioner	0	161 006	161 006	160 213	-793	20	148 996	148 976
Övriga verksamheter	-11 785	-11 099	686	15 402	14 716	-10 364	-9 645	719
-varav reglering resultat RH	316		-316		316	146		-146
Intern finansiering (internränta)	20 045		-20 045	-19 659	386	27 811		-27 811
Interna poster	-401 622	-401 622			0	-388 060	-388 060	0
Summa finansförvaltningen	-393 362	-360 874	32 488	41 817	9 329	-370 593	-356 188	14 405
Summa verksamhet	579 420	3 109 295	2 529 875	2 606 116	75 833	571 836	3 013 314	2 441 478

Investeringsredovisning

Investering per nämnd, tkr	Utfall 2021	Budget 2021	Budgetdifferens	Utfall 2020
Barn- och utbildningsnämnden	6 312	6 200	-112	8 486
Byggnadsnämnden	527	500	-27	37
Kommunstyrelsen	823	2 722	1 899	699
Kultur- och fritidsnämnden	758	3 100	2 343	3 217
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	531	0	-531	
Samhällsbyggnadsnämnden	279 244	753 227	473 983	322 054
Socialnämnden	2 553	9 300	6 747	3 266
Finansiella investeringar			0	4 700
Totalt	290 747	775 049	484 302	342 458

Investeringsprojekt	Projektetsbudget t.o.m. 2021	Ack utfall t.o.m. 2021	Budgetdiff t.o.m. 2021	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdiff 2021
Fastigheter - Samhällsbyggnadsnämnden						
Öxnered skola	195 000	155 587	39 413	84 800	67 567	17 233
Multikök Torpa	127 300	77 154	50 146	47 600	43 112	4 488
Holmängen skola	74 000	7 689	66 311	73 885	7 575	66 310
E-huset UH	4 200	4 202	-2	4 200	4 202	-2
Fsk/sk verk.anpassn.	6 000	4 098	1 902	6 000	4 098	1 902
Mariedalskolan UH	4 000	3 602	398	4 000	3 602	398
Norra skolan	8 300	7 929	371	6 239	3 566	2 673
Mötessal, nybyggnad	40 000	3 433	36 568	40 000	3 433	36 568
Övriga				96 444	25 388	71 056
						0
Totalt	458 800	263 693	195 107	363 168	162 542	200 626

Investeringsprojekt						
	Projektets bud- get t.o.m. 2021	Ack utfall t.o.m. 2021	Budgetdiff t.o.m. 2021	Budget 2021	Utfall 2021	Budget- diff 2021
Gator, VA och renhållning						
Va Vänersnäs	130 292	50 210	80 082	124 755	39 200	85 555
Va Fridhemsområdet	16 150	19 012	-2 862	3 000	5 552	-2 552
CPL Björkholmsgatan	6 000	4 594	1 406	6 000	4 594	1 406
Beläggning f d underhåll	4 000	4 271	-271	4 000	4 271	-271
Holmängens avloppsreningsverk	77 000	4 628	72 372	75 599	3 226	72 373
Frändefors sanering	2 000	2 605	-605	2 000	2 605	-605
Övriga				100 758	21 036	79 722
Totalt	235 442	85 319	150 123	316 112	80 484	235 629

Investeringsprojekt						
	Projektets bud- get t.o.m. 2021	Ack utfall t.o.m. 2021	Budget-diff t.o.m. 2021	Budget 2021	Utfall 2021	Budget- diff 2021
Exploatering						
Skaven/Öxnered	45 500	44 099	1 401	14 000	13 178	822
Östra Mariedal	20 000	31 903	-11 903	0	8 226	-8 226
Holmängen bostäder etapp 2	11 000	5 445	5 555	8 758	3 203	5 555
Övriga				41 814	4 412	37 402
Totalt	76 500	81 447	-4 947	64 572	29 019	35 553

Inventarier/maskiner			
	Budget 2021	Utfall 2021	Budget- diff 2021
Barn- och utbildningsnämnd	6 200	6 312	-112
Byggnadsnämnden	500	527	-27
Kommunstyrelsen	2 722	823	1 899
Kultur- och fritidsnämnden	3 100	758	2 343
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0	531	-531
Samhällsbyggnadsnämnden	9 375	7 198	2 177
Socialnämnden	9 300	2 553	6 747
Totalt	31 197	18 701	12 496

Summa investeringar			
	Budget 2021	Utfall 2021	Budget- diff 2021
	775 049	290 745	484 304

Jämförelsetal övergripande, kommunen

	En- het	2021	2020	2019	2018	2017
Omvärld						
Invånare	Antal	39 636	39 624	39 591	39 411	39 151
Skattesats, kommunen	Kr	22:21	22:21	22:21	22:21	22:21
Skattesats, totalt	Kr	33:69	33:69	33:69	33:69	33:69
Nyckeltal per invånare						
Tillgångar/invånare	Kr	79 072	71 371	64 409	59 501	57 623
Eget kapital/invånare	Kr	41 219	36 569	32 482	31 711	31 787
Skulder & avsättningar/invånare exkl. ansvarsförbindelse	Kr	37 853	34 802	31 926	27 790	25 833
Skulder & avsättningar/invånare inkl. ansvarsförbindelse pensioner	Kr	57 128	54 361	52 184	48 673	47 391
Personal						
Antal anställda kommunen den 1 november	Antal	3 631	3 526	3 595	3 679	3 599
- varav kvinnor	Antal	2 854	2 782	2 839	2 906	2 856
- varav män	Antal	777	744	756	773	743
Sjukfrånvaron	%	10	11	8	9	8
- varav kvinnor	%	11	11	9	9	9
- varav män	%	7	8	6	6	5
Antal årsarbeten	Antal	3 531	3 423	3 456	3 535	3 444
Resultaträkningen						
Årets resultat	Mnkr	185	161	37	5	76
Årets resultat, andel av skatter & generella statsbidrag	%	7	6	2	0	3
Intäktsutveckling	%	1	2	-8	-1	1
Kostnadsutveckling	%	3	0	0	5	4
Utveckling skatteintäkter & generella statsbidrag	%	4	5	3	4	5
Nettokostnader	Mnkr	2 530	2 441	2 436	2 386	2 241
Verksamhetens nettokostnad, andel av skatt & statsbidrag	%	93	93	98	100	97
Balansräkningen						
Eget kapital	Mnkr	1 634	1 449	1 288	1 250	1 245
Investeringsnetto	Mnkr	291	342	245	248	215
Självfinansieringsgrad, (årets resultat+avskrivningar/nettoinvestering)	%	101	77	53	39	76
Soliditet, eget kapital/tillgångar	%	52	51	51	53	55
Soliditet, inkl. ansvarsförbindelse pensioner	%	28	24	19	18	18
Kassalikviditet, likvida medel & checkkredit andel av korta skulder	%	77	62	67	55	68
Skuldsättningsgrad, totala skulder/tillgångar	%	40	49	49	47	45
-varav långfristig låneskuld	%	14	13	14	8	8
Förändring av tillgångsvärdet	%	11	11	9	4	9

Kommunfullmäktige

Ordförande: Annalena Levin (C)

1:e vice ordförande: Gunnar Lidell (M)

2:e vice ordförande: Anneli Guilotte (S)

Årets verksamhet

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter, varav 18 kvinnor och 33 män. Fullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och utses vid allmänna val vart fjärde år. Kommunfullmäktige fattar beslut i ärenden som rör mål och riktlinjer för de kommunala verksamheterna, kommunens budget, den kommunala skattesatsen, taxor och avgifter, investeringar, stadsplanering samt andra viktiga och övergripande frågor för kommunen. Under kommunfullmäktige finns en valberedning, som förbereder kommunfullmäktiges val och en demokratiberedning som bl.a. har till uppgift att förbättra medborgardialogen.

Under året har kommunfullmäktige sammanträtt nio gånger och haft 187 stycken ärenden. Under hela 2021 genomfördes alla sammanträden digitalt för att minska smittspridningen av covid-19.

Bland de beslut kommunfullmäktige fattat under 2021 kan särskilt noteras "Bostadsförsörjningsplan 2021-2025" i vilken kommunens mål och åtgärder i förhållande till bostadsbyggande fastslogs. Fullmäktige antog även "Avsiktsförklaring – Det goda livet i Dalsland" varigenom ett flertal kommuner samt Länsstyrelsen antog en gemensam utvecklingsstrategi för dalslandsregionen. Fullmäktige beslutade även att anta "Strategi för ett fossilfritt Vänersborg 2030" som bl.a. ersatte den tidigare gällande energieffektiviseringsplanen för kommunen. Fullmäktige beslutade även att anta flertalet nya riktlinjer, bl. a gällande konstnärlig gestaltning i offentlig miljö och inkassoverksamhet

Ekonomi

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Personal	1,3	0,9	1,3
Omkostnader	0,8	0,7	1,1
Nettokostnad	2,2	1,6	2,4
Nettobudget	2,5	2,3	2,6
Resultat	0,3	0,7	0,2

Kommunfullmäktige redovisar ett mindre budget överskott om 0,3 mnkr för året.

Valnämnden

Ordförande: Annika Larsson Lindlöf (S)

1:e vice ordförande: Niklas Claesson (M)

2:e vice ordförande: Theresia Andersson (S)

Årets verksamhet

Valnämnden har tre ordinarie ledamöter och tre ersättare. Nämnden ansvarar för genomförandet av val i kommunen. Med val avses val till riksdag, landsting och kommunfullmäktige. Vidare ansvarar valnämnden för folkomröstningar och val till EU-parlamentet. Arbetet sker i nära samarbete med Länsstyrelsen och Valmyndigheten.

Vi närmar oss de allmänna valen som är år 2022. Under valår sker aktiviteter under hela året, först förberedelsearbete sedan genomförande och därefter visst efterarbete.

Ekonomi

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	0,0	0,0	0,8
Personal	0,0	0,0	1,2
Omkostnader	0,1	0,1	0,4
Nettokostnad	0,1	0,1	0,8
Nettobudget	0,6	0,6	0,6
Resultat	0,5	0,5	- 0,2

Valnämnden visar överskott med 0,5 mnkr för 2021 då inga val genomförts under året.

Revisionen

Ordförande: Thomas Boström (M)

Vice ordförande: Torsten Gunnarsson (S)

Årets verksamhet

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen, reglementet och med iakttagande av god revisionssed, granska all verksamhet som bedrivs inom nämnderna. De ska med sin granskning pröva om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som nämnderna ansvarar för är tillräcklig
- kommunstyrelsens och övriga nämnders beslut och verksamhet överensstämmer med de mål och beslut som fastställts av kommunfullmäktige samt följer lagstiftning, avtal och föreskrifter.

Följande granskningsprojekt har genomförts eller pågick vid skrivning av denna text;

- Delårsrapport per 2021-08-31
- Årsredovisning 2021
- Grundläggande granskning
- Kommunens styr- och ledningssystem
- Grundskolans måluppfyllelse
- Kommunens fastighetsunderhåll
- Kommunens näringslivsarbete

Färdigställda rapporter finns att läsa på kommunens hemsida - *Kommun&politik/kommunens organisation/revisionen/revisionsberättelse och rapporter*.

Kommunens revisorer har under året fortlöpande träffat tjänstemän och företrädare för kommunens nämnder i syfte att få information och samtala om verksamhetsutveckling, metoder för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling samt den interna kontrollen.

Revisionen har under år 2021 fortsatt att arbeta utifrån den formulerade strategin att:

- förbättra väsentlighets- och riskanalys
- den årliga granskningen av nämndernas ansvarsutövande, så kallad grundläggande granskning, ska utvecklas
- aktivt verka för bättre intern kontroll
- aktivt verka för utveckling och metoder för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling inom nämnderna
- stödja alla positiva processer i verksamhet och funktioner i dialog och samverkan med nämnderna.

Framtid

Revisionsstrategin enligt ovan ligger fast. Revisionen är ett nödvändigt instrument för såväl kontroll som utveckling av kommunens verksamheter och det finns behov av fler granskningar. Men revisionen behöver också synas mer och bättre. Därför är en god dialog och samverkan med de som granskas viktig. Syftet är att revisionens arbete ska förankras och få ett tydligt genomslag i verksamheterna.

Ekonomi

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Personal	0,4	0,5	0,4
Omkostnader	0,9	0,5	0,8
Nettokostnad	1,3	1,0	1,2
Nettobudget	1,3	1,2	1,2
Resultat	0,0	0,2	0,0

Revisionen redovisar en budget i balans.

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Gunnar Henriksson (L)

2:e vice ordförande: Christin Slättmyr (S)

Förvaltningschef: Sofia Bråberg

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten omfattar förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, grundsärskola och fritidshem. I kommunens regi finns 26 förskolor, öppna förskolan Sirius, en förskola som är öppet dygnet runt och 4 dagbarnvårdare. Det finns 17 kommunala grundskolor (varav 2 även har grundsärskola) och vid alla F-6 skolor finns det fritidshem. Det finns två fristående aktörer inom grundskolan, flera fristående förskolor och aktörer för enskild pedagogisk omsorg.

Coronapandemin har under perioder medfört hög frånvaro hos både barn/elever och personal. Detta har ställt barn- och utbildningsförvaltningen inför fortsatta utmaningar. Personalen har trots hög arbetsbelastning fortsatt att leverera en kvalitativ undervisning till barn och elever.

Resultatavstämning

Nedan redovisas barn- och utbildningsnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen barn inskrivna i förskolan ökar

● Uppnås

Andelen barn inskrivna i förskolan har ökat jämfört med 2020. En bidragande faktor till ökningen tros vara de riktade informationsinsatser som gjorts under året för att få fler barn med annat modersmål än svenska inskrivna i förskolan. En utmaning med arbetet är att tillgodose platser utifrån förstahandsvalet på förskolorna i framförallt Torpaområdet.

Andelen barn och elever som upplever trygghet i lärandemiljön ökar

● Uppnås

I förskolan ser man att mindre barngrupper skapar en inkluderande och tillgänglig lärmiljö där alla barn kan delta på sina villkor och får möjlighet till en undervisning av hög kvalitet. Rektorerna i förskolan har organiserat verksamheten så att pedagogerna har förutsättningar att nå barnen med undervisningen, hålla fokus och bedriva en god undervisning. Barnråd och bilder som stöd är också viktiga faktorer för att skapa trygghet och bidra till barnens nyfikenhet och lust att lära under trygga förhållanden.

Den upplevda tryggheten hos eleverna har ökat i grundskolan F-6 utifrån höstens elevenkät. Det är överlag positiva resultat gällande tryggheten, till exempel har andelen elever som upplever att de respekterar varandra på skolan ökat. I grundskolan 7-9 har inte andelen elever som upplever trygghet i lärandemiljön

ökat, utan bibehållits. Våren har varit splittrad i grundskolan 7-9 med partiell distansundervisning och färre elever på plats samtidigt, vilket har lett till en lugnare arbetsmiljö under våren. Arbetet med att hålla distans i verksamheten har minskat friktionsytorna emellan under våren. Under hösten har alla elever varit på plats igen och därmed har antalet incidenter och tillbud ökat.

I förhållande till riket gällande trygghet så ligger grundskolan F-6 över riksgenomsnittet, medan grundskolan 7-9 ligger något under.

Andelen barn i förskolan som tar del av en undervisning av hög kvalitet ökar

● Uppnås

Med hjälp av pedagogisk dokumentation kan arbetslagen följa barngruppernas och de enskilda barnens utveckling och lärande, men också utvärdera och analysera utbildningens kvalitet i förhållande till läroplanen. Samtliga förskolor lyckas i högre, men fortfarande varierad, grad att säkerställa kvalitetsens effekter av socialt, emotionellt och kognitivt stödjande klimat genom analyserna. Kvaliteten på utbildningen i förskolan synliggörs professionen i det konkreta mötet med barnet.

Barnhälsoteamet skapar förutsättningar för att se till hela barnets utveckling. De stödjer arbetet med tidiga insatser för att skapa goda förutsättningar för barns utveckling och lärande.Handledning till pedagoger av psykolog, specialpedagog och logoped gällande språksamtal är kompetensutveckling som bidrar till att andelen barn som får ta del av en undervisning av hög kvalitet ökar.

Andelen elever som når kunskapskravet i årskurs 1 ökar

● Uppnås

Rektorernas sammanvägda bedömning är att andelen elever som når kunskapskravet i årskurs 1 har ökat. Rektorerna anger att de ser effekter av de insatser som genomförs utifrån resultatet av kartläggningsmaterialet i förskoleklass och bedömningsstödet i årskurs 1. Insatser genomförs framförallt i läsning och matematik.

Lärdagarna i barn- och utbildningsförvaltningens gemensamma kompetensutveckling har bidragit till att skapa en ökad medvetenhet kring språkets betydelse för barn/elevens utveckling och lärande. De har också bidragit till en ökad medvetenhet om vikten av att följa upp och analysera resultaten av kartläggningsmaterialet och bedömningsstödet för att förändra undervisningen utifrån elevernas behov.

Andelen elever i årskurs 9 som har behörighet till yrkesprogram ökar

● Uppnås

En utmaning under året har varit att årets nior startade läsåret med en behörighetsnivå 5 procentenheter lägre än föregående års nior. Ett intensivt arbete har genomförts på alla skolor för att nå det förväntade resultatet. Ett stort arbete har systematiskt genomförts med fokus på tillgängliga lärmiljöer, anpassningar och individanpassat särskilt riktat stöd. Extra fokus har lagts på de elever som saknat något/några ämnen för att nå gymnasiebehörighet. Tack vare detta arbete av elever, personal och rektorer ökade andelen behöriga elever till 82,7% (79,1% för 2020) vid läsårets slut. Behörigheten ligger fortfarande något under riksgenomsnitt men ökade för fjärde året i rad. De riktade insatserna till elever ses som effektiva och kommer att fortsätta att utvecklas under innevarande läsår.

Efter lovskolan ökade andelen behöriga elever till 83,8% (79,6% för 2020).

Andelen elever i årskurs 7–9 med mer än 25 % frånvaro minskar

● Uppnås

Coronapandemin gör att frånvaroarbetet har varit extra utmanande. Andelen elever med mer än 25 % frånvaro är lägre vid senaste mätningen jämfört med 2020, men är på en högre nivå än innan pandemin. Genomsnittet för året är något lägre än förra året.

Närvaroarbetet fortsatte under året utifrån att alla elever ska bli "Sedda och Saknade". Alla 7-9-skolor deltar i Fyrbodals satsning på Fullföljda studier med processtöd från HälsoKällan under 5 terminer. Vi ser på de elever vi följer inom Fullföljda studier ett samband mellan ökad frånvaro och försämrade studieresultat. En insats som gett ett positivt resultat för flera elever är undervisning i ett mindre sammanhang.

Andelen barn och elever som upplever delaktighet i undervisningen och tar ansvar i miljö- och hållbarhetsfrågor ökar

◆ Uppnås delvis

Arbetet i förskolan med att omstrukturera formen samt innehållet i undervisningen genom att organisera för mindre team och barngrupper upplevs ha ökat delaktigheten. En förskoleadministratör arbetar med att säkerställa att inköp av lekmaterial är kvalitetssäkrat ur ett miljö- och hållbarhetsperspektiv. Upphandlingsavdelningen leder arbetet.

Miljö- och hållbarhetsperspektivet genomsyrar undervisningen i alla ämnen och ska inte hanteras som en separat del. Skolorna arbetar aktivt med att belysa ekonomiska, sociala och ekologiska perspektiv i de olika arbetsområden som behandlas i olika ämnen eller i ämnesövergripande arbeten. Alla förskolor och skolor uppmärksammar hållbarhetsveckan under hösten, vilken

syftar till att fler ska ta ansvar i miljö- och hållbarhetsfrågor.

Barn och elevers delaktighet är fortsatt ett område som barn- och utbildningsförvaltningen arbetar för att stärka.

Vårdnadshavare upplever att kommunikationsplattformen skapar förutsättningar för vårdnadshavare att vara delaktiga i sitt barns utbildning

● Uppnås

Barn- och utbildningsförvaltningen har under året arbetat med att implementera den nya kommunikationsplattformen. Arbetet har under året bestått av att säkerställa att alla vårdnadshavare har tillgång till plattformen på rätt sätt genom att hantera supportfrågor kopplade till denna. Man har även genomfört fortsatt utbildning för pedagoger och administratörer så att de ska känna sig trygga i att navigera och använda plattformen i syfte att bidra till att skapa förutsättningar för vårdnadshavare att vara delaktiga. Barn- och utbildningsförvaltningen gick under våren ut med en enkät som visar på ett mycket positivt resultat gällande vårdnadshavarnas tillgång till funktionerna i systemet för att de ska ha förutsättningar att vara delaktiga i sitt barns utbildning.

Fler medarbetare upplever hållbart, kommunikativt och modigt ledarskap

● Uppnås

Resultatet av 2021 års medarbetarundersökning visar på en förbättring gällande personalens upplevelse av ledarskapet sett över hela barn- och utbildningsförvaltningen. Förvaltningens resultat för ledarskap ligger i linje med det totala för Vänersborgs kommun.

Resultatet av årets medarbetarundersökning visar generellt på ett positivt resultat för rektorsgruppen gällande ledarskap. I både förskolan och grundskolan F-9 visar medarbetarundersökningen att medarbetarna är motiverade och upplever att arbetet är meningsfullt. De upplever att den närmaste chefen visar förtroende och ger förutsättningar för dem att ta ansvar i sitt arbete. Medarbetarna upplever att de är insatta i arbetsplatsens mål och att målen följs upp och utvärderas på ett bra sätt. De uttrycker också att de vet vad som förväntas av dem i arbetet.

Både verksamhetscheferna och rektorerna lyfter uppdragsdialoger som en framgångsfaktor då de ser att det är gynnsamt med samtal som har olika fokus. Uppdragsdialogen och medarbetarsamtalet har olika innehåll och kompletterar varandra. Rektorernas upplevelse är att uppdragsdialogen bidragit till mer kvalitativa dialoger mellan chef och medarbetare om kärnuppgiften och undervisningen. I grundskolan F-9 har man identifierat feedback till personalen som ett område som behöver utvecklas ytterligare, vilket bland annat prioriterades i en kompetensutvecklingsinsats i september.

Nyckeltal/jämförelsetal

Antal placeringar, genomsnitt per år	Bokslut 2020	Budget 2021*	Bokslut 2021	Utv. 20/21
Förskola, pedagogisk omsorg				
Totalt antal placeringar, barn 1-5 år	2 147	2 160	2 113	-34
Varav andel i externa alternativ %	14	15	13	-1
Nyttjandegrad %***	91	93	92	1
Fritidshem, pedagogisk omsorg				
Totalt antal placeringar, barn 6-13 år	1 788	1 795	1 727	-61
Varav andel i externa alternativ %	16	15	15	-1
Nyttjandegrad %	52	52	49	-3
Grundskola F-9**				
Totalt antal elever	4 911	4 959	4 903	-8
varav andel i externa alternativ %	12	11	12	0
Varav Grundsärskola	55	60	64	9

* Budgeterat antal barn- och elevplaceringar baserades på framtagna befolkningsprognoser från kommunstyrelseförvaltningen samt ett prognostiserat genomsnitt för 2021. I MRP 2021 angavs behov av 2 184 förskoleplaceringar, 1 871 fritidshemsplaceringar samt 4 972 elevplaceringar. Utveckling 20/21 anges i antal placeringar för barn och elever, utom varav andel i externa alternativ samt nyttjandegrad som anges i procentenheter. Nyttjandegraden baseras på invånarantal från KIR (Kommunens invånarregister) samt inskrivna i förskola och fritidshem som är asylsökande.

** Grundskola F-9 omfattar förskoleklass, grundskola samt grundsärskola.

***Beräkningsgrund har justerats för 2021, och för jämförelsens skull har även siffran för 2020 justerats (nyttjandegrad i bokslut 2020 angavs till 93%).

Placeringar externa alternativ 2021, genomsnitt:

• 1-5 år: 196 barn i fristående förskola samt 91 barn i enskild pedagogisk omsorg.

• 6-13 år: 187 elever i fristående fritidshem samt 73 elever i enskild pedagogisk omsorg.

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	97,6	104,0	102,9
Övriga Intäkter	38,4	36,5	37,3
S:a Intäkter	136,0	140,5	140,2
Personal	621,8	613,0	602,9
Omkostnader	368,0	352,3	336,6
Avskrivningar och internränta	3,6	2,9	2,6
S:a Kostnad	993,5	968,2	942,2
Nettokostnad	857,5	827,7	801,9
Nettobudget	864,0	828,7	786,5
Resultat	6,5	1,0	-15,5

Årets resultat uppgår till 6,5 mnkr, vilket innebär en avvikelse mot budget med 0,8 %.

Barn- och utbildningsförvaltningen har arbetat aktivt och målmedvetet med verksamhets- och ekonomistyrning, vilket syns i både måluppfyllelse och resultaträkning. Årets resultat om 6,5 mnkr motsvarar överskottet för färre barn och elever mot lagd budget. Tillfälliga statsbidrag har gett högre intäkter än budgeterat. Flera kommunala enheterna har haft underskott. Semesterlöneskulden ökade mer än budgeterat.

Barn- och utbildningsnämnden har under 2021 fått tre tilläggsanslag:

- 3,0 mnkr avseende insatser för barn i behov av särskilt stöd
- 2,6 mnkr för ökade måltidskostnader
- 3,6 mnkr för skolmiljarden

Prognosen för barn- och utbildningsnämnden har varit budget i balans i både delårsrapport april och delårsrapport augusti. Barn- och utbildningsnämndens prognos justerades i oktobers månadsuppföljning till 10,9 mnkr. Avvikelsen mellan prognos och bokslut beror främst på ökade kostnader för de kommunala enheterna under november-december samt semesterlöneskulden som ökade mer än budgeterat.

En jämförelse mot resultatet i bokslut 2020 (1,0 mnkr) visar en ökning motsvarande 5,5 mnkr. Förändringen mellan åren beror främst på:

- Överskott gällande färre antal barn och elever än budgeterat. Skillnaden är större för 2021 än 2020.
- Fortsatt fokus på verksamhets- och ekonomistyrning på alla nivåer för de kommunala enheterna. Även om det är en förbättring jämfört med 2020 finns stora utmaningar kvar, främst gällande barn och elevers språkliga och psykosociala behov.

Anslagsbindningsnivå, Mnkr

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budgetdiff
Nämnd/adm.	0	4,2	4,2	0,6
Förskola, pedagogisk omsorg 1-5 år	50,7	310,3	259,5	3,4
Grundskola F-9, fritidshem, pedagogisk omsorg 6-13 år	85,2	679,0	593,7	2,5
Grundsärskola				
Netto	136,0	993,5	857,5	6,5

Barn- och utbildningsnämnden har två anslagsbindningsnivåer; nämnd och nämndadministration och förskola pedagogisk omsorg 1-5 år, grundskola förskoleklass till årskurs 9, fritidshem, pedagogisk omsorg 6-13 år samt grundsärskola.

Ekonomisk analys

Barn- och utbildningsnämnden uppvisar ett överskott på 6,5 mnkr som motsvarar en avvikelse med 0,8 % av helårsbudget.

Nämnd/nämndsadministration

Nämnd och nämndsadministration uppvisar ett överskott på 0,6 mnkr. Överskottet består av ej förbrukad budget för oförutsedda kostnader samt lägre kostnader för arvoden än budgeterat.

Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år

Verksamheterna uppvisar ett överskott på 3,4 mnkr. Detta avser bland annat färre barn i både kommunala och externa verksamheter jämfört med lagd budget samt sjuklönekomensation för coronapandemin, 2,7 mnkr. Del av statsbidraget för mindre barngrupper 2021 kommer att återbetalas till staten då det inte kunat nyttjas fullt ut på grund av förändrade förutsättningar och sena beslut från staten för bidraget både under 2021 och 2022. Från och med 2022 avslutas bidragen för mindre barngrupper och kvalitetssäkrande åtgärder och blir ett nytt sammanslaget bidrag. Bidragsramen för Vänersborgs kommun 2022 är betydligt lägre än tidigare tilldelade bidrag till förskolan, från 18 mnkr för 2021 till 7 mnkr för 2022.

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem och pedagogisk omsorg 6-13 år

Verksamheterna uppvisar ett överskott på 2,5 mnkr. Det beror bland annat på färre elever i både grundskola och fritidshem än lagd budget. Antalet elever i grundsärskolan har varit högre än budgeterat. Många av de elever som mottagits i grundsärskolan har multifunktionsvariationer med stora behov av resurser avseende personal och hjälpmedel. Verksamheterna har erhållit sjuklönekomensation för coronapandemin med 3,3 mnkr samt fått tillskott vid två tillfällen under året via skolmiljarden med 3,6 mnkr.

Statsbidragen från Migrationsverket har genererat ökade intäkter mot budget under 2021. Det beror på en ökad inflyttning av barn och elever på Migrationsverkets boende på Restad gård. Dessa elever har behov av språkligt stöd i form av både studiehandledning och modersmålsundervisning.

Under 2021 har enheterna fortsatt arbetet med att anpassa organisationen utifrån tilldelade medel. Flera skolenheter uppvisar trots detta ett negativt ekonomiskt resultat. Det beror främst på att kostnaderna varit högre än budgeterat för elever i behov av särskilt stöd och då framförallt avseende psykosociala och språkliga behov.

Kostnaderna för tilläggsbelopp till externa huvudmän har ökat under 2021, vilket indikerar att andelen elever med stora behov ökar även i dessa verksamheter.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	1 276	1 224	1 264

Antal anställda visar hur många personer som är anställda vid tidpunkten, oavsett sysselsättningsgrad. Antal anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen 2021-11-01 var 1 276 personer. Vid jämförelse av antalet arbetade timmar under perioden januari-november 2021 respektive 2020 framgår att det utförts arbete motsvarande 3 heltidstjänster färre än 2020.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budget-diff
Inventarier	6,2	6,3	-0,1

Investeringarna avser främst inköp av möbler och övriga inventarier till förskolor och grundskolor samt larmanläggningar. Det har även gjorts inköp gällande arbetsmiljöåtgärder, till exempel ljudabsorbenter och arbetsstolar.

Åtgärder för budgetbalans

Barn- och utbildningsförvaltningen har arbetat aktivt och målmedvetet med verksamhets- och ekonomistyrning, vilket syns i både måluppfyllelse och resultaträkning. Detta är viktigt eftersom det fortsatt är en utmaning för rektorerna att inom tilldelad budget möta barn och elever i behov av särskilt och språkligt stöd, både inom förskola och grundskola.

Ett tilläggsanslag har tillförts barn- och utbildningsnämnden under 2021 från kommunstyrelsen för att täcka ökade måltidskostnader om 2,6 mnkr.

Återrapportering

Barn- och utbildningsnämnden har 2021-08-25 (§143 KS) erhållit 3,0 mnkr från kommunstyrelsen avseende insatser för barn i behov av särskilt stöd. Dessa medel har under höstterminen 2021 använts på samtliga högstadieskolor för att bidra till att möta fler elever som verksamheten har svårt att möta i klassrumssituation. Vid utvärdering efter höstterminen ser barn- och utbildningsförvaltningen att insatsen bidragit till en ökad närvaro hos berörda elever.

Insatsen syftar till att öka måluppfyllelsen hos eleverna genom att individanpassa lärmiljön och på så sätt bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål "Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier". Det är för tidigt att utvärdera om insatsen bidragit till ökade kunskapsresultat hos berörda elever, men närvaro är en viktig faktor för ökade skolresultat och elevernas möjlighet att fullfölja sina studier. Det vore önskvärt att kunna fortsätta med eller utöka insatsen.

Byggnadsnämnden

Ordförande: Bo Dahlberg (S)

Vice ordförande: Magnus Ekström (KD)

Förvaltningschef: Eddie Sandin

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har ett övergripande ansvar för fastighetsbildning. Verksamheten styrs av ett antal speciallagar, främst plan- och bygglagen samt fastighetsbildningslagen. Enligt dessa lagar ska nämnden verka för en god byggnadskultur och en god stads- och landskapsmiljö, uppmärksamt följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning samt ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande och fastighetsbildning.

Nämnden ansvarar för prövning av dispenser och tillsyn av strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken. Nämnden ansvarar också för mätning och kartframställning samt utveckling av geodata. Nämnden ansvarar även för kommunens namnsättning av vägar och adressättning.

Byggnadsnämndens ärenden bereds av miljö- och byggnadsförvaltningen. Förvaltningen ansvarar dessutom för fysisk strategisk planering (översiktlig fysisk planering) under kommunstyrelsen.

Resultatavstämning

Nedan redovisas byggnadsnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Alla detaljplaner ska tillgodose barnperspektivet.

● Uppnås

Barnperspektivet finns med i alla detaljplaner där barn vistas.

Nöjd kund-index (INSIKT) bygglov ska öka till minst 70.

■ Uppnås inte

Det slutliga Nöjd kund-indexet för bygglov 2021 presenteras inte förrän till våren 2022. Senaste uppgifterna från hösten indikerar att nöjd kund-index för bygglov ökar något jämför med året innan, från 65 till 66.

Andelen bostäder i kollektivtrafikhärläge ska öka

● Uppnås

I den fysiska planeringen prioriteras detaljplaner i kollektivtrafikhärlägen, samtidigt som det även planeras för fungerande gång- och cykelvägar.

Genomsnittlig handläggningstid för bygglov (enligt PBL) ska vara mindre än 6 veckor.

● Uppnås

Den genomsnittliga handläggningstiden för bygglov är 5,6 veckor (39 dagar), från komplett ärende till beslut om bygglov.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska bibehållas låg och uppgå till högst 5 procent

● Uppnås

Resultatet uppnås. Sjukfrånvaron är fortsatt låg som ett resultat av att man till stor del arbetar hemifrån och att man erbjuder och utnyttjar friskvårdstimme.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckling 2020/2021
Bygglov			
Handläggningstid	39 dagar	42 dagar	-3 dagar
Boende			
Färdigställda bostäder*	159 stycken	129 stycken	+30 stycken

*Färdigställda bostäder innebär att bygglov har sökts samt att byggnaden är uppförd och inflyttningsklar. Det gäller både enbostadshus och antal lägenheter i flerbostadshus

Antalet färdigställda bostäder hamnar på 159 och innefattar 40 enbostadshus och 119 lägenheter i flerbostadshus (Vallen1, Misteln 22 samt Färhagen 1)

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	0,3	0,3	0,4
Övriga Intäkter	14,1	12,3	11,0
S:a Intäkter	14,4	12,6	11,4
Personal	22,8	21,6	21,4
Omkostnader	6,4	5,7	6,7
Avskrivningar och intern- ränta	0,6	0,6	0,7
S:a Kostnad	29,8	28,0	28,8
Nettokostnad	15,4	15,4	17,4
Nettobudget	18,0	17,6	16,8
Resultat	2,6	2,2	-0,6

Ekonomisk analys

Byggnadsnämnden som helhet uppvisar vid årets slut ett överskott på 2,6 mnkr mot budget, en avvikelse på 14 procent. Intäkterna visade vid årets slut 2021 ett överskott på 1,5 mnkr över budget. Arbetskraftskostnaderna visade vid årets slut 1,3 mnkr under budget och verksamhetskostnaderna visade 0,2 mnkr över budget.

De höga intäkterna beror främst på höga intäkter på bygglovssidan på grund av fler ärenden än förväntat samt många stora byggnationer som genererar stora intäkter.

De låga arbetskraftskostnaderna beror på vakanser föräldraledigheter, främst under första delen av året.

De ökade kostnaderna beror främst på inköp av IT-utrustning för distansarbete, möbler för att handläggare ska kunna dela kontor när antalet personal ökar samt inköp av konsulttjänster.

Nämndverksamheten följde budget och förvaltningskontoret visade ett underskott mot budget på 0,2 mnkr, på grund av ökade semesterskulder.

KLM hade ett överskott mot budget på 0,2 mnkr, främst med anledning av högre intäkter men även lägre arbetskraftskostnader än budgeterat.

Kart- och geodata landade på ett överskott mot budget på 0,5 mnkr främst på grund av lägre arbetskraftskostnader än budgeterat till följd av föräldraledighet som inte fullt ersatts samt flera i personalen som gått ner i arbetstid.

Plan visade ett underskott på 0,2 mkr mot budget främst på grund av låga intäkter och lägre arbetskraftskostnader än budgeterat. De låga intäkterna beror på planer som inte kunnat påbörjas som planerat och vakanser.

Bygglov visade ett överskott mot budget på 2,3 mnkr, vilket till största delen berodde på högre intäkter än budgeterat till följd av fler ärenden men även låga arbetskraftskostnader på grund av vakanser.

I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett överskott på 3,1 mnkr mot budget vid årets slut. Avvikelsen mot prognosen på 0,5 mnkr beror främst på ökad semesterlöneskuld och längre intäkter är prognostiserat på plan och KLM.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda*	40	36	40

* Nyckeltalet avser statusen den 2021-11-01. I siffrorna ingår tillsvidareanställda (även tjänstlediga) och visstidsanställda.

Förvaltningen har haft vakanser och föräldraledigheter främst under första delen av året som inte syns i nyckeltalet ovan.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investerings- plan	Utfall	Budget- diff
Inventarier	0,5	0,5	0,0

Under 2021 har investeringar på 527 tkr gjorts i form av en totalstation (471 tkr) samt möbler (56 tkr).

Åtgärder för budgetbalans

Eftersom att det är ett fortsatt tryck på byggsidan budgeteras det 2022 för högre intäkter än tidigare år. Detta skapar utrymme i budgeten att utöka personalstyrkan för att möta efterfrågan.

Byggnadsnämndens verksamhet kan inte i någon större grad påverka intäktsflödet utan är beroende av vad utomstående aktörer planerar att genomföra.

I bygglovsavgiften, som debiteras vid själva bygglov, ingår idag både kostnad för hantering av själva bygglov samt kostnader för de insatser våra byggnadsinspektörer gör under byggfasen, som kan pågå i flera år framåt. Höga intäkter 2021 kommer alltså innebära stora arbetsinsatser framöver som inte kommer att generera några intäkter under 2022.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Benny Augustsson (S)
Vice ordförande: Henrik Harlitz (M)
2:e vice ordförande: Mats Andersson (C)
Kommundirektör: Lena Tegenfeldt

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen biträds av kommundirektören som till sitt förfogande har näringslivsavdelningen, avdelningen för hållbar utveckling, ekonomikontoret, IT-kontoret, kommunikation och kansli och personalkontoret.

Vänersborg syns!

Vänersborg är årets konsumentkommun 2021 med motiveringen "En kommun som väljer att satsa på konsumenterna i en tid där andra kommuner gör tvärtom". Att få råd och stöd vad gäller konsumentköp och budget- och skuldrådgivning är inte en självklarhet i alla kommuner. Utnämningen är en bekräftelse på att vi ger högklassig service till kommuninvånarna och att vi värnar utsatta individer som hamnat i ekonomiskt svåra situationer.

Vi är etablerade i KommunSverige vad gäller medborgarinformation via Facebook och kurvan fortsätter uppåt. 2021 intar vi 2: a platsen i kommunligan.

Vår innovationsmiljö Wargön Innovation är utsedd till en av Västra Götalands fyra utvecklingsnoder och flera spännande projekt är under process.

Utveckling

Genom extern medfinansiering har vi möjliggjort utvecklingsinsatser för ökad kvalitet inom områden som till exempel integration/inkludering (Delmos), platsutveckling (Tillväxtverket) och digitalisering/datainsamling (EU-projekt). En ny Bostadsförsörjningsplan är antagen.

Organisation

Kommunstyrelsen har förstärkt näringslivsavdelningen under året genom en flytt av evenemangsverksamheten från kultur- och fritidsnämnden, i syfte att nå bättre synergieffekter.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen invånare som når egen försörjning ska öka.

◆ Uppnås delvis

Arbetslösheten i Vänersborg har under 2021 gått åt

rätt håll och har minskat jämfört med 2020. Dock ligger Vänersborg (9 procent) fortsatt över riksgenomsnitt (7,2 procent) och regionsnitt (6,5 procent). Långtidsarbetslösheten ligger kvar på en fortsatt hög nivå i riket såväl som i Vänersborg. Arbetslösheten bland utrikesfödda ligger på 27 procent som kan jämföras med rikets 17,8 procent och även ungdomsarbetslösheten är högre i Vänersborg än i riket totalt. Delmos-projektet har resulterat i ett förslag till handlingsplan inom social inkludering och dialog har förts med aktörer inom civilsamhället med fokus på bl.a. arbetsmarknadsinsatser. Förvaltningen har under året tagit emot högskolepraktikanter och feriearbetande högstadiel elever. En rekryteringsmessa genomfördes under hösten, där 15 företag och organisationer medverkade som utställare och ca 300 personer besökte mässan. Mässan var uppskattad av utställare och planeras att utvecklas kommande år. Kommunen har samarbetat med Ung företagsamhet (UF) och Ung Drive. Under året avslutade 152 elever på Vänersborgs gymnasieskolor sina UF-företag. Det är en ökning jämfört med föregående år.

Barn och elevers upplevda trygghet i skolan ska öka.

◆ Uppnås delvis

Andelen elever i årskurs 5 som är trygga i skolan är fortsatt bland de högsta i landet och andelen har ökat något sedan mätningen 2018. Däremot har den upplevda tryggheten bland elever i årskurs 9 minskat sedan 2018 och ligger under såväl regionens som rikets genomsnitt.

Rådet för hälsa och social hållbarhet har genom folkhälsomedel bidragit till kompetensutveckling i syfte att stärka personalen i arbetet med elevernas utveckling bl. a. med organisatoriskt fokus. Digitala föreläsningar har erbjudits till skolpersonal om sex och samlevnad samt hur man bemöter transsexuella personer. Det har också anordnats digitala föreläsningar för invånarna om barns integritet och hur man pratar med sitt barn i samarbete med Suicid zero med syfte att stärka vuxna i barnens närhet.

Informationsinsatser om cannabis genom Drogsmart har genomförts för elever, skolpersonal och vårdnadshavare.

Förvaltningarna upplever en ökad samordning och styrning i arbetet med barnperspektivet/barnkonventionen.

● Uppnås

Vägledning för barnrättsarbetet i kommunen, samt uppdragsdirektiv för barnrättsteamet, har upprättats och arbetet med implementering har påbörjats. Syftet

med vägledningen är att skapa förutsättningar för att bedriva ett strategiskt och långsiktigt barnrättsarbete samt att underlätta för kommunens förvaltningar i arbete med handlingsplaner för att stärka barnets rättigheter.

En Teamsgrupp har skapats och utbildningar för barnrättsteamet inför 2022 har erbjudits. En informations-sida finns på intranätet, där barnrättsteamet ansvarar för innehåll och uppdateringar. Med de insatser som gjorts under året har samordningen och styrningen i arbetet ökat.

Näringslivet upplever ett förbättrat samarbetsklimat och service från kommunen.

● Uppnås

Företagarnas sammanfattande omdöme om kommunens företagsklimat har förbättrats sedan förra året och högre poäng har givits kommunen avseende service och bemötande.

Under året har förvaltningen arbetat fokuserat med Svenskt Näringslivs mätområden, och haft fokusområden brottslighet mot företag, upphandling, skola-näringsliv och service och bemötande.

Inom projektet Hållbar platsutveckling samt varumärkesarbetet har många möten hållits med företagare. Efter att restriktionerna släpptes efter sommaren 2021 kunde företagsbesöken återupptas, och totalt 9 av de 15 inplanerade besöken genomfördes under hösten. Konsumentverksamheten deltog vid frukostforum och informerade kring bedrägerier och skuldsanering. Resultatet blev fler kontakter från företagare kring bedrägerier liksom förfrågningar kring lagstiftning om skuldsanering av företag.

Nöjd kund-index (INSIKT) ska öka.

● Uppnås

Företagen i Vänersborg är nöjda med kommunens service och ökar för tredje året i rad. Vänersborgs kommun har ökat nöjd kund index (NKI) från 71 (2018), 73 (2019) till 74 (2020) och hamnar på plats 90 bland Sveriges kommuner. Mätningen för 2021 publiceras under 2022.

Förvaltningen ser en viss avmattning i svar från vissa områden under 2021, varför åtgärder planeras inför 2022.

Möjligheterna att dela upp kontrakt undersöks vid varje upphandling. Under hösten har ett förvaltningsövergripande arbete för service och bemötande, både internt och externt fokus, påbörjats.

Fler företag etablerar sig i kommunen.

● Uppnås

Totalt startade 244 nya företag under perioden januari till december 2021, vilket är fler än föregående år. Alla branscher har haft en positiv utveckling de senaste sex månaderna, dock från olika nivåer.

Arbetet med en etableringsstrategi har påbörjats. Arbetet är kopplat till projektet Hållbar platsutveckling. En

ny varumärkesplattform har arbetats fram under 2021. Det är en del i ledet att marknadsföra Vänersborg som en plats och kommun att besöka, bo och verka inom.

Återanvändning av kommunala möbler ökar.

● Uppnås

Arbetsmarknadsenheten har uppdraget att återställa begagnade möbler till nyskick för att sedan sälja tillbaka till kommunens verksamheter. Införsel av möbler har varit stor. Totalt såldes 340 återbrukade objekt internt för sammanlagt 160 tkr. På grund av pandemin har verksamheten fått ställa om under våren men kom igång igen under hösten. Förslag till Anvisningar för intern möbelhanteringar är framtagen.

Kommunanställdas medvetenhet kring miljöfrågor ska öka.

● Uppnås

Miljöforum är genomfört med ett 70-tal fysiska besök och 30 digitala. Arrangemanget blev inspelat och kan ses i efterhand. Ca 30 svarade på utvärderingen. Samtliga upplever att de fått ny information, samtliga är också intresserade av återkommande miljöforum. Evenemanget fick mycket positiv återkoppling och ett antal förbättringsförslag gavs, mest kopplat till inbjudan och för att locka fler besökare.

Arbetet med att driva och genomföra klimatlöften har varit aktivt under hela 2021. Sju av nio klimatlöften bedöms ha genomförts under 2021. Personalförmåner som främjar hälsa och miljö marknadsförs nu löpande från personalklubbens nya förmånsportal.

Invånarnas medvetenhet kring miljöfrågor ska öka.

● Uppnås

Informationsinsatser är genomförda bland annat under Cykelns dag i juni.

Hållbarhetsveckan genomfördes tillsammans med civilsamhället och näringslivet. Programmet innehöll totalt över 100 unika programpunkter/aktiviteter. Varierande besöksantal men överlag stor uppslutning besökare under veckan. Under hållbarhetsveckan genomfördes också en klimatsmart kväll för invånare tillsammans med kommunens energi- och klimatrådgivare. Utvärderingen visar att över 80 procent fått med sig användbara tips, och att klimatsmarta kvällen givit ny kunskap.

Styrning och samordning av det kommunövergripande digitaliseringsarbetet ska öka.

● Uppnås

Under 2021 har ett IT- och Digitaliseringsråd skapats, för att bättre kunna fånga digitaliseringsbehoven i verksamheterna och sprida kunskapen mellan förvaltningarna. Varje förvaltning har en digitaliseringsgrupp med representation från IT-kontoret vilka träffas regelbundet.

Genom deltagande i projektet ICC (Intelligent Cities

Challenge) har det varit möjligt att inhämta nationellt och internationellt framgångsrikt digitaliseringsarbete för överföring och genomförande till våra verksamheter. Vänersborgs kommun har under året anslutit sig till Dataportal Väst samt inskickad EU-ansökan om medfinansiering inom turism UPREST har beviljats.

Ökad digitalisering av manuella arbetsmoment.

● Uppnås

Flera utvecklingsarbeten pågår för en ökad grad av digitalisering. Ett digitalt stöd för det systematiska arbetsmiljöarbetet är på plats och utbildning har genomförts. En vidareutveckling av den digitala anställningsprocessen pågår. Delprocessen om avslutande av anställning är klar. E-signering har varit föremål för dialog med den fackliga parten. En digital hanteringen av bissyssor har införts. Andelen pappersfakturer har minskat till minimum och ytterligare en förvaltning är introducerad till e-handelssystemet.

Merparten av alla möten har under 2021 genomförts digitalt. Parallellt med detta har utbildningar för digitalhantering i diverse olika system så som ekonomisystem, inköpssystem m.fl. genomförts. Fler invånare och intressenter har nåtts av kommunens digitala föreläsningar, än när de enbart hållits fysiskt.

Nöjd medborgar-index kring bemötande och tillgänglighet ska öka.

● Uppnås

På grund av att medborgarundersökningen ändrat sin utformning, räknas inte längre index kring bemötande och tillgänglighet. Dock uppvisar resultaten från Vänersborg kring bemötande och besvarande av frågor en hög grad av nöjdhet och en något högre nöjdhetsgrad än rikssnitt. En medborgardialog har genomförts digitalt på temat *meningsfull fritid*. Underlaget kommer att tas med i det kommande arbetet med program för genomförande av funktionshinderpolitiken. Digitala dialoger kommer troligen användas vid fler tillfällen för att nå "svårnådda" målgrupper. Deltagarna uppskattade möjligheten att diskutera med förtroendevalda. Kommunen har anslutit sig till SKR:s nätverk, "Medborgardialog i styrning" i syfte att utveckla system där medborgardialogen blir en del i styrningen av organisationen och ska utgöra ett underlag för beslut.

Sjukfrånvaron ska minska till nivå med rikssnitt för kommunalt anställda.

◆ Uppnås delvis

Sjukfrånvaron påverkas fortfarande av den pågående coronapandemin. Sjukfrånvaron för kommunen som helhet var 9,8 procent januari till och med november, vilket är 0,7 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period föregående år (10,5 procent). Sjukfrånvarotrenden under hösten följer trenden motsvarande tid

föregående år. Det indikerar att årets sjukfrånvaro kan bli något lägre jämfört med föregående år. Jämförelsetal med riket för 2021 presenteras i mars 2022. Sjukfrånvarons samvariation med faktorer såsom hållbart medarbetarengagemang och antal medarbetare per chef har på ett övergripande sätt synliggjorts i den utvecklade personalekonomiska redovisningen. En handlingsplan för minskad sjukfrånvaro finns framtagen sedan föregående år. Fokus under året med handlingsplanen har varit en fördjupad och stärkt kontakt med Försäkringskassan om tidiga kontakter vid långa sjukfall. Därutöver genomförs frekventare uppföljningssamtal inom förvaltningarna vid sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron på kommunstyrelseförvaltningen låg under 2021 (jan-nov) på 3,5 procent, jämfört med 3,3 procent föregående period. Utifrån de restriktioner som gällt kommunorganisationen under året har distansarbete införts.

Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka.

◆ Uppnås delvis

Medarbetarundersökningen 2021 visade att föregående års stora ökning av andelen ambassadörer bland medarbetarna håller i sig även 2021. Andelen ambassadörer var 49 procent 2021 jämfört med 50 procent 2020, vilket kan sättas i relation till ett genomsnitt på 35 procent i ett stort antal organisationer 2020. Kommunstyrelseförvaltningen uppvisar dock lägre resultat i årets personalenkät vad gäller frågan om att rekommendera sin arbetsplats jämfört med föregående undersökning, från 49 till 46 procent.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	5,3	8,3	9,1
Övriga Intäkter	58,8	61,4	59,5
S:a Intäkter	64,1	69,7	68,6
Personal	74,6	74,1	67,4
Omkostnader	372,5	359,3	345,8
Avskrivningar och internränta	2,1	2,0	2,0
S:a Kostnad	449,2	435,4	415,2
Nettokostnad	385,1	365,7	346,6
Nettobudget	408,9	391,7	384,3
Resultat	23,8	26,0	37,7

*För jämförelse mellan åren har kostnader och intäkter justerats för flytt mellan kultur och fritidsnämnden och kommunstyrelsen avseende evenemangsverksamheten.

Anslagsbindningsnivå

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Kommunstyrelsen	0	11,1	11,1	9,4
Kommunledning	60,2	162,7	102,5	9,1
Räddnings-tjänst/säkerhet	3,2	41,0	37,8	0,3
Gymnasie-verksamhet	0,2	197,2	197,0	3,2
Vuxenutbildning	0,5	37,2	36,7	1,8
Netto	64,1	449,2	385,1	23,8

Ekonomisk analys

Kommunstyrelsens sammanlagda resultat redovisade ett överskott på 23,8 mnkr, vilket är en avvikelse mot budget på ca 5,8 %. Nettokostnaderna ökade med ca 5,3 % jämfört med 2020, vilket till största del beror på ökade omkostnader. Omkostnader visade ett överskott och avser bl.a. köp av huvudverksamhet, licensavgifter och till viss del kommunstyrelsens förfogandeanslag. I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett överskott på 17,8 mnkr. Skillnaden på resultatet mot prognosen beror i första hand på att kommunledningskontoret visade ett bättre resultat mot prognos, vilket kan förklaras genom att flera planerade åtgärder försenats eller skjuts upp mot bakgrund av rådande Coronapandemi.

Kommunstyrelsen, politisk verksamhet

Kommunstyrelsen redovisade sammanlagt ett överskott på 9,4 mnkr. Av överskottet stod kommunstyrelsens förfogandeanslag för 6,8 mnkr, Hyror och övriga omkostnader stod också för en stor del av överskottet. Vidare visade lönebidrag till föreningar ett överskott på 0,6 mnkr.

Kommunledning

Anslagsbindningsnivån visade sammanlagt ett överskott på 9,1 mnkr.

Ekonomikontoret visade ett överskott på 0,6 mnkr. Överskottet beror till viss del på försenat införande av budget- och prognosmodul till ekonomisystemet. Därtill visade personalkostnader ett överskott.

Budgettillskott till Vattenpalatset och Flygplatsbolaget var sammanlagt 0,1 mnkr lägre än budgeterat.

IT-kontoret resultat visade en positiv budgetavvikelse på 4,7 mnkr. Överskottet beror på lägre kostnader än budgeterat för bl.a. hyror, licenser, vakanser samt att de 6 projekt som var planerade under 2021 drabbades av förseningar i samband med Coronapandemin. Detta gjorde att arbete med konsultstöd inte kunde genomföras i den takt som var tänkt. De försenade projekten behöver hanteras under 2022.

Kommunikation och Kansli redovisade en negativ budgetavvikelse på -2,2 mnkr. Underskottet beror till stor

del på kostnader för e-arkiv och avskrivningar för ärendehanteringssystemet, men också på högre personal- och omkostnader än budgeterat.

Personalkontorets verksamheter visade en positiv budgetavvikelse på 3,9 mnkr. Personalkostnader visade ett överskott på grund av vakanser och ledigheter. Centrala medel för utbildnings- och utvecklingsfrågor visade ett överskott, till följd av minskade kostnader för utveckling och utbildning under Coronapandemin. Kostnader för företagshälsovård och anpassningsåtgärder visade ett överskott mot budget likaså avskrivningskostnader.

Kommundirektören med underliggande avdelningar näringsliv och hållbar utveckling visade tillsammans ett överskott på 2,0 mnkr. Överskottet beror bl.a. på mindre omkostnader för internationella projekt till följd av pandemin vilket inneburit att flera projekt har pausats och resor har ersatts av digitala möten. Övrigt överskott består bl.a. av minskade personalkostnader för vakanser och tjänstledighet, statliga bidrag avseende sjuksättning till följd av pandemin och utredningsuppdrag som senarelagts.

Gymnasiet/Komvux

Gymnasieverksamheten visade ett överskott på 3,2 mnkr och är kopplat till en lägre andel av antalet gymnasieelever i förbundet än budgeterat. Vuxenutbildningen visar ett överskott på 1,8 mnkr och beror på lägre volymer i vuxenutbildningen jämfört med budget.

Räddnings- & Säkerhetsverksamhet

Anslagsbindningsnivån visade sammanlagt ett överskott på 0,3 mnkr mot budget. Kostnader för försäkringar var 0,3 mnkr lägre än budgeterat. Räddningstjänsten ingår i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) där kommunens kostnader för räddningstjänst består av förbundsbidrag och pensionskostnader. Verksamheten redovisade ett överskott på 0,8 mnkr, beroende på lägre kostnader än budgeterat. Kommunens egen verksamhet för säkerhet visade ett underskott på 0,8 mnkr mot budget, vilket beror på personalkostnader däri till största del kostnader för tjänsteman i beredskap.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	117	119	112

I antalet anställda ovan är inkluderade 2 tjänster som tidigare låg på kultur- och fritidsförvaltningen. Inräknat är också överförmyndaravdelningen som organisatoriskt tillhör kommunstyrelseförvaltningen och ingår i personalredovisningen, men där rapportering görs till egen nämnd.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investerings- plan	Utfall	Budget- diff
Inventarier	2,7	0,8	1,9

Av årets investeringsplan på 2,7 mnkr användes totalt 0,8 mnkr. Anslaget för IT-kontorets investeringar på 1,3 mnkr har förbrukats med knappt 0,7 mnkr. Av hemsidans anslag om 0,5 mnkr användes 0,1 mnkr till digitala verktyg och anslaget på 0,6 mnkr för inventarier förbrukades med mindre än 0,1 mnkr. Planerade investeringsmedel för e-arkiv på 0,3 mnkr användes inte då kostnaderna för projektet istället bedömdes utgöra driftkostnader.

Åtgärder för budgetbalans

Ett kontinuerligt arbete med effektiviseringar och prioriteringar på tjänstemannanivå sker inom angiven budgetram.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Hans Norén (S)

Vice ordförande: Kristina Edvinsson (M)

Förvaltningschef: Anna Svensson

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige och omfattar barn- och ungdomskultur, idrotts- och fritidsanläggningar, folkbibliotek, fornvård, föreningsbidrag, fritidsgårdsverksamhet, konsthall, musikakademi, musik- och kulturskola samt öppna offentliga arrangemang.

Nämnden har också huvudmannaskap för Vänersborgs museum. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter är öppna och frivilliga och syftar till att skapa en meningsfull fritid för alla.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen deltagare från underrepresenterade grupper ska öka.

● Uppnås

Nämndens verksamheter har olika utmaningar avseende underrepresenterade grupper. Fritidsgårdarna har låg andel flickor i verksamheten, musik- och kulturskolan har låg andel utrikesfödda barn och unga som exempel. Verksamheterna arbetar således med olika aktiviteter för att nå det förväntade resultatet. Förvaltningen fick externa medel för avgiftsfria lovaktiviteter för åldrarna 6–15 år, vilka genomförts i samverkan med föreningslivet och nått ut till barn och unga som normalt inte tar del av de ordinarie verksamheterna. Förvaltningen har också haft många kultursommarjobbare (ungdomar) som arbetat med sommarorkester, sommardansare, sommar-teater och ambulerande cykelbibliotek. Fritidsledarna har arrangerat en rad aktiviteter med riktad marknadsföring till flickor, exempelvis dagläger, tjeffotboll, kollo, fiskeskola och kanothajk. Under höstlovet arrangerades VBG Dance Festival för åttonde året i rad där man kan se ett ökat besöksantal och mer engagemang från unga volontärer.

Ökad geografisk spridning av utbudet.

● Uppnås

Genom digital visning av utställningar och konserter har den geografiska spridningen av förvaltningens verksamhet ökat. Under året testade Timjan att erbjuda Take away pysselpåsar. En möjlighet för ungdomar att pyssla och skapa hemma och en lösning och idé under pandemin när unga tvingades vara hemma mycket, men också ett sätt för att arbeta med geografisk spridning. Det fanns ett stort intresse och snabb åtgång. Under sommaren hade förvaltningen också bland annat mobil fritidsgård i Vargön och aktiviteter på Sanden, delvis via externt finansierade sommarlovsaktiviteter. Under hösten har huvudbiblioteket haft

stängt för ombyggnation men samtidigt har filialerna utökat sina öppettider. Det pågående arbetet med att utveckla samarbetet med de övriga folkbiblioteken i Fyrstad kommer att ge en påtaglig utökning av bibliotekskatalogen. Under Kulturveckan 2021 genomfördes 141 programpunkter under 16 dagar på olika platser i Vänersborgs kommun, till exempel teckningsworkshop i Väne Ryr, barnteater i Gestad, föredrag i Åttersrud och hantverk på Restad gård. Under hösten förlades också ett barnkulturarrangemang på Nuntorp i samband med kommunens Hållbarhetsvecka. Förvaltningen har inrättat bildämnet på musik- och kulturskolan. Kurserna blev snabbt fulla och hålls i Folkets Hus, Vänerparken och i Vänersnäs.

Ökad tillgänglighet till trygga mötesplatser.

● Uppnås

Nämndens verksamheter är alla att betrakta som trygga mötesplatser. Timjan har fått kontakt med ungdomar som bor på SiS-boendet Brättegården. Kontakten har lett till att några ungdomar fått tillgång till musikstudio och med handledning av Timjans personal kunnat skapa egen musik. Timjan har också arbetat med hemmasittande personer, 20–25 år, i samarbete med Ung Resurs kring skapande verksamhet med bildinriktning som medfört stor meningsfullhet för de som medverkar. Diskussioner pågår med samhällsbyggnadsförvaltningen kring bättre belysning på Sportcentrum, hittills har belysning satts upp på Vänersvalen Nord och Syd. Till följd av pandemin har också anläggningarna hållits låsta vilket bidragit till att det blivit mycket lugnare i området. Anläggningarna kommer därför även fortsättningsvis hållas låsta.

Ökad följsamhet kring 1%-regeln för kommunal konst och offentlig gestaltning.

■ Uppnås inte

Riktlinjerna för konst i offentlig miljö har ännu inte antagits av kommunfullmäktige.

Ökade inslag av musik och estetiska läroprocesser i verksamheter riktade till barn och unga.

◆ Uppnås delvis

Sommarlovsaktiviteterna har präglats av estetisk verksamhet genom bland annat sommarkulturskola, sommarorkester, sommardansare och sommar-teater. För att kvalitetssäkra utbudet har en uppdatering av basutbudets undervisning på Danspoolen genomförts, liksom handledarmaterial. Ett seminarium för förvaltningarnas pedagogiska personal kring estetiska läroprocesser har planerats men skjutits upp ett antal gånger under året pga pandemin men kommer genomföras så fort det är möjligt.

Öka antalet kulturaktiviteter på fritidsgårdarna i anslutning till skoldagen.

Uppnås

Under Kulturveckan 2021 och höstlovet visade Timjan delar av fotoutställningen på Torpa respektive Lyckans fritidsgård för ordinarie besökare på gårdarna. Timjan bidrog också till Torpa fritidsgårds Halloween-party med en DJ och två live-musikakter. Lyckans fritidsgård har en permanent danslokal som bland annat används regelbundet av musik- och kulturskolans danspedagoger. Musik- och kulturskolan har bedrivit dramaverksamhet på Hjälpande händer.

Andelen miljöklassade varor i nämndens verksamheter ska öka.

Uppnås

Verksamheterna köper in miljöklassade varor i den mån det finns tillgängligt i ramavtal. Förvaltningen har anordnat en utbildningsdag för all personal kring miljöprogrammet och det förväntade resultatet. Av de inköp som görs via Marknadsplatsen har andelen inköp av miljöklassade varor ökat från 32% till 42% jämfört med föregående år.

Ökad digital service i nämndens verksamheter.

Uppnås

Verksamheterna har tagit ett stort kliv framåt vad gäller att använda digitala verktyg för att nå ut till invånarna och målgrupperna. Digital service är framträdande inom biblioteksverksamheten, konsthallen har digitala utställningar och föreställningar från musik- och kulturskolan streamas. Verksamheterna har genomfört en översyn och gallring av den externa webbplatsen utifrån EU-direktivet om tillgänglighet vilket medfört en klar förbättrad tillgänglighet i vår digitala kommunikation för personer med kognitiv funktionsvariation. Strukturen på sidorna har också förbättrats och tydliggjorts dels utifrån besökarens perspektiv, men även utifrån verksamheternas önskemål. Genom utåtriktat arbete med UngiVbg har synligheten ökat och innehållet förbättrats för målgruppen, vilket resulterat i stärkt besöksstatistik, fler följare på sociala medier och ökat engagemang. Samverkan med målgruppen är även stärkt genom utökad ungdomsredaktion.

Fler medarbetare ska uppleva ett mer hållbart arbetsliv.

Uppnås inte

Vid årets medarbetarundersökning hade förvaltningen ett HME (Hållbart medarbetarengagemang) på 72, vilket är en minskning från föregående år då resultatet låg på 78. Kommunen som helhet hade ett index på 78 vilket är samma nivå som år 2020.

Nyckeltal/jämförelsetal

Nyckeltal/jämförelsetal	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckl. 20/21
Bibliotek			
Antal utlånade media	118 107	141 283	-16 %
Huvudbibliotek antal besökare	51 230	82 807	-38 %
Musik- och kulturskola			
Antal elever i aktivitet	1 488	1 480	1 %
Varav flickor i %	68	69	-1 %
Varav pojkar i %	32	31	1 %
Öppen ungdomsverksamhet*			
Öppet antal kvällar/år	434	512	-15 %
Antal besökare	22 735	23 674	-4 %
Varav flickor i %	36	33	3 %
Varav pojkar i %	64	67	-3 %

*Avser det sammanslagna utfallet för alla tre enheter.

I nyckeltalen är den öppna sommarverksamheten inte medräknad. Inte heller har den digitala verksamheten inkluderats. Minskningen av öppet dagar inom fritidsgårdarna beror på en kombination av hög sjukfrånvaro, schemaförändringar och färre timanställda. Minskningen inom bibliotek beror på stängningen av huvudbiblioteket.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	4,4	4,9	6,4
Övriga Intäkter	14,9	16,0	18,7
S:a Intäkter	19,3	20,9	25,1
Personal	54,5	55,9	57,4
Omkostnader	74,9	74,3	77,5
Avskrivningar och intemranta	1,5	1,4	1,5
S:a Kostnad	130,9	131,5	136,4
Nettokostnad	111,6	110,6	111,3
Nettobudget	113,9	108,2	106,0
Resultat	2,3	-2,4	-5,3

*För jämförelse mellan åren har kostnader och intäkter justerats för flytt mellan kultur och fritidsnämnden och kommunstyrelsen avseende evenemangsverksamheten.

För 2021 redovisas en nettokostnad om 111,6 mnkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 2,3 mnkr och motsvarar 2 % av nämndens nettobudget. Jämfört med 2020 är det en förbättring med 4,7 mnkr, dock har nämnden i december fått tilläggsanslag om 2,5 mnkr, se nedan. Jämfört med 2020 har nettokostnaden endast ökat med 0,8% samtidigt som intäkterna minskat med över 7%.

Året har präglats av stor osäkerhet på grund av Coronapandemins effekter och stor återhållsamhet har gällt inom alla verksamheter. De ekonomiska effekterna för förvaltningen avser främst förlorade intäkter inom idrotts- och fritidsanläggningar för tränings- och matchtider, cup- och lägerverksamhet samt större evenemang. Under december beslutade kommunfullmäktige, efter begäran från kultur- och fritidsnämnden, om tilläggsanslag om 2,5 mnkr (KF 2021-12-15 § 171, KS 2021/394), för att kompensera för det stora intäktsbortfallet. På grund av återhållsamhet inom samtlig verksamhet redovisas ett överskott vad gäller övriga kost-

nader, vilket kompenserar för de låga intäkterna. Rådande osäkerhet vad gäller förutsättningar för verksamhet och aktiviteter på grund av restriktioner har också påverkat.

Evenemang fördes från och med september över från kultur- och fritidsnämnden till kommunstyrelsen. Verksamheten redovisas i sin helhet under kommunstyrelsen.

Verksamhetsnivå, Mnkr

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Nämnd och adm.	0,7	6,9	6,2	0,4
Kultur och bibliotek	6,1	36,3	30,2	0,2
Fritid	7,8	62,8	55,0	1,0
Musik	4,7	24,8	20,1	0,7
Netto	19,3	130,9	111,6	2,3

Följande verksamheter återfinns under respektive verksamhetsområde:

- Kultur- och fritidsnämnd och administration
- Kultur och bibliotek omfattar även konsthall, barnkultur, timjan (ung kultur) och danspoolen.
- Fritid omfattar fornvård, idrotts- och fritidsanläggningar, Halleviadet samt fritidsgårdverksamhet.
- Musik omfattar musik- och kulturskola och musikakademi.

Ekonomisk analys

Nämnd och administration

Nämnd och administration redovisar en positiv budgetavvikelse. Nämnden har under året haft heldags-sammanträden och dialogtillfällen, vilket innebär en ökad kostnad för arvoden, dock kompenseras detta av lägre övriga kostnader. Inom administration överstiger intäkter budget vilket främst beror på försäljning av projektledartjänst. Verksamheten har under året haft låga övriga kostnader på grund av återhållsamhet, vilket ger ett överskott.

Kultur och bibliotek

Kultur och bibliotek redovisar en positiv budgetavvikelse vilket främst beror på låga kostnader under året. Viss verksamhet har inte kunnat genomföras fullt ut på grund av restriktioner samtidigt som stor återhållsamhet gällt. Budget för föreningsbidrag redovisar ett överskott då föreningar på grund av rådande omständigheter inte heller kunnat genomföra aktiviteter i samma omfattning som normalt, detta minskar möjligheten att söka bidrag. Under augusti påbörjades renovering av huvudbiblioteket vilket medfört ökade kostnader för flytt av verksamheten med mera, dessa kompenseras dock av lägre hyreskostnader under renoveringstiden.

Fritid

Idrotts- och fritidsanläggningar och fritidsgårdsverksamhet redovisar en positiv budgetavvikelse. Inom anläggningar har man under året haft mycket låga intäk-

ter för tränings- och matchtider, cup- och lägerverksamhet samt större evenemang. Verksamheten redovisar överskott vad gäller hyreskostnader på anläggningar där investeringar skett men där hyreshöjning ännu ej fått helårseffekt. Övriga kostnader ligger i nivå med budget och totalt redovisas ett positivt resultat. Under december fick verksamheten ett tilläggsanslag på 2,5 mnkr för förlorade intäkter på grund av Coronapandemin enligt beslut i KF. Underskott för intäkter exklusive detta tilläggsanslag, uppgår, till -2,9 mnkr, varav 56% avser Arena Vänersborg. Rådande restriktioner lättades något under hösten vilket gav en ökning av antalet bokningar av tränings- och matchtider, dock kommer återhämtningen vad gäller större evenemang att ta längre tid.

Inom fritidsgårdsverksamheten redovisas en positiv budgetavvikelse vilket främst beror på låga personalkostnader. Personalgruppen har utökats dock har man haft stor sjukfrånvaro under årets sista månader vilket ger lägre kostnader.

Musik

Musik redovisar en positiv budgetavvikelse. Musik- och kulturskolan har under året bedrivit verksamhet i stort sett som vanligt, dock med vissa undantag, och redovisar en positiv budgetavvikelse vilket beror på något lägre personalkostnader på grund av sjukskrivning samt återhållsamhet med övriga kostnader. Musikakademien har under året haft låga kostnader då stor del av verksamheten har förts över till föreningen Nationellt centrum för musiktalanger (NCM).

Åtgärder

Från och med mars har återhållsamhet och försiktighet gällt vid inköp inom samtliga verksamheter för att om möjligt kompensera för låga intäkter inom idrottsanläggningar på grund av Coronapandemin. Åtgärderna har inte omfattat kostnader som är relaterade till arbetsmiljö eller säkerhet.

Personal	2021	2020	2019
Antal månadsavlönade	103	111	111

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budget-diff
Inventarier	3,1	0,8	2,3

Under året har investering skett i staket samt TV-torn och speakerbås vid Vänersvallen Nord. Ishallen och rugbyplanen har utrustats med nya matchklockor och i idrottshuset har en ny innebandysarg införskaffats. På Konsthallen har ytskikt renoverats. I 2021-års budget finns anslag för inventarier till framtidens bibliotek om 2 mnkr. Då renoveringen av huvudbiblioteket har förskjutits i tiden och påbörjades först under augusti månad har detta anslag inte kunnat nyttjas. Nämnden föreslås begära att tilläggsbudget motsvarande detta överskott beviljas i 2022 års budget för inventarieinvesteringar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ordförande Ann-Marie Jonasson (S)

Vice ordförande: Piotr Gabrys (M)

Förvaltningschef: Eddie Sandin

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden styr sin verksamhet genom tillsynsplaner samlade i en verksamhetsplan. Dessutom sker lagstadgad tillsyn enligt livsmedelslagen, miljöbalken, strålskyddslagen, tobakslagen m.fl. Nedanstående redovisning avser år 2021.

Resultatavstämning

Nedan redovisas miljö- och hälsoskyddsnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Nöjd-kund index hos företagare ska uppgå till minst index 75

● Uppnås

Det förväntade resultatet uppfylls då det aggregerade resultatet för miljö- och livsmedelsärenden som inkommit före årsskiftet uppgår till 81,2. Detta är en ökning från 2020 då resultatet uppgick till 78,7.

Andelen registreringar av nya livsmedelsanläggningar som sker via e-blankett ska öka

■ Uppnås inte

Det förväntade resultatet har inte uppnåtts. Andelen registreringar av nya livsmedelsanläggningar som sker via e-blankett har minskat från 62% under 2020 till 60% 2021. Informationen på hemsidan har förbättrats och e-blanketten har varit hänvisningen i första hand vid kontakt med nya företagare. Det bedöms som att det krävs en övergripande bättre struktur på hemsidan för att förbättra tillgängligheten av e-blanketter och e-tjänster.

Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade markområden ska öka

■ Uppnås inte

Det förväntade resultatet har ej uppnåtts på grund av personalbrist inom området i verksamheten. Prognoserna ser dock mycket goda ut för att arbete med egeninitierad tillsyn av förorenade områden ska kunna utföras under 2022.

Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn ska öka med mål om att uppnå 100 procent

■ Uppnås inte

Inom miljöskyddstillsynen har det förväntade resultatet

inte kunnat uppnås, den förhandsdebiterade tillsynen har utförts till 76%. Det förväntade resultatet har inte kunnat uppnås på grund av personalrotation och föräldraledigheter, samt det har varit en högre grad av inkommande anmälningsärende än tidigare år vilket gör att den planerade tillsynen blir nedprioriterad. Det finns inte heller utrymme i budget för att ha en tillräcklig bemanning utifrån att effektiviteten blir lägre vid nyintroduktion av nyanställda.

Fler tillståndssökande av enskilda avlopp är nöjda med förvaltningens service

● Uppnås

Det förväntade resultatet bedöms uppfyllt då Nöjd Kund Index inom tillståndsärenden för enskilda avlopp ökat från 67,2 under 2020 till 67,7 för de resultat som inkommit för 2021 före årsskiftet.

Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn ska öka med mål om att uppnå 100 procent

● Uppnås

Inom livsmedelskontrollen har det förväntade resultatet uppnåtts och den tidigare kontrolltidsskulden är nedarbetad.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska bibehållas låg och uppgå till högst 5 procent

● Uppnås

Resultatet uppnås. Sjukfrånvaron uppgår till 1,4% (källa: Adato).

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	4,4	4,7	4,1
Personal	10,8	10,4	10,2
Omkostnader	3,0	2,3	1,9
Kostnader	13,8	12,7	12,1
Nettokostnad	9,4	8,0	8,0
Nettobudget	9,8	8,1	7,3
Resultat	0,4	0,1	-0,7

Ekonomisk analys

Miljö och hälsoskyddsnämnden uppvisar i 2021 års bokslut ett överskott om cirka 0,4 mnkr, vilket är en avvikelse mot budget på cirka 5 %. Överskottet gentemot budget beror främst på grund av låga arbetskraftskostnader till följd av vakanser och föräldraledigheter.

Personalkostnaderna visade vid årets slut 0,8 mnkr lägre än budgeterat. Överskottet beror främst på vakanser i samband med föräldraledigheter och vid avslut av anställningar som inte hunnit ersättas fullt ut under året.

Vad gäller intäkterna var dessa nästan 0,2 mnkr lägre än budget. Underskottet beror främst på att mycket tid fått läggas på införande av nytt ärendehanteringssystem, arbete med införande av e-arkiv samt vakanser.

Omkostnaderna visade vid 2021 års slut cirka 0,2 mnkr högre än budgeterat. Denna avvikelse från budget beror främst på kostnader för konsulter, medfinansiering i projekt och kostnader kopplade till rekrytering.

Föregående år visade nämnden ett överskott mot budget med 0,1 mnkr.

I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett budgetöverskott på 0,6 mnkr. Skillnaden mot resultatet beror främst på ökade verksamhetskostnader i form av konsulter, kostnader kopplade till rekrytering samt lägre intäkter än väntat.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	18	19	18

*Nyckeltalet avser statusen den 2021-11-01. I siffrorna ingår tillsvidareanställda (även tjänstlediga) samt visstidsanställda och anger inte antalet heltider i tjänst.

Under året har det varit ovanligt stor andel som varit föräldralediga och i kombination med personalomsättning så har delar av verksamheten varit mycket påverkad av vakanser. I nyckeltalen ovan räknas både föräldralediga samt deras vikarier in vilket gör att personalomsättningen inte avspeglas i nyckeltalet ovan.

Trots pandemin har verksamheten i stort kunnat fortgå enligt plan. Viss tillsyn har blivit omprioriterad då vissa verksamheter inte varit lämpliga att besöka eller så har tillsynen utförts på ett annat sätt än normalt.

Nämnden har även i år haft utökade uppgifter med att utföra trängseltillsyn utifrån tillfälliga lagar och föreskrifter. Nämnden har fått statliga medel för att täcka kostnader som uppstått på grund av trängseltillsyn.

Åtgärder för budgetbalans

Under 2022 kommer personal komma tillbaka från föräldraledigheter. Verksamheten kommer jobba för att få så lite vakanser som möjligt.

Intäktsmässigt är verksamheten i stort behov av att e-arkivprojektet avslutas så att projektet inte tar ytterligare tid från avgiftsfinansierad tillsyn då nämnden inte tilldelats några utökade medel för den tid och utökning som projektet medfört.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Anders Wiklund (MP)

Vice ordförande: Tor Wendel (M)

2:e vice ordförande: Leif Höglund (S)

Förvaltningschef: Andreas Knutsson

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för stora delar av kommunens tekniska verksamhet, såsom drift och anläggning inom park och gata, projektering samt trafikärenden. Vidare handhas fastighetsförvaltning, lokalvård, måltidsproduktion till skola och äldreomsorg samt en del övrig intern service, såsom tryckeri, telefoni, bilpool och vaktmästeri. Balansräkningsenheterna VA- och renhållningsverken ingår också.

Resultatavstämning

Nedan redovisas samhällsbyggnadsnämndens resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Mer tillgänglighetsanpassning i kommunen

● Uppnås

Flertalet tillgänglighetsanpassande aktiviteter har genomförts under året. Kommunens hemsida har arbetats igenom, underhåll och investeringar görs alltid med krav på tillgänglighet, servicehus byggs på våra badplatser, vandringsleder underhålls och renoveras för ökad tillgänglighet med mera. Centrumlekplatsen i Brålanda tillgänglighetsanpassades vid ombyggnation och anpassning av kostnader erbjuds till barn som har vissa behov.

Fler trygga möjligheter till fritidsaktiviteter utomhus för barn och ungdomar i kommunen.

◆ Uppnås delvis

Det förväntade resultatet uppnås delvis men har kommit mycket långt. Armaturer har bytts ut till LED, en plan för trygghetsröjning i stadsmiljö är påbörjad, flertalet popup-aktiviteter har genomförts som bidrar till lek, rörelse och kreativitet bland olika åldrar, cykelcrossbanan på Sjövallen har färdigställts, isbana på Plantagen har satts upp med mera. Anledningen till att målet uppnås delvis beror på att trygghetshöjande insatser, genom att locka olika invånargrupper till Torpa- och sportområdet, är svåra att mäta och arbetet är fortfarande pågående. Samarbete sker med BRÅ, Polisen och andra verksamheter.

Fler barn upplever att vägen till och från skolan är trygg

◆ Uppnås delvis

Det förväntade resultatet uppnås delvis. Arbetet har

kommit långt men vissa delar återstår såsom fortsatt arbete med Grönplan för Torpaområdet samt förbättrat samarbete med BRÅ. Under året har rutin för felanmälan av gatubelysning förbättrats, belysningsarmaturer har bytts ut till LED och vandalsäkrade armaturer och projekt kring belysning i socioekonomiskt utsatta områden har genomförts. En digital skötselkarta håller på att arbetas fram för att kunna underlätta arbetet med trygghetsröjningar.

Minska avfallet/svinnet i förvaltningens verksamheter och kommunen i stort

◆ Uppnås delvis

Det förväntade resultatet uppnås delvis då delmålet avseende matsvinn ej uppnås. Vidare har diverse aktiviteter genomförts för att minska avfallet och svinnet. Användandet av engångsartiklar har minskat, återbruk av byggmaterial och markföroreningar sker, sprängsten återanvänds, dock inte schaktmassor som går till deponi. Matsvinnet har minskat under hösten, pantrör har monterats på papperskorgar runtom i kommunen för att öka möjligheten antalet fraktioner och därmed stimulera återvinning.

70 % av förvaltningens drivmedel ska vara fossilfritt.

● Uppnås

Av de 232 st fordon som gatuenheten administrerar/ansvarar för när det gäller tunga lastbilar, lätta lastbilar och personbilar så har i dag 74,4% förutsättningar att använda fossilfritt drivmedel. Dessa drivs med el, gas, HVO eller är laddhybrider. HVO-tank är beställd till Kretsloppsparken. Förvaltningen ser även som upphandlande myndighet att transporter vid entreprenadupphandlingar går att krävställas, men detta har förvaltningen ej arbetat med under året och ser därmed en utvecklingspotential inom detta område.

Öka kostenhetens andel av inköp av livsmedel med minskad klimatpåverkan

● Uppnås

Den mat som serveras inom offentlig sektor utgör en viktig vägvisare för hållbara och hälsosamma matvanor. Genom att öka kunskapen om vilken mat som är bra ur klimatsynpunkt, men också god och hälsosam, rustar vi offentlig måltidsbransch för framtiden. Målet på 1,7 kg CO₂ ekv/kg inköpta livsmedel uppnås.

Öka återbruket av produkter och material

Uppnås delvis

Det förväntade resultatet uppnås delvis. Ett av delmålen var att öka antalet besökare på kretsloppsparken. Antal besökare har minskat under året med ca 2000. Arbete har genomförts för att hitta sätt att återanvända material inom förvaltningens verksamheter. Förvaltningen använder i första hand "Remöblera" för att återanvända kontorsmaterial och på kostenhetens intranät finns ett "Bytestorg". Eventuellt överflödigt kontorsmaterial som finns i verksamheten annonseras ut på Intranätet. Kommuninvånare har fortsatt erbjudits att hämta överblivet material från gatuenheten verksamhet. Gatuunderhåll återanvänder delvis uppsopat isgrus vid plattläggning.

Fler utvecklade arbetsprocesser

Uppnås

Många processer har utvecklats under året och olika aktiviteter som effektiviserar och ökar kvaliteten har genomförts. Rutinerna för ekonomisk uppföljning vid månads- samt delårsbokslut har utvecklats. Vidare har ärendebereidning förbättrats för en mer effektiv och rättssäker ärendeprocess. Digitalisering har skett inom flera områden såsom utökat användande av E-blanketter, E-tjänster, datasystem och appar inom förvaltningen.

Resultat i mätningen "Nöjdhet besök vid återvinningscentral" andel (%) ska uppgå i nivå med rikssnitt

Uppnås

Vid 2021 års SCB-undersökning har inte frågan om "Nöjdhet besök vid åvc" återfunnits men istället har följande fråga ställts: "Hur du tycker följande fungerar i din kommun? Utbudet av återvinningscentraler i din kommun, där du kan lämna in". Andelen positiva i kommunen är 84 % jämfört med rikets 78 %, vilket är statistiskt säkerställt.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska till 5% eller lägre

Uppnås inte

Prognosen för samhällsbyggnadsförvaltningen 2021 förväntas bli 6,4% sjukfrånvaro med lägst sjukfrånvaro inom tekniska och högst inom kostenheten. Höga sjuktal beror framförallt på den rådande pandemin. Insatser har genomförts för att bl.a. förbättra arbetsmiljön inom olika områden.

Andelen anställda på förvaltningen som upplever att de har möjlighet att utvecklas och lära nytt i sitt dagliga arbete ska öka till 80%

Uppnås delvis

Det förväntade resultatet uppnås delvis. Medarbetarundersökningen visar på att andelen anställda som upplever att de har möjlighet att utvecklas och lära nytt i sitt dagliga arbete uppgår till ca. 79%. Flertalet verksamheter uppnår eller är nära att uppnå 80%. Handledning, fortbildning inom specifika områden men även medarbetarskap har genomförts. Teoretiska och praktiska utbyten har skett både mellan anställda men även med externa parter.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckl. 19/20
Fastigheter förvaldade lokaler*			
Skolor och förskolor, yta kvm	100 884	98 184	+3%
Omsorgsfastigheter, yta kvm	14 594	14 594	-
Kontorsfastigheter, yta kvm	29 941	29 941	-
Fritidsfastigheter, yta kvm	61 678	61 678	-
Fastighetsunderhåll kr/kvm	157	138	+14%
Gator			
Gatuunderhåll kr/km	83 888	73 971	+13%
Kost och service			
Måltider antal 1000-tal portioner/år	1 365	1 349	+1%
Städyta kvm per dag	177 000	100 000	+77%
Vatten			
Debiterad kvantitet renvatten, 1000-tal kbm	2379	2 333	+2%
Avfall			
Hushållsavfall, antal ton	7097	7 329	-3%

* Efter bokslutet år 2020 utfördes en genomgång samt uppdatering av ytområden för fastighetsverksamhetens olika kategorier. Siffrorna för 2020 är justerade och rättade utefter detta för att vara jämförbart med år 2021.

Förvaldade ytor för skolor och förskolor har ökat med 2 700 kvm sedan bokslutet 2020. Detta beror på att multiköket Oden har tagits i bruk under året. Fastighetsunderhållet för år 2021 uppgick till 157 kr/kvm vilket innebär en ökning med 14% från föregående år. Gatuunderhållet uppgick till 83 888 kr/kvm för år 2021 och har ökat med 13% från föregående år. Verksamheten för gatuunderhåll har under året fått ökade resurser till eftersatt underhåll vilket förklarar ökningen mellan åren.

För kostverksamheten uppgick antal måltider till 1 365 000 för år 2021. Det är en liten ökning om 1% från år 2020, men det kan observeras att antal måltider till följd av coronapandemin är mycket lägre än normalt både för i år samt föregående år. För serviceverksamheten uppgick städyta per dag till 177 000 kvm. Det är en ökning med hela 77% från föregående år. Verksamheten har från årsskiftet fått utökat uppdrag från barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen.

Ekonomi

Resultaträkning skattefinansierad verksamhet

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	9,8	10,5	7,3
Övriga intäkter	422,8	365,4	360,6
Summa intäkter	432,6	375,9	367,9
Personal	159,9	146,9	137,5
Omkostnader	239,7	212,9	223,9
Avskrivningar & internränta	93,1	95,9	85,1
Summa kostnad	492,7	455,7	446,5
Nettokostnad	60,1	79,9	78,6
Nettobudget	80,0	77,4	74,2
Resultat	+19,9	-2,5	-4,4

Den skattefinansierade verksamheten redovisade vid årets slut 19,9 mnkr i överskott mot budget. I jämförelse mot tidigare år har resultatet ökat markant. Ökningen återfinns främst bland de övriga intäkterna och beror på de exploateringsintäkter som inkommit under året. Även omkostnaderna har ökat för samhällsbyggnadsnämnden. Ökningen på kostnadssidan beror till stor del på ett medfinansieringsbidrag till Trafikverket på 10,7 mnkr. Även tomtlagerkostnader för exploateringsobjekt på 6,6 mnkr samt utredningskostnader som förts till driften på grund av ej genomförda projekt har ökat årets kostnader mot föregående år med ca 2,0 mnkr.

Anslagsbindningsnivå

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget- diff
Nämnd/adm.	-0,5	7,7	7,3	0,3
Gatuenh/teknisk	-78,1	148,7	70,6	-9,4
Fastighetsenhet	-216,5	198,0	-18,5	28,6
Kost/Serviceenh.	-137,6	138,3	0,7	0,5
VA-verksamhet	-71,7	67,6	-4,1	4,1
Renhållning	-35,1	34,8	-0,3	0,3
Netto	-539,5	595,1	55,7	24,3

Ekonomisk analys

Nämnd och administration innefattar nämnd/administrationskostnader samt förvaltningsövergripande kostnader och redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 0,3 mnkr. Överskottet härrör främst till flera sjukskrivningar som ej ersatts samt att oförutsedda kostnader har varit relativt låga under året.

Gatuenheten/tekniska redovisade ett underskott mot budget med 9,4 mnkr där gatuenhetens del bestod av ett underskott om 10,6 mnkr och tekniskas del ett överskott om 1,1 mnkr. Gatuenheten har under stor del av året haft ett överskott mot budget, främst hänförligt till en förlikning med en fiberleverantör, 2,5 mnkr som in-

kom i början av året. Vid årets slut driftbokfördes medfinansieringsbidrag till Trafikverket för arbete med projektet Holmängen Tunnel, vilket innebar en kostnad på 10,7 mnkr. Vid redovisning av statliga medfinansieringsprojekt finns valmöjligheten att redovisa projektets medfinansieringskostnad i driften istället för att periodisera kostnaden över dess livslängd. I de flesta fall är det fördelaktigt att redovisa medfinansieringsbidraget på driften. Det förklarar underskottet på gatuenheten, som i delårsrapporten per augusti hade prognostiserat ett utfall i balans med budget.

Tekniska avdelningen svarar för projektering och utförande av anläggningsarbeten främst inom gatuenhetens och Va-verkets verksamhetsområden. Överskottet för tekniska avdelningen uppgick för året till 1,1 mnkr. Lägre kostnader för fordon än budgeterat, full beläggning, samt att en av anläggningsarbeterna inte var budgeterad är främst bidragande orsaker till avvikelser. I uppföljning av produktionsverksamheten har det även framkommit att timpriset för anläggningsarbeterna har räknats upp för högt och har därmed setts över och reglerats inför år 2022.

Fastighetsverksamheten redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 28,6 mnkr. Överskottet beror på de exploateringsintäkter som har inkommit under året. De ökade intäkterna beror främst på försäljning av tomter vid områdena Östra Mariedal och Holmängen. Årets intäkter för bostads- och industritomter uppgick till ett överskott mot budget om totalt 36,7 mnkr. I delårsrapporten prognostiserades ett överskott mot budget om 35,6 mnkr vilket är 7 mnkr högre än vad utfallet blev vid årets slut. Avvikelsen mot prognosen kan delvis förklaras av att exploateringsintäkterna blev 2,4 mnkr lägre än prognos samt att omkostnaderna fick ett större underskott än prognostiserat. Fastighetsverksamheten redovisade exempelvis underskott på omkostnader för underhåll, -1,2 mnkr, reparationer och fastighetsskötsel, -4,3 mnkr, insatser för att öka tillgänglighet i skogsnära områden, -1,0 mnkr, tomtlagerkostnad för Östra Mariedal, -6,6 mnkr samt utredningskostnader för ej genomförda investeringar -1,4 mnkr. Kostnader för värme och el ökade kraftigt vid årets slut och generade ett underskott om 1,3 mnkr.

Kost och service redovisade ett överskott mot budget, 0,5 mnkr vid årets slut. 0,4 mnkr av överskottet är hänförligt till kostverksamheten. I delårsrapporten per augusti prognostiserade kostenheten ett underskott om 0,8 mnkr beroende på hyror för framtidens kök som inte täcks av kundintäkter. Det rådande läget med pandemin har påverkat kostverksamheten i flera aspekter och det har varit stor osäkerhet kring hur många måltider som skulle komma att behöva regleras vid årets slut. Pandemin har också inneburit ökade intäkter i form av sjuklöneersättning från staten, 0,6 mnkr, samt lägre kostnader för livsmedel än budgeterat. Under hösten arbetade kostenheten med menyerna som åtgärd för att försöka minska det underskott som prognostiserades i delårsrapporten.

Serviceverksamheten redovisade ett överskott mot budget om 0,1 mnkr vid årets slut. Överskottet är hänförligt till vaktmästeriet som har haft extra intäkter för utkörning av covid-tester.

Personal

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	344	324	304

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Nämnd/adm	-	-	-
Gatuenhet/teknisk	54,2	18,8	35,4
Fastighetsenhet	363,2	162,5	200,6
Service/kostenhet	3,8	2,8	1,0
VA-verksamhet	261,9	61,6	200,3
Renhållning	5,6	4,4	1,2
Exploatering	64,6	29	35,6
Netto	753,2	279,2	474,0

Utfall investeringar 2021-12-31

Samhällsbyggnadsnämndens investeringar har ett totalt utfall om 279,2 mnkr t.o.m. december, vilket kan jämföras mot helårsprognosen om 321,9 mnkr som lämnades i delårsrapporten per augusti. Årets totala utfall innebär ett överskott mot budget om totalt 474,0 mnkr. Den differens som uppstår mellan budget och utfall är i många fall svår att förutse. Processer med upphandlingar, detaljplan eller bygglov kan överklagas eller fördröjas, miljömässiga hinder kan uppstå, men även förändringar inom verksamheterna kan göra att projekten inte kommer igång enligt plan.

Gatuenheten/tekniska har ett totalt utfall om 18,8 mnkr för årets investeringsprojekt. Några större poster som bidrar till utfallet är cirkulationsplatsen vid Björkholmsgatan, 4,6 mnkr, beläggningsunderhåll, 4,3 mnkr, gatuarbete i samband med va-sanering inklusive toppbeläggning, 1,4 mnkr, samt cirkulationsplatsen vid Nabensberg, 1,4 mnkr.

Gatuenheten/tekniska redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 35,4 mnkr, vilket främst avser projektet Dalbobron som redovisade en avvikelse om 24,9 mnkr. Projektet har varit försenat under en längre tid då upphandlingen överklagades i två instanser. Förvaltningsrätten gav kommunen rätt men Kammarrätten dömde till överklagande parts fördel. Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen nekades och därför har upphandlingen behövt göras om. Ett annat projekt där uppstart har försenats är GC-väg Vänersborg-Frändefors, 3,0 mnkr, beroende på att man inväntar beslut i pågående förrättning hos statliga lantmäteriet. GC-väg Korseberg har också försenats då svar på ansökan om dispens för strandskydd inväntas. Överskottet för projektet motsvarar projektets budget, 1,9 mnkr.

Fastighetsenheten har ett totalt utfall om 162,5 mnkr för helåret och har haft ett antal större pågående projekt under året. Utfall för Öxnereds skola uppgick till totalt 67,6 mnkr, Multikök Oden, 43,1 mnkr och Holmängens skola, 7,6 mnkr.

Fastighetsenheten redovisade ett överskott mot budget vid årets slut som uppgick till 200,6 mnkr. Överskottet är främst kopplat till Holmängens skola med en avvikelse om 66,3 mnkr. Därefter Mötessal med en avvikelse om 36,6 mnkr, samt Öxnereds skola med en avvikelse om 17,2 mnkr. Holmängens skola försenades inledningsvis på grund av att upphandlingen överklagades, men nu är projektet igång. Mötessal försenades på grund av att upphandlingen fick göras om då endast ett anbud inkom vid första tillfället. Nu är upphandling genomförd och projektet är igång. Avvikelsen för Öxnereds skola beror till stor del att budgeten inte har reviderats mot betalplanen där kostnader för projektet är förskjutna.

Va-verksamheten redovisade ett totalt utfall om 61,6 mnkr vid årets slut. Detta kan jämföras med 2020 års utfall på totalt 31,5 mnkr. Inom Va-verksamheten har de större projekten under året haft totalt utfall enligt följande: Va Vänersnäs, 39,2 mnkr, Va Fridhemsområdet, 5,6 mnkr, Holmängens avloppsreningsverk, 3,2 mnkr, ombyggnation va- och avloppsverk, 2,6 mnkr.

Va-verksamheten redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 200,3 mnkr. Avvikelsen från budget för Va-verksamheten är främst hänförligt till tre projekt: Va Vänersnäs 85,6 mnkr, Holmängens avloppsreningsverk, 72,4 mnkr samt Rörvik Vattenverk 29,6 mnkr. Orsaken till försening av Va Vänersnäs är sammantaget att coronapandemin har bidragit till förseningar och markförhandlingar har dragit ut på tiden. Rörvik Vattenverk har tidigare försenats på grund av att upphandling inte har kunnat genomföras. Under hösten 2021 har upphandling genomförts och projektet är nu påbörjat.

Vad avser renhållningsverket uppgick det totala utfallet för 2021 till 4,4 mnkr och avser inköp av renhållningsfordon.

Exploateringsverksamhetens utfall uppgick till totalt 29,0 mnkr år 2021. Inom exploateringsverksamheten avser 13,2 mnkr bostadsområdet Skaven/Öxnered, 8,2 mnkr bostadsområdet Östra Mariedal och 3,2 mnkr Holmängen bostäder etapp 2.

Exploateringsverksamheten redovisade totalt ett överskott om 35,6 mnkr. Avvikelsen består främst av projektet Trestad Center Västra, 20 mnkr, Brättevägen Skaven mot Edsvägen, 13,8 mnkr samt Holmängen Bostäder etapp 2, 5,6 mnkr. Uppstart av Trestad Center Västra försenades då detaljplan för området vann laga kraft först i april 2021, men nu är projektet igång. Brättevägens avvikelse beror på att området har höga naturvärden som kräver omfattande utredningar och

ställningstaganden inför stråkval. Artinventering har utförts under året och stråkvalsanalys har påbörjats. Holmängen Bostäder etapp 2 pågår men har inte hunnit avslutas under året då man har avvaktat med att färdigställa asfalteringen tills att exploateringen är klar.

Arbete med projekten Vargöns- och Vänersborgs hamn är båda försenade. Vargöns Hamn hade en avvikelse om 31,9 mnkr för år 2022. Upphandling för projektet är genomförd men utförande förväntas ske först under år 2022. Vänersborgs hamn har en avvikelse om 5 mnkr för år 2021.

Åtgärder för budgetbalans

Samhällsbyggnadsnämndens resultat har under året påverkats av stora intäktsöverskott. Utifrån årets resultat för behöver inga specifika åtgärder vidtas.

Balansräkningen renhållningsverket

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	35,1	32,0	30,4
Verksamhetens kostnader	30,7	28,3	28,2
Avskrivningar	3,7	3,4	2,1
Kostnader	34,4	31,7	30,3
Ränta	0,4	0,4	0,1
Årets resultat	0,3	-0,1	0,0
Nettobudget	0,0	0,0	0,0
Budgetavvikelse	0,3	-0,1	0,0

Balansräkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	60,6	61,2	41,6
Omsättningstillgångar	2,2	1,8	0,7
Summa tillgångar	62,8	63,0	42,3
Årets resultat	0,3	-0,1	0,0
Långfristiga skulder	0	0	0
Kortfristiga skulder	62,5	61,3	40,4
Summa skulder och eget kapital	62,8	63,0	42,3

Renhållningsverket ansvarar för insamling av hushållsavfall samt fungerar som entreprenör när det gäller insamling av återvinningsbart material, dock inte det som läggs i återvinningsstationerna.

Inför 2021 höjdes renhållningstaxan med 6%. Insamlingen av hushållsavfall har minskat med 232 ton under 2021, vilket är i linje med de mål som är skrivna i avfallsplanen. Utfallet för den verksamhet som sköter sophämtningen har ett underskott gentemot budget, orsaken är den avfallsskatt som riksdagen beslutade om 2020, dock så bärs detta upp av intäkterna för sålt material på Kretsloppsparken samt insamling av förpackningar.

Renhållningsverksamheten redovisade ett överskott mot budget om 0,3 mnkr. Överskottet beror främst på höga intäkter som genererats av de stigande världsmarknadspriserna för sålt återvinningsmaterial.

Balansräkningen Va-verksamheten

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	71,7	63,8	59,3
Verksamhetens kostnader	48,7	47,3	43,8
Avskrivningar	14,9	14,2	13,5
Kostnader	63,6	61,5	57,3
Ränta	4,0	6,1	6,0
Årets resultat	4,1	-3,8	-4,0
Nettobudget	0,0	0,0	0,0
Budgetavvikelse	4,1	-3,8	-4,0

Balansräkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	545,8	492,6	514,0
Omsättningstillgångar	8,7	33,1	10,3
Summa tillgångar	554,5	525,7	524,3
Årets resultat	4,1	-3,8	-4,0
Långfristiga skulder	524,2	527,6	524,3
Kortfristiga skulder	26,2	1,9	4,0
Summa skulder och eget kapital	554,5	525,7	524,3

Va-verksamheten har som mål att tillhandahålla vatten med jämn och hög kvalitet enligt Livsmedelsverkets normer samt att uppfylla krav från miljöförvaldande myndigheter.

Inför 2021 höjdes va-taxan med 10% på både fast och rörlig del. Intäkterna från vatten och avloppsförsäljning ökade med 8,0 mnkr jämfört med föregående år.

Va-verksamheten redovisade ett överskott mot budget om 4,1 mnkr. Överskottet härrör sig främst från de ökade intäkterna pga. taxehöjningen samt lägre räntekostnader än beräknat. 1,1 mnkr av överskottet är hänförligt till justerade förbrukningsavgifter. Slanhanteringen som förra året var en stor kostnadspost för avloppsreningsverket Holmängen har i år stabiliserats och bortforsling sker enligt ny plan och rymms inom budget. Driftkostnader på ledningsnätet orsakade av akuta vattenläckor har varit fortsatt höga under 2021. Under året inträffade 25 st vattenläckor som åtgärdats.

Va-verksamheten har sedan tidigare ett ackumulerat underskott på 8,1 mnkr. Årets överskott täcker till viss del tidigare års underskott.

Socialnämnden

Ordförande: Dan Nyberg (S)

1:e vice ordförande: Henrik Josten (M)

2:e vice ordförande: Ann-Britth Fröjd (C)

Förvaltningschef: Karin Hallberg

Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen är indelad i åtta verksamhetsinriktningar och leds av en förvaltningschef samt åtta verksamhetschefer. Förvaltningen arbetar på uppdrag åt socialnämnden och har att förhålla sig till flertalet lagrum, exempelvis socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Hemtjänst (Htj) ansvarar för att ge äldre och andra i behov av vård och omsorg, i den enskildes hem.

Särskilt boende (Säbo) ansvarar för att ge äldre och andra i behov av vård och omsorg i särskilt boende.

Vård-stöd och utredning (VSU) ansvarar bl.a. för förebyggande verksamhet, dagverksamhet, korttidsverksamhet riktad mot äldre, biståndsbedömningar samt hälso- och sjukvård.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) ansvarar bland annat för försörjningsstöd, familjestöd och missbruksstöd.

Personligt stöd och omsorg (PSO) ansvarar för insatser till personer med funktionsnedsättning inom LSS och SoL.

Arbete, sysselsättning och integration (ASI) ansvarar bl.a. för arbetet med människor som har svag ställning på arbetsmarknaden samt med integration.

Administrativa avdelningen vars uppdrag är att stödja förvaltningen utifrån rollerna ekonom, personalspecialist, kansli och alkoholhandläggare.

Kvalitet och utveckling vars uppdrag är att stödja förvaltningen utifrån rollerna systemförvaltare, utvecklingsledare, medicinskt ansvarig sjuksköterska och webbadministratör.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Kommuninvånarens upplevelse av att kunna påverka utförandet av sina biståndsbedömda insatser ska öka

Uppnås

Resultatet av olika brukarundersökningar samt resultat från de uppföljningar som är gjorda i det systematiska kvalitetsarbetet under 2020 ligger till grund för vilka aktiviteter som har pågått under året för att förbättra resultat där indikatorer visar att vi behöver förbättra oss. När vi bedömer måluppfyllelse ser vi att antal genomförda SIP har ökat 2021 jmf 2020. Biståndsenheten har under 2021 följt upp ca 70 beslut/månad jmf

med 35 beslut/månad under 2020. Verksamheterna arbetar målmedvetet och systematiskt gällande genomförandeplaner och social dokumentation. Kvalitetsteam har etablerats inom särskilt boende där resultatet ger att arbetsinsatserna för varje enskild person blir mer sammansatt och anpassat för de enskilda behoven. Ett digitalt stöd "Digitala samtal" har implementerats inom familjehemsenheten vilket lett till att barnets upplevelse att kunna påverka insatsen ökat. I utredningsarbetet kring barn och unga är målet att möta samtliga barn i samtal utifrån ålder och mognad. På vuxenheten använder man sig av arbete med ASI-grundintervjuer, -uppföljningsintervjuer och UBÅT samt adekvata skattningsverktyg i Journal Digital, som en del i uppföljningen avseende kvalitet samt för att främja brukarinflytande i beviljade insatser. Man gör också utvärderingar av olika typer av insatser mot gruppverksamheter som analyseras kontinuerligt, vilka ger bra resultat.

Inom AME pågår ett arbete för att ta fram form för brukarundersökning. Verksamheten har tagit fram olika digitala stöd för samtal med vuxna, barn och ungdomar som har kontakt med verksamheterna. Olika metoder har använts för att stärka jämställdhetsarbetet i utförande av insatserna, vilket var ett av målen för 2021 att förbättra.

Förvaltningen ska öka/utveckla digitala verktyg och plattformar för en ökad medborgardialog

Uppnås

Samtliga verksamhetsinriktningar inom förvaltningen har utvecklat digitala möjligheter för att öka dialogen med vår målgrupp. Utbildningsinsatser har genomförts vilket ökat kunskapen kring digitala verktyg hos vår målgrupp och samarbete har skett bl.a. med FUB och biblioteken. Genom projektet "Senior i Vbg" har en ny hemsida startats för alla seniorer i kommunen som lätt kan hämta information om stödformer och aktiviteter i ett hälsofrämjande syfte.

Förvaltningen har under pandemin tvingats utforska alternativa mötesätt och har nu fått en ökad kunskap när digitala möten är lämpliga och där det är lämpligt kommer vi att fortsätta använda tekniken även efter pandemin. Inom IFO sker samarbetsamtal i skyddsärenden med fördel digitalt, då man då inte behöver riskera att röja skyddet och var personen befinner sig. Kommunens invånare har möjliggjorts tillgång till en chatt med personal anställda på Kriscentrum för kvinnor och män i Trollhättan där personer ställa frågor inom området våld i nära relation. Bedömningen görs att vi har en måluppfyllelse genom de aktiviteter som

genomförts genom medborgardialog som flertalet brukardialoger.

Minska behovet av biståndsbedömda insatser genom förebyggande åtgärder

◆ Uppnås delvis

Flertalet aktiviteter och processer inom förvaltningen har genomförts under året för att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Exempel är "Senior i VBG", utbildning i rehabiliterande förhållningssätt, olika metodutvecklande insatser genom utbildning, Letterbox, organisationsförändring inom ASI, språkfabriken. Samtliga aktiviteter syftar till att senarelägga behovet av biståndsbedömda insatser. Ser vi till IFO har totala antalet insatser riktade mot vuxna och barn och unga ökat något från 2020 till 2021 antal insatser per månad 2020 var 273 st. att jämföras med 280 st. för 2021. Detta kan i huvudsak förklaras med ett betydligt högre antal orosanmälningar kring barn och unga, snitt per månad 2020 var 150 st. att jmf med 180 st. för 2021. Även antalet inledda utredningar kring barn och unga har ökat med ca 35 fler inledda utredningar 2021 jämfört med 2020. Flertalet verksamhetsinriktningar bedömer måluppfyllelse och en ej uppfyllt så som helhet bedöms delvis måluppfyllelse då vi behöver analysera resultatet av aktiviteterna mer.

Andelen hushåll som uppbär försörjningsstöd ska minska

● Uppnås

Under året har ett intensivt arbete skett för att minska antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd i de två huvudspåren; självförsörjning via arbete/studier eller självförsörjning via socialförsäkringssystemet. Samverkan mellan AME och IFO har skett kontinuerligt och har intensifierats och strukturerats upp under året. Under 2022 fortsätter det gemensamma arbetet med att förtydliga och utveckla process vid överlämnande av ärenden från försörjningsstöd till arbetsmarknadsnheten som ett led i att kvalitetssäkra arbetet än mer. Restriktioner på grund av pågående pandemi har medfört begränsningar i vilka rustande aktiviteter som varit möjliga att erbjuda inom AME och hos externa arbetsgivare. Dämpningen av pandemin under hösten innebär att ett antal aktiviteter kunde starta upp och genomföras, dock kvarstår svårigheter till att få tillgång till externa placeringar

Projektet "Spåkfabriken mot etablering och arbete" har startat upp och en första grupp med arabisktalande startar den 10 januari, totalt 13 personer. Under året genomfördes fem jobbspår: restaurang, fastighetsskötsel, förberedande jobbspår, sommarvärdar och isbanevärdar. Ett samarbete har inletts med Dalslands folkhögskola som har bedrivit språkundervisning på Resurshuset till vilken AME har möjlighet att anvisa deltagare. Den första terminen är nu avslutad och bägge parter är nöjda med samarbetet.

Under 2021 har sammantaget 41 personer varit inskrivna på KRAMI. 16 inskrivna deltagare har gått ut i egenförsörjning. 6 i anställning utan stöd och 10 i anställning med lönestöd. Av samtliga inskrivna under året var 23 personer från Trollhättan och 16 personer från Vänersborg, 1 person från Lilla Edet och 1 person från Uddevalla.

Målet bedöms uppnått då antalet hushåll minskat. I januari 2021 erhöll 540 hushåll försörjningsstöd medan motsvarande siffra för november var 476. Analys gällande vad som ligger som grund för måluppfyllelse är en kombination av ett gediget metodiskt arbete samt att man ser en nationell minskning av försörjningsstöd

Under 2021 ska externa placeringar av barn och unga utanför hemmet inte öka

◆ Uppnås delvis

De externa placeringarna inom IFO gällande HVB har ökat något jmf med 2020, medan antalet familjehemsplacerade barn har minskat något. I snitt var 73,5 barn och unga familjehemsplacerade per månad under 2020, motsvarande siffra t.o.m. november 2021 ligger på 72,3. I snitt var 5,7 barn och unga placerade i HVB per månad under 2020 och motsvarande siffra t.o.m. november 2021 är 7,45. Värt att notera är dock att under 2019 var snittet drygt 17 barn som var HVB-placerade per månad under året så här kan vi se ett mycket gott resultat av det arbete som gjorts. Grunden i detta arbete är att barn och unga möjliggjorts att kunna få bo kvar hos sina föräldrar och få vara kvar i sitt sammanhang, och att insatser på hemmaplan i familjen ska prövas först om inte behovet av skydd bedöms akut. Analysen ger att det är väldigt små skillnader i totala antalet placerade barn och unga jmf 2021 med 2020. Under hösten har biståndsenheten initierat till en än tätare samverkan med skola och IFO, vilket lett fram till att modellen "Steget före" ska implementeras under 2021, samt att fortsatt arbete kommer genomföras med skola och elevhälsa för att se hur vi i närmare samarbete kan förebygga behovet av externa placeringar. Placeringar i form av bostad för barn och ungdom enligt LSS har inte ökat från 2020 till 2021. Målet bedöms delvis uppfyllt.

Andelen resor i välfärdens utövande ska minska

◆ Uppnås delvis

Samtliga verksamhetsinriktningar bedömer måluppfyllelse och analyserna bakom att målet nås är att optimal planering inom hemtjänstens verksamhet är implementerat, att flertalet tjänsteresor minskat utifrån pandemiåren, utifrån utveckling av möjlighet till digitala möten med bibehållen kvalitet, bibehållen möjlighet att stärka professionella relationer även i digitala möten, samt rättssäkerhet. Antal körda mil var **2019: 167 932, 2020: 146 426, 2021: 151 376**. Ser man till tendensen under pandemiåren har förvaltningen sänkt miltalerna och har då måluppfyllelse, men jmf vi 2021 med 2020 har miltalerna ökat och bedöms därför som delvis

måluppfyllelse. Att miltalen varit högre 2021 jmf med 2020 bedöms rimligt då det under stora delar av 2021 varit med möjligt med resande.

Andelen biodrivna fordon ska öka

● Uppnås

Förvaltningen har en samordnare för tjänstebilar och vi följer den framtagna rutin som gäller för kommunens tjänstebilar och anpassar val av bil utifrån miljö, typ av resor samt säkerhet utifrån försvarsberedskap. Förvaltningen har utöver 64 biodrivna fordon även 15 elbilar av totalt 118 fordon. Om måttet istället hade varit andel "miljöbilar" hade andelen istället uppgått till 67 %. Det förväntade resultatet bedöms uppnått för året.

Service och bemötande ska ligga över rikssnittet i nationella undersökningar

● Uppnås

Alla enheter inom förvaltningen har arbetat systematiskt med socialförvaltningens medarbetarprinciper på APM, medarbetarsamtal samt som en del av lönekriterierna. Väntetiden från beslut om boende enligt LSS §9:9 ligger på ett snitt av 176 dagar vilket är högre än det nationella snittet. Väntetiden från beslut om särskilt boende SoL ligger på ett snitt av 12 dagar vilket är lägre än det nationella snittet. IFO ligger över rikssnittet inom området i öppna jämförelser och KKIK. Vänersborg har 7 dagars väntetid från ansökan om försörjningsstöd till beslut fattas, att jämföras med rikssnittet på 15 dagar. 77% uppgår att de fått en förbättrad situation sedan de fick kontakt med IFO i Vänersborg där rikssnittet ligger på 75%. Detta gäller även de frågor som berör tillgänglighet där IFO i Vänersborg har högre resultat än rikssnittet på t.ex. på hur lätt det är att få kontakt med socialsekreterare, och hur lätt det är att förstå den informationen som de får av socialsekreteraren. Hemtjänstens senaste brukarundersökning gjordes maj 2020 och resultatet kom oktober 2020. Detta har legat till grund för aktiviteter under 2021 och utifrån de resultaten uppfylls målet. Särskilt boende ligger strax över rikssnitt när det gäller resultatet sammantaget nöjd med äldreboendet. Rikssnitt är 81% för 2020 och Vänersborgs särskilda boenden ligger på 83%. Resultat för 2021 saknas då undersökningen inte genomförs under året utan kommer återupptas under början av 2022 för hemtjänst och säbo. PSO och ASI har generellt ett bra resultat jmf med riket. De undersökningar som genomfördes under hösten kommer analyseras närmare och redovisas socialnämnden under 2022. Förvaltningen som helhet har måluppfyllelse.

Förvaltningens nettokostnadseffektivitet ska öka jämfört med föregående år

● Uppnås

Alla chefer inom socialförvaltningen har haft ett nära samarbete med ekonomer under året gällande uppföljning av ekonomi och budget. Flertalet aktiviteter har pågått för att arbeta för att bedriva en så effektiv verksamhet som möjligt för kommuninvånarnas bästa inom

våra givna ramar. Förvaltningen som helhet redovisar en budget i balans för året. Analysen som görs är att vårt resultat är en kombination av åtgärder och aktiviteter som gett effekt på ekonomin, men också att vi är hjälpta av statsbidrag och vilande budget för ett äldreboende. Utan dessa hade förvaltningen redovisat ett underskott. Statistik gällande vår nettokostnadseffektivitet för 2021 finns ej tillgänglig än, varför det får analyseras närmare när data finns.

Användande av välfärdsteknik och digitalisering inom förvaltningen ska öka under 2021 jmf 2020

● Uppnås

Förvaltningen har under 2021 följt den handlingsplan som tagits fram av förvaltningsledningen gällande området och utifrån det som föresats genomföras för året ser vi att vi har måluppfyllelse som förvaltning. Delar av arbetsprocess kopplat till myndighetsutövning inom IFO och biståndsenheten har digitaliserats. Införande av digitala lås och digitalt planeringssystem för ordinärt boende inkluderat hemtjänst, natt, larm, bemanningsenhet och hemsjukvården har skett. Förvaltningen har slutfört implementering av digitala signeringslistor för hälso- och sjukvårdsinsatser. Planering av e-tillsyn och insatser nattetid har inte genomförts som planerat, men plan finns för prioritering 2022. Förberedelse och implementering av FVM har startat. Digital teknik har köpts in till våra särskilda boenden för att underlätta det dagliga arbetet. Digitala katter har implementerats inom särskilt boende äldre. Analysen gällande detta är att katterna skapar trygghet och lugn samt ett sällskap för dem som bor hos oss. Vi ser en direkt effekt genom denna metod i att behovsmedicinering minskat samt att oro i stunder skingrats. Införande av läkemedelsskåp är förberett för införande 2022. Självständighetsresan pågår inom PSO, i syfte att möjliggöra för brukare att bli mer självständiga. Digitala inköp inom boendestöd och hemtjänst pågår samt digital introduktion ny personal. Vidare ses över gällande automatisering av minst en process, vikarieanskaffning inom bemanningsenheten och inom daglig verksamhet. Utöver detta har det gjorts ett antal förstudier, automatisering av habiliteringsersättningen, uttag av data ur verksamhetssystem, organisering av teknisktöd. Inom IFO har vi infört två ytterligare e-ansökningar kopplat till samarbetssamtal och önskan om att bli familjehem. Målet för 2021 att nå upp till att 70 % av ansökningarna inom försörjningsstöd digitalt är nått. IFO kommer köpa in två nya moduler till verksamhetssystemet Lifecare som möjliggör för både kommuninvånare och myndigheter att göra orosanmälningar och ansökningar via e-tjänst både avseende barn och vuxna som innebär att dessa kommer rakt in i vårt verksamhetssystem, vilket ger en högre rättssäkerhet utifrån mindre hanterande av känsliga personuppgifter utanför vårt verksamhetssystem. Bedömningen görs att förvaltningen ökat metoderna 2021 jmf 2020 varför måluppfyllelse bedöms.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska till nivå med Sveriges kommuners och regioners rikssnitt

Uppnås delvis

För förvaltningen som helhet uppgår sjukfrånvaron jan-nov till 11,6 % där korttidsfrånvaron uppgår till 4,1 %. Jmf jan-nov. 2020 var totala sjukfrånvaron 12,9 % och korta 4,5 %. Vi ser utifrån detta att sjukfrånvaron 2021 är lägre än 2020. Rikssnitt för 2021 finns ej redovisat än men för 2020 var snittet för kommunalt anställda i Vänersborg 10,6 % för 2020, och för kommunalt anställda var snittet i riket 8,1 %. Jmf man 2019 och 2020 har sjukfrånvaron ökat både i riket och i kommunen. När vi jmf oss med kommunerna i Trestadsområdet ligger vi i paritet med de övriga två kommunerna. Förvaltningens analys gällande sjukfrånvaron är att den är starkt påverkad av pandemin där de roller som har möjlighet att arbeta hemma kan göra det med lätta symptom, men det stora flertalet i vår förvaltning kan inte arbeta hemifrån utan korttidsfrånvaro uppstår när alla tar ansvar att vara hemma vid minsta symptom. Vår analys är också att sjukfrånvaron är påverkad av olika former av medicinskt bedömda sjukdomar/tillstånd samt orsaker i medarbetares privatliv. Vi har som förvaltning och kommun en utmaning i att vår sjukfrånvaro är hög och fortsatt arbete behöver pågå för att minska detta och då med eventuellt andra insatser än de vi arbetat med tidigare. Hur det ser ut inom verksamhetsinriktningarna skiljer sig åt där framförallt särskilt boende och hemtjänst har de högst redovisade talen och administrationen de lägsta. Flertalet olika aktiviteter är igång inom förvaltningen i syfte att på sikt minska frånvaron. Utifrån att vi ser att förvaltningens sjukfrånvaro är lägre än 2020 bedöms måluppfyllelse till delvis.

Förväntade resultat AME

Kommunstyrelsen har utformat förväntade resultat för AME och de rapporteras direkt till Kommunstyrelsen.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckl. 20/21
Äldreomsorg			
Äldreboende platser	339	371	-9 %
Korttidsplatser	24	24	+/- 0 %
Hemtjänst, utförda timmar	221 052	225 855	-2 %
Antal besök dagverksamhet	6 537	5 987	+9%
Ant. utskrivningsklara personer	1 459	1 484	-2%
Individ och familjeomsorg			
Antal vård dagar, HVB 0-21 år	2 854	2 471	+15 %
Antal vård dagar, Familjehem 0-21 år	27 820	26 867	+4 %
Antal vård dagar, HVB vuxna	382	396	-4 %
Antal bidragshushåll	855	887	-4 %
Försörjningsstöd, mnkr netto	51	50	+2 %
Personligt stöd och omsorg			
Antal boendebeslut enl. LSS	157	157	+/- 0 %
Antal boendebeslut enl. Sol	37	39	-5 %
Antal boendestödsbeslut Sol	97	104	-7 %
Antal tillgängliga bostäder	196	196	+/- 0 %
Köpta externa platser	16	17	-6 %
Personer med pers. assistans	64	63	+2 %

Arbete, sysselsättning och integration

Antal mottagna Flyktingar	22	71	-69 %
Antal mottagna ensamkommande flyktingbarn	1	4	-75 %
Antal anvisade personer	602	710	-15%
Antal beslut dagl. verks LSS	190	170	+12 %

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	101,8	125,8	110,6
Övr. intäkter	93,3	96,4	103,5
S:a intäkter	195,1	222,2	214,1
Personal	853,0	842,9	857,1
Omkostnader	391,8	382,8	382,6
Avskrivningar & internränta	5,2	5,4	5,0
S:a kostnad	1 250,0	1 231,1	1 244,7
Nettokostnad	1 054,9	1 008,9	1 030,6
Nettobudget	1 059,7	1 013,2	1 000,4
Resultat	4,8	4,3	-30,2

Anslagsbindningsnivå, Mnkr

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budgetdiff
Nämnd och administration	5,2	43,9	38,7	7,0
Äldreomsorg	100,8	619,8	519,0	11,2
Individ och familjeomsorg	9,0	197,1	188,1	-19,5
Personligt stöd och omsorg	47,4	298,3	250,9	0,4
Arbete, sysselsättning och integration	32,7	90,9	58,2	5,7
Netto	195,1	1 250,0	1 054,9	4,8

Ekonomisk analys

Årets resultat visade överskott med 4,8 mnkr. Detta motsvarar 0,4 % av nettobudgeten. Intäkterna minskade med 12,2 % vilket berodde på minskade statsbidrag kopplade till covid-19 såsom sjuklönersättning och bidrag för merkostnader inom hälso- och sjukvård samt att 2018 års flyktingschablon bokfördes i sin helhet under 2020.

Personalkostnaderna ökade med 1,2 % vilket är en låg ökning med hänsyn tagen till att förvaltningen var 2,8 % fler månadsavlönade 2021 jmf 2020 samt att lönerrevision skett mellan åren.

Omkostnaderna ökade med 2,3 %. Ökningen beror till största delen på att kostnaderna för placeringar inom IFO ökat 2021 jmf 2020. Övriga kostnadslag visar på mindre förändringar 2021 jmf 2020. Även 2021 har det bokförts en extra kostnad på 20,0 mnkr till ABVB för nedskrivningar i olika fastigheter där det bedrivs särskilt boende bl.a. Lunddala som är under ombyggnation. Utan denna nedskrivning hade omkostnaderna varit lägre 2021 jmf 2020.

Nettokostnaderna ökade med 4,6 % och förklaras till största delen av minskade statsbidrag samt att place- ringskostnaderna inom IFO ökade.

Nämnd och förvaltningsgemensamt

Anslagsbindningsnivån redovisade överskott på 7,0 mnkr.

Överskott redovisas för förfogandemedel samt block- hyror 4,4 mnkr, färdtjänst 3,0 mnkr, statsbidrag Covid- 19 gällande 2020 3,4 mnkr samt personalkostnader 2,2 mnkr. Det har varit vakanser samt pensionsav- gångar under året vilket lett till överskott på personal- kostnader, även kostnader för rehab understiger bud- get. Underskott redovisas för IT 3,2 mnkr samt kostna- der kopplade till Covid-19 2,8 mnkr.

Äldreomsorg

Anslagsbindningsnivå äldreomsorg redovisade totalt ett överskott på 11,2 mnkr.

Gemensamt Vård och omsorg redovisade överskott på 17,3 mnkr som ett resultat av erhållet statsbidrag avse- ende äldreomsorgssatsning.

Hemtjänst

Hemtjänsten redovisade ett underskott på 2,8 mnkr.

Underskottet är ett resultat av högre personalkostna- der som till största del är kopplat till ökat antal vårdta- gare. Ökningen av vårdtagare beror till största del av anpassningar under föregående år kopplat till covid-19 som under året återgått mot en förväntad högre nivå.

Utöver detta har verksamheten börjat satsning på re- surspass och borttagande av delade turer som en kvalitetsåtgärd för att bland annat minska sjukfrånvaro och ha möjlighet att täcka egen frånvaro vilket effek- terna av kommer att utvärderas under 2022.

Särskilt boende

Särskilda boenden redovisade ett underskott på 7,8 mnkr.

Gemensamt särskilt boende visade ett underskott på 15,2 mnkr. Underskottet är ett resultat av en kostnad på 20,0 mnkr för nedskrivningar i fastigheter där det bedrivs särskilt boende.

Boendena redovisade överskott på 7,3 mnkr. Över- skottet baserades till största del på vilande budget, 11,3 mnkr, för boendet Lunddala som stängdes ner under året och är under ombyggnation samt erhållna statsbidrag. Reducering av överskottet är ett resultat av två ofinansierade specialärenden motsvarande ca 9,1 mnkr.

Vård, stöd och utredning

Vård, stöd och utredning redovisade ett överskott på 4,5 mnkr.

Gemensamt Vård, stöd och utredning redovisar ett överskott med 1,0 mnkr. Överskottet grundas i ett överskott på Bemanningen med 1,3 mnkr, men även ett underskott kopplat till personal på Biståndsen- heten/Avgiftshandläggare.

Stöd i ordinärt boende redovisade ett överskott på 3,3 mnkr, varav överskott inom Hemsjukvården med 2,0 mnkr. Detta till följd av sjukersättning covid-19 1,3 mnkr och lägre kostnader pga. avslutat tungt vård- ärende motsvarade 0,7 mnkr. Biståndsbedömd dag- verksamhet med 1,0 mnkr och Kommunrehab med 1,1 mnkr. Det totala överskottet reduceras av ett under- skott kopplat till personalkostnader inom Korttidsvår- den.

Utskrivningsklara visar ett underskott på 0,3 mnkr vil- ket motsvarar 31 betaldagar.

Förebyggande verksamhet redovisar ett överskott på 0,4 mnkr. Detta pga. pandemin som inte har krävt att personal inte alltid behöver ersättas vid frånvaro.

Individ och familjeomsorg

Avdelningen redovisade underskott på 19,5 mnkr.

Barn och familjestöd redovisade underskott på 10,8 mnkr där största delen av underskottet berodde på pla- ceringar av barn och ungdomar både inom HVB och familjehem. Placeringar inom HVB redovisade under- skott på 8,5 mnkr och familjehem underskott på 2,5 mnkr. Antalet vård dygn inom HVB har under året ökat med 383 stycken vilket motsvarar +15,0 %.

Vuxenvården redovisade ett överskott på 6,0 mnkr vil- ket delvis härrörde sig till HVB-placeringar samt lägre kostnader för personal pga. vakanser och annan från- varo.

Försörjningsstöd gjorde underskott på 16,9 mnkr. Ut- betalt försörjningsstöd redovisade underskott med 17,0 mnkr. Kostnaden för utbetalt försörjningsstöd låg på ungefär samma nivå som föregående år. Antalet hus- håll med långvarigt försörjningsstöd (mer än 10 mån) ökade med 7,8 % vilket motsvarar ca 27 hushåll.

Personligt stöd och omsorg

Avdelningen redovisade överskott med 0,4 mnkr.

Underskott redovisades för köpta platser med 11,8 mnkr, vilket är en försämring jmf 2020. Orsaker till platsköp var att boendelösningar för vissa målgrupper saknades i Vänersborg. Arbete pågår med att erbjuda lämpliga boendelösningar inom kommunen.

Personlig assistans redovisade överskott med 3,7 mnkr vilket är i nivå med föregående år. Överskottet

beror på färre beslut än budgeterat samt lägre kostnader för sjukersättning till privata utförare.

Boende LSS redovisade överskott på 1,9 mnkr, en förbättring med 1,0 mnkr jmf 2020. Överskottet förklaras främst av statlig ersättning för sjuklönekostnader men även överskott på personalkostnaderna bidrar. Boende SoL redovisade överskott på 1,1 mnkr vilket är 0,6 mnkr bättre än 2020.

Ledsagning och kontaktpersoner redovisade överskott på 1,4 mnkr vilket är i nivå med 2020 förklaringen till överskottet är färre beslut vilket i sig är ett resultat av nya vägledande dokument och riktlinjer. Korttidsvisstelse och korttidstillsyns visar överskott på 1,8 mnkr vilket är en förbättring med 1,4 mnkr jmf med 2020. Överskottet finns på personalkostnader.

Arbete, sysselsättning och integration

Avdelningen redovisade överskott på 5,7 mnkr. Fördelningen av detta överskott är följande: Arbetsmarknadsenheten 2,6 mnkr, Flyktingverksamheten 2,8 mnkr och Daglig verksamhet 0,3 mnkr.

Arbetsmarknadsenhetens överskott är kopplat till budgeterade medel för anställningar som inte kunnat nyttjas fullt ut under pandemin, 1,0 mnkr. Möjligheten att erbjuda grundskoleelever feriearbeten begränsades av samma anledning och har då också bidragit till överskottet. Högre intäkter än budgeterat för bl.a. Extra-tjänster, samt lägre personalkostnader, pga. sjukfrånvaro och vakanta tjänster utgör ca 1,5 mnkr.

Flyktingverksamhetens överskott beror på högre schablonersättning än budgeterat, samt vakanta tjänster i början på 2021.

Daglig verksamhets överskott på 0,3 mnkr är i huvudsak kopplat till färre omsorgsresor pga. pandemin.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	1 707	1 660	1 711

Antal anställda visar hur många personer som är Antal månadsavlönade den 1 november var 1 707 personer varav 1 411 kvinnor och 296 män.

87,0 % av de tillsvidareanställda kvinnorna har en heltidstjänst. 90,0 % av de tillsvidareanställda männen har en heltidstjänst.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	9,3	2,6	6,7

Äldreomsorgen har investerat i hjälpmedel, kontormöbler, cyklar mm. För övriga avdelningar avser investeringarna ny- och återinvesteringar i främst kontormöbler och andra inventarier.

Överförmyndarnämnden

Ordförande: Madelaine Karlsson (S)

Vice ordförande: Marie-Louise Bäckman (KD)

Verksamhetsbeskrivning

I varje kommun måste det enligt lag finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd. I Vänersborgs kommun finns en överförmyndarnämnd, vilken är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Nämnden ska motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, d.v.s. underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Resultatavstämning

Nedan redovisas överförmyndarnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Rättssäkerheten i tillsynsverksamheten ska öka genom att 15 procent av samtliga årsräkningar ska djupgranskas.

● Uppnås

Enligt rådande granskningsinstruktion djupgranskas samtliga årsräkningar.

Överförmyndarnämndens pappersförbrukning ska minska med 5 procent.

● Uppnås

Överförmyndarnämnden har minskade kostnaderna för utskifter och köp av kopieringspapper med 35,5 procent jämfört med samma tidpunkt föregående år.

Alla nya ställföreträdare ska erbjudas en introduktionsutbildning.

● Uppnås

Från maj 2021 erbjöd överförmyndaravdelningen, efter uppehåll på grund av Covid-19 viruset, åter igen introduktionsutbildning till alla nya ställföreträdare.

Alla nya ställföreträdare samt 5 procent av nuvarande ställföreträdare ska erbjudas en introduktionsutbildning för årsräkningar

◆ Uppnås delvis

Under vintern 2021 erbjöd överförmyndaravdelningen utbildning avseende årsräkningar till alla nya ställföreträdare som åtagit sig uppdrag under åren 2019-2021. På grund av resurs och tidsbrist hade nämnden inte möjlighet att erbjuda 5 procent av nuvarande ställföreträdare en utbildning i årsräkningar.

Sjukfrånvaron ska minska till nivå med rikssnitt för kommunalt anställda.

Överförmyndarnämnden saknar personalansvar.

Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka.

Överförmyndarnämnden saknar personalansvar

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	0,1	0,2	0,2
Personal	4,3	4,5	4,9
Omkostnader	0,4	0,4	0,2
S:a Kostnad	4,7	4,9	5,1
Nettokostnad	4,6	4,7	4,9
Nettobudget	5,5	5,4	5,3
Resultat	0,9	0,7	0,4

Ekonomisk analys

Överförmyndarnämnden visade i 2021 års bokslut ett överskott på 0,9 mnkr mot budget.

Verksamheten för överförmyndarstaben visade ett överskott med 0,5 mnkr mot budget. Det beror på att upphandlingen av nytt ärendehanteringssystem inte genomfördes under aktuellt år. Vidare hade överförmyndaravdelningen flertalet långa sjukskrivningar och något lägre verksamhetskostnader.

Kostnaderna för ställföreträdare visade ett överskott på 0,4 mnkr, vilket dels beror på att nämnden fick intäkter på 0,1 mnkr. Vidare minskade nämndens arvodeskostnader för ställföreträdare då nämnden under året fick in färre redovisningshandlingar och fler huvudmän fick bekosta ställföreträdarnas arvoden.

I augustis prognos beräknades överförmyndarnämndens visa ett överskott på 0,4 mnkr. Bokslutets överskott om 0,9 mnkr beror främst på utebliven upphandling av ärendehanteringssystem, färre antal redovisningshandlingar och lägre personalkostnader.

Åtgärder för budgetbalans

Inga åtgärder planeras då resultatet är inom budget.

AB Vänersborgsbostäder

Ordförande: Jörgen Hellman (S)

Vice ordförande: Carl-Ewert Berg (KD)

VD: Gunnar Johansson

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	303,9	293,7
Verksamhetens kostnader	-189,1	-181,0
Avskrivningar	-78,4	-77,3
Verksamhetens nettoresultat	36,4	35,5
Finansnetto	-11,9	-17,7
Resultat före extraordinära poster	24,5	17,8
Dispositioner och skatt	-4,5	-3,2
Periodens/Årets resultat	20,0	14,6

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	2 004,4	1 924,9
Omsättningstillgångar	64,2	72,3
S:a tillgångar	2 068,6	1 997,1
Eget kapital	230,1	210,0
Avsättningar	33,2	28,7
Skulder	1 805,3	1 758,4
S:a eg.kapital, avsättning & skulder	2 068,6	1 997,1

Verksamhetsbeskrivning

AB Vänersborgsbostäder startade sin operativa verksamhet 1995, från att tidigare bedrivits i stiftelseform sedan 1947. Bolaget är helägt av Vänersborgs kommun och har till uppgift att främja kommunens försörjning med bostäder och kommersiella lokaler. Fastighetsbeståndet består av 3 424 lägenheter och ca 180 lokaler.

Bolagets vision "Det mest attraktiva och hållbara boendet i Vänersborg" är en utmaning som bolaget strävar mot. Byggnation och olika miljö och energiåtgärder är naturliga delar för att uppnå visionen. Bolaget strävar därför att ge hyresgästerna en större möjlighet att själva påverka och utforma sitt boende samtidigt som bolaget skall ha en god ekonomi.

Marknadsutveckling

AB Vänersborgsbostäders lägenheter hyrs ut via bolagets egen bostadskö. Den som önskar söka en ledig bostad måste vara registrerad som bostadssökande. Vid årets slut var drygt 10 800 (10 700) personer registrerade i bostadskön. Från den dagen man fyller 16 år kan man registrera sig och samlar då en köpoäng per dag. För att vara kvar i kön krävs att man loggar in på Mina sidor via vanersborgsbostader.se minst en gång var tolfte månad. Det har varit en fortsatt hög efterfrågan under året med många intressenter på varje ledigt objekt. Genomsnittlig kötid för bostadskontrakt tecknade under 2021 var drygt 3,5 år (3,4 år). Per den 31

december 2021 saknade bolaget intäkter på 30 (10) lägenheter. Vakanserna beror till största delen på renovering mellan in- och avflyttande hyresgäst och lägenheter som ställs inför stambyte. Bolaget har under året haft en omflyttningsfrekvens på 14,0% (13,6). De främsta anledningarna till flytt var ändrade familjeförhållande och behov av en annan storlek på lägenheten. Även läget och att man ska studera eller arbeta på annan ort är vanligt förekommande anledningar.

Under 2021 har bolaget arbetat vidare utefter de ägardirektiv som erhöles 2014. Bakgrunden var en ny lag om allmännyttiga kommunala bolag och dess styrning. Lagen slog fast att bolagen skall drivas efter affärs-mässiga principer och en av nyheterna i direktiven blev ett specificerat avkastningskrav. Förutom avkastningskravet finns en tydlig målsättning gällande vilken soliditet som bolaget förväntas uppnå. På grund av omfattande investeringar i bland annat nyproduktion utvecklas bolagets soliditet ej i den takt som är önskvärd.

Under året har bolaget påbörjat byggnationen av 79 lägenheter i kv. Haren – med arbetsnamnet Elisabeths Port. Inflyttning är planerad till sommaren 2023. I samma kvarter har skolbyggnaden med arbetsnamn Externatet renoverats och hyrts ut till Kunskapsförbundet.

Åt socialförvaltningen i Vänersborgs kommun har även om och tillbyggnaden av Lunddala äldreboende i kvarteret Metallurgen påbörjats under året. Även här kommer inflyttning att ske till sommaren 2023.

Arbetet med detaljplanen i kv. Penséen i centrala Vänersborg pågår. Bolagets plan för fastigheterna är att både riva och renovera vissa byggnader samt att möjliggöra ytterligare byggnation på fastigheterna.

Ekonomiskt utfall

ABVB har under 2021 underhållit fastigheter för 116,9 mkr (116,6 mkr), varav 69,7 mkr (64,7 mkr) redovisas som investering i enlighet med Bokföringsnämndens K3-regelverk.

ABVB visar ett positivt resultat efter finansnetto på 24,5 mkr (17,8 mkr), vilket är klart bättre än det budgeterade resultatet för året och beror på att vissa kostnader och projekt som budgeterades för 2021 blivit förskjutna till 2022. Från och med 2014 redovisar bolaget enligt Bokföringsnämndens K3-regelverk vilket framförallt medför skillnader avseende underhåll, investeringar, av- och nedskrivningar.

Investeringar

Eget kapital uppgick vid årets slut till 230,1 mkr (210,0 mkr). Detta innebär en soliditet på 11,1 % (10,5 %). Årets investeringar i fastigheter uppgår till 154,7 mkr (82,7 mkr), varav fastighetsförvärv 0,0 mkr (10,5 mkr) och ny-, ombyggnad samt aktiverade renoveringar 154,7 mkr (72,2 mkr).

Framtid

Det byggs mycket i Vänersborg. Under 2021 har många byggprojekt startat och planerats. Det gäller både hyresrätter och bostadsrätter. Detta innebär för bolagets del att det görs mycket noggranna analyser inför nya byggstartar.

I kv Alen kommer ett omfattande stambyte att ske under 2022. Det är 32 lägenheter som totalrenoveras med nya kök och badrum. Lägenheterna kommer även att utrustas med balkong.

Inom bolaget sker en stor utbildningsinsats inom chefs och medarbetarskap. På Torpavägen 1 pågår en om- och tillbyggnation. Under sommaren 2022 kommer bolaget att flytta all personal till den gemensamma arbetsplatsen. Under 2022 planeras också ett byte av hemsida och fastighetssystem.

Även under 2022 bedöms pandemin få en påverkan på bolaget men exakt hur är svårt att säga om. Bolaget tror dock på en fortsatt god efterfrågan då många ser Vänersborg som en attraktiv stad för boende. Detta bekräftas också av antalet sökanden i bostadskön samt kötiden för att få en lägenhet.

Fastighets AB Vänersborg

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Tommy Christensson (M)

VD: Bengt-Åke Andersson

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	8,2	7,6
Verksamhetens kostnader	-4,1	-3,3
Avskrivningar	-3,1	-3,0
Verksamhetens nettoresultat	1,0	1,3
Finansnetto	-0,3	-0,3
Resultat före extraordinära poster	0,8	1,0
Dispositioner och skatt	-0,5	-0,9
Periodens/Årets resultat	0,3	0,1

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	54,7	57,8
Omsättningstillgångar	17,2	13,4
S:a tillgångar	71,9	71,2
Eget kapital	25,2	25,0
Avsättningar	7,4	7,2
Skulder	39,3	39,0
S:a eget kapital, avsättning & skulder	71,9	71,1

Verksamhetsbeskrivning

År 1963 förvärvade dåvarande Vänersborgs stad samtliga aktier i Vallmon 4 i Vänersborg AB.

Bolaget, som 1987 ändrade namn till Fastighets AB Vänersborg, har som uppgift att uppföra byggnader, att förvalta fast och lös egendom samt därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska iakttä kommunallagens lokaliseringssprincip.

Kommunens ägardirektiv innebär att bolaget ska inta en tydligare och mer offensiv roll i utvecklingen av Vänersborgs kommuns näringsliv. Uthyrning av lokaler ska ske på affärsmässiga grunder.

Spridningen av coronaviruset har påverkat bolagets verksamhet på så sätt att planerade reparations- och underhållsarbeten på fastigheterna inte utförts vid de tidpunkter som var planerade utan kom igång först under sista kvartalet, då hyresgästerna valde att avvakta med dessa tills att virusläget var bättre. Bolaget har inte mottagit någon form av statligt coronastöd och inte heller lämnat några hyresreduceringar. Den fortsatta spridningen av coronaviruset efter balansdagen har inte haft någon större effekt på bolagets verksamhet förutom att det kvarstår icke utförda reparations- och underhållsarbeten sedan tidigare och att dessa kommer att utföras i den takt det är möjligt.

Fastighetsförvaltningen

Fastighets AB Vänersborg äger för närvarande sex fastigheter (sex fastigheter föregående år). Under året har åtgärder påbörjats enligt uppdaterade underhållsplaner gällande dels från föregående år uppskjutna reparations- och underhållsarbeten, dels tillkommande

åtgärder och allt i den mån detta har gått att genomföra på grund av den fortsatta pandemin.

För två av bolagets fastigheter, Bruket 7 samt Ingenjören 7 & 8 har påbörjats utredningsarbete av möjliga åtgärder för att minska effekterna av risken för framtida översvämningar. I den senare fastigheten har påbörjats arbetet med fönsterbyten samt att fastighetens asfaltsytor har förstärkts i syfte att bättre klara belastningen av tyngre fordon. I fastigheten Kordan 3 har uppdatering gjorts av såväl invändig som utvändigt belysning till energieffektivare LED-armaturer samt att invändiga målningsarbeten av mötesrum, kontor och korridorer har utförts. För de fastigheter som är belägna på Hunneberg dvs Hunneberg 1:4 samt Hunneberg 1:7 har påbörjats förprojektering av alternativa VA-system samt att vägunderhållet har förbättrats.

Framtid

Fastighets AB Vänersborg ska fortsätta arbetet att tillsammans med kommunens näringslivsavdelning skapa förutsättningar för etablering av nya företag och därigenom bidra till ökad sysselsättning i Vänersborgs kommun.

Kunskapsförbundet Väst

Ordförande: Maud Bengtsson (S)
Vice ordförande: Madelaine Karlsson (S)
2:e vice ordförande: Henrik Josten (M)
Förbundsdirektör: Johan Olofson

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	700,9	666,5
Verksamhetens kostnader	-689,5	-653,9
Avskrivningar	-5,4	-4,5
Verksamhetens nettoresultat	6,0	8,1
Finansnetto	-0,5	-0,6
Resultat före extraordinära poster	5,5	7,5
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	5,5	7,5

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	24,6	23,7
Omsättningstillgångar	246,3	174,5
S:a tillgångar	270,9	198,2
Eget kapital	21,1	15,6
Avsättningar	30,7	25,3
Skulder	219,1	157,3
S:a eg.kapital, avsättning & skulder	270,9	198,2

Verksamhetsbeskrivning

Kunskapsförbundet ansvarar för Birger Sjöbergsgymnasiet, Magnus Åbergsgymnasiet, Nils Ericsonsgymnasiet samt vuxenutbildningen i Vänersborg och Trollhättan. Med 2 700 elever på gymnasiet och 2 500 elever som studerar inom vuxenutbildningen är vi en av Västsveriges största utbildningsproducenter. 633 personer är anställda i förbundet och ytterst ansvarig är en politisk direktion med 14 ledamöter och 14 ersättare från medlemskommunerna.

Gymnasieskolorna omfattar 16 nationella program och några program finns i både Trollhättan och Vänersborg. Gymnasiesärskolan finns på Magnus Åbergsgymnasiet.

Vuxenutbildningen finns till största delen i Vänerparken. Vuxenutbildningens skolformer:

- Grundläggande vuxenutbildning (Gruv)
- Gymnasial vuxenutbildning (Gyvux)
- Utbildning i svenska för invandrare (Sfi)
- Komvux som särskild utbildning

Utöver detta bedriver vuxenutbildningen uppdragsutbildningar och utbildningar som beviljats statsbidrag, såsom yrkesutbildningar för vuxna, yrkeshögskoleutbildningar (YH) och lärlingsutbildningar.

Kunskapsförbundets vision är den övergripande ledstjärnan och anger färdriktningen och ambitionsnivån för hela organisationen.

"En drömfabrik där alla växer och känner framtidslust."

Årets verksamhet

Även 2021 har varit ett annorlunda år på grund av pandemin. Under vårterminen var smittspridningen hög och något annat än digital undervisning, annat än i undantagsfall, var uteslutet, trots att denna hade börjat ta ut sin rätt på elevers motivation och lärande. På huvudmannens uppdrag genomförde skolorna, både gymnasieskola och vuxenutbildning, en omfattande kartläggning på individnivå där varje elevs situation granskades och en mängd olika åtgärder, i syfte att motverka ett kunskapsstapp, initierades eller förstärktes. Lovskola, extra undervisning, motiverande samtal, anpassad undervisning, elevhälsainsatser, skolförlagd undervisning i anpassade små grupper och särskilda provningskurser är exempel på sådana insatser.

I juni lämnade gymnasieskolans avgångselever med lika goda resultat som 2020, men det är viktigt att komma ihåg att det i den statistiken göms ett fåtal elever vars försämrade resultat helt tillskrivs distansundervisningen. Genom särskilda statliga medel, den så kallade "skolmiljarden" kunde den kommunala vuxenutbildningen rustas för att särskilt möta dessa elever när höstterminen startade.

I och med höstterminens start och nya statliga direktiv gick gymnasieskolan tillbaka till närundervisning medan vuxenutbildningen kunde fortsätta blanda, och utveckla, när- och distansundervisning.

Pandemin har påverkat vuxenutbildningen på flera sätt. Övergången till distansutbildning har fungerat relativt väl, men för elever med kort studiebakgrund och låg digital kompetens har utmaningarna varit större.

Det förändrade arbetsmarknadsläget till följd av pandemin har märkts genom ett större söktryck på gymnasiala kurser och utbildningar. En större andel, inte minst unga, är utan sysselsättning och för många är studier ett alternativ. Behovet av teoretisk gymnasial utbildning bedöms vara större under slutet av 2021, och även under kommande år.

Det är brist på arbetskraft inom många yrkesområden, samtidigt som arbetslösheten är fortsatt hög. Trollhättan och Vänersborg ligger högt i arbetslöshets-statistiken i Fyrbodal och i Västra Götaland, och andelen långtidsarbetslösa har blivit större. Fler förväntas söka även till yrkesutbildningarna och behovet av utbildningsplatser inom yrkesvux kommer att vara stort framöver.

"Finansieringsmodellen för yrkesvux har förändrats flera gånger under 2020 och 2021 gällande hur stor andel som ska finansieras av staten respektive kommunen. De plötsliga förändringarna ledde till en stor osäkerhet kring vilka regler som gällde. Dessutom tillkom ett nytt statsbidrag för så kallad kombinationsutbildning inom yrkesvux inför 2022, med utbildningsplatser som är helt statsfinansierade."

Under några år, med början hösten 2015, kom många nyanlända till Sverige och då ökade antalet elever inom Sfi och Språkinstruktionen. De senaste åren har det inte kommit lika många nyanlända längre och det har lett till färre elever.

Vuxenutbildningen och gymnasiet har löpande anpassat och ställt om sina verksamheter till de nya förutsättningarna.

Förbundet har under många år använt en resursfördelningsmodell för att fördela antalet lärartjänster till gymnasiets nationella program men den har inte i tillräcklig omfattning tagit hänsyn till elevers olika förutsättningar. Under 2020 infördes en mer kompensatorisk resursfördelningsmodell där hänsyn tas till elevernas ingående meritvärde från grundskolan. Under hösten 2021 jämförs resursfördelningsmodellen med föräldrars utbildningsbakgrund för att se om modellen även kompenserar för detta.

Under ett par år har Magnus Åbergsgymnasiet byggts om i flera etapper och under sommaren blev den sista etappen färdig. Ombyggnaden har medfört många omflyttningar och en hel del nyinvesteringar i möbler och utrustning.

Under sommaren har vuxenutbildningen flyttat från Trollhättan till Vänersborg och all vuxenutbildning, förutom vissa yrkesutbildningar och Komvux som särskild utbildning, är samlad i Vänerparken. För att frigöra utrymme för vuxenutbildningen har förbundskontoret i höst flyttat till en annan byggnad i Vänerparken.

Ekonomiskt utfall

Kunskapsförbundet redovisar ett överskott på 5 521 tkr. Gymnasiet är den enda verksamheten som har ett underskott. Orsaken är ett uteblivet statsbidrag för introduktionsprogrammen samt ökade kostnader på gymnasiesärskolan där fler elever har behov av stöd. Dessutom är det fler elever inom gymnasiesärskolan som valt att studera i andra kommuner eller friskolor.

Investeringar

I år har förbundet investerat för 6 314 tkr. En stor del av investeringarna är en följd av Magnus Åbergsgymnasiets ombyggnation. Nya möbler har köpts in i takt med att de olika etapperna blivit klara. Investeringar har även gjorts inom andra verksamheter för att förbättra skolmiljöerna.

Hunnebergs Kungajakt och Viltmuseum AB

Ordförande: Kent Javette (S) tom 2021-09-28 Vakant

Vice ordförande: Helge Kneese (KD)

VD:Vakant

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	4,3	4,2
Verksamhetens kostnader	-3,1	-5,7
Avskrivningar	0,0	0,0
Verksamhetens nettoresultat	1,1	-1,6
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	1,1	-1,6
Dispositioner och skatt	0,0	0,2
Periodens/Årets resultat	1,1	-1,3

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	0,1	0,1
Omsättningstillgångar	3,3	2,9
S:a tillgångar	3,4	3,0
Eget kapital	2,6	1,4
Avsättningar	0,0	0,0
Skulder	0,8	1,6
S:a eget kapital, avsättning & skulder	3,4	3,0

Verksamhetsbeskrivning

Bolagets primära uppgift är att driva verksamheten på Kungajaktmuseum Älgens Berg, Hunneberg. Bolaget skall bedriva musei-, friluftsliv- och turistverksamhet. Verksamheten syftar i huvudsak till att höja den turistiska attraktionskraften i regionen för att öka omsättningen i besöksnäringen. Museet utgör idag en knutpunkt för de verksamheter som bedrivs på och kring bergen samt verkar som ett informationscentrum på Bergagården för besöksmålet Ekopark Halle-Hunneberg.

Museet har utöver sin ordinarie musei- och informationsverksamhet arrangerat älg- och bäversafaris, natur- och kulturupplevelser, vandringar samt en mängd övriga aktiviteter inne i museet och ute i naturen. Bolaget har under flera år utvecklat och byggt upp en uthyrningsverksamhet med inriktning på friluftslivet bestående av kanoter och cyklar.

De konferenser, grupp- och företagsarrangemang som har anordnats i verksamheten under tidigare år har mottagits positivt av kunderna och konceptet som är ett bra komplement till övrig säsongsbunden verksamhet har god utvecklingspotential. Under året har bolagets ordinarie events fått ställas in på grund av covid-19, såsom Älgens Dag, lovaktiviteter, gruppaktiviteter samt konferenser.

Besöksantal under räkenskapsår 2021

Verksamheten har under år 2021 haft 9 213 besökare, besöksantalet har minskat med 1 119 personer jämfört med år 2020 (år 2019 är siffran 32 072) 6 689 besö-

kare var från Sverige och övriga 2 524 var internationella gäster, drygt hälften kom från Tyskland. Den turistiska högsäsongen infaller under juni-augusti månad med viss spridning till angränsande månader. På grund av covid-19 har besöksantalet och evenemangen under året minskat avsevärt vilket påverkat bolaget stort. Museet var helt stängt fram till 10 juni då verksamheten fick öppna upp.

Övrigt arbete av vikt under räkenskapsåret

Arbetet med att bygga upp och förstärka bolagets varumärke har på fått pausats. Bearbetningen av marknaden och arbetet med att skapa en tydlig marknadskommunikation likaså, såväl nationellt som internationellt.

Museet har fått vidta åtgärder med anledning av covid-19. Detta har inneburit begränsningar för både besök och evenemang.

Museet har arbetat med att ansluta sig till "hållbarhetsklivet" hos turistrådet Västsverige och kom med i juni 2021, samtidigt flyttades bolaget upp i turistrådets ranking från nivå Norden till nivå världen som är den högsta nivån.

Framtid

Verksamheten arbetar med att stärka sin inriktning mot friluftsliv och naturupplevelser för att tillgodose nya trender, behov och målgrupper. Detta innebär att bolagets företagsprofil måste utvecklas för att skapa en tydligare bild av verksamheten. Kungajakten är idag mindre central än tidigare.

Verksamheten utvecklar sin profil med inriktning på sina tre starka verksamhetsgrenar:

- Musei- och informationsverksamhet
- Naturupplevelser
- Event

Ovanstående inriktning kommer att förskjutas i tid. En ny verksamhetsplan för 2022 har beslutats.

Viktig att nämna är det pågående arbete med att ta fram en ny organisationsform, huvudmannaskap för Halle- och Hunneberg. Inom ramen för projektet " Utveckling Halle- och Hunneberg" arbetar kommunerna Grästorps, Trollhättan och Vänersborg med frågan.

Vattenpalatset Vänerparken AB

Ordförande: Kent Javette (S)

Vice ordförande: Niklas Claesson (M)

VD: Carina Svensson

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	12,9	13,2
Verksamhetens kostnader	-13,2	-12,9
Avskrivningar	-0,2	-0,2
Verksamhetens nettoresultat	-0,5	0,0
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	-0,5	0,0
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	-0,5	0,0

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	0,8	1,0
Omsättningstillgångar	8,8	11,1
S:a tillgångar	9,6	12,1
Eget kapital	7,7	8,2
Avsättningar	0,0	0,1
Skulder	1,9	3,9
S:a eget kapital, avsättning & skulder	9,6	12,1

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget har till uppgift att driva äventyrsbad med kompletterande serviceutbud samt varmbassäng.

Bolaget har under året haft ca 14 000 badande besökare, ca 500 övriga besökare samt ca 500 elever i simundervisning från kommunens skolor. Ungefär 2 000 gäster på Nordic Wellness har dessutom bytt om samt duschat i våra lokaler. Cirka tio grupper har hyrt in sig i vår varmbassäng under våren samt hösten.

På grund av pandemiutbrott Covid-19 stängdes äventyrsbadet ner 24 mars 2020. Äventyrsbadet öppnade åter upp verksamheten 25 oktober 2021.

Varmbassängen var öppen under våren samt hösten för grupper samt simskoleverksamhet..

Ekonomiskt utfall

Bolagets intäkter för 2021 är ca 1 481 tkr lägre än 2020. Till stor del består detta inkomsttapp av minskade intäkter för bad, försäljning reception samt cafe, då antalet gäster både begränsats från vår sida samt att gästerna avstått att komma på grund av ökad pandemispredning. I bolagets intäkter återfinns ett ägartillskott på 7 800 tkr och en uppdragsersättning för varmbassäng på 667 tkr samt ett extra ägartillskott på 2 500 tkr på grund av pandemin.

Bolagets kostnader ökade med ca 250 tkr. Kostnadsökningen kan kopplas till högre avgifter för el samt ökade lönekostnader på grund av hög sjukfrånvaro. Personalen har varit korttidspermitterad, dock har ingen ersättning från Tillväxtverket erhållits. Resultatet av bolagets verksamhet samt ställning vid årets utgång framgår av efterföljande resultat- och balansräkning.

Investeringar

Under året har inga anskaffningar gjorts. Löpande underhåll samt reparation har skett under året.

Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Carl-Ewert Berg (KD)

VD: Ingmar Johansson

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	0,4	0,4
Verksamhetens kostnader	-0,2	-0,1
Avskrivningar	-0,2	-0,2
Verksamhetens nettoresultat	-0,1	0,0
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	-0,1	0,0
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	-0,1	0,0

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	5,2	5,5
Omsättningstillgångar	0,6	0,6
S:a tillgångar	5,8	6,1
Eget kapital	2,5	2,6
Avsättningar	0,0	0,0
Skulder	3,3	3,4
S:a eget kapital, avsättning & skulder	5,8	6,1

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget bildades 2009-03-04 och ägs av Vänersborgs kommun 73 procent, Melleruds kommun 18 procent och Biogas Brålanda AB 9 procent.

Bolagets verksamhet består av att bygga, äga och förvalta gasledningsnät för biogas inom Vänersborgs och Melleruds kommuner med syfte att säkerställa tillgången på biogas för Vänersborgs och Melleruds kommuners egna fordon och kommunernas invånare.

Ekonomiskt utfall

Under 2021 har ingen ytterligare utbyggnad av gasledning gjorts. Det innebär att det varit ett lugnt år ur ett verksamhetsperspektiv.

Under 2021 har alla ledningsrätter blivit klara för våra ledningar. Det har medfört en stor utgift som inte var medräknat i budget 2021. Det har påverkat resultatet negativt för 2021.

Information från Biogas Brålanda AB som påverka Nätaktiebolaget Biogas Brålanda.

Rågasproduktionen har ökat sedan två av gårdarna har byggt hygieniseringsanläggningar för att kunna ta emot slakteriavfall. Man har också byggt om kompressorer för att kunna trycka in mer rågas på ledningsnätet.

Detta innebär att också produktionen av biogas från uppgraderingsanläggningen har ökat. Uppgraderingsanläggningen har fungerat bra med undantag för en längre driftsstörning i augusti.

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda likvida medel uppgick per 21-12-31 till 570 119 kronor. Nätaktiebolaget Biogas Brålanda visar ett resultat den 21-12-31 på - 96 629 kronor.

Investeringar

Det finns inga större investeringar att rapportera avseende perioden.

Framtid

Trollhättan Energi, som är majoritetsägare i Biogas Brålanda AB, tidigare har aviserat att man ser över sin ägarroll i bolaget. Än så länge har detta inte resulterat i några åtgärder men kan komma att göra det. Om processen innebär några förändringar för Nätaktiebolaget så återkopplar Trollhättans Energi det skyndsamt till ordförande och VD.

Norra Älvsborgs Räddningstjänst

Ordförande: Monica Hanson (S)

Vice ordförande: Kjell Nilsson (S)

Förbundschef: Hans Därnemyr

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	110,1	100,0
Verksamhetens kostnader	-102,6	-90,5
Avskrivningar	-6,8	-6,9
Verksamhetens nettoresultat	0,7	2,6
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	0,7	2,6
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	0,7	2,6

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	38,3	37,2
Omsättningstillgångar	62,2	63,8
S:a tillgångar	100,5	100,9
Eget kapital	31,3	29,8
Avsättningar	53,9	51,7
Skulder	15,2	19,4
S:a eget kapital, avsättning & skulder	100,5	100,9

Verksamhetsbeskrivning

Det övergripande uppdraget för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) innebär att genom myndighetsutövning, olycksförebyggande åtgärder och operativa räddningsinsatser minska antalet bränder och skador till följd av bränder. Verksamhetsuppdraget styrs av det handlingsprogram som beslutats av direktionen. Arbete pågår med att ta fram nytt handlingsprogram enligt Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps (MSB) nya föreskrifter och förväntas vara klart att antas i februari 2022.

Under året har MSB tydliggjort de krav på anpassningar som reviderad lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) innebär för räddningstjänsten. Förutom föreskrifter kring utformning av handlingsprogram så innefattas också krav på att ingå i räddningsledningssystem för övergripande räddningsledning, planering och genomförande av tillsyn, undersökningsrapportering samt statens tillsyn av räddningstjänstens verksamhet enligt LSO.

Arbete pågår med att anpassa verksamheten för att motsvara kraven i reviderad lagstiftning samt de nya föreskrifterna.

För att bibehålla och förstärka möjligheterna till en god arbetsmiljö, har arbete kring dessa frågor fått högsta prioritet och kommer under 2022 att utvecklas vidare.

Ägarsamråden i NÄRF och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän fattade under våren beslut om att utreda

ett eventuellt samgående mellan räddningstjänstförbunden. De båda direktionerna fick uppdraget och har lagt ut det på en extern konsult. Resultatet av utredarens arbete är i skrivande stund ej klart.

Ekonomiskt utfall

NÄRF:s totala intäkter uppgick till 110 178 tkr (104 748 tkr) och totala kostnader uppgick till -109 422 tkr (-102 186 tkr). Avgiften från medlemskommunerna är NÄRF:s dominerande inkomstkälla och uppgick under året till 87 854 tkr (85 796 tkr) exklusive pensionsutbetalningar. Siffror inom parentes avser utfall år 2020

Enligt beslut vid ägarmöte 19 oktober 2021 ska resultatet från enhet sotning föras till förbundets eget kapital från och med 2021. Resultatet för enhet sotning redovisades tidigare som ett över- eller underskott i balansräkningen och påverkade inte NÄRF:s resultat. Det samlade resultatet för enhet sotning under åren 2015–2020 redovisades som en skuld i balansräkningen och uppgick till 781 tkr. Beloppet är överfört till förbundets eget kapital utöver resultatet för året. Sammanlagt har eget kapital förändrats med 1 537 tkr.

Med ovanstående förutsättningar redovisar NÄRF för 2021 ett resultat på totalt 756 tkr, varav enhet sotnings andel är -476 tkr och räddningstjänstens andel är 1 232 tkr.

Personalkostnader som direkt härrör till lönekostnader överstiger budget med 1 194 tkr vilket i stort avser del-

tidspersonalens kostnader. En djupanalys av kostnaderna krävs under 2022. Årets minusresultat inom enhet sotning beror på uteblivna intäkter vilket grundar sig i rådande pandemi och förändringar inom personalstrukturen. Statens beslut att betala ut ersättningar för sjuklönekostnader månadsvis har påverkat NÄRF:s resultat positivt med 215 tkr. Pensionsutbetalningar visar på ett positiv utfall på 1 442 tkr. Enligt information från Skandia beror differensen mellan prognos och utfall på att personal med möjlighet att ta ut särskild avtalspension (SAP-R) inte gör det utan fortsätter att jobba. Skandias prognos grundar sig på att de tar ut SAP-R vid 60 års ålder.

NÄRF har responderat på 1 190 larm. Antal persontimmar per larm uppgår i snitt till 5,09 timmar att jämföra med 5,74 timmar 2020. Trenden med ett ökat antal räddningsuppdrag på årsbasis har brutits från och med 2019. Orsaken till trendminskning är främst:

- Att rådande pandemi påverkat antalet räddningsuppdrag, främst med en nedgång i antalet trafikolyckor och IVPA-uppdrag (I väntan på ambulans).
- Inre befäl i ledningscentralen har filtrerat bort onödiga uppdrag redan i 112-samtalet. För 2021 har 457 samtal bedömts som "Ej räddningstjänst".

Några exempel på större insatser under perioden;

- 2021-04-16 Brand i byggnad, Mellerud. 6 000 grisar i byggnaden, alla överlevande.
- 2021-07-08 Brand i byggnad. Upphärat. 3 personer omkom
- 2021-07-26 Brand i terräng, Torpa, Lyckeby, Trollhättan. Hjälp av flygande resurser.
- 2021-09-07 Brand i byggnad, Dagcenter, Mellerud. Kommunal verksamhet delvis förstörd.
- 2021-11-05 Brand i byggnad, Restad gård, Vänersborg. Stort antal boende drabbade.
- Flertal väderrelaterade händelser under sommarmånaderna på grund av rikligt regnande.

Investeringar

Investeringar under året uppgår till totalt 8 004 tkr, en avvikelse från budget på totalt 1 965 tkr. Det finns två investeringar som löper över året med en budget på 100 tkr och ett utfall på 53 tkr, båda avser investeringar i ledningscentralen (LC54).

Investeringar avseende LC54 beslutas av båda förbunden. Investeringarna registreras i NÄRF:s anläggningsregister och kostnader för avskrivningar delas mellan förbunden. Fördelningen sker enligt fördelningsnyckel, för året NÄRF 58 % och RMB 42 %.

Avsteg har skett från planen inom fordon där planerad tankenhet med budget på 1 200 tkr har utgått. Planerad budget avseende IT-utrustning avviker med 132 tkr. I båda fallen är orsaken relaterad till rådande pandemi som har påverkat branschernas tillgång på material och komponenter.

LC54

Enheten har investerat totalt 814 tkr, avvikelsen från budget med 441 tkr kan härledas till IT-kommunikation. Även här är orsaken relaterad till rådande pandemi.

Fyrstads Flygplats AB

Ordförande: Paul Åkerlund (S)

Vice ordförande: Benny Augustsson (S)

VD: Anna Råhnängen

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	21,7	22,0
Verksamhetens kostnader	-20,0	-19,5
Avskrivningar	-2,0	-1,8
Verksamhetens nettoresultat	-0,3	0,7
Finansnetto	0,0	-0,1
Resultat före extraordinära poster	-0,3	0,6
Dispositioner och skatt	0,0	-0,5
Periodens/Årets resultat	-0,3	0,1

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	22,1	23,7
Omsättningstillgångar	2,2	3,2
S:a tillgångar	24,3	26,9
Eget kapital	12,3	12,7
Avsättningar	2,9	3,0
Skulder	9,1	11,2
S:a eget kapital, avsättning & skulder	24,3	26,9

Verksamhetsbeskrivning

Flygplatsen och hela branschen påverkas fortfarande av Corona-pandemin även om linjetrafiken i landet återhämtat sig något. Linjetrafiken på flygplatsen får en återstart med flygföretaget Västflyg som planerar att starta trafik till och från Stockholm i slutet av mars. I och med detta får regionen åter en god tillgänglighet.

Antalet passagerare minskade under 2021, ca 200 st. jämfört med 6 132 föregående år. Minskningen beror helt och hållet på utebliven linjetrafik sedan mars 2020. Passagerarna är anknutna till Ad Hoc charters och därutöver förekommer en omfattande skolflygverksamhet. Två nya flygskolor har under året etablerats på flygplatsen. Totala antalet flygrörelser har dock minskat främst pga uteblivna rörelser med linjetrafik.

Det samhällsviktiga flyget såsom polis-, ambulans- och sjöräddningshelikoptrar har förekommit i något högre utsträckning än tidigare år. 83 ambulansflygningar har tagits emot jämfört med 59 st 2020. Av dessa har drygt 50 genomförts utanför flygplatsens ordinarie öppethållning och då flygplatsen är temporär beredskapsflygplats med beredskap dygnet erhålls en ersättning av 200 tkr/månad av Trafikverket. Uppdraget är förlängt för 2022 och därefter är flygplatsen föreslagen som permanent beredskapsflygplats.

Ekonomiskt utfall

De ersättningssystem som finns för CN-tjänst och luftfartsskydd/security påverkas kraftigt av den minskade flygtrafiken i Europa eftersom färre flyg och passage-rare genererar in pengar i systemen. Flygplatsens fasta kostnader består dock. Ersättningsmodellen för CN-tjänst har samtidigt förändrats varför slutlig ersättning är svårbedömd. Under december månad meddelade Transportstyrelsen förväntad ersättning för åren 2020 – 2024. Beslutet ligger till grund för detta bokslut, men kan enligt Transportstyrelsens komma att ändras om Kommissionen fastställer annat.

För 2021 har Västra Götalandsregionen beslutat om ett regionalt driftbidrag om 4 200 tkr. Verksamhetsanslag från ägarkommunerna uppgår till 4 500 tkr för hela året. Bolaget har också erhållit extra verksamhetsanslag om 1 000 tkr för att täcka aktiviteter som underlättar återstart av linjetrafik.

Flygplatsen har sökt vissa stöd kopplade till pandemin. Stöd till korttidsarbete har funnits fram till september månad. Skatteverket har avslagit flygplatsens ansökningar om omställningsstöd då man menar att de grundläggande offentliga stöd som flygplatsen erhåller årligen är ett absolut hinder mot omställningsstödet. Flygplatsen har valt att överklaga besluten till Förvaltningsrätten. I väntan på beslut har flygplatsen sökt och beviljats visst omställningsstöd till särskilt drabbade företag.

På kostnadssidan kvarstår de fasta kostnaderna som är knutna till regelkrav för att hålla flygplatsen öppen. Personalkostnaderna reducerades fram till oktober månad genom korttidsarbete men kostnader för beredskapshållning har i stället ökat. I beredskapen deltar två flygplatsbrandmän och en flygledare.

Hållbarhetsomställningen är en väsentlig del i återstart av linjetrafik. Därför är det en viktig signal att flygplatsen redan nu tar emot certifierade elflygplan och att det finns regeringsinitiativ om elflygsatningar.

Eftersom flygbranschens återhämtning väntas bli långsam kommer utökade stöd till regionala flygplatser, för att säkra en långsiktig basfinansiering, vara nödvändiga. Dessutom har flygplatsbolaget lyft frågan om upphandlad flygtrafik för att på kort och lång sikt säkerställa en grundläggande och god tillgänglighet i närområdet.

Per den 31 december utnyttjas inga krediter.

Av preliminärt bokslut för 2021 framgår ett underskott om ca 330 tkr. Resultatet är kraftigt påverkat av utebliven linjetrafik som medför minskade intäkter från handlingavgifter, säkerhetskontroll, bränslehantering och andra flygplatsanknutna tjänster.

Investeringar

Under perioden har investeringar begränsats till totalt ca 520 tkr. Investeringarna gäller flytt av staket, portar och en mindre byggnad.

Revisorerna 2022-03-31

Till

Fullmäktige i Vänersborgs kommun
Organisationsnummer 212000-1538

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av/med sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse 2021".

Vi har under året gjort en uppföljande granskning av kommunens fastighetsunderhåll. Granskningen visade att samhällsbyggnadsnämnden inte har säkerställt att hanteringen av fastighetsunderhållet sker på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Nämnden har inte heller verkat för att uppnå måluppfyllelse, med avseende på den målsättning som anges i kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett helt ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Detta då fastighetsunderhållet inte hanterats på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under en längre period samt att nämnden inte verkat för att uppnå måluppfyllelse i enlighet med kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att styrelsen, övriga nämnder och beredningar har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi riktar anmärkning mot samhällsbyggnadsnämnden för identifierade brister i genomförd granskning avseende fastighetsunderhåll.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021

Vänersborg 2022-03-31

Thomas Boström¹
Ordförande

Torsten Gunnarsson
Vice ordförande

Lave Thorell

Bengt Wallin

Peter Lénberg

Doris Rudén

Bengt Olsson

Bilagor:

Revisorernas redogörelse 2021

Granskningsrapporter för bolag och stiftelser

¹ Har ej haft möjlighet att delta vid upprättande av revisionsberättelsen

Revisorernas redogörelse 2021

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vår uppgift enligt kommunallagen, god revisionssed och revisionsreglementet är att granska och pröva om styrelsens och nämndernas verksamheter sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Vi ska också pröva ansvarstagandet i styrelsen och nämnderna samt uttala oss om detta i revisionsberättelsen till fullmäktige.

Vi har som förtroendevalda revisorer biträtt av KPMG i vår granskning.

Årets granskning

Den årliga granskningen baseras på en bedömning av risk och väsentlighet och består av följande delar:

- Granskning av delårsrapport och årsredovisning
- Grundläggande granskning
- Fördjupade granskningar

Följande granskningsprojekt har genomförts under året:

- Granskning av delårsrapport per 2021-08-31
- Granskning av årsbokslut och årsredovisning per 2021-12-31
- Granskning av kommunens styr- och ledningssystem
- Granskning av grundskolans måluppfyllelse
- Granskning avseende kommunens fastighetsunderhåll
- Granskning av kommunens näringslivsarbete

Sammanfattning av den grundläggande granskningen

Inom ramen för den grundläggande granskningen har revisorerna under året löpande tagit del av styrelsens och nämndernas protokoll samt träffat nämnder och verksamhetsföreträdare för dialogsamtal. Av den grundläggande granskningen har det inte framkommit några väsentliga avvikelser avseende styrelse och nämnders ekonomi- och verksamhetsstyrning eller interna kontroll.

Sammanfattning av våra fördjupade granskningar

Granskning av kommunens styr- och ledningssystem

Granskningens syfte var att bedöma om kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt och fungerande styrsystem som genomsyrar styrning och ledning hela vägen ut i verksamheterna.

Vår sammanfattande bedömning är att Vänersborgs kommun har ett dokumenterat, fastställt och implementerat styr- och ledningssystem. Vi bedömer att styrelsens och övriga nämnders styr- och ledningssystem är väl anpassade till det övergripande systemet samt att förvaltningarnas och verksamheternas system för styrning och ledning utgör en ändamålsenlig del av kommunens styrning och ledning.

Granskningen visade att kommunledningen under de senaste åren har arbetat med att uppdatera och justera i kommunens styr- och ledningssystem. Det har inneburit att systemet förtydligats och är under utveckling. Arbetet är systematiskt och långsiktigt. Det finns dock områden som kan och bör förbättras och förtydligas ytterligare.

Granskning av grundskolans måluppfyllelse

Granskningens syfte var att bedöma om barn- och utbildningsnämndens styrning är tillfredsställande för att eleverna i grundskolan ska nå målen för utbildningen

Vår sammanfattande bedömning är att barn- och utbildningsnämndens styrning, för att eleverna i grundskolan ska nå målen för utbildningen, inte är helt tillfredsställande.

Granskningen visade att andelen behöriga och legitimerade lärare vid skolenheterna skiljer sig kraftigt åt och det bedöms vara en risk för likvärdig utbildning och hög måluppfyllelse. Vi bedömer att elever i behov av särskilt stöd i en del fall inte får det stöd de har behov av. Vi ser en risk för att det särskilda stödet som erbjuds en elev blir beroende av enhetens tillgång till ändamålsenliga lokaler och kompetent personal. Vi bedömer att huvudmannen noggrant bör följa upp och säkerställa att varje enhet har möjlighet att möta elevernas behov på organisations-, grupp- och individnivå.

Vi konstaterar att barn- och utbildningsnämnden fördelar resurser efter elevers olika förutsättningar och behov, att nämnden kontinuerligt följer upp fördelningsmodellen, att det finns tillgång till elevhälsans olika insatser och att elevhälsans organisation är sådan att en likvärdig tillgång stöds.

Granskning avseende kommunens fastighetsunderhåll

Granskningens syfte var att följa upp och bedöma om tillräckliga åtgärder vidtagits utifrån identifierade förbättringsområden och lämnade rekommendationer i tidigare granskning. Granskningen syftade även till att på en översiktlig nivå bedöma om samhällsbyggnadsnämnden säkerställt att fastighetsunderhållet hanteras på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt, som ger förutsättningar att uppnå en god ekonomisk hushållning avseende fastigheter.

Vår sammanfattande bedömning är att samhällsbyggnadsnämnden inte har vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån bedömningar och lämnade rekommendationer i tidigare granskningar (2014 och 2018). Samhällsbyggnadsnämnden bedöms inte heller ha säkerställt

att hanteringen av fastighetsunderhållet sker på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Nämnden har inte heller verkat för att uppnå målnöjdhetsgrad, med avseende på den målsättning som anges i kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Granskningen visade att nämndens styrning, uppföljning och kontroll avseende fastighetsunderhåll inte är tillräcklig. Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ger en tydlig målsättning avseende underhållet av kommunens fastigheter och anläggningar, det vill säga att de ska ha ett planerat och fullgott underhåll. Nämnden har dock inte tagit fram några egna mål eller styrdokument som tydliggör hur detta ska kunna uppnås. Det saknas också en tydlig prioriteringsordning som ligger till grund för de prioriteringar och beslut om åtgärder som tas. Vidare saknas en sammanhållen underhållsplan som omfattar alla objekt. Det systemstöd som finns används inte på ett ändamålsenligt vis i dagsläget, det vill säga informationen som ligger där är inte aktuell och kvalitetssäkrad och bedöms därmed inte kunna utgöra ett tillförlitligt stöd i arbetet. Det saknas en samlad bild av fastigheternas skick och det samlade underhållsbehovet, och informationen i systemet ger inte ett tillräckligt underlag för en långsiktig planering. Detta bedöms också kunna påverka kvaliteten i de underlag som tas fram för planering, genomförande och uppföljning av underhållsåtgärder. Det finns idag ingen uppfattning om omfattningen av det eftersatta underhållet, och därmed inte heller vad som skulle krävas för att komma tillrätta med det. Av intervjuer har dock framkommit att nuvarande nivå på underhåll inte motsvarar det faktiska behovet för att hålla fastigheterna i ett gott skick.

Den information och uppföljning som nämnden erhåller avseende fastighetsunderhåll är på en övergripande nivå, vilket medför att nämnden inte har en inblick i vilka åtgärder som planerats eller prioriterats under innevarande eller kommande år. Uppföljningen har utvecklats under 2021, men bedöms kunna utvecklas ytterligare.

Granskning av kommunens näringslivsarbete

Granskningens syfte var att bedöma om det finns ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Vänersborgs kommun som bidrar till att attrahera och behålla verksamheter i kommunen.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det delvis finns ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Vänersborgs kommun som bidrar till att attrahera och behålla verksamheter i kommunen.

Den organisation och ansvarsfördelning som finns gällande näringslivsarbete upplevs vara tydlig. Av kommunens styrande dokument framgår att det finns mål och ett stort antal aktiviteter kopplat till arbetet med näringslivsutveckling. Det strategiska näringslivsprogrammet innehåller tydliga strategier för arbetet men har inte uppdaterats sedan antagandet 2013. Programmet bör ses över och uppdateras för att säkerställa att det är relevant och styrande.

Näringslivsavdelningen arbetar i stor utsträckning med informationsförmedling och kontaktskapande. Flera aktiviteter genomförs och det uppges finnas en vilja att utveckla arbetet med marknadsföring av näringslivsavdelningens arbete.

De mätningar som årligen presenteras visar på marginella förbättringar trots de många initiativ, aktiviteter och det engagemang som medarbetare och förtroendevalda har för näringslivsfrågor och utveckling av företagsklimatet. Vi anser därför att kommunen bör utvärdera vilka effekter de aktiviteter som erbjuds har för den målgrupp som de syftar till att stödja. Genom det kan en

bedömning göras om de resurser som avsätts i form av tid och pengar bidrar till de mål som anges i det strategiska näringslivsprogrammet samt de kommunövergripande strategiska målen.

Hantering av granskningsrapporter

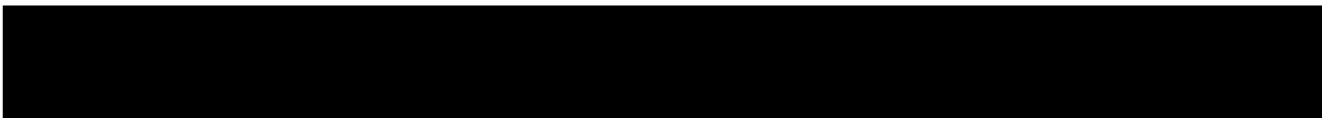
Granskningarna och tillhörande följebrev med rekommendationer har löpande expedierats till kommunfullmäktige samt granskade nämnder enligt fastställd rutin.

Färdigställda rapporter finns att läsa på kommunens hemsida -

Kommun&politik/kommunensorganisation/revisionen/revisionsberättelse och rapporter.

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

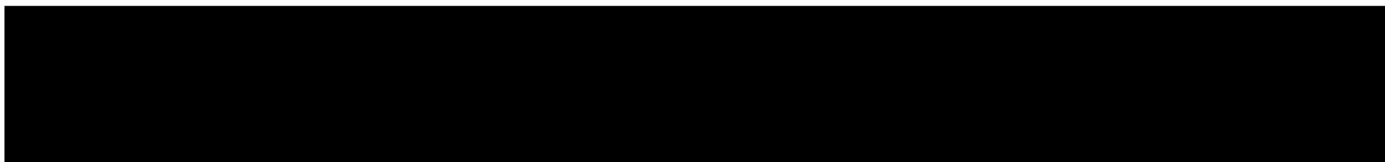
Bengt Olsson

Bengt Wallin

Doris Rudén

Lave Thorell

Peter Lénberg

Torsten Gunnarsson

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2021-12-31

Granskningsrapport

Vänersborgs kommun

KPMG AB

2022-03-31

Antal sidor 7

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte och revisionsfråga	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Metod och avgränsningar	2
2	Resultat av granskningen	3
2.1	Förvaltningsberättelse	3
2.2	Redovisningsprinciper	4
2.3	Balanskrav	4
2.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	4
2.5	Resultatet	6
2.6	Balansräkning	6
2.7	Kassaflödesanalys	7
2.8	Driftredovisning	7
2.9	Investeringsredovisning	7
2.10	Sammanställd redovisning	7

1 Bakgrund

Vi har av Vänersborgs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2021. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokförings- och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner samt rekommendationer.
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Övriga sidor har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

2 Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i rekommendation 15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämnernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att årsredovisningen till stor del är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationerna från RKR.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 184,7 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår inte några realisationsvinster, realiserade vinster i värdepapper och ingen förändring av resultatutjämningsreserven görs varvid balanskravsresultatet uppgår till 184,7 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Resultatutjämningsreserven, RUR, uppgår till 50 mnkr.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms uppfyllt.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I den av kommunfullmäktige fastställda Mål- och resursplan för åren 2021–2023 framgår att god ekonomisk hushållning uppnås genom kommunfullmäktiges fastställda fi-

nansiella och verksamhetsmässiga mål. Kommunfullmäktige har fastställt att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd om tre av fyra finansiella mål är uppfyllda samt om minst hälften av inriktningsmålen uppnås.

Se vidare information på sidorna 10-18 i kommunens årsredovisning.

I vår översiktliga granskning av kommunstyrelsens måluppfyllelse av de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt, som har betydelse för god ekonomisk hushållning, har vi inte funnit något avvikande.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

2.4.1 Finansiella mål

Finansiella målen är indelade i 4 mål:

- *Mål 1 Årets resultat bör uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.*
Utfall 6,8 %, vilket innebär att målet har uppnåtts.
- *Mål 2 Årets investeringar exkl. VA och renhållning ska maximalt uppgå till 10 % av skatter och generella statsbidrag.*
Utfall 7,8 %, vilket innebär att målet har uppnåtts.
- *Mål 3 Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande ska förbättras med 1 % årligen.*
Utfall 24 % 2020 och 28% 2021, vilket innebär att målet har uppnåtts.
- *Mål 4 Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.*
Utfall 77 %, vilket innebär att målet har uppnåtts.

Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv. Vi delar kommunstyrelsens bedömning.

2.4.2 Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen är indelade i sex inriktningsmål. Inriktningsmålen bryts sedan ner till förväntade resultat av styrelse och nämnder. Inom parentes nedan framgår antalet förväntade resultat:

- I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv. (15)
- Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier (10)
- Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag (6)
- Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan (15)

- Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet (15)
- Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska (9)

Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda.

Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Vi delar kommunstyrelsens bedömning.

2.5 Resultatet

Årets resultat uppgår till 181 mnkr vilket är 24 mnkr bättre än föregående års resultat på 161 mnkr. Verksamhetens intäkter har ökat med ca 1,2 % (7 mnkr) medan kostnaderna har ökat med ca 3,1 % (91 mnkr) jämfört med fg år. Kommunens skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning har ökat med 109 mnkr, vilket motsvarar en ökning om ca 4,2 % sedan föregående år. Kostnadernas ökning är främst hänförliga till de ökade kostnaderna för personal samt pension.

Kommunen har på totalen en positiv budgetavvikelse om 75,8 mnkr, fördelad enligt följande:

Nämndverksamhet	66,5 mnkr
Finansförvaltningen	9,3 mnkr

Budgetavvikelser för kommunens verksamheter avser främst kommunstyrelsen där det finns en budgetavvikelse på 23,7 mnkr, samhällsbyggnadsnämnden som visar en budgetavvikelse om 24,3 mnkr samt barn- och utbildningsnämnden som avviker från budget med 6,5 mnkr.

I årsredovisningen går att läsa kring de budgetöverskott som lämnats samt att budgetkompensationer tillförts för de löneökningar nämnderna haft.

”Ytterligare budgetkompensationer är det extra generella statsbidraget kallad ”skolmiljarden som fördelats mellan barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen. Även statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg om äldre har tillförts socialnämnden via budgettillskott. Dessutom har följande nämnder tillförts medel ur kommunstyrelsen förfogande anslag. Barn- och utbildningsnämnden 5,6 mnkr, kultur- och fritidsnämnden 2,5 mnkr, kommunstyrelsen 4 mnkr, miljö- och hälsoskyddsnämnden 50 tkr, socialnämnden 671 tkr och samhällsbyggnadsnämnden 570 tkr.”

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2.6 Balansräkning

2.6.1 Finansiell leasing

Klassificeringen av leasingavtal ska enligt RKR R 5 Leasing göras vid leasingavtalets början. Klassificeringen görs då mellan finansiella- och operationella leasingavtal. Vänersborgs kommun redovisar all sin leasing som operationell leasing vilket man även upplyser om i årsredovisningen.

Likt tidigare år finns avvikelser från god sed avseende leasing. Hyreskontrakt och leasing av bilar och fastigheter ses normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv

anläggningstillgång och skuld ska redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Kommunen hanterar alla leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed. Vi kan inte utesluta att avsteget innebär ett väsentligt fel i balansräkningen. Vi rekommenderar därför kommunen (likt föregående) år att gå igenom sina hyreskontrakt för att bedöma om dessa skulle kunna innebära väsentliga fel i kommunens räkenskaper.

2.7 Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om kommunens in- och utbetalningar under året. Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 ska utfallet kunna stämmas av mot fullmäktiges budget och plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Kommunen redovisar investeringarna per nämnd men inte per investering i den ekonomiska redovisningen.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen.

2.10 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primärkommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Vänersborgsbostäder (ABVB) 100%
- Fastighets AB Vänersborg (FAAB) 100%
- Kunskapsförbundet Väst (KFV) 38,7%

Enheter som inte konsolideras

- Hunnebergs Kungajakt- och vilt museum AB 100 %
- Vattenpalatset Vänerparken AB 100 %
- Näktaktiebolaget Biogas Brålanda 73,0 %
- Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) 35,6 %
- Fyrstads Flygplats AB 34,0 %

Skillnader i redovisningsprinciper mellan kommunen och dotterbolagen har uppmärksamats och justerats i den sammanställda redovisningen till kommunens gällande principer gällande investeringsbidrag och en uppskrivningsfond

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

Dag som ovan
KPMG AB

Nils Nordqvist

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Josefine Kjellberg

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

§ 65

Samverkan om Campus Dalsland

KS 2022/122

Beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner samverkansavtal Campus Dalsland mellan Vänersborgs kommun och huvudmannen Bengtsfors kommun för kalenderåren 2022-2024 med tillägg av punkt 9.3 "Innan avtalsperiodens utgång ska en utvärdering av verksamheten göras med plan för fortsättning där finansieringsmodellen utvecklas".
2. Vänersborgs kommun åtar sig att finansiera verksamhetens kostnader under avtalsperioden upp till ett belopp om max 325 tkr/år under 2023 och 2024. Kommunstyrelsen uppdras att hantera finansiering inom sin ram.
3. Beslutet förutsätter att likalydande beslut tas i kommunerna Bengtsfors, Åmål, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud.

Sammanfattning av ärendet

Etableringen av Campus Dalsland syftar till att tillgängliggöra högre utbildning och på så sätt höja utbildningsnivån och tillgodose efterfrågan av personer med eftergymnasial utbildning i Dalsland.

Lokalisering ska ske i Bäckeфорs. Projektet, som löper över perioden 2022-2024, är en samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud, Vänersborg och Åmål. Lokaliseringen av Campus Dalsland ska vara i Bäckeфорs och Bengtsfors kommun är huvudman.

Total projektkostnad för perioden är ca 22,5 mkr, varav kommunerna tillsammans står för drygt 5,6 mkr sinsemellan jämnt fördelade och Västra Götalandsregionen för resterande del. Vänersborgs kommun föreslås medfinansiera åren 2023-2024. Samverkansavtalet reglerar förutom finansiering även organisation och parternas ansvar/mandat.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, 2022-03-07, § 43
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-11
- Förslag till samverkansavtal Campus Dalsland

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 43

Samverkan om Campus Dalsland

KS 2022/122

Beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner samverkansavtal Campus Dalsland mellan Vänersborgs kommun och huvudmannen Bengtsfors kommun för kalenderåren 2022-2024 med tillägg av punkt 9.3 "Innan avtalsperiodens utgång ska en utvärdering av verksamheten göras med plan för fortsättning där finansieringsmodellen utvecklas".
2. Vänersborgs kommun åtar sig att finansiera verksamhetens kostnader under avtalsperioden upp till ett belopp om max 325 tkr/år under 2023 och 2024. Kommunstyrelsen uppdras att hantera finansiering inom sin ram.
3. Beslutet förutsätter att likalydande beslut tas i kommunerna Bengtsfors, Åmål, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud.

Sammanfattning av ärendet

Etableringen av Campus Dalsland syftar till att tillgängliggöra högre utbildning och på så sätt höja utbildningsnivån och tillgodose efterfrågan av personer med eftergymnasial utbildning i Dalsland.

Lokalisering ska ske i Bäckeфорs. Projektet, som löper över perioden 2022-2024, är en samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud, Vänersborg och Åmål. Lokaliseringen av Campus Dalsland ska vara i Bäckeфорs och Bengtsfors kommun är huvudman.

Total projektkostnad för perioden är ca 22,5 mkr, varav kommunerna tillsammans står för drygt 5,6 mkr sinsemellan jämnt fördelade och Västra Götalandsregionen för resterande del. Vänersborgs kommun föreslås medfinansiera åren 2023-2024. Samverkansavtalet reglerar förutom finansiering även organisation och parternas ansvar/mandat.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-01
- Förslag till samverkansavtal Campus Dalsland

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-03-02

Dnr: KS 2022/122

Handläggare

Lena Tegenfeldt

lena.tegenfeldt@vanersborg.se

0521-72 23 80

Mottagare

Kommunfullmäktige

Godkännande av samverkansavtal Campus Dalsland

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner samverkansavtal Campus Dalsland mellan Vänersborgs kommun och huvudmannen Bengtsfors kommun för kalenderåren 2022-2024 med tillägg av punkt 9.3 "Innan avtalsperiodens utgång ska en utvärdering av verksamheten göras med plan för fortsättning där finansieringsmodellen utvecklas".
2. Vänersborgs kommun åtar sig att finansiera verksamhetens kostnader under avtalsperioden upp till ett belopp om max 325 tkr/år under 2023 och 2024. Kommunstyrelsen uppdras att hantera finansiering inom sin ram.
3. Beslutet förutsätter att likalydande beslut tas i kommunerna Bengtsfors, Åmål, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud.

Sammanfattning av ärendet

Etableringen av Campus Dalsland syftar till att tillgängliggöra högre utbildning och på så sätt höja utbildningsnivån och tillgodose efterfrågan av personer med eftergymnasial utbildning i Dalsland.

Lokalisering ska ske i Bäcke-fors. Projektet, som löper över perioden 2022-2024, är en samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud, Vänersborg och Åmål. Lokaliseringen av Campus Dalsland ska vara i Bäcke-fors och Bengtsfors kommun är huvudman.

Total projektkostnad för perioden är ca 22,5 mkr, varav kommunerna tillsammans står för drygt 5,6 mkr sinsemellan jämnt fördelade och Västra Götalandsregionen för resterande del. Vänersborgs kommun föreslås medfinansiera åren 2023-2024. Samverkansavtalet reglerar förutom finansiering även organisation och parternas ansvar/mandat.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Bakgrund

I december 2021 fattade kommunfullmäktige beslut (21-12-15, §235)) om att ställa sig bakom en avsiktsförklaring tillsammans med övriga Dalslandskommuner samt Länsstyrelsen, Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen. Avsiktsförklaringen, benämnd "Det goda livet i Dalsland" (KS/2021:162) pekar ut viktiga satsningsområden i landskapet och ett av dessa är Campus Dalsland.

Etableringen av Campus Dalsland syftar till att tillgängliggöra högre utbildning och på så sätt höja utbildningsnivån och tillgodose efterfrågan av personer med eftergymnasial utbildning i Dalsland.

Campus Dalsland ska verka för att invånarna i regionen får tillgång till högre utbildning med möjlighet att kunna bo kvar och verka i sina hemkommuner utan att behöva pendla långa sträckor eller flytta. Lokalisering ska ske i Bäckefors. Studier visar att närhet till högre utbildning ökar sannolikheten att gå vidare till högre studier. Särskilt med avseende på ålder och socioekonomisk bakgrund. I sammanhanget ska även beaktas att landets lärosäten huvudsakligen är lokalt rekryterande (UKÄ:s rapport: Studenternas rörlighet inom Sverige – en fördjupning).

I Västra Götalandsregionen finns idag fem lärosäten. Alla dessa är lokaliserade i den södra delen av regionen. I den nordvästra delen har invånarna generellt längre till en högskola eller universitet än i övriga delar av regionen. Campus Dalsland kommer bli ett komplement för att kunna tillgodose tillgängligheten för högre studier i Dalsland.

Campus Dalsland har följande mål:

- tillgängliggöra högre utbildning och forskning för invånarna i Dalsland
- vara en mötesplats för att stimulera kunskapsutveckling hos människor och verksamheter
- människor ska kunna studera oavsett var man bor och var i livet man befinner sig
- möjliggöra livslångt lärande

Studerande på Campus Dalsland kommer att kunna läsa eftergymnasiala program och kurser. Utbildningarna drivs av högskolor och universitet, alternativt genom anordnare av yrkeshögskoleutbildningar, men studierna genomförs på campus, så kallad distribuerad utbildning. Lärarledd undervisning på plats, vid särskilda utbildningar/moment, kan förkomma.

Budget och finansiering

Utbildningarna vid Campus Dalsland finansieras via respektive utbildningsanordnares ordinarie tilldelningssystem/finansieringsmodell alternativt via särskilda projektmedel. Västra Götalandsregionen finansierar kostnader för anpassning av lokaler motsvarande 11 mkr. Anskaffning av teknik och inventarier täcks av statsbidrag om 1,2 mkr. Under 2021 och 2022 har Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål enats om att finansiera uppbyggnaden/projektfasen av Campus Dalsland. Vänersborg kom med i senare skede av processen och från och med 2023 avses att årliga driftskostnader ska fördelas lika mellan de sex kommunerna och Västra Götaland enligt modellen enligt nedan.

Kostnadsslag	År 2022	År 2023	År 2024	Totalt
Lönekostnader	1 661 628 kr	2 422 610 kr	2 483 142 kr	6 567 380 kr
Overheadkostnader (t.ex. telefoni, IT, städ, försäkring m.m.)	49 849 kr	72 678 kr	74 494 kr	197 021 kr
Resor	20 000 kr	20 000 kr	20 000 kr	60 000 kr
Lokaler	315 000 kr	630 000 kr	630 000 kr	1 575 000 kr
Investeringar (teknik, inventarier)	1 600 000 kr	- kr	- kr	1 600 000 kr
Övriga kostnader (t.ex. kommunikation, marknadsföring)	230 000 kr	530 000 kr	530 000 kr	1 290 000 kr
Summa totala kostnader	3 876 477 kr	3 675 288 kr	3 737 636 kr	11 289 401 kr
Kontant finansiering per finansiär	År 2022	År 2023	År 2024	Totalt
Offentlig kontantfinansiering				
Västra Götalandsregionen	1 938 238 kr	1 837 644 kr	1 868 818 kr	5 644 700 kr
Kommunerna	1 938 239 kr	1 837 644 kr	1 868 818 kr	5 644 701 kr
Summa totalt kontant finansiering	3 876 477 kr	3 675 288 kr	3 737 636 kr	11 289 401 kr

Organisationsform för Campus Dalsland

Då etableringen av Campus Dalsland involverar flera kommuner behöver en gemensam organisationsform för styrning och ledning av verksamheten beslutas om.

Förslaget innebär att en av de ingående kommunerna, Bengtsfors kommun, står för huvudmannaskapet och att de andra kommunernas likvärdiga inflytande och medfinansiering regleras via avtal. En sådan modell tillämpas exempelvis vid Campus Västra Skaraborg (med säte i Lidköping) där fem kommuner samverkar och där man har inrättat ett ”utbildningsråd” för den gemensamma styrningen av verksamheten. Den dagliga driften av verksamheten ansvarar verksamhetsledare för. En övergripande styrelse eller styrgrupp med väl balanserad representation från involverade parter, samt förslagsvis även med extern neutral representation i form av för verksamheten särskilt värdefull kompetens, finns som bollplank och stöd för verksamheten.

Beredning

Ärendet har beretts gemensamt av berörda kommuner och myndigheter. Vänersborgs inträde i processen kom dock först sent 2021 då övriga kommuner i Dalsland har initierat projektet. Samverkansavtalet har en avtalsperiod över knappa tre år där finansieringsmodellen under denna projektperiod bygger på principen att kommunernas andel fördelas jämnt med en sjättedel vardera. Vänersborgs kommun gör bedömningen att ett tillägg i avtalet bör göras som säkrar långsiktighet genom utvärdering och översyn av finansieringsmodellen innan avtalstidens utgång.

Lena Tegenfeldt

Kommundirektör

Bilagor

Samverkansavtal Campus Dalsland, daterat 2022-xx-xx

Sändlista

Bengtsfors kommun

Dals-Eds kommun

Färgelanda kommun

Melleruds kommun

Åmåls kommun

Fyrbodals kommunalförbund

Regionutvecklingsnämnden, Västra Götalandsregionen

Samverkansavtal Campus Dalsland

Mellan kommun xx, yy, zz och... har följande samverkansavtal träffats.

1. Syfte

Parterna har enats om att samverka inom Campus Dalsland. Syftet med Campus Dalsland är att tillgängliggöra högre utbildning och på så sätt höja utbildningsnivån och tillgodose efterfrågan av personer med eftergymnasial utbildning i Dalsland. Campus Dalsland ska verka för att invånarna i regionen får tillgång till högre utbildning med möjlighet att kunna bo kvar och verka i sina hemkommuner utan att behöva pendla långa sträckor eller flytta. Verksamheten blir en avgörande positiv faktor för den fortsatta utvecklingen av regionen och arbetskraftstillväxten.

2. Uppdrag

Campus Dalsland kommer att vara ett kvalificerat högskolecentrum i kommunal regi. Verksamheten inom ramen för Campus Dalsland ska i första hand utgöras av högskole- och universitetsutbildning samt relevanta yrkeshögskoleutbildningar (YH) med fokus att fylla ett identifierat behov hos de ingående kommunerna. Undervisningen kommer att vara platsförlagd till Campus Dalsland men kommer huvudsakligen bedrivas via decentraliserad utbildning från respektive utbildningsanordnare. Att utbildningen är platsförlagd innebär att studenterna deltar på föreläsningar seminarier, tentamen, grupparbeten med mera på Campus Dalsland. Lärarledd undervisning på plats, vid särskilda utbildningar/moment, kan förekomma. Utbildningarna finansieras via respektive utbildningsanordnares ordinarie tilldelningssystem/finansieringsmodell alternativt via särskilda projektmedel. Campus Dalsland ska i sin tur säkerställa och erbjuda en stimulerande studiesocial miljö där studenten har tillgång till studentstöd samt IT-stöd.

Campus Dalsland ska även verka för att utgöra en plattform för utvecklingsprojekt, med koppling till regional och lokal utveckling, liksom andra FoU-aktiviteter. Detta genom att öka kunskapen om, och intresset för forskning och innovation i Dalsland, både hos företag och hos offentlig verksamhet. Campus Dalsland ska bidra till nyskapande lösningar för individer, verksamheter och det lokala samhället.

Sammanfattningsvis har Campus Dalsland följande mål:

- tillgängliggöra högre utbildning och forskning för invånarna i Dalsland
- vara en mötesplats för att stimulera kunskapsutveckling hos människor och verksamheter
- människor ska kunna studera oavsett var man bor och var i livet man befinner sig
- möjliggöra livslångt lärande

3. Campus Dalsland

3.1 Parterna ska samverka i enlighet med vad som anges i detta samverkansavtal för att etablera Campus Dalsland. Bengtsfors kommun är huvudman och all personal ska vara anställd inom densamma.

3.2 Parterna har följande åtaganden:

Parterna åtar sig att gemensamt finansiera verksamheten med X miljoner/år jämnt fördelat på undertecknade parter (inklusive huvudmannen). Detta motsvarar den motfinansiering som projektmedlen från Regionala utvecklingsnämnden utgör och ska finansiera verksamhetsledare, övriga anställda, lokaler, drift och övriga tjänster.

Ingående kommuner ska utöver det gemensamt verka för att synliggöra och marknadsföra Campus Dalslands verksamhet i sina kanaler.

4. Lokaler

4.1 Parterna avser bedriva verksamheten med bas i lokaler anpassade för verksamheten i Dalslands Sjukhus, Bäckeфорs. Verksamhetsledaren har sin placering i dessa lokaler.

4.2 Den kommun som så önskar kan upplåta lokaler för Campus Dalslands verksamhet vid särskilda projekt.

5. Personal

5.1 Verksamhetsledaren utses av styrgruppen (se punkt 7) och anställs av Bengtsfors kommun.

5.2 Övrig personal anställs av verksamhetsledaren.

6. Ekonomi

6.1 Verksamhetsledaren ansvarar för den ekonomiska redovisningen rörande verksamheten. Bengtsfors kommun ska för detta ändamål särredovisa sina intäkter och kostnader hänförliga till Campus Dalslands verksamhet.

6.2 Verksamhetsledaren ska vid varje ordinarie sammanträde med styrgruppen (se punkt 7) presentera senaste framtagna resultat för Campus Dalsland.

6.3 Riktlinjer för hantering av eventuella överskott/underskott för Campus Dalsland fastställs av styrgruppen där parterna är representerade.

6.4 Verksamhetsledaren ska varje kalenderår utarbeta ett förslag till budget för kommande verksamhetsår för Campus Dalsland, vilken ska presenteras för styrgruppen (se punkt 7) före utgången av oktober månad varje år.

6.5 Huvudmannen fakturerar parterna enligt de principer för bestämmandet av ersättningen som anges i punkt 3.1 samt 6.3. Debitering ska ske halvårsvis i efterskott genom användande av e-faktura.

7. Styrgrupp

7.1 För parternas gemensamma beslutsfattande rörande verksamheten för Campus Dalsland och för övrig handläggning rörande samverkan enligt detta avtal samt eventuella andra samfällt tecknade avtal avseende Campus Dalsland, ska en styrgrupp inrättas ("styrgruppen"). Styrgruppen ska utse verksamhetsledare och ge rekommendationer för den löpande förvaltningen av verksamheten samt för ledning och utveckling av Campus Dalsland.

7.2 Styrgruppens ledamöter skall utgöras av en representant från kommunchefens ledningsgrupp i sin kommun för varje i avtalet ingående part samt ytterligare två eller tre externa ledamöter. En av de externa ledamöterna är ordförande i styrgruppen. De externa ledamöterna och rollen som ordförande utses av kommunernas representanter i styrgruppen. Kommunernas representanter har i uppdrag att återrapporera resultat till respektive kommunstyrelse.

7.3 Styrgruppen har behörighet att med bindande verkan för parterna fatta beslut i de frågor som aktualiseras av och står i överensstämmelse med detta samverkansavtal.

7.4 Styrgruppen är beslutsför när minst fem ledamöter är närvarande.

7.5 Styrgruppen ska sammanträda minst fyra gånger per kalenderår.

7.6 Ordförande med biträde av verksamhetsledaren (se punkt 8) svarar för att tidpunkt för styrgruppsmöte planeras med god framförhållning samt att kallelse med dagordning och erforderliga beslutsunderlag skickas till ledamöterna minst en vecka före sammanträdesdagen, såvida inte särskilda omständigheter föranleder annat.

8. Verksamhetsledare

8.1 För den löpande förvaltningen av verksamheten ska styrgruppen för Campus Dalsland utse en verksamhetsledare vilken anställs av Bengtsfors kommun. Styrgruppen ska tillse att verksamhetsledaren fullgör sina åtaganden enligt detta samverkansavtal.

8.2 Det åligger verksamhetsledaren att leda och utveckla Campus Dalsland enligt detta samverkansavtal samt enligt beslutad verksamhetsplan och handlingsplan för Campus Dalsland. Verksamhetsledaren ska vidare biträda styrgruppens ordförande med att ta fram kallelse, dagordning och beslutsunderlag för styrgruppens sammanträden samt vara föredragande och ge motiverade beslutsunderlag vid nämnda sammanträden.

8.3 Verksamhetsledaren ska varje år utarbeta ett förslag till treårig verksamhetsplan samt en ettårig handlingsplan.

Verksamhetsplan, handlingsplan samt budget ska vara färdigställda senast under oktober månad varje år och redovisas vid det sammanträde med styrgruppen som inträffar närmast därefter.

Verksamhets- och handlingsplan fastställs av styrgruppen och följs upp genom verksamhetsberättelse som presenteras senast 1 mars.

8.4 Verksamhetsledaren ska vid fullgörandet av sitt uppdrag iaktta tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter samt följa huvudmannens interna rutiner.

9. Avtalstid

9.1 Detta samverkansavtal omfattar kalenderåren 2022-2024 och träder i kraft då det undertecknats av parterna. Avtalet gäller till och med december 2024. För det fall att ingen av parterna sagt upp detta samverkansavtal senast 9 månader före avtalstidens utgång, ska avtalet förlängas med 3 år åt gången och med en uppsägningstid om 9 månader. Eventuella tillägg och ändringar regleras enligt punkt 11.

9.2 Parterna kan gemensamt komma överens om att i förtid avsluta samverkan enligt detta samverkansavtal. Vid avslut av samverkan ska en finansieringsplan för eventuellt ingångna finansiella avtal, gjorda i enlighet med detta samverkansavtal, som löper efter avtalets uppsägning fastställas och fördelas mellan parterna.

9.3 Innan avtalsperiodens utgång ska en utvärdering av verksamheten göras med plan för fortsättning där finansieringsmodellen utvecklas.

10. Ny partner

10.1 Styrgruppen beslutar om upptagande av ny part i samverkan enligt detta avtal. Som förutsättning för att sådant upptagande ska gälla så ska samverkansavtalet skriftligen anpassas (i enlighet med punkt 11.1) efter de nya förhållanden som inträder.

11. Tillägg och ändringar

11.1 Tillägg till och ändringar ska upprättas skriftligen och undertecknas av parterna för att äga giltighet.

12. Övrigt

Detta samverkansavtal innebär inte att parterna ska samverka i bolagsform och inte heller konstituerar någon juridisk person.

13. Tvist

Eventuella tvister ska i första hand avgöras i förhandling mellan parterna och därefter avgöras i allmän domstol inom Västra Götalandsregionen med tillämpning av svensk rätt.

Underskrifter

§ 67

Förstärkning av statligt stöd 2022 - skolmiljarden

KS 2022/87

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att tillföra barn- och utbildningsnämnden ett tilläggsanslag med 3 910 tkr och kommunstyrelsen ett tilläggsanslag med 1 494 tkr. Tillskotten gäller endast innevarande år och sker mot bakgrund av beslut om utökat statligt stöd till skolväsendet 2022. Kommunstyrelsens del betalas ut till Kunskapsförbundet Väst som ett extra förbundsbidrag efter Kommunfullmäktiges beslut. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidragsintäkter justeras upp med 5 404 tkr.

Sammanfattning av ärendet

För att möta den tuffa utmaningen som covid-19 pandemin medför beslutade regeringen, att liksom under 2021, förstärka det statliga stödet till skolväsendet med 1,4 miljarder kronor även under 2022. Statsbidraget, den så kallade skolmiljarden, syftar till att minska de negativa effekterna av elevernas kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19-pandemin. Bidraget är beräknat utifrån antalet barn och unga i åldern 6-19 år i kommunen. Det ska användas till insatser i kommunal och enskild verksamhet i fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning under 2022. Kommunen bestämmer själv utifrån sina aktuella behov hur medlen ska fördelas.

Beräknat på antalet 6-19 åringar betalas 5 404 tkr ut i statsbidrag under 2022 till Vänersborgs kommun. Vid en fördelning av statsbidraget med antalet 6-15 åringar respektive 16-19 åringar som grund kan 3 910 tkr fördelas till barn- och utbildningsnämnden och 1 494 till Kunskapsförbundet Väst.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, 2022-03-07, § 46
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-11

§ 46

Förstärkning av statligt stöd 2022 - skolmiljarden

KS 2022/87

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att tillföra barn- och utbildningsnämnden ett tilläggsanslag med 3 910 tkr och kommunstyrelsen ett tilläggsanslag med 1 494 tkr. Tillskotten gäller endast innevarande år och sker mot bakgrund av beslut om utökat statligt stöd till skolväsendet 2022. Kommunstyrelsens del betalas ut till Kunskapsförbundet Väst som ett extra förbundsbidrag efter Kommunfullmäktiges beslut. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidragsintäkter justeras upp med 5 404 tkr.

Sammanfattning av ärendet

För att möta den tuffa utmaningen som covid-19 pandemin medför beslutade regeringen, att liksom under 2021, förstärka det statliga stödet till skolväsendet med 1,4 miljarder kronor även under 2022. Statsbidraget, den så kallade skolmiljarden, syftar till att minska de negativa effekterna av elevernas kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19-pandemin. Bidraget är beräknat utifrån antalet barn och unga i åldern 6-19 år i kommunen. Det ska användas till insatser i kommunal och enskild verksamhet i fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning under 2022. Kommunen bestämmer själv utifrån sina aktuella behov hur medlen ska fördelas.

Beräknat på antalet 6-19 åringar betalas 5 404 tkr ut i statsbidrag under 2022 till Vänersborgs kommun. Vid en fördelning av statsbidraget med antalet 6-15 åringar respektive 16-19 åringar som grund kan 3 910 tkr fördelas till barn- och utbildningsnämnden och 1 494 till Kunskapsförbundet Väst.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-02-06

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-02-16

Dnr: KS 2022/87

Handläggare

Ewa Lundqvist
ewa.lundqvist@vanersborg.se
0521-721155

Mottagare

Kommunstyrelsen

Tilläggsanslag mot bakgrund av tillfällig förstärkning av statligt stöd till skolväsendet 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att tillföra barn- och utbildningsnämnden ett tilläggsanslag med 3 910 tkr och kommunstyrelsen ett tilläggsanslag med 1 494 tkr. Tillskotten gäller endast innevarande år och sker mot bakgrund av beslut om utökat statligt stöd till skolväsendet 2022. Kommunstyrelsens del betalas ut till Kunskapsförbundet Väst som ett extra förbundsbidrag efter Kommunfullmäktiges beslut. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidragsintäkter justeras upp med 5 404 tkr.

Sammanfattning av ärendet

För att möta den tuffa utmaningen som covid-19 pandemin medför beslutade regeringen, att liksom under 2021, förstärka det statliga stödet till skolväsendet med 1,4 miljarder kronor även under 2022. Statsbidraget, den så kallade skolmiljarden, syftar till att minska de negativa effekterna av elevernas kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19-pandemin. Bidraget är beräknat utifrån antalet barn och unga i åldern 6-19 år i kommunen. Det ska användas till insatser i kommunal och enskild verksamhet i fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning under 2022. Kommunen bestämmer själv utifrån sina aktuella behov hur medlen ska fördelas.

Beräknat på antalet 6-19 åringar betalas 5 404 tkr ut i statsbidrag under 2022 till Vänersborgs kommun. Vid en fördelning av statsbidraget med antalet 6-15 åringar respektive 16-19 åringar som grund kan 3 910 tkr fördelas till barn- och utbildningsnämnden och 1 494 till Kunskapsförbundet Väst.

Thomas Sannemalm
Ekonomichef

Sändlista

Ekonomikontoret

Barn- och utbildningsnämnden

Kunskapsförbundet Väst

§ 70

Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget till investeringsbudget 2022

KS 2022/6

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja samhällsbyggnadsnämnden 133 602 tkr i tilläggsbudget i investeringsbudget 2022 fördelade till respektive investeringsprojekt enligt nämndens förslag. Finansiering kan ske genom ökad upplåning. Nämnden beviljas också omfördelningar inom budget 2022 mellan investeringsprojekt om sammanlagt 12 065 tkr fördelade enligt nämndens förslag.

Bilaga

- Bilaga 2: Yrkande från James Bucci (V), inkommen 2022-03-23

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär 133 602 tkr i tilläggsbudget i investeringsbudgeten för 2022. Det avser dels investeringsprojekt som påbörjats under 2021 dels projekt som inte påbörjats utan beräknas starta under 2022. Om det har funnits möjlighet har nämnden i första hand omfördelat budget mellan befintliga projekt inom investeringsbudget 2022. Omfördelningar har gjorts motsvarande 12 065 tkr.

Mål- och resursplan 2022 innehåller investerings- och exploateringsbudget om totalt 513 100 tkr. Sammantaget uppgår nu investeringsbudget 2022 till 646 702 tkr. Då det är en mycket hög nivå kan det bli nödvändigt att flytta fram projekt i budget 2022 till kommande år.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, 2022-03-07, § 49
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-11
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut, 2022-01-28, § 6

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

James Bucci (V) yrkade enligt bilaga 2, att omfördelningsposten ”GC-väg Korseberg, bostadsområde” tas bort. I yrkandet instämde Ola Wesley (SD), Anders Strand (SD) och Stefan Kärbling (V).

Ordföranden yrkade bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Beslutsgång

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-03-23

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, nämligen kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag och James Buccis (V) yrkande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Omröstning begärdes.

Ordföranden föreslog följande omröstningsordning, som godkändes av kommunstyrelsen. Den som väljer kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag röstar ja, och den som stödjer James Buccis (V) yrkande röstar nej.

Omröstningsresultat

Ledamot/tjänstgörande ersättare	Ja-röst	Nej-röst	Avstår
Henrik Harlitz (M)			X
Mats Andersson (C)	X		
Lena Eckerbom Wendel (M)			X
Anders Strand (SD)		X	
Marianne Ramm (V)		X	
Anna-Karin Sandberg (MP)	X		
Marie-Louise Bäckman (KD)			X
Kenneth Borgmalm (S)	X		
Ola Wesley (SD)		X	
Gunnar Henriksson (L)			X
Elisabeth Bohlin (S)			X
James Bucci (V)		X	
Bo Carlsson (C)	X		
Stefan Kärving (V)		X	
Benny Augustsson (S)	X		
Antal röster:	5	5	5

Med fem ja-röster mot fem nej-röster och fem som avstår hade kommunstyrelsen beslutat i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag (ordföranden har utslagsröst).

§ 49

Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget till investeringsbudget 202

KS 2022/6

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja samhällsbyggnadsnämnden 133 602 tkr i tilläggsbudget i investeringsbudget 2022 fördelade till respektive investeringsprojekt enligt nämndens förslag. Finansiering kan ske genom ökad upplåning. Nämnden beviljas också omfördelningar inom budget 2022 mellan investeringsprojekt om sammanlagt 12 065 tkr fördelade enligt nämndens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär 133 602 tkr i tilläggsbudget i investeringsbudgeten för 2022. Det avser dels investeringsprojekt som påbörjats under 2021 dels projekt som inte påbörjats utan beräknas starta under 2022. Om det har funnits möjlighet har nämnden i första hand omfördelat budget mellan befintliga projekt inom investeringsbudget 2022. Omfördelningar har gjorts motsvarande 12 065 tkr.

Mål- och resursplan 2022 innehåller investerings- och exploateringsbudget om totalt 513 100 tkr. Sammantaget uppgår nu investeringsbudget 2022 till 646 702 tkr. Då det är en mycket hög nivå kan det bli nödvändigt att flytta fram projekt i budget 2022 till kommande år.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-02-22
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut, 2022-01-28, § 6

2022-02-22

Dnr: KS 2022/6

Handläggare

Ewa Lundqvist
ewa.lundqvist@vanersborg.se
0521-721155

Mottagare

Kommunstyrelsen

Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget till investeringsbudget 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja samhällsbyggnadsnämnden 133 602 tkr i tilläggsbudget i investeringsbudget 2022 fördelade till respektive investeringsprojekt enligt nämndens förslag. Finansiering kan ske genom ökad upplåning. Nämnden beviljas också omfördelningar inom budget 2022 mellan investeringsprojekt om sammanlagt 12 065 tkr fördelade enligt nämndens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär 133 602 tkr i tilläggsbudget i investeringsbudgeten för 2022. Det avser dels investeringsprojekt som påbörjats under 2021 dels projekt som inte påbörjats utan beräknas starta under 2022. Om det har funnits möjlighet har nämnden i första hand omfördelat budget mellan befintliga projekt inom investeringsbudget 2022. Omfördelningar har gjorts motsvarande 12 065 tkr.

Mål- och resursplan 2022 innehåller investerings- och exploateringsbudget om totalt 513 100 tkr. Sammantaget uppgår nu investeringsbudget 2022 till 646 702 tkr. Då det är en mycket hög nivå kan det bli nödvändigt att flytta fram projekt i budget 2022 till kommande år.

Underlag

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-01-28 § 6

Thomas Sannemalm

Ekonomichef

Sändlista

Samhällsbyggnadsnämnden
Ekonomikontoret

§ 6

Begäran om tilläggsbudget avseende investeringar år 2022

SBN 2021/7

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att samhällsbyggnadsnämnden beviljas tilläggsbudget avseende investeringar under år 2022 till ett belopp av 133 602 tkr, i beloppen ingår omfördelningar av medel mellan investeringsprojekt år 2022 i enlighet med förvaltningens upprättade förslag, daterat 2022-01-20.

Reservation

James Buccis (V) reserverar sig för eget yrkande och lämnar en skriftlig reservation.

Sammanfattning av ärendet

Totalt föreslagen tilläggsbudget 2022 för samhällsbyggnadsnämnden uppgår till 133 602 tkr. Projekt som är påbörjade innan år 2022 och som kommer att fortskrida under år 2022 behöver få utnyttja den del av budgeten som återstår för respektive projekt. Om det har funnits möjlighet har det i första hand föreslagits omfördelningar mellan investeringsprojekt år 2022 istället för att begära tilläggsbudget. De föreslagna omfördelningarna innebär att den föreslagna tilläggsbudgeten har minskat från 145 667 tkr till 133 602 tkr. Mellanskillnaden om 12 065 tkr föreslås alltså hanteras genom omfördelning inom budget 2022.

För flera pågående projekt har eventuella förseningar helt eller delvis redan hanterats i Mål- och resursplan 2022, och därför behöver tilläggsbudget inte begäras, trots stora budgetavvikelser för år 2021.

Beredning har skett inom samhällsbyggnadsnämndens ledningsgrupp. Information och dialog om investering- och exploateringsbudget har skett i samband med presidieöverläggning med kommunstyrelsens arbetsutskott om investerings- och exploateringsbudget den 16e november 2021.

I beslutad mål- och resursplan 2022 så har samhällsbyggnadsnämnden en investeringsbudget om totalt 489 000 tkr. Med tilläggsbudget ökar investeringsplan 2022 till totalt 622 602 tkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2022-01-20
- Ekonomisk redovisning 2021

Utdragsbestyrkande

2022-01-28

- Material till presidieöverläggning om investerings- och exploateringsbudget den 16 november 2021

Samhällsbyggnadsnämndens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden föreslår följande förslag till beslut: Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att samhällsbyggnadsnämnden beviljas tilläggsbudget avseende investeringar under år 2022 till ett belopp av 133 602 tkr i beloppen ingår omfördelningar av medel mellan investeringsprojekt år 2022 i enlighet med förvaltningens upprättade förslag, daterat 2022-01-20.

Samt att den andra beslutsformulering i utskickat förslag tas bort.

James Bucci (V) föreslår ett ändringsyrkande

James Bucci yrkar att omfördelningspost "GC-väg Korseberg bostadsområde" tas bort.

Beslutsgång

Ordföranden redovisar att det fanns två förslag till beslut nämligen utskickat förslag och ordförandens förslag till beslut samt James Buccis ändringsyrkande.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutat i enlighet med ordförandens förslag till beslut.

Där efter ställer ordföranden frågan om samhällsbyggnadsnämnden ska besluta om ett tillägg i beslutet enligt James Buccis ändringsyrkande.

Ordförande finner att samhällsbyggnadsnämnden avslår ändringsyrkande och beslutat enligt ordförandens förslag till beslut.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att samhällsbyggnadsnämnden beviljas tilläggsbudget avseende investeringar under år 2022 till ett belopp av 133 602 tkr i beloppen ingår omfördelningar av medel mellan investeringsprojekt år 2022 i enlighet med förvaltningens upprättade förslag, daterat 2022-01-20.

James Buccis (V) reserverar sig mot beslutet och meddelar att komma in med skriftlig reservation.

Sändlista

Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsförvaltningen ledningsteam
Ekonom

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-01-28

2022-01-30

Dnr: SBN 2021/7

Reservation – Begäran om tilläggsbudget samt omfördelning av budget avseende investeringar år 2022

Inom detta ärende finns det en post som heter Gc-väg Korseberg bostadsområde, med en begärd omfördelning av 1860 tkr för att finansiera projektet under 2022. Egentligen är det synd att det i klartext inte talar om att denna finansiella post rör sig om att exploatera den orörda skogskorridoren mellan Strandberidaren och Stapelorten på Korseberg. En exploatering som också är känd för att det skall heta naturstig.

Gc- väg eller naturstig? Jag känner väl till uttrycket att kärt barn har många namn. Oavsett vad vi skall kalla det så representerar exploateringen ett onödigt ingrepp i en orörd grön lunga. Onödig? Jo tack, då det ca 150m därifrån finns en parallell Gc -väg som är både belyst och asfalterad.

Naturen kan tyvärr inte uttrycka sig i skrift och inte heller tala i ord men talar gör den dock på annat vis. Tänker vi lyssna? Tänker vi omvärdera? Kan vi omprioritera så att naturen får leva vidare?

För mig, i detta fall, var det inte svårare än att yrka att posten Gc-väg Korseberg, bostadsområde skulle utgå.

Jag reserverar mig till förmån för naturen och mitt eget yrkande.
James Bucci

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-01-20

Dnr: SBN 2021/7

Handläggare
Clara Sannemalm
clara.sannemalm@vanersborg.se
0521-72 12 59

Mottagare
Samhällsbyggnadsnämnden

Begäran om tilläggsbudget samt omfördelning av budget avseende investeringar år 2022

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att samhällsbyggnadsnämnden beviljas tilläggsbudget avseende investeringar under år 2022 till ett belopp av 133 602 tkr i enlighet med förvaltningens upprättade förslag, daterat 2022-01-20.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta omfördelningar av medel mellan investeringsprojekt år 2022 i enlighet med förvaltningens upprättade förslag, daterat 2022-01-20.

Sammanfattning av ärendet

Totalt föreslagen tilläggsbudget 2022 för samhällsbyggnadsnämnden uppgår till 133 602 tkr. Projekt som är påbörjade innan år 2022 och som kommer att fortskrida under år 2022 behöver få utnyttja den del av budgeten som återstår för respektive projekt. Om det har funnits möjlighet har det i första hand föreslagits omfördelningar mellan investeringsprojekt år 2022 istället för att begära tilläggsbudget. De föreslagna omfördelningarna innebär att den föreslagna tilläggsbudgeten har minskat från 145 667 tkr till 133 602 tkr. Mellanskillnaden om 12 065 tkr föreslås alltså hanteras genom omfördelning inom budget 2022.

För flera pågående projekt har eventuella förseningar helt eller delvis redan hanterats i Mål- och resursplan 2022, och därför behöver tilläggsbudget inte begäras, trots stora budgetavvikelser för år 2021.

Beredning har skett inom samhällsbyggnadsnämndens ledningsgrupp. Information och dialog om investering- och exploateringsbudget har skett i samband med presidieöverläggning med kommunstyrelsens arbetsutskott om investerings- och exploateringsbudget den 16e november 2021.

Den totalt föreslagna omfördelningen för år 2022 ser ut enligt följande:

Gatuenheten (tkr)	Budget 2022	Prognos 2022	Budgetdifferens 2022	Omfördelning 2022
Brounderhåll	40 000	10 000	30 000	- 6 065
Summa gatuenheten	40 000	10 000	30 000	- 6 065

Gatuenheten (tkr)	Budget 2021	Totalt utfall 2021	Budgetdifferens 2021	Omfördelning 2022
Gc-väg Korseberg, bostadsområde	1 900	40	1 860	+1 860
Gc-väg Vänersborg-Frändefors	3 000	19	2 981	+2 981
Rondell Nabbensberg	2 200	1 436	763	+100
Cpl Björkholmsgatan	6 000	4 592	1 408	+500
GC-tunnel jvg.Lillån översväm	500	0	500	+500
Fisktorget	800	675	124	+124
Summa gatuenheten	14 400	6 762	7 636	+6 065

Fastighet (tkr)	Budget 2022	Prognos 2022	Budgetdifferens 2022	Omfördelning 2022
Tvättcentral	6 000	0	6 000	-6 000
Summa fastighet	6 000	0	6 000	-6 000

Fastighet (tkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdifferens 2021	Omfördelning 2022
Öxnereds skola	84 800	67 567	17 233	+5 000
Holmängen skola	73 885	7 575	66 310	+1 000
Summa fastighet	158 685	75 142	83 543	+6 000

Den totalt föreslagna tilläggsbudgeten för år 2022 är fördelad enligt följande:

Samhällsbyggnadsnämnden	Tilläggsbudget 2022
Fastighet	20 263 tkr
Exploatering	27 379 tkr
Kretslopp och Vatten	85 960 tkr
Summa samhällsbyggnadsnämnden	133 602 tkr

I beslutad mål- och resursplan 2022 så har samhällsbyggnadsnämnden en investeringsbudget om totalt 489 000 tkr. Med tilläggsbudget ökar investeringsplan 2022 till totalt 622 602 tkr.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Fastighetsverksamheten

I Mål- och resursplan 2022 är det beslutat att en ny tvättcentral ska uppföras med en budget om 6 000 tkr. Efter att beslutet togs har en ny lösning tillkommit. Det finns möjlighet att hyra lokal av AB Vänersborgsbostäder som har en tillgänglig lokal för syftet. Därför föreslås att 6 000 tkr i budget omfördelas från projektet tvättcentralen för att istället användas till tilläggsbudget för Öxnereds skola, 5 000 tkr samt Holmängen skola, 1 000 tkr. Detta innebär i sin tur att projektet ny tvättcentral stryks ur Mål- och resursplan 2022.

Öxnereds skola förväntas färdigställas under hösten år 2022 och 5 000 tkr som inte hann förbrukas under år 2021 behöver vara med i budgeten i år. Vad gäller Holmängen skola överklagades projektets upphandling vilket bidrog till försenad uppstart. Stor del av försening togs hänsyn till i arbetet med mål och resursplan 2022, vilket har gjort att nästan hela budgetdifferensen för i år redan är medräknad i 2022 års budget. Dock ser fastighetsverksamheten behov av tilläggsbudget på 1 000 tkr för Holmängen skola för år 2022 för att hantera viss försening mellan åren.

Fastighet (tkr)	Budget 2022	Prognos 2022	Budgetdifferens 2022	Omfördelning 2022
Tvättcentral	6 000	0	6 000	-6 000
Summa fastighet	6 000	0	6 000	-6 000

Fastighet (tkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdifferens 2021	Omfördelning 2022
Öxnereds skola	84 800	67 567	17 233	+5 000
Holmängen skola	73 885	7 575	66 310	+1 000
Summa fastighet	158 685	75 142	83 543	+6 000

Av den totalt föreslagna tilläggsbudgeten för pågående investeringar utgör fastighetsenhetens del 20 263 tkr. Den nya mötessalen bidrar till en större del av totalen med en föreslagen tilläggsbudget om 11 600 tkr. Arbetet med mötessal har under året försenats då upphandlingen fick göras om då det var låg konkurrens vid första upphandlingstillfället. Projektet förväntas färdigställas under år 2022 och behöver en tilläggsbudget om 11 600 tkr för att kunna fortlöpa. Projektet kommunhus, innergård är avhängt möteslokalen för kommunfullmäktige och därför har projektet inte kommit igång under året. Föreslagen tilläggsbudget, 500 tkr, motsvarar budgetdifferensen för år 2021.

Gymnasiehallen har en föreslagen tilläggsbudget om 4 200 tkr. Olika anledningar har gjort att projekt har skjutits fram i tid men projektet är nu igång och behöver fortsätta efter årsskiftet.

Projektet Villa Björkås har försenats då det har pågått en utredning om belysning bör utformas utifrån det biotopskydd som råder, och dispens från Länsstyrelsen har behövt

inväntas. Projektet har en föreslagen tilläggsbudget om 1 463 tkr motsvarande 2021 års budgetdifferens och förväntas kunna starta igång under våren 2022.

Multikök Torpa har nästintill färdigställts under 2021 men ett par delar återstod att åtgärda vid årets slut. Där av behövs en tilläggsbudget om 1 500 tkr för år 2022.

Sportcentrum är ett utredningsprojekt som avser att skapa en helhet kring området Sportcentrum och projektet har tidigare försenats, men förväntas kunna komma igång under år 2022, därav föreslagen tilläggsbudget om 1 000 tkr.

Fastighet (tkr)	Budget 2021	Totalt utfall 2021	Budgetdifferens 2021	Tilläggsbudget 2022
Gymnasiehallen	6 000	1 797	4 203	4 200
Villa Björkås	1 750	287	1 463	1 463
Kommunhus, innergård	500	0	500	500
Mötessal för kommunfullmäktige	40 000	3 433	36 567	11 600
Multikök Torpa	47 600	43 112	4 488	1 500
Sportcentrum	1 000	0	1 000	1 000
Summa fastighetsenheten	96 850	48 629	48 221	20 263

Gatuenheten

För gatuenhetens investeringsprojekt föreslås att omfördela 6 065 tkr från investeringsprojektet brounderhåll. Brounderhåll har år 2022 totalt en budget om 40 000 tkr som avser renovering av Dalbobron. Överklagad upphandling i två instanser har gjort att projekt hittills är försenat och förväntas inte komma igång i samma takt som är beslutad i mål och resursplan 2022. Upphandling pågår just nu och anbud beräknas inkomma i början av året. Nuvarande prognos för brounderhåll år 2022 uppgår till 10 000 tkr, och därav anses det lämpligt att omfördela medel från projektet istället för att söka tilläggsbudget för de projekt som har behov av det.

Observera att totalanslaget för projektet brounderhåll inte har minskat, projektet är försenat och det är behovet av budget för år 2022 som minskat. Det innebär att nämnden återkommer med att söka nya medel för brounderhåll för kommande års mål- och resursplaner, då behovet för totalanslaget inte har förändrats.

GC-väg Vänersborg-Frändefors är försenat beroende på att man inväntar beslut i pågående förrättning hos statliga lantmäteriet. Därför föreslås omfördelning av 2 981 tkr år 2022 motsvarande budgetdifferensen 2021. GC-väg Korseberg har också försenats då svar på ansökan om dispens för strandskydd inväntas. Omfördelning till projektet år 2022 föreslås med 1 860 tkr.

Arbete med Cirkulationsplatsen vid Björkholmsgatan är nästan färdigställt men det återstår arbete med asfalt, linjemålning, grönytor samt blindplattor. Därför föreslås att

500 tkr omfördelas till projektet år 2022. Projektet Rondell Nabbensberg är nästan färdigställt men det återstår lite arbete kvar nästkommande år och det föreslås därför att 100 tkr omfördelas till projektet år 2022.

GC-tunnel jvg. Lillån är ett samarbetsprojekt med Vattenfall som handlar om åtgärder kring förhöjda vattennivåer. Projektet har varit vilande på grund av coronapandemin men kan troligtvis startas upp under år 2022. Föreslagen omfördelning till projektet år 2022 uppgår där av till 500 tkr, motsvarande budgetdifferensen för år 2021.

Arbetet med Fisktorget är nästan färdigställt men det återstår arbete bland annat med att sänka nivå vid planteringar samt ordna strömanslutning till foodtrucks. Därför föreslås omfördelning om 124 tkr till projektet år 2022, motsvarande projektets budgetdifferens år 2021.

Gatuenheten (tkr)	Budget 2022	Prognos 2022	Budgetdifferens 2022	Omfördelning 2022
Brounderhåll	40 000	10 000	30 000	- 6 065
Summa fastighetsenheten	40 000	10 000	30 000	- 6 065

Gatuenheten (tkr)	Budget 2021	Totalt utfall 2021	Budgetdifferens 2021	Omfördelning 2022
Gc-väg Korseberg, bostadsområde	1 900	40	1 860	+1 860
Gc-väg Vänersborg-Frändefors	3 000	19	2 981	+2 981
Rondell Nabbensberg	2 200	1 436	763	+100
Cpl Björkholmsgatan	6 000	4 592	1 408	+500
GC-tunnel jvg.Lillån översväm	500	0	500	+500
Fisktorget	800	675	124	+124
Summa Gatuenheten	14 400	6 762	7 636	+6 065

Exploatering

Föreslagen tilläggsbudget för exploatering uppgår till totalt 27 379 tkr. Det exploateringsprojekt som bidrar till störst del av tilläggsbudgeten i förslaget är Trestad Center Västra, med en föreslagen tilläggsbudget om 20 000 tkr. Uppstart av projektet försenades då detaljplan för området vann laga kraft först i april 2021. Projektet är nu igång men merparten av kostnaderna prognostiseras belasta år 2022. Planen är att projektet ska vara klart senast halvårsskiftet 2023, men delar av området kan eventuellt bli aktuella för försäljning i ett tidigare skede.

Holmängen bostäder etapp 2 har en föreslagen tilläggsbudget om 5 555 tkr, vilket motsvarar projektets budgetdifferens år 2021. Arbete med asfaltering, lekplats och dagvatten återstår.

Projektet personbilstunnel Skaven/Öxnared har en föreslagen tilläggsbudget om 1 000 tkr, motsvarande budgetdifferensen år 2021. Vid framtagande av förslag till Mål- och resursplan 2022 uppskattades att det skulle dröja lite längre innan projektet skulle komma igång, men Trafikverket har nu inlett kontakt med kommunen gällande personbilstunneln. Det kan innebära att medel kan behövas redan under 2022 istället för 2023 då budget för utredningsmedel i nuläget är beslutade. Det innebär dock inte att totalanslaget behöver utökas.

Skaven/Öxnared är igång och löper på enligt plan men en mindre förskjutning på år 2021 gör att det behövs tilläggsbudget år 2022 om 823 tkr, motsvarande 2021 års budgetdifferens.

Exploatering (tkr)	Budget 2021	Totalt utfall 2021	Budgetdifferens 2021	Tilläggsbudget 2022
Trestad C västra	21 000	1 000	20 000	20 000
Holmängen bostäder etapp 2	8 758	3 203	5 555	5 555
Tunnel Skaven/Öxnared	1 000	0	1 000	1 000
Skaven/Öxnared	14 000	13 177	823	823
Summa Exploatering	44 758	17 380	27 378	27 379

Kretslopp och Vatten

Kretslopp och Vattens del av den totalt föreslagna tilläggsbudgeten uppgår till 85 960 tkr. Tilläggsbudgeten består av fem projekt. Rörviks vattenverk har en föreslagen tilläggsbudget om 29 641 tkr. Rörviks vattenverk har kapacitetsbrist och kraven på framtida rening ökar. Försening beror på att kommunen tidigare vid två tillfällen har sammanställt förfrågningsunderlag och försökt göra en upphandling, men då föreslagna lösningar ej klarar framtida krav på rening och ett eventuellt föränderligt klimat så har kommunen tvingats avbryta upphandlingarna. Under hösten 2021 har projektet upphandlats och partnering tilldelats samt kontrakt är skrivet. Projektet kommer att löpa över flera år och tillkommande investeringsmedel kommer att hanteras i ordinarie budgetprocess för år 2023-2025.

Va Vänersnäs har enligt förslaget en tilläggsbudget om 18 000 tkr. Avvikelsen mot budget för år 2021 uppgår till hela 99 124 tkr. Orsaken till försening av Va Vänersnäs är sammantaget att coronapandemin har bidragit till förseningar och markförhandlingar har dragit ut på tiden. I arbetet med mål- och resursplan 2022 har förseningen av Va Vänersnäs redan varit känd och beaktats, därav är sökt tilläggsbudget lägre än avvikelsen. Nu är projektet igång och löper på enligt reviderad prognos, men det finns osäkerhet utifrån vad som händer med fortsättningen för Va Vänersnäs som är föremål för kommunfullmäktiges återremiss.

Holmängens avloppsreningsverk har en föreslagen tilläggsbudget om 35 000 tkr. Avvikelsen mot budget 2021 uppgick till totalt 72 373 tkr för helåret. I arbetet med mål- och resursplan 2022 har förseningen av Holmängens avloppsreningsverk redan varit känd och tagits hänsyn till, därav är sökt tilläggsbudget lägre än avvikelsen. Föreslagen tilläggsbudget 2022 är avstämd mot gällande betalningsplan enligt kontrakt samt hänsynstagande till hantering av förorenade massor. Coronapandemin har medfört att den ursprungliga planeringen för att bygga ut avloppsreningsverket har ändrats. Det har tagit längre tid än planerat att ta fram ett förfrågningsunderlag, bland annat på grund av att arbete delvis ska ske hemifrån. Resurser har lagts på nödfallsplanering och konsultar har inte kunnat besöka reningsverket i den omfattning som varit planerat samt att de haft reducerad arbetstid. Även entreprenörerna kan antas behöva en större marginal för att färdigställa om- och utbyggnaden. Den 7e januari 2024 ska anläggningen vara färdigställd enligt Länsstyrelsen.

Tån/Dyrehög/Källeberg är ett pågående projekt som behöver tilläggsbudget om 2 829 tkr för att kunna fortlöpa. Projektet avser anslutning av kommunalt vatten och avlopp till nya fastigheter i områdena Tån, Dyrehög och Källeberg i Brålanda. Va Nordkroken har en föreslagen tilläggsbudget om 490 tkr. Kommunens föreslagna dagvattenhantering ska prövas i mark- och miljödomstolen.

Kretslopp och vatten (tkr)	Budget 2021	Totalt utfall 2021	Budgetdifferens 2021	Tilläggsbudget 2022
Rörviks vattenverk	29 664	22	29 641	29 641
Va Vänersnäs	124 755	39 191	85 565	18 000
Holmängens avloppsreningsverk	75 599	3 226	72 373	35 000
Tån/Dyrehög/Källeberg	4 000	1 171	2 829	2 829
Va Nordkroken	758	268	490	490
Summa Kretslopp och vatten	234 776	30 319	194 164	85 960

Beredning

Beredning har skett inom samhällsbyggnadsförvaltningens ledningsteam.

Information och dialog om investering- och exploateringsbudget har skett i samband med presidieöverläggning med kommunstyrelsens arbetsutskott om investerings- och exploateringsbudget den 16e november 2021.

Underlag

Ekonomisk redovisning 2021

Material till presidieöverläggning om investerings- och exploateringsbudget den 16e november 2021

Sara Eriksson

Vik. Administrativ chef

Bilagor

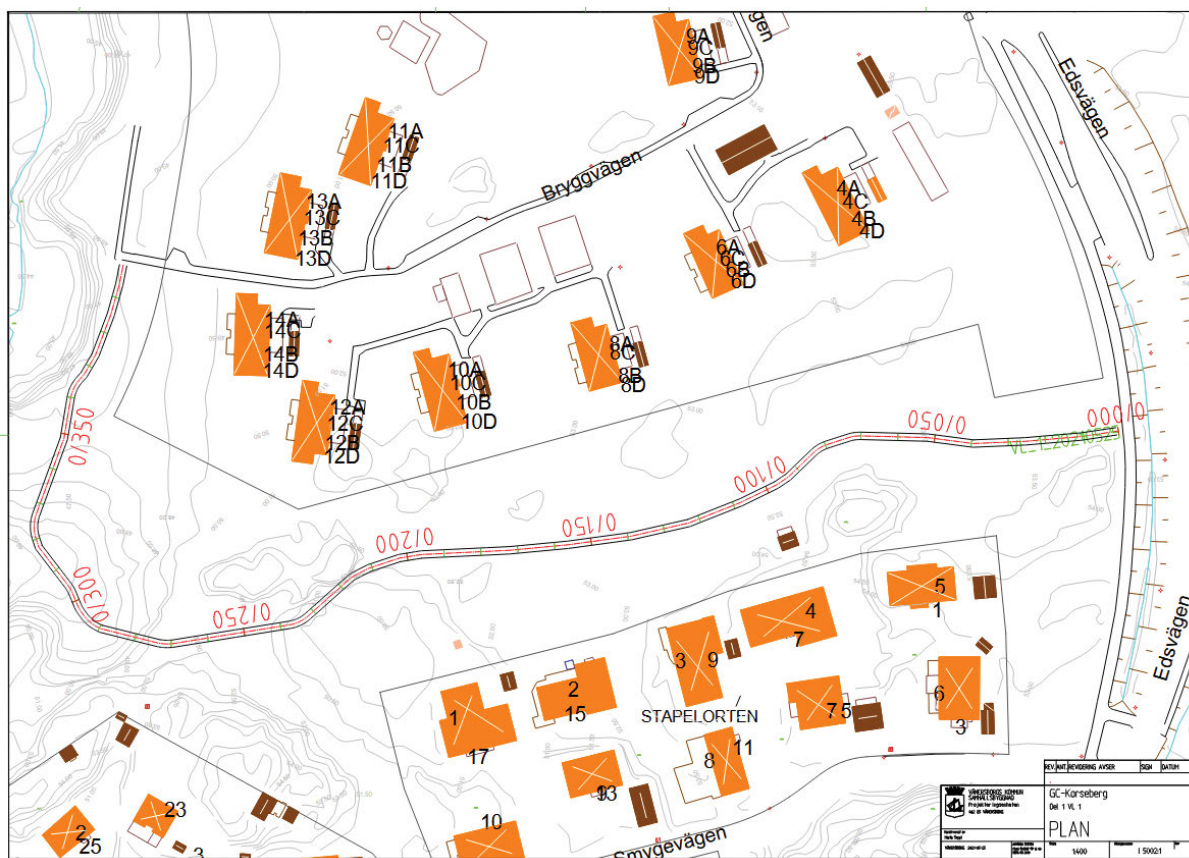
Sändlista

Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsförvaltningen ledningsteam
Ekonom

Ärende 14 – Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget till investeringsbudget 2022

Jag yrkar att omfördelningspost "GC-väg Korseberg, bostadsområde" tas bort.

Den ekonomiska konsekvensen bli att resultatet 2022 förbättras då 1860 Tkr, som är en omfördelning från investeringsprojektet brounderhåll, inte behöver förbrukas.

§ 65

**Tilläggsbudget till kommunstyrelsens
investeringsbudget 2022 för inköp av switchar och
routrar**

KS 2022/102

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att utöka kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 med 945 000 kronor för inköp av switchar och routrar. Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Sammanfattning av ärendet

I bokslut 2021 visade kommunstyrelsens investeringsbudget överskott om 1 899 tkr varav 634 tkr avsåg datanät.

I september 2021 beställde IT-kontoret switchar och routrar till ett värde av 1 285 tkr, varav 945 tkr var restnoterade. Den del som inte rymdes inom IT-kontorets investeringsbudget skulle tas inom kommunstyrelsen gemensamma investeringsbudget. På grund av rådande pandemi var leveransen försenad och belastar därmed kommunstyrelsens investeringsbudget 2022. Under normala omständigheter hade tidsplanen varit rimlig och leverans hade skett i december månad.

Då IT-kontoret står inför omfattande investeringar de närmsta åren är det av största vikt att budgeten kan användas fullt ut för att kunna säkerställa efterfrågad servicenivå. Därför föreslås att kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 utökas med 945 tkr.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, 2022-03-07, § 48
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-11

§ 48

**Tilläggsbudget till kommunstyrelsens
investeringsbudget 2022 för inköp av switchar och
routrar**

KS 2022/102

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att utöka kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 med 945 000 kronor för inköp av switchrar och routrar. Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Sammanfattning av ärendet

I bokslut 2021 visade kommunstyrelsens investeringsbudget överskott om 1 899 tkr varav 634 tkr avsåg datanät.

I september 2021 beställde IT-kontoret switchrar och routrar till ett värde av 1 285 tkr, varav 945 tkr var restnoterade. Den del som inte rymdes inom IT-kontorets investeringsbudget skulle tas inom kommunstyrelsen gemensamma investeringsbudget. På grund av rådande pandemi var leveransen försenad och belastar därmed kommunstyrelsens investeringsbudget 2022. Under normala omständigheter hade tidsplanen varit rimlig och leverans hade skett i december månad.

Då IT-kontoret står inför omfattande investeringar de närmsta åren är det av största vikt att budgeten kan användas fullt ut för att kunna säkerställa efterfrågad servicenivå. Därför föreslås att kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 utökas med 945 tkr.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-02-14

2022-02-22

Dnr: KS 2022/102

Handläggare

Lotten Nilsson
lotten.nilsson@vanersborg.se
0521-72 23 79

Mottagare

Kommunstyrelsen

Tilläggsbudget till kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 för inköp av switchrar och routrar

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att utöka kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 med 945 000 kronor för inköp av switchrar och routrar. Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Sammanfattning av ärendet

I bokslut 2021 visade kommunstyrelsens investeringsbudget överskott om 1 899 tkr varav 634 tkr avsåg datanät.

I september 2021 beställde IT-kontoret switchrar och routrar till ett värde av 1 285 tkr, varav 945 tkr var restnoterade. Den del som inte rymdes inom IT-kontorets investeringsbudget skulle tas inom kommunstyrelsen gemensamma investeringsbudget. På grund av rådande pandemi var leveransen försenad och belastar därmed kommunstyrelsens investeringsbudget 2022. Under normala omständigheter hade tidsplanen varit rimlig och leverans hade skett i december månad.

Då IT-kontoret står inför omfattande investeringar de närmsta åren är det av största vikt att budgeten kan användas fullt ut för att kunna säkerställa efterfrågad servicenivå. Därför föreslås att kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 utökas med 945 tkr.

Lena Tegenfeldt
Kommundirektör

Sändlista

Kommunstyrelseförvaltningens ekonomikontor och IT-kontor

§ 71

Tilläggsbudget för inventarieinvesteringar framtidens bibliotek

KS 2022/115

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar bevilja kultur- och fritidsnämnden 2 miljoner kronor i tilläggsbudget för inventarier för framtidens bibliotek i investeringsbudget 2022. Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden begär 2 miljoner kronor i tilläggsbudget till investeringsbudgeten för 2022. Det avser inventarier till framtidens bibliotek. Då den nu pågående renoveringen av kommunens huvudbibliotek har försenats har inventarieanslaget i budget 2021 inte kunnat nyttjas. Investeringen i inventarier kommer att behöva göras under 2022.

Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, 2022-03-07, § 50
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-11
- Kultur- och fritidsnämndens beslut, 2022-02-15, § 12

§ 50

Tilläggsbudget för inventareinvesteringar framtidens bibliotek

KS 2022/115

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar bevilja kultur- och fritidsnämnden 2 miljoner kronor i tilläggsbudget för inventarier för framtidens bibliotek i investeringsbudget 2022. Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden begär 2 miljoner kronor i tilläggsbudget till investeringsbudgeten för 2022. Det avser inventarier till framtidens bibliotek. Då den nu pågående renoveringen av kommunens huvudbibliotek har försenats har inventarieanslaget i budget 2021 inte kunnat nyttjas. Investeringen i inventarier kommer att behöva göras under 2022.

Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-02-22
- Kultur- och fritidsnämndens beslut, 2022-02-15, § 12

2022-02-22

Dnr: KS 2022/115

Handläggare

Ewa Lundqvist
ewa.lundqvist@vanersborg.se
0521-721155

Mottagare

Kommunstyrelsen

Begäran från kultur- och fritidsnämnden om tilläggsbudget till investeringsbudget 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar bevilja kultur- och fritidsnämnden 2 miljoner kronor i tilläggsbudget för inventarier för framtidens bibliotek i investeringsbudget 2022. Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden begär 2 miljoner kronor i tilläggsbudget till investeringsbudgeten för 2022. Det avser inventarier till framtidens bibliotek. Då den nu pågående renoveringen av kommunens huvudbibliotek har försenats har inventarieanslaget i budget 2021 inte kunnat nyttjas. Investeringen i inventarier kommer att behöva göras under 2022.

Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Underlag

Kultur- och fritidsnämndens beslut 2022-02-09

Thomas Sannemalm

Ekonomikontoret

Sändlista

Kultur- och fritidsnämnden
Ekonomikontoret

§ 12

Godkännande av tilläggsbudget för inventarieinvesteringar framtidens bibliotek MRP 2022

KUFRN 2020/57

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige att godkänna tilläggsbudget för inventarieinvesteringar för framtidens bibliotek med 2 mnkr i mål- och resursplan 2022.

Sammanfattning av ärendet

I augusti 2021 påbörjades renovering och ombyggnation av lokaler för kommunens huvudbibliotek. Renoveringen var dock planerad att starta tidigare under 2021. I mål- och resursplan för 2021 är investeringsanslag för investering i inventarier för framtidens bibliotek beviljade med 2 mnkr. Då den nu pågående renoveringen av huvudbiblioteket har förskjutits i tiden har detta anslag inte kunnat nyttjas under 2021. Behovet kvarstår dock och investering i inventarier kommer att vara nödvändig under 2022.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2022-02-09

Sändlista

Förvaltningschef
Verksamhetschef kultur och bibliotek
Enhetschef bibliotek
Ekonom
Ekonomikontoret.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2022-02-09

Dnr: KUFRN 2020/57

Handläggare

Marie Jensen
marie.jensen@vanersborg.se
0521-72 14 41

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

Godkännande av tilläggsbudget för inventarieinvesteringar framtidens bibliotek MRP 2022

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige att godkänna tilläggsbudget för inventarieinvesteringar för framtidens bibliotek med 2 mnkr i mål- och resursplan 2022.

Sammanfattning av ärendet

I augusti 2021 påbörjades renovering och ombyggnation av lokaler för kommunens huvudbibliotek. Renoveringen var dock planerad att starta tidigare under 2021. I mål- och resursplan för 2021 är investeringsanslag för investering i inventarier för framtidens bibliotek beviljade med 2 mnkr. Då den nu pågående renoveringen av huvudbiblioteket har förskjutits i tiden har detta anslag inte kunnat nyttjas under 2021. Behovet kvarstår dock och investering i inventarier kommer att vara nödvändig under 2022.

Beredning

Kultur- och fritidsnämnden har i delårsrapport för augusti 2021 samt i verksamhetsberättelse 2021 informerat om orsak till överskott samt intention om att i mål- och resursplan 2022 begära tilläggsbudget motsvarande detta överskott. Ärendet har beretts i förvaltningens ledningsgrupp.

Underlag

Mål- och resursplan kultur- och fritidsnämnden 2021

Delårsrapport augusti 2021 kultur- och fritidsnämnden

Kort verksamhetsberättelse kultur- och fritidsnämnden 2021

Amanda Christiansdotter
Verksamhetschef

Sändlista

Förvaltningschef, verksamhetschef kultur och bibliotek, enhetschef bibliotek, ekonom, ekonomikontoret.

n §4

Redovisning av medborgarförslag 2022

KS 2022/16

Beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen och lägger redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Av 32 § i kommunfullmäktige arbetsordning framgår bland annat att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år ska redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. I bifogade förteckningar redovisas därför de medborgarförslag som lämnats in till kommunfullmäktige men som ännu inte avgjorts.

Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17, § 30, att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år, i april och i oktober, ska redovisa för givna uppdrag fram tills dessa kan anses fullgjorda. Av de bifogade förteckningarna framgår därför också de medborgarförslag som bifallits av kommunfullmäktige eller nämnd från och med 2018-01-01 med redogörelse för deras nuvarande status.

Kommunfullmäktige har använt beslutsformuleringen att anse medborgarförslaget besvarad när medborgarförslagens intentioner kunnat tillgodoses genom nuvarande regelverk/organisation, då det förelegat redovisade hinder mot att fullgöra medborgarförslagens avsikter eller när förvaltningen redan företagit en utredning som besvarat förslagsställaren. De ärenden där kommunfullmäktige beslutat att anse medborgarförslaget besvarat har därför uteslutits från redovisningen tillsammans med avslagsbeslut.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, 2022-03-07, § 53
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-02
- Rapport – Redovisning av öppna medborgarförslagsärenden våren 2022
- Rapport – Redovisning av bifallna medborgarförslag fr.o.m. 2018-01-01

§ 53

Redovisning av medborgarförslag 2022

KS 2022/16

Beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen och lägger redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Av 32 § i kommunfullmäktige arbetsordning framgår bland annat att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år ska redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. I bifogade förteckningar redovisas därför de medborgarförslag som lämnats in till kommunfullmäktige men som ännu inte avgjorts.

Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17, § 30, att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år, i april och i oktober, ska redovisa för givna uppdrag fram tills dessa kan anses fullgjorda. Av de bifogade förteckningarna framgår därför också de medborgarförslag som bifallits av kommunfullmäktige eller nämnd från och med 2018-01-01 med redogörelse för deras nuvarande status.

Kommunfullmäktige har använt beslutsformuleringen att anse medborgarförslaget besvarad när medborgarförslagets intentioner kunnat tillgodoses genom nuvarande regelverk/organisation, då det förelegat redovisade hinder mot att fullgöra medborgarförslagets avsikter eller när förvaltningen redan företagit en utredning som besvarat förslagsställaren. De ärenden där kommunfullmäktige beslutat att anse medborgarförslaget besvarat har därför uteslutits från redovisningen tillsammans med avslagsbeslut.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-02
- Rapport – Redovisning av öppna medborgarförslagsärenden våren 2022
- Rapport – Redovisning av bifallna medborgarförslag fr.o.m. 2018-01-01

2022-03-02

Dnr: KS 2022/16

Handläggare

Johan Högmark
johan.hogmark@vanersborg.se
0521 72 26 05

Mottagare

Kommunfullmäktige

Redovisning av medborgarförslag våren 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen och lägger redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Av 32 § i kommunfullmäktige arbetsordning framgår bland annat att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år ska redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. I bifogade förteckningar redovisas därför de medborgarförslag som lämnats in till kommunfullmäktige men som ännu inte avgjorts.

Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17, § 30, att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år, i april och i oktober, ska redovisa för givna uppdrag fram tills dessa kan anses fullgjorda. Av de bifogade förteckningarna framgår därför också de medborgarförslag som bifallits av kommunfullmäktige eller nämnd från och med 2018-01-01 med redogörelse för deras nuvarande status.

Kommunfullmäktige har använt beslutsformuleringen att anse medborgarförslaget besvarad när medborgarförslagets intentioner kunnat tillgodoses genom nuvarande regelverk/organisation, då det förelegat redovisade hinder mot att fullgöra medborgarförslagets avsikter eller när förvaltningen redan företagit en utredning som besvarat förslagsställaren. De ärenden där kommunfullmäktige beslutat att anse medborgarförslaget besvarat har därför uteslutits från redovisningen tillsammans med avslagsbeslut.

Underlag

Rapport - Redovisning av öppna medborgarförslagsärenden våren 2022

Rapport - Redovisning av bifallna medborgarförslag fr.o.m. 2018-01-01

Pernilla Bertilsson

Chef Juridik och säkerhetsavdelningen

Redovisning av medborgarförslag våren år 2022

		Öppna ärenden i kommunfullmäktige - ej besvarade medborgarförslag
Dnr	Inkom	Ärendebeskrivning och lägesinformation
2019/394	2019-10-07	Medborgarförslag om trafiksäkerhetsåtgärder vid övergångsställe vid Rånnum skola i Vargön Kommunfullmäktige beslutade 2019-10-23, § 136 att remittera medborgarförslaget till kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige beslutade 2021-06-16, § 91 att remittera medborgarförslaget till SBN. SBN överlämnade ett yttrande till kommunstyrelseförvaltningen 2021-12-16 för ett gemensamt svar till förslagsställaren. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige första halvåret 2022
2020/375	2020-10-26	Medborgarförslag om skyddsräcke på Dalbobron Kommunfullmäktige beslutade 2020-11-18, § 144 att remittera medborgarförslaget till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Kommunfullmäktige beslutade 2022-02-16 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige första halvåret 2022
2021/52	2021-01-07	Medborgarförslag om införande av anropstyrd trafik med trafikformen Flexlinjen Kommunfullmäktige beslutade 2021-02-17, § 12 att remittera medborgarförslaget till kommunstyrelsen. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige första halvåret 2022
2021/97	2021-02-02	Medborgarförslag om serviceutbud vid Holmängens bostadsområde Kommunfullmäktige beslutade 2021-02-17, § 14 att remittera medborgarförslaget till kommunstyrelsen och byggnadsnämnden. Planerad för kommunfullmäktige 2022-03-16
2021/131	2021-02-17	Medborgarförslag om badmöjligheter i Vänersborgs kommun Kommunfullmäktige beslutade 2021-02-17, § 24 att remittera medborgarförslaget till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Medborgarförslaget beräknas bli besvarat av kommunfullmäktige vid sammanträdet 11 maj 2022.
2021/134	2021-02-19	Medborgarförslag om mer pengar till utflykter inom skolan Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17 att remittera ärendet till kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige första halvåret 2022.

2021/139	2021-02-24	Medborgarförslag om införande av valfrihetssystem inom lagen om valfrihet (LOV) Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17 att remittera ärendet till kommunstyrelsen och socialnämnden. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige första halvåret 2022
2021/312	2021-06-24	Medborgarförslag om sänkt ålder för Seniorkort/biljett på Västtrafik för innevånarna i Vänersborgs kommun Kommunfullmäktige beslutade 2021-09-22 att överlåta ärendet till kommunstyrelsen för beslut. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige andra halvåret 2022
2021/339	2021-08-26	Medborgarförslag om att Vänersborgs kommun initierar en samfällighetsförening för förvaltning av Nordkroken s:1 Kommunfullmäktige beslutade 2021-09-22 att remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Under handläggning. Remissvar förväntas inkomma från samhällsbyggnadsnämnden 22 april 2022.
2021/370	2021-10-04	Medborgarförslag om att seniorkort bör ges redan vid 65+ Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-17 att överlåta ärendet till KS för beslut. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige andra halvåret 2022
2021/402	2021-10-22	Medborgarförslag om flytt och bevarande av Gamla porten till Wargöns bruk Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-17 att remittera medborgarförslaget till kommunstyrelsen som i sin tur remitterade ärendet till byggnadsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden med förväntat svar den 5 maj 2022.
2021/425	2021-11-17	Medborgarförslag om sänkt ålder för seniorkort/biljett för boende i Vänersborg Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-17 att överlåta ärendet till kommunstyrelsen för beslut. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige andra halvåret 2022
2022/97	2022-02-11	Medborgarförslag om sänkt ålder för gratisresor hos Västtrafik för innevånarna i Vänersborgs kommun Kommunfullmäktige beslutade 2022-02-16 att överlåta ärendet till kommunstyrelsen för beslut. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige andra halvåret 2022.

Redovisning av bifallna medborgarförslag

Perioden 2018-01-01-2022-02-22

Dnr	Inkom	Ärendebeskrivning	Lägesinformation
KS 2018/132	2018-04-04	Medborgarförslag - Montera upp en liten rastgård för hundar i närheten av gymmet Beslut Kommunfullmäktige beslutar i enlighet med ”Rutin för hantering av medborgarförslag” antagen av kommunfullmäktige 2013-09-25, § 99, att överlåta till samhällsbyggnadsnämnden att besluta i ärendet. Ärendet ska avgöras inom ett år och redovisas på kommunfullmäktiges meddelandelista. Därmed är medborgarförslaget avslutat för kommunfullmäktiges del. Förslagsställaren ska underrättas om kommunfullmäktiges beslut.	Uppdraget bedöms inte vara slutfört.
KS 2019/171 SBN 2019/240	2019-03-19	Svar på medborgarförslag om utdelande av matavfallspåsar i papper Ärendet överlämnades av fullmäktige till Samhällsbyggnadsnämnden som 2019-10-17, §104, beslutade följande: Beslut Samhällsbyggnadsnämnden tar i beaktning medborgarförslaget under utställningen av avfallsplan och avfallsföreskrifter som sker mellan 18 oktober till 27 november 2019. Sammanfattning av ärendet Ett medborgarförslag har inkommit till kommunen om att använda papperspåsar till matavfall som läggs i sopkärlen för hushållsavfall. Kretslopp och Vatten har upphandlat tjänst om att ta emot av avfallet, och det ska vara förpackat plastpåsar. Upphandlingen upphör 2021-05-31. Inför en ny upphandling kan medborgarförslaget tas i beaktning.	Uppdraget bedöms inte vara slutfört.
KS 2019/332	2019-08-09	Medborgarförslag om att rena vattnet i Vassbotten Kommunfullmäktiges beslutade 2020-06-17, § 75, följande Beslut 1. Kommunfullmäktige bifaller medborgarförslaget om att lämpliga analyser utförs och att lämpliga åtgärder sätts in för en förbättrad vattenkvalitet i Vassbotten. 2. Kommunfullmäktige uppdrar åt miljö- och hälsoskyddsnämnden samt samhällsbyggnadsnämnden att tillsammans utarbeta lämpliga åtgärder. Detta kan göras	Uppdraget bedöms slutfört.

		t ex genom kommunens kommande naturvårdsplan, dagvattenplan och som aktiviteter kopplade till kommunens miljöprogram. Status Miljö- och byggnadsförvaltningen har inkommit med nedanstående uppdragsredogörelse. Uppdraget bedöms därmed fullgjort. Åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i Vassbotten sker i olika former i kommunal regi. Många av åtgärderna pågår fortlöpande och är en del i det ständiga förbättringsarbetet. Exempel på genomförda/pågående åtgärder: - Vattenprovtagning och analyser Miljöövervakning görs återkommande i Vassbotten, dels genom det provtagningsprogram som Miljö och hälsa ansvarar för och dels provtagning genom samordnad recipientkontroll för Vänerns vikar. - Vasslätter Vassändaviken är ett prioriterat område för vasslätter, en åtgärd för att minska igenväxningseffekter och för att gynna biologisk mångfald. - Våtmark i Brättelund Våtmarken anlades under 2021 för att rena dagvatten. Näringsämnen fångas upp i dammen istället för att rinna ut i Vassbottenviken och bidra till övergödning. Våtmarken förhindrar också att odlingsmarken nedströms översvämmas. Samtidigt har en ny livsmiljö för vattenälskande växer och djur skapats. Våtmarken är också ett trevligt utflyktsmål. - Dagvattenplan på väg att beslutas - Förslag till naturvårdsplan som tematiskt tillägg till översiktsplanen har tagits fram och är nu ute på samråd till 11 april 2022. I naturvårdsplanen har Vassbotten pekats ut som ett objekt med högt naturvärde (naturvärdesklass 2). Naturvårdsplanen innehåller bland annat rekommendationer gällande åtgärder i vattenmiljöer och i underlaget till naturvårdsplanens beslutsdokument finns bland annat en utredning av skyddsvärd natur där flera områden vid Vassbotten finns med i prioriteringslistan över områden som kan vara aktuella att skydda genom naturreservat eller andra skyddsformer i framtiden.	
KS 2019/404	2019-10-11	Svar på medborgarförslag om Assistanshund som hjälpmedel	Uppdraget är inte slutfört.

		Kommunfullmäktiges beslutade 2021-05-12, § 69, följande: Kommunfullmäktige bifaller medborgarförslaget och ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda och fatta ett formellt beslut i frågan om assistanshund som hjälpmedel. Slutfört uppdrag ska återrapporteras till kommunfullmäktige inom ett år. Status Uppdrag - Assistanshund som hjälpmedel KS 2021/274. Uppdraget har påbörjats och beräknas gå upp för slutredovisning hösten 2022.	
KS 2020/74 SBN 2020/80	2020-01-28	Medborgarförslag om gång- och cykelväg från E45 längs Rösebovägen till Brasmerud korsning Ärendet överlämnades av fullmäktige till Samhällsbyggnadsnämnden som 2020-05-19, § 40, beslutade följande: Samhällsbyggnadsnämnden meddelar att intentionen i förslaget är god och att den kommer att behandlas i cykelplanen tillsammans med övriga regionala cykelvägar. Förslagsställaren hade yrkat utredning ang. gång- och cykelväg från E45 längs Rösebovägen till Brasmerud korsning.	Uppdraget bedöms slutfört
KS 2020/296 MHN 2020.1178	2020-08-04	Medborgarförslag om bakteriemätning i Vassbotten Ärendet överlämnades av fullmäktige till Miljö- och hälsoskyddsnämnden som 2021-05-19, § 16, beslutade följande: Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bifalla medborgarförslaget genom att det framledes kommer att utföras badvattenprovtagningar vid Korseberg där det finns anlagda bryggor. Status Uppdraget bedöms slutfört med hänsyn till redovisningen ovan under KS 2019/332	Uppdraget bedöms slutfört.
KS 2021/157	2021-03-08	Svar på medborgarförslag om att göra kommunen djur och människovänligare Beslut Kommunfullmäktige anser ärendet besvarat men uppdrar åt Miljö- och hälsoskyddsnämnden att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden utreda möjligheterna till att anlägga fruktlundar/ skogsträdgårdar i kommunen. Ärendet är därmed färdigbehandlat för kommunfullmäktiges del. Status	Uppdraget är inte slutfört

		Samhällsbyggnadsnämnden har i beslut 2022-01-28 § 2 uppdragit till gatuenheten att utreda möjligheten att anlägga fruktlundar/skogsträdgårdar i kommunen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden/Miljö och hälsa finns tillgänglig som stöd och som rådgivande funktion i utredningsarbetet.	
--	--	--	--

§ 73

Motionredovisning 2022

KS 2022/31

Beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen och lägger redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Av 31 § i kommunfullmäktige arbetsordning framgår bland annat att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. I bifogade förteckningar redovisas därför de motioner som lämnats in till kommunfullmäktige men som ännu inte avgjorts.

Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17, § 30, att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år, i april och i oktober, även ska redovisa för givna uppdrag fram tills dessa kan anses fullgjorda. Av de bifogade förteckningarna framgår därför också de motioner som bifallits av kommunfullmäktige från och med 2018-01-01 med redogörelse för deras nuvarande status.

Kommunfullmäktige har under beslutsperioden använt beslutsformuleringen ”att anse motionen besvarad när” motionens intentioner kunnat tillgodoses genom nuvarande regelverk/organisation, då det förelegat redovisade hinder mot att fullgöra motionens avsikter eller när förvaltningen redan företagit en utredning som besvarat motionen. De ärenden där kommunfullmäktige beslutat att anse motionen besvarad har därför uteslutits från uppdragsredovisningen tillsammans med avslagsbeslut.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, 2022-03-07, § 52
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-02
- Rapport – Redovisning av öppna motionsärenden våren 2022
- Rapport – Redovisning av bifallna motioner fr.o.m. 2018-01-01

§ 52

Motionredovisning 2022

KS 2022/31

Beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen och lägger redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Av 31 § i kommunfullmäktige arbetsordning framgår bland annat att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. I bifogade förteckningar redovisas därför de motioner som lämnats in till kommunfullmäktige men som ännu inte avgjorts.

Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17, § 30, att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år, i april och i oktober, även ska redovisa för givna uppdrag fram tills dessa kan anses fullgjorda. Av de bifogade förteckningarna framgår därför också de motioner som bifallits av kommunfullmäktige från och med 2018-01-01 med redogörelse för deras nuvarande status.

Kommunfullmäktige har under beslutsperioden använt beslutsformuleringen ”att anse motionen besvarad när” motionens intentioner kunnat tillgodoses genom nuvarande regelverk/organisation, då det förelegat redovisade hinder mot att fullgöra motionens avsikter eller när förvaltningen redan företagit en utredning som besvarat motionen. De ärenden där kommunfullmäktige beslutat att anse motionen besvarad har därför uteslutits från uppdragsredovisningen tillsammans med avslagsbeslut.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-03-02
- Rapport – Redovisning av öppna motionsärenden våren 2022
- Rapport – Redovisning av bifallna motioner fr.o.m. 2018-01-01

2022-03-02

Dnr: KS 2022/31

Handläggare

Johan Högmark
johan.hogmark@vanersborg.se
0521 72 26 05

Mottagare

Kommunfullmäktige

Redovisning av motionsärenden våren 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen och lägger redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Av 31 § i kommunfullmäktige arbetsordning framgår bland annat att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. I bifogade förteckningar redovisas därför de motioner som lämnats in till kommunfullmäktige men som ännu inte avgjorts.

Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17, § 30, att kommunstyrelsen för kommunfullmäktige två gånger per år, i april och i oktober, även ska redovisa för givna uppdrag fram tills dessa kan anses fullgjorda. Av de bifogade förteckningarna framgår därför också de motioner som bifallits av kommunfullmäktige från och med 2018-01-01 med redogörelse för deras nuvarande status.

Kommunfullmäktige har under beslutsperioden använt beslutsformuleringen ”att anse motionen besvarad när” motionens intentioner kunnat tillgodoses genom nuvarande regelverk/organisation, då det förelegat redovisade hinder mot att fullgöra motionens avsikter eller när förvaltningen redan företagit en utredning som besvarat motionen. De ärenden där kommunfullmäktige beslutat att anse motionen besvarad har därför uteslutits från uppdragsredovisningen tillsammans med avslagsbeslut.

Underlag

Rapport - Redovisning av öppna motionsärenden våren 2022
Rapport - Redovisning av bifallna motioner fr.o.m. 2018-01-01

Pernilla Bertilsson

Chef Juridik och säkerhetsavdelningen

Redovisning av bifallna motioner

Perioden 2018-01-01-2022-02-22

Dnr (KS)	Inkom	Ärendebeskrivning och lägesinformation	Motionär
2018/107	2018-03-14	Motion om att prioritera vägar och järnvägar Kommunfullmäktige beslutade 2018-11-21 att bifalla motionen. Motionen intentioner var bland annat upprättandet av en prioriteringsordning avseende infrastrukturprojekt. Status Uppdraget är slutfört. Fullmäktige godkände uppdragsredovisningen i november 2021 (KS 2019/189)	Dan Åberg (M)
2018/266	2018-08-22	Motion om att ompröva hanteringen av ärenden där handlingarna är mycket omfattande Kommunfullmäktige beslutade 2021-10-20 att bifalla motionen. Motionens intentioner var bland annat att ge förtroendevalda förutsättningar att vara bättre pålästa. Status Uppdraget har koppling till Motion om att ompröva hanteringen av ärenden där handlingarna är mycket omfattande, KS 2018/266, och ”Uppdrag - lika villkor till allmänna handlingar för förtroendevalda”, KS 2019/190. (dnr 2021/417). Uppdraget bedöms inte slutfört	Lutz Rininsland (V)
2018/271	2018-08-27	Motion om att inrätta ett naturreservat längs Göta Älv och Lillån till Restad Gård Kommunfullmäktige beslutade 2020-09-23 att avslå motionen och uppdrog kommunstyrelsen att ta fram en prioriteringsordning över skyddsvärda naturområden i kommunen. Status Uppdraget har ärendenummer 2020/359 och utgör en del av Naturvårdsplanen (KS 2019/214) som kommunstyrelsen 2022-01-26 beslutat att genomföra samråd kring. Uppdraget bedöms därför slutfört.	Marika Isetorp (MP), Per Sjödahl (MP), Anna-Karin Sandberg (MP), Anders Wiklund (MP)
2019/45	2019-01-02	Motion om det är på tiden att gå vidare – kommunfullmäktige direktsänds på webben Kommunfullmäktige biföll motionen 2020-04-15 och beslutade att kostnader och eventuella investeringar kan hanteras inom kommunstyrelsens budget.	Lutz Rininsland (V)

		En förutsättning för beslutet är att webbsändningen redan vid införandet görs tillgänglig även för invånare med hörselnedsättning genom textning eller teckentolkning i direktsändning alternativt i efterhandsändning. Status Textade webbsändningar av fullmäktiges sammanträden sker rutinemässigt idag. Uppdraget bedöms ”slutfört”.	
KS 2019/158	2019-03-13	Motion om upphävande av vattenskyddsområde Beslut Kommunfullmäktige bifaller motionen och ansöker hos Länsstyrelsen om att upphäva vattenföreskrifter och vattenskyddsområde för Elgärde 1:24, samt begär, med stöd av miljötillsynsförordningen, att miljö- och hälsoskyddsnämnden upphör med tillsynen av vattenskyddsområdet. Status Samhällsbyggnadsnämnden har 2021-12-22 lämnat in en ansökan hos Länsstyrelsen i överstämelse med kommunfullmäktiges beslut. Uppdraget bedöms därför slutfört.	Gunnar Lidell (M)
2019/129	2019-03-04	Motion om hållbar ekonomi Fullmäktige biföll motionen 2019-11-27, § 174, som bland annat yrkade på en inventering av fastigheter lämpliga för avyttring. Status Uppdraget bedöms uppfyllt genom fullmäktiges beslut angående överlämnad rapport i saken, ärende KS 2020/364, 2020-12-16, § 172.	Carl-Ewert Berg (KD) Gunnar Henriksson (L) Dan Åberg (M)
2020/364	2020-10-12	Yttrande över uppdraget Hållbar ekonomi - fastigheter för avyttring Ärendet uppkom som en följd av 2019/129. Kommunfullmäktiges beslutade 2020-12-16 följande: ”Kommunfullmäktige lägger rapporten Hållbar ekonomi – fastigheter för avyttring till handlingarna. Kommunfullmäktige uppdrar till samhällsbyggnadsnämnden att ta fram en fastighetsstrategi, för vidare beslut i kommunfullmäktige, i syfte att erhålla ett styrande dokument som klargör på vilka grunder fastigheter ska ägas, hyras eller avyttras.” Status Uppdraget har ärendenummer KS 2021/235. Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag till	

		fastighetstrategi som den 28 februari 2022 remitterades till berörda nämnder. Uppdraget kan därmed inte anses slutfört.	
2020/253	2020-06-12	Motion om översyn av dagens internhyra Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17 att bifalla motionen. Motionen och dess yrkanden tolkades av förvaltningen i sammanfattningen av ärendet som att den syftade till att utveckla den ekonomiska förvaltningen samt underhållet av kommunens fastigheter. Motionens intentioner bedömdes vidare kunna behandlas inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde, pågående uppdrag och ordinarie budgetprocess. I motionen yrkades - att Kommunfullmäktige konstaterar att trots beslutad budget ger dagens underhållsskuld i nuläget inte Samhällsbyggnadsnämnden förutsättningar för "en god ekonomisk hushållning" av kommunens ägda fastigheter. - att en åtgärdsplan för att snarast åtgärda underhållsskulden tas fram snarast, samt - att grundorsaken till att underhållsskulden existerar och inte åtgärdats tidigare trots kännedom utreds, i syfte att ge förslag på åtgärder i avsikt att situationen inte ska uppstå igen. Status Samhällsbyggnadsnämnden har ett uppdrag att ta fram riktlinje för interna hyressystem. En arbetsgrupp med samtliga berörda förvaltningar är startad. Uppdraget bedöms inte vara slutfört.	Tor Wendel (M)
2020/446	2020-12-15	Motion om korrigering av kommunens fastighetsbestånd Kommunfullmäktige beslutade 2021-10-20 att bifalla motionen. Status Samhällsbyggnadsnämnden har ett uppdrag att ta fram en fastighetsstrategi. Samhällsbyggnadsnämnden har skickat ut remiss till samtliga berörda nämnder och inväntar remissvar. Uppdraget bedöms därmed inte slutfört.	Tor Wendel (M) Marie-Louise Bäckman (KD) Gunnar Henriksson (KD)
2019/196	2019-04-03	Motion om öppenhet på den digitala anslagstavlan Kommunfullmäktige beslutade 2020-02-12 att bifalla motionen. Motionens intentioner innefattade att nämndernas handlingar skulle göras tillgängliga för allmänheten på den digitala anslagstavlan, med beaktande av eventuella restriktioner av lagar och föreskrifter. Förvaltningen hade föreslagit avslag. Status	Lutz Rininsland (V)

		Beslutet generade Uppdrag - Tillgängliggöra nämndernas handlingar på hemsidan, KS 2020/137 som redovisades för fullmäktige 2021-11-17. Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-17 följande: ”Motionen har en gång fått fullmäktiges bifall. Kommunfullmäktige anser inte att uppdraget kan anses vara slutfört” Uppdraget har koppling till Motion om att ompröva hanteringen av ärenden där handlingarna är mycket omfångsrika, KS 2018/266, och ”Uppdrag - lika villkor till allmänna handlingar för förtroendevalda”, KS 2019/190. Uppdraget är inte slutfört.	
2019/300	2019-06-18	Svar på motion om resursfördelningsmodell till Kunskapsförbundet Väst Kommunfullmäktige beslutade 2019-10-23 att bifalla motionen. I motionen yrkades att ”Vänersborgs kommunstyrelse initierar en diskussion med Trollhättans stad om att revidera resursfördelningsmodellen som finansierar KfV för att möjliggöra för en enskild ägarkommun att finansiera verksamheter i KfV som är av särskild vikt för den kommunen, utan att detta påverkar principen om 60/40.” Status Uppdraget bedöms slutfört genom diskussion vid Ägarsamrådet för Kunskapsförbundet Väst den 9 februari 2021. Se redogörelse nedan under 2019/397.	Henrik Josten (M) och Gunnar Lidell (M)
2019/397	2019-10-09	Svar på motion om Fortsätt, men gör rätt! Kommunfullmäktige beslutade 2020-12-16 följande: ”Kommunfullmäktige bifaller motionens yrkande att kommunledningen i samråd med Trollhättan och med direktionen för Kunskapsförbundet söker att åstadkomma en lösning på frågorna i denna motion. Kommunfullmäktige beslutar också att föreslå Vänersborgs kommunledning att påbörja diskussion med kollegorna i Trollhättans stad angående motion om resursfördelningsmodell (KS 2019/300) vid något av vårens (2021) Ägarråd om KfV.” Status Uppdraget bedöms slutfört med hänvisning till nedanstående redovisning. Vid Ägarsamrådet för Kunskapsförbundet Väst den 9 februari 2021 under punkt 7 står det; 7 Motion ”Fortsätt – men gör rätt”	Lutz Rininsland (V) och Stefan Kärvling (V)

		Vänersborgs kommun behandlade vid sammanträde 2020-12-16 § 173, motionen "Fortsätt- men gör rätt". Motionärerna menar att friskolornas fakturor ska tillställas kommunens ekonomiavdelning, varifrån betalning av fakturorna enligt förslaget ska ske, inte hos Kunskapsförbundet Väst. Motionen lyftes på dagens ägarsamråd, eftersom Kommunfullmäktige biföll motionens yrkande genom att besluta att kommunledningen i samråd med Trollhättan och med direktionen för Kunskapsförbundet söker att åstadkomma en lösning på frågorna i denna motion. Motionen diskuterades en kort stund. Ordföranden konstaterade att det inte är idé att föra diskussionen vidare till Trollhättans stad, utan i stället jobba vidare med de regler som finns.	
2020/141	2020-03-11	Motion om att införa bostad först som norm i kommunens hemlöshetsarbete Kommunfullmäktige beslutade 2021-09-22 följande: "Kommunfullmäktige bifaller motion om att låta utreda frågan om att införa bostad först som norm i kommunens hemlöshetsarbete vidare." Status Resulterade i uppdrag med dnr. 2022/96. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige 26 oktober 2022. Uppdraget är ännu inte slutfört.	Marie-Louise Bäckman (KD) Robert Johansson (KD) Carl-Ewert Berg (KD)
2020/325	2020-09-08	Motion om systematisk uppföljning av beslut Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17 följande: "Kommunfullmäktige bifaller delvis motionens första uppsats, och ger därmed kommunstyrelsen i uppdrag att två gånger om året redovisa en uppföljning av kommunfullmäktiges givna uppdrag fram till dess att uppdraget anses fullgjort. Sammanställningen ska redovisas till kommunfullmäktige i april och i oktober varje år. Kommunfullmäktige bifaller motionens andra uppsats och rekommenderar att liknande uppföljning också utförs på samtliga förvaltningar på sätt som passar verksamheten och nämnden bäst." Status Uppdraget bedöms som "slutfört" genom återkommande redovisningar till fullmäktige som denna.	Stefan Kärbling (V) Lutz Rininsland (V)
2020/408	2020-11-17	Motion om klarläggande kring offentlig miljö som konstform Kommunfullmäktige beslutade 2021-10-20 att bifalla motionen. Motionens avsåg bland annat klargörande av ansvarsfördelning rörande den "Offentliga miljön som konstform".	Tor Wendel (M)

		Uppdraget ligger i dnr 2021/416. Har också bäring till ärendet ”Antagande av riktlinjer för arbetet med konstnärlig gestaltning i offentlig miljö” (KS 2021/225) som återremitterades och där KFN:s yttrande inkom 18 februari 2022. Uppdraget kan därmed inte anses slutfört.	
--	--	--	--

Redovisning av inkomna men icke avgjorda motioner, våren 2022

Period 2018-01-01-2022-02-22

Dnr	Inkom	Ärendebeskrivning och lägesinformation	Motionär
2019/156	2019-03-13	Motion om centrumnära ställplatser för husbilar Kommunfullmäktige beslutade 2019-03-20, § 25, att remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och kultur- och fritidsnämnden. Nämnderna har inkommit med yttranden. Även Visit Trollhättan Vänersborg har inkommit med ett yttrande. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige första halvåret 2022	Anders Strand (SD)
2019/425	2019-10-21	Motion om att utreda möjligheten att införa Rättviksmodellen i Vänersborgs kommun Kommunfullmäktige beslutade 2019-10-23, § 157, att remittera motionen till kommunstyrelsen. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige första halvåret 2022	Anders Strand (SD)
2020/252	2020-06-12	Motion om Ta bort hinder för att etablera verksamhet i Vänersborg Kommunfullmäktige beslutade 2020-06-17, § 96, att remittera motionen till kommunstyrelsen. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige första halvåret 2022	Henrik Harlitz (M) Tor Wendel (M)
2020/407	2020-11-17	Motion om uppdatering av Företagspolicy för Vänersborgs kommun Kommunfullmäktige beslutade 2020-11-18, § 163 att remittera motionen till kommunstyrelsen. Motionen beräknas kunna bli behandlad av kommunfullmäktige hösten 2022	Tor Wendel (M)
2021/62	2021-01-14	Motion om ändring av lokala ordningsstadgan i Vänersborg avseende fyrverkerier Kommunfullmäktige beslutade 2021-02-17, § 15 att remittera motionen till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Fördröjd med anledning av antagandet av nya ordningsstadgan. Motionen beräknas kunna bli behandlad av kommunfullmäktige under hösten 2022.	Gunnar Henriksson (L) Henrik Harlitz (M) Marie-Louise Bäckman (KD)
2021/77	2021-01-26	Motion om ändring av lokal ordningsföreskrift avseende användning av fyrverkerier Kommunfullmäktige beslutade 2021-02-17, § 16 att remittera motionen till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Fördröjd med anledning av antagandet av nya ordningsstadgan. Motionen beräknas kunna bli behandlad av kommunfullmäktige under hösten 2022.	Ola Wesley (SD) Mathias Olsson (SD)
2021/120	2021-02-12	Motion om att avskaffa taxan vid tillsyn enligt strandskyddslagstiftningen om inget fel har begåtts	Stefan Kärbling (V)

		Kommunfullmäktige beslutade 2021-02-17, § 19 att remittera motionen till kommunstyrelsen och byggnadsnämnden. Motionen beräknas kunna bli behandlad av kommunfullmäktige 2022-05-11	
2021/121	2021-02-12	Motion om att revidera Vänersborgs kommuns plan- och bygglovstaxa gällande avgift för tillsyn enligt miljöbalken och plan och bygglagen Kommunfullmäktige beslutade 2021-02-17, § 20 att remittera motionen till kommunstyrelsen och byggnadsnämnden. Motionen beräknas kunna bli behandlad av kommunfullmäktige 2022-05-11	Gunnar Lidell (M)
2021/167	2021-03-15	Motion om att möjliggöra legala stretrace Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-14, § 57 att remittera motionen till kommunstyrelsen. Motionen beräknas kunna bli behandlad av kommunfullmäktige 2022-03-16	Thomas Larsson (MBP)
2021/169	2021-03-16	Motion om kläder till förskolepersonal Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-17, § 42 att remittera motionen till kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige första halvåret 2022	Ola Wesley (SD) och Jan Appelqvist (SD)
2021/286	2021-06-08	Motion om omklädningshytter - Badstad Vänersborg II Kommunfullmäktige beslutade 2021-06-16, § 97 att remittera motionen till kommunstyrelsen. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige andra halvåret 2022	Mathias Olsson (SD)
2021/357	2021-09-21	Motion-Servicecenter i Brålanda Kommunfullmäktige beslutade 2021-09-22, § 120 att remittera motionen till kommunstyrelsen. Motionen beräknas kunna bli behandlad av kommunfullmäktige 2022-06-22	Göran Svensson (MBP)
2021/386	2021-10-18	Motion om fria besök på Torpa kretsloppspark för Vänersborgs kommuninvånare Kommunfullmäktige beslutade 2021-10-20, § 144 att remittera motionen till kommunstyrelsen. Remitterad till Samhällsbyggnadsnämnden med svarstid 20 april 2022.	Henrik Harlitz (M), Magnus Ekström (KD), Gunnar Henriksson (L)
2021/392	2021-10-19	Motion om tillskapande av inflytandecafé för särskoleelever Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-17, § 158 att remittera motionen till kommunstyrelsen. Motionen beräknas kunna bli behandlad av kommunfullmäktige 2022-05-11	Ann-Britth Fröjd (C)
2021/429	2021-11-12	Motion om tillköp av Västtrafiks Seniorkort 65+ Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-17, § 163 att remittera motionen till kommunstyrelsen. Beräknas kunna redovisas för kommunfullmäktige andra halvåret 2022	Lutz Rininsland (V)
2021/437	2021-11-17	Motion om att erbjuda andra aktörer vid nedläggningsshotade skolor Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-17, § 164 att remittera motionen till kommunstyrelsen. På remiss till Barn- och utbildningsnämnden med svarstid 18 april 2022.	Tor Wendel (M)
2021/438	2021-11-16	Motion om utredning av Norra skolan som centralt placerad förskola Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-17, § 164 att	Henrik Harlitz (M) och Henrik Josten (M)

		remittera motionen till kommunstyrelsen. På remiss till Barn- och utbildningsnämnden med svarstid 18 april 2022.	
2021/439	2021-11-17	Motion om att inventera behov av förskolor och grundskolor i centrala Vänersborg Kommunfullmäktige beslutade 2021-12-15, § 164 att remittera motionen till kommunstyrelsen. På remiss till Barn- och utbildningsnämnden med svarstid 5 maj 2022.	Stefan Kärbling (V)
2021/444	2021-11-12	Motion om friskvårdsbidrag för anställda i Vänersborgs kommun Kommunfullmäktige beslutade 2021-12-15, § 181 att remittera motionen till kommunstyrelsen. På remiss till Barn- och utbildningsnämnden med svarstid 5 maj 2022.	Anders Strand (SD)
2021/464	2021-12-13	Motion om erbjudande av modersmålsundervisning Kommunfullmäktige beslutade 2021-12-15, § 185 att remittera motionen till kommunstyrelsen. På remiss till Barn- och utbildningsnämnden med svarstid 5 maj 2022	Ola Wesley (SD)
2022/71	2022-02-11	Motion om att återuppbygga kallbadhus Kommunfullmäktige beslutade 2022-02-16 att remittera motionen till kommunstyrelsen.	Göran Svensson, (MBP)
2022/93	2022-02-07	Motion om partistöd Kommunfullmäktige beslutade 2022-02-16 att remittera motionen till kommunstyrelsen.	Stefan Kärbling (V)
2022/98	2022-02-11	Motion om sänkning av årsarvoden för ordföranden samt avskaffa årsarvoden för ledamöter i kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott Kommunfullmäktige beslutade 2022-02-16 att remittera motionen till kommunstyrelsen.	Stefan Kärbling (V)
2022/106	2022-02-15	Motion om minskad tvångsanslutning till vatten och avlopp Till kommunfullmäktige 2022-03-16	Lena Eckerbom Wendel (M)

Jag avsäger mig från och med 24 mars 2022 uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen.
Vänersnäs den 21 mars 2022
Anders Wiklund

miljöpartiet de gröna

Kommunfullmäktige

Vänersborgs Kommun
Ankom

2022-03-24

Jag avsäger mig min ersättersplats
i miljö och hälsoskydds nämnden
från idag, 24 mars - 2022.

Vänersborgs kommun Kommunstyrelsen
2022-03-25
Dnr: 2022/151

Vänsterpartiet

Jag avser mig uppdraget
som ersättare i

Barn och utbildningsnämnden

[REDACTED]
FELIX STUBBERS

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande

Arbetsförmedlingens omorganisation

”Arbetsförmedlingen reformeras i grunden.” Det var första meningen under punkt 18 i januariöverenskommelsen.

Det är ingen hemlighet att det var Centerpartiet som formulerade texten för punkt 18 och att det var Socialdemokraterna som accepterade.

Januariöverenskommelsen mellan fyra partier gäller inte längre. Eller gör det?

Det är fjärde gången under denna mandatperiod som jag ställer frågor till kommunledningen med anledning av den pågående förändringen.

Tre gånger tidigare var beskedet att det är med stor oro man följer utvecklingen. I de skriftliga interpellationssvaren fanns vaga antydningar om att loppet kanske inte var kört än, att insikten skulle segra och att det till slut skulle lösa sig på något sätt.

I början på mars publicerade SKR rapporten [”Kommunala perspektiv på arbetsmarknadspolitiken 2021”](#). Visserligen avser sammanställningen av ett stort antal enkätsvar det nationella och övergripande perspektivet, men det var en mörk bild som framträdde.

I slutet av mars gav Svenska Dagbladet plats åt en debattartikel som undertecknades av 15 lokalpolitiker i Dalarna, samtliga ordförande i respektive kommunstyrelse på hemorten, 7 från S och 8 från C: [”Arbetsförmedlingen har lämnat walkover”](#).

I debattartikeln bekräftas att farhågorna kring den pågående processen tyvärr hade besannats fullt ut i Dalarna. Det var farhågor som i stort sett sammanfaller med de som kommunledningen i Vänersborg i nämnda interpellationssvar hade gett uttryck för.

Min egen tolkning av såväl SKR-rapporten som av debattartikeln är att man riktar en uppmaning till ansvarigt departement och till arbetsmarknadsministern: *”Det här blir inte rätt, tänk om, inse att det är fel väg.”* Med tillägget: *”Och om ni tycker att tåget har gått, ge då pengar till kommunerna för att kompensera oss för våra kostnader.”*

Min fråga: **Hur vill kommunstyrelsens ordförande beskriva situationen i Vänersborg? Är det ”walkover” även här?**

Lutz Rininsland

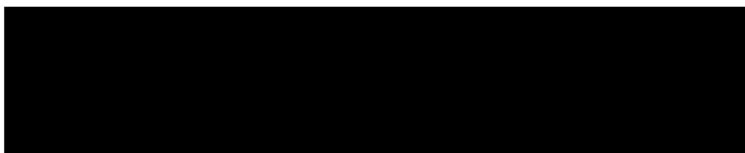
2022-04-04

Vänsterpartiet

Vänersborgs kommun

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Lutz Rininsland

Dokument

Utskriftsdatum: 2022-04-13

Utskriven av: Johan Högmark

Diarienummer: Kommunstyrelsen

Sekretess: Visas

Beskrivning av sökning:

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	Dokumenttyp
2022.926	I	Missiv - Gransknings av kommunens näringslivsarbete	Eva Johansson
2022-04-01		Kommunens revisorer	Juridik och säkerhetsavdelningen
KS 2022/165		Granskningsrapport/Revisionsrapport om kommunens näringslivsarbete	SKRIVELSE
2022.927	I	Granskningsrapport/revisionsrapport - Granskning av kommunens näringslivsarbete	Eva Johansson
2022-04-01		Kommunens revisorer	Juridik och säkerhetsavdelningen
KS 2022/165		Granskningsrapport/Revisionsrapport om kommunens näringslivsarbete	RAPPORT
2022.928	I	Revisionsberättelse 2021 med slutlig redogörelse	Kerstin Rosendahl
2022-04-01		Kommunens revisorer	Ekonomikontoret
KS 2022/166		Samlingsnummer - Granskningsrapport/Revisionsrapport - Granskning av bokslut och årsredovisning 2021 för Vänersborgs kommun	RAPPORT
2022.930	I	Granskningsrapport/Revisionsrapport - Granskning av bokslut och årsredovisning 2021 för Vänersborgs kommun	Kerstin Rosendahl
2022-04-01		Kommunens revisorer	Ekonomikontoret
KS 2022/166		Samlingsnummer - Granskningsrapport/Revisionsrapport - Granskning av bokslut och årsredovisning 2021 för Vänersborgs kommun	RAPPORT

Interpellation till byggnadsnämndens ordförande

Om byggnation i Sikhall

Vänersborgs kommun Kommunstyrelsen
2022 -04- 06
Dnr: 2022/173

Den 19 maj 2015 beslutade en enig byggnadsnämnd att upprätta en detaljplan för Sikhallsviken. Det var för snart 7 år sedan och fortfarande kan vi inte se någon färdig detaljplan framför oss.

Med hänvisning till att det inte har upprättats någon detaljplan i Sikhall fick en av fastighetsägarna ett negativt förhandsbesked 19 januari 2021 av byggnadsnämnden. Nämnden skriver att den inte kan tänka sig att ge några fler bygglov förrän det finns en detaljplan med "en mer omfattande helhetssyn".

Det negativa beskedet är intressant mot bakgrund av de möten som hölls mellan fastighetsägaren och kommunen i februari och mars 2015. Kommunen skulle dra VA i Sikhall och var tvungen att dra ledningarna över fastighetsägarens mark. Kommunen var därför mycket angelägen att komma överens med denne. En stor del av diskussionerna handlade om fastighetsägarens möjligheter att bygga i Sikhall.

Det framgår tämligen tydligt av de minnesanteckningar som tjänstepersoner i kommunen förde att kommunen förespeglade fastighetsägaren att han skulle få bygga, att han skulle få förhandsbesked och bygglov på mark utanför strandskydd - bara VA-frågan kunde lösas. Och det kunde den. Fastighetsägaren fick tre förhandsbesked 2015, 2017 respektive 2019, sammanlagt 9 förhandsbesked.

Men 2021 sa alltså byggnadsnämnden stopp...

Det innebär att byggnadsnämnden med detta beslut har lagt en blöt filt över en stor del av byggnadsplanerna av bostäder i Sikhall, tills detaljplanen är klar. Vilket faktiskt kan ta ytterligare flera år. Den har helt enkelt stoppat nybyggnation trots att översiktsplanen pekar ut området för "möjlig bebyggelseutveckling". I varje fall för denne fastighetsägare. Enligt uppgift har emellertid andra markägare i området beviljats förhandsbesked...

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor:

- Hur kommer det sig att byggnadsnämnden gav ett negativt förhandsbesked 2021, trots att den gav positiva förhandsbesked i samma område 2015, 2017 och 2019?
- Varför får inte fastighetsägaren ifråga förhandsbesked när översiktsplanen visar i vilka områden det kan byggas bostäder?
- Varför får andra fastighetsägare förhandsbesked i området kring Sikhallsviken? Varför behöver de inte vänta på detaljplanen?

Vänersborg 2022-04-06

Stefan Kärving
Vänsterpartiet

Hur kommer det sig att byggnadsnämnden gav ett negativt förhandsbesked 2021, trots att den gav positiva förhandsbesked i samma område 2015, 2017 och 2019?

I plan och bygglagen finns det något som kallas detaljplanekravet som förenklat innebär att ny sammanhållen bebyggelse i regel ska prövas i en detaljplan. När man väl startat upp ett planarbete är det inte brukligt att bevilja förhandsbesked under processens gång. Mig veterligen har vi inte beviljat förhandsbesked någon annanstans under tiden ny detaljplan tas fram. Inte på Ursand, Inte på Nabbensberg, inte på Limboda, inte på Skaven/Öxnered etc. Det är normalt olämpligt att föregå den demokratiska process som en detaljplan innebär.

Vad gäller just Sikhall har ju detaljplanearbetet olyckligtvis dragit ut på tiden på ett sätt som inte förutsågs från början. Detta redogjordes för i interpellationssvar till dig Stefan för inte så länge sedan. Med hänsyn till detta har nämnden 3 gånger tidigare (sammanlagt 9 förhandsbesked) ändå tyckt att det är rimligt att göra undantag från principerna ovan och bevilja förhandsbesked för att tillmötesgå fastighetsägare och främja en utveckling av Sikhall. Detta har givetvis i varje fall vägts noga mot risken att det kan motverka planläggningen.

Det negativa planbesked som gavs 2021 rörde sig om 3 hus som skulle placeras i anslutning till där 6 av 9 tidigare förhandsbesked beviljats.

Byggnadsnämnden skall fullgöra det ansvar kommunen har enligt plan och bygglagen. Detta innebär att pröva ärenden mot gällande lagstiftning. För att komma vidare i planprocessen krävs nödvändiga utredningar som fastighetsägarna sedan samrådet 2018 väljer att avvakta med. Att byggnadsnämnden, såsom myndighetsnämnd, i detta läget skulle fortsätta att bevilja alla förhandsbesked som kommer in är inte rimligt och ansvarsfullt. Det skulle innebära att vi bygger först och planerar sedan. Är det så Stefan Kärving vill ha det?

Varför får inte fastighetsägaren ifråga förhandsbesked när översiktsplanen visar i vilka områden det kan byggas bostäder?

Översiktsplanen är övergripande, strategisk och framåtblickande. Översiktsplanen ger dock inga rättigheter eller skyldigheter till vare sig myndigheter eller enskilda. Dess rekommendationer är vägledande till skillnad från detaljplanens bestämmelser som är bindande. Översiktsplanen ger vägledning huruvida ett detaljplanearbete ska startas upp eller inte eller vägledningen i de fall enstaka förhandsbesked kan ges utan planläggning (i detta fall krävs planläggning och processen är igång).

Varför får andra fastighetsägare förhandsbesked i området kring Sikhallsviken? Varför behöver de inte vänta på detaljplanen?

Det är riktigt att förhandsbesked har lämnats 2021 för två stycken bostadshus. Dessa är på en annan plats och söktes av en annan fastighetsägare än de du nämner i din första fråga. Denna fastighetsägare är också medsökande till detaljplanen. Med beaktande av att en annan fastighetsägare fått 9 förhandsbesked beviljade under tiden detaljplaneprocessen pågått så ansåg nämnden att det var rimligt att bevilja 2 förhandsbesked även för denna fastighetsägare då man gjorde bedömningen att det inte motverkar planläggningen.

Byggnadsnämnden har inte lagt en blöt filt över Sikhall. Med hänsyn till omständigheterna och att området är stort så skulle eventuellt fler enstaka förhandsbesked kunna beviljas om de inte motverkar planläggningen. Varje ärende får prövas för sig. Dock kan man inte bygga för mycket på ett ställe. Då måste vi planera först. Och planera kan vi göra när vi har underlag och fakta. Och underlag och fakta får vi när nödvändiga utredningar gjorts. (11/4-22 Bo Dahlberg)

Vänersborg 4/4 - 22

Vänersborgs kommun
Kommunstyrelsen

2022 -04- 06

Dnr: 2022/171

Medborgarförslag

Med anledning att vi planerar en
uppfräschning av Vänersborgs centrum.
Några funderingar.

1) Skylten vid Regementsgården, Edsgatan,
vid järnvägsbron.

Skylten är så nedsmutsad att jag
knappst kunde läsa den. Kanske fler
skyltar behöver rengöras ---

2) Den bruna trä- "logen" vid vita
villan mellan Carlssons gata och
Trenova-Willys-parkeringen. Huset
är så fint, men det kladdas ner
så ofta, passar egentligen inte där.
Är det möjligt att flytta det till ett
friluftsområde, t.ex. Bergagården,
där det skulle passa bättre?
Jag känner förstås inte till ägande-
förhållandena ---

Vänlig hälsning

Uera Westberg

Motion: Landsbygdsutvecklare

"Vänersborgs kommun – attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet"

Landsbygden är viktig för att skapa en hållbar utveckling i en kommun. Landsbygden är viktig för hela kommunens utveckling och attraktionskraft. En levande landsbygd innebär bra miljöer för boende, etableringar och besöksnäringen.

Landsbygdsutveckling är inget nytt påfund. Det arbetas med landsbygdsutveckling i Västra Götalandsregionen och Fyrbodals kommunalförbund, Länsstyrelsen ger stöd åt ett sådant arbete. Sedan 2012 finns det även ett nätverk för landsbygdsutvecklare som är anställda inom bland annat den kommunala organisationen. Flera kommuner i vår närhet har landsbygdsutvecklare, t ex Uddevalla och Grästorp. Landsbygdsutveckling är också den "andra pelaren" i EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

En landsbygdsutvecklare ska fungera som stöd för utvecklingen av kommunens landsbygdsområden. Hen ska arbeta för att främja landsbygdens sociala, miljömässiga och ekonomiska hållbarhet. Det kan vara servicen på landsbygden och förbättrad tillgång till kollektivtrafik, det kan vara bostadsbyggande och utveckling på energiområdet.

Landsbygdsutvecklaren ska vara projektledare och samordnare. Det kan innebära att upprätthålla och utveckla samordningen mellan de kommunala förvaltningarna. Det kan även vara att hålla ihop alla projekt som handlar om kommunens landsbygdsområden. Det kan handla om t ex arbetet med översiktsplaner och detaljplaner, men också kommunens inköp av närodlade livsmedel. Naturligtvis ska en landsbygdsutvecklare vara samordnare i arbetet med tågstationer i Brålanda, Frändefors och Väne Ryr.

Landsbygdsutvecklaren ska vidare vara en kommunikationslänk mellan företagare, invånare, föreningar och kommunen. Det kan vara att arbeta för grön integrering, att göra offentlig service tillgänglig på landsbygden eller att skapa förutsättningar för boende eller att driva företag.

Vänersborgs kommun behöver en landsbygdsutvecklare som arbetar för att förverkliga visionen.

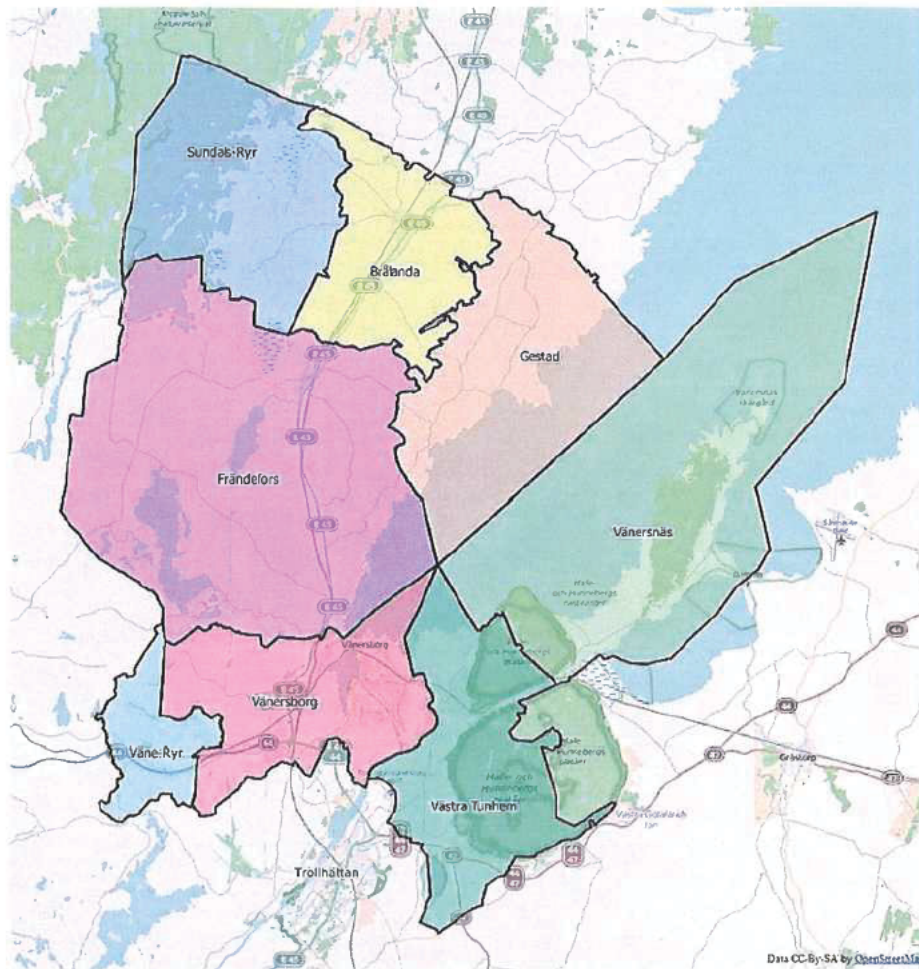
Jag yrkar att:

- kommunen inrättar en tjänst som landsbygdsutvecklare
- arbetsbeskrivningen för tjänsten beaktar vad som anförts i motionen

Vänersborg 2022-04-08

Stefan Kärbling
Vänsterpartiet

Vänersborgs kommun

Till ytan: ca 900 kvadratkilometer

Brålandabygden: 3.600 invånare

(Brålanda, Gestad och Sundals-Ryr)

Frändeforsbygden: 3.400 invånare

Vargöbygden: 6.800 invånare

(Vargön, Värnersnäs och Västra Tunhem)

Väne Ryr distrikt: 500 invånare

Vänersborg distrikt: 25.000 invånare

From: Johan Högmark
Sent: Tue, 12 Apr 2022 05:54:59 +0000
To: Kommunstyrelseförvaltningen, Vänersborgs kommun
Subject: VB: Avsägelse KF 20220413

Från: Elisabeth Bohlin <elisabeth.bohlin@vanersborg.se>
Skickat: den 11 april 2022 21:51
Till: Johan Högmark <johan.hogmark@vanersborg.se>
Ämne: Avsägelse KF 20220413

Till Kommunfullmäktige i Vänersborg

Härmed avsäger jag samtliga uppdrag i Vänersborgs kommun som
Ledamot av Kommunfullmäktige
Ersättare av Kommunfullmäktiges valberedning
Ledamot av Kommunstyrelsen
Ersättare av Konsumentutskottet
Ledamot av Socialnämnden
Ordförande av Socialutskottet
Ledamot av Byggnadsnämnden

Vänersborg 11 april 2022

Elisabeth Bohlin

Medborgarpartiet

Motion om förlängning av stenpiren i Sikhall

Vänerns närhet till vatten och unika läge vid Vänern tas upp i många diskussioner och samtal. Vi i Medborgarpartiet hoppas att detta inte enbart gäller det sjönära läget i centralorten.

Vänerns kommun har även en lång kustlinje på Dalslandssidan som också bör tas tillvara. Vi i Medborgarpartiet anser att invånarna i Dalsland skall ha tillgång till ett rikt och fint båtliv i närområdet. Boende i Dalsland skall inte vara tvungna att åka till Vänern för att tas sig ut med båt för att njuta av sjölivet, fiska och bada.

Vi yrkar på:

Att stenpiren i Sikhall förlängs så att kommuninnevånarna på Dalslandssidan har möjlighet få en kommunal båtplats i sitt närområde.

Vänern 2022-04-11

Göran Svensson
Medborgarpartiet